SIMON SCARROW

CENTURIONUL

SUSPANS

PALMIRA,
mic regat situat în deșert, se află între două mari puteri: Imperiul Roman și Parția.

DUȘMAN AL ROMEI,
Parția dorește cu ardoare să țină sub control Palmira pentru ca, întărindu-și forțele, să invadeze provinciile romane.

CASA REGALĂ A PALMIREI...
este pe punctul de a fi sfâșiată de disensiuni ce pot duce la o revoltă sângeroasă. Macro și Cato, aflați în fruntea unei mici forțe de sprijin, sunt trimiși să îl protejeze pe rege și să apere granițele.

ÎNSĂ PARȚIA
nu este singurul inamic cu care se confruntă romanii, căci Macro și Cato au de înfruntat și un trădător. Lupta pentru pace devine extrem de dificilă și primejdioasă, dar cohorta trebuie să lupte până la capăt.

„O acțiune fascinantă, plină de bătălii încrâncenate, mașinațiuni politice, trădare, onoare, iubire și moarte."

ELIZABETH CHADWICK

ISBN 978-606-579-113-8

www.nemira.ro
www.suspans.ro

Ilustrația copertei: Tim Byrne

SIMON SCARROW s-a născut în 1962 în Nigeria și și-a petrecut copilăria în diferite țări, alături de familia care urma cariera tatălui său, funcționar de bancă, pentru ca apoi să se stabilească în Marea Britanie. După absolvirea universității a lucrat doi ani ca funcționar la fiscul britanic, apoi și-a continuat studiile la University of East Anglia.

Cele 7 romane din seria Eagle – *Under the Eagle, The Eagle's Conquest, When the Eagle Hunts, The Eagle and the Wolves, The Eagle's Prey, The Eagle's Prophecy, The Eagle in the Sand* –, publicate între 2000 și 2006, s-au bucurat de succes, dar începând cu *Centurion* (2007), a renunțat la numele de Eagle din titluri, continuând cu *The Gladiator* (2009) și *The Legion* (2010), următorul roman din serie urmând a se numi *Praetorian*.

Personajele din seria Eagle, centurionii Cato și Macro, își continuă aventurile și evoluează sub ochii cititorului, care astfel este inițiat treptat în istoria militară a Romei antice. Cărțile sunt foarte bine documentate din punctul de vedere al tacticii militare folosite de romani, autorul recunoscând că pentru fiecare roman se documentează luni întregi.

Simon Scarrow locuiește în Norfolk cu soția și cei doi copii minori.

SIMON SCARROW

CENTURIONUL

Traducere din limba engleză
GABRIEL STOIAN

Dedic această carte tuturor foștilor mei studenți, cărora le mulțumesc pentru privilegiul de a le fi fost lector. Și mulțumiri pentru tot ce am învățat eu de la ei.

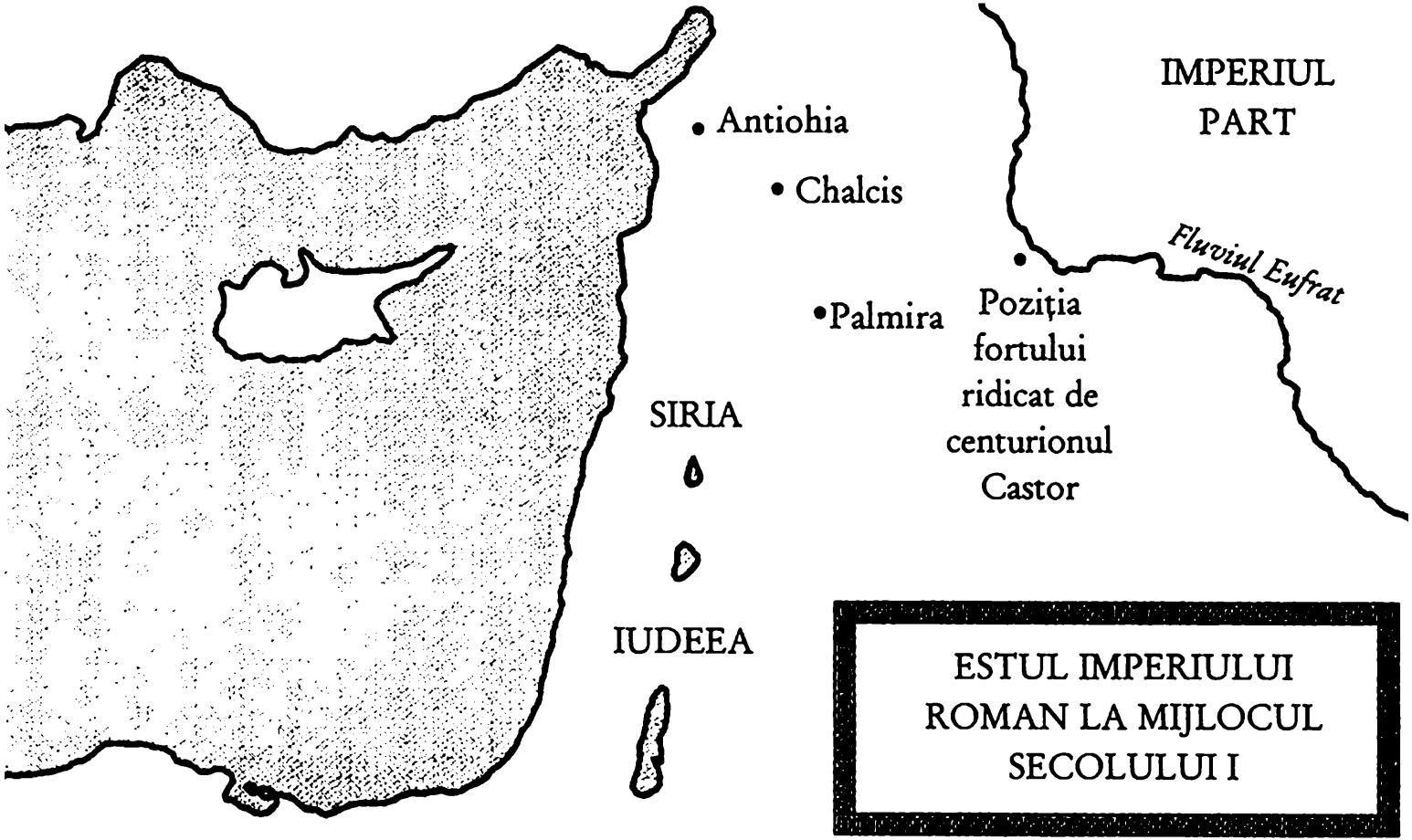

ESTUL IMPERIULUI ROMAN LA MIJLOCUL SECOLULUI I

ARMATA ROMANĂ - SCURTĂ ÎNSEMNARE PRIVIND LEGIUNILE ŞI COHORTELE DE AUXILIARI

Soldaţii împăratului Claudius făceau parte din două corpuri de luptă: legiuni şi unităţi auxiliare, precum Legiunea a Zecea şi a Doua Cohortă Iliră, prezentate în acest roman.

Legiunile erau unităţi de elită ale armatei romane. Alcătuite din cetăţeni romani, ele erau înarmate până în dinţi, bine echipate şi supuse unui regim de instrucţie de o duritate brutală. În afara faptului că reprezentau vârful de lance al politicii militare romane, legiunile participau şi la realizarea unor mari proiecte arhitectonice, cum ar fi construirea de drumuri, şosele şi poduri. Fiecare legiune reprezenta o forţă ce număra până la cinci mii cinci sute de oameni. O legiune era împărţită în nouă cohorte, fiecare dintre ele alcătuită din şase centurii având optzeci de oameni (nu o sută, cum s-ar putea crede) şi încă una, denumită prima cohortă, care era de două ori mai numeroasă decât celelalte şi avea sarcina de apărare a flancului dreapta, mai vulnerabil, al liniei de bătălie.

Spre deosebire de legiuni, cohortele auxiliare îşi recrutau soldaţii din provincii şi le acordau cetăţenie romană

N

Zidul orașului

Cartierul mahalalelor

Poarta de răsărit

Palatul regal

Strada principală

Agora

Cetadela

Poarta Damasc

Turnurile mortuare

ORAȘUL PALMIRA
ÎN SECOLUL I

celor care supravieţuiau peste douăzeci de ani în serviciul militar, după care erau lăsaţi la vatră. Romanii nu au reuşit să alcătuiască o cavalerie de calitate şi nici trupe capabile să lanseze proiectile, dar, fiind înzestraţi cu simţ practic, au încredinţat multe dintre asemenea însărcinări speciale unor cohorte auxiliare alcătuite din oameni ce nu aveau cetăţenie. Cohortele auxiliare dovedeau un profesionalism comparabil în modul de abordare a instrucţiei, însă erau echipate cu arme mai uşoare şi erau plătite mai prost. Îndatoririle lor se limitau la apărarea garnizoanelor şi păstrarea ordinii publice în vreme de pace, iar în campanii acţionau ca trupe uşoare şi de cercetaşi, având drept misiune principală să ţină inamicul pe loc, în vreme ce legiunile se apropiau pentru a da lovitura ucigătoare. Cohortele auxiliare erau formate de obicei din şase centurii, deşi existau şi câteva mai mari, precum a Doua Iliră, care avea în compunere şi cavalerie. În serviciu activ, cohortele auxiliare erau reunite într-o brigadă împreună cu legiunile.

În ceea ce priveşte gradele, centuriile auxiliare şi legionare erau comandate de un centurion, cu un optio[1] ca adjunct la comandă. Cohortele erau comandate de centurioni cu experienţă din legiuni şi de un prefect într-o cohortă auxiliară, de regulă un centurion cu multă experienţă, promovat din legiuni. Acestea din urmă erau, la rândul lor, sub comanda unui legat cu un personal alcătuit din tribuni,

[1] *Optio* era un soldat din armata romană care deţinea o poziţie asemănătoare aceleia de adjunct de ofiţer comandant din schema de organizare a armatelor actuale, rămânând uneori ca secund la comanda unei centurii (n. tr.).

tineri ofițeri de origine aristocratică, fără experiență, care primeau instrucție militară. Când se strângea o armată, comandantul era de obicei o persoană cu competență militară dovedită, aleasă de împărat. Acest om deținea deseori și alte posturi, precum acela de guvernator al unei regiuni, așa cum a fost cazul lui Cassius Longinus, care apare în cartea de față.

1

Amurgul se lăsa încet deasupra taberei, iar comandantul cohortei se uita în jos de pe faleză către fluviu. Eufratul era acoperit de o ceață subțire, care se răspândea pe ambele maluri, înălțându-se deasupra copacilor care creșteau de-a lungul fluviului, ca un pântece neted de șarpe, unduindu-se molcom prin inima priveliștii. Gândul l-a făcut pe centurionul Castor să se înfioare. Și-a înfășurat mantia mai strâns la piept, și-a mijit ochii și a privit spre câmpia ce se întindea în depărtare, de cealaltă parte a Eufratului: teritoriul Parției.

Trecuseră mai bine de o sută de ani de când temuta Roma intrase în contact cu parții și, încă de atunci, ambele imperii făcuseră un joc mortal pentru a ține sub control Palmira, teritoriile situate la răsărit de Siria, care era provincie romană. Acum, când Roma negocia un tratat mai strict cu Palmira, influența ei se întinsese până la malurile Eufratului, chiar pe granița cu vechiul ei dușman. Nu mai exista niciun stat-tampon între Roma și Parția și mai nimeni nu se

îndoia că ostilitatea care mocnea va da naştere foarte curând unui conflict. Legiunile rămase în Siria se pregăteau deja de campanie, când centurionul şi oamenii lui au ieşit în marş pe porţile Damascului.

Gândul l-a făcut pe centurionul Castor să dezaprobe din nou ordinele primite de la Roma de a conduce prin deşert o cohortă de auxiliari, până dincolo de Palmira, pentru a pune bazele unui fort aici, pe falezele ce dominau Eufratul. Palmira se găsea la opt zile de marş spre apus, iar soldaţii romani cei mai apropiaţi aveau baza la Emesa, la şase zile depărtare de Palmira. Castor nu se simţise niciodată atât de izolat. El şi cei patru sute de oameni ai lui se aflau la capătul imperiului, având ordin să se stabilească pe acele maluri şi să depisteze orice semn privind un atac al Parţiei peste Eufrat.

După un marş epuizant prin deşertul stâncos şi pustiu, îşi aşezaseră tabăra în apropierea falezei şi începuseră lucrările la fortul unde aveau să-şi stabilească garnizoana până când cine ştie ce funcţionar înalt de la Roma urma să hotărască dacă era cazul să îi mute de acolo. Cât mărşăluiseră, pe oamenii din cohortă îi arsese soarele puternic din timpul zilei şi se încovrigaseră în mantii pe timpul nopţii, când temperatura scăzuse neînchipuit de mult. Apa fusese raţionalizată cu strictеţe, iar când ajunseseră în cele din urmă la marele fluviu care traversa deşertul şi uda zonele fertile ce se întindeau de-a lungul malurilor, oamenii lui se repeziseră să-şi astâmpere setea, ducând, cu mişcări delirante, apă în căuşul mâinilor

la buzele crăpate și lăsându-se cu greu stăpâniți de ofițerii lor.

După trei ani petrecuți în garnizoana Legiunii a Zecea de la Cirrus, cu frumoasele sale grădini bine udate și unde se bucurase de toate plăcerile carnale pe care și le-ar fi putut dori un bărbat, Castor privea cu spaimă crescândă această dislocare temporară. Pe oamenii cohortei îi pândea perspectiva de a petrece luni, poate chiar ani, în acest colț uitat de lume. Dacă nu avea să-i ucidă între timp plictisul, atunci cu siguranță avea să le vină de hac parții. Tocmai de aceea centurionul își pusese oamenii să se apuce de lucru la fort imediat ce au găsit pe acea faleză un loc care să ofere o vedere bună asupra vadului de dedesubt și către câmpiile unduitoare ale Parției. Castor știa că vestea privind prezența romanilor va ajunge la urechile împăratului part în câteva zile și era esențial ca oamenii lui să construiască linii puternice de apărare înainte ca ei să pornească vreo acțiune împotriva lor. Vreme de câteva zile, auxiliarii trudiseră la nivelarea solului și la pregătirea fundațiilor pentru zidurile și turnurile noului fort. Apoi, zidarii așezaseră lespezile de piatră care fuseseră aduse cu carele pe șantier, din cariere aflate în apropiere. Zidurile de rezistență se înălțaseră deja până la brâu, iar spațiul liber dintre ele fusese umplut cu moloz și spărtură de piatră, astfel că, aruncând o privire la șantier în lumina ce se stingea, centurionul Castor a dat din cap cu un aer satisfăcut. Peste cinci zile, zidurile aveau să ajungă destul de înalte pentru a da ordin ca tabăra să fie mutată în

interiorul noului fort. Atunci se vor simți mai în siguranță în privința parților. Până atunci, însă, oamenii trebuiau să muncească pe rupte, din zori până în noapte.

Soarele apusese cu ceva timp în urmă și spre orizont se mai vedea licărind doar o dungă de lumină roșiatică. Castor s-a întors spre centurionul Septimus, adjunctul lui.

– E vremea să încheiem lucrul pe ziua de azi.

Septimus a încuviințat din cap, a inspirat adânc, apoi și-a dus mâinile pâlnie la gură și a răcnit ordinul care s-a auzit în tot șantierul.

– Cohortă! Lăsați uneltele și reveniți în tabără!

Pe întreaga întindere a șantierului, Castor a văzut siluetele neclare ale oamenilor săi stivuind cu mișcări obosite târnăcoapele, lopețile și coșurile de nuiele, după care și-au luat scuturile și sulițele și au mers cu pași târșâiți spre șirurile ce se alcătuiau dincolo de bolta unde avea să se ridice poarta principală a fortului. După ce și ultimul dintre ei și-a ocupat poziția, vântul s-a întețit, bătând dinspre deșert și, privind printre gene spre apus, Castor a văzut ceva ca o masă densă și de neoprit rostogolindu-se spre ei.

– Vine o furtună de nisip, a bombănit el către Septimus. Să încercăm să ne adăpostim în tabără înainte să ajungă aici.

Celălalt bărbat a confirmat din cap. Septimus luptase mai toată cariera la granița de răsărit și știa prea bine cât de iute se puteau rătăci oamenii înghițiți de

nisipul înăbuşitor şi muşcător atunci când era adus cu putere de vânturile ce suflau prin acele ţinuturi.

– Ce noroc au ticăloşii ăia care au rămas în tabără! Scapă de furtună.

Castor a schiţat un zâmbet. O jumătate de centurie fusese lăsată să păzească tabăra, în vreme ce tovarăşii lor de arme munceau din greu pe faleză. Şi-i imagina retrăgându-se deja la adăpostul turnurilor de santinelă, feriţi de vânt şi de nisip.

– Bine, atunci să ne mişcăm.

A dat ordinul de marş, iar oamenii au pornit încet înainte urmând drumul şerpuitor care ducea spre tabăra aflată la mai mult de o milă de şantierul fortului. Vântul a crescut în intensitate, în vreme ce întunericul s-a îndesit, cuprinzând peisajul, făcând mantiile soldaţilor să fluture şi să îi biciuiască în timp ce coborau drumul presărat cu piatră spartă.

– N-o să-mi pară deloc rău când o să părăsesc locul ăsta, a mormăit Septimus. Ai idee peste cât timp vom fi înlocuiţi? La Emesa ne aşteaptă pe mine şi pe băieţi o cazarmă călduroasă.

Castor a clătinat din cap.

– Habar n-am. Vreau la fel de mult ca şi tine să plec de aici. Totul depinde de situaţia din Palmira şi de ceea ce au de gând prietenii noştri parţi.

– Blestemaţii ăştia de parţi, a spus Septimus cu dispreţ. Nemernicii stârnesc mereu lucrurile. Ei s-au amestecat în treburile din Iudeea, nu?

Castor l-a aprobat cu un gest din cap şi şi-a adus aminte de răscoala care izbucnise la răsărit de râul

Iordan. Parții puseseră la dispoziția răzvrătiților arme și o mică forță de arcași călări. Rebelii și aliații lor parți fuseseră împiedicați să îndemne întreaga Iudee să se ridice împotriva Romei numai datorită eforturilor eroice ale garnizoanei de la Fortul Bushir. Acum, parții își îndreptaseră atenția asupra orașului Palmira, situat într-o oază – un punct vital de legătură în rutele comerciale ce duceau spre răsărit și un spațiu-tampon între Imperiul Roman și Parția. Palmira se bucura de o independență considerabilă și era mai curând un protectorat decât un stat supus cuiva. Însă regele Palmirei îmbătrânea, iar membrii rivali din cadrul familiei lui se luptau pentru succesiune. Unul dintre cei mai puternici prinți din Palmira nu făcuse niciun secret din dorința de a se alia cu Parția, în cazul în care ar fi devenit domnitor.

Castor și-a dres glasul.

– E sarcina guvernatorului din Siria să-i convingă pe parți să-și ia mâinile de pe Palmira. Centurionul Septimus a ridicat o sprânceană a mirare.

– Cassius Longinus? Crezi că e în stare?

Castor a rămas tăcut un moment, cât s-a gândit ce să răspundă.

– Longinus se poate descurca. Nu e un lacheu imperial. Și-a câștigat rangul prin meritele lui. Dacă nu va putea câștiga bătălia pe tărâm diplomatic, sunt convins că îi poate distruge pe parți prin luptă. Dacă se va ajunge la asta...

– Tare mult aș vrea să-ți împărtășesc încrederea, a spus Septimus și a clătinat din cap. Din câte am auzit

eu, Longinus a rupt-o la sănătoasa, și încă repede, ultima oară când a avut necazuri.

– Cine ți-a spus așa ceva? s-a răstit Castor.

– Au auzit asta de la un ofițer din garnizoana de la Bushir. Se pare că Longinus era în fort când au apărut rebelii. Guvernatorul a ajuns în șa, dispărând de acolo mai repede decât îți cotrobăiește prin pungă o târfă din Subura.

Castor a ridicat din umeri.

– Sunt convins că a avut un motiv întemeiat să procedeze astfel.

– Nu mă îndoiesc.

Încruntându-se, Castor s-a întors spre subordonatul lui.

– Ascultă, nu este treaba noastră să discutăm motivele guvernatorului. Mai ales dacă ne pot auzi soldații. Așadar, te rog să-ți păstrezi părerile pentru tine, ai înțeles?

Centurionul Septimus a strâns din buze o clipă, apoi a dat din cap.

– Cum dorești.

Coloana de soldați a continuat să coboare panta și, pe măsură ce vântul se asprea, primele trâmbe de nisip au traversat drumul. În câteva momente, doar, orice urmă a lumii din jur s-a șters, iar Castor a rărit pașii ca să se asigure că încă își conducea oamenii pe drumul ce ducea spre tabără. Au înaintat cu fereală, ținându-și umerii aplecați, făcând toate eforturile să se adăpostească în spatele scuturilor, ferindu-se de rafalele de nisip. În cele din urmă, drumul s-a îndreptat,

semn că ajunseseră la poalele falezei. Chiar dacă fortul era la mică distanță în fața lor, nisipul și întunericul ce cobora îl ascundeau vederii.

– Nu mai avem mult, a mormăit Castor către sine.

Septimus l-a auzit.

– Prea bine. Când ajung la cortul meu, înainte de toate o să-mi clătesc gâtlejul cu o picătură de vin.

– Bună idee. Te superi dacă vin și eu?

Septimus a strâns din dinți la auzul propunerii neașteptate și, amărât, s-a resemnat să împartă ultima ploscă din vinul adus tocmai din partea cealaltă a deșertului, de la Palmira. Și-a dres glasul și a încuviințat.

– Cu mare plăcere.

Castor a râs și l-a bătut cu palma pe umăr.

– Bravo, omule! Când o să ajungem la Palmira, dau eu de băut.

– S-a făcut. Mulțam...

Septimus s-a crispat brusc, apoi și-a mijit ochii și a privit drept înainte. Pe urmă a ridicat brusc mâna, făcând semn coloanei să se oprească.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat Castor încet și a rămas foarte aproape de subordonatul lui. Ce e?

Septimus a făcut un semn din cap către fort.

– Am văzut ceva, exact în fața noastră. Un călăreț.

Amândoi au scrutat norii de nisip din fața lor, încordându-și auzul și văzul, dar nu au zărit pe nimeni, nici călare, nici pe jos. Doar pâlcuri de mici tufișuri care creșteau de o parte și de alta a drumului. Castor și-a înghițit nodul din gât, silindu-și mușchii încordați să se destindă.

– Dar ce anume ai văzut?

Septimus i-a aruncat o privire plină de furie, simțind că superiorul avea îndoieli în privința spuselor.

– Cum am zis, un călăreț. La vreo cincizeci de pași în față. Nisipul s-a risipit preț de o clipă și l-am zărit, dar prea puțin.

Castor a făcut o mișcare din cap.

– Nu a fost cumva o nălucire provocată de vreo rază de lumină? Se putea prea bine să fi văzut vreun tufiș mișcându-se mai ciudat.

– Îți spun clar, domnule. Era un cal. Cât se poate de limpede. Jur pe toți zeii. Acolo, sus, în fața noastră.

Castor tocmai se pregătea să-i răspundă, când au auzit amândoi un sunet metalic răsunând mai tare decât vuietul vântului. Niciun soldat nu ar fi interpretat altfel acel sunet: era lovirea unei săbii de alta. O clipă mai târziu, s-a auzit un țipăt înfundat, iar apoi nimic altceva în afara șuieratului provocat de vânt. Când s-a întors spre Septimus ca să îi spună ceva cu glas scăzut, Castor a simțit că îi îngheață sângele în vene.

– Transmite ordinul către ceilalți ofițeri. Să îi așeze pe soldați în rânduri strânse de-a latul drumului. Dar procedează fără să creezi agitație.

– Am înțeles.

Centurionul Septimus a salutat și a rămas în urmă ca să transmită ordinul către soldați. În vreme ce aceștia s-au desfășurat de o parte și de alta a drumului, Castor a făcut câțiva pași mari către tabără. O schimbare ciudată a vântului i-a oferit o imagine neclară

a postului de pază de la poartă și a unui cadavru prăbușit pe cadrul de lemn, în care erau înfipte câteva săgeți. Apoi un val de praf a ascuns din nou vederii întreaga tabără. Castor s-a retras către oamenii lui. Auxiliarii stăteau într-o linie de câte patru soldați de-a curmezișul drumului, ținându-și scuturile sus și sulițele înclinate înainte, privind în același timp neliniștiți spre tabără. Aflat în fruntea centuriei, pe flancul drept, Septimus își aștepta comandantul. Lângă el, panta se deschidea abrupt, printre stânci și vegetație măruntă.

– Ai văzut ceva, domule?

Castor a făcut din cap semn că da și a așteptat până când a ajuns alături de celălalt ofițer, după care i s-a adresat cu glas încet:

– A fost atacată tabăra.

– Atacată? a făcut Septimus, ridicând din sprâncene. De cine? De parți?

– Păi cine altcineva putea fi?

Septimus a făcut un semn din cap, apoi mâna i-a alunecat strângând mânerul sabiei.

– Care este ordinul?

– Dușmanii sunt încă în apropiere. Pe furtuna asta ar putea fi oriunde. Trebuie să ne întoarcem în tabără, să-i ucidem și să închidem poarta. Asta e cea mai bună șansă a noastră.

Septimus a surâs cu un aer sumbru.

– Poate vrei să spui *singura* noastră șansă.

Castor nu i-a răspuns, însă și-a azvârlit faldurile mantiei peste umeri și apoi a scos sabia. A ridicat-o în

aer şi a privit de-a lungul şirului de soldaţi ca să fie sigur că ceilalţi ofiţeri îi urmau exemplul şi transmiteau ordinul mai departe. Castor nu avea ştiinţă câţi duşmani aveau de înfruntat. Dar, de vreme ce se dovediseră îndeajuns de îndrăzneţi ca să atace şi să ocupe tabăra, însemna că numărul lor era suficient de mare. Negura care se aşternuse deasupra fluviului şi începutul furtunii de nisip le acoperise înaintarea. Castor s-a simţit prea puţin consolat la gândul că aceeaşi furtună de nisip avea să ofere acum ascunziş restului oamenilor din cohortă ce se apropiau de fort. Cu puţin noroc, auxiliarii puteau să-i ia prin surprindere pe duşmani. A coborât încet braţul înarmat, descriind un arc de cerc spre fort. Semnalul a fost repetat de ceilalţi ofiţeri, fiind transmis către oamenii din stânga lui, care stăteau ascunşi în întuneric şi praf.

Castor şi-a apropiat sabia de corp, până când lama ei s-a lipit de marginea scutului, după care a păşit înainte. Şirul de soldaţi s-a unduit în urma lui, semn că auxiliarii păşeau hotărât pe terenul accidentat ce ducea către tabără. Ofiţerii au menţinut ritmul suficient de lent pentru a putea să îndrepte linia, în vreme ce soldaţii înaintau. La dreapta, panta dădea spre teren deschis, pe măsură ce centuria se îndepărta de buza falezei. Castor a privit înainte, ţinând ochii întredeschişi, căutând semne ale inamicului sau ale fortificaţiilor din tabără. Apoi a văzut poarta principală, masivă, apărând din vârtejurile de praf şi nisip. Conturul palisadei ridicate de fiecare parte s-a limpezit, dezvăluind chiar şi unele amănunte, momente în care

auxiliarii s-au apropiat de tabără. În afara cadavrului care stătea proptit de stâlpul porții nu se vedea niciun alt soldat, fie el viu sau mort.

Zgomotul de copite a răsunat bubuitor spre dreapta lui, iar Castor s-a răsucit brusc, atât cât să vadă cum unul dintre oamenii lui de la capătul șirului a încercat să-și smulgă o săgeată ce îi pătrunsese în piept, însoțindu-și gestul cu un țipăt ascuțit. Printre norii de nisip au țâșnit siluete neclare, semn că mai mulți arcași călare porniseră în galop către auxiliari și își sloboziseră săgețile în latura dreaptă a formației de soldați romani, care rămăsese neprotejată. Alți patru oameni au primit lovituri de săgeată și s-au prăbușit la pământ, în vreme ce un altul s-a chircit, însă s-a străduit să rămână în picioare cât timp s-a zbătut să smulgă o săgeată ce îi trecuse prin coapsa unui picior și i-l țintuise de celălalt. Parții și-au rotit caii și au dispărut din vedere, lăsându-i pe auxiliari să se holbeze după ei, luați prin surprindere și cuprinși de groază.

Aproape în același moment s-a auzit un răcnet din stânga, semn că inamicul declanșase un nou atac.

– Continuați înaintarea! a strigat Castor cu disperare în glas, auzind zgomot de cai ce treceau prin spatele cohortei. Alergați, băieții mei!

Șirurile ordonate ale cohortei s-au dizolvat, transformându-se într-o masă de oameni care alergau spre poarta principală, între aceștia aflându-se și Castor. Apoi a văzut porțile închizându-se și, imediat după aceea, zeci de fețe apărând deasupra palisadei. Apoi

s-au ridicat multe arcuri şi, din nou, şuierul săgeţilor a răsunat prin aer şi alţi soldaţi auxiliari au fost doborâţi în timp ce se apropiau neajutoraţi de tabără. Ploaia de săgeţi nu contenea deloc, lovind cu zgomot scuturile ori pătrunzând în carnea oamenilor cu un pleoscăit umed. Din toate părţile răzbăteau ţipete şi, cu o senzaţie de gol în stomac, Castor şi-a dat seama că oamenii lui vor muri până la ultimul dacă nu izbutea el să facă vreo manevră inteligentă.

– După mine! a urlat el. Staţi strâns lângă mine!

O mână de oameni i-au ascultat ordinul, ridicând scuturile în jurul lui Castor şi al drapelului cohortei. Li s-au alăturat şi alţi soldaţi, aranjaţi pe poziţie de Septimus, care s-a apropiat de comandantul său. După ce aproape cincizeci de oameni au alcătuit un cerc strâns, ţinând scuturile ridicate, Castor a dat ordinul de retragere de-a lungul drumului, către faleză. S-a îndepărtat încet în semiîntuneric, lăsându-şi camarazii răniţi cerşind cu disperare în glasuri să nu fie abandonaţi la mila parţilor. Castor şi-a oţelit inima. Nu putea face nimic pentru oamenii răniţi. Singurul adăpost ce le mai rămăsese supravieţuitorilor cohortei era fortul în construcţie, de pe faleză. Dacă reuşeau să ajungă acolo, aveau şanse sporite de a duce bătălia finală. Cohorta era sortită pieirii, însă oamenii lui vor lua cu ei în moarte cât mai mulţi duşmani.

Auxiliarii ce alcătuiau un grup mic au apucat să ajungă la poalele falezei înainte ca duşmanii să-şi dea seama de intenţia lor şi să îi urmărească îndârjiţi. Călăreţii au apărut însă curând din întuneric şi au

slobozit săgeți, după care, dându-și seama că nu mai era nevoie să folosească tactica atacului și retragerii, și-au oprit caii și au țintit în tihnă, trăgând zeci de săgeți spre auxiliari. Cohorta care urca drumul devenise acum o țintă mică pentru parți, iar un zid compact alcătuit din scuturi apăra spatele grupului redus de supraviețuitori ce se retrăgea spre șantierul de construcții. Urmărind grupul și apropiindu-se de el atât cât îndrăzneau, parții trăgeau imediat ce observau vreo breșă în paravanul de scuturi. Înțel id inutilitatea încercării de a străpunge scuturile, ei au schimbat tactica, țintind spre picioarele rămase neprotejate ale urmăriților, silindu-i să se ghemuiască și făcându-i astfel să încetinească retragerea în susul drumului. Chiar și așa, cinci oameni au fost răniți de săgeți încă înainte să ajungă pe terenul plat din apropierea perimetrului în care se găsea șantierul. Acolo, la înălțimea falezei, vântul era puternic, dar măcar scăpaseră de norii de praf și puteau vedea limpede pe deasupra nisipului învârtejit ce cotropise peisajul înconjurător.

Lăsându-l pe Septimus să comande ariergarda, Castor a condus restul soldaților printre fundațiile porții principale. Zidurile erau prea scunde pentru a-i împiedica pe parți să pătrundă în fort și singurul loc în care auxiliarii puteau opune rezistență era la turnul de veghe, aproape terminat, care se găsea într-un colț al fortului, chiar pe marginea falezei.

– Pe aici! a strigat Castor cu forță. Urmați-mă!

Au traversat în goană labirintul de linii drepte, formate din pietre ce marcau pozițiile clădirilor și

ale drumurilor ce străbăteau fortul. Drept în faţa lor, silueta turnului de veghe se profila impunătoare pe fundalul cerului presărat de stele. Imediat ce au ajuns la structura cu cadre de lemn, Castor a rămas la intrare şi le-a făcut semn tuturor să pătrundă înăuntru. Avea cu sine în jur de douăzeci de oameni şi ştia că vor fi norocoşi dacă vor reuşi să supravieţuiască până în zori. Intrând şi el, Castor a dat ordin ca soldaţii să se posteze pe platforma de deasupra turnului şi în dreptul fantelor din zidul de la etajul aflat deasupra intrării. A păstrat alături de el patru oameni pentru a apăra intrarea şi l-a aşteptat pe Septimus şi cu ariergarda lui ca să ajungă în turn. Au avut parte doar de un scurt răgaz, după care, câteva siluete neclare au trecut de poarta neterminată a fortului şi s-au apropiat de turnul de veghe. Câteva momente mai apoi, scoţând strigăte de triumf, războinicii parţi, apărând ca un val, s-au repezit pe urmele soldaţilor.

Castor şi-a făcut palmele pâlnie la gură şi a strigat:

– Sunt în urma voastră! Fugiţi!

Oamenii ariergărzii împovăraţi de armuri, ajunseseră deja la capătul puterilor după o zi de muncă, astfel că au început să alerge împleticit. Unul dintre ei s-a împiedicat de un bolovan şi, scoţând un strigăt strident, s-a prăbuşit la pământ, însă niciunul dintre camarazii lui nu s-a oprit nici măcar să privească în urmă, iar omul a fost înghiţit de valul de parţi ce se repezea către turn. Duşmanii au roit pe lângă el vreme de câteva momente, hăcuindu-l şi împungându-l

cu lamele curbate ale săbiilor. Moartea auxiliarului le-a oferit tovarăşilor lui suficient timp ca să ajungă la turn, unde au căzut epuizaţi, lăsându-şi scuturile deoparte şi încercând să-şi tragă sufletul. Septimus şi-a umezit buzele şi, respirând cu greutate, s-a silit să se îndrepte de spate şi să dea raportul.

– Am pierdut doi oameni... Unul pe drum, iar pe celălalt adineauri.

– Am văzut, a spus Castor, însoţindu-şi vorbele cu o mişcare din cap.

– Şi acum ce facem?

– Rezistăm cât putem.

– Şi pe urmă?

Castor a râs.

– Pe urmă, murim. Dar nu înainte de a trimite în Hades cel puţin vreo patruzeci de parţi.

Septimus a făcut un efort să surâdă, asta doar de dragul oamenilor care asistaseră la acel schimb de replici. Apoi s-a uitat peste umărul lui Castor şi pe faţă i-a apărut o expresie de dârzenie.

– Iată-i că atacă.

Castor s-a întors şi a ridicat scutul.

– Trebuie să-i ţinem în loc! În formaţie!

Septimus s-a aşezat alături de el, iar patru oameni au ridicat lăncile, pregătiţi să împungă cu ele peste capetele celor doi ofiţeri. Dincolo de intrare, alcătuind o masă întunecată, parţii au traversat precipitaţi terenul acoperit cu pietre şi s-au azvârlit asupra scuturilor ce blocau uşa. Castor s-a încordat cu o clipă înainte ca scutul să fie împins spre el de izbitură. Apoi şi-a înfipt

mai bine în pământ picioarele încălțate cu cizme întărite cu fier și, folosindu-se de toată greutatea, a împins în față scutul care avea un umbo ascuțit. A auzit un icnet puternic de durere, semn că lovitura dată de el își atinsese ținta. Peste umărul lui, o lance cu vârful ascuțit a împuns și, imediat după aceea, din afara turnului a răsunat un strigăt de agonie. Când lancea a fost retrasă, câteva picături călduțe l-au împroșcat pe Castor drept în ochi. A clipit ca să scape de ele, moment în care o lovitură de sabie i-a făcut scutul să se cutremure. Alături de el, centurionul Septimus a împins cu scutul masa de dușmani ce se îmbulzea la intrare și, cu sabia, străpungea orice porțiune expusă a atacatorilor, atât cât reușea să vadă prin crăpătura dintre marginea scutului și cadrul ușii.

Atât timp cât cei doi ofițeri rezistau în acea poziție și erau sprijiniți de oamenii dinapoia lor, care izbeau și împungeau cu lăncile, inamicii nu puteau răzbi pe ușă. Vreme de o clipă, Castor s-a simțit însuflețit la gândul că, pentru prima oară, sorții luptei începeau să se încline în favoarea lor.

Apoi, mult prea târziu, a perceput o mișcare slabă la nivelul solului. Exact în fața intrării, unul dintre parți se ghemuise și strecurase sabia pe sub marginea de jos a scutului său. Lama i-a pătruns adânc în gleznă, tăind pielea cizmei, carnea și mușchiul, ajungând până la os. Durerea a fost bruscă și sfredelitoare, ca aceea provocată de un fier înroșit ce i-ar fi pătruns în încheietură. Castor s-a dezechilibrat și a fost împins în spate, apoi a scos un urlet puternic de suferință și furie.

Uitându-se imediat înapoi, Septimus și-a văzut comandantul lăsându-se moale peste cadrul ușii.

– Următorul om! Ocupă locul gol!

Ghemuindu-se ca să-și ferească picioarele, cel mai apropiat auxiliar a trecut alături de Septimus, iar camarazii lui au împuns cu vârfurile lăncilor spre inamici, riposta lor reușind să îi mai îndepărteze puțin de intrare. Apoi, pe neașteptate, s-a auzit un răcnet de alarmă răzbătând din întuneric, dar și sunetul provocat de pietre de zidărie căzând la pământ, aruncate din turn. Castor a scos capul pe după cadrul ușii și a văzut o bucată de piatră de construcție căzând peste parți, zdrobindu-i capul unuia dintre ei și strivindu-i trupul de pământ. Asupra atacatorilor au început să cadă alte și alte pietre mari, ucigându-i și schilodindu-i pe câțiva care nu reușiseră să se retragă la o distanță sigură de ziduri.

– Bună treabă, fir-ar să fie, a mârâit Septimus, încântat de ceea ce văzuse. Să vedem dacă le place să fie loviți fără să poată riposta. Ticăloșii!

În vreme ce dușmanii s-au retras departe, ploaia de pietre și bolovani a încetat, iar zgomotele luptei s-au stins, făcând loc strigătelor disprețuitoare și fluierăturilor auxiliarilor din turnul de veghe, dar și gemetelor și țipetelor oamenilor răniți și rămași în fața intrării. Septimus a aruncat o ultimă privire afară, după care a făcut semn unuia dintre soldați să-i ia locul. Rezemându-și scutul de zid, a îngenuncheat să examineze rana lui Castor, trebuind să-și forțeze privirea ca să distingă ceva în lumina slabă a stelelor, ce

pătrundea pe uşă. A pipăit cu delicateţe rana şi a simţit fragmente de os în carnea ciopârţită. Castor a icnit şi a scrâşnit din dinţi, abia reuşind să-şi reprime un urlet de durere.

Septimus a ridicat privirea spre el.

– Îmi pare rău să te anunţ, dar nu vei mai putea lupta.

– Spune-mi ceva ce nu ştiu, i-a răspuns Castor cu voce şuierătoare.

Septimus a surâs vag.

– Trebuie oprită sângerarea. Dă-mi eşarfa.

Castor a slăbit eşarfa şi, după ce a desfăcut-o de la gât, i-a întins-o lui Septimus. Acesta a plasat un capăt pe după pulpă şi apoi s-a uitat la Castor.

– O să doară. Eşti pregătit?

– Hai, dă-i drumul.

Septimus a înfăşurat eşarfa în jurul piciorului, peste rană, iar apoi a prins-o strâns în spatele pulpei şi a făcut nod. Împunsătura arzătoare nu semăna cu nici o altă durere îndurată până atunci de Castor şi, în ciuda frigului ce se lăsase, când Septimus a terminat de legat eşarfa şi s-a ridicat în picioare, el transpira abundent.

– Va trebui să mă ajuţi să urc scara când va veni momentul să rezistăm la ultimul lor atac.

Septimus a dat din cap.

– Mă voi îngriji de asta.

Ofiţerii s-au privit preţ de un moment şi s-au gândit la semnificaţia deplină a ultimelor replici schimbate între ei. Acum, când acceptaseră inevitabilul,

Castor a simţit că povara îngrijorării dispăruse în faţa sorţii ce îi aştepta. În ciuda durerilor cumplite de la rană, în adâncul inimii trăia un sentiment calm de resemnare şi o hotărâre să piară luptând. Septimus şi-a mutat privirea în altă parte, uitându-se pe uşă, şi a văzut duşmanii stând în mici grupuri pe întinderea întregului şantier, departe de raza de acţiune a pietrelor pe care auxiliarii le puteau arunca din turnul de veghe.

– Mă întreb ce vor face în continuare, a gândit el cu voce tare. Ne vor lăsa să murim de foame?

Castor a scuturat din cap. Se afla de suficient timp în slujba imperiului, mai ales în partea sa răsăriteană, astfel încât ştia prea bine cum se comporta vechiul adversar al Romei.

– Nu vor aştepta atât de mult. Asta nu i-ar onora defel.

– Şi atunci?

Castor a făcut un gest din umeri.

– Vom afla foarte curând.

A urmat un moment de tăcere, după care Septimus s-a întors cu spatele la intrare..

– Bine, şi ce înseamnă asta? E un raid oarecare? Ori începutul unei noi campanii împotriva Romei?

– Mai are vreo importanţă?

– Măcar vreau să ştiu de ce mor.

Castor a strâns din buze şi a analizat situaţia.

– Ar putea fi doar un raid. Probabil au socotit construirea acestui fort drept un act provocator. Însă este la fel de posibil ca parţii să vrea cale liberă peste

Eufrat pentru armată. Asta ar putea reprezenta primul pas către preluarea controlului asupra Palmirei.

Gândurile lui Castor au fost întrerupte de un strigăt de afară.

– Romani! Ascultați-mă! s-a auzit vocea cuiva care vorbea în greacă. Parția vă cere să puneți jos armele și să vă predați!

– Fugi de-aici! a pufnit Septimus.

Omul aflat în beznă nu a răspuns provocării, continuând pe un ton stăpânit.

– Comandantul meu vă cere să vă predați. Dacă lăsați armele, veți fi cruțați. Își dă cuvântul că așa va fi.

– Cruțați? a repetat Castor cu voce slabă, după care și-a strigat răspunsul: Ne cruțați și ne dați voie să ne întoarcem la Palmira?

A urmat o scurtă pauză, după care omul a continuat:

– Viața voastră va fi cruțată, dar veți ajunge prizonieri.

– Asta înseamnă că vom deveni sclavi, a bombănit Septimus și a scuipat pe podea. Nu vreau să mor ca sclav. S-a întors către Castor. Domnule, ce facem?

– Spune-i să se ducă în Hades.

Septimus a zâmbit strâmb, iar dinții lui au sclipit pe întuneric. S-a răsucit către intrare și a strigat:

– Dacă vreți armele noastre, veniți să ni le luați!

Castor a chicotit.

– Ideea nu e întru totul originală, dar merge.

Cei doi ofițeri au schimbat câte un zâmbet, iar oamenii lor au surâs agitați, după care omul din întuneric li s-a adresat încă o dată.

– Fie cum vreți. Acest loc va deveni mormântul vostru. Mai bine zis... rugul vostru.

Într-o parte mai depărtată a șantierului apăruse deja o lumină slabă, iar Septimus a urmărit flăcăruia care a crescut în intensitate, făcând ca silueta războinicului să apară profilată, arătându-l aplecat deasupra cutiei cu iască aprinsă. Focul era bine întreținut, astfel că a crescut în mărime, după care oamenii s-au strâns lângă el ca să aprindă torțele încropite din vreascurile și resturile de lemn aflate în jur. Apoi s-au apropiat de turnul de veghe și Septimus a văzut cum prima dintre săgețile cu cârpe îmbibate în ulei era apropiată de torță pentru a o aprinde. În același timp, arcașul a tras săgeata spre turn. Aceasta a descris un arc de flăcări prin aer și s-a înfipt cu un zgomot surd într-un stâlp al schelei, împrăștiind o jerbă de scântei. Imediat după aceea, alte săgeți aprinse au pornit spre structură, pătrunzând în lemn cu pocnete puternice și arzând cu flacără tot mai mare.

– Ce ticăloși! a spus Septimus, strângând mai tare între degete mânerul sabiei. Vor să ne vadă arzând.

Castor știa că în turn nu era nicio picătură de apă și a dat amărât din cap.

– Nu putem face nimic. Spune-le oamenilor să coboare din turn.

– Am înțeles.

La scurt timp după aceea, când și ultimul supraviețuitor a ajuns în camera de gardă de la baza turnului, Castor s-a ridicat cu greu în picioare, s-a proptit de zid și li s-a adresat:

– S-a zis cu noi, flăcăi. Ori rămânem aici și ardem de vii, ori ieșim și murim de gât cu o parte dintre nemernicii ăia. Asta e situația. Așadar, când voi da eu ordin, îl urmați pe centurionul Septimus afară din turn. Țineți aproape unul de altul și atacați-i cu toată forța. Ați înțeles?

O parte dintre soldați au dat aprobator din cap, alții au reușit să confirme prin cuvinte că înțeleseseră ordinul. Septimus și-a dres glasul:

– Dar tu ce vei face? Nu poți veni cu noi.

– Știu. O să rămân aici și mă voi ocupa de stindard. Nu trebuie lăsat în ghearele lor, a zis Castor, punând mâna pe emblema militară a unității sale. Lăsați-l la mine.

Purtătorul de stindard a ezitat o clipă, după care a înaintat și i l-a întins.

– Să aveți grijă de el, domnule.

Castor a făcut un semn din cap, a prins cu hotărâre stindardul și s-a slujit de el ca de o cârjă pentru a prelua greutatea de pe piciorul rănit. În jurul lor, pocnetele scoase de lemnul aprins și vuietul slab al flăcărilor umplea aerul. O lumină amenințătoare, portocalie, a iluminat terenul din jurul turnului. Șchiopătând, Castor a pornit spre scara îngustă de lemn aflată într-un colț.

– Când voi ajunge pe acoperiș, o să dau ordinul de atac. Băieți, să faceți ca fiecare aruncare de lance să merite.

– Așa vom proceda, domnule, a spus încet Septimus.

Castor a făcut un gest din cap şi l-a prins în treacăt pe centurion de braţ, apoi, scrâşnind din dinţi, a pornit spre acoperiş, chinuindu-se să urce treptele de lemn, în vreme ce aerul din jurul lor se încingea, iar firicele de fum se prefirau prin lumina oranj ce pătrundea prin ferestrele de tragere cu arcul şi prin alte deschizături. Până să ajungă aproape de acoperiş, latura care se afla cel mai aproape de turnul de veghe era deja cuprinsă de flăcări. Castor a văzut zeci de parţi aşteptând în lumina brutală a flăcărilor şi a inspirat adânc.

– Centurion Septimus! Acum! Atacaţi!

Dinspre baza turnului s-a auzit un cor firav de strigăte de luptă, apoi Castor i-a văzut pe parţi ridicându-şi arcurile, concentrându-se asupra ţintelor, după care din corzile lor au pornit, întunecate, săgeţile ucigătoare. Pe deasupra parapetului, a văzut grupul mic şi compact alcătuit de oamenii lui pornind în trombă să traverseze şantierul. Soldaţii stăteau cu umerii plecaţi înapoia scuturilor şi goneau către duşmani, urmându-l pe Septimus, care profera blesteme la adresa parţilor. Arcaşii au rămaş hotărâţi locului şi au slobozit săgeţile cât de repede au putut către ţintele în mişcare. Cei care încă mai aveau la dispoziţie săgeţi aprinse, le-au tras, astfel că acestea au descris traiectorii sclipitoare prin aer, îndreptându-se către auxiliari. Câteva dintre ele s-au înfipt în scuturi, continuând să ardă în timp ce erau purtate înainte de soldaţi. Apoi, Castor l-a văzut pe Septimus cum s-a înălţat puţin pe vârfuri şi a rămas

nemișcat o clipă, după care a scăpat sabia din mână și a dus-o la săgeata ce îi străpunsese gâtul, în vreme ce ultimul lui strigăt a răsunat, căpătând ecou, peste șantier. Apoi s-a prăbușit în genunchi și a căzut înainte pe pământ, zvârcolindu-se fără vlagă în timp ce sângera de moarte.

Auxiliarii s-au strâns în jurul lui și au înălțat scuturile. Castor i-a urmărit cu amărăciune în suflet, simțindu-se neputincios. Avântul asaltului pierise odată cu prăbușirea lui Septimus, iar acum soldații săi erau doborâți unul câte unul, pentru că săgețile trase de parți își găseau loc printre scuturi și străpungeau trupurile celor aflați înapoia lor. Castor nu a mai stat să asiste la sfârșitul oamenilor lui. Sprijinindu-se cu greu pe stindard, a ajuns de cealaltă parte a platformei și a privit în josul falezei, către fluviu. Dedesubt, ceața se risipise, iar lumina lunii se oglindea în apele iuți și unduioase, care curgeau peste stâncile albiei. Castor și-a înclinat capul pe spate și s-a uitat spre adâncul senin al cerului, inspirând în același timp adânc aerul rece al nopții.

Un zgomot provocat de prăbușirea unui stâlp de lemn în partea cealaltă a turnului l-a făcut să-și plimbe privirea de jur împrejur, moment în care și-a dat seama că nu mai avea timp dacă ținea să se asigure că stindardul cohortei lui nu avea să cadă în mâinile dușmanului. Prin perdeaua înșelătoare de flăcări și fum a văzut, tremurătoare, imaginea șirurilor de parți și a înțeles că acela era doar începutul. Curând, o maree de foc distrugătoare se va revărsa peste deșert

și va amenința să cuprindă provinciile răsăritene ale Imperiului Roman. A prins cu tărie stindardul în ambele mâini, a strâns din dinți, și s-a azvârlit în gol.

2

– O viaţă mai plăcută nici nu se poate, a spus Macro şi s-a rezemat de un perete de la Amfora Abundenţei, localul pe care îl frecventa cu asiduitate, şi apoi şi-a întins picioarele în faţă. Până la urmă, tot am obţinut un post în Siria. Ştii ceva, Cato?

– Ce anume? a întrebat tovarăşul lui, parcă trezit dintr-o reverie şi clipind din ochi până ce aceştia au rămas deschişi.

– Este exact aşa cum am sperat că se va întâmpla. Macro a închis ochii şi s-a bucurat de căldura soarelui ce s-a revărsat pe faţa lui, brăzdată de vreme. Vinuri bune, femei nu tocmai scumpe, care ştiu câte ceva despre amor, şi o vreme mereu frumoasă şi uscată. Acolo există până şi o bibliotecă acceptabilă.

– Nu mi-aş fi închipuit că te-ar interesa în vreun fel cărţile, a spus Cato.

În ultimele luni, Macro îşi satisfăcuse aproape până la saţietate dorinţele epicureice şi se apucase de citit. Adevărat, preferinţele lui mergeau spre comediile cu un limbaj deocheat şi erotic, dar, s-a gândit

Cato, măcar citea ceva și exista șansa ca această pasiune să îl împingă spre lecturi ceva mai serioase.

Macro a zâmbit.

– Locul ăsta e destul de bun, deocamdată. Climă călduță și femei atrăgătoare. Să-ți spun ceva. După campania din Britania, nu mai vreau să văd în viața mea vreun celt în carne și oase.

– Ai dreptate, a murmurat centurionul Cato cu convingere în suflet, amintindu-și mlaștinile reci și umede, învăluite de neguri, prin care el și Macro, alături de soldații Legiunii a Doua, trecuseră luptând pentru a reuși ultima cucerire a Imperiului. Cu toate astea, a zis el, vara nu a fost chiar atât de rea acolo.

– Vara?! a făcut Macro, încruntându-se. Cred că te referi la cele câteva zile plăcute pe care le-am avut între iarnă și toamnă.

– Stai puțin. Numai să petreci câteva luni de campanie prin deșert și o să tânjești după vremurile trăite în Britania, o să ți se pară brusc că ai fost în Câmpiile Elizee.

– Tot ce se poate, a gândit Macro cu voce tare, amintindu-și de precedenta lor numire, la granița cu Iudeea, în mijlocul unui tărâm aproape pustiu. A scuturat din cap, alungând acea amintire. Bine, dar de data asta voi avea o cohortă sub comanda mea, remunerația de prefect și perspectiva unei odihne binemeritate, după ce va fi trebuit să ne riscăm viața și trupul pentru împărat, Senat și Poporul Romei – a rostit el sloganul oficial printre dinți – prin

care mă refer și la acel ticălos șiret și uneltitor, Narcissus pe numele lui.

– Narcissus... Repetând numele secretarului personal al împăratului Claudius, Cato s-a îndreptat de spate și s-a răsucit către amicul său. Apoi și-a coborât glasul.

Încă nu am primit niciun răspuns de la el. Sigur trebuie să fi citit deja raportul acela.

– Da, a făcut Macro. Și ce e cu asta?

– Păi ce-ți închipui că va face în privința guvernatorului?

– Cassius Longinus? A, el nu va păți nimic. Longinus a șters orice urme posibile, și a făcut-o destul de bine. Nu există nicio dovadă clară care să facă legătura dintre el și orice acțiune de trădare și poți fi convins că el va face tot ce îi stă în putere, la nivelul lui, ca să se arate cel mai fidel slujitor al Imperiului, mai ales acum, când știe că este supravegheat.

Cato a aruncat o privire în jur, către clienții care se aflau la cea mai apropiată masă și s-a aplecat către Macro.

– Având în vedere că suntem oameni pe care Narcissus i-a trimis pentru a-l urmări pe Longinus, am îndoieli serioase că actualul guvernator va vărsa vreo lacrimă dacă noi vom muri. Trebuie să fim foarte precauți.

– Nu prea cred că ne poate ucide, a spus Macro pe un ton sfidător. Un asemenea gest ar stârni prea multe bănuieli. Calmează-te, Cato. Totul e în regulă în ceea ce ne privește.

Apoi și-a întins brațele în față, și-a încordat umerii, după care și-a petrecut palmele pe după ceafă, căscând foarte satisfăcut.

Cato l-a privit vreme de un moment, dorindu-și ca Macro să nu respingă cu atâta ușurință primejdia pe care o reprezenta Cassius Longinus. În urmă cu câteva luni, guvernatorul Siriei ceruse transferul altor trei legiuni sub comanda lui, pentru a contracara amenințarea crescândă a unei răzmerițe în Iudeea. Având în spatele lui o forță de o asemenea mărime, Longinus ar fi reprezentat o amenințare gravă la adresa împăratului. Cato era convins că Longinus se pregătea pentru a încerca să ocupe tronul imperial. Grație eforturilor lui Macro și Cato, revolta fusese stăvilită încă înainte de a cuprinde întreaga provincie, iar lui Longinus i se respinsese ideea de a beneficia de legiuni suplimentare. Un om care avea puterea lui Longinus nu putea să îi uite cu ușurință pe cei care zădărniciseră realizarea ambițiilor lui, iar Cato sperase într-o răzbunare vreme de câteva luni. Însă acum, guvernatorul se confrunta cu o amenințare cât se poate de reală din partea Parției, unde se aflau doar Legiunile a Treia, a Șasea și a Zecea, plus cohortele lor de auxiliari, capabile să îi înfrunte pe dușmani. În cazul în care provinciile răsăritene participau la un război, orice bărbat capabil să lupte ar fi fost mobilizat pentru bătălia împotriva parților. Cato a oftat. Faptul că amenințarea era bine-venită apărea ca o ironie. Măcar pentru o vreme, acest lucru trebuia să îl facă pe guvernator să se gândească la altceva

decât la răzbunare. Cato şi-a golit cupa şi s-a rezemat din nou de zid, privind lung, dincolo de marginile oraşului.

Soarele coborâse spre linia orizontului, iar acoperişurile din ţiglă şi domurile clădirilor din Antiohia sclipeau în lumina ce se stingea treptat. La fel ca în mai toate oraşele care ajunseseră sub controlul romanilor, iar mai înainte fuseseră sub controlul moştenitorilor greci ai lui Alexandru cel Mare, zona centrală era plină de genul de clădiri publice pe care le puteai vedea oriunde în imperiu. Dincolo de coloanele înalte ale templelor şi porticurilor, oraşul făcea loc unui amestec de case frumoase şi mahalale care se extindeau mereu, unde existau numai clădiri sumbre, cu acoperişuri plate. Pe străzile din acele cartiere aerul era înţesat de tot soiul de mirosuri emanate de aglomerarea de oameni. Acolo îşi petreceau timpul mai toţi soldaţii aflaţi în permisie. Însă Cato şi Macro preferau confortul aproximativ oferit de Amfora Abundenţei care, prin poziţia sa mai înaltă faţă de alte clădiri, se bucura de orice briză ce adia pe deasupra oraşului.

Băuseră aproape toată după-amiaza, iar Cato începuse să aţipească în îmbrăţişarea călduţă a stării de mulţumire şi oboseală. În ultima lună, cei doi făcuseră instrucţie dură cu oamenii din cohorta auxiliară, a Doua Iliră, în uriaşa tabără aflată dincolo de zidurile oraşului Antiohia. Era prima cohortă pe care o avea în calitate de prefect, astfel că Macro ţinea ca oamenii lui să fie mai destoinici, să mărşăluiască mai repede şi să lupte cu mai multă îndârjire

decât oricare alta din cadrul armatei din partea răsăriteană a Imperiului. Sarcina lui Macro fusese îngreunată de faptul că aproape o treime dintre oameni erau proaspăt recrutați – înlocuitori ai celor căzuți în bătălia de la Fort Bushir. Cum armata era pe picior de război, toți comandanții de cohorte scotociseră întreaga regiune în căutare de oameni care să completeze efectivele unităților pe care le aveau în subordine.

Câtă vreme Cato se ocupase de instrucția cohortei și de comandarea echipamentului și a celor necesare, Macro cutreierase în susul și în josul coastei, de la Pieria până la Caesarea în căutare de recruți. Luase cu sine zece dintre cei mai călîți soldați și stindardul cohortei. Cum ajungea în vreun port sau oraș, Macro își instala o tarabă în forum și ținea câte o cuvântare înălțătoare în fața unui public alcătuit din bărbați fără slujbă și căutători de aventură, oameni ușor de găsit în orice piață din orașele imperiului. Cu glas bubuitor ca de paradă, el le promitea o primă de înrolare, un salariu decent, mese regulate, o viață aventuroasă și, dacă trăiau; cetățenia romană drept recompensă atunci când erau lăsați la vatră, asta după ce împlineau douăzeci de ani de serviciu militar, o nimica toată la urma urmei... Cu puțină instrucție și ei puteau ajunge să arate la fel de impresionanți și de bărbătoși ca soldații care stăteau în spatele lui Macro. După ce termina de vorbit, de tarabă se apropiau oameni de tot felul, animați de speranță, iar Macro îi alegea pe indivizii

cei mai sănătoşi, respingându-i pe cei care nu corespundeau cerinţelor lui sau erau debili mintal ori prea vârstnici. În primele câteva oraşe avusese de unde să aleagă, dar pe măsură ce turul de recrutare se apropia de sfârşit, descoperea că pe acolo trecuseră şi alţi ofiţeri care îi luaseră deja pe cei mai buni oameni. Chiar şi aşa, până a revenit la cohorta sa, avea suficienţi soldaţi ca să o aducă la forţa ei deplină, dar şi destul timp ca să îi instruiască până la începerea campaniei.

Macro şi-a petrecut îndelungile luni de iarnă făcând instrucţie cu recruţii, iar în acest timp, Cato i-a pus pe ceilalţi soldaţi să execute marşuri istovitoare şi să se perfecţioneze în folosirea armelor. Cât s-a desfăşurat instrucţia oamenilor din a Doua Iliră, la Antiohia au sosit alte şi alte unităţi, care s-au încartiruit pe terenul tot mai întins al taberei din afara fortăreţei unde se afla Legiunea a Zecea. Împreună cu ele au venit şi o mulţime de vivandiere şi oameni, astfel că străzile şi pieţele din Antiohia vuiau de strigătele vânzătorilor ambulanţi. Fiecare han gemea de soldaţi, iar bărbaţii stăteau la coadă în faţa lupanarelor vopsite în culori ţipătoare, care duhneau a tămâie ieftină şi a sudoare.

În vreme ce soarele apunea peste oraş, privirea lui Cato înregistra tot ce era în jur fără să se gândească la ceva anume. Deşi abia trecut de douăzeci de ani, făcuse deja patru ani şi jumătate de armată şi se obişnuise cu obiceiurile soldaţilor şi cu vârtejul pe care-l stârneau prin oraşele pe unde treceau. În ciuda

unui început nu tocmai promițător, Cato ajunsese un bun militar, după cum singur era dispus să recunoască. Inteligența vie și curajul jucaseră un rol important în transformarea lui dintr-un tânăr răsfățat al casei imperiale într-o persoană capabilă să comande oameni. Pe de altă parte, și norocul fusese de partea lui. Când intrase în Legiunea a Doua, avusese șansa de a se trezi repartizat în centuria lui Macro, socotea el. Cato era convins că nu ar fi supraviețuit multă vreme pe granița germană sau campaniei următoare, din Britania, dacă centurionul Macro nu ar fi intuit aptitudinile recrutului slab și agitat din Roma, așa cum era el, și dacă nu l-ar fi luat sub aripa lui. Cei doi părăsiseră apoi Legiunea a Doua și pentru scurtă vreme făcuseră parte din marină, după care fuseseră trimiși în răsărit, unde Macro preluase comanda centuriei. În campania ce avea să înceapă curând, vor lupta din nou în cadrul unei armate, iar Cato se simțea oarecum ușurat că povara comenzii independente le va fi ridicată de pe umeri: ușurare temperată de îngrijorarea instinctivă pe care i-o dădea faptul că urma să participe la o campanie de război.

Soldați mult mai iscusiți decât Cato fuseseră doborâți de săgeți, de proiectile aruncate cu praștia sau de vreo lovitură de sabie pe care nu le observaseră la timp. Până în acele momente fusese cruțat și spera ca norocul să-l țină și în continuare în cazul unui război cu Parția. În anul care trecuse, pentru o scurtă perioadă, luptase împotriva parților și le cunoștea prea bine precizia în mânuirea Arcului, dar și iuțeala cu

care ei declanşau atacuri neaşteptate, după care dispăreau înainte ca romanii să poată reacţiona. Era un mod de luptă care avea să-i pună greu la încercare pe oamenii legiunilor, fără a mai vorbi de soldaţii ce alcătuiau cohorta a Doua Iliră.

Ori poate că nu acesta era adevărul, a gândit Cato. Oamenii cohortei lui aveau de fapt şanse mai mari decât legionarii în lupta împotriva parţilor. Ei purtau armuri mai uşoare şi un sfert dintre ei erau călări, astfel că parţii trebuiau să fie mult mai precauţi dacă îşi puneau în gând să atace cohorta decât dacă ar fi declanşat un asalt asupra infanteriştilor legiunilor, care mărşăluiau greoi, împovăraţi de arme şi armuri. Cassius Longinus trebuia să procedeze cu luare aminte în luptele cu parţii dacă voia să evite soarta pe care o avusese în urmă cu o sută de ani Marcus Crassus şi cele şase legiuni comandate de el. Generalul Crassus se lăsase atras în deşert şi, după câteva zile de lupte sub dogoarea neiertătoare a soarelui, armata lui fusese făcută bucăţi, împreună cu el.

Când soarele a coborât în cele din urmă sub linia orizontului, dinspre tabăra militară aflată departe s-au auzit vaietele bucinelor care anunţau primul schimb al străjilor pentru acea noapte. Macro s-a mişcat şi s-a desprins de tencuiala aspră a zidului.

– Ar fi vremea să ne întoarcem în tabără. Mâine îi scot în deşert pe băieţii proaspăt înrolaţi. E prima oară pentru ei. Va fi interesant de văzut cum vor face faţă.

– Ar fi foarte bine să-i luăm cu uşurelul, i-a sugerat Cato.

Nu ne putem permite să pierdem vreunul acum, înainte de începerea campaniei.

– Să-i iau cu ușurelul? a făcut Macro încruntându-se. Ei, asta-i bună. Dacă nu rezistă acum, atunci nu vor avea nicio șansă într-o luptă adevărată.

Cato a ridicat din umeri.

– Credeam că avem nevoie de toți oamenii.

– Da, de fiecare. Dar nu doar ca să fie la număr.

Cato a rămas tăcut un moment.

– Macro, asta nu este Legiunea a Doua. Nu ne putem aștepta la prea multe din partea oamenilor din cohorta auxiliară.

– Serios? a zis Macro, cu o expresie hotărâtă. A Doua Iliră nu e chiar orice cohortă. Este cohorta mea. Și dacă vreau ca oamenii mei să mărșăluiască, să lupte și să moară la fel de bine ca aceia din legiuni, atunci așa se va întâmpla. Ai înțeles?

Cato a dat din cap.

– Iar pentru asta îți vei da și tu silința.

Cato s-a îndreptat de spate.

– Sigur că da, domnule. Te-am dezamăgit vreodată?

S-au privit în ochi, după care Macro a izbucnit brusc în râs și l-a bătut pe umăr pe prietenul lui.

– Încă nu! Ai un curaj de fier, băiete. Sper numai ca și restul oamenilor să fie pe potriva ta.

– Și eu sper asta, i-a răspuns domol Cato.

Macro s-a ridicat în picioare și apoi și-a masat fesele care îi cam amorțiseră după șederea vreme de câteva ore pe banca tare de lemn a hanului. Și-a luat apoi toiagul cu însemnele de centurion.

– Să mergem.

Au pornit prin forum, care se umplea deja de codoşi ai lupanarelor şi de vânzători de nimicuri, dar şi de primii dintre soldaţii în permisie, veniţi dinspre tabără. Recruţii cu chipuri proaspete mergeau laolaltă, în grupuri gălăgioase, îndreptându-se spre crâşmele cele mai apropiate, unde aveau să fie jumuliţi binişor de şarlatani şi escroci care îşi dădeau seama cu cine aveau de a face şi cunoşteau tot soiul de mici tertipuri cu care să-i zăpăcească. Preţ de o clipă, Cato a trăit un sentiment de milă faţă de recruţi, dar ştia că doar experienţa îi va învăţa ceea ce trebuiau să ştie. Câteva capete sparte şi câteva pungi pierdute aveau să îi ajute, asta dacă trăiau îndeajuns de mult, să-şi păstreze pe viitor stăpânirea de sine şi să fie mai înţelepţi.

Ca întotdeauna, exista o diferenţă vizibilă dintre oamenii din legiuni şi cei din cohortele auxiliare. Legionarii erau plătiţi mult mai bine şi aveau tendinţa de a-i privi pe soldaţii ce nu erau cetăţeni romani cu un anume grad de dispreţ profesional – sentiment pe care Cato îl putea înţelege şi cu care Macro era întru totul de acord. Sentimentul acesta trecea şi dincolo de împrejmuirea taberei, ajungând şi pe străzile Antiohiei, unde oamenii din cohorte păstrau de obicei o distanţă respectuoasă faţă de legionari. Se părea însă că nu toţi procedau astfel. Când au pătruns pe o stradă care ieşea din forum, Macro şi Cato au auzit, venind de undeva de aproape, un schimb de cuvinte rostite cu glas furios. La lumina unei lămpi mari de

aramă, care atârna deasupra intrării într-o crâșmă, au văzut oameni strânși în jurul a doi bărbați care se prăvăliseră în stradă și acum se rostogoleau, lovindu-se care cum apuca.

– Asta sună a belea, a mormăit Macro.

– Vrei să ne facem că nu vedem?

Cât s-au apropiat, vreme de o clipă, Macro s-a uitat la încăierare, după care a făcut un gest evaziv din umeri.

– Nu înțeleg de ce să ne amestecăm. N-au decât să-și rezolve singuri problema.

În aceeași clipă, s-a văzut o sticlire scurtă în mâna unuia dintre cei prinși în încăierare și cineva a strigat:

– Are cuțit!

– Uf, la naiba, a bombănit Macro. Acum trebuie să intervenim. Hai!

A iuțit pasul și i-a dat deoparte pe câțiva dintre oamenii care ieșiseră din crâșmă ca să vadă ce se întâmpla.

– Au! a strigat un bărbat mătăhălos, purtând o tunică roșie, care s-a întors către Macro. Fii atent pe unde mergi!

– Ia ține-ți gura! a spus Macro și a ridicat toiagul cu însemnele de centurion, astfel că acesta a fost văzut de bărbat, dar și de toți ceilalți, după care el și-a croit drum până a ajuns la cei doi care se încăieraseră și erau la pământ.

– Încetați, amândoi! Vă ordon să vă despărțiți.

A urmat un schimb final de pumni și gemete de protest, apoi cei doi s-au despărțit. Unul dintre ei,

un bărbat musculos, având o tunică de legionar, a sărit în picioare ca o pisică, rămânând totuşi ghemuit, pregătit să continue lupta dacă ar fi fost atacat. Macro s-a dus spre el şi a înălţat în aer toiagul.

– Am spus să încetaţi.

Apoi Cato a zărit lama cea mică a cuţitului din mâna bărbatului. Nu mai sticlea, pentru că era acoperită de o peliculă întunecată şi din vârful lui picura ceva. Rămas la pământ, cel de-al doilea om se ridicase cu greu într-un cot, ţinând cealaltă mână lipită de corp. Icnea ca să respire şi se crispa de durere.

– La naiba... Of, ce doare... Ticălosul m-a străpuns.

Vreme de o clipă, în lumina slabă a lămpii de deasupra, el s-a uitat cu ură la legionar, apoi a gemut de durere şi s-a prăbuşit înapoi la pământ.

– L-am recunoscut, a spus Cato încet. E unul dintre oamenii noştri. Caius Menathus, dintr-un escadron de cavalerie al nostru.

A îngenuncheat alături de el şi a căutat rana. Tunica auxiliarului era îmbibată de sângele cald ce ţâşnise după ce adversarul retrăsese cuţitul. Cato a ridicat privirea spre oamenii strânşi în jur.

– Daţi-vă înapoi! a poruncit el. Faceţi-mi loc!

Cato îşi lăsase toiagul de centurion în tabără, iar tinereţea lui i-a făcut pe câţiva dintre veterani să aibă rezerve în a-i asculta ordinul. Însă oamenii din a Doua Iliră, camarazi de-ai lui Menathus, l-au recunoscut pe comandantul lor şi s-au retras pe dată. După câteva clipe, ceilalţi le-au urmat exemplul şi

Cato s-a putut întoarce către omul rănit. Împunsătura prin stofă era mică, dar sângele curgea nestăvilit, iar Cato a ridicat imediat tunica și a lăsat la vedere torsul mânjit de sânge al omului. O rană cu marginile încrețite, ca o gură minusculă, sclipind în lumina lămpii și eliminând sânge. Cato a pus palma peste rană și a apăsat cu forță, după care s-a uitat către oamenii din preajma lui.

– Aduceți o placă de lemn, ceva pe care să îl putem transporta, imediat! Iar tu să dai fuga până în tabără și să găsești un doctor care să se ducă neîntârziat la spital. Să fie pregătit când va sosi acest om. Spune-i că Menathus a fost înjunghiat.

– Am înțeles!

Auxiliarul a salutat și s-a răsucit pe călcâie, după care a pornit în goană pe stradă, îndreptându-se către porțile orașului.

Cato s-a întors apoi spre Menathus, iar Macro a păşit cu precauție către legionarul care încă nu dăduse drumul cuțitului. Omul se retrăsese din fața mulțimii, către cealaltă parte a străzii și rămăsese în aceeași poziție ghemuită, privind cu suspiciune spre Macro, care se apropia de el.

Macro i-a surâs și a întins mâna spre el.

– Fiule, ai provocat destule necazuri în seara asta. Dă-mi cuțitul înainte de a mai face vreo prostie.

Legionarul a clătinat din cap.

– Ticălosul ăla a meritat-o.

– Tot ce se poate. Dar vom lămuri asta ceva mai târziu. Acum, dă-mi cuțitul.

– Nu vreau. O să mă arestați, a spus legionarul, cu glas nesigur din cauza băuturii.

– De arestare vorbești? a pufnit Macro. Asta să fie ultima dintre grijile tale. Aruncă imediat cuțitul, altfel îți îngreunezi situația.

– Nu pricepi, a protestat legionarul. Apoi a agitat cuțitul spre omul ce zăcea la pământ. M-a tras pe sfoară. Într-un joc de zaruri.

– Prostii! s-a auzit glasul cuiva. A câștigat cât se poate de cinstit.

A urmat un cor aprobator, după care a răsunat din nou răcnetul de protest al legionarului.

– Tăcere! a urlat Macro.

Imediat, oamenii și-au ținut gura. Macro i-a fulgerat cu privirea, după care și-a îndreptat din nou atenția către omul care avea cuțitul în mână.

– Legionar, care ți-e numele, gradul și unitatea?

– Marcus Metellus Crispus, optio, centuria a patra, a doua cohortă, Legiunea a Zecea! a spus omul, aparent fără să stea prea mult pe gânduri. A încercat chiar să ia poziția de drepți cât a enumerat toate amănuntele, însă, după o clipă, s-a legănat nesigur într-o parte.

– Optio, dă-mi cuțitul. Îți ordon.

Crispus a scuturat din cap.

– N-am de gând să ajung în închisoare pentru ticălosul ăla care m-a înșelat.

Rămas pe gânduri, Macro a strâns din buze, apoi a făcut un semn din cap.

– Prea bine, dar de treaba asta va trebui să ne ocupăm mâine-dimineață. Voi vorbi cu centurionul tău.

A dat să se îndepărteze, iar Crispus s-a relaxat un moment, nemaifiind atent la ce se întâmpla. Apoi Macro a făcut o mişcare ameţitor de rapidă. A ridicat toiagul şi a descris cu el un arc de cerc, avându-l ca ţintă pe Crispus. S-a auzit o pocnitură răsunătoare când toiagul l-a lovit în cap, după care bărbatul s-a prăbuşit. Cuţitul i-a căzut din mână şi s-a rostogolit pe pământ, până departe de el. Macro a rămas deasupra lui, având ridicat braţul în care ţinea toiagul, însă nu a constatat nicio mişcare – omul îşi pierduse cunoştinţa. Satisfăcut, Macro a dat din cap şi apoi şi-a coborât toiagul.

– Voi, cei patru de colo, a spus el, şi a făcut un gest către nişte soldaţi din a Doua Iliră. Luaţi-l de aici pe gunoiul ăsta şi duceţi-l la închisoarea noastră. Să se coacă acolo cât eu rezolv problema cu comandantul lui.

– Opriţi-vă! a spus un bărbat, care a ieşit din mulţime şi a apărut în faţa lui Macro cu o atitudine dominatoare. Era cu un cap mai înalt decât el şi lat în umeri pe măsură, iar în lumina portocalie, faţa lui părea asprită de vreme. O să-l duc eu pe acest om înapoi până la a Zecea. Ne ocupăm noi de rest.

Macro nu s-a lăsat impresionat şi l-a măsurat din ochi pe cel care îi vorbise.

– Eu am dat deja ordinul. Îl arestez pe acest individ.

– Ba nu, va merge cu mine.

Macro a surâs vag.

– Dar tu cine eşti?

– Centurionul de la Legiunea a Zecea, care îţi spune ce se va întâmpla, i-a surâs acesta în acelaşi fel. Şi

nu sunt un centurion oarecare, de la o cohortă auxiliară. Ei, și acum, dacă voi, băieții de la auxiliare nu vă supărați, ar trebui să vă puneți în mișcare...

– Ce mică e lumea, i-a răspuns Macro. Nici eu nu sunt centurion la o cohortă auxiliară. Din întâmplare, sunt prefect al celei de-a Doua Ilire. Mi-am păstrat toiagul de dragul trecutului. De pe vremea când eram centurion al Legiunii a Doua.

Celălalt ofițer s-a holbat o clipă la Macro, după care a încremenit și l-a salutat.

– Așa e mai bine, a spus Macro și a făcut o mișcare din cap. Dar tu cine ești?

– Centurion Porcius Cimber, domnule. Centuria a doua, cohorta a treia.

– Bine, Cimber. Omul ăsta este în grija mea. Găsește-l pe legatul tău și explică-i cum stau lucrurile. Omul lui va fi pedepsit pentru că l-a atacat cu cuțitul pe unul dintre oamenii mei.

Macro a fost întrerupt de un geamăt adânc, scos de Menathus, care s-a zvârcolit brusc, smulgându-se din strânsoarea lui Cato. Imediat după aceea, sângele a început să-i șiroiască din rană.

– Unde naiba e placa aia pe care trebuie să-l ducem? s-a răstit Cato, apoi și-a apăsat mâinile peste rană și s-a aplecat deasupra lui Menathus. Stai liniștit! i-a strigat el.

– Mi-e frig..., a bolborosit Menathus, rotindu-și ochii fără a reuși să-i focalizeze, făcând ca pleoapele să-i tremure. Of... mă doare!

– Rezistă, Menathus, i-a zis Cato cu tărie în glas. O să ne ocupăm de rană. O să te înzdrăvenești.

Mulțimea alcătuită din soldați și din câțiva localnici, care li se alăturaseră, a rămas nemișcată și a urmărit scena în tăcere, timp în care Menathus a mai scos un geamăt, respirând chinuit și spasmodic. Apoi a început să se cutremure violent și trupul i-a fost cuprins de spasme, fiecare fibră a mușchilor lui încordându-se și devenind tare ca piatra vreme de o clipă, după care s-a lăsat moale pe pământul străzii, scăpând o ultimă răsuflare printre buzele întredeschise. Cato și-a lipit urechea de pieptul însângerat al soldatului, însă, după câteva secunde, s-a tras înapoi, retrăgându-și și mâna din dreptul rănii provocate de cuțit.

– A murit.

O clipă, mulțimea a rămas împietrită. Apoi, unul dintre auxiliari a mârâit:

– L-a ucis ticălosul ăsta. Are să moară.

S-a auzit un cor furios de aprobare și, imediat, mulțimea s-a împărțit în două grupuri, astfel că auxiliarii și legionarii ajunseseră să se confrunte direct. Cato a observat cum mâinile se transformau în pumni, cum oamenii se ghemuiau discret în timp ce își încordau mușchii picioarelor pentru a sări la atac, după care Macro a apărut între ei și a ridicat brațele în aer.

– De ajuns! Nu vă mai agitați! Și rămâneți la distanță! Pe față îi apăruse o expresie de furie și, uitându-se într-o parte și-n alta, i-a provocat pe cei de față să-l înfrunte. Apoi a făcut un semn din cap către centurionul Cimber.

– Du-ți oamenii înapoi în tabără! Imediat!

– Am înțeles, domnule! a spus Cimber și l-a împins pe cel mai apropiat dintre soldații lui spre poarta de ieșire din zonă. Mișcați-vă, ticăloșilor! Spectacolul s-a isprăvit.

A continuat să-i împingă și să-i îmbrâncească pe legionarii furioși departe de crâșmă și de cadavrul ce zăcea în stradă. Unul dintre auxiliari a strigat după ei:

– Încă nu știți de ce suntem în stare! Vom face dreptate pentru Menathus!

– Tăcere! a răcnit Macro. Țineți-vă gura! Centurion Cato!

– Ordonați, domnule! a spus Cato, ridicându-se și ștergându-și mâinile mânjite de sânge de părțile laterale ale tunicii.

– Lasă-l pe Cimber să plece înainte, iar apoi trimite-i pe oamenii noștri înapoi în tabără. Ai grijă ca prizonierul să nu pățească absolut nimic.

– Și cu Menathus ce facem?

– Îl vom lua și pe el cu noi. Anunță-le pe ordonanțele spitalului să pregătească mortul pentru înmormântare.

În vreme ce aștepta ca legionarii să ajungă la o distanță sigură, Cato s-a apropiat discret de comandantul lui și i s-a adresat cu glas scăzut:

– Situația asta nu este deloc bună. Înaintea campaniei, ultimul lucru care ne lipsea era să îi vedem pe oamenii noștri învrăjbiți cu cei din Legiunea a Zecea.

– Ai dreptate, a mormăit Macro. Iar acum, după ce omul nostru a murit, nici Crispus nu are vreo șansă de viitor.

– Bine, dar el ce va păți?

– Pentru că a înjunghiat un tovarăș de luptă? a spus Macro, clătinând abătut din cap. Nu am nicio îndoială în privința asta. Va fi condamnat la moarte. Și nu cred că execuția lui Crispus va pune capăt acestei situații.

– Nu se poate!

– Doar știi cum sunt soldații când vine vorba de ranchiună. Oricum, este neplăcut când cei doi țin de aceeași unitate militară. Însă disputa de acum va da naștere unei lupte interne între a Doua Iliră și Legiunea a Zecea, ține minte vorbele mele. Acum însă va trebui să întocmesc un raport întristător pentru guvernatorul meu și să discut cu el la primele ore ale dimineții. Așadar, ar fi bine să plec de aici. Oferă-mi câteva momente de liniște, după care îi faci pe băieții noștri să se pună în mișcare.

– Am înțeles, domnule.

– Cato, ne vedem mai târziu.

În vreme ce Macro se îndepărta pe stradă, Cato a rămas cu privirea ațintită spre cadavrul aflat la picioarele lui. Campania nici măcar nu începuse, iar ei pierduseră deja doi oameni. Și, ceea ce părea și mai grav, dacă Macro avea dreptate, daunele provocate de o simplă confruntare dintre doi oameni care băuseră prea mult aveau să dea naștere unei situații care să-i afecteze pe toți în adâncul sufletului. Iar asta venea exact în clipa când aveau nevoie de fiecare picătură de energie și inteligență, dacă țineau să îi înfrângă pe parți.

3

Înainte de răsăritul soarelui, trupul auxiliarului fusese aşezat pe o năsălie şi dus de camarazii săi să-l ardă pe rug. Acesta fusese înălţat la mică distanţă de porţile taberei. Centuria soldatului mort organizase o gardă de onoare, dar aproape fiecare om din cohortă venise pe acolo ca să fie de faţă. Cât timp ţinuse o scurtă cuvântare în amintirea lui Menathus, pentru ca apoi să aprindă rugul, Macro observase atitudinea posacă şi răzbunătoare a soldaţilor. Aceştia au urmărit cum flăcările au cuprins lemnul îmbibat în ulei, care s-a aprins, trimiţând un vârtej de fum şi scântei spre cerul senin. Apoi, când rugul a început să se prăbuşească, Macro a făcut semn din cap către Cato să dea ordinul de revenire în tabără, astfel că oamenii s-au întors în tăcere şi au pornit în marş.

– Nu eşti în cea mai fericită dispoziţie, mi se pare mie, a murmurat Cato.

– Nu. Găseşte-le ceva de făcut soldaţilor. Ţine-i ocupaţi până stau de vorbă cu Longinus.

– Cum anume?

– Nu știu, a spus sec Macro. Tu ești omul cu idei. Tu decizi.

Surprins, Cato a aruncat o privire către camaradul lui, dar și-a ținut gura. Știa că Macro își petrecuse toată noaptea întocmind raportul și făcând pregătiri pentru funeralii, iar după ce băuse mult în ziua precedentă, proasta lui dispoziție era inevitabilă. De aceea, Cato s-a mulțumit să dea din cap.

– Instrucție cu armele. Cu cele de exercițiu. Asta îi va obosi.

Câteva ore de instrucție cu săbiile de două ori mai grele decât cele de luptă și cu scuturi din nuiele îi puteau doborî chiar și pe cei mai puternici dintre ei, astfel că pe fața lui Macro a licărit un zâmbet șiret.

– Așadar, ocupă-te de asta.

Cato a salutat și s-a întors, pornind după oamenii care pătrundeau pe poarta principală. Macro l-a urmărit o clipă, întrebându-se când va deveni Cato maestru al tehnicii de instrucție, lucru care îi luase lui atâția ani. Deși Macro putea striga ordinele, apelând la tot felul de invective, rostite atât de tare încât ele puteau fi auzite ore în șir în mai tot terenul de instrucție, Cato nu-și dezvoltase tăria plămânilor în aceeași măsură, astfel că apărea câteodată mai curând ca un educator decât ca un centurion de frunte, lucru dovedit în luptă. Macro socotea că după alți câțiva ani de experiență, tânărul va reuși asta la fel de firesc ca orice alt ofițer. „Și până atunci?" s-a întrebat el și a oftat. Până atunci, Cato va trebui să

se dovedească demn de rangul la care puțini oameni de vârsta lui se ridicaseră. Macro s-a întors spre porțile Antiohiei. Guvernatorul rechiziționase una dintre cele mai frumoase case din oraș, transformând-o în cartierul lui general. Cassius Longinus nu se cobora acceptând un pretoriu construit din topor. Și nici disconfortul relativ al unor corturi de campanie. Macro a surâs amar. Un lucru era sigur în acea campanie, și anume că generalul va călători într-un lux la care oamenii lui nici nu visau. Aceștia vor trebui să mărșăluiască încovoiați de echipamentul și armele grele.

– Tare mult îmi place omul care conduce prin puterea exemplului, și-a spus el în barbă în timp ce se ducea încet la discuția cu Longinus.

Guvernatorul Siriei a ridicat ochii de pe raport și s-a rezemat de spătarul scaunului. În partea cealaltă a mesei stăteau Macro și legatul Amatius, comandantul Legiunii a Zecea. Longinus i-a privit în tăcere vreme de o clipă, după care a ridicat din sprâncene.

– N-aș putea spune că mă bucură foarte mult ceea ce s-a întâmplat. Un om mort, iar altul așteptându-și pedeapsa. Îmi imaginez că acest lucru va stârni resentimente între voi, cei doi comandanți. Iată, acum trebuie să mă ocup și de situația asta, de parcă pregătirea armatei pentru război nu mi-ar solicita atâtea eforturi.

Macro a simțit cum crește furia în el auzind tonul acuzator al superiorului său. Nu era vina lui că Menathus murise. Ba chiar, dacă el și Cato nu

ar fi intervenit, împiedicând lucrurile să capete proporții, scăpând de sub control, atunci în acea dimineață ar fi trebuit înălțate mai multe ruguri, care și-ar fi azvârlit fumul funerar înspre cer. Puțin probabil ca în seara precedentă acel Crispus să fi fost singurul legionar din mulțime care să aibă o armă asupra lui. Probabil că și oamenii lui erau înarmați la fel. Într-o atmosferă de beție și ceartă, încăierarea s-ar fi putut extinde, devenind și mult mai violentă. Macro și-a înghițit furia când i-a răspuns generalului.

– Trecem printr-o situație nefericită, domnule, dar putea fi mai grav. Trebuie să ne îngrijim ca soldații să se liniștească și să facă uitată întâmplarea asta cât mai curând. Vorbesc de băieții mei și de cei din a Zecea.

– Are dreptate, a confirmat legatul Amatius. Hmm! Chestiunea trebuie rezolvată cât mai curând, domnule. Omul meu trebuie judecat și pedepsit.

– Pedepsit... a repetat Longinus, mângâindu-și bărbia. Și ce pedeapsă ar fi potrivită pentru acest Crispus, dacă nu te superi? Este evident că trebuie dat un exemplu dacă vrem să descurajăm incidentele precum cel din seara trecută.

Amatius a dat din cap.

– Desigur, domnule. Cea mai ușoară pedeapsă posibilă ar fi bătaia, altceva nu se poate admite. Asta și retrogradarea lui. Oamenii mei nu vor uita prea curând o asemenea pedeapsă.

– Nu, a spus Macro, clătinând cu fermitate din cap. Nu este de ajuns. Un om a murit și încă inutil,

pentru că acest Crispus a scos cuțitul. Putea să se bată cinstit, dar nu a făcut-o. Acum trebuie să sufere consecințele faptei lui. Regulamentele sună clar. Așa spun prevederile stabilite chiar de tine. Tuturor celor aflați în permisie în limitele orașului le este interzis să poarte arme asupra lor. Și cred că ordinul a fost dat având în vedere tocmai posibilitatea producerii unor incidente ca acela din seara trecută. Nu este adevărat, domnule?

– Da, presupun că da. Longinus a făcut un semn cu palmele desfăcute spre Macro. Și cum socotești că trebuie pedepsit?

Macro și-a făcut curaj. Gândul că îl trimitea pe Crispus la moarte nu îi aducea nicio satisfacție, însă era conștient că o pedeapsă oarecare nu făcea decât să aducă daune enorme disciplinei din cadrul armatei. S-a uitat drept în ochii guvernatorului.

– Execuția, care să fie pusă în aplicare de oamenii centuriei lui, în fața restului de oameni din cohorta lui.

– Apropo, cine este comandantul cohortei lui?

– Întâmplarea face să fie centurionul Cator, a spus Amatius, pe un ton tăios, apoi s-a uitat la guvernator. În absența lui, spun că oamenii nu vor susține pedeapsa sugerată de prefectul Macro. Și de ce ar face așa ceva? La urma urmelor, omul ucis era un auxiliar oarecare. Regret moartea lui la fel de mult ca și prefectul Macro, dar dispariția lui nu se compară cu pierderea unui legionar, care este și cetățean roman. Mai ales că această moarte a fost urmarea unei încăierări la beție. Apoi s-a răsucit spre Macro. Știu precis

ce s-a întâmplat. Am făcut și eu o anchetă. Se pare că omul tău l-a înșelat pe legionar la o partidă de zaruri.

– Oamenii mei susțin altceva, domnule.

– Mi se pare normal, nu? Vor să-i vadă pe băț pielea omului meu. Ar afirma orice pentru asta.

– Tot astfel cum oamenii tăi ar spune orice ca să-i salveze pielea, i-a răspuns cu răceală Macro. Cred că trebuie să acceptăm că mărturiile oamenilor vor fi părtinitoare. Însă eu am fost de față. Am văzut ce s-a întâmplat. Cu respect, domnule, dar tu nu ai fost acolo. Crispus este vinovat. Trebuie pedepsit potrivit legilor militare.

Amatius s-a încruntat un moment, după care a răspuns cu o cordialitate forțată.

– Ascultă, prefect, îți înțeleg sentimentele în această problemă. Este firesc să împărtășești dorința de răzbunare a oamenilor tăi.

– Nu e vorba de răzbunare, domnule. Aici vorbim de justiție.

– Numește-o cum vrei. Dar ascultă-mă. Dacă omul tău ar fi scos cuțitul, ai fi dorit să fie cruțat, nu?

– Nu are importanță ce aș dori eu, i-a răspuns Macro cu hotărâre. Pedeapsa pentru astfel de fapte este cât se poate de clară.

– Ascultă, a insistat Amatius. Macro, și tu ai fost cândva legionar, adevărat?

– Da, domnule. Și ce e cu asta?

– Sigur ai manifestat un sentiment de loialitate față de camarazii din legiuni. Nu ai dori ca vreunul

dintre ei să fie executat pentru uciderea unui răcan provincial, nu-i așa?

Macro a simțit cum sângele i se înfierbântă de furie crescândă auzind că oamenii lui sunt descriși drept răcani provinciali. Oamenii lui alcătuiau a Doua Iliră. Oameni care respinseseră o armată rebelă, sprijinită de Parția, și zdrobiseră revolta izbucnită în anul precedent în Iudeea. Oamenii lui aveau forță și erau curajoși și se remarcaseră acolo unde fusese nevoie de ei, adică în bătălie. Macro se mândrea cu ei. Era suficient de mândru ca să pună loialitatea față de ei mai presus de cea față de legiuni, cărora le datora totuși atât de multe. Acest gând i-a venit pe neașteptate și l-a luat prin surprindere. Apoi și-a dat seama că era adevărat. Ținea la oamenii de sub comanda lui mai mult decât își închipuise. Avea un sentiment puternic de răspundere și obligație față de ei și nu voia nicicum să îi permită unui aristocrat răsfățat precum Amatius să ridice un zid între el și oamenii din a Doua Iliră.

A inspirat adânc să se calmeze, după care a răspuns.

– Niciun legionar pe care îl cunosc eu nu s-ar coborî atât de mult încât să facă o asemenea cerere... domnule.

A urmat un soi de icnet înfundat, apoi Amatius s-a ridicat brusc în picioare, fulgerându-l cu privirea pe Macro.

– Prefect, asta este insubordonare crasă. Dacă ai face parte din legiunea mea, te-aș pedepsi foarte aspru.

Longinus și-a dres glasul.

– Însă nu e în legiunea ta, Gallus Amatius, astfel că nu se află în subordinea ta. Cu toate acestea, a spus Longinus cu un zâmbet, este sub comanda mea, iar eu nu tolerez astfel de disensiuni între ofițerii mei. De aceea, prefect, îți cer să retragi acea ultimă remarcă și să-ți ceri scuze.

Macro a scuturat din cap.

– N-aveți decât să vă duceți în iad, domnule.

– Sunt sigur că acolo voi ajunge. Dar nu când vrei tu. Acum te rog să-ți ceri scuze, altfel va trebui să găsesc pe altcineva să comande a Doua Iliră.

– Sunt convins că vreunul dintre ofițerii mei ar fi foarte încântat dacă i s-ar oferi prilejul să-i pună la punct pe auxiliarii ăia, a zis Amatius cu bucurie neascunsă. Probabil că unul dintre tribunii mei.

Macro a scrâșnit din dinți. Situația devenise insuportabilă. Cei doi aristocrați se slujeau de el ca să se amuze, dar, indiferent cât de mult ar fi dorit să-și arate disprețul față de ei și de alții din aceeași tagmă – politicieni care se jucau de-a soldații –, nu și-a permis să pună mândria personală mai presus de interesele oamenilor lui. Ultimul lucru de care avea nevoie cohorta sa când avea să se confrunte cu parții era un tribun fudul din Legiunea a Zecea, un om care dorea numai glorie. Așa că și-a înghițit amărăciunea și s-a întors către Amatius cu o expresie glacială.

– Îmi cer scuze, domnule.

Amatius a surâs.

– Așa mai merge. Fiecare trebuie să-și cunoască lungul nasului.

– Adevărat, a intervenit Longinus. În fine, bine că am rezolvat disputa ta. Mai trebuie să hotărâm ce facem cu legionarul ăla al tău.

– Da, domnule, a spus Amatius și a arborat o expresie relaxată. Având în vedere împrejurările, o pedeapsă în sensul sugerat de mine mai devreme ar fi suficientă. Deși înțeleg sentimentele prefectului în această privință, vorbim până la urmă de viața unui cetățean roman.

Macro a decis să facă o ultimă încercare de înțelegere cu guvernatorul, de aceea s-a aplecat spre el în timp ce i s-a adresat.

– Domnule, nu ai dreptul să permiți ca acest om să scape de pedeapsa meritată. Trebuie să te gândești cum va fi privită toată povestea în întreaga armată. Dacă oamenii nu vor înțelege care sunt consecințele încălcării regulamentului și portului de arme în permisie, atunci vor continua să procedeze astfel și, în situația de față, ăsta nu va rămâne singurul omor comis pe străzile Antiohiei. Te rog să mă crezi, domnule, nu-mi face nicio plăcere să cer moartea acelui om, dar trebuie să se țină seama cât rău se face prin cruțarea lui.

Longinus s-a încruntat, apoi s-a ridicat brusc și a traversat încăperea cu pași mari, ajungând în balconul ce dădea spre curtea cu grădină a casei. Îndreptându-și ochii peste acoperișul cu olane al adăpostului sclavilor, care se afla în fundul grădinii, s-a uitat lung spre oraș, dincolo de palisada lungă ce împrejmuia

tabăra armatei, aflată pe o ridicătură la mică distanță. Un nor vag de praf ridicat într-o latură a taberei semnala cine știe ce activitate: o patrulă ori vreuna dintre unitățile care făceau instrucție pe terenul ce fusese curățat și nivelat pentru a permite executarea de exerciții și desfășurarea de parade. S-a mai uitat câteva secunde, după care a revenit la cei doi ofițeri, care rămăseseră așezați în fața pupitrului său.

– Prea bine, am luat hotărârea.

Cato s-a deplasat de-a lungul liniei delimitate de pari bătuți în pământ într-o latură a uriașului teren de instrucție. Contingentul de infanterie din a Doua Iliră stătea în șir, aliniat în fața fiecărui par, și fiecare om era înarmat cu o sabie de instrucție, confecționată din lemn, având o greutate mare din plumb fixată de măciulie și încă una puțin în fața marginii late a gărzii. În mâna stângă țineau mânerele scuturilor din nuiele, de asemenea gândite să fie mai grele decât cele folosite pe câmpul de luptă. Dacă soldații se obișnuiau să mânuiască ușor arma și scutul în timpul instrucției, însemna că într-o luptă adevărată, cu un dușman real, aveau mai multă siguranță și încredere în forțele proprii. Acum însă, răcnind, auxiliarii atacau țărușii de antrenament, izbindu-i cu o sete sălbatică, până când Cato sufla în fluier, moment în care oamenii se opreau și se retrăgeau spre capătul șirului, fiind urmați de alți soldați care atacau parii.

Toți se antrenau cu voință, a observat Cato, motiv pentru care și-a imaginat că fiecare dintre ei își

impusese să-l vadă pe Crispus în ţărușul pe care îl izbeau. Oricum ar fi stat lucrurile, oamenii lui se antrenaseră mai toată dimineaţa sub un soare arzător, fără să se tânguiască. A hotărât să continue instrucţia până la amiază, după care urma să-i trimită înapoi în corturi să se odihnească. Avea să-şi petreacă după-amiaza cu contingentul călare, exersând atacuri împotriva aceloraşi stâlpi, dar călărind în viteză şi ocolindu-i, ceea ce era o încercare cu mult mai grea pentru soldaţi. Cato era încredinţat că oamenii din a Doua Iliră se vor face remarcaţi când vor porni la război împotriva Parţiei. A surâs în sinea lui. Era deja convins că războiul va izbucni curând.

Iminenta campanie îi era mereu prezentă în gânduri şi, în ciuda încrederii pe care o avea în oamenii lui, pe Cato îl îngrijora ideea de a lupta împotriva parţilor. Îşi dădea seama destul de bine de greutăţile cu care aveau să se confrunte soldaţii romani ca să facă faţă tacticii folosite de parţi. De-a lungul a sute de ani, duşmanii îşi dezvoltaseră măiestria în privinţa luptei călare, iar acum aveau una dintre cele mai mute armate din lumea cunoscută. Metoda folosită de ei era simplă şi mereu aceeaşi. Primul atac îl dădeau arcaşii călare, care slobozeau o ploaie de săgeţi asupra inamicilor, încercând să le destrame formaţia compactă, iar apoi grupurile mici de catafracţi[1] atacau cu lăncile şi zădărniceau orice opoziţie. Tactica aceasta dăduse roade împotriva tuturor duşmanilor

[1] Călăreţ îmbrăcat în zale.

pe care îi aveau parţii şi, în urmă cu câteva decenii, dusese la distrugerea armatei lui Crassus. Acum, o nouă armată romană se pregătea să înfrunte tăria parţilor şi nu mici îi erau temerile.

– Domnule!

Un optio care îl ajuta pe Cato la organizarea instrucţiei striga ceva spre el şi arăta cu un baston către dealurile dinspre răsărit. Cato s-a întors şi a măturat cu privirea orizontul dominat de pante stâncoase, presărate de pâlcuri de cedri. Apoi ceva a licărit într-un defileu nu prea adânc ce ducea către Antiohia. Şi-a mijit ochii şi a ridicat o mână streaşină la ochi, încercând să surprindă mai multe amănunte. O coloană de siluete minuscule pe cai tocmai ieşea din gura defileului. Optio s-a apropiat de el şi a rămas alături. Amândoi au privit atent în depărtare, în vreme ce bufniturile surde produse de loviturile soldaţilor au continuat să se audă în spatele lor.

– Cine naiba sunt acei călăreţi? a mormăit optio.

Cato a clătinat din cap.

– Imposibil să ne dăm seama acum. Ar putea fi o caravană din Chalcis, Beroea sau poate chiar din Palmira.

– Caravană? Nu cred, domnule. Nu am zărit nicio cămilă.

– Adevărat. Cato s-a uitat spre grupul îndepărtat de călăreţi care continuau să iasă din defileu. Le-a apreciat numărul la cel puţin o sută. Imediat ce a văzut că razele de soare făceau armele şi armurile să sclipească, a simţit un fior îngheţat de teamă coborându-i

pe gât și ajungând pe șira spinării. A lăsat mâna de la ochi și, pe un ton calm, a dat ordin: du oamenii înapoi în tabără și cheamă cavaleria. Vreau să vină aici și să fie pregătită de acțiune. Să se transmită generalului știrea că am zărit o coloană de călăreți înspre răsărit.

– Și, dacă sunt întrebat cine ar putea fi, ce spun?

Cato a făcut un gest evaziv.

– Imposibil să fim siguri în aceste momente. Dar nu are rost să riscăm. Du-te!

Optio a salutat, apoi s-a răsucit pe călcâie, le-a dat ordin auxiliarilor să înceteze instrucția cu arme și să se încoloneze. Osteniți, oamenii s-au așezat conform ordinului, iar când totul a fost gata, coloana a traversat în marș terenul de paradă, îndreptându-se către poarta taberei, lăsându-l pe Cato să se uite atent la călărețiii din depărtare. Când din defileu a ieșit și ultimul călăreț, a estimat numărul lor la cel puțin două sute. Iar în fruntea lor a zărit un drapel îngust, roșu cu auriu, care flutura lenevos în aerul ce părea să tremure din cauza arșiței. Călărețiii și-au continuat marșul măsurat spre Antiohia, iar tabăra armatei romane se întindea până spre zidurile orașului. Era limpede că nu era o încercare de a lua prin surprindere patrulele romane, s-a gândit Cato. Acei călăreți voiau să fie văzuți.

Din interiorul taberei s-a auzit sunetul strident al unei bucine, iar, la scurtă vreme după aceea, oamenii din primul dintre escadroanele de călăreți din a Doua Iliră s-au strâns în două rânduri la marginea terenului de paradă, așteptându-i pe cei din celelalte

trei escadroane să ocupe poziţiile din dreapta lor. După ce şi ultimul cavalerist şi-a aliniat calul, iar oamenii au strâns mai tare între degete sulițele când au văzut călăreţii din depărtare, un grup restrâns de ofiţeri a ieşit pe porţile oraşului şi a pornit în galop pe drum, îndreptându-se către Cato şi soldaţii lui. Cato a identificat imediat creasta roşie şi impunătoare a siluetei din fruntea grupului şi s-a simţit oarecum consolat de faptul că guvernatorul Siriei ţinuse să se ocupe de acea situaţie. Grupul de ofiţeri a sosit într-o trâmbă de praf şi pietricele azvârlite în aer de copitele cailor, iar Cato a văzut că Macro şi legatul Legiunii a Zecea făceau parte din suita guvernatorului. Longinus a întins un braţ către Cato.

– Centurion! Raportează!

– E aşa cum puteţi vedea şi singur, domnule, a spus Cato şi a făcut semn din cap către coloana ce se apropia. Sunt înarmaţi, dar deocamdată nu au făcut nicio mişcare ostilă.

Vreme de o clipă, Longinus s-a uitat spre călăreţi. Coloana se oprise şi alcătuise o linie de-a curmezişul drumul ce ducea spre defileu, iar după aceea, câţiva dintre ei s-au desprins din şir şi au pornit să traverseze în galop terenul plan dintre dealuri şi tabără. În timp ce se apropiau, câteva chemări monotone de goarnă au răsunat, ajungând la urechile romanilor.

Longinus s-a întors către legatul Amatius, care stătea călare alături de el.

– S-ar părea că vor armistiţiu.

– Armistițiu? a făcut Amatius, clătinând mirat din cap. Dar cine sunt oamenii ăștia?

Cato a privit spre călăreții care se apropiau, aflați în acel moment la mai puțin de un kilometru. Praful ridicat de copitele cailor forma un fel de fundal mai întunecat, care îi ușura efortul de a distinge detalii ale coifurilor conice și ale robelor largi, dar și ale arcurilor prinse de șei. Și-a coborât mâna de la ochi și s-a întors către comandantul său.

– Sunt parți, domnule.

– Parți? Longinus a strecurat mâna spre mânerul săbiei. Parți? Dar ce naiba caută tocmai aici? Chiar sub nasul nostru?

Călăreții s-au oprit la mai puțin de o sută de pași de Cato și ceilalți ofițeri, iar, după o tăcere de câteva momente, unul dintre ei și-a mânat calul înainte și l-a făcut să meargă precaut către romani.

– Să le ordon oamenilor mei să înainteze? a întrebat Macro, făcând un gest către escadroanele din a Doua Iliră.

– Nu. Încă nu, i-a răspuns Longinus încet, rămas cu ochii ațintiți asupra călărețului ce se apropia.

– Parți, a spus Amatius, scărpinându-se în bărbie cu un gest ce-i trăda agitația. Oare ce vor?

Longinus a strâns și mai tare mânerul sabiei și a murmurat:

– Vom afla foarte curând.

4

Soldatul part şi-a oprit calul la mică distanţă de ofiţerii romani şi a coborât capul în piept. Şi-a scos eşarfa de mătase ce îi acoperea faţa, lăsându-şi la vedere faţa brunetă. Cato a văzut că omul avea ochii desenaţi cu negru, iar mustaţa şi barba îi erau atent îngrijite. A zâmbit vag, după care a început să vorbească în latină, dar cu accent străin.

– Stăpânul meu, prinţul Metaxas, vă transmite salutările lui şi ar dori să discute cu guvernatorul provinciei Siria, a spus măsurându-i din ochi. Presupun că unul dintre ofiţerii cu straie mândre poate trimite vorbă celui pe care îl caut.

Iritat, Longinus şi-a umflat pieptul.

– Eu sunt Cassius Longinus, guvernator al Siriei şi comandant al armatei din est a Imperiului. Ce doreşte stăpânul tău?

– Prinţul Metaxas a fost trimis de regele nostru să discute despre anumite neînţelegeri dintre Parţia şi Roma, în speranţa că cele două puteri ar putea rezolva aceste probleme fără a recurge la forţă. Regele

nostru nu vrea să provoace pierderi inutile de vieţi în rândurile noastre şi nici în cele ale frumoaselor voastre legiuni.

– Nu zău, chiar aşa? s-a zburlit la el legatul Amatius. Bine, hai să vedem cum se vor descurca eleganţii lui călăreţi când se vor ciocni cu oamenii Legiunii a Zecea.

– Tăcere! s-a răstit Longinus la subordonatul lui. L-a privit cu asprime pe Amatius, apoi s-a întors din nou către emisarul part. O să stau de vorbă cu stăpânul tău. Adu-l aici.

Partul a zâmbit arătându-şi dinţii sclipitori.

– Stăpânul meu a auzit că unii romani nu au onorat întotdeauna tradiţiile legate de armistiţiu.

Pe faţa lui Longinus a apărut o expresie întunecată şi a răspuns cu răceală:

– Îndrăzneşti să mă acuzi pe mine de o asemenea infamie?

– Sigur că nu, onorate domn. Pe dumneavoastră nu.

– Atunci adu-l aici pe stăpânul tău ca să stea de vorbă cu mine. Dacă are chef de aşa ceva.

– Chef? a repetat partul, cu un aer nedumerit. Iertaţi-mă, domnule, nu cunosc această expresie.

– Spune-i stăpânului tău că nu stau de vorbă cu sclavul lui. Şi mai spune-i că voi vorbi cu el acum şi aici, dacă are curajul să se îndepărteze de escortă.

– Bucuros i-aş spune asta, dar cred că va răspunde la fel ofertei pe care i-o faceţi. Partul a făcut un gest către ceilalţi ofiţeri şi către cavaleria din cohorta lui Cato. Sunt sigur că un general atât de vestit

ca dumneavoastră va fi suficient de curajos să se îndepărteze de protecţia oferită de o gardă de corp atât de impresionantă. Însă, din respect şi înţelegere faţă de temerile dumneavoastră, stăpânul meu mi-a permis să vă sugerez o discuţie într-un loc aflat la mijloc, între forţele noastre.

Longinus s-a uitat scurt spre terenul deschis dintre tabără şi călăreţii îmbrăcaţi cu robe bogat ornamentate.

– Singur spui?

– Da, stăpâne.

– Nu faceţi asta, domnule, a mormăit Amatius. S-ar putea să fie vorba de vreun şiretlic al barbarilor. Nici nu aveţi idee de ce înşelătorii sunt ei în stare.

Macro şi-a dres glasul.

– Nu-mi dau seama. Mă îndoiesc că acest prinţ Metaxas ar putea face prea mult rău de unul singur.

Amatius s-a grăbit să-l pună la punct pe Macro.

– Prefect, habar n-ai de nimic. Parţii l-ar putea doborî pe guvernator cu o săgeată chiar înainte de a ajunge în acel loc.

Macro a ridicat din umeri.

– E posibil. Dar parţii ar risca să-şi lovească propriul conducător. Pe de altă parte, se pune problema că şi-ar putea pierde prestigiul. În cazul în care guvernatorul ar da înapoi... în fine, sunt convins că măcar conducătorii din Roma ar înţelege.

– Stăpâni ai mei! a spus partul, ridicând o mână. Vă cer iertare că intervin în această dispută, dar dacă socotiţi că o asemenea întâlnire ar fi atât de primejdioasă,

vă sugerez ca ambele suite ale căpeteniilor noastre să se retragă până la o distanță de la care să nu se poată trage cu arcul, iar prințul meu și guvernatorul să fie însoțiți fiecare de trei oameni. În felul acesta nu am elimina suspiciunile și temerile voastre?

– Temeri? s-a burzuluit Longinus. Partule, eu nu mă tem de nimic. Romanilor nu le este frică de nimeni, cu atât mai puțin de barbarii din răsărit.

– Sunt încântat să aud asta, stăpâne. În cazul acesta, pot să-l înștiințez pe stăpânul meu că dumneavoastră, însoțit de câțiva oameni, sunteți dispus să-l întâlniți?

Cato a încercat să-și ascundă zâmbetul stârnit de faptul că guvernatorul se lăsase atât de ușor păcălit să accepte propunerea partului. Numai că, Longinus se înfuriase, așa că i-a luat ceva timp până să-și recapete stăpânirea de sine. Privind în jur, a surprins expresia de pe fața lui Cato și a arătat cu degetul spre el.

– Centurion Cato, de vreme ce pari să fii într-o dispoziție atât de bună, tu mă vei însoți la această discuție. Tu, prietenul tău Macro și legatul Amatius. Voi, ceilalți, alăturați-vă călăreților. Rămâneți aici! Dacă dau eu vreun semnal, veniți în ajutorul nostru cât mai grabnic posibil. Duceți-vă!

S-a întors spre part și a mârâit:

– Spune-i stăpânului tău că ne vom întâlni, dar după ce restul oamenilor lui se va retrage la o distanță sigură pentru noi.

– Prea bine.

Partul a făcut un gest de supunere din cap și imediat după aceea și-a întors calul, pornind în galop

spre tovarăşii lui, fără să-i mai dea guvernatorului posibilitatea de a schimba condiţiile stabilite. În timp ce-l urmărea pe emisar plecând, Macro s-a întors spre Cato şi i s-a adresat cu glas coborât:

– Îţi mulţumesc foarte mult că m-ai amestecat şi pe mine în treaba asta.

– Îmi pare rău, a zis Cato şi a făcut un gest către escadronul de călăreţi. Hmm, acum trebuie să-mi găsesc un cal.

– Bine. Te rog. Fă-o, înainte de a mai provoca neînţelegeri.

Cato a pornit în urma celorlalţi ofiţeri, timp în care Amatius, Macro şi guvernatorul priveau cum parţii şi-au întors caii şi s-au îndepărtat, lăsându-i pe loc pe emisar, pe purtătorul de drapel şi alţi doi oameni. Macro şi-a umflat obrajii.

– Domnule, ai cumva idee ce vor?

– Nu. Nici pe departe. Longinus a rămas tăcut câteva momente, după care a continuat: Nu înţeleg cum de au ajuns atât de aproape de armata noastră fără să fi fost observaţi. Cred că patrulele de la posturile de graniţă au fost oarbe. O să plătească cineva pentru asta, a încheiat cu glas acru.

Auzind zgomot de copite, cei trei ofiţeri au privit în jur şi l-au văzut pe Cato, care s-a apropiat şi şi-a oprit calul. Longinus s-a uitat la cei care aveau să-l însoţească.

– Să fiţi cu ochii în patru. La primul semn de primejdie, să daţi alarma şi să-i atacaţi pe ticăloşi. Dar nu uitaţi că e vorba de un armistiţiu. Nu facem nicio

mișcare decât dacă ei acționează primii. De aceea, să vă țineți mâinile departe de arme și la vedere.

Amatius a pufnit de nemulțumire.

– Să sperăm că prințul le spune oamenilor lui să procedeze la fel.

– Întocmai. Longinus a dat din cap, apoi a respirat adânc să-și astâmpere neliniștea. Să trecem la treabă! Să pornim!

Apoi a împuns slab cu tocul cizmelor din piele de viței în pântecele calului, îndemnându-l să pornească. Ceilalți l-au urmat îndeaproape, astfel că micul grup a înaintat către parți pe câmpul deschis. Cum se afla la mică distanță în spate și la dreapta comandantului, Cato s-a văzut silit să-și înfrâneze impulsul de a-și odihni mâna dreaptă pe măciulia sabiei. Ca să-i fie mai ușor, a prins frâul în ambele mâini și s-a îndreptat cât a putut de spate, ca să apară arogant și netemător în fața parților. În ciuda aparențelor, simțea un nod de spaimă în stomac, iar inima îi bătea să-i spargă pieptul. În timp ce în fața celorlalți își etala alura de neînfricat, trăia un sentiment de dispreț față de sine. Aruncând o privire în lateral, l-a văzut pe Macro privind concentrat spre parți, cu o expresie care îi trăda mai curând curiozitatea și dorința de a cântări situația decât încordarea și teama. Cato s-a agățat de fărâma de consolare pe care i-o dădea ideea că prietenul lui neînfricat ar putea înfrunta orice războinic part în cazul în care dușmanii plănuiseră vreo capcană.

Cele două grupuri de călăreți s-au apropiat unul de celălalt, iar tăcerea și neclintirea acelei amieze a

fost tulburată doar de sunetele scoase de copitele cailor lovind sau frământând pământul denivelat. Cato a remarcat desenul complicat de pe cutia arcurilor pe care le purtau parții, dar și finețea straielor cu care erau înveșmântați. Caii lor erau mai scunzi decât cei ai romanilor și arătau bine îngrijiți, musculoși, mișcându-se cu grație și naturalețe. Nimic nu îi scotea în evidență pe parți în ceea ce privește armele pe care le aveau asupra lor, în afară de faptul că purtătorul de stindard avea legat de șa un coș de nuiele.

Printr-o înțelegere nerostită, cele două părți s-au oprit la depărtare de două sulițe una de cealaltă și, vreme de un moment, oamenii s-au privit cercetător. Apoi, cel mai înalt dintre parți a dat deoparte acoperământul de față cu o mișcare bruscă și a început să vorbească.

Emisarul a ascultat cu luare-aminte, a înclinat din cap, după care s-a întors către romani.

– Prințul vă dorește sănătate și prosperitate veșnică. Pentru voi, pentru împăratul vostru și pentru întregul vostru popor. Mai dorește să vă laude pentru frumoasele pământuri pe care le-ați cucerit în numele Romei. Spune că a fost foarte impresionat de șirul de turnuri de veghe și de avanposturi care apără drumurile care duc spre Antiohia. Acestea au reprezentat adevărate probe de măiestrie pentru noi în încercarea de a trece pe lângă ele fără să fim văzuți.

Auzind ultimele cuvinte, Longinus a strâns nemulțumit din buze și și-a încleștat pumnul. Apoi l-a ridicat brusc.

– De ajuns cu vorbele curtenitoare. Înțeleg că nu ne găsim aici pentru a discuta despre cele văzute de voi pe drum. Să trecem direct la subiect. Ce dorește prințul?

A urmat un scurt schimb de cuvinte între emisar și prinț, după care primul a vorbit din nou:

– Parția cere Romei să nu facă nicio încercare de a-și extinde influența de-a lungul Eufratului.

– Roma are dreptul de a-și apăra granițele, i-a răspuns Longinus cu fermitate.

– Da, dar granițele voastre au obiceiul de a înainta, precum hoții care se furișează spre casele pe care au pus ochii.

– Ce vrei să insinuezi? Noi respectăm în continuare tratatul existent.

– Între Parția și Roma, da, a recunoscut emisarul. Dar ce spuneți de înțelegerea cu Palmira? Îi folosiți tărâmurile de parcă ar fi numai ale voastre, iar soldații voștri mărșăluiesc până la granițele ei cu Parția.

– Regele Vabathus a semnat un tratat cu Roma, a spus Longinus pe un ton stăpânit.

Prințul a pufnit după ce a auzit traducerea. Apoi s-a lansat într-o tiradă, iar iritarea lui le-a fost clară romanilor încă înainte ca emisarul să încerce a vorbi în numele stăpânului său. Macro s-a uitat pe furiș spre Cato și a ridicat ochii încet. Cato nu i-a răspuns la întrebarea mută. Prietenul lui era un soldat profesionist până în măduva oaselor, însă detesta orice aspect legat de politică sau diplomație, iar lui Cato îi era limpede că prezența lui Macro la această confruntare

încordată reprezenta o garanție pentru grupul romanilor. Cato a făcut ochii mari și a încercat din răsputeri să arunce o privire de avertizare spre prietenul lui. Aproape imperceptibil, Macro a ridicat întrebător din sprâncene, după care, în timp ce emisarul traducea vorbele stăpânului său, a făcut un gest vag din umeri.

– Prințul Metaxas spune că adevărata intenție a tratatului vostru este un secret prost păstrat. Toată lumea știe că el reprezintă doar un pas către anexarea Palmirei.

– Regele Vabathus a încheiat acest tratat nesilit de nimeni.

– Dar dacă regele sau vreun succesor ar socoti că trebuie să pună capăt acestui tratat? Ce s-ar întâmpla într-o asemenea situație?

Longinus mai înghițise o dată nada și a rămas tăcut câteva momente pentru a gândi un răspuns potrivit.

– Dar nu se pune problema că s-ar putea întâmpla așa ceva. Palmira și Roma sunt parteneri.

Prințul part a râs forțat și, în timp ce a dat răspunsul, a arătat cu degetul spre guvernator.

– Parteneri? a tradus emisarul. Singurii parteneri pe care îi aveți sunt Vabathus și apropiații lui. Marile case aristocratice din Palmira denunță în mod deschis acest tratat. Până și la palat există oameni care îl socotesc pe rege drept un trădător. Tratatul vostru este o înșelătorie, iar regele va fi silit în curând să îl anuleze. Iar dacă el nu va face asta, puteți fi siguri că succesorul lui va tăia lanțurile ce leagă Palmira de

Roma. Dacă Roma va încerca să intervină cu forța în treburile Palmirei, Parția va face tot posibilul să își apere vecinul de invazia romană.

De astă dată venise rândul lui Longinus să râdă.

– Parția protectoare? Așa ceva nu am mai pomenit. Dorința voastră de a cuceri Palmira este limpede. Ce vă face să credeți că poporul Palmirei va vedea cu ochi buni intervenția Parției?

– Avem toate motivele să credem că vor primi favorabil intervenția noastră. Noi le-am făcut cunoscut că le vom apăra independența. De Roma și de alți aventurieri.

– Și vă închipuiți că ei cred asta? De ce ar trebui să aibă mai multă încredere în bunele voastre intenții decât în ale noastre?

– Pentru că noi nu ne-am trimis soldații pe pământurile lor ca să construim fortificații care, încet, dar sigur, vor deveni gratiile închisorii lor. Ați încercat deja să ridicați un fort chiar pe malul Eufratului și, peste scurtă vreme, taberele armatelor romane se vor înmulți de-a lungul malului fluviului ca niște țepușe ațintite spre gâtul Parției.

Macro s-a aplecat spre Cato și i-a șoptit:

– Hoțomanii ăștia de parți se pricep să răsucească vorbele în mod poetic, nu crezi?

– Sssst! a sâsâit Cato, străduindu-se să nu fie auzit de ceilalți. A urmat o pauză făcută de emisarul part, iar Longinus și legatul Legiunii a Zecea s-au întors spre Macro și Cato, după care partul a continuat să traducă diatriba stăpânului său.

– Parția nu va îngădui o asemenea agresiune. Fortul acela era un semn neîndoios privind intențiile romanilor, iar voi sunteți preveniți astfel să nu mai încercați pe viitor asemenea incursiune?

– Era? l-a întrerupt Longinus. Ce s-a întâmplat cu acel fort?

– A fost ras de pe fața pământului.

– Și cohorta de auxiliari trimisă pentru a-l construi? Cu ea ce s-a întâmplat?

– A fost distrusă.

– Distrusă? a făcut Longinus, uimit peste măsură. Nu ați luat prizonieri? Unde se află ei acum?

– Din păcate, nu au existat prizonieri.

– Ticăloșii, a bombănit legatul Amatius. Niște ucigași.

Emisarul a ridicat din umeri.

– Nu au vrut să se predea. Oamenii noștri nu au avut de ales și au fost nevoiți să-i ucidă.

Longinus a rămas mut câteva clipe.

– Cinci sute de oameni și câțiva dintre cei mai buni comandanți ai armatei noastre, oameni călîți în lupte. Centurionul Castor... S-a uitat acuzator la prințul part. Spune-i stăpânului tău că acesta este un act războinic. În timp ce i se traducea răspunsul lui Longinus, Metaxas a zâmbit.

– Care act anume? Distrugerea cohortei voastre ori amenințarea pe care ea o reprezenta la adresa suveranității noastre?

– Nu încerca să amesteci lucrurile! s-a răstit Longinus. Știe el la ce mă refer! Când vestea va ajunge la

urechile împăratului meu, nu cred că va exista vreo putere pe lume care să îl oprească de la a porni o acțiune de răzbunare împotriva Parției. Singuri ați atras soarta asta asupra voastră.

– Generale, noi nu dorim să provocăm un război.

– Vorbe goale! a explodat Amatius. Ați ucis toți oamenii uneia dintre cohortele noastre și spuneți că nu doriți să porniți un război?! Mâna legatului a alunecat spre mânerul sabiei, iar gestul a fost observat imediat de parți. Cu un scrâșnet metalic, unul dintre oamenii din escorta prințului și-a scos sabia, iar lama ei curbată a sclipit în soare. Prințul Metaxas a răcnit un ordin către el, iar soldatul, după ce a sugerat că nu-i făcea plăcere să se supună, a vârât sabia în teacă.

– Domnule, i s-a adresat Cato încet legatului. Ai face bine să-ți iei mâna de pe mânerul sabiei.

Ațintindu-și ochii asupra lui, Amatius a respirat precipitat, iar nările i-au fremătat. Apoi a clipit, a dat din cap și a dat drumul armei.

– Bine, am înțeles. Dar va veni și clipa când cineva o să dea socoteală pentru moartea centurionului Castor și a cohortei lui. Va sosi și ziua aia.

Emisarul a rămas imperturbabil.

– Tot ce se poate, dar nu în viața asta. Nu, dacă Roma ține cu adevărat la pacea de la granița sa răsăriteană. Stăpânul meu spune că trebuie să vă scoateți forțele din Palmira. În plus, vă sfătuiește să nu interveniți în politica ei internă. Încălcarea oricăreia dintre aceste condiții va sili Parția să întreprindă acțiuni militare. Chiar dacă prințul și tatăl lui, regele Gotarzes,

doresc pacea, ei se vor vedea siliți să pornească război împotriva Romei. Iar un asemenea război va costa Roma foarte scump. Mulți alți concetățeni de-ai voștri vor împărtăși soarta lui Crassus și a legiunilor lui. Acestea au fost cuvintele stăpânului meu, a încheiat emisarul. Ne-ați ascultat, domnilor, și nu mai avem altceva de spus.

Prințul part a mai spus ceva către traducător, apoi a făcut un gest către cel care avea legat de șa coșul de răchită. Omul a desfăcut frânghia prinsă de mânerele coșului și l-a lăsat să cadă apăsat pe pământ, în fața calului. Apoi, parții și-au întors caii, iar emisarul li s-a adresat pentru ultima oară romanilor.

– Stăpânul meu vă roagă să primiți acest dar. Un dar cules de pe malurile Eufratului. Socotiți-l un semn privind viitorul, în cazul în care doriți să sfidați Regatul Parților.

Parții au dat pinteni cailor, care au pornit în galop spre șirul îndepărtat al tovarășilor lor, care deja începuseră să rupă rândurile pentru a se întoarce cu spatele spre Antiohia și au dispărut în defileu. Vreme de câteva momente, romanii i-au urmărit îndepărtându-se prin praful ridicat de copitele cailor. Apoi, Longinus și-a îndreptat privirea spre coșul de răchită care stătea pe solul pietros. A făcut un semn cu mâna spre el.

– Centurion Cato!

– Da, domnule.

– Vezi ce e în el.

– Am înțeles.

Cato şi-a trecut piciorul peste coarnele şeii şi s-a lăsat la pământ. S-a apropiat cu precauţie de coş, de parcă l-ar fi crezut plin de şerpi şi scorpioni. Înghiţindu-şi nodul din gât, s-a aplecat şi a tras de mânere, îndepărtându-le. În coş era un vas din lut ars, de mărimea unui pepene verde de dimensiuni mari. Fundul lui crăpase când coşul atinsese solul, astfel că lui Cato i-a ajuns în nări mirosul uleiului de măline ce se scursese încet printre beţele de răchită. În interiorul vasului se vedea lucind ceva negru şi, cum uleiul continua să se scurgă, corpul respectiv nu mai plutea, se aşezase pe fundul vasului şi sclipea.

– Ce e acolo? s-a răstit Amatius. Arată-ne, omule!

Când s-a aplecat şi a prins între degete şuviţele unsuroase de culoare întunecată, Cato a simţit în gâtlej un gust cumplit de amar. Scrâşnind din dinţi, a scos cu greu ceea ce era în vas. Uleiul se prelingea pe pielea pământie a capului retezat şi, printre buzele întredeschise, spre pământul pârjolit de soare.

Privind acel cap desfigurat, legatul Amatius s-a strâmbat cu amărăciune.

– E centurionul Castor.

5

– Domnilor, a început Cassius Longinus, privind cu un aer solemn de jur împrejurul sălii de banchete din cartierul lui general. Stătea pe un podium, de unde putea să vadă expresiile de pe feţele centurionilor, tribunilor şi legaţilor aflaţi dinaintea lui. A sosit momentul războiului cu Parţia.

Ofiţerii au schimbat priviri încărcate de înţeles, iar prin sală a răsunat un val de murmure, care a scăzut treptat, apoi cei prezenţi s-au uitat spre guvernatorul Siriei cu expresii curioase pe chip. Ştirea privind grupul de călăreţi parţi care apăruse în ziua precedentă foarte aproape de zidurile Antiohiei circulase prin tabără şi pe străzile oraşului. Colportorii de zvonuri îşi făcuseră tot timpul de lucru, până când întâmplarea căpătase proporţii şi ajunsese să se vorbească despre orice, de la o alianţă istorică între Roma şi Parţia şi până la perspectiva înfricoşătoare că o uriaşă armată parţă se găsea la numai o zi de marş depărtare de Antiohia, venind cu intenţia de a măcelări toţi bărbaţii, femeile şi copiii din Antiohia. Primele vorbe

rostite de Longinus eliminaseră unele dintre cele mai fanteziste idei, iar acum ofiţerii lui ascultau cu încordare, sperând să li se dea mai multe amănunte. Guvernatorul a aşteptat până s-a făcut tăcere deplină şi de-abia după aceea a continuat.

– În urmă cu câteva zile, parţii au luat prin surprindere unul dintre avanposturile noastre şi i-au ucis pe toţi membrii acelei garnizoane. Vizitatorii de azi ne-au dăruit capul comandantului acelei unităţi, centurionul Castor, din Legiunea a Zecea.

Oamenii care stăteau în jurul lui Cato şi Macro au bombănit furioşi, iar Macro şi-a înghiontit amicul, şoptindu-i:

– O să le plângi de milă parţilor care ne vor ieşi în cale. Asta înseamnă că vom avea parte de lupte pe cinste.

– Lupte pe cinste? a repetat Cato, încruntându-se. Eu, unul, nu împărtăşesc entuziasmul tău în privinţa acestei campanii. Parţii nu se vor lăsa înfrânţi cu una, cu două.

– Ei, fii serios! Doar am depăşit situaţii şi mai grele.

– Serios? Ia spune-mi şi mie care sunt alea.

Macro s-a uitat la prietenul său, apoi a strâns din buze.

– Cred că ai dreptate. Parţii sunt greu de înfrânt, a recunoscut el, apoi şi-a frecat mâinile. Va fi o încercare foarte dificilă.

Cato s-a uitat lung la Macro şi a clătinat din cap.

– Câteodată sunt gata să jur că socoteşti totul un fel de joc.

– Joc? a făcut Macro, părând surprins. Nu, e mai mult de atât. E o chemare. Pentru asta trăiesc soldaţii adevăraţi. Dar, bineînţeles, tu nu ai cum să înţelegi asta. Pentru că tu eşti un filozof.

Cato a oftat. După părerea lui Macro, educaţia deosebită de care se bucurase Cato înainte de a intra în rândurile legiunii era mai curând un blestem decât un avantaj şi nu ostenea niciodată să afirme asta. Cât despre Cato, el simţea că acum armata devenise familia lui şi, atâta vreme cât îşi îndeplinea datoriile cât de bine se putea, bagajul de cunoştinţe pe care îl avea nu prezenta nicio importanţă, în afară de faptul că unele dintre ele, mai ezoterice, îşi puteau găsi o aplicaţie practică. În astfel de situaţii, până şi Macro bătea cu părere de rău în retragere, deşi se străduia să-şi ascundă orice licăr de admiraţie pe care îl manifesta faţă de învăţătura lui Cato.

Longinus a ridicat mâinile în aer ca să potolească exclamaţiile de mânie ale ofiţerilor lui.

– Domnilor! Ştiu cum vă simţiţi auzind o astfel de veste. Împărtăşesc durerea şi furia voastră şi jur, pe atotputernicul Jupiter, că îi vom răzbuna pe centurionul Castor şi pe oamenii lui. Îi vom trece prin foc şi sabie şi nu vor mai cuteza niciodată să tulbure pacea pământurilor noastre sau a aliaţilor noştri. Scopul nostru este să eliminăm Parţia ca putere militară şi nu ne vom afla odihna decât atunci când regele lor va îngenunchea în faţa împăratului nostru şi va cerşi iertare.

Ofiţerii au bătut din picioare în semn de aprobare, iar Marco l-a îmboldit pe Cato.

– Așa mai zic și eu. Longinus îmi place ca general.

Cato s-a încruntat.

– Ai uitat de ce am fost trimiși prima oară spre răsărit? Apoi a continuat cu glas scăzut. Omul complota împotriva împăratului.

- Nu s-a dovedit așa ceva.

– Așa e, a recunoscut Cato. Nu a existat nicio dovadă de nezdruncinat, adevărat. Dar noi știm ce plănuia el. Cunoaștem caracterul omului, Macro. Eu nu am încredere în el. Și nici tu.

Macro i-a cântărit vorbele vreme de câteva clipe, apoi s-a frecat în bărbie cu degetele pline de cicatrice.

– Poate că acum are șansa să-și spele păcatele.

– Ori poate încearcă să-și câștige o reputație și susținere pentru a deveni suficient de puternic cât să îl înlăture pe împărat. În orice caz, ar fi bine să fim precauți în privința lui. Dacă se aruncă în acest război fără să cugete bine, noi vom fi în mare primejdie. Cato a înclinat capul spre ceilalți ofițeri din sală. Și nu doar noi doi, ci și ceilalți. Avem nevoie de un general apropiat de soldați care să ne conducă împotriva parților, nu de un politician ambițios. Pe de altă parte, această campanie îi va oferi prilejul cel mai bun de a scăpa de noi. Ascultă bine vorbele mele. Trebuie să fim cu multă băgare de seamă.

Rămas pe gânduri, Macro a încuviințat din cap.

– Cred că ai dreptate. Pe podium, Longinus a făcut un semn prin care cerea să se facă liniște.

– Am transmis ordine legaților Legiunilor a Cincea și a Șasea ca să ni se alăture. Imediat ce se va

strânge armata, vom porni în marş spre răsărit şi îi vom strivi pe parţi. Camarazi, până atunci trebuie să ne pregătim oamenii pentru război. Fiecare ofiţer să facă un inventar complet privitor la echipare, să recheme toţi soldaţii detaşaţi în alte locuri şi să efectueze rechiziţiile trebuincioase. Intenţionez să părăsim tabăra în momentul în care vom fi gata. În câteva zile veţi primi ordine complete referitoare la viitoarea campanie. Închei cu acest gând... În anii ce vin, când vom fi bătrâni, oamenii se vor uita la noi cu mirare şi vor spune: „Uite bărbaţii care au strivit cel mai vechi şi mai ucigător duşman al Romei." Dacă vom triumfa – ba nu, când vom triumfa, lucru care sigur se va întâmpla –, vom fi câştigat mai mult decât o bătălie. Faptele noastre ne vor asigura o fărâmă de nemurire şi niciun roman nu-şi poate dori mai mult de atât. Longinus şi-a scos sabia şi a ridicat-o deasupra capului. Pentru Roma şi victorie!

În jurul lui Cato şi Macro, ofiţerii îşi agitau pumnii şi imitau strigătul lui Longinus. După ce s-a uitat fugar la Cato, Macro a urmat exemplul celorlalţi şi a intrat în corul celor care ovaţionau de vuia sala. Cato a oftat şi a clătinat din cap, după care, fără prea multă tragere de inimă, a început să strige şi el. În ciuda conştiinţei de soldat, pe care o dobândise cu greu, nu era prima oară când se simţea departe de îndârjirea celorlalţi ofiţeri. Aflat încă pe podium, Cassius Longinus exploata la maximum dispoziţia războinică a celor prezenţi, întorcându-se pe rând către fiecare colţ al sălii şi străpungând aerul cu sabia. În cele din urmă,

și-a vârât arma în teacă și s-a retras de pe podium, după care, un centurion mai vârstnic din Legiunea a Zecea a apărut în fața ofițerilor, a lovit cu bastonul în podea și a răcnit:

– Liber!

Ofițerii s-au întors și, târându-și picioarele, au pornit spre ușă, vorbind cu însuflețire despre perspectiva de a participa la o nouă campanie. După detașarea lor în provincia Siria, ar fi fost pentru mulți dintre ei prima acțiune la care participau. În cele din urmă, echilibrul precar de forțe ce existase între Parția și Roma încă de pe vremea lui Augustus, primul împărat, dădea să se schimbe. Îndelungatul joc, alternând între diplomație și înșelătorie, care se desfășurase între reprezentanții celor două imperii se sfârșise, iar acum confruntarea dintre cele două mari armate avea să decidă câștigătorul în cadrul acelui conflict.

– Prefect Macro! Centurion Cato!

Cato a tresărit auzindu-și numele răsunând cu ecou și, împreună cu Macro, s-a întors și l-a văzut pe centurionul șef uitându-se fix la ei.

– Rămâneți în sală!

– La naiba! a bombănit Macro, în vreme ce ofițerii din apropierea lor le-au aruncat priviri curioase. Ce mai e?

Cato a făcut un gest din umeri și a început să-și croiască drum înapoi prin mulțimea de ofițeri ce ieșeau din sală și s-a îndreptat spre podium. Cato a văzut că Longinus și legatul Amatius îi urmăreau pe el și pe Macro apropiindu-se. Au rămas amândoi în

fața podiumului până când din sală a ieșit și ultimul ofițer. Longinus a făcut apoi semn din cap spre centurionul șef.

– Asta este tot. Puteți pleca.

– Am înțeles!

Centurionul a salutat cu o precizie impresionantă și s-a întors, pornind pe urmele camarazilor lui, iar ghetele lui cu ținte au făcut să răsune toată sala la atingerea dalelor pardoselii. A ieșit închizând ușile duble, după care Longinus s-a răsucit spre Macro și Cato.

– Mai există o problemă ce trebuie rezolvată înainte ca armata mea să plece la război. Am hotărât soarta legionarului Crispus.

Cei trei subordonați s-au uitat cu atenție sporită la comandantul lor. Longinus a continuat:

– Având în vedere gravitatea faptei și necesitatea deosebită de a menține disciplina în situația de față, am decis că acest Crispus trebuie condamnat la moarte.

– Nu! a exclamat Amatius. Domnule, protestez. M-ați făcut să cred că va fi cruțat.

– Nu am afirmat așa ceva! s-a răstit Longinus la el. Am spus eu asta?

Amatius a inspirat șuierător printre dinții încleștați.

– Nu, domnule. Dar așa ați dat impresia.

– Asta nu înseamnă nimic, a spus Longinus, uitându-se cu subînțeles către Macro și Cato, după care a urmat: Crispus va fi pedepsit de oamenii din centuria lui, în fața formației încolonate a soldaților din a Doua Iliră. Mâine în zori. Legat, vei comunica deținutului hotărârea mea și vei avea grijă ca el să fie

supravegheat atent până la executarea sentinței. Am auzit de situații în care, în trecut, unii condamnați au reușit să evadeze. În cazul în care lui Crispus i se permite să se sustragă pedepsei, oamenii numiți să-l păzească îi vor lua locul. Îngrijește-te ca oamenii tăi să înțeleagă acest lucru. E limpede?

Amatius s-a străduit să-și alunge furia și, cu o expresie de amărăciune pe față, s-a întors către Macro.

– Îmi închipui că ești încântat de această veste.

Macro l-a privit țintă o clipă și abia după aceea i-a răspuns:

– Domnule, dacă îți imaginezi așa ceva, mă tem că nu-i vei înțelege niciodată pe soldații de sub comanda ta.

Amatius l-a fulgerat din ochi, apoi s-a întors către Longinus și s-a înfoiat:

– Asta este tot, domnule?

– Da, tot. La prima geană de lumină, camarazii lui Crispus să se afle pe terenul de paradă din afara taberei. Să poarte doar tunicile și să li se înmâneze bâte.

– Am înțeles.

Tonul lui Amatius s-a înmuiat, iar Cato a înțeles prea bine de ce. Trufașii legionari aveau să fie umiliți prin faptul că li se cerea să apară fără armuri și arme în fața auxiliarilor din a Doua Iliră. Această decizie fusese luată în mod deliberat. Disciplina militară impunea ca și camarazii celui condamnat să îi împărtășească rușinea și astfel să aibă tăria de a-l pedepsi pe acesta pentru faptul de a-i fi umilit. Pe viitor, aveau să fie mai atenți atunci când ar fi fost tentați să comită

o faptă care să aibă repercusiuni asupra altora. Cum Amatius era silit să conducă oamenii din Legiunea a Zecea și să asiste la execuție, și el trebuia să trăiască un sentiment de rușine, iar asta explica ura aprinsă în ochii lui când s-a uitat fulgerător la Macro și Cato, după care a ieșit din sală cu pași mari și a trântit ușa în urma lui, stârnind un zgomot puternic.

Preț de un moment, nimeni nu a scos nicio vorbă, apoi Macro și-a plecat capul în semn că a înțeles spusele lui Cassius Longinus.

– Mulțumesc, domnule. Aceasta a fost decizia cea bună.

– Nu am nevoie să-mi spui tu asta, l-a pus Longinus la punct.

– Prea bine, domnule. Dar vă mulțumesc oricum. Macro a făcut o pauză. Ar mai fi ceva?

– Nu. Aveți grijă ca asemenea fapte să nu se mai întâmple. Îmi ajunge cât v-ați amestecat voi doi în treburile mele din Siria. Dacă nu ar fi apărut parții, m-aș fi descotorosit de voi. V-ați fi aflat deja în drum spre Roma, ca să-i dați personal raportul șarpelui ăluia pe nume Narcissus. Dar așa cum stau lucrurile acum... am nevoie de fiecare om ca să le facem față parților. Dacă aș avea întăririle pe care le-am cerut, nici nu s-ar pune problema că i-aș învinge. Însă nu am la dispoziție decât trei legiuni și o mână de unități auxiliare cu care să duc războiul. Șansele noastre nu sunt prea încurajatoare, a spus Longinus, zâmbind cu răceală. Prin urmare, dacă voi reuși, gloria va fi cu atât mai mare. Dar, dacă dau greș, o să mă

simt oarecum consolat la gândul că şi voi doi veţi muri alături de mine.

Cato s-a mirat constatând schimbarea dispoziţiei lui Longinus, care contrasta vădit cu atitudinea triumfătoare din cuvântarea pe care o ţinuse în faţa ofiţerilor. Apoi şi-a dat seama că pentru asemenea momente erau instruiţi aristocraţii ani în şir: să reuşească prin comportament să cucerească simpatia publicului, în ciuda oricăror îndoieli pe care, în sinea lor, le aveau în legătură cu cauza pe care o propovăduiau. Se părea că doar el nu se lăsase prins de valul de entuziasm stârnit de arta retorică a lui Longinus. Până şi Macro, care avea cunoştinţă de manevrele politice îndoielnice ale guvernatorului, se lăsase purtat de perspectiva de a intra în luptă şi de a dobândi glorie.

– Acum, lăsaţi-mă, le-a ordonat Longinus. Mergeţi şi faceţi pregătirile necesare pentru execuţie.

Apoi a făcut un gest nepăsător spre uşă. Macro şi Cato au luat poziţia de drepţi, au salutat şi s-au întors, pornind în pas de marş, lăsându-l pe guvernatorul roman al Siriei singur în camera ce devenise temporar sală de spectacol.

În lumina slabă dinaintea zorilor, oamenii din a Doua Iliră au fost scoşi din corturi cu strigăte guturale de către optio şi centurioni. Ofiţerii trecuseră de-a lungul şirurilor de corturi, dând la o parte perdelele ce slujeau drept uşi şi răcnind la cei care fuseseră treziţi cu brutalitate. Trăgându-şi în grabă tunicile din lână netoarsă, ghetele şi armurile din zale, soldaţii au

ieşit în aerul rece, după care şi-au pus pe capete căciuliţele şi căştile, legându-şi baretele sub bărbie. La sfârşit şi-au strâns scuturile şi lăncile, după care, mergând în faţa corturilor, şi-au ocupat poziţiile în centurii. Escadroanele de cavalerie, cu săbiile lor ceva mai lungi şi cu suliţe, s-au aliniat în flancuri. Nu aveau nevoie de cai ca să asiste la execuţie, aşa că i-au lăsat legaţi la locurile lor, să mestece mulţumiţi orzul din traistele pline ce li se legaseră de gât imediat ce călăreţii lor ieşiseră din corturi.

Avându-l pe Cato alături, Macro a mers de-a lungul şirurilor de soldaţi, inspectându-i. Execuţia lui Crispus avea să fie ceva oficial. Chiar dacă legionarul era un ucigaş condamnat la moarte, el tot soldat rămânea şi trebuia să i se acorde respectul cuvenit înainte de a muri. Cu toate că omul pe care îl ucisese era unul dintre camarazii lor, cei din a Doua Iliră aveau să-i prezinte lui Crispus omagiile meritate de un tovarăş de luptă care trecea din această lume în aceea a umbrelor. Fiecare soldat se îmbrăcase cu grijă şi în seara precedentă se îngrijise să-şi lustruiască bine casca, ornamentele şi relieful scutului, dar şi fiecare cheotoare şi găteală de pe teaca sabiei. Macro i-a privit cu mândrie. Nici în legiuni n-ar fi găsit un grup mai bun de oameni pe care să-i comande, a recunoscut el pentru sine cu un oarecare regret, deşi nu ar fi făcut niciodată o asemenea afirmaţie în public. Sângele pe care îl vărsase în Legiunea a Doua şi camarazii pe care îi pierduse de-a lungul anilor îi lăsaseră gravată în suflet o dragoste cu totul aparte

față de Vulturii pe care îi cunoscuse vreme atât de îndelungată.

Trecând prin dreptul ultimilor soldați, Macro a aruncat o privire spre Cato, care era ofițerul ce răspundea de prezența în ordine a oamenilor la paradă, dar și de numeroasele mărunțișuri ce țineau de administrarea taberei.

– Frumos corp de soldați, centurion Cato! a strigat Macro, cu glas de paradă, care s-a auzit până la celălalt capăt al șirului de luptători. Nici Garda Pretoriană nu ar putea arăta mai bine la o inspecție!

Era genul de exprimare retorică menit să ridice moralul oamenilor, iar Macro a clipit șmecherește spre Cato atunci când a rostit acele vorbe. Amândoi știau că, în ciuda faptului că zburau cu ușurință, cuvintele dădeau roade, iar oamenii din subordinea lor aveau să dea dovadă de mai multă mândrie în tot cursul zilei. Sau cel puțin până ce aveau să asiste la execuție, s-a gândit Cato, deloc încântat. Înțelegea suficient de bine motivația pedepsei, însă în sinea lui se cutremura la gândul că un om avea să fie ucis cu brutalitate. Spre deosebire de Macro nu simțea aproape nicio plăcere văzând jocurile pe care politicienii ambițioși le organizau în fiecare oraș, mic sau mare, din Imperiu. Dacă un om trebuia să moară, atunci era preferabil ca el să-și găsească sfârșitul în urmărirea unui scop. Era mai bine ca legionarul Crispus să fie trimis în primul rând de luptători când armata avea să dea piept cu parții. În acea poziție, ar fi putut măcar să moară înfruntând dușmanul cu sabia în

mână, pentru onoarea Romei și pentru a se reabilita cât de cât în ochii camarazilor lui.

Auzind laudele lui Macro, Cato a inspirat adânc.

– Da, domnule! Nimeni nu se îndoiește că a Doua Iliră este cea mai bună cohortă de auxiliari în slujba împăratului.

S-a răsucit spre soldați și a strigat:

– Să auzim!

Oamenii lui au scos un urlet asurzitor și-au lovit lăncile de scuturi, după care le-au înfipt în pământ într-o mișcare executată la unison. Tăcerea care s-a lăsat brusc după aceea l-a făcut pe Macro să chicotească de încântare.

– Sunt cât se poate de fioroși, centurion Cato. Numai zeii știu ce le vor face parților, dar pe mine mă sperie de moarte.

La fel ca mulți dintre oamenii lui, Cato nu și-a putut reține un zâmbet. Apoi Macro a ridicat în aer toiagul pentru a atrage încă o dată atenția asupra sa.

– Centurion, pornește în marș cu ei.

– Am înțeles, a spus Cato și a inspirat adânc încă o dată. A Doua Iliră, la dreapta!

Cele zece centurii de infanteriști și patru escadroane de cavaleriști au dus lăncile la umăr și s-au întors ca un singur om.

Macro și Cato au pornit în marș în fruntea coloanei, ocupându-și locurile în fața stindardului cohortei și a celor doi soldați cu bucine, ce își duceau sub braț instrumentele de alamă, care aveau o formă curbată. Macro s-a oprit o clipă, apoi a strigat comanda:

– Înainte!

În ritm ordonat, făcând pietrișul să scrâșnească sub tălpile ghintuite, cohorta a mărșăluit către poarta taberei, îndreptându-se spre terenul de paradă. Zona rezervată execuției era situată în latura îndepărtată a lui, unde se fuseseră plantate două șiruri de țăruși, la depărtare de aproape doi metri unul de altul. Macro a condus a Doua Iliră, traversând întinderea prăfuită, după care a cerut coloanei să se oprească.

– Cato, așază-i pe trei laturi ale unui careu.

– Am înțeles, domnule.

Cato a salutat și s-a întors către soldați, pentru a executa ordinul primit. Macro și-a ocupat locul în capătul șirului de pari, pe partea rămasă deschisă de oamenii cohortei. După ce și ultimul dintre oamenii lui a completat careul deschis pe o latură din jurul terenului, Macro a văzut o coloană mică de soldați purtând tunici roșii părăsind tabăra și apropiindu-se de ei. În mijlocul coloanei se vedea înaintând o siluetă, încadrată de doi oameni, mai mult târâș decât pășind de bunăvoie. Fiecare dintre camarazii lui purta asupra sa o măciucă solidă de lemn: mânere de unelte cumpărate din dugheni. în urma coloanei veneau călare guvernatorul și legatul Legiunii a Zecea. Când aceștia s-au apropiat, Macro le-a ordonat soldaților lui să ia poziție de drepți, iar oamenii cohortei au executat prezentarea armei, moment în care Longinus și-a oprit calul. Amatius s-a ocupat de legionarii lui și a desemnat câte un om în dreptul fiecaruia dintre stâlpi, în vreme ce Crispus era dus către capătul

laturii. După ce fiecare soldat a fost așezat la locul lui, deasupra careului s-a lăsat o tăcere apăsătoare, apoi Longinus a ridicat un braț în aer.

– În virtutea puterii ce mi-a fost încredințată de împărat, senat și poporul Romei, confirm în acest moment sentința de condamnare la moarte dată lui Titus Crispus. Are ceva de spus deținutul înainte de ducerea la îndeplinire a sentinței?

S-a întors către condamnat, însă acesta respira horcăit și tremura îngrozit privind spre cele două șiruri de camarazi. Apoi înțelesul cuvintelor rostite de guvernator a depășit sentimentul de spaimă și, în acea clipă, omul a aruncat o privire imploratoare spre Longinus.

– Domnule! Vă rog! Cruțați-mă! A fost un accident! Jur! Picioarele l-au lăsat și s-a prăbușit în țărână. Lăsați-mă în viață!

Longinus nu a luat în seamă rugămintea condamnatului și i-a făcut un semn lui Amatius.

– Continuați, a spus el.

Legatul a pășit spre Crispus și a mârâit:

– Ridică-te!

Crispus și-a smuls privirea de la guvernator și s-a aruncat la pământ, la picioarele legatului său.

– Domnule, în numele zeilor, sunt un soldat vrednic! Doar îmi cunoașteți trecutul. Cer cruțare! Nu se poate să procedați astfel.

– Ridică-te! i-a poruncit Amatius. Nu ți-e rușine? Așa înfruntă moartea un legionar al Legiunii a Zecea? Sus!

Şi l-a lovit cu piciorul pe Crispus, nimerindu-l în coaste.

– Auu! a strigat omul de durere, prinzându-se de coaste.

Amatius l-a prins de un braţ şi l-a ridicat cu de-a sila pe Crispus în picioare, azvârlindu-l spre capătul laturii, unde îl aşteptau camarazii lui, ţinând bâtele în ambele mâini. Pentru un moment, liniştea s-a lăsat peste întregul teren de paradă, întreruptă doar de scâncetele slabe ale lui Crispus. Apoi Longinus şi-a dres glasul.

– Executaţi sentinţa!

Amatius şi-a scos sabia din teacă şi l-a împins înainte pe Crispus. Legionarul şi-a înfipt călcâiele în pământ şi a dat să se tragă înapoi, până când legatul i-a tras o lovitură puternică de pumn în spate. Crispus a scos un răcnet când a văzut cum cele două şiruri de camarazi ai lui au început să-şi rotească bâtele.

Cato trăise o senzaţie tot mai apăsătoare de greaţă, care îi întorsese stomacul pe dos cât asistase la pregătiri, şi l-a întrebat în şoaptă pe Macro:

– Există vreo şansă ca omul ăsta să ajungă la capătul cursei?

– Întotdeauna există şanse, i-a răspuns Macro, pe un ton nepăsător.

– Ai văzut vreodată pe cineva care să supravieţuiască acestei curse?

– Nu.

Amatius a dus sabia în spate pentru încă o lovitură, iar Crispus, privind peste umăr, a scos un ţipăt.

– Porneşte, omule! a strigat furios Amatius. Du-te, înainte să ne umpli pe toţi de ruşine.

În cele din urmă, probabil că pe Crispus l-a cuprins un curaj sfidător, pentru că a ţâşnit brusc înainte, alergând. S-a mişcat cu repeziciune, ţinându-şi capul plecat, astfel că primii doi legionari nu au reuşit să îl atingă cu bâtele. Însă unul din cea de-a treia pereche a apucat să rotească bâta şi să îl nimerească; o lovitură ce i-a şters umărul. Crispus s-a dezechilibrat, legănându-se într-o parte, ajungând exact în raza de acţiune a următorului om, care l-a izbit peste coapsă. A scos un ţipăt, dar s-a împleticit spre următoarea pereche. Primul dintre cei doi care alcătuiau perechea l-a lovit în partea superioară a braţului, iar celălalt, peste coaste, dar foarte tare, făcându-l să scoată un urlet puternic de durere. S-a împiedicat şi, primind o ploaie de lovituri, nu parcursese decât un sfert din latura careului. Apoi, o lovitură dată jos i-a fracturat fluierul piciorului, astfel că omul s-a prăbuşit la pământ ţipând. Legionarul aflat cel mai aproape a făcut un pas înainte şi a rotit bâta, pocnindu-l peste falcă şi reuşind să i-o rupă. Crispus s-a ghemuit şi s-a dat de-a rostogolul pe o parte, în timp ce dinţii i s-au împrăştiat pe nisip şi sângele a ţâşnit, după care şi-a adus braţele peste capul zdrobit. Cel mai apropiat dintre legionari s-a holbat la el, apoi s-a uitat spre legatul lor.

– Ucideţi-l! a răcnit Amatius, arătând cu degetul spre silueta întinsă la pământ. Terminaţi-l!

Legionarii l-au încercuit pe Crispus, iar Cato a văzut bâtele lor ridicându-se și coborând într-o ploaie de lovituri. De pe suprafețele bâtelor se împrăștiau în aer firicele de sânge, iar capetele lor erau pătate de sângele lui Crispus, izbit fără nicio milă. Din fericire, după primele câteva clipe, dinspre condamnat nu s-a mai auzit niciun sunet. Amatius și-a lăsat oamenii să continue să-l lovească, iar lui Cato acel interval i s-a părut o veșnicie, timp în care restul martorilor au stat în poziție de drepți, urmărind totul fără să se sinchisească.

În cele din urmă, Amatius a ordonat ca loviturile să înceteze, iar legionarii împroșcați de sânge s-au retras gâfâind. Întinsă la pământ, înconjurată de pete de sânge care se scurgeau în nisip, se găsea silueta cuiva care nu mai semăna a om. Avea frânte mâinile și picioarele, țeasta îi fusese zdrobită cumplit, astfel că oasele și creierii i se revărsaseră pe nisip într-un amestec ca un porridge de culoare gri și sângerie ca vinul. Cato a făcut un efort să nu verse, smulgându-și ochii de la acea privelițte, după care a privit de-a lungul terenului de paradă. Din depărtare, o mișcare i-a tras atenția și, imediat după aceea, a mijit ochii și a văzut un om călare care ocolea fortăreața în mare viteză și apoi a pornit să traverseze terenul de paradă, îndreptându-se către locul execuției, unde se afla și a Doua Iliră. Auzind duduitul ritmic al potcoavelor ce izbeau pământul, oamenii și ofițerii au început să-și îndrepte atenția spre călăreț.

– O să avem necazuri, a mormăit Macro, când a observat bandajul murdar de praf pe care călăreţul ce se apropia îl avea prins în jurul capului. Călăreţul a tras nemilos de hăţuri, strunindu-şi calul într-o ploaie de praf şi pietricele. A salutat, apoi a dus mâna sub tunică, unde a căutat ceva.

– Cine eşti? a întrebat Longinus pe un ton poruncitor.

Înainte de a da răspuns, omul şi-a umezit buzele.

– Tribunul Gaius Carinius, detaşat din Legiunea a Şasea, domnule. Sosesc tocmai de la Palmira. Apoi a descoperit ce căuta şi i-a întins guvernatorului o tăbliţă ceruită. Un mesaj din partea ambasadorului nostru, Lucius Sempronius, aflat la Palmira.

Longinus a luat tăbliţa. S-a uitat la călăreţ.

– Ce s-a întâmplat colo?

Omul şi-a înghiţit nodul din gât, chinuindu-se să-şi recapete suflul.

– În Palmira a avut loc o răzmeriţă, domnule. Organizată de simpatizanţi ai Parţiei. Aceştia vor ca regele să fie îndepărtat şi să se rupă tratatul cu Roma.

6

Cato a urmărit cum tribunul s-a așezat fără efort pe unul dintre scaunele aranjate într-un arc de cerc în biblioteca guvernatorului. A aruncat o privire în jur, spre ceilalți ofițeri care fuseseră convocați acolo de Cassius Longinus. În plus față de Amatius și comandanții celorlalte cohorte auxiliare din tabără, mai erau el și Macro. Cato s-a întrebat de ce fusese chemat.

Longinus a făcut un semn spre tribun, care nu apucase să se curețe după ce gonise călare atâta drum. I se oferise doar un scurt răgaz ca să bea ceva înviorător, cât ofițerii fuseseră aduși în grabă la casa guvernatorului.

– Carinius, te rog. Spune-le ce mi-ai povestit cât am așteptat.

Carinius a făcut un semn din cap, apoi și-a dres glasul.

– În urmă cu cinci zile, cel mai mic dintre fiii regelui Vabathus, prințul Artaxes, a anunțat curtea Palmirei că îi va urma tatălui său. Tribunul Carinius a făcut o pauză ca să zâmbească în treacăt. Necazul este

că Artaxes este cel mai tânăr dintre cei trei fii, astfel că nu este primul în linia celor care vor moşteni tronul. Cu toate acestea, cel mai mare dintre ei, Amethus, nu este priceput la politică, iar cel de-al doilea, Balthus, îşi petrece toată ziua la vânătoare, bând sau petrecând cu femeile. Artaxes este cu siguranţă creierul familiei, dar şi cea mai mare ameninţare la adresa Romei. Când era copil, a fost trimis în răsărit pentru a fi educat la curtea Parţiei. Se pare că undeva în cursul educaţiei a deprins o ură pătimaşă faţă de Roma şi a reuşit să îi convingă pe mulţi dintre nobilii Palmirei să îi împărtăşească vederile.

– Am înţeles, a spus Amatius. Dar sunt convins că regele nu tolerează o astfel de subminare a autorităţii lui, nu?

Longinus a lovit uşor cu degetul în tăbliţa cerată trimisă de chestorul roman ce slujea drept ambasador la curtea regelui Vabathus.

– Regele este bătrân. Iar Artaxes este fiul preferat. Singurul lucru care îi ştirbeşte afecţiunea faţă de tatăl lui este loialitatea sa faţă de Roma. Însă cine ştie cât de departe va merge această credinţă în situaţia de acum? Sempronius susţine că Thermon, şambelanul regelui, este cel care acţionează în numele lui. Măcar pe el ne putem baza. Prin urmare, trebuie să i se dea în continuare suma pe care i-o plătim în mod tăinuit. Potrivit părerii ambasadorului, Artaxes a cerut să i se dea coroana pe dată. Şambelanul a refuzat, astfel că între sprijinitorii lor au izbucnit lupte. Prinţul a reuşit să îl câştige de partea lui pe unul dintre

generalii regelui şi are aproape o mie de oameni sub control. Thermon se poate bizui pe garda regelui şi pe familiile acelor nobili care au rămas fideli bătrânului. Şi pe Sempronius şi suita lui, bineînţeles. Aceştia s-au retras în citadelă, împreună cu regele şi cu fiul lui cel mare.

– Şi unde se află celălalt, amatorul de vânătoare? a întrebat Cato. Cu el ce s-a întâmplat?

Longinus s-a întors către tribun.

– Chiar, ia spune.

– Balthus vâna pe dealurile din miazănoapte când Artaxes şi-a exprimat pretenţiile. În momentul când chestorul m-a trimis încoace, nu se ştia nimic despre el.

– Mare păcat, a comentat Macro. L-am fi putut atrage de partea noastră.

– Nu sunt prea convins că am fi reuşit, a spus tribunul. Balthus nu prea are Roma la inimă. Avem noroc că pe parţi îi urăşte de-a dreptul, pe când noi doar nu-i suntem prea simpatici.

Macro şi-a aplecat capul într-o parte.

– Ei, zicala aia cu „duşmanul duşmanului meu..." şi aşa mai departe. Cu toate astea, ne-ar putea fi de folos.

– Tot ce se poate, a spus gânditor Longinus. Dar ne vom folosi de el doar dacă vom fi siliţi. Ultimul lucru de care are nevoie Roma în aceste momente ar fi să îndepărteze o primejdie ca să se creeze o alta în loc. În orice caz, din câte ştim, regele şi aliaţii lui sunt încercuiţi în citadela din Palmira. După cum

sună mesajul lui Sempronius, cei aflați acolo au provizii suficiente de hrană și apă și atâta vreme cât Artaxes nu găsește mașinării de asediu înseamnă că cei dinăuntru vor reuși să păstreze citadela. Desigur, putem presupune că prietenii noștri parți au avut cunoștință despre intențiile lui Artaxes. Și chiar dacă nu au avut, știrea le va ajunge la urechi la câteva zile după ce am aflat-o noi. Așadar, în cel mai bun caz, avem un mic avantaj, domnilor. Trebuie să trimitem ajutoare regelui Vabathus.

Amatius a clătinat din cap.

– Dar armata nu este încă pregătită. Celelalte legiuni nici nu și-au părăsit bazele. Nici măcar Legiunea a Zecea nu este gata să pornească în marș. Mulți dintre oamenii mei sunt detașați în diferite misiuni și îmi va lua câteva zile să-i adun. Același lucru se întâmplă și cu mai toate cohortele auxiliare. Unele dintre ele nici nu au ajuns aici.

– Există o cohortă pregătită de plecare, i-a răspuns Longinus. A Doua Iliră. Nu este așa, prefect?

Macro a tresărit, apoi s-a aplecat puțin în față și a confirmat cu un gest, spunând:

– Băieții mei ar putea pleca la drum spre Palmira în decurs de o oră, domnule. Dacă am porni imediat, am putea ajunge acolo peste zece zile.

– Prea bine. Atunci, așa vom proceda, a decis Longinus. A Doua Iliră va pleca imediat spre Palmira, iar restul armatei se va pregăti de marș. Celelalte legiuni ne vor urma în momentul când vor fi pregătite.

– Toate bune, domnule, a spus Cato, dar ce anume trebuie să facă a Doua Iliră când ajunge la Palmira? Vom fi copleşiţi numeric şi există posibilitatea ca oraşul să cadă în mâinile rebelilor. Cum i-am putea ajuta dacă vom fi prinşi între zidurile citadelei?

– Sarcina ta este să-i sprijini, centurion. Să-l ajuţi pe Vabathus să reziste până la sosirea forţelor principale.

– Da, domnule, dar chiar dacă vom reuşi să pătrundem în oraş, va trebui să ne croim drum pe străzi ostile ca să ajungem la citadelă.

– Da, îmi închipui că aşa va fi.

Neajutorat, Cato s-a uitat la guvernator. Era cât se poate de limpede că acel om nu avea habar ce le cerea celor din a Doua Iliră.

Macro i-a sărit în ajutor.

– Tânărul are dreptate, domnule. Nu vom reuşi. Imposibil, cu o singură cohortă.

Longinus a zâmbit.

– Tocmai de aceea nu o să trimit doar a Doua Iliră. Macro, nu sunt neghiob. Ştiu cât de grea este o astfel de încercare. Nu trimit pe nimeni într-o misiune sinucigaşă. Aşa ceva nu ar fi privit cu ochi buni la Roma. De aceea, pe lângă a Doua Iliră, o să trimit o cohortă din Legiunea a Zecea, împreună cu cercetaşii lor de cavalerie. Cum centurionul Castor a murit în misiune, cohorta lui are nevoie de un nou comandant. Socotesc că tu eşti cel mai potrivit pentru această funcţie. Totodată, vei comanda forţa de sprijin.

– Şi cine va conduce a Doua Iliră? a întrebat Macro.

Longinus a făcut un gest către Cato.

– Adjutantul tău. El va prelua funcția de prefect până la încheierea crizei.

– El? a întrebat Amatius, ridicând mirat din sprâncene. Dar e prea tânăr. Lipsit de experiență. Mai bine rămâne Macro la comanda auxiliarilor și voi găsi eu un ofițer din legiune care să-l înlocuiască pe Castor.

– Nu, am luat deja hotărârea. Macro este cel mai potrivit om pe care îl avem. Pe de altă parte, nu mai avem timp să ne contrazicem pe acest subiect. Domnilor, vă dau ordin. Macro, secretarii mei îți vor transmite instrucțiuni înainte de a părăsi tabăra. Ceilalți veți primi ordine imediat ce vor fi pregătite. Sunteți liberi.

– Ce naiba înțelegi din toate astea? a zis Macro, arătând cu degetul înapoi, în direcția casei guvernatorului, în timp ce el și Cato se îndepărtau. Să trimiți o coloană drept avangardă pentru a salva pielea regelui Palmirei mi se pare poate cea mai proastă idee pe care am auzit-o vreodată.

– Atunci, de ce nu i-ai spus asta guvernatorului?

Macro s-a uitat tăios la prietenul său.

– Cato, nu noi stabilim politica, noi doar executăm ordinele. Pe de altă parte, s-ar putea să reușim. Dacă descoperim vreo cale de a ajunge la citadelă.

– Dacă? a întrebat Cato, scuturând din cap. Acest „dacă" atârnă foarte greu.

Macro a rămas tăcut o vreme, apoi a râs forțat.

– Cato, doar l-ai auzit. Dacă e cineva capabil să reușească asta, atunci eu sunt acela. Cel mai potrivit om pentru o asemenea treabă. Exact așa a zis.

– Chiar crezi asta?

Macro a strâns din buze.

– Ar fi frumos să fie adevărat. Pesemne Longinus crede că așa stau lucrurile.

– Poate, i-a răspuns Cato sec. Și pesemne același Longinus socotește că e cea mai bună șansă pe care o are de a scăpa de noi.

– Poftim?

– Trebuie să-i admirăm modul de gândire, a continuat Cato. I-ar fi fost la îndemână să ne trimită la o moarte sigură expediind doar a Doua Iliră la Palmira. Și a avut dreptate, Narcissus și-ar fi dat seama de asta pe loc. Moartea aranjată în mod voit a celor doi agenți din Siria i-ar fi confirmat suspiciunile în privința lui Longinus. În acest fel, el poate susține că a trimis o forță suficient de mare pentru ca operațiunea să dea roade. Cine de la Roma s-ar îndoi că o cohortă de legionari nu ar fi suficientă pentru a îndeplini o asemenea misiune? Dacă reușim, el va culege laurii pentru că a acționat prompt și a găsit soluția cea mai bună. Dacă nu, noi ne vom alege cu numele pătat că am dat greș. Asta, dacă vom supraviețui. Și, firește, distrugerea noastră va da greutate cererii lui de întăriri de care vorbește de multă vreme. Vai, acest Longinus e cât se poate de șiret.

Brusc, Macro s-a oprit și s-a întors cu fața către tovarășul lui.

– Cato, tu chiar crezi toate astea?

Tânărul a părut uimit.

– Mi se pare că lucrurile se leagă.

– Chiar așa? a făcut Macro și a oftat. Uite, se prea poate ca Longinus să creadă că vom reuși. Că vom ajunge acolo cu suficiente forțe ca să îl salvăm pe rege și să rezistăm până la sosirea armatei.

– Presupunând că Longinus și armata vor porni la vreme ca să ne salveze.

– La naiba, Cato! a exclamat Macro uimit peste măsură. De ce vezi pretutindeni numai conspirații? De ce îți închipui că oricine are gradul mai mare decât acela de centurion unelteşte să ajungă împărat?

Oamenii de pe stradă se uitau în direcția lor, iar tânărul l-a atenționat:

– Vorbește mai încet!

– Altfel, ce? Ne va raporta cineva agenților lui Narcissus? Cato, *noi* suntem agenții lui. De aceea o să spun ceea ce gândesc. De ce crezi că toți cei din Senat sunt amestecați într-un complot?

– De unde știi că nu sunt?

– Ei, fii serios! Spumegând, Macro a continuat să meargă. Hai că nu avem vreme de asemenea lucruri. Să mergem.

Au păşit în tăcere câtva timp, după care Macro a pocnit din degete.

– Ei, ce zici de Vespasian?

Cato și-a adus aminte de legatul sub comanda căruia se aflaseră în Legiunea a Doua, în timpul invaziei Britaniei. Familia lui Vespasian fusese înălțată la rang senatorial de puțină vreme, astfel că omul îi înțelegea în mare măsură pe cei pe care îi comanda.

– Da, ce e cu el?

– Era cât se poate de cinstit. Un soldat până în măduva oaselor. Nici urmă de politician în el.

Cato a rămas pe gânduri câteva momente, apoi a clătinat din cap.

– E aristocrat, ca și ceilalți. Toți au supt de la țâța politicii de mici. Dar sunt de acord cu tine. Părea destul de onest. Chiar și așa, nu m-aș mira dacă și Vespasian ne-ar face o surpriză până la urmă.

Macro a pufnit în derâdere și, fără să mai vorbească, și-au continuat drumul cu pași mari spre tabără.

În clipa când au sosit, Macro i-a convocat pe centurioni și le-a explicat situația, confirmând numirea temporară a lui Cato ca prefect.

– Ne vedem pe drumul din afara taberei. Cere-le oamenilor tăi să nu se împovăreze. Să ia cu ei doar armele, lucrurile strict necesare și rațiile. Rațiile suplimentare pot fi transportate doar de căruțele ușoare.

– Da, domnule, am înțeles. Vor avea asupra lor doar ceea ce le trebuie.

– Bine, a zis Macro, și l-a bătut pe Cato ușor pe umăr. A sosit vremea să mă alătur Vulturilor.

Și-a lăsat subordonatul să le dea ordine oamenilor să se pregătească pentru a părăsi tabăra și s-a dus să preia comanda cohortei lui Castor din cadrul Legiunii a Zecea. Secretarul guvernatorului îl aștepta în fața cortului în care se afla cartierul general. Omul alergase cât putuse de repede de la casa generalului din oraș și gâfâia când i-a întins lui Macro o tăbliță sigilată.

– Împuternicirea de a prelua comanda, domnule..., precum și ordinele generalului.

Macro a confirmat scurt din cap și a pătruns în cort. Înăuntru, doi veterani stăteau pe taburete la mesele lor de scris și, imediat după intrarea ofițerului, s-au prefăcut că au de lucru. Comandantul a făcut un semn cu mâna spre cel mai apropiat dintre ei.

– Tu! Cheamă-i pe toți ofițerii. Vreau să fie aici pe dată. Spune-le că a fost numit un nou comandant al cohortei. Iar tu transmite-le vorbă tuturor celor care sunt optio să pregătească oamenii pentru un marș dur – apoi a rânjit – și pentru o luptă și mai grea.

Imediat ce oamenii s-au aliniat în formație, Cato a efectuat o inspecție atentă a fiecărei centurii. Omul pe care și-l alesese ca adjutant, centurionul Parmenion, cel mai vârstnic și mai experimentat dintre ofițerii auxiliari, a pășit alături de el cu o tăbliță și un stilus, luând notițe în numele comandantului său. Era amuzant, a gândit Cato. Nu mai departe de dimineața aceea el fusese în locul lui Parmenion și cunoștea prea bine sarcinile împovărătoare pe care le preluase înlocuitorul lui. Însă acest lucru nu însemna nimic în comparație cu greutatea răspunderii ce apăsa acum pe umerii lui. Mai bine de opt sute de oameni așteptau ordinele lui, iar în mintea lor el va fi judecat imediat în comparație cu Macro. Trebuia să se ridice la un nivel înalt și nu era ușor, a gândit el sumbru. Totuși, nu avea senzația că era un comandant nou, proaspăt numit în cadrul cohortei și dornic să se afirme. Făcea parte din a Doua Iliră de aproape un an și luptase alături de mai toți oamenii ei. Așadar, aceștia îl cunoșteau

suficient de bine și îl acceptau. Era însă conștient că acei oameni îl vor cântări după o altă unitate de măsură și acum vor sta cu ochii atent ațintiți asupra lui, mai ales că era prefectul cohortei, chiar dacă numirea era temporară.

Atenția lui Cato a fost atrasă de un soldat din fața lui, care se legăna nesigur pe picioare în timp ce stătea în formație. A iuțit pasul și s-a oprit brusc în fața auxiliarului.

– Numele!

Auxiliarul, pe care Cato l-a recunoscut drept unul dintre noii recruți pe care îi adusese Macro, a înțepenit în poziție de drepți și s-a străduit să stea cât a putut de nemișcat, dar damful iute al vinului prost l-a dat de gol.

– Publius Galenus, domnule.

– Galenus, am impresia că nu ești chiar treaz.

– Nu sunt, domnule.

– Ești conștient că starea de ebrietate în timpul serviciului reprezintă o infracțiune?

– Da.

– În acest caz, te-ai ales cu șapte zile suplimentare de instrucție și ți se va reține plata pe zece zile.

– Nu e drept, domnule, a bombănit Galenus. Acum o oră nu eram de serviciu. Nimeni dintre noi nu credea că se va întâmpla așa ceva. Noi abia așteptam să ieșim în oraș în seara asta, iar eu am decis să beau ceva înainte de a pleca – doar știți ce ticăloși sunt negustorii de vinuri – când ne-am trezit chemați pentru plecare și, iată...

– Așa este.

Preț de o clipă, Cato s-a simțit ispitit să anuleze pedeapsa. Galenus avea dreptate. Nu putea fi învinuit pentru absurditatea alarmelor ce se dau în armată. Cu toate astea, apucase să o rostească, iar schimbarea hotărârii ar fi reprezentat un semn că-și recunoștea ezitarea. S-a întrebat imediat cum ar fi procedat Macro și răspunsul i-a fost cât se poate de limpede.

– Parmenion. Notează-l pe acest soldat în privința instrucției și amenzii. Starea de ebrietate în serviciu este o infracțiune, indiferent de împrejurări.

Cu ochii lăcrimoși, Galenus s-a încruntat.

– Dar nu e drept, domnule.

Cato a continuat să se adreseze centurionului Parmenion.

– Se adaugă zece nopți de strajă dublă pentru insubordonare.

Galenus a rămas cu gura căscată, apoi un anumit instinct de autocontrol l-a salvat, astfel că a închis gura și a rămas tăcut, în vreme ce Parmenion, cu trăsături iuți de stilus, și-a notat totul pe tăblița de ceară. Cato a trecut mai departe. Și-a încheiat inspecția și s-a declarat satisfăcut că fiecare soldat avea asupra lui doar echipamentul necesar și proviziile, în conformitate cu ordinele primite. Apoi s-a urcat pe calul ce îi era ținut în preajmă de o ordonanță și s-a dus până în fruntea coloanei.

– A Doua Iliră! a strigat el, după care a făcut o pauză de o clipă ca să savureze faptul că acum devenise prefectul Cato, pregătit să-și conducă oamenii.

– Înainte!

Cohorta auxiliară a mărşăluit afară pe porţile taberei şi s-a îndreptat spre drumul ce ducea către Palmira. Încă nu se făcuse de amiază, dar soarele ardea pământul scorojit nemilos de arşiţă, iar praful lipicios bine cunoscut a fost ridicat de tălpile ghintuite ale ghetelor purtate de soldaţi şi de copitele cailor, rămânând în aer ca o ceaţă subţire.

Când au dat colţul pe după fortăreaţă, Cato a văzut cohorta lui Macro deja aliniată pe drum, aşteptând ordinul de plecare. Cât a Doua Iliră a mărşăluit ca să se alăture la capătul coloanei, Macro şi-a îndemnat calul spre cel al lui Cato şi a ridicat o mână în semn de salut.

– De ce-ai întârziat?

Cato a ridicat din sprâncene şi i-a răspuns cu bună dispoziţie:

– Am venit cât de repede am putut, domnule.

Macro s-a încruntat la auzul acelui ton, iar Cato şi-a dat seama că, înaintea unei acţiuni de luptă, amicul lui redevenise un profesionist desăvârşit.

– Îmi cer iertare, domnule. Altă dată nu voi mai întârzia.

– Te rog să nu se mai întâmple. Apoi Macro s-a întors şi a făcut semn cu capul de-a lungul drumului ce se întindea înaintea lor. O să avem parte de un marş din cale-afară de greu şi de o bătălie cruntă la capătul lui, Cato. Te rog să nu te amăgeşti, va fi cea mai cumplită campanie de care vom avea parte.

7

Macro şi-a condus cele două cohorte într-un ritm neiertător printre dealurile uscate de soare, de la răsărit de Antiohia. În timpul zilei, soarele pârjolea fără milă coloana nu prea lungă. Iar noaptea temperatura cobora atât de brusc, încât oamenii tremurau de frig şi se strângeau în jurul focurilor de tabără, mestecând carne uscată şi pesmeţi. În prima seară, soldaţii au bombănit amarnic pentru că trebuiau să doarmă sub cerul liber, iar apoi, după o noapte chinuită, au revenit pe drum, în vreme ce stelele încă sclipeau în întunericul ca de catifea. În primele două zile, le-a îngăduit doar câte un scurt popas la miezul zilei, iar în momentul când coloana se oprea şi nu mai aveau lumină pentru a înainta, soldaţii erau prea osteniţi ca să se mai plângă de lipsa corturilor. Atunci, se aşezau în şiruri pentru culcare, îşi lăsau la pământ echipamentul şi adormeau aproape pe loc. Stăteau întinşi acolo până când pe unii îi scutura cineva să le aducă aminte că trebuiau să intre de santinelă.

Ordinul lui Longinus era cât se poate de limpede: să se deplaseze cât mai repede. Macro trebuia să-şi ţină oamenii în marş cât mai multe ore pe zi şi nu avea voie să ridice o tabără de marş la încheierea fiecărei zile. Ca militar care deţinea o experienţă îndelungată de campanie, Macro nu era deloc încântat să sacrifice siguranţa de dragul vitezei de deplasare. Pentru a compensa lipsa şanţurilor şi a întăriturilor, trebuia să dubleze gărzile în fiecare noapte şi să instaleze santinele de cavalerie, ca să fie mai sigur. Povara acestor îndatoriri suplimentare se adăuga epuizării din timpul marşului pe vreme de zi, astfel că în a treia zi a deplasării câţiva oameni, nu foarte mulţi, au început să se împleticească, reuşind să ajungă din urmă corpul principal al armatei abia spre sfârşitul serii.

– Lucrurile se pot înrăutăţi, a mormăit Cato, în timp ce se uita spre siluetele întunecate ale ultimilor oameni sosiţi bâjbâind printre şirurile întunecate care se întindeau pe pământul presărat cu pietre, căutându-şi unităţile de care aparţineau. Peste o zi sau două, oamenii ăştia nu vor mai reuşi să ne ajungă din urmă. Vor rămâne înşiraţi de-a lungul drumului şi vor deveni prăzi uşoare pentru bandiţi ori pentru duşmani.

– Nu avem ce face, i-a răspuns Macro, apoi a căscat şi s-a rezemat de desaga de şa, aranjându-şi mantia militară, grea, peste corp. În orice cohortă există şi slăbănogi, care nu pot rezista. Iar aceştia apar după câteva zile de marş.

– Slăbănogi? a repetat Cato, clătinând din cap. Chiar în după-amiaza asta am văzut câțiva oameni buni care au rămas în urma coloanei. Dacă păstrăm ritmul așa, cei care vor ajunge la Palmira pe picioarele lor nu vor fi în stare să lupte.

– Ba da, vor lupta, i-a răspuns Macro, sigur de el. Altfel vor muri.

– Tare mult aș vrea să-ți împărtășesc optimismul.

Macro s-a răsucit spre Cato, iar în lumina scăzută a stelelor, acesta din urmă a distins expresia amuzată a prietenului său.

– Ce s-a întâmplat? Ce ți se pare atât de distractiv?

– Cine spune că sunt optimist? Nu fac decât să-ți spun cum stau lucrurile. Cam asta e situația pentru un soldat în campanie. Îți închipui că ne-a fost greu în Britania? N-a fost decât o plimbare prin forum în comparație cu înfruntarea deșertului. Tărâmul ăsta reprezintă o primejdie la fel de mare ca și dușmanul. După ce ajungem la Chalcis, vom mai avea de mers peste o sută șaizeci de kilometri până la Palmira. Macro s-a rostogolit pe spate, petrecându-și un braț pe sub cap. Asta este partea ușoară, Cato. Așteaptă numai până vom ajunge în deșert. Abia atunci tu și soldații veți avea cu adevărat de ce să vă plângeți. Din câte mi-a spus guvernatorul, aproape că nu există șanse să găsim apă pe drum. Când vom pleca din Chalcis, oamenii noștri vor trebui să care cu ei suficientă apă ca să reziste cinci, probabil șase zile. Nu am habar în ce stare se vor afla când vom ajunge la Palmira.

Știu însă că vor trebui să lupte cu toată îndârjirea dacă vor să rămână în viață.

– Atunci ar fi bine să le oferim prilejul de a se odihni înainte de a intra în luptă, a insistat Cato. Aceste dublări ale santinelelor nu ajută nicicum lucrurile. Încă suntem departe de Palmira.

– Cato, doar ai văzut cât de ușor s-au strecurat prinții part și oamenii lui printre avanposturile noastre, apărând în pragul guvernatorului, a spus Macro, arătând cu degetul mare spre linia orizontului. Cine ne-ar putea asigura că ei nu stau chiar acum cu ochii pe noi, așteptând doar prilejul pentru a ataca. Nu vreau să risc deloc. De fapt, a continuat el pe un ton gânditor, de acum înainte nici nu voi mai îngădui să fie aprinse focuri de tabără. De teamă că inamicul ar putea pândi. Prefer ca oamenii mei să tremure de frig decât să moară. Pe de altă parte... S-a oprit, apoi a căscat. Avem și greutăți care par mai serioase.

– Cum adică?

– Uite așa. Ofițerii și oamenii din cohorta mea nu sunt defel mulțumiți că eu am fost numit noul lor comandant. Ca și cum execuția lui Crispus nu ar fi fost suficient de dureroasă, li s-a băgat pe gât fostul comandant al victimei lui Crispus. Asta e ca o palmă pe care o primesc în plină față. Și te face să te întrebi dacă nu cumva guvernatorul a vrut să ne provoace necazuri și mai mari pe drumul spre Palmira.

– Asta nu m-ar surprinde, a răspuns Cato, cu glas pierit. Nu e decât un nou cuțit răsucit în inimă. Ce au spus băieții tăi?

– Nu mi-au zis nimic în față. Mă refer mai curând la tonul comentariilor pe care le fac și la atmosfera acră pe care o observ ori de câte ori mă aflu în apropierea lor. Firește, nu trebuie să mă intereseze câtuși de puțin sentimentele lor față de mine atâta vreme cât execută ordinele ce li se dau. Cu toate astea, am face bine să fim atenți la orice conflict care ia naștere între legionari și auxiliari. În niciun caz nu aș vrea ca vreunii dintre ei să fie atenți cum să se apere de cei din jurul lor când, de fapt, ar trebui să stea cu ochii pe dușmani.

– Adevărat.

Cato a aruncat o ultimă privire de jur împrejurul taberei, după care s-a lăsat jos pe pământ și a încercat să-și găsească un loc mai comod sub mantie. În ciuda arșiței din timpul zilei, nopțile erau reci și frigul îl făcea și pe el să tremure. Știa că va trece o vreme până să poată adormi, asta dacă avea să reușească...

– Macro?

– Hmm? a mormăit bărbatul, pe jumătate ațipit. Da. Ce e?

– Care sunt planurile tale când vom ajunge la Palmira?

– Planuri? s-a mirat Macro, făcând o pauză înainte de a răspunde. Longinus nu ne-a putut spune prea multe în privința asta. Doar că trebuie să ne croim drum spre citadelă și să o păstrăm sub control până la sosirea lui.

– Asta presupune ca Artaxes și susținătorii lui să nu o fi cucerit deja.

– Adevărat.

– Şi ce se va întâmpla dacă au cucerit-o?

– Atunci înseamnă că vom avea cu adevărat necazuri. Vom fi terminat apa şi nu vom mai avea posibilitatea să batem în retragere. Va trebui să cucerim Palmira cu propriile forţe ori să ne retragem, a spus Macro chicotind. Aceeaşi veche poveste. Moartea ori dizgraţia. Ia spune, avem de ales?

– Nu tocmai, a confirmat Cato, cu glas scăzut.

– Cu toate astea, nu prea avem ce face, a conchis Macro. Prin urmare, fă-mi un serviciu, ţine-ţi gura şi dormi cât mai ai prilejul. Trebuie să ne refacem cât de cât.

Macro i-a întors spatele lui Cato, trăgându-şi mantia mai strâns în jurul trupului scund. La scurt timp după aceea, a adormit, iar sforăiturile lui s-au adăugat celor din corul mai îndepărtat al celorlalţi oameni, întrerupt ici şi colo de glasurile scăzute ale celor care nu-şi găseau odihna şi de fornăielile sau nechezatul vreunui cal. Analizând situaţia în care se aflau, Cato nu-şi găsea somnul. Gândurile nu-i dădeau defel pace şi, deşi înţelegea necesitatea trimiterii de către guvernator a unei forţe de sprijin în Palmira, el socotea că misiunea lor nu era decât cel mult un gest disperat. Se putea ca regele Vabathus să fie deja mort, împreună cu ambasadorul şi mica lui suită. În acele momente probabil că Artaxes îşi întărea poziţia pe tron şi îşi arunca regatul în ghearele parţilor. Dacă se întâmpla acest lucru, fragilul echilibru de putere care contribuise la menţinerea păcii în răsăritul imperiului

avea să fie distrus. Parţia va putea să-şi maseze armata, capabilă de deplasare rapidă, chiar la frontiera cu Siria şi să ameninţe teritoriul roman din Armenia şi până în Egipt. Împăratul Claudiu era astfel forţat să-şi întărească armatele din răsărit cu cheltuieli enorme şi să transfere de la graniţa de pe Rin legiuni, deşi forţele de acolo erau şi aşa destul de subţiate. Dacă nu proceda în acest mod, trebuia să abandoneze uriaşe porţiuni de teritoriu, lăsându-le în mâna Parţiei şi să rişte furia mulţimii şi a rivalilor politici de la Roma.

Totul putea fi evitat, şi-a dat seama Cato. Dacă Roma s-ar fi mulţumit să lase Palmira ca stat-tampon între imperiu şi Parţia, pacea ar fi durat, probabil, chiar dacă ar fi fost una nesigură. Însă în momentul semnării tratatului cu regele Vabathus se creaseră condiţiile unei confruntări neîndoielnice cu Parţia. Cato a simţit un val de furie crescând în sine când s-a gândit la responsabilii politici din Roma, care trăiau în lux, departe de consecinţele jocurilor de putere pe care le făceau ei. Probabil socotiseră că planurile lor în privinţa Palmirei justificau riscul de a-i provoca pe parţi, tot astfel cum cineva ar putea risca o anumită miză contra unei aruncări de zaruri. Însă aici miza se măsura în vieţile oamenilor ce dormeau în beznă împrejurul lui Cato. Oameni a căror capacitate de rezistenţă va fi pusă cumplit la încercare în zilele următoare, chiar înainte de a avea posibilitatea de a da piept cu duşmanul. Dacă învingeau, un mic steag va fi mutat câţiva milimetri pe harta imperiului din palatul lui Claudius din Roma. Dacă

erau învinși, atunci acel steguleț va fi smuls de pe hartă și azvârlit.

Cato a zâmbit cu amărăciune gândind aceste lucruri și s-a blestemat pentru că avea acea crudă înclinație spre detașare, trăsătură care îl făcea să-și contemple acțiunile într-un context cât mai cuprinzător. O vreme, s-a uitat cu invidie la silueta adormită a lui Macro. În cele din urmă, la mult timp după ce toți ceilalți soldați amuțiseră și dormeau neclintiți, Cato a alunecat într-un somn chinuit pe pământul tare și rece.

În ziua următoare, coloana a părăsit dealurile și a pătruns pe câmpia prăfuită și unduitoare ce ținea până la Chalcis. În ciuda îngrijorării lui Macro, au întâlnit pe drum doar obișnuitele caravane de negustători de la care soldații s-au grăbit să cumpere fructe și vin la prețuri enorm de umflate. Cu timpul, numărul celor rămași în urmă crescuse, iar când au ajuns la Chalcis, la trei zile după ce părăsiseră Antiohia, Cato a constatat din însemnările făcute de subordonați că opt oameni din a Doua Iliră nu ajunseseră în tabără pentru apelul de dimineață. A rămas la umbra palmierilor care mărgineau micuțul lac pe malul căruia se întindea Chalcis. Ca și celelalte orașe întemeiate pe rutele comerciale antice, și acesta profita din încasarea taxelor de la caravanele de cămile care treceau pe teritoriul său, iar locuitorii lui trăiau în condițiile unui confort de invidiat. Acum însă zvonurile privind revolta din Palmira și cele referitoare la

inevitabilul conflict dintre Roma și Parția îi tulburaseră pe oameni, astfel că au apărut mici mulțimi care i-au urmărit pe romanii încolonați, mărșăluind prin oraș și oprindu-se pe malul lacului ca să se odihnească și să-și umple cu apă bidoanele și ploștile din piele.

Cato le înțelegea prea bine îngrijorarea. Izolarea care făcea pacea atât de profitabilă pentru orașul Chalcis constituia și vulnerabilitatea lui la vreme de război, iar poziția și importanța lui strategică însemna că el avea să fie revendicat de ambele forțe implicate în luptă. Veniturile provenite din comerț și taxe aveau să se reducă drastic, iar orașul va traversa vremuri grele, riscând să nu supraviețuiască. Cato și-a adus aminte de situația notată pe o tăbliță cerată pe care i-o prezentase centurionul Parmenion.

– Deja opt oameni. Mă întreb câți vom mai pierde până să ajungem la Palmira.

– Să trimit un escadron de cavalerie să-i adune?

Cato s-a gândit preț de un moment, apoi a scuturat din cap.

– Dacă sunt capabili, ne vor găsi. Dar nu vreau să mai pierd și alți oameni trimițând echipe de căutare. Trece-i drept absent fără aprobare. Dacă nu ne ajung din urmă până mâine-dimineață, îi poți socoti dezertori.

– Am înțeles, domnule.

Parmenion a notat ceva pe tăbliță și Cato l-a privit atent câteva clipe, după care i s-a adresat cu glas scăzut.

– Cum stau oamenii cu moralul?

Parmenion a ridicat ochii spre comandantul său, după care a privit pe furiș în jur ca să se asigure că nu îi auzea nimeni.

– Nu prea rău, dacă ținem seama de situație.

– Care situație?

Parmenion a făcut semn din cap către legionarii care stăteau sub palmieri la mică distanță de oamenii și caii celei de-a Doua Ilire.

– S-a păstrat multă ranchiună din cauza celor petrecute în Antiohia. Legionarii îi zgândăresc pe băieții noștri de fiecare dată când au prilejul. Sincer să fiu, cred că în curând vor sări la bătaie.

– Cine? Oamenii noștri ori ai lui Macro?

– Și unii, și alții, a spus Parmenion și apoi și-a trecut palma peste barba nerasă. Nu le-ar trebui prea mult ca să sară unii la beregata celorlalți.

– Trebuie să ne îngrijim ca așa ceva să nu se întâmple, a spus Cato cu fermitate. Te rog să le transmiți asta și celorlalți centurioni și celor care le sunt optio. Nu ne putem permite izbucnirea unor tulburări. Îl calc în picioare pe cel care va sări la bătaie. Ai grijă să fie bine înțeles lucrul ăsta.

– Am înțeles.

– Prea bine, Parmenion. Ești liber.

Adjutantul lui a închis tăblițele cerate, a salutat și a păsit hotărât către cele câteva căruțe trase de catâri unde se aflau evidențele cohortei, lada cu bani pentru plata soldelor și un mic stoc de arme de rezervă și rații de mâncare. Un grup de auxiliari încărcau căruțe cu ploști pline cu apă, coșuri cu fructe și carne

uscată cumpărată de pe piața din Chalcis. Cato s-a uitat la ei o clipă, apoi s-a întrebat dacă asigurase suficiente provizii pentru oamenii săi, care aveau să traverseze deșertul, spre Palmira. Îi fusese greu să facă un calcul corect. Dintre toate proviziile pe care trebuia să le asigure un comandant pentru oamenii lui, apa era cea mai împovărătoare, pentru că atârna greu și pentru că putea cu ușurință să se verse și să se risipească. Dacă ar încărca prea multă apă în căruțe, ar înainta cu încetineală. Dar dacă și-ar lua prea puțină, iar coloana ar fi încetinită de vreo furtună de nisip sau de vreun atac dușman, atunci apa s-ar termina repede, iar oamenii ar suferit chinurile setei, amplificate cu iuțeală de condițiile din deșert.

O licărire roșie i-a atras atenția și, ridicând ochii, l-a văzut pe Macro ieșind pe poarta orașului și înapoindu-se la coloană. Când a ajuns la căruțe, Macro l-a zărit pe Cato și s-a îndreptat direct spre el.

– Nu te ridica! a strigat el când Cato a dat să se ridice pentru a lua poziția de drepți. Un moment mai apoi, greoi, s-a lăsat jos alături de Cato și a dezlegat baretele de sub bărbie ale căștii, scoțând-o cu un oftat de ușurare.

– Era necesar? a întrebat Cato făcând semn din cap. La coif mă refeream.

– Cred că da. Macro și-a șters sudoarea de pe frunte cu dosul antebrațului. Se putea întâmpla să existe vreun țânc din Chalcis care să aibă praștie și să-i simpatizeze pe parți... De ce să risc?

– Ai dreptate. Vreo știre de la Palmira?

Macro își propusese cu prioritate să facă o vizită consiliului de conducere al orașului încă din momentul când coloana sosise acolo. Și-a coborât brațul și a dat din cap.

– Un negustor grec și familia lui au sosit în zori. Situația din Palmira nu arată bine în ce ne privește. Regele și sprijinitorii lui încă păstrează controlul asupra citadelei, în vreme ce Artaxes deține controlul asupra străzilor din jurul ei. Se pare că încă nu-i poate domina complet pe oamenii săi care au început să jefuiască orașul. De aceea, negustorul a fugit de acolo. Omul are fiice tinere. Probabil că a fost cel mai înțelept lucru pe care-l putea face.

Cato l-a aprobat cu un gest.

– Tot el mi-a pus la dispoziție o hartă a orașului, a continuat Macro și a scos un rulou de papirus din pieptar, apoi l-a desfăcut, punându-l pe pământ și așezând pietre pe colțuri cât Cato s-a aplecat și l-a examinat dintr-o privire. Se vedea de departe că fusese schițat în grabă, pentru că îi lipseau detaliile. Fuseseră desenate doar conturul zidurilor și cele mai importante cartiere.

– Nu ne slujește prea mult, a îndrăznit Cato.

– Ei, asta e tot ce avem, deocamdată. Negustorul grec a făcut tot ce a putut pentru mine.

Macro a ridicat privirea și a zâmbit vag. Înainte să întrebe el ceva, i-am spus că vom avea nevoie de cineva din oraș care să cunoască locurile și să ne slujească drept ghid.

– Și ce a zis?

– S-a exprimat mai colorat... Chiar dacă am fost sârguincios în ultimele luni în privința învățării limbii, a folosit un cuvânt pe care nu-l cunoșteam.

Dar, într-un cuvânt, răspunsul lui a fost „nu".

– Păcat.

– Dar mi-a vorbit puțin despre teren.

Macro a indicat semicercul descris de zidurile Palmirei.

– Zidurile de apărare sunt în bună stare, susține el, astfel că va trebui să pătrundem pe o poartă. Citadela se află aici, mi-a spus, și a lovit cu degetul niște careuri negre aflate în dreapta planului.

– Înseamnă că putem ocoli orașul, ca să pătrundem direct în citadelă, a remarcat Cato, plin de speranță.

– Îmi pare rău, scumpule. Nu va fi chiar atât de ușor. Citadela este construită pe o ieșitură nu prea înaltă din zid. Există doar o intrare în citadelă, iar ea se află în interiorul Palmirei. După părerea negustorului, cel mai bine este să pătrundem în oraș pe aici, prin partea de est. Este și drumul cel mai direct până la intrarea în citadelă.

– Asta înseamnă să trecem pe străzi, a spus Cato și a clătinat din cap, gândindu-se la o asemenea perspectivă. Dacă va trebui să luptăm ca să pătrundem în citadelă, rebelii vor avea posibilitatea să ne lovească din toate părțile, chiar și de pe acoperișuri. Iar dacă sunt anunțați dinainte, ne pot bloca drumul. Și dacă ne rătăcim...

– Mulţumesc, îmi imaginez celelalte amănunte, i-a răspuns Macro scurt. Însă deocamdată e singurul plan pe care îl avem. Acceptă-l sau aruncă-l la gunoi.

Resemnat, Cato a ridicat din sprâncene, după care a adăugat:

– Negustorul acela nu ţi-a mai spus şi alte lucruri?

– Am obţinut de la el tot ce s-a putut. Citadela este bine fortificată, iar luptătorii care alcătuiesc gărzile personale ale regelui sunt cei mai buni oameni din armată. Soldaţi călîţi în luptă, toţi unul şi unul. Aşa afirmă grecul, dar el nu este soldat, de aceea, se cuvine să acceptăm afirmaţia lui cu unele rezerve. Însă există şi o veste bună. Maşinile de asediu ale Palmirei sunt depozitate într-un loc din interiorul citadelei. Drept urmare, Artaxes va trebui să-şi construiască totul ca să poată organiza un asalt. Asta ne oferă ceva timp, nu crezi?

– Ce-ai aflat de forţele lui Artaxes? Ce ştia grecul despre numărul oamenilor lui?

– Spune că Artaxes are sub comanda lui o armată uriaşă, a zis Macro cu dispreţ, şi a scuipat în lături. Probabil că e prima mulţime pe care a văzut-o acel negustor. Nu m-a putut lămuri dacă ar fi vorba de o mie de oameni sau de zece mii. Nu avea idee. A zis însă că Artaxes le spune tuturor că o armată parţă este pe drum ca să-i vină în ajutor, iar când va sosi, cei din citadelă şi oamenii care nu depun un jurământ de credinţă faţă de el vor fi condamnaţi la moarte.

– Putem presupune că acest lucru este adevărat, a zis Cato, gânditor. La o adică, Longinus a trimis

o forță imediat ce a aflat care este situația de acolo. Există toate motivele să credem că și parții vor proceda la fel. Iar în acest caz, totul se reduce la cine ajunge primul în Palmira.

– Exact așa am gândit și eu, a spus Macro și apoi a strâns harta. Prin urmare, am face bine să-i punem în mișcare pe băieții noștri cât de curând posibil.

La scurt timp după aceea, coloana și-a reluat marșul, iar oamenii nu au putut decât să arunce o privire melancolică spre suprafața sclipitoare a lacului în timp ce treceau pe malul lui. Abia dacă reușiseră să-și umple bidoanele și să se odihnească la umbra palmierilor și doar câțiva, să-i numeri pe degete, apucaseră să se arunce în apa rece înainte ca ordinul de a-și ridica echipamentul și de a se încolona să fie răcnit, făcându-i pe oameni să se ridice din umbra înviorătoare a copacilor. Oamenii din Chalcis i-au urmărit o vreme, apoi s-au îndreptat alene spre casele lor ca să se gândească îngrijorați la viitor.

În latura îndepărtată a lacului, drumul spre Palmira se despărțea brusc, pornind printr-o porțiune de pământuri irigate, după care pătrundea în deșert. Cato a simțit că i se strânge inima când a văzut întinderea plată de nisip de un gălbui deschis, presărat cu stânci și pietre, care se deschidea dinainte cât putea cuprinde cu ochii, până acolo unde orizontul se pierdea într-o dungă de aer vibrant, care arăta ca argintul topit. Coloana a continuat să mărșăluiască prin arșița după-amiezii, lăsând încet în urmă porțiunea subțire

de verdeață înconjurată de palmieri ce înconjurau lacul, până când și acesta a fost înghițit de aerul sufocant care tremura, indiferent în ce direcție ai fi privit.

Parmenion a aruncat o ultimă privire peste umăr, după care s-a întors către Cato și a murmurat:

– Avem de îndurat cel puțin cinci zile de mers prin deșert până să ajungem la Palmira. După ce intru în oraș, o să-i fac pe răzvrătiții ăia să plătească pentru fiecare pas pe care l-am făcut până acolo.

8

Fiecare zi începea cu același ritual. La prima geană de lumină de la orizont, centurionul de gardă din fiecare cohortă îi trezea pe ceilalți ofițeri. La rândul lor, aceștia se deplasau de-a lungul șirurilor de oameni care dormeau, strigând ordinul de trezire și de pregătire pentru marș, oprindu-se ici și colo, ca să împungă cu cizma pe vreunul care nu reacționa destul de prompt. Gemând și întinzându-și membrele reci și înțepenite, oamenii se ridicau și se scuturau de nisipul pe care-l suflase vântul peste ei în cursul nopții. Își legau echipamentul de jugurile pe care le purtau în spate, iar apoi mâncau grăbiți niște carne și pâine uscată din rațiile cărate în sacii de spate, după care beau câteva guri de apă. Fiecare centurion sau optio era conștient că trebuie să facă în așa fel ca apa să le ajungă multă vreme, și își supravegheau cu strictețe oamenii cât beau din bidoane.

După ce soldații se încolonau în centurii, se desfășura cu rapiditate un apel, după care Macro dădea ordinul de pornire în marșul acelei zile. Pe măsură ce

zorile luminau cerul, aerul rămânea neclintit şi rece, iar cohortele mărşăluiau într-un ritm susţinut, scrâşnetul apăsat scos de ghetele lor fiind însoţit de câte un plescăit sau clinchet întâmplător al vreunei piese din echipament sau de conversaţii purtate în surdină. Primele ore ale dimineţii erau perioada cea mai plăcută a zilei pentru a mărşălui, iar Macro menţinea în mod voit un ritm alert, pentru că după aceea arşiţa cuprindea deşertul într-o îmbrăţişare copleşitoare. Înainte de acea campanie, Cato socotise zorile drept cel mai frumos moment al zilei. Acum, când soarele începea să se ridice deasupra orizontului, aruncând umbre lungi peste câmpia deşertică, ajunsese să le considere drept începutul torturii...

Treptat, umbrele se scurtau, iar lumina creştea, devenind de o strălucire orbitoare care îi făcea pe oameni să îşi mijească ochii şi să-şi ţină privirea plecată, în vreme ce înaintau lent spre miezul pustiului. Apoi începea arşiţa. Acoperind cu rapiditate ultimele rămăşiţe de aer răcoros al zorilor, ea se înfăşura cu încăpăţânare în jurul soldaţilor din cele două cohorte. Acum, deopotrivă, veteranul trecut prin multe şi recrutul cu chip nevinovat începeau să simtă apăsarea echipamentului, iar jugurile le chinuiau umerii, făcând ca expresiile de pe chipurile lor să se transforme în măşti sumbre. Oamenii păşeau înainte parcă în virtutea inerţiei şi se străduiau să nu se gândească la restul zilei ce li se aşternea în faţă. Pe măsură ce soarele se înălţa, erau cu toţii scăldaţi în transpiraţia care, pe sub tunicile militare, le dădea

multora o senzație înfiorătoare de usturime, ce devenea insuportabilă pe măsură ce timpul se scurgea.

Într-un târziu, când soarele se apropia de zenit, Macro ordona o oprire, iar oamenii își lăsau jos jugurile gemând și oftând de oboseală, după care se prăbușeau moale și primeau dreptul de a bea rația de apă pentru amiază. Apoi se străduiau să facă puțină umbră din scuturi și mantii și se odihneau până trecea arșița de la miezul zilei, după care se dădea ordin de pregătire pentru continuarea marșului. Din nou pe picioare, oamenii își ridicau ranițele și se aliniau în formație. După aceea, când se dădea ordinul, porneau înainte cu pași grei ca de plumb, continuând astfel tot restul după-amiezei, până când soarele se scurgea spre orizont. Marșul zilei respective se încheia doar când lumina începea să pălească.

În a treia noapte de când părăsiseră Chalcis, Cato a organizat gărzile și apoi s-a dus la raport la Macro. În cursul marșului, alți câțiva oameni de-ai lui rămăseseră în urmă, iar trei dintre caii de cavalerie ologiseră. În condiții obișnuite, animalele ar fi fost sacrificate, iar carnea li s-ar fi distribuit oamenilor, pentru a fi gătită. Însă, cum nu se construiau tabere de marș, Macro interzisese să se aprindă focuri – deși oricum nu prea ar fi putut să înalțe un foc din resturile de tulpini pe care le găsiseră din loc în loc pe drum – așa că animalele au fost ucise și cadavrele lor lăsate în urma celor două cohorte.

Macro stătea pe o mică ridicătură, nu departe de oamenii lui, cercetând terenul din fața lor în lumina

tot mai scăzută. Auzind scrâșnetul nisipului sub tălpile lui Cato, s-a răsucit brusc. Silindu-se să afișeze un zâmbet pe buzele crăpate, Macro a reușit să fluture o mână în semn de salut.

– Încă două zile și gata, Cato.

Doar două zile.

– Oricum, într-un fel sau altul, tot se va sfârși.

– Adevărat. Dar de situația din Palmira o să ne ocupăm când ajungem la fața locului.

Cato și-a dat seama că prietenul lui erau epuizat, de aceea a dat ușor din cap, spunând:

– Sigur. Întâi să trecem de încercarea asta.

Macro s-a uitat un moment la el, după care a râs de îngrijorarea pe care o trăda tonul lui.

– Parcă ai fi mama. De fapt, mă simt bine. A privit lung spre deșert. Mă întrebam de ce ar vrea cineva să se bată ca să intre în posesia unui asemenea tărâm. Un pământ uscat și mort.

– E un pământ pustiu, cu un oraș așezat pe un drum comercial prosper, din apropierea unei oaze, i-a răspuns Cato.

Încet, Macro a încuviințat din cap, apoi a strâns din buze.

– Bine, dacă vezi lucrurile așa...

Brusc, a izbucnit o explozie de strigăte, care i-a făcut pe amândoi să-și întoarcă fețele spre tabără. Câțiva soldați se îngrămădiseră în jurul căruței de unde primeau porția de apă. Cei doi ofițeri priveau atent la agitația de acolo, timp în care alți și alți oameni au apărut din semiîntuneric.

– La naiba! Iar avem necazuri, a spus Macro oftând, auzind corul de voci furioase. Hai! O hărmălaie ca asta se aude până departe în deşert.

Au coborât atenţi de pe movilă şi au dat fuga spre căruţă.

– La o parte! a strigat Macro cât de tare a avut curaj s-o facă. În semiîntuneric, era greu ca oamenii să perceapă gradul cuiva, de aceea şi-a croit drum cu forţa prin mulţime. Cato l-a prins de braţ pe un soldat şi, trăgându-l cu forţa, l-a dat la o parte din calea lui Macro. Faceţi loc ofiţerului comandant, blestemaţi afurisiţi!

În faţa lui, o mână de soldaţi erau încleştaţi într-o bătaie sălbatică, în care se foloseau din plin pumnii şi picioarele. Macro a ridicat toiagul cu însemnele gradului şi l-a rotit, descriind un arc în faţă. Capătul lui a atins ceva şi a scos un pocnet, iar un soldat s-a tras în spate cu un strigăt, prinzându-se cu mâinile de cap.

– Terminaţi încăierarea asta, imediat! a strigat scurt Macro şi a lovit cu bastonul în doi soldaţi care încă se ameninţau cu pumnii unul pe celălalt.

– Imediat, am spus!

Bătaia a încetat brusc şi participanţii s-au tras deoparte, în vreme ce Macro a rămas neclintit în spatele căruţei şi i-a fulgerat din ochi pe cei din mulţime, un amestec de auxiliari şi legionari.

– Ce se petrece aici? Care optio se ocupă de distribuirea apei?

– Aici sunt, domnule.

Un ofiţer auxiliar s-a ridicat de la pământ, bălăbănindu-se pe picioare.

– Raportează! Ce înseamnă toate astea?

Optio a rămas în poziție de drepți. S-a uitat cu o expresie precipitată la soldații care îl înconjurau, apoi și-a înghițit nodul din gât.

– Domnule, a apărut o neînțelegere.

Macro a pufnit disprețuitor:

– Așa am socotit și eu! Iar acum să-mi spui ce s-a întâmplat.

Omul și-a dat seama că nu putea să treacă sub tăcere nimic din ceea ce se petrecuse, astfel că a continuat să explice cu glas monoton:

– Eram de serviciu, domnule. Supravegheam distribuirea rațiilor. Cărăușii de bidoane de la a Doua Iliră au apărut primii, puțin înaintea băieților de la a Zecea. Când am început să le dau apă, unul dintre legionari a forțat rândul și a cerut porția pentru secțiunea lui înainte ca eu să fi terminat cu oamenii mei. I-am spus să-și aștepte rândul. El mi-a răspuns că legionarii trebuie să aibă întâietate și că băieții mei ar trebui să le facă loc celor care... care sunt soldați adevărați, așa a zis.

– Care dintre ei a vorbit astfel?

Optio s-a uitat peste umărul lui Macro, însă, înainte de a apuca să-l identifice pe legionar, acesta a ieșit în față.

– Eu, domnule.

Macro s-a întors spre om și l-a măsurat din cap până în picioare.

– Cum te numești?

– Decimus Tadius. Centuria a șasea.

– Și ce gânduri aveai, soldat?

– Domnule, este așa cum am zis eu. Legionarii trebuie să fie întotdeauna primii care își iau partea, indiferent despre ce ar fi vorba.

– Acest lucru este valabil cu privire la prăzile de război, Tadius, și știi prea bine asta. Nu când vine vorba de rații. Și, desigur, nu de rațiile din această situație. Câtă vreme sunt eu la comandă, fiecare om își va primi partea în mod cinstit, când îi vine rândul, fie că este auxiliar sau legionar. Macro s-a apropiat de Tadius și a lovit cu toiagul în armura omului. Ai priceput?

– Da, domnule.

– Bine, pentru că dacă mai creezi probleme, te arunc afară din cohorta mea și vei ajunge în a Doua Iliră. Și atunci s-ar putea să te înveți minte.

Tadius a deschis gura, vrând să protesteze.

– Taci! l-a prevenit Macro. Acum, voi, ceilalți, întoarceți-vă la locurile voastre și așteptați la rând să vi se distribuie apă. Executarea!

– Rămâi! i-a spus Cato încet lui Tadius, în vreme ce restul oamenilor se îndepărtau. Cu tine vorbesc, Tadius. Stai pe loc.

Macro a mârâit.

– Cato, ce faci? Problema e rezolvată.

– Încă nu, domnule. Omul ăsta nu a respectat ordinele date de un optio. Asta se cheamă încălcarea regulamentului.

Macro s-a uitat în jur și a văzut că soldații aflați cel mai aproape de ei îi urmăreau curioși, străduindu-se totuși să lase impresia că erau nepăsători. S-a dat mai aproape de Cato și a continuat cu glas scăzut:

– Ascultă, s-a terminat. Nu s-a întâmplat nimic grav. Nu are rost să facem din țânțar armăsar.

– Nu putem ocoli situația. L-a sfidat pe un superior în fața unor martori. Nu putem îngădui așa ceva. Trebuie să fie pedepsit.

Exasperat, Macro a oftat.

– Ascultă, Cato. Timpul nu ne permite așa ceva. Avem destule pe cap și fără să ne mai ocupăm de pedepse...

– Cu toate astea, eu insist ca omul să primească o pedeapsă, așa cum sună regulamentul.

Iritat, Macro s-a frecat la frunte și apoi a șuierat:

– Prea bine. S-a întors spre Tadius și a ridicat glasul: legionar Tadius!

– Da, domnule.

Macro a gândit cu febrilitate. O amendă, corvezi istovitoare ori biciuirea nu ar avea niciun rost aici, în deșert. Pentru o asemenea situație exista doar o pedeapsă potrivită, una pe care Tadius să o simtă în mod usturător.

– Ți se taie rația de apă pentru o zi. Întoarce-te la centuria ta.

Tadius și-a înghițit cu greu nodul din gât și a răspuns printre dinții încleștați.

– Am înțeles.

Apoi a salutat și, atârnându-și burduful pe umăr, s-a întors și a pornit cu pași rigizi, care trădau furia pe care o simțea față de o pedeapsă socotită nedreaptă.

– Continuați!

După ce cantităţile mici de apă au fost turnate cu zgârcenie în burdufurile întinse de soldaţi, Macro i-a făcut semn lui Cato, împreună cu care s-a îndepărtat de şirul de oameni. Când au ajuns departe de orice urechi curioase, s-a oprit şi s-a întors cu faţa spre prietenul lui cu o expresie aprigă.

– Ce naiba a însemnat asta?

– Disciplină, domnule.

– Cato, poţi renunţa la acest „domnule" când nu ne aud soldaţii.

– Cum spui, a zis Cato şi a dat din cap. Nu te înţeleg. Când ai mai lăsat un soldat nepedepsit pentru o faptă asemănătoare? Dacă eram acum în tabără, l-ai fi pus pe Tadius să golească latrinele tot restul vieţii.

– Probabil, a recunoscut Macro. Numai că nu suntem în tabără. Suntem într-o situaţie cât se poate de delicată. Între băieţii tăi şi ai mei există deja suficiente animozităţi şi nu mai este nevoie să aţâţăm spiritele.

– Băieţii tăi şi ai mei? a repetat Cato. Creezi impresia că nu am fi de aceeaşi parte.

– Tocmai ăsta e necazul. Dacă oamenii se socotesc duşmani, atunci vom avea probleme grave când vor apărea adevăraţii duşmani. Gâlcevile mărunte sunt un lux pe care nu ni-l putem permite.

– Şi atunci unde ajungem cu disciplina?

– Câteodată trebuie să faci compromisuri. În orice caz, din câte se pare, te-ai ocupat tu de respectarea disciplinei, a zis Macro şi a oftat. Dacă privarea de apă nu-l va ucide pe Tadius, atunci ţi-ai făcut un duşman pe viaţă. Felicitări!

Cato a dat să răspundă, însă a fost întrerupt de un strigăt venit dinspre tabără.

– Se întoarce patrula de cavalerie!

Macro a clătinat abătut din cap.

– Oare chiar n-o să am parte de odihnă în noaptea asta? Hai! Cred că s-a întâmplat ceva.

Zgomotul de copite dinspre deșert anunța revenirea uneia dintre patrulele de cavalerie ale lui Cato, astfel că amândoi ofițerii s-au grăbit să ajungă lângă șirurile de soldați adormiți, locul în care decurionul și oamenii lui își legau caii.

– Unde este prefectul? a întrebat decurionul cu îngrijorare în glas.

Cato a ridicat o mână.

– Aici. Ce s-a întâmplat?

– Permiteți să raportez, am descoperit o forță numeroasă, alcătuită din soldați călare, i-a răspuns, respirând greu și încercând să-și liniștească bidiviul, care încă pufnea și fornăia după galopul întins până în tabără. Spre sud.

– Cât de departe de aici? a intervenit Macro.

– La nici trei kilometri, domnule. Păreau că se îndreaptă spre noi.

– Și, i-ai identificat?

– Era prea întuneric, domnule. I-am urmărit suficient de mult ca să-mi dau seama în ce direcție se îndreaptă, după care am venit să raportez. Sunt convins că nu ne-au văzut.

Cato l-a întrerupt:

– Oameni călări, spui? Pe cai sau pe cămile?

Decurionul a tăcut o clipă.

– Și una, și alta.

– Atunci, probabil că mai curând este o forță din Palmira, nu din Parția. Se știe că parții preferă caii, a zis Cato și s-a uitat la Macro. Potrivit surselor mele...

– Sursele tale?

– Așa am citit într-o carte aflată în biblioteca din Antiohia.

– Atunci s-ar putea să fie adevărat, a bombănit Macro pe un ton sarcastic. E clar că nu avem timp să ne ferim din calea lor. De aceea, va trebui să stăm ascunși și să păstrăm tăcerea până când se îndepărtează.

– Dar dacă vor veni direct peste noi? a întrebat Cato.

– Atunci o să le oferim o surpriză cum n-au mai avut vreodată.

Cato și-a amintit de patrulele călare și a trimis cavaleria înapoi pe drum, cerându-le oamenilor să se ascundă într-o mică depresiune prin care coloana mărșăluise înainte de a se opri pentru a înnopta. Dacă ar fi izbucnit o luptă pe întuneric, romanii voiau să elimine riscul de a-și confunda cavaleriștii cu dușmanii. Ei aveau să revină la coloană după ce ar fi auzit un sunet de bucină. În acest timp, infanteriștii legionari și auxiliari și-au îmbrăcat armurile, ținându-și săbiile la îndemână, apoi s-au întins pe pământ lângă scuturi. Dacă se ajungea la luptă, era limpede că avea să se poarte în beznă, corp la corp. Și lăncile se puteau dovedi stânjenitoare, de aceea, săbiile scurte, preferate de armata romană, aveau să fie foarte folositoare.

Ghemuindu-se la pământ, ofiţerii au transmis ordin în şoaptă aspră către oamenii lor, cerându-le să păstreze tăcerea şi să nu se clintească până nu li se va spune că totul a trecut. Macro şi Cato s-au târât în direcţia din care se apropiau călăreţii şi s-au făcut una cu pământul, cu ochii pironiţi şi cercetând peisajul aproape fără trăsături din faţa lor.

– Dacă sunt duşmanii, a spus Macro încet, avem o singură şansă de a-i izbi cu putere. Dacă scapă de noi fără pierderi mari înseamnă că, la apariţia zorilor, coloana va deveni ţinta săgeţilor lor.

– Ştiu.

– Aşadar, dacă izbucneşte bătălia, tu şi oamenii tăi trebuie să atacaţi cu forţă.

– Ai încredere în mine, Macro. Îmi cunosc îndatoririle.

Ofiţerul mai vârstnic s-a întors către tânărul lui prieten şi i-a zâmbit. În lumina slabă a stelelor, dinţii lui au strălucit nefiresc de albi. L-a bătut uşor pe umăr pe Cato, spunându-i:

– Sigur că îţi cunoşti îndatoririle. Doar ai avut un profesor desăvârşit...

Au pufnit amândoi în râs, iar Cato a simţit că o parte din încordarea acumulată se mai risipeşte. Dacă se ajungea la luptă, nu exista un om mai potrivit decât Macro pe care să-l aibă alături. După aceea a îngheţat, rămânând cu privirea aţintită spre deşert.

– Uite!

S-a aplecat, ajungând aproape de Macro, şi l-a făcut să privească în direcţia pe care i-o arăta el, împungând

cu degetul spre orizont. La început, Macro nu a văzut nimic. A clipit de câteva ori ca să-şi limpezească ochii şi s-a uitat încă o dată.

– Nu văd nimic. Eşti sigur?

– Sigur că da, i-a răspuns Cato, oarecum iritat. Foloseşte-ţi ochii.

De data asta, Macro i-a zărit, ori mai curând a văzut o pată întunecată ieşind din întuneric, la o depărtare de mai puţin de un kilometru. Pe măsură ce detaliile au început să se distingă, a perceput până şi umbra slabă de la nisipul aruncat în aer de copitele cailor.

Sunt foarte tăcuţi, a şoptit el. Se deplasează ca fantomele.

Un moment, gândindu-se la ce spusese, Macro a simţit un fior rece pe şira spinării. Cu siguranţă că pe acele tărâmuri se vărsase mult sânge şi că erau bântuite de spiritele celor morţi.

– Calmează-te. Deocamdată, sunt suficient de vii, i-a spus Cato încet. Şi tăcuţi... Întrebarea este ce naiba caută tocmai aici şi de se deplasează după căderea întunericului? Nu fac parte dintr-o caravană, asta e clar. şi în situaţia dată e limpede că au intenţii duşmănoase.

– Cum am putea să ne convingem de asta?

– Suntem singurii romani de prin zonă şi cred că singurii prieteni pe care îi avem stau blocaţi în citadela din Palmira. Pe de altă parte... Prin minte i-a trecut un gând cumplit. Parcă ar căuta ceva. Poate chiar pe noi. Şi, în cazul ăsta, mă îndoiesc că au intenţii prietenoase.

– Pe noi? Dar cum să ne caute pe noi? Imposibil să ştie unde ne aflăm. Deocamdată.

– De ce nu? Nu era prea greu să le fi dat alarma cineva care a plecat din Chalcis.

– La naiba, ai dreptate, a spus Macro și a lovit cu pumnul în nisip. Apoi s-a uitat spre Cato. Dar dacă ne caută, de ce nu au trimis iscoade?

Cato s-a gândit o clipă.

– Probabil că nu-și închipuie că am fi înaintat atât de mult. În fine... Uite că vin înspre noi. Trebuie să ne întoarcem la coloană.

Cei doi ofițeri s-au ridicat pe vine și s-au îndreptat spre oamenii lor, având grijă să nu stârnească nisipul și astfel să-și dezvăluie prezența. Macro s-a furișat spre legionarii lui, iar Cato s-a întins alături de purtătorul de stindard, și-a scos sabia și a așezat scutul lângă el. A aruncat o privire în jur și a văzut că soldații lui erau lipiți de pământ și, pe întuneric, existau toate șansele să nu fie văzuți de călăreți, cu condiția ca aceștia să nu treacă prea aproape de ei. Inima îi bătea în piept ca un baros, iar simțurile stârnite îi erau copleșite de imaginile, sunetele și mirosurile nopții reci din deșert.

Un moment nu s-a întâmplat nimic, apoi s-a auzit zgomotul înfundat scos de copitele cailor, după care, pe linia orizontului, ceva mai luminoasă, s-a profilat coloana de călăreți.

Aflat în apropiere, unul dintre oamenii lui a bombănit ceva, iar Cato și-a răsucit capul și a privit în direcția din care se auzise protestul scăpându-i un sunet slab de mirare printre dinții încleștați: „Șșșt". Dacă avea să descopere cine era acel om, s-a gândit el înfuriat, va

cere să fie biciuit. Asta dacă supravieţuiau amândoi acelei nopţi.

Cato a auzit apoi scârţâitul şeilor şi al curelelor de piele, dar şi pufnetele şi clefăitul cailor care se apropiau pieziş de liniile soldaţilor săi. A încercat cu disperare să anticipeze drumul urmat de duşmani şi, cu un sentiment apăsător că ceea ce urmează să se petreacă nu poate fi evitat, a dedus că se îndreptau direct spre Macro şi cohorta lui, undeva în stânga lui.

– La naiba, a mormăit el în barbă, după care s-a revoltat împotriva lui însuşi pentru că-i scăpase acel sunet. A strâns din buze şi în acelaşi timp şi-a încleştat degetele pe sabie şi pe scut. Duşmanii veneau, apărând din beznă, iar acum putea deja să distingă detalii de pe căştile, suliţele şi scuturile lor. Auzea până şi susurul slab al discuţiilor pe care le purtau în surdină, în timp ce se apropiau de romanii care aşteptau în întuneric.

Un cal aflat în capul coloanei a scos brusc un nechezat, apoi s-a cabrat, cât pe ce să-şi azvârle călăreţul din şa. Un ţipăt de durere a spintecat bezna, iar Cato şi-a dat seama că unul dintre romani fusese călcat de animal.

– Ridicaţi-vă şi ucideţi-i! a răcnit Macro, după care, cu un vuiet asurzitor, un val întunecat de oameni în armuri s-a ridicat deodată din nisipul deşertului şi a pornit la atac împotriva călăreţilor.

9

Cato s-a ridicat de la pământ cu un salt și a strigat cât îl țineau plămânii:

– A Doua Iliră! Atacați!

Nimeni nu a făcut vreun efort de a porni lupta în mod ordonat, ca o adevărată cohortă. Auxiliarii s-au năpustit înainte, gonind spre călărețiii care se legănau în șei, știind că nu trebuie să le acorde nicio șansă de a-și reveni. Preț de câteva momente, călărețiii s-au ridicat în scări, rămânând împietriți când romanii au țâșnit din deșertul neclintit, atacându-i din flanc. Cato a aruncat o privire în jur, ca să se asigure că purtătorul de stindard și ceilalți oameni erau alături de el, iar după aceea s-a aruncat spre cel mai apropiat călăreț. Se afla destul de aproape ca să vadă fața negricioasă, cu barbă, a luptătorului dușman care se uitat de sus la el. Apoi omul a rostit probabil o înjurătură în limba lui și a înălțat fulgerător lancea. Cu un ultim efort, Cato a reușit să pătrundă dincolo de raza de acțiune a lăncii și l-a izbit pe călăreț dintr-o parte cu scutul, moment în care a vârât sabia în pântecele

calului și a scos-o imediat, declanșând un val de sânge care, pe întuneric, părea negru ca smoala. Călărețul s-a bălăbănit o clipă și a fost apoi azvârlit din șa, când animalul rănit s-a îndepărtat de Cato.

– Atacați caii! a urlat Cato. Ucideți-i!

S-a înfuriat că nu îi trecuse prin minte să dea acel ordin mai devreme, când oamenii fuseseră pregătiți de luptă. În cazul în care se confruntau cu parți ori rebeli din Palmira, aceștia aveau mai puține șanse în lupta pedestră. Dacă dușmanii reușeau să-și croiască drum din încercuire și să-și folosească arcurile, lucrurile se schimbau. Câțiva dintre oamenii aflați aproape de Cato i-au urmat exemplul și au înfipt săbiile în părțile vitale ale animalelor ori au lovit în tendoanele picioarelor, făcându-le să se prăbușească brusc în praful care se ridicase în jurul celor încleștați în luptă. Cato a înaintat cu precauție, privind în jur agitat, ca să fie sigur că nu va fi doborât la pământ și călcat de copite. A simțit un vârtej de aer fierbinte și s-a răsucit suficient de repede ca să vadă un cap apărând dominator deasupra umărului drept. Călărețul tocmai se apleca în față, având sabia ridicată. Cato s-a rotit, izbind marginea scutului în botul calului. Când animalul s-a ridicat pe picioarele din spate, călărețul a făcut sabia să șuiere pe deasupra lui Cato, iar părul de pe coama calului a fluturat în curentul pe care l-a stârnit. Tânărul l-a înțepat cu lama sabiei, pieziș, printre faldurile robei largi a călărețului, nimerindu-l într-o parte și rupându-i o coastă, după care vârful armei a străpuns plămânul, ajungând drept în inimă. Omul a scos un

geamăt și s-a prăvălit în față, peste șa, frâiele i-au scăpat dintre degete, iar calul s-a îndepărtat de Cato, ajungând în vălmășagul creat de celelalte animale și de călăreții lor.

S-a retras câțiva pași și a văzut conturul neclar al stindardului la mică distanță de el, înălțat deasupra capetelor oamenilor care luptau.

– Purtător de stindard! La mine!

Cât a așteptat ca omul să i se alăture, Cato a privit roată, către cei încleștați în luptă. Din câte putea distinge pe întuneric, romanii erau în avantaj. Macro și cohorta lui se năpustiseră în capul coloanei și o împinseseră înapoi, în vreme ce oamenii din a Doua Iliră atacaseră flancurile dușmanilor dintr-un anumit unghi. Loviți din două direcții, călăreții dușmani nu un avut nicio șansă să se reorganizeze pentru a ripos-ta, străduindu-se doar să supraviețuiască atacului declanșat de infanteriștii care apăruseră ca din pământ în apropierea cailor, lovindu-i deopotrivă pe călăreți și pe cai. Nu era un stil de luptă cu care atacatorii să fi fost obișnuiți și aceștia nu ar fi dorit cu niciun chip să se angajeze într-o astfel de luptă. Erau în dezavantaj, iar dacă nu găseau vreo modalitate să se desprindă de romani, aveau să fie făcuți bucățele. În ceea ce îi privea, infanteriștii savurau șansa de a-i măcelări pe arcașii călări, a căror metodă de luptă părea lipsită de bărbăție și necinstită.

Cato și-a aruncat privirea spre dreapta și a văzut capătul îndepărtat al coloanei dușmane îndepărtându-se în galop.

– Nu-i lăsați! a strigat el. Înaintați! Continuați lupta de aproape, băieți!

După ce a făcut un semn din cap către purtătorul de stindard, Cato a strâns din dinți și a pornit încă o dată spre iureșul luptei. Auxiliarii l-au urmat îndeaproape, unindu-se cu primul val al camarazilor din legiune. Apariția altor luptători a croit o nouă potecă printre călăreți, tăindu-le rândurile și împărțindu-i în grupuri mici, care erau atacate din toate părțile. De undeva din stânga lui, Cato l-a auzit pe Macro strigând către oamenii lui.

– Terminați-i! Ucideți-i pe ticăloși! Nu-i lăsați să scape!

Tânărul și-a croit drum printre cadavrele care zăceau pe nisip. Unii cai muriseră, dar mulți erau doar răniți și izbeau cu copitele, în vreme ce nechezăturile lor de agonie răsunau peste tot asurzitor, sporind vacarmul creat de hârșâitul și zăngănitul armelor și de țipetele oamenilor încăierați în luptă. Cato i-a văzut în față pe oamenii lui atacând un grup de călăreți și s-a grăbit să li se alăture. Împingând, s-a strecurat până într-un loc liber, în care s-a lăsat puțin pe vine ca să coboare centrul de greutate și apoi a înaintat la adăpostul scutului, ținând sabia înălțată într-o parte. Călăreții rămași în luptă își reveniseră după uluiala de început și țineau scuturile și săbiile pregătite pentru a-i întâmpina pe atacatori. În fața lui Cato, un luptător călare își răsucea calul, ceva mai mare și mai puternic decât toți ceilalți, și lovea cu sabia spre orice auxiliar care ajungea în raza lui de acțiune. Încordat,

Cato a înaintat spre el încet și cu grijă. Soldatul s-a aplecat fulgerător într-o parte și lama sabiei lui a descris un arc de cerc, scoțând în același timp un vâjâit, și a lovit brațul ridicat al unui auxiliar, retezându-l ceva mai jos de cot. Urlând de durere, omul s-a tras înapoi, brațul cu degetele încă strânse în jurul mânerului rostogolindu-i-se la picioare.

Călărețul a răcnit un ordin peste umăr și imediat câțiva dintre camarazii lui și-au întors caii și le-au dat pinteni, îndreptându-i spre Cato și spre purtătorul lui de stindard.

– Of, fir-ar să fie! a reușit să bolborosească purtătorul de stindard și imediat după aceea dușmanii i-au atacat. Ca să se apere, Cato a ridicat scutul, însă o clipă mai târziu s-a trezit azvârlit într-o parte, fiind izbit de pieptul calului masiv. Lovitura i-a făcut brațul stâng să amorțească până la umăr, iar scutul i-a scăpat dintre degete. Cu toate acestea, izbitura a încetinit puțin înaintarea calului, ceea ce i-a permis stegarului să intervină. Aflat în spatele lui Cato, omul s-a lăsat într-un genunchi și a coborât stindardul spre cal. Animalul nu a putut evita vârful, astfel că acesta i-a străpuns pieptul. După ce crucea stindardului s-a rupt, bățul a pătruns adânc în corpul calului, care s-a cutremurat, apoi s-a prăbușit pe o parte. Blestemând, călărețul s-a aruncat din șa și s-a repezit spre Cato. Amândoi au căzut greu la pământ, iar impactul l-a făcut pe Cato să icnească puternic și să rămână fără aer. În jurul lor, ceilalți dușmani se zbăteau cu disperare să-și îndemne caii printre rândurile destul

de distanțate ale auxiliarilor, așa că nimeni nu a acordat atenție faptului că prefectul lupta în praf cu un călăreț.

Cato a simțit pe față răsuflarea fierbinte a omului care îl apăsa cu antebrațul peste piept, în vreme ce și-a desprins degetele de pe mânerul săbiei și a dus mâna către pumnalul prins la brâu. Tânărul rămăsese cu sabia în mâna dreaptă, dar, cum nu a putut să o îndrepte cu vârful spre adversar, a început să-l lovească cu mânerul în coaste. În acele momente a văzut pentru prima oară că omul purta pe cap doar o căciuliță în loc de cască. Totodată a observat și ochii aprinși de ură și de dorința de a ucide. S-a auzit un hârșâit când partul a scos pumnalul din teacă și Cato și-a dat seama că mai avea doar o clipă la dispoziție ca să se salveze. Încordându-și mușchii gâtului, și-a azvârlit capul înainte cu toată forța de care a fost în stare. Omul a căscat ochii mari de uimire, iar rânjetul i-a dispărut de pe față când marginea de fier a căștii lui Cato l-a izbit peste rădăcina nasului și i-a zdrobit un ochi. Partul a scos un urlet și, în mod instinctiv, a slăbit presiunea pe care o exercita cu antebrațul pe pieptul lui Cato, care l-a lovit cu genunchiul în vintre, iar apoi a lansat un pumn spre obrazul omului. Lovitura și-a nimerit ținta cu un bufnet surd, iar luptătorul s-a rostogolit pe o parte, scoțând gemete de durere. Cato l-a azvârlit deoparte și s-a ridicat în picioare. Își simțea inima bătând nebunește și a constatat că nici nu mai putea gândi limpede. Se lăsase cuprins de instinctul de a lupta și de a ucide. A

făcut un pas către omul care gemea la pământ și a înălțat sabia pentru a-i da lovitura de grație. În aceeași clipă, mai curând a simțit decât a văzut o mișcare: spre el se repezea o siluetă în mâna căreia lama sabiei strălucea slab în lumina lunii. Omul scotea un mârâit gutural și sălbatic. Cato s-a răsucit fulgerător către acea nouă amenințare și a îndreptat arma către atacator. Vârful l-a nimerit pe om puțin deasupra marginii cămășii de zale, sfârtecând clavicula și trecând apoi prin carne și ieșind prin spate.

Au urmat câteva momente de tăcere îngrozitoare, când Cato a văzut fața omului, care îl privea cu o uimire teribilă în ochi. Apoi a observat că rănitul purta pe cap o cască romană. Înfiorat, Cato a scos un icnet și a tras sabia din trupul omului, ca și cum prin acea mișcare iute ar fi putut să anuleze efectele loviturii. Lama a ieșit cu un sunet ca de aspirație, provocând un șuvoi de sânge, moment în care auxiliarul s-a năruit în genunchi, uitându-se la Cato cu o expresie de nedumerire. A clătinat încet din cap și s-a prăbușit la pământ.

Cato a rămas deasupra lui, ținându-și sabia de pe care se scurgea sângele, iar omul și-a dus fulgerător cealaltă mână la față, ca și cum ar fi vrut să și-o ferească. Apoi, momentul de panică îngrozitoare a trecut, iar el a putut privi precipitat în jur. Cei mai apropiați dintre auxiliari stăteau cu spatele la el, pentru că erau ocupați să înșface un călăreț și să-l smulgă din șa. Asta însemna că nimeni nu-l văzuse. Cato și-a înghițit nodul din gât, a îngenuncheat, înfigându-și sabia în

nisip, lăsând-o totuşi la îndemână pentru a o putea prinde între degete în caz de nevoie. Cu mişcări grăbite, a desfăcut eşarfa de la gâtul omului şi a apăsat-o peste rana din care ţâşnea sângele. Omul a scos un ţipăt când a simţit apăsarea şi i-a prins încheietura lui Cato într-o strânsoarea ca aceea a unor cătuşe.

– La dracu'! Doare! s-a tânguit el printre dinţii încleştaţi.

– Dă-mi drumul, a mârâit Cato. Încerc să te ajut. Eşti rănit grav. Dacă nu închid rana, vei sângera de moarte.

Omul a dat aprobator din cap şi apoi a eliberat strânsoarea, după care a căscat ochii şi l-a privit pe Cato, spunând şuierat:

– Deci erai...

– Taci, i-a retezat-o Cato pe un ton poruncitor. Nu mai face efort.

– Deci tu erai, a repetat omul, după care a închis strâns ochii şi s-a lăsat moale pe spate, gemând. Cato s-a aplecat deasupra lui, menţinând cu o mână eşarfa apăsată peste rană şi ţinând sabia pregătită în cealaltă. Aruncând o privire în jur, a văzut că restul călăreţilor care supravieţuiseră fugeau şi că doar câţiva dintre ei erau încă înconjuraţi de auxiliari. Disperaţi, îşi făceau caii să se rotească într-un sens, apoi în celălalt, străduindu-se să pareze loviturile oamenilor ce roiau în jurul lor. Era un duel inegal, astfel că până şi ultimul călăreţ a fost doborât câteva momente mai târziu. Auxiliarii au ridicat săbiile şi au ovaţionat către fugarii care se îndepărtau în noapte în zgomot de copite.

– Aici! a strigat Cato către cei mai apropiați dintre oamenii lui. La mine!

Câțiva auxiliari s-au repezit să dea curs ordinului, iar Cato a făcut semn către omul ce zăcea la pământ.

– Este rănit. Duceți-l la căruțe.

– Am înțeles.

În timp ce un auxiliar și-a coborât arma ca să se ocupe de camaradul său, Cato s-a ridicat în picioare și s-a îndepărtat în grabă. În jurul lui, ceilalți oameni ai cohortei se ocupau de lichidarea dușmanilor răniți și de jefuirea cadavrelor. Cato și-a dus palmele pâlnie la gură și a strigat:

– Centurion Parmenion!

A mai strigat o dată, după care Parmenion a răspuns și a venit în goană spre el. Cu mișcări iuți, centurionul lega o bucată de cârpă în jurul brațului în care ținea sabia.

– Cât de gravă e rana aia? a întrebat Cato.

– E doar o tăietură în carne. Încă pot mânui sabia. Lucru ce nu se mai poate spune despre călăreții ăia blestemați. Au fugit care încotro, ca iepurii.

– Deocamdată, a recunoscut Cato. S-ar putea să ne mai facă necazuri.

– Chiar credeți asta, domnule?

În tonul surprins se strecurase o undă de neîncredere, ceea ce l-a făcut pe Cato să inspire iritat.

– Să nu ne expunem riscului, clar? Acum aș vrea ca răniții noștri să fie strânși și îngrijiți. Cohorta să se strângă în formație în jurul lor. Ai înțeles?

– Da, domnule.

– Știți ceva de centurionul Macro?

– Nu l-am văzut. Dar l-am auzit, a spus Parmenion și a arătat în spate, peste umăr.

– Ar fi și greu să nu-l auzi, a mormăit Cato, bătându-și subordonatul pe umăr. Continuă.

A pornit să traverseze locul în care se produsese confruntarea, ocolind cadavrele de oameni și cai care zăceau pe pământ. Primii legionari peste care a dat erau încă derutați de lupta scurtă și dezlănțuită și nu aveau habar unde se afla comandantul lor. Simțindu-se tot mai nemulțumit, Cato a continuat să înainteze până a găsit un centurion al lui Macro.

– Ce se petrece aici? l-a întrebat Cato cu furie în glas. De ce nu-ți strângi oamenii în formație?

– I-am înfrânt, domnule. Nu văd ce nevoie ar fi să...

– Unde este Macro?

– Lângă stindard. Acolo.

– Prea bine, a zis Cato și a zărit silueta neclară a purtătorului de stindard al cohortei. Acum să-ți strângi oamenii, centurion. Cât de repede poți.

Apoi Cato a trecut de om, continuându-și drumul.

– Centurion Macro. Domnule, ești acolo?

– Cato! Din întuneric a apărut o siluetă mare cât un urs și Macro s-a apropiat de el. Pe toți zeii, le-am tras o bătaie pe care n-o vor uita curând. Cred că am doborât cel puțin jumătate dintre ei.

– Tot ce se poate, dar cealaltă jumătate mă îngrijorează.

– Au fugit, băiete! a spus Macro, râzând încântat. Nu cred că se vor opri înainte de apariția zorilor.

– Se vor opri cu mult înainte de asta, i-a răspuns Cato cu glas reținut. A făcut semn către unul dintre cadavrele călăreților, care zăcea întins alături de calul lui, nu departe de ei. Ia te uită. Ăsta are tolbă cu săgeți. Și ca el au rămas o sumedenie acolo, în beznă.

Macro a cercetat cadavrul și l-a împuns cu vârful cizmei.

– E part?

Cato s-a uitat la cadavrul îmbrăcat într-o robă largă. Alături de capul lui se afla un coif conic, având o margine răsucită dintr-o țesătură.

– S-ar putea. Dar mai curând cred că e un rebel din Palmira. Parții nu aveau cum să ajungă aici atât de repede, a adăugat el pe un ton precaut. Oare așa să fie?

Macro și-a lăsat capul într-o parte.

– Poate... sper că nu, altfel am dat de belea.

– În orice caz, avem de-a face cu același fel de călăreți și cu aceeași tactică. S-ar putea să-i fi luat prin surprindere, dar în momentul în care vor ajunge la o depărtare sigură, se vor reorganiza și ne vor urmări.

– Să vină după noi?! s-a mirat Macro și a clătinat din cap. După ce i-am tăvălit atât de serios? Nu cred.

– Macro, acum, după ce elementul-surpriză a dispărut, folosindu-se de arcuri, ne pot face mari greutăți, a zis Cato și s-a plesnit cu palma de coapsă. Ar fi fost bine să-i căsăpim pe toți.

– Am luptat foarte bine, a insistat Macro. Cu toate astea, o să-mi strâng băieții în formație. Pentru

orice eventualitate. Ar fi mai bine să strângem cohortele laolaltă și să ținem răniții în mijloc.

– Cred că așa ar fi înțelept să procedăm. O să-mi aduc oamenii.

– Ce facem cu cavaleria?

Cato a stat câteva momente pe gânduri.

– Mai bine lasă-i unde sunt. Încă există riscul de a-i confunda cu arcașii ăștia călări. Dacă vom avea nevoie de ei, îi putem chema destul de ușor.

– Bine. Atunci, să trecem la treabă.

Centurionii și optio și-au strâns oamenii, care s-au așezat în rânduri înapoia stindardelor, în vreme ce o parte dintre soldați au început să transporte răniții către mica adâncitură de teren protejată din trei părți, pe care Macro o alesese drept loc în care cele două cohorte aveau să aștepte sosirea noii zile. În cazul unui atac, dușmanul ar fi trebuit să se apropie foarte mult ca să-și vadă țintele. În acest fel, s-ar fi aventurat până în raza de acțiune a sulițelor și praștiilor, iar astfel ar fi plătit foarte curând pentru îndrăzneala de a fi atacat, a gândit sumbru Macro. Răniții au fost întinși în centrul adânciturii de nisip și pietre, iar câțiva soldați au adus acolo și căruțele cu provizii. După aceea, cele două cohorte s-au așezat într-un careu de apărare, adăpostindu-se înapoia scuturilor, scrutând deșertul învăluit în beznă.

Macro și Cato au rămas pe latura de unde puteau supraveghea direcția în care se retrăseseră dușmanii și au trăit starea de așteptare încordată alături de

soldații din jurul lor. Oamenilor li se ordonase să stea în tăcere, iar singurele zgomote se auzeau dinspre zona în care se aflau răniții, care nu-și puteau reprima durerile. Gemetele sau țipetele gâfâite ale celor care sufereau apăsau greu asupra nervilor celorlalți oameni care, în cele din urmă, au început să rostească blesteme către camarazii răniți.

După o vreme, Cato și-a adus aminte de auxiliarul pe care îl rănise, iar în străfundul ființei lui a răbufnit valul cumplit al sentimentului de vinovăție. S-a întrebat dacă era bine să-i povestească lui Macro despre acel incident. Fusese un accident, a încercat el să se liniștească. Dar chiar și așa, se petrecuse o greșeală tragică, una pentru care niciun ofițer cu experiență de război nu ar fi fost iertat. După o vreme, s-a întrebat dacă acel soldat mai trăia. Dacă da, oare le povestise camarazilor lui despre ofițerul său, care îl străpunsese într-un moment de panică oarbă? Vreme de o clipă, Cato și-a dorit ca omul să fi murit. Apoi, brusc, s-a blestemat pentru un asemenea gând. Însă dorința de a afla care era starea omului a devenit irezistibilă, așa că înainte cu o oră de ivirea zorilor, s-a întors către Macro.

– Domnule, dacă-mi dai voie, aș vrea să văd ce mai fac răniții din cohorta mea.

Macro s-a uitat nedumerit la el.

– Acum? De ce?

Cato s-a străduit să rămână calm.

– Câtă vreme sunt prefect, vreau să mă asigur că oamenii primesc ajutorul de care au nevoie. Iar asta înseamnă să mă ocup de alinarea suferinţelor răniţilor.

– Da... cred că ai dreptate. Du-te, dar să te întorci cât poţi de repede.

În timp ce se îndepărta pe furiş, Cato a încercat să-şi ascundă sentimentul de uşurare şi s-a îndreptat în tăcere către răniţii care stăteau întinşi în şiruri alături de căruţele cu provizii.

10

– Ce ai de spus, casapule? l-a întrebat Cato pe Thermocrites, chirurgul cohortei, un grec uscăţiv, care mai avea doar câteva luni până la lăsarea la vatră, când urma să primească o pensie frumuşică. Omul s-a ridicat, şi-a şters mâinile pline de sânge cu o cârpă, după care l-a salutat pe prefect.

– Domnule, până acum avem patru morţi. Apoi a făcut un semn în jur. Optsprezece răniţi. Trei vor muri aproape sigur, însă restul îşi vor reveni. Mai toţi vor putea merge.

– Am înţeles, a zis Cato, dând din cap. Arată-mi oamenii cu răni mortale.

– Am înţeles, a spus Thermocrites, ai cărui ochi au sclipit de uimire. După aceea, i-a făcut semn lui Cato să-l urmeze. Pe aici.

L-a condus spre capătul şirului de oameni care zăceau pe nisip. Mai toţi erau tăcuţi, însă câţiva gemeau şi ţipau din cauza durerilor insuportabile. Cei câţiva oameni din subordinea chirurgului stăteau ghemuiţi printre răniţi, făcând tot ce se pricepeau ca

să le bandajeze rănile, să lege atele de membrele rupte și să oprească sângerările. Cei răniți grav erau întinși la mică distanță de ceilalți. Unul stătea nemișcat, respirând chinuit, cu hârâituri tremurătoare. Una dintre ordonanțele lui Thermocrites îi supraveghea pe ceilalți doi răniți. Imediat ce omul a simțit apropierea ofițerului, s-a ridicat să salute.

– Raportează, i-a spus Cato.

– Acum câtva timp l-am pierdut pe unul. A sângerat fără oprire. Iar celălalt nu mai rezistă mult.

A făcut semn către soldatul aflat la picioarele lui și, în lumina foarte slabă, Cato a distins trăsăturile omului pe care îl rănise. Preț de un moment, inima i-a bătut să-i sară din piept și s-a simțit roșind de rușine și de sentimentul vinovăției, apoi a ridicat mulțumiri către cer pentru că era încă întuneric și expresia de pe fața lui nu putea fi observată de cei care se uitau la el atunci. Și-a dat seama însă că ordonanța îl privea fix.

Și-a dres glasul și a continuat:

– Cum îl cheamă pe acest om?

Ordonanței i-au trebuit câteva clipe ca să răspundă:

– Gaius Primus.

Cato s-a lăsat pe vine alături de soldat și a avut un moment de șovăială, după care l-a bătut pe umărul teafăr. Soldatul a tresărit, ridicând capul de pe nisip și privind cu ochii mari și mirați spre comandantul lui.

Cato s-a silit să-i surâdă.

– Nu-ți face griji, Primus. Vor avea grijă de tine. Îți jur.

Auzindu-i cuvintele, auxiliarul a făcut o mișcare, respingând atingerea superiorului. Blestemându-și nechibzuința, Cato s-a simțit cuprins de un val de furie. *Trebuia să mă fi exprimat altfel.* A încercat să strecoare o nuanță liniștitoare în tonul lui și a continuat:

– Vei fi bine îngrijit.

– Tu... a bolborosit Primus, apoi un val de durere l-a făcut să se chircească și să strângă din dinți ca să reziste. Brusc, l-a prins pe Cato de încheietură, iar degetele i s-au încolăcit cu o tărie neobișnuită, de parcă ar fi fost cătușe. În vreme ce auxiliarul se străduia să îndure suferința, Cato a încercat să se elibereze, dar nu putea face asta apelând la forță în fața ordonanței medicale. Cu blândețe, a început să desfacă degetele suferindului, minunându-se de puterea pe care o aveau.

Brusc, a auzit un zbârnâit și, cu un bufnet înfundat, ceva s-a înfipt în nisip, alături de el. A privit în jur și a văzut coada unei săgeți la doar o lungime de sabie de cizma lui.

Ordonanța s-a tras înspăimântată înapoi, iar Cato a înțeles imediat pericolul care îi pândea. Nu mai avea timp să-i aducă alinare lui Primus, de aceea și-a smuls mâna dintre degetele lui și s-a ridicat în picioare.

– Atenție la săgeți! Feriți-vă!

Brusc, s-a auzit un foșnet precum acela scos de frunzișul copacilor în timp de vijelie, iar oamenii s-au repezit să se adăpostească sub scuturi. Cato și-a înșfăcat propriul scut și s-a grăbit să-l ridice deasupra capului, repetând ordinul cu glas puternic. Peste tot în

jurul lui cozile întunecate și subțiri ale săgeților au început să răsară ca niște tulpini de grâu, unele dintre ele lovind scuturile și scoțând pocnete puternice. Un țipăt ascuțit i-a dat de veste că unul dintre auxiliari reacționase cu întârziere la ordinul primit. Cato a privit roată și a văzut că răniții și ordonanțele rămăseseră neajutorați în fața acelei ploi de săgeți. Chiar în timp ce se uita, doi oameni au fost nimeriți. Unul dintre răniți a primit săgeata drept în frunte. Capătul ascuțit al proiectilului a pătruns prin țeastă direct în creier, amuțind gemetele de durere scoase de om până în acel moment. Cato a făcut un semn către soldații aflați aproape de el.

– Hei, voi! Adăpostiți-i pe răniți! Mișcați-vă!

Cu grijă, câțiva s-au furișat spre șirul de răniți și morți și s-au acoperit cât de bine au putut pe ei înșiși și pe răniți cu scuturile. După ce a socotit că ordonanțele și cei aflați în grija lor sunt protejați, Cato s-a întors către ceilalți oameni ai lui. Aceștia erau deja așezați în formație când dăduse ordinul, astfel că reacționaseră imediat, îngenunchind și adăpostindu-se sub scuturi.

– Centurion Parmenion!

– Da, domnule, a auzit el venind din spate glasul subordonatului.

– La mine!

O siluetă întunecată s-a apropiat de Cato.

– Parmenion, preiei comanda. Mă duc să-l găsesc pe Macro. Trebuie să strângem oamenii. Să devenim o țintă mai mică. Ai grijă.

– Am înțeles.

Cato s-a strecurat de-a lungul șirurilor de oameni ai săi până a ajuns la primul dintre legionarii lui Macro, iar apoi și-a continuat drumul până la stindard. Arcașii călări încordau arcurile și slobozeau săgețile cu forțe diferite, iar tirul izolat de mai devreme se întețise, devenind o adevărată ploaie de proiectile, care loveau cu putere în scuturi. Privind peste scuturile și căștile legionarilor, Cato a distins formele fugare ale dușmanilor care călăreau prin fața careului alcătuit din soldați romani și trăgeau în ei. Cato și-a dat seama că dușmanii ar fi putut prea bine să stea pe loc, ba chiar să descalece pentru a ținti direct spre cele două cohorte. Acei oameni luptau în singurul mod pe care îl cunoșteau, a gândit el. Erau în relativă siguranță atâta vreme cât rămâneau în afara zonei de acțiune a sulițelor. Imediat ce ar fi înțeles acest lucru, ar fi constituit un pericol deosebit pentru romani, iar peste câteva ore, la răsăritul soarelui, arcașii urmau să aibă în față niște ținte ușor de nimerit. Când a ajuns la Macro, care stătea ghemuit lângă stindard, Cato l-a salutat.

– Urâtă treabă! a spus Macro, rânjind cu amărăciune. Se pare că a venit rândul lor să lovească.

– Da, domnule. Dar trebuie să facem ceva, înainte să-și dea seama că sunt în avantaj.

– Ce să facem? a spus Macro, strângând o clipă din buze. Prea bine. O să dublăm rândurile.

– Da, asta ar fi o soluție, l-a aprobat Cato și a făcut semn din cap spre căruțe. Și am putea folosi praștiile ca să-i descurajăm.

– Bună idee. O să-i pun la treabă pe câțiva băieți de-ai mei.

– Cât timp crezi că vor trage în noi? a întrebat Cato în momentul când o săgeată i-a izbit scutul cu un zgomot puternic.

– Până-și termină provizia de săgeți, așa cred.

– Asta ne pică de minune...

– Păi, dacă pui întrebări prostești... a spus Macro, clătinând din cap în derâdere. În orice caz, cred că înțelegi ce urmăresc. Arcașii vor să ne înmoaie. Atâta vreme cât rămânem în formație strânsă, vom supraviețui. Dacă nu, vor ataca direct și ne fac bucăți.

– Să dau semnalul de chemare a cavaleriei noastre?

– Încă nu. Doar după ce va fi suficientă lumină ca să-i deosebim pe călăreții noștri de-ai lor. N-aș vrea ca băieții să-și doboare camarazii din greșeală.

– Da, domnule, a zis Cato. Asta îmi aduce aminte că ar fi bine să mă întorc la oamenii mei.

Imediat ce s-a întors la cohorta lui, Cato a transmis ordine, iar centuriile au format patru șiruri de oameni care s-au retras încet ca un adevărat zid în jurul căruțelor și al oamenilor răniți, care erau tot mai mulți pe măsură ce se scurgea timpul. Macro a pus praștii la dispoziția unei secțiuni din fiecare centurie, iar legionarii, deși nu îi puteau vedea pe arcașii călări, au rotit fâșiile de piele, eliberându-le încărcătura într-un arc jos, pe deasupra capetelor camarazilor, în direcția aproximativă în care se afla dușmanul. Pe întuneric, era imposibil să-și dea seama unde ajungeau proiectilele de plumb ori dacă loveau vreun dușman.

Însă Cato spera că acel baraj reușea măcar să-i țină pe arcași la distanță și să îi împiedice să țintească prea bine. Barajul de săgeți a slăbit în intensitate, semn că dușmanii hotărâseră să își păstreze rezerve, iar combatanții au schimbat lovituri când și când, așteptând cu răbdare să treacă timpul și să se lumineze de ziuă.

După ce dunga slabă de culoare roșiatică s-a îngroșat de-a lungul orizontului, cu ochi ageri, Cato a privit peste marginea scutului, ca să cerceteze întinderea deșertului. Acum, arcașii călări se vedeau cu ușurință, iar pe măsură ce lumina creștea, a reușit să distingă tot mai multe amănunte prin sita rară alcătuită din călăreții ce înconjurau cele două cohorte. Totodată, a reușit să vadă că îmbrăcămintea și accesoriile lor se deosebeau întru câtva de cele ale parților cu care luptase în anul trecut. Asta însemna că aveau în față trupe ale Palmirei.

A simțit o tremurătură în stomac, prevestind o stare de rău la gândul că acei luptători puteau fi loialiști, trimiși de rege pentru a cere ajutorul romanilor. Dacă așa stăteau lucrurile, a gândit Cato cu febrilitate, însemna că se produsese o greșeală tragică din cauza întunericului, care dusese la confruntare armată. Iar omul în care vârâse sabia avea să fie unul dintre numeroșii soldați răniți sau uciși în mod inutil. Sentimentul de groază s-a șters la fel de repede precum se născuse. Era puțin probabil ca atacatorii să fi confundat cavaleria romană cu altă forță, iar călăreții nu dăduseră semne că ar fi fost dispuși să își oprească atacul.

Erau în mod indiscutabil dușmani: susținători ai trădătorului Artaxes și aliații lui de origine parță.

După ce lumina a început să crească deasupra deșertului, călăreții au început să tragă cu arcurile din ce în ce mai insistent, țintind în sus, astfel că săgețile se înălțau grațios spre cer, rămâneau parcă nemișcate o clipă, pentru ca apoi să coboare la un unghi abrupt asupra romanilor. Auxiliarii și legionarii erau bine adăpostiți înapoia scuturilor, însă catârii înhămați la căruțe rămăseseră descoperiți. Cato a văzut cum se prăbușesc scoțând strigăte de spaimă și de durere, străpunși de săgeți. Cu toate astea, dușmanii nu erau complet stăpâni pe situație, iar Cato a observat cum unul dintre călăreții lor, lovit de un proiectil de plumb drept în frunte, a fost ucis pe loc și azvârlit din șa cu putere, scăpând arcul dintre degete. Trupul s-a prăbușit la pământ, ridicând un norișor de praf, iar romanii care au văzut scena au scos chiote și ovații.

– Bună lovitură! a urlat Macro, aflat în partea cealaltă a careului de soldați. Un dinar pentru trăgător, la fel și pentru oricine mai doboară dușmani.

Oferta a avut efect imediat, pentru că prăștierii au început să tragă într-o cadență sporită, iar călărețiii s-au retras în curând, într-un loc în care nu puteau fi nimeriți cu aceeași precizie. Cato a observat că și ploaia de săgeți se rărise, ivindu-se momente de pauză tot mai lungi între salvele lansate. În cele din urmă, când soarele s-a ridicat deasupra orizontului, făcând obiectele și oamenii să arunce umbre lungi pe nisip, arcașii dușmani au încetat cu totul tirul și s-au retras

ceva mai departe, unde au descălecat pentru a-și odihni caii și le-au pus desagile cu mâncare la gât.

– S-ar părea că avem parte de un soi de asediu, a bolborosit Parmenion. Ei nu ne pot ataca decisiv, iar noi nu putem ajunge la ei. Poate că acum ar fi bine să chemăm cavaleria în ajutor.

– Da, a sosit momentul, a spus Cato și s-a întors către Macro, făcând un gest cu brațul ca să îi atragă atenția.

Imediat ce prietenul lui l-a văzut, a ridicat degetul mare de la o mână în semn de aprobare. Cato a întins arătătorul spre cei doi bucinatori care stăteau în spatele stindardului cohortei a Doua Iliră și Macro, înțelegându-i intenția, a dat din cap aprobator. Cato s-a întors către cei doi, dar, înainte de a apuca să le dea ordin să sufle în bucine, Parmenion l-a prins strâns de braț.

– Domnule! Au pornit.

Cato s-a răsucit și a văzut călăreții dușmani aruncându-și jos rațiile, urcând precipitați în șei și pregătindu-și arcurile.

– Am impresia că până la urmă tot ne vor ataca.

– Să încerce numai, a mârâit centurionul Parmenion. Nu vor reuși să străpungă careul nostru. Mai ales în luptă cinstită.

Pe fața lui Cato a apărut un surâs fugar. Era evident că Parmenion făcea parte din grupul acelor militari romani care socoteau că arcașii erau niște lași. În ceea ce îl privea, considera că folosirea arcului era o altă modalitate de a purta războiul. Arcașii reprezentau

un avantaj pentru o armată, dar și un dezavantaj. Din nefericire pentru romani, situația în care se găseau îi avantaja pe arcași.

– Strângeți rândurile! a strigat el. Rândul întâi! Pregătiți sulițele! Fiți gata să-i întâmpinați pe cavaleriști!

Auxiliarii și legionarii din jurul lui și-au încordat mușchii și au privit cu fețe crunte spre dușmanii care se grăbeau să încalece și să alcătuiască formații destul de largi, ridicând praful sub copitele cailor. În vreme ce călăreții se strângeau în spatele stindardelor pe care se vedeau reprezentați șerpi, Cato s-a încruntat.

– Ce naiba se petrece?

Parmenion s-a uitat peste rândurile de auxiliari care stăteau tăcuți în fața celor doi ofițeri.

– Stau cu fața în altă parte, nu spre noi. De ce?

Centurionul a scuturat din cap. Ciudat lucru. Călăreții se strânseseră în formație, parcă pregătindu-se de o șarjă, însă aveau să pornească în direcție opusă celei în care se aflau cele două cohorte romane. Ce se întâmpla? Imediat după aceea, de dincolo de călăreții dușmani s-a auzit sunetul destul de slab, dar strident, al unui corn.

– Întăriri? s-a mirat Parmenion cu voce tare, părând plin de speranță. Pentru noi sau pentru ei?

– Nu sunt pentru noi. Suntem singurul corp de armată romană pe o rază de o sută de mile.

S-au auzit apoi și alte chemări de corn, după care a răsunat un răspuns venit din partea oamenilor care atacaseră până atunci cele două cohorte – un sunet ascuțit și limpede, sfidător. În acel moment, călăreții

au pornit la atac, îndepărtându-se de romani. Copitele cailor loveau pământul cu zgomot ca de tunet, stârnind un nor de praf. Oamenii din trupele romane s-au uitat uimiți spre călăreți. Macro a traversat grăbit careul, îndreptându-se către Cato.

– Ce înseamnă asta?

– Nu am habar, domnule. Doar că în depărtare au apărut și alți călăreți. Poate sunt alți dușmani, iar cei ce ne înconjurau s-au dus să li se alăture ori, dacă avem noroc, ne-a venit cineva în ajutor. În orice caz, să chemăm cavaleria aici.

– Ai dreptate. Ordonă-le să vină!

– Am înțeles.

Cato s-a întors pentru a da ordin soldaților care aveau în mâini bucinele din alamă. Aceștia au inspirat adânc, și-au umflat obrajii, iar o clipă mai târziu semnalul a răsunat cu putere. Au repetat semnalul de două ori, și-au luat instrumentele de la gură, apoi ochii tuturor s-au îndreptat din nou spre valul de călăreți dușmani care se îndepărtau. Din cauza norului de praf roșiatic ridicat de copitele cailor era greu de distins vreun amănunt și doar când și când se putea vedea vreo siluetă neclară în aerul tremurător. Însă sunetul cornurilor și zăngănitul slab al armelor, precum și strigătele de luptă care ajungeau până la urechile romanilor spuneau multe.

– Cine naiba i-a atacat? a întrebat Macro. Credeam că suntem singurii romani în partea asta de deșert.

– Poate că Longinus a trimis o coloană de cavalerie în urma noastră, a spus Parmenion, cu speranță în glas.

– S-ar putea, a zis Cato. Dar am îndoieli.

– Atunci, cine ar putea fi?

– Vom afla destul de curând.

Cei trei ofițeri și oamenii lor au continuat să urmărească în tăcere lupta ce se desfășura în depărtare. Din timp în timp, din iureșul bătăliei ieșea câte un călăreț care se detașa din norul de praf și se îndepărta în goană spre adâncul deșertului. Ici și colo, țâșneau cai fără călăreți, pornind în trap fără nicio țintă. În cele din urmă, vuietul bătăliei s-a stins și s-a lăsat liniștea, iar razele roșietice ale soarelui au acoperit tot peisajul. Parmenion s-a întors și a strigat:

– Vin oamenii noștri!

Cele patru escadroane de cavalerie ale cohortei a Doua Iliră veneau în galop, iar armurile călăreților sclipeau în lumina dimineții. Cato le-a aruncat o privire, după care s-a uitat din nou în depărtare. Brusc, a scos un sunet de mirare.

– Ia te uită!

Macro și Parmenion au privit în direcția spre care Cato arăta cu degetul.

Din norul de praf care începuse să se așeze a ieșit încet un călăreț. Era îmbrăcat în negru, iar primele raze ale soarelui care răsărea se reflectau în ornamentele de argint ale harnașamentului și coifului de formă conică. Trăgând de hățuri, și-a oprit calul pentru a se uita la soldații romani, încă așezați în formație de careu. Apoi, în spatele lui au apărut alte două siluete călare. Din praf s-au desprins alți și alți călăreți până când, într-un târziu, Cato a socotit că omul avea cu

cel puţin o sută de oameni. Au continuat să înainteze şi s-au oprit în spatele conducătorului lor, privind înspre romani.

– Grozav, a murmurat Macro. Şi acum ce facem? Avem alţi duşmani?

Cato s-a scărpinat în barbă.

– Atât de adânc în deşert? Mai mult decât probabil. Cu toate astea, i-au alungat pe arcaşii ăia. Să sperăm că duşmanul duşmanului nostru ne este prieten.

Un moment mai apoi, căpetenia călăreţilor a ridicat un braţ şi a făcut un gest către oamenii lui să-l urmeze şi a pornit în ritm susţinut spre cele două cohorte romane.

11

Macro şi-a dus o mână la gură şi a strigat în greacă spre călăreţul ce se apropia:

– De ajuns! Opreşte-te acolo!

Căpetenia a ridicat o mână, făcându-le semn călăreţilor lui să se oprească, după care a continuat să-şi îndrume calul înainte, sfidător, spre şirul de scuturi romane. Vreme de o clipă, Macro s-a întrebat dacă omul ştia limba greacă. Puţin probabil să nu o cunoască, a socotit el, pentru că era vorbită în mod obişnuit în mai tot răsăritul, chiar şi în acea zonă, unde limba localnicilor era aramaica. Aflat în apropierea lui Macro, un legionar înarmat cu praştie, a început să o învârtă, ridicând discul de piele şi punguţa cu proiectilul deasupra capului.

– Coboară praştia aia! s-a răstit Macro la soldat. Să nu tragă nimeni în el decât dacă dau eu ordin! Premiul de un dinar se anulează deocamdată.

Mai toţi soldaţii au izbucnit în râs, mai ales cei care nu avuseseră prilejul să schimbe scutul cu praştia. Cato se întrebase deseori de ce se bucurau soldaţii de

frustrarea camarazilor și, cu o expresie acră pe față, a clătinat din cap. Legionarul a făcut o mișcare din încheietura mâinii, iar proiectilul s-a izbit de pământ cu un zgomot înfundat. Liniștea s-a lăsat din nou deasupra șirurilor de romani, în vreme ce călărețul solitar a continuat să se apropie, arătând un dispreț nedisimulat față de ordinul dat ceva mai devreme de Macro.

– Cam semeț omul, nu crezi?

– Mda, dar măcar nu le ordonă oamenilor lui să ne atace.

Macro a făcut semn cu degetul mare spre cavaleriștii ce se apropiau din cealaltă direcție.

– Păi, de ce ar face asta, când băieții noștri se apropie?

– Nu pare să fie omul care să se teamă de cavaleria romană.

Macro a ridicat din umeri.

– Vom vedea.

A pășit înainte, ieșind din careul de soldați și a împuns cu arătătorul spre călărețul care acum se afla la mai puțin de cincisprezece metri.

– Oprește-te acolo! Te avertizez din nou!

În cele din urmă, călărețul a tras de frâu și a oprit calul. Preț de un moment a domnit tăcerea, timp în care, cu o expresie fioroasă pe față, omul s-a uitat lung la soldații romani. Cato a observat că roba lui neagră era dintr-un material fin, probabil mătase, care s-a unduit și s-a înfoiat alene când calul a bătut cu o copită în pământ. Chiar dacă roba îi ascundea conturul

trupului, omul părea a fi masiv, având faţa lată, cu trăsături puternice şi o barbă neagră, tunsă scurt şi îngrijit. Probabil că era cu câţiva ani mai tânăr decât Macro. Călăreţul şi-a îndreptat ochii spre solidul ofiţer roman.

– Tu cine eşti? a strigat el în greacă. În afară de faptul că eşti roman?

Glasul era plin şi profund, fără nicio urmă de accent străin.

– Centurion Macro, Cohorta a Patra, Legiunea a Zecea. Comandantul coloanei trimise în ajutorul Maiestăţii Sale Regele Vabathus, aliatul Romei.

– Aliatul Romei?! s-a mirat călăreţul şi a ridicat din sprâncene. Poate vrei să spui sluga plecată a Romei.

Macro a preferat să nu ia în seamă insinuarea.

– Dar tu cine eşti, rază de soare?

– Rază de soare? Bărbatul a rămas o clipă surprins de acele cuvinte pe care nu ştia cum să le interpreteze. Sunt Balthus, prinţ al Palmirei, iar aceştia... A făcut un gest către călăreţii care îl urmau. Ei sunt escorta mea, mai toţi vânători. În urmă cu mai puţin de o lună, am pornit pe dealuri, la vânătoare de căprioare şi lupi. Iar acum îi vânăm pe trădători, pe duşmanii Palmirei. Şi o să-i tratăm ca pe câinii care zac deja acolo, pe nisip, a adăugat el şi a făcut un semn peste umăr.

Macro a ridicat o mână.

– Prinţe, atunci înseamnă că suntem prieteni.

– Prieteni? a pufnit Balthus şi a scuipat spre pământ. Roma nu este prietena Palmirei.

Cato a tuşit şi a strigat:

– Dar nici dușman nu-i este. Spre deosebire de Partia și cei din orașul tău, care vor să lase Palmira sub dominația parților. A urmat o pauză, cât Balthus s-a uitat aspru spre Cato, după care a vorbit:

– Romanule, asta rămâne de văzut. Nu e niciun secret că împăratul vostru tânjește după Palmira, tot astfel cum un hoț jinduiește bunurile altora.

Macro a clătinat din cap.

– Hei, stai puțin, prietene. Noi nu suntem hoți. Am venit până aici ca să-l ajutăm pe regele tău. Ca să-l salvăm de cei care vor să-l trădeze, lăsându-l pe mâna parților.

– Chiar așa? a exclamat Balthus, zâmbind ironic. Și cum v-ați gândit să-l salvați? Cu armata asta „uriașă"...

Macro și-a umflat pieptul.

– Suntem suficient de mulți ca să ducem la îndeplinire o asemenea misiune.

– Centurion, eu nu cred asta. Până acum câteva momente, *voi* aveați nevoie de ajutor ca să fiți salvați. Dacă nu aș fi apărut eu, cu siguranță că nu dura mult și trădătorii ăia vă spulberau.

– Ba nu. Eram stăpâni pe situație. Așteptam doar sosirea zorilor pentru a chema cavaleria noastră, i-a răspuns Macro și a făcut semn către oamenii din a Doua Iliră, care galopau spre ei.

Aflat în spatele primului rând de auxiliari, Cato s-a întors către Parmenion și a mormăit:

– Ar fi bine să trimiți un sol până la centurionul Aquila. N-aș vrea să se întâmple ceva urât cu oamenii din cavaleria noastră.

– Am înţeles.

După ce Parmenion s-a îndepărtat în fugă pentru a da ordine, Cato a ieşit dintre auxiliari şi s-a alăturat lui Macro, moment în care Balthus a dat din cap şi a început să râdă.

– Cavaleria romană... Nu cred că ar fi slujit la ceva.

Macro a roşit de furie şi a făcut un pas către Balthus.

– Hei, ia ascultă, ne-am fi apărat şi singuri.

Cu toate că împărtăşea sentimentul de mândrie rănită pe care îl trăia Macro, Cato şi-a dat seama că nu era nici momentul, nici locul potrivit pentru a se arăta jigniţi, aşa că şi-a dres glasul foarte zgomotos. Atât de tare, încât Balthus şi Macro s-au întors să se uite la el.

– Ai terminat? a mârâit Macro la el.

– Îmi pare rău. Din cauza prafului. În orice caz, am stabilit că suntem de aceeaşi parte cu prinţul. Ar fi de preferat să discutăm cu el despre situaţia din Palmira.

– Serios?

– Da, a răspuns Cato şi s-a grăbit să-şi întărească vorbele cu o mişcare din cap. Absolut sigur.

Macro s-a uitat sfredelitor la prietenul lui, după care s-a întors către prinţul Balthus.

– Prea bine. Dacă le spui călăreţilor tăi să descalece, o să le ordon şi eu oamenilor mei să se aşeze, ca să putem sta de vorbă ceva mai potoliţi.

Balthus a încuviinţat cu un gest din cap.

– Centurion, aşa ar fi cel mai bine.

S-a întors şi a strigat ceva către călăreţi. Un moment mai apoi, aceştia au alunecat din şei şi s-au lăsat pe vine alături de cai, gata să încalece în clipa când

căpetenia lor le-ar fi poruncit asta. Totuşi, a gândit Macro, oamenii păreau să se poarte cu bună-credinţă, aşa că le-a dat ordin soldaţilor lui să se aşeze. Aceştia şi-au coborât scuturile şi suliţele şi au rămas cu ochii aţintiţi asupra palmiranilor care s-au apucat să caute prin desagi câte o bucată de pâine şi carne uscată, ca să se mai întremeze, în aşteptarea următorului ordin. La mică distanţă de careu, centurionul Aquila îşi oprise oamenii, care descălecaseră, apropiindu-se apoi de camarazii lor aşezaţi pe nisip. Încordarea dintre cele două mici forţe erau aproape palpabilă.

Cato a zâmbit vag. Pe moment, situaţie reuşea totuşi să alunge sentimentul de ostilitate dintre legionari şi auxiliari.

Prinţul Balthus a coborât de pe cal şi a făcut semn unuia dintre oamenii lui să aibă grijă de el, după care s-a răsucit şi a pornit cu paşi mari prin nisip către cei doi ofiţeri romani. S-a oprit în faţa lor şi i-a măsurat cu luare aminte cu ochii lui negri, după care s-a aşezat pe vine, îndemnându-i pe romani să procedeze la fel.

Neobişnuit cu asemenea gesturi şi nedorind să se supună autorităţii cuiva care nu era roman, Macro s-a încruntat. Cato s-a lăsat la pământ, apoi şi-a încrucişat picioarele şi, cu un oftat de resemnare, amicul lui i-a urmat exemplul.

– Aşadar, a început Balthus, în acest fel îşi onorează Roma înţelegerea cu tatăl meu. În aceste momente de cumpănă, guvernatorul vostru îi trimite doar o mână de oameni pentru a-şi apăra regatul. Eu l-am avertizat să nu se încreadă în Roma...

– Noi suntem doar avangarda, a spus sec Macro. Generalul Longinus va porni în marş spre Palmira în momentul în care se va strânge şi restul armatei lui.

– Şi ce speră să realizeze această forţă de avangardă?

– Noi am primit ordin să ajungem până în citadelă şi să îi protejăm pe rege şi pe cetăţenii romani de acolo până la sosirea restului de armată.

– Am înţeles, a spus Balthus, dând din cap. Acum văd că romanii îşi merită pe deplin reputaţia de organizatori meticuloşi.

Cato s-a crispat auzind tonul ironic al omului, iar Macro s-a încruntat şi mai tare.

– Şi cum intenţionaţi să pătrundeţi în oraş? a continuat Balthus. Ce drum aveţi de gând să urmaţi pe străzi până ajungeţi la citadelă?

– O să găsim soluţia când ajungem acolo.

– Cu toate astea, a intervenit Cato, ţi-am rămâne recunoscători dacă ne-ai putea oferi nişte sfaturi sau sprijin, ca să ne îndeplinim misiunea.

– Sunt convins că oricine se poate bizui pe recunoştinţa romanilor la fel de mult ca pe promisiunile lor de a sări în ajutor. Înainte ca Macro să poată reacţiona, Balthus a continuat cu glas calm: o să vă ajut să ajungeţi la citadelă. Însă în anumite condiţii.

– Condiţii? a întrebat Macro. Ce fel de condiţii?

– În primul rând aceea ca eu să conduc coloana până va pătrunde în siguranţă în citadelă.

Macro a clătinat din cap.

– Asta, nu. Eu o comand. Nici nu se pune problema să cedez comanda.

– Centurion, acum ai nevoie de ajutorul meu mai mult decât am eu de sprijinul tău. Fără oamenii mei, am îndoieli că vei ajunge la Palmira, ca să nu mai spun că nu ai reuşi să ajungi prin luptă până la citadelă. Dacă îţi mai ies în cale arcaşi călări, mă tem că tu şi oamenii tăi veţi avea parte de soarta de care tocmai v-am salvat eu.

A făcut o pauză ca să dea mai multă greutate vorbelor lui şi ca să le lase răgaz celor doi ofiţeri romani să-şi dea seama că rostea un adevăr, apoi a continuat:

– Aşadar, eu voi conduce coloana. Îmi veţi respecta ordinele, iar când ajungem la citadelă, veţi putea prelua comanda asupra oamenilor voştri.

Macro a zâmbit.

– Sunt convins că tatăl tău va aprecia acest gest. Fiul lui cel credincios soseşte pentru a-l salva, în fruntea oamenilor mei. Asta te va face, probabil, să creşti în ochii lui.

– Bineînţeles. Va trebui să par întruchiparea loialităţii, dacă e să devin succesorul lui.

– Succesorul regelui? a exclamat Macro, luat prin surprindere. Dar eşti cel de-al doilea fiu al lui. Nu eşti moştenitorul direct.

– Deocamdată, nu, a spus Balthus zâmbind.

– Presupun că asta este o altă condiţie pe care o pui, nu-i aşa? a întrebat încet Cato. Vrei ca Roma să te confirme ca succesor la tron.

– Da. Şi ar mai fi ceva, a zis Balthus cu glas coborât.

– În cazul în care este capturat, vreau ca Artaxes să fie executat imediat după înăbuşirea revoltei.

– Nu cred ca Roma să aibă ceva de obiectat..., a spus Macro.

– Şi vreau ca fratele meu mai mare să fie surghiunit.

– Surghiunit? a făcut Cato şi a ridicat din sprâncene. De ce? Fratele tău mai mare este în citadelă, împreună cu regele. Îi e fidel.

– Da, îmi pare rău pentru asta. Dar Amethus este un nepriceput.

Macro a făcut un gest din cap.

– Nu am cum să judec asta. Dar, din câte ştiu, nepriceperea nu reprezintă o opreliştе ca să devii rege. Deşi există şi excepţii...

– Exact. Iar eu nu sunt nepriceput, centurion. Şi, în interesul Romei şi al Palmirei, este cel mai bine ca eu să-i urmez tatei la tron.

În ochii prinţului a apărut o expresie de poftă nemiloasă. După ce revolta va fi înfrântă, eu voi deveni rege. Firеşte, aş putea respecta înţelegerea încheiată de el cu Roma, dar cu unele modificări.

– Da, limpede ca „bună-ziua"...

Balthus a trecut peste tonul sarcastic al lui Macro şi s-a aşezat mai comod pe nisip.

– Astea sunt condiţiile mele. Şi nu sunt dispus să mă tocmesc.

Analizând propunerea, Macro a strâns din buze. Apoi, în discuţie a intervenit Cato.

– Mi s-a părut o propunere cinstită.

Macro a mai stat un moment pe gânduri, după care a răspuns:

– Tot ce se poate. Dar nu pot încheia astfel de înțelegeri fără aprobarea lui Longinus. Eu nu-ți pot da decât cuvântul meu că voi prezenta propunerile tale celor de deasupra mea. E bine așa?

Balthus a ridicat din umeri.

– O să te cred pe cuvânt, centurion. Cuvântul unui ofițer roman îmi ajunge. În schimb, eu și oamenii mei vă vom escorta până la Palmira și vă vom îndruma până la citadelă, după care veți prelua comanda.

– Bine, a spus Macro și, cu un gest din cap, i-a întins mâna. De acord.

Pe buzele prințului Balthus a apărut un zâmbet trecător, apoi a strâns mâna ofițerului roman, pecetluind astfel înțelegerea. Apoi s-a ridicat în picioare, făcând roba din mătase neagră să arunce reflexe strălucitoare.

– Atunci, pregătește-ți oamenii de marș, centurion. Zorile au răsărit deja, și va trebui să parcurgem o distanță cât mai mare până la amiază.

Macro și Cato s-au ridicat și au făcut o plecăciune, după care prințul palmirian s-a întors grăbit, pornind cu pași mari spre oamenii lui. Macro a așteptat până când Balthus s-a îndepărtat suficient ca să nu-l audă și a zis cu jumătate de gură:

– Ei, bine? Ce părere ai?

– E cea mai bună înțelegere pe care o puteam încheia.

Macro s-a uitat la amicul său.

– Dar...?

– Nu am încredere în el.

– Nici eu. Macro s-a uitat încă un moment după Balthus, apoi a pufăit... Gata, să îi punem pe oameni în formație, ca să pornim în marș.

După un scurt popas pentru a mânca rația de dimineață, soldații au așezat răniții în căruțe, iar catârii supraviețuitori au fost înhămați. Cum câțiva dintre ei fuseseră uciși ori schilodiți de săgeți, în locul lor au fost luați cai de la una dintre coloanele de cavalerie. Prințul Balthus și oamenii lui puseseră deja mâna pe cei câțiva cai rămași de la dușmani pe câmpul de bătălie, socotindu-i pradă de război. Morții au fost îngropați în pripă într-un mormânt comun, puțin adânc, iar peste nisip s-au pus pietre, pentru a feri cadavrele de vulturi și de alte animale. Apoi, cele două cohorte s-au aliniat: legionarii în frunte, urmați de căruțe, iar apoi auxiliarii, în vreme ce escadroanele de cavalerie s-au poziționat pe flancuri. Imediat ce fiecare om și-a ocupat locul, Macro a aruncat o privire de-a lungul coloanei și a mormăit:

– Sunt oameni buni. Nici n-ai crede că abia au încheiat o bătălie. Când o să ajungem la Palmira, o să-i demonstrăm prințului de ce sunt în stare niște soldați adevărați.

– Da, domnule, i-a spus Cato, apoi a continuat cu glas detașat: până atunci însă avem nevoie de el și de oamenii lui. Sunt singura noastră șansă de a ne îndeplini misiunea.

Macro a clătinat din cap.

– Şi eu sunt conştient de situaţia în care ne găsim... Voi face eforturi să fiu la înălţime.

– A, dar nu la tine m-am referit, domnule, i-a răspuns stânjenit Cato. Mă gândeam la oamenii noştri. Va trebui să stăm cu ochii pe ei. Ca nu cumva să se ia la harţă cu localnicii. Dacă e să judecăm după purtarea lui Balthus, nu ne putem aştepta la o primire prea caldă când vom ajunge la Palmira, fie că populaţia de acolo ne este aliat sau nu.

– Ba nu, a spus Macro şi a oftat adânc. În fine, pe nota asta încurajatoare, hai să punem oamenii în mişcare.

Coloana a pornit la drum spre călăreţii palmirani, care îi aşteptau. Un moment mai apoi, Balthus a dat un ordin, iar oamenii lui s-au răspândit într-un cerc subţire, aflat în faţa coloanei, îndreptându-se prin deşert către oraşul aflat în depărtare. Drumul i-a dus prin dreptul locului în care se desfăşurase lupta dintre palmirani şi arcaşii călări, iar romanii s-au uitat curioşi la zecile de cadavre de oameni şi cai ce stăteau presărate pe întinderea de nisip şi piatră.

Văzând pretutindeni morţi, Cato a simţit un fior îngheţat pe şira spinării.

– E curios, nu ţi se pare?

– Ce anume? Macro s-a întors spre prietenul lui. Ce e aşa curios?

– Nu au luat prizonieri. Şi nu văd semne că vreunul dintre oamenii lui Balthus ar fi rănit serios.

– Şi ce-i cu asta? I-au luat prin surprindere şi i-au copleşit...

– Da, l-a aprobat Cato. Dar e sigur că unii dintre rebeli au vrut să se predea şi trebuiau să existe pierderi şi în rândul oamenilor lui Balthus. Şi atunci, unde sunt aceştia?

Ambii ofiţeri s-au uitat în urmă, spre morţii care zăceau în lumina neiertătoare a soarelui de dimineaţă. Apoi Macro a zis:

– S-ar părea că acest Balthus e un ticălos mai crud decât mi-am închipuit.

Cato a dat din cap.

– Să sperăm că ticălosul e de partea noastră...

– Şi dacă nu este aşa?

– Atunci, situaţia din Palmira are toate şansele să se transforme într-un coşmar de neînchipuit pentru noi, a spus Cato încet.

12

– Impresionantă priveliște, a spus Macro, întinzând mâna după burduful cu apă și luând o înghițitură mică.

Balthus și Cato stăteau întinși alături de el, în umbra aruncată de tufișurile mărunte care creșteau de-a lungul șirului de înălțimi care dominau Palmira. Dedesubt, panta stâncoasă cobora abrupt până la câmpia ce se întindea spre oaza care îi dăduse orașului numele, dar și bogăția. Dincolo de oraș se vedea o centură densă de palmieri și porțiuni de teren agricol irigat. Spre sud era o vale puțin adâncă, în care se aflau multe morminte sub forma unor mici turnuri. Zidurile strălucitoare ale orașului urcau și coborau în jurul domurilor și acoperișurilor din țiglă ale locuințelor și clădirilor publice, construite în cunoscutul stil grecesc. Piața principală, curțile și templele se înălțau spre vestul orașului, în vreme ce, la capătul estic, o incintă mare, înconjurată de ziduri, domina clădirile înconjurătoare din vârful unei movile înalte. Cato a arătat cu degetul spre ea.

– Aia este citadela?

Balthus a confirmat cu o mișcare din cap.

– Și cum ar fi cel mai bine să pătrundem acolo?

– Pe poarta de răsărit. Acolo, vedeți?

– Da... a zis Cato, încordându-și ochii. Da, am văzut-o.

Poarta era prinsă în zidul fără turnuri și doar panglica subțire alcătuită de vizitatorii de dimineață ai orașului îi dezvăluia lui Cato existența ei. Nu prea arăta ca o poartă de netrecut, a socotit Cato. Dincolo de poarta de răsărit, clădirile erau scunde și a înțeles cu claritate că acela era cartierul cel mai sărac al orașului.

Tânărul s-a arătat imediat bănuitor.

– Dar străzile de acolo nu sunt înguste?

– Ba da, a recunoscut Balthus. Dar sunt calea cea mai directă spre citadelă, iar cazărmile principale și palatele se află la celălalt capăt al orașului. Dacă reușim să pătrundem pe poarta aia înainte să se dea alarma și apoi ne mișcăm iute, vom putea străpunge liniile rebelilor asediatori și să ajungem în citadelă.

– *Dacă* putem pătrunde, a spus Cato pe un ton apăsat. Trebuie să ne asigurăm că sunt cât mai puțini oameni care apără poarta de atacul coloanei. .Ceea ce înseamnă că avem nevoie de o diversiune. Garnizoana din citadelă va trebui să faciliteze o ieșire.

– O ieșire? Macro se întoarce spre Cato.

– Ați uitat? Cei dinăuntru sunt copleșiți numeric și asediați.

– Știu. Dar trebuie să le distragă atenția dușmanilor de la poartă și doar așa coloana venită în ajutor o să-și poată croi drum până la citadelă.

Balthus a dat din cap.

– Centurion Macro are dreptate. Trebuie să determinăm garnizoana să ne ajute.

– Serios? a întrebat comandantul, apoi și-a umezit buzele. După cum vorbește, totul ar părea ușor.

Balthus i-a surâs.

– Am convingerea că soldații marelui Imperiu Roman nu se sperie din atâta lucru.

– Nu se sperie, i-a răspuns Macro cu fermitate. Bun, și cum ajungem la poartă fără să atragem atenția? Când vom străbate câmpia, nu avem cum să ne ascundem. Va trebui să ne apropiem la adăpostul întunericului.

– Sigur că da, centurion. Pe fața prințului a licărit un surâs. Tocmai mă pregăteam să spun asta. Vom urma lanțul muntos până în punctul de acolo. A făcut semn către o ieșitură scundă, care pătrundea în câmpie, la cel mult două mile de curba descrisă de zidul din latura nordică a orașului. Va trebui să înfășurăm copitele cailor cu cârpe și să lăsăm căruțele aici. Nu ne putem permite să ne dea de gol zdroncănitul sau scârțâitul vreunei roți.

– Dar ce facem cu răniții? a întrebat Cato. Nu vrem să-i lăsăm în urmă.

– Ne vor încetini înaintarea. Și ce ne facem dacă vreunul dintre ei țipă de durere? Vrei să primejduiești viața celorlalți oameni de dragul câtorva soldați răniți, care nu-ți sunt de niciun folos?

– Nu îi abandonăm, a repetat Cato cu îndârjire. Și își vor da prea bine seama că orice greșeală a lor ar primejdui viața camarazilor. Nu vor scoate niciun sunet.

Balthus s-a uitat spre Macro.

– Centurion, asta îți este voința?

– Da. Așa cum a spus și Cato.

– Prea bine. Dar dacă încercarea noastră este dată de gol și va trebui să ne salvăm pielea, atunci oamenii mei vor fi siliți să se preocupe doar de soarta lor.

– Nici nu mă aștept la altceva, prințe.

– Romanule, atâta vreme cât ne înțelegem, e bine.

– Nu cred că există vreo îndoială în privința asta, a încheiat Macro, și s-a tras înapoi din tufișuri, către panta din spatele lor. Haideți, ar fi bine să ne alăturăm coloanei.

Cei trei s-au retras pe furiș din locul din care puteau fi văzuți din oraș, apoi au coborât la oamenii lor, în spatele șirului. Infanteriștilor li se îngăduiseră să rupă rândurile, și acum se odihneau în orice loc umbrit pe care îl găsiseră, ori își făcuseră propriul umbrar, folosindu-se de mantii, pe care le atârnaseră de juguri și sulițe. Călăreții, deopotrivă romani și palmirani, stăteau în umbra cailor, ținând frâiele cu o mână. Ajunseseră la acele înălțimi în primele ore ale dimineții și se opriseră acolo, cât timp cei trei comandanți urcaseră panta în recunoaștere. După ce reveniseră, coloana pornise din nou la drum, deplasându-se la adăpostul culmii până când, cu puțin înainte de amiază, a ajuns la acel pinten al dealurilor, unde s-a oprit.

– De ce rămânem aici? a întrebat Macro.

– Uite, a spus Balthus, făcând semn spre norul de praf ce plutea deasupra coloanei. Nu trebuie să ne trădăm prezența prin niciun semn. Șirul de dealuri e

suficient de înalt ca să ne ascundă de gărzile care veghează pe zidurile oraşului, dar imediat ce am trece dincolo de culme, ar vedea praful ridicat de noi. Aşadar, trebuie să ne oprim şi să aşteptăm până la apus, după care pornim din nou la drum.

– Bine, a convenit Macro. Până la apus.

După ce au postat un observator pe culme, ceilalţi soldaţi s-au odihnit sub razele necruţătoare ale soarelui de amiază, apoi, când astrul orbitor a coborât suficient spre zenit, centurionul le-a dat ordin oamenilor să se pregătească pentru marşul de noapte spre poarta de răsărit. Toate echipamentele portabile au fost luate din căruţe şi distribuite legionarilor şi auxiliarilor. Mica rezervă de lemn de construcţie şi beţe de suliţă s-a folosit la confecţionarea de tărgi pentru răniţi şi a câtorva scări de asalt. Între timp, Cato le-a dat ordin cavaleriştilor lui să lege în jurul copitelor cailor fâşii de stofă rupte din mantiile lor.

– În noaptea asta nu veţi avea nevoie de ele. S-a silit să-i zâmbească centurionului Aquila şi celorlalţi ofiţeri de cavalerie. Dacă reuşim, ne aşteaptă paturi calde în citadela din Palmira. Dacă dăm greş, nu cred că în Hades vom mai avea nevoie de mantii.

Gluma era cam chinuită, dar ofiţerii au zâmbit, semn că nu le picase rău. Deşi era tânăr, Cato fusese de multe ori în fruntea soldaţilor şi cunoştea prea bine valoarea unei vorbe de duh şi a demonstraţiilor de curaj. L-a lăsat pe Aquila să execute ordinele şi a revenit la Macro. Mai aveau un ultim lucru de pus la punct. Trebuia transmis un mesaj prin liniile inamice,

pentru ca regele și susținătorii lor să fie pregătiți să primească în citadelă coloana venită în ajutor. Era cât se poate de limpede că unul dintre oamenii lui Balthus trebuia să devină curier, ceea ce i-a făcut pe cei doi ofițeri romani să-și manifeste instinctiv neîncrederea în noul lor aliat.

– Nu-mi place asta, a mormăit Macro. Știu că ne-a ajutat să scăpăm de arcașii ăia călări, dar nu am curaj să mă întorc cu spatele când îl știu pe omul ăsta în preajmă. Iar în momentul când pornim spre poartă, suntem la cheremul lui. Dacă vrea să ne trădeze, nu avem scăpare.

– Adevărat, a încuviințat Cato. Dar nu ar avea motive să ne trădeze. Înăbușirea revoltei e pentru el o miză la fel de importantă ca și pentru noi. Pentru mine principalul motiv de îngrijorare este că ar putea încheia un târg mai avantajos cu parții decât cu noi.

Cred că ai dreptate. Trebuie să ne păzim spatele.

– Fapte, nu vorbe, Cato. Spune ce-ar trebui să facem concret.

Tânărul a rămas pe gânduri câteva clipe și perspectivele nu i se păreau deloc prea luminoase. De fapt, îl îngrozea de-a dreptul ceea ce voia să sugereze... Dar în același timp, simțea pericolul în aer și asta îi stârnea un fior aparte. Atunci și-a dat seama – pe neașteptate – că era dispus să își asume riscuri... în caracterul lui exista o latură perversă, care căuta primejdia, și s-a întrebat dacă această dorință era atât de puternică, încât să-i pervertească rațiunea. A simțit un val de repulsie și dispreț față de sine. Dacă acest lucru era

adevărat, atunci nu avea dreptul să conducă alți oameni. Nu trebuia să i se încredințeze viețile lor. Însemna că soldații ar fi fost mai feriți sub comanda altcuiva. Acest gând l-a făcut să ia mai ușor decizia.

– Dacă nu avem încredere în Balthus, ar trebui să-l trimitem pe unul dintre oamenii noștri împreună cu mesagerul lui. Ca să fim convinși că nu nimerește altundeva, și că apărătorii citadelei nu vor fi luați prin surprindere de sosirea noastră.

Macro a analizat un moment sugestia, iar apoi s-a uitat la Cato cu o expresie întristată și obosită.

– Știu ce vrei să spui. Nici nu trebuie să mai deschizi gura. Nu te duci nicăieri. Nu vreau. Oamenii au nevoie de tine. Și, sincer să fiu, și eu... În noaptea asta o să luptăm și m-aș simți mai liniștit dacă aș ști că a Doua Iliră e pe mâini sigure.

Cato s-a uitat fix la prietenul lui un moment, iar inima i s-a umplut de dragoste pentru acel bărbat cinstit și aspru, care îl învățase cum să devină soldat și cum să ajungă conducător de oameni. Pentru Cato, Macro era idealul. El reprezenta adevărata măsură a unui adevărat soldat, iar gândul că acest bărbat se bizuia pe el era mai presus de orice laudă, oricât de darnică, venită din partea veteranului.

– Centurionul Parmenion îi poate conduce pe oameni la fel de bine ca mine.

– Ba nu, a răspuns Macro, clătinând din cap, după care a zâmbit. Poate să o facă mai bine. Dar mie nu-mi place să ies în evidență. E mai bine să concureze cu tine.

Au izbucnit în râs, apoi Cato a continuat:

– Trebuie să mă duc. Vreau să mă conving că totul este în regulă de partea cealaltă. Dacă e să fim trădaţi, mai bine dispar eu decât ambele cohorte.

– Cum voi afla dacă e cazul să urmez planul pus la cale de Balthus?

– M-am gândit la asta. Dacă reuşesc să ajung în citadelă, îi voi pune să aprindă o lumină în cel mai înalt turn. Tu şi Balthus porniţi atacul asupra porţii în momentul când vedeţi focul. Dacă până în zori nu apare nicio lumină, va trebui să înţelegeţi că am dat greş. E bine aşa, domnule?

Cato alesese în mod voit acel ton distant. Ştia că hotărârea definitivă avea să fie luată doar de Macro, iar dacă el refuza, nu mai avea rost să insiste asupra acelei chestiuni.

Macro şi-a frecat barba aspră de pe obraji.

– Prea bine. Transmite-i ordinele lui Parmenion, iar apoi te prezinţi din nou la mine. Eu o să fiu împreună cu amicul nostru, prinţul, ca să hotărâm ce mesaj trebuie trimis regelui.

Când Cato s-a întors la prietenul lui mai vârstnic, soarele coborâse la orizont, iar umbrele serii se strecurau de-a lungul câmpiei. Unul dintre oamenii lui Balthus stătea alături de prinţ şi de Macro ţinând o robă neagră pe braţ.

– El este Carpex, unul dintre sclavii familiei, a explicat Balthus. E cât se poate de credincios.

– Cât de credincios poate fi un sclav..., a zis Macro.

– Da. Dar eu mi-aș încredința viața în mâinile lui, a răspuns Balthus.

– Asta e bine. Pentru că tocmai asta îi încredințăm acum. Viața ta și a noastră.

Carpex a făcut semn către robă și i s-a adresat lui Cato.

– Stăpâne, va trebui să porți straiele astea. Leapădă armura și ține-ți armele acoperite. Restul de echipament trebuie lăsat aici.

– Și cum vom ajunge în citadelă? a întrebat Cato.

– Există o cale, a spus Balthus. Un tunel care duce de la una din haznalele orașului până la grajdurile din citadelă. Acum, clădirea e folosită drept cazarmă, dar eu și Carpex am descoperit totul când eram copii și obișnuiam să ne ascundem acolo ca să scăpăm de pedepse.

– Ce urât din partea ta, a spus Macro. Și când ai folosit ultima oară acest tunel?

– Acum zece ani, i-a răspuns Balthus, făcându-și buzele pungă. Sau poate mai demult...

– Înțeleg. Așadar, nu există nicio garanție că nu s-a blocat sau nu s-a astupat cu pământ între timp...

– Din câte știu, încă există.

– Și dacă nu? a întrebat Cato.

– Atunci va trebui să încercăm în alt fel.

– Adevărat, a spus Cato, dând din cap. Va trebui să rezolvăm problemele pe măsură ce apar.

Macro a protestat.

– Asta e o nebunie.

– Se poate, a recunoscut Cato. Dar câteodată nebunia e tot ce ne rămâne.

– Aha, foarte înțelept ai vorbit.

Cato a făcut un gest din umeri și s-a întors către sclavul prințului.

– Unde este mesajul?

Balthus a scos o tăbliță cerată de sub robă și i-a întins-o lui Cato.

– Poftim.

– Este, cum să spun, suficient de limpede? a întrebat Macro.

Prietenul lui a zâmbit.

– Anunță tot ce trebuie. Nu există surprize.

– Bine, a spus Cato și a vârât tăblița cerată în sacul de pe spate.

Apoi și-a scos casca, mantia, curelele și cuirasa și le-a înmânat lui Macro, după care s-a aplecat ca să-și îndepărteze gambierele argintate. Până să îmbrace roba și să-și fixeze banda în jurul acoperământului de cap, nu mai arăta chiar ca un roman și spera să treacă drept supus din Palmira – măcar pe întuneric. Când soarele a coborât spre orizont, Cato și Macro s-au așezat la mică distanță de oamenii lor, ceva mai sus pe pantă. Aproape imediat ce s-a rezemat de un bolovan mare, Macro a și adormit. Capul i-a căzut moale în piept și a început să sforăie. Cato nu și-a putut reține un zâmbet. Deși era obosit fizic, niciodată nu putea dormi în ajunul unei lupte, iar prin minte îi alergau șiruri de gânduri aparent fără sens. Acum, când trecuse primul fior pricinuit de perspectiva de a înfrunta primejdia, Cato a descoperit că tremura și și-a dat seama că un genunchi îi tresărea într-un ritm nebunesc. S-a

uitat mirat la picior și a trebuit să facă un efort pentru a-și controla ticul nervos.

Apoi, dintr-un motiv imposibil de explicat, în minte i-a apărut imaginea soldatului pe care îl rănise. A revăzut fiecare amănunt al uimirii și spaimei zugrăvite pe fața lui Primus, atunci când lama sabiei se înfipsese adânc în umărul lui. Omul își pierduse cunoștința și murise în urmă cu o zi, fiind îngropat în deșert, sub un morman de pietre, ca să împiedice animalele sălbatice să-i dezgroape trupul. Cato nu-l mai văzuse din noaptea luptei, însă imaginea omului pe care îl rănise nu-i mai dădea pace. În cele din urmă, nu a mai rezistat și l-a înghiontit ușor pe Macro.

– Hei, trezește-te!

– Hm? a mormăit Macro, lingându-se pe buze și întorcându-se cu spatele la Cato. Lasă-mă omule, nu vezi că dorm?

– Ba nu dormi. Hai, trezește-te. Trebuie să stăm de vorbă. Domnule? a făcut Cato, și l-a scuturat cu blândețe de umăr.

Macro s-a foit, a clipit și s-a ridicat de pe piatră, chircindu-se de amorțeala pe care o simțea în spate.

– Ce e? Ce s-a întâmplat, Cato?

Acum, după ce izbutise să-l trezească pe prietenul lui, Cato nu mai era sigur cum să înceapă. Agitat, și-a înghițit nodul din gât.

– Acum câteva nopți s-a întâmplat ceva. Când i-am prins în ambuscadă pe arcașii călări. Ceva despre care nu ți-am spus.

– Da? Ce anume?

Cato a tras aer în piept și a hotărât să mărturisească.

– În timpul luptei, eu... l-am rănit pe unul dintre oamenii mei. L-am străpuns cu sabia.

Macro s-a uitat țintă la el un moment, apoi s-a frecat la ochi.

– Ce spui că ai făcut?

– L-am rănit pe unul dintre auxiliarii mei.

– A murit?

– Da.

– Te-a recunoscut?

– Da. În clipa aia, Cato și-a adus aminte de privirea acuzatoare a omului și a alungat imaginea cu greutate. Sunt sigur de asta.

– Și a povestit cuiva?

– Nu știu.

– Hm. Proastă treabă! În mod normal, aș trece-o la capitolul întâmplare nefericită. În toiul bătăliei se întâmplă și accidente, mai ales noaptea. Însă moartea lui trebuie justificată. Nu ar suna bine pentru reputația ta dacă s-ar face o anchetă. Și chiar dacă nu se întâmplă, presupunând că omul a vorbit cu cineva, vestea se va răspândi. Doar știi cum circulă bârfele în armată. Așa ceva nu va fi acceptat cu ușurință de către oamenii tăi. Nici de ai mei, dacă tot veni vorba... Mai ales că amintirea acelui incident petrecut la Antiohia încă nu li s-a șters din memorie.

– Dar a fost un accident, a protestat Cato. Era întuneric. Și s-a întâmplat în timpul luptei. Nu am vrut să fac asta.

– Știu, tinere. Necazul e că băieții din Legiunea a Zecea nu vor vedea asta în același fel. Vor spune că acel Crispus l-a ucis pe omul tău din greșeală și că pentru asta a fost executat. S-ar putea să întrebe de ce nu împărtășești aceeași soartă. Știu că s-a petrecut în cu totul alte circumstanțe, dar oamenii ignoră de obicei astfel de amănunte, mai ales când păstrează ranchiuna și caută să se răzbune.

Cato a rămas tăcut un moment, apoi s-a uitat rugător la prietenul lui.

– Ce pot face?

– Nu prea multe. Dacă Primus a murit fără să vorbească față de cineva, ai scăpat. Macro a făcut o pauză și a zâmbit. Dar nu e atât de simplu. Cum te cunosc destul de bine, o să porți pe umeri povara vinovăției până la moarte. Dacă Primus a vorbit, vei fi tratat ca un lepros. Ba chiar mai rău, căci va trebui să te păzești tot timpul.

Cato a avut o senzație de gol în stomac la gândul că ar putea deveni un proscris în rândul camarazilor de luptă. Și-a înghițit nodul din gât.

– Mai bine mărturisesc totul, cât se poate de cinstit, înainte să înceapă a circula zvonuri despre mine. Pentru binele cohortei.

– Ce naiba, Cato. Încă nu e nevoie să faci pe eroul martir, i-a spus Macro destul de iritat. Mai așteaptă puțin. Vei afla curând dacă omul a ciripit ceva. Până atunci însă ar fi mai bine să nu te mai frământe asta.

A stat un pic pe gânduri, apoi și-a îndreptat degetul spre el. Asta era!

– Ce anume?

– Faptul că te-ai oferit voluntar să duci mesajul către rege.

– Nu. Nu are nicio legătură cu asta.

Macro s-a uitat la el, apoi a ridicat din umeri.

– Dacă zici tu... Te rog să nu te lași ucis din dorința perversă de a îndrepta un rău. Te cunosc bine, Cato.

– Nu te îngrijora. Nu am nicio intenție să-mi distrug viața.

– În regulă, a spus Macro care nu era întru totul convins. Să fii precaut, auzi?

Tânărul a urmărit două siluete care urcau panta spre ei: Balthus și Carpex. Cei doi romani s-au ridicat în picioare și au plecat capetele în semn de salut.

– A sosit momentul, l-a anunțat Balthus pe Cato. Trebuie să stai aproape de omul meu și să faci întocmai cum zice el. Există o cale de a pătrunde în citadelă, dar trebuie să ai încredere în el și să-l asculți. Să nu vorbești, nici măcar în grecește, pentru că accentul te va da de gol. Și să nu uiți de semnalul acela. Dacă nu-l vedem, nu vom pătrunde în oraș.

– Am înțeles.

– Bine, atunci, deși n-o fac din toată inima, îți urez noroc, romanule.

– Mulțumesc, a spus Cato și s-a întors către Macro. Ne vedem la citadelă, domnule.

– Bineînțeles, i-a răspuns prietenul lui și l-a lovit amical pe umăr. Așa cum a zis și prințul, noroc!

– Mulțumesc, domnule, a spus tânărul, solemn, și s-a întors pentru a-l urma pe Carpex dincolo de culme.

13

Au traversat culmea și au coborât în partea cealaltă, rămânând în spatele liniei pe care o crea pintenul stâncos ce pătrundea în câmpie spre Palmira. Soarele a apus dincolo de culme, iar ei au mers în tăcere pe măsură ce umbrele s-au îndesit în jurul lor în crepusculul care se adâncea. Cato l-a urmat îndeaproape pe Carpex, rămânând cu privirea alertă și precaută ațintită în față, căutând orice semn care ar fi putut trăda prezența vreunei locuințe ori a unei patrule dușmane. Însă peisajul în acea parte a orașului era arid și pustiu, iar pe acolo se puteau găsi doar o mână de creaturi ale deșertului. Un șacal, speriat de cei doi bărbați, s-a refugiat într-un tufiș scund, scoțând un scheunat ascuțit și strident. Deasupra, un vultur se rotea lenevos pe cer, iar Cato nu a putut să nu se gândească la faptul că, în zilele următoare, ambele animale aveau să se îngrașe cu carnea morților căzuți în luptă.

Când până și ultimele licăriri de lumină s-au stins pe cer, au ajuns la capătul pintenului și s-au oprit o

clipă surprinzând lumina nesigură a lămpilor atârnate de-a lungul zidului oraşului şi pâlpâind slab în ferestre şi pe acoperişurile plate ale clădirilor aflate dincolo de ele. În afara porţilor ardeau câteva focuri, semn că negustorii şi călătorii înnoptau acolo, dorind să-şi vadă de treburile şi de afacerile lor, fără să ţină cont de lupta pentru putere care se desfăşura între zidurile oraşului Palmira. Masiva citadelă domina latura răsăriteană a oraşului, iar Cato şi-a atins însoţitorul pe umăr.

– Acum pe unde o luăm?

Carpex a arătat spre un defileu puţin adânc, ce şerpuia dinspre dealuri şi de-a latul câmpiei, mergând spre oraş. În cele câteva zile din fiecare an în care ploua, acel defileu era albia unuia dintre pâraiele ce porneau dinspre dealuri, îndreptându-se către oază. Acum însă era uscat şi le oferea un ascunziş perfect pentru a se apropia de oraş.

– Stăpâne, rămâi în spatele meu. Dacă întâlnim pe cineva, să nu scoţi niciun cuvânt, da?

– Ştiu asta. Să mergem.

Au mers spre buza albiei înguste şi şi-au dat drumul jos. Solul era neted şi tare, iar ei au făcut foarte puţin zgomot cât s-au deplasat cu iuţeală înainte, urmând cursul albiei. La un moment dat, Cato a avut impresia că aude voci şi l-a oprit pe Carpex până s-a convins că nu era vorba de aşa ceva, apoi amândoi şi-au continuat drumul cu multă precauţie. După ce au parcurs probabil în jur de cinci kilometri, potrivit socotelii lui Cato, albia tot mai îngustă a râului secat

s-a șters, iar ei au ajuns pe câmpie, la mai puțin de un kilometru de oraș. În fața lor, un pâlc de palmieri marca locul în care cursul de apă își încheia călătoria după ce pornea de pe dealuri, iar Carpex i-a făcut semn lui Cato să-l urmeze până la trunchiurile înalte și subțiri care se curbau spre mănunchiurile ascuțite de frunze din vârful lor. În aer se simțea o slabă briză de seară, care le mângâia și le mișca ușor, astfel că foșneau când cei doi s-au strecurat în umbra lor, croindu-și drum cu grijă printre trunchiurile cu coajă curățată către latura îndepărtată a luminișului.

Pe neașteptate, Carpex s-a ghemuit la pământ și i-a făcut semn lui Cato să procedeze la fel. Imediat după aceea, sclavul s-a întors către el și, cu o privire înflăcărată, a dus un deget la buze. La mai puțin de treizeci de pași de ei, în locul în care palmierii erau mai sfrijiți și mai rari, se zăreau siluetele câtorva cămile așezate în genunchi pe pământ. Nu departe de ele se aflau câțiva bărbați care stăteau sub cerul înstelat și vorbeau cu glasuri scăzute în limba aramaică.

– Rebeli? a întrebat Cato în șoaptă.

Carpex a negat din cap.

– Negustători. Apoi, preț de câteva momente, și-a înclinat capul într-o parte ca să asculte ce vorbeau, după care a continuat: Se plâng că răzmerița le-a stricat afacerile.

Cato și-a dres glasul discret.

– Aș vrea și eu să am așa un necaz... Bun, și ce facem acum? Trebuie să-i ocolim.

– Da. Pe aici.

Carpex s-a lăsat la pământ și s-a furișat în patru labe de-a lungul lizierei de palmieri, străduindu-se să nu deranjeze frunzele uscate care căzuseră din aceștia. S-a oprit câteva momente, a aruncat o privire înapoi către Cato și i-a șoptit: Fii atent, romanule! S-ar putea să existe scorpioni ori șerpi ieșiți la vânătoare.

– Șerpi?

– Da. Vipere. Și acum, urmează-mă!

Cato a pornit după el, încercând să nu se crispeze la gândul că ar putea să se împiedice de vreo reptilă sau de vreo insectă ucigașă. A aruncat priviri alerte spre cămilele și oamenii aflați nu tocmai departe. La un moment dat, a înghețat când o cămilă a întors capul spre el și, rumegând nepăsătoare, a scos un sunet ca și cum și-ar fi dres glasul. Curând, și-a pierdut orice interes față de el și a continuat să rumege fericită. După ce au ajuns la o distanță sigură de negustători, s-au ridicat din nou în picioare și au pornit spre oraș. În stânga lor se găsea drumul care ducea spre est și către Parția, iar Carpex a pornit înspre el. Cato l-a prins de braț.

– De ce o luăm pe-acolo? Am putea fi văzuți.

– Bineînțeles. În felul ăsta, putem trece drept oameni obișnuiți care călătoresc spre Palmira. Dacă ne-ar vedea cineva coborând dinspre dealuri și mergând spre nord, am putea trezi bănuieli. Ai încredere în mine, stăpâne.

Cato a respirat adânc, apoi a dat din cap.

– Se pare că nu voi avea încotro.

– Așa este. Iar acum, te rog să nu mai vorbești.

Au ajuns la drum şi l-au urmat spre oraş. După ce au mers puţin, au trecut prin dreptul unei caravane care se îndrepta în direcţie opusă şi profita cât se putea de alinarea aerului rece al serii pentru a-şi începe călătoria. Carpex a schimbat câteva cuvinte cu unii dintre conducătorii de cămile când aceştia au trecut prin dreptul lui, iar, după ce caravana s-a îndepărtat, s-a întors spre Cato.

– Se pare că neguţătorii îşi scot din oraş mărfurile cele mai de preţ. Multe dintre familiile înstărite au părăsit deja oraşul. Stăpâne, se tem că va avea loc o mare bătălie. Să fi auzit deja că Longinus, guvernatorul vostru, va veni cu legiunile lui?

Cato a dat din cap. Dacă se ajungea la o bătălie sau la asediu, cei care sufereau cel mai mult erau oamenii din Palmira. Le înţelegea dorinţa de a fugi de acolo până după încheierea bătăliei. Ca întotdeauna, săracii, care nu aveau alt adăpost şi nici mijloace de a supravieţui în altă parte, erau condamnaţi să rămână în oraş şi să reziste furtunii de sânge care avea să se abată asupra oraşului lor.

Cât s-au apropiat de poarta de răsărit, Cato a văzut că de-a lungul drumului erau oameni care stăteau ori dormeau pe pământ, de o parte şi de alta a drumului. Chiar dacă în oraş era o revoltă, unii dintre localnici încă îndrăzneau să intre şi să iasă din oraş, îngrijindu-şi micile proprietăţi sau caprele pe care le aveau. Poarta era deschisă, însă păzită straşnic de oameni înarmaţi, care împiedicau accesul oricui după căderea întunericului. La lumina torţelor ce ardeau

în postamente fixate deasupra porții și a vaselor pentru jăratic aflate de o parte și de alta a ei, Cato a văzut că soldații purtau armuri de zale peste robele și jambierele largi. Fiecare dintre ei purta pe cap un coif de formă conică și era echipat cu suliță și un scut rotund. Ei blocau accesul în oraș.

– Ce facem acum? a bombănit Cato.

– Faci așa cum spun eu, stăpâne. Ai înțeles?

Cato a făcut semn că da.

– Faci întocmai ca mine și nu scoți o vorbă. Când ajungem la poartă, o să spun cine sunt. Oricum, e posibil să fiu recunoscut. Le voi povesti că ești un sclav care a scăpat împreună cu mine din suita prințului Balthus. Le voi spune că tabăra stăpânului meu este undeva aproape, spre răsărit. Și că le voi preciza locul ei exact doar dacă mi se oferă o recompensă pentru această informație pe care i-o pot da prințului Artaxes. Ne vor lăsa să intrăm și ne vor escorta pe poartă ca să-l găsim pe prinț. Odată intrați, ne vom afla în cartierul cel mai sărac al orașului. Străzile de acolo sunt înguste și șerpuitoare. Când îți fac eu semn, o rupem la goană și te ții aproape de mine. O să-i lăsăm în urmă, iar pe străzile acelea scăpăm de ei, dar să nu mă pierzi din ochi, stăpâne, și nu cumva să te rătăcești, pentru că altfel sigur vei cădea în ghearele lor.

– Ăsta ți-e planul? a șuierat Cato, cuprins de furie. Dar dacă nu reușește?

– Stăpâne, ai unul mai bun? l-a întrebat Carpex pe un ton ce nu admitea replică.

Cato a dat din cap cu tărie.

– Ar trebui să plecăm de aici și să ne facem un plan cum se cuvine. Însă era deja prea târziu. Nu aveau cum să procedeze altfel. Ce se întâmplă dacă vor trimite pe cineva să transmită mesajul, în loc să ne conducă în oraș? Ce facem atunci?

– Ce facem? a exclamat Carpex, părând surprins. Atunci se va descoperi cine suntem cu adevărat, stăpâne, și vom fi executați.

Cato a dat din cap, uimit de caracterul disperat al stratagemei gândite de camaradul lui, dar în același timp simțind cu disperare că nu aveau cum să bată în retragere. Se aflau destul de aproape de oamenii care păzeau poarta și puteau fi văzuți în lumina torțelor, iar dacă s-ar fi întors să plece, ar fi stârnit imediat bănuieli. Cato și-a înghițit nodul din gât și a sperat că trăsăturile de roman îi erau ascunse de ceea ce purta pe cap.

Sclavul a iuțit pasul și, aruncând o privire agitată peste umăr, s-a grăbit spre poartă, urmat îndeaproape de tânăr.

Au fost văzuți neîntârziat de câteva dintre gărzi, care și-au coborât sulițele, îndreptându-și vârfurile către ei. Un răcnet aspru a spintecat întunericul, iar celelalte gărzi au sărit în picioare, cu armele pregătite, ceea ce i-a făcut pe Carpex și Cato să se oprească. Unul dintre rebeli a înaintat și a strigat la ei. Sclavul a ridicat brațele și s-a aruncat în genunchi, pornind să vorbească repede, pe un ton ce îi trăda spaima. Cato a îngenuncheat în spatele lui, lăsând capul în piept și sperând că aceea era o postură prin care orice sclav

își exprima supunerea. Schimbul de cuvinte dintre Carpex și una dintre gărzi a continuat câtva timp, iar tonul acesteia din urmă s-a schimbat, trecând de la ostilitate la surprindere, apoi la emoție, moment în care i-a făcut semn să se ridice și să-l urmeze. Cato a sărit în picioare rămânând cât de aproape a putut de însoțitorul lui și amândoi au fost conduși prin dreptul celorlalte gărzi și pe poartă.

Ajunși înăuntru, la lumina torțelor, a văzut o stradă îngustă, mărginită de mormane de gunoaie, care ducea printre clădiri sumbre. După câteva zile petrecute în deșert, mirosul închis și respingător al orașului l-a izbit neiertător în nări și, instinctiv, a strâmbat din nas. Ofițerul care răspundea de paza porții a aprins o torță mică și i-a condus pe stradă, în ritm alert. Carpex și Cato mergeau după el, iar în urma lor se aflau alți doi soldați înarmați cu lănci și purtând armuri din zale și coifuri. Cato și-a dat seama că secretul era să se îndepărteze de soldații din escortă suficient de mult cât să nu poată fi atins de vreo armă de-a lor, în cazul în care soldații ar fi fost îndeajuns de iuți ca să încerce așa ceva împotriva celor doi reținuți care încercau să evadeze. Strada a ocolit o cișmea publică, apoi a început să urce domol spre locul în care tânărul roman bănuia că se afla citadela. În tot acest timp nu l-a scăpat din ochi pe sclavul care-i era însoțitor, fiind încordat și pregătit să țâșnească în fugă. La douăzeci de pași mai încolo se deschidea spre stânga o uliță și, pe măsură ce se apropiau de ea, Carpex se trăgea înspre partea aia de stradă. Când au ajuns exact în

dreptul acelei ulițe, sclavul a alunecat și s-a lăsat pe mâini și pe genunchi, scoțând un strigăt de durere. Ofițerul din frunte s-a întors, s-a încruntat și a strigat către oamenii lui, dar a continuat să înainteze. Unul dintre soldați a trecut de sclav și s-a oprit la câțiva pași mai departe, ca să-l urmărească pe Cato. Celălalt soldat s-a aplecat și l-a tras brutal pe Carpex ca să-l ridice în picioare.

Însă bărbatul s-a ridicat fulgerător și a aruncat o mână de pietriș, praf și gunoi în fața soldatului.

Omul s-a tras instinctiv înapoi și a scos un sunet de surpriză.

– Fugi! a strigat Carpex în greacă și a sărit apoi spre intrarea pe alee, iar Cato a țâșnit după el. În momentul în care au ieșit din cercul de lumină dat de torța ofițerului, au pătruns într-o beznă aproape deplină. Aleea era atât de îngustă, încât nici măcar doi oameni nu puteau merge alături pe ea, iar mirosurile de mâncare stricată, scârnă umană și sudoare erau cumplite. Bărbații au continuat să alerge orbește pe lângă uși întunecate și ferestre cu obloane trase. În urma lor, ofițerul striga ordine către soldații săi și curând s-a zărit un licăr de lumină în spatele celor doi fugari, semn că soldații pătrunseseră pe alee.

– Mișcă-te! a strigat Carpex, trăgându-l pe Cato, ca să alerge mai repede.

Aruncând o privire peste umăr, romanul l-a văzut pe ofițer în fruntea urmăritorilor, ținând torța sus pentru ca lumina ei să strălucească puternic în spațiul restrâns și aruncând o nuanță roșiatică asupra gărzilor,

caselor și mizeriei de pe jos. Ofițerul a scos un strigăt și a arătat cu brațul înspre cei doi fugari.

– Ține-te aproape de mine! i-a șuierat sclavul și au continuat amândoi să alerge, dar având grijă să rămână pe mijlocul aleii, ca să se ferească de obstacolele care stăteau proptite de pereții caselor, și de o parte, și de cealaltă. Cato a auzit bocănitul cizmelor purtate de gărzile care se străduiau să-și ajungă prada din urmă. Carpex a alunecat și s-a dezechilibrat, cât pe ce să cadă, dar și-a revenit, însă tânărul roman, venind cu viteză din spate, aproape că l-a dărâmat.

– Câștigă teren! a spus Cato printre dinții încleștați. Trebuie să găsim o ieșire.

– Nu te opri! i-a șoptit Carpex gâfâind. Scăpăm noi de ei. Ai încredere în mine!

Însă Cato era deja convins că încercarea avea să dea greș. Pe străduța aia se ciocneau de prea multe obstacole. Mai devreme sau mai târziu, puteau să cadă lați pe stradă și să fie prinși. În față, a reușit să distingă o schimbare în felul în care se reflectau umbrele, semn că aleea cotea brusc spre stânga. Imediat ce Carpex a luat-o după colț, Cato și-a dat seama că trebuia să acționeze, altfel erau sortiți pieirii, ceea ce ar fi atras și moartea oamenilor din ambele cohorte. L-a prins de mână pe însoțitorul lui.

– Așteaptă aici!

A arătat cu degetul spre mijlocul aleii, la câțiva pași de colț. Apoi, dându-și roba deoparte, a scos sabia și s-a lipit de cea mai apropiată ușă. Inima îi bătea atât de tare, încât simțea sângele bubuindu-i în urechi,

ceea ce îl împiedica să audă zgomotul paşilor ce se apropiau. Ştia că nu avea decât o singură şansă de a-şi învinge urmăritorii. Trebuia să lovească iute şi cu tărie, aşa cum ar fi procedat şi Macro într-o situaţie asemănătoare. A inspirat adânc, umplându-şi plămânii cu aer, timp în care sclipirea roşiatică a torţei se reflecta dinspre zidurile caselor de după colţ.

Apoi, semiîntunericul aleii a fost iluminat puternic în momentul când ofiţerul cu torţa a trecut de capătul zidului de care era lipit Cato. Omul l-a zărit imediat pe Carpex şi a urlat triumfător, repezindu-se către sclav. O clipă mai apoi a apărut şi primul dintre soldaţii lui, iar ofiţerul a trecut de Cato. Cu un răcnet din rărunchi, acesta a ţâşnit afară din ascunzătoare cu sabia ridicată, având vârful îndreptat spre faţa soldatului. Fără să ezite, a împins braţul cu arma în faţă, reuşind să-l lovească pe bietul om drept în obraz, puţin mai jos de ochiul stâng. Lama armei a străpuns carnea şi muşchii, după care a sfârtecat osul de dedesubt şi a pătruns adânc în ţeastă. Imediat după aceea, cu o smucitură nemiloasă, romanul a retras sabia şi s-a răsucit dintr-o mişcare, continuând să răcnească din răsputeri. Ofiţerul rebel se întorsese pe jumătate, iar, în lumina roşiatică a torţei, faţa lui a părut o mască de uimire şi de spaimă. Apoi, tăişul sabiei lui Cato l-a izbit în gât, exact între cămaşa de zale şi marginea coifului. Lovitura fusese dată cu toată tăria de care era capabil tânărul şi i-a produs o tăietură în diagonală prin gât, despicându-i clavicula, după care a ajuns la şira spinării, unde s-a oprit. Picioarele au cedat, iar

ofițerul, având pe față o expresie nedumerită, s-a lăsat moale în genunchi, după care și-a dat duhul.

Un zgomot venit din spate l-a făcut pe Cato să se răsucească și să-și scoată arma din trupul ofițerului. Primul soldat tocmai se prăbușise la pământ și lovea spasmodic din picioare, iar cel de-al doilea apăruse în apropierea lui. Omul s-a oprit când a trebuit să o ia după colț, însă imaginea celor doi camarazi ai lui, dar mai ales a romanului aplecat asupra lor, ușor ghemuit și pregătit să sară la atac cu sabia din care picurau stropi de sânge, i s-a părut a fi prea mult. S-a retras cu o grabă disperată după colțul străduței și a dispărut, după care Cato i-a auzit sunetul pașilor și strigătele de avertisment și groază.

Nu aveau timp să jubileze pentru o victorie neînsemnată, așa că tânărul a șters cu marginea mantiei sângele de pe lama sabiei și i-a făcut semn lui Carpex să se apropie.

– Scoate-ți roba și îmbracă hainele ofițerului!

– Poftim?

În lumina aruncată de torța ce dădea să se stingă în gunoaiele mizere de pe pământ, Carpex încă părea împietrit.

– Îmbracă uniforma lui, i-a poruncit Cato cu glas aspru, aruncându-și și el roba, după care s-a aplecat asupra cadavrului soldatului. A deznodat baretele de sub bărbia omului și i-a scos coiful și căptușeala de pe cap, apoi a desfăcut centura de care avea prinsă sabia. Aruncând o privire în jur, a văzut că și Carpex îngenunchease și, după o șovăială de o clipă, s-a apucat să

procedeze la fel în cazul ofițerului rebel. Soldatul purta cămașă de zale și, ca de obicei, inelele greoaie de metal s-au dovedit greu de desfăcut și de scos peste piept, umeri și cap, iar Cato a trebuit să tragă furios de ea ca să o desprindă. Imediat după aceea, a aruncat-o peste cap și și-a trecut brațele prin ea, apoi a lăsat cuirasa să alunece în jos pe corp. A ridicat căptușeala și a pus-o pe cap, apoi și-a așezat coiful conic și a legat baretele sub bărbie. Carpex încă se chinuia să se strecoare în cămașa de zale și Cato s-a grăbit să-l ajute. Un moment mai târziu, romanul a luat de la pământ făclia și i-a întins-o sclavului, după care s-a aplecat să recupereze și lancea soldatului.

– Un lucru e sigur, din momentul ăsta nu vom mai atrage atenția.

Și acum hai să găsim odată tunelul ăla.

Sclavul s-a întors pe călcâie și a pornit în fugă de-a lungul aleii. Cato l-a urmat, rămânând aproape de tovarășul lui, ca să vadă drumul luminat de torță. Carpex s-a strecurat cu dibăcie printre străduțele întortocheate, cu toate că era noapte. Cât au mers precipitați, Cato nu a văzut niciun locuitor al zonei, de aceea a bănuit că aceștia se ascundeau speriați îndărătul ușilor închise, rugându-se ca rebelii să nu-i ia în seamă. Într-un târziu, au pătruns pe o stradă ceva mai lată care dădea într-o piață în care se aflau tarabele negustătorilor, goale la acea oră de noapte. Din întuneric s-a auzit un mormăit și când s-au întors în direcția de unde venise sunetul, cei doi au văzut o siluetă aflată nu departe de ei. Înainte să apuce să reacționeze, omul

s-a întors și a dispărut. Zgomotul pașilor lui s-a stins curând în noapte.

– Cred că a fost un cerșetor, a sugerat Carpex, nu tocmai convins. Oamenii ăștia dorm câteodată în piețe. În orice caz, uită-te acolo, stăpâne, i-a zis el și a arătat spre o construcție de piatră cu o ușă arcuită, plasată chiar în mijlocul pieței.

– Ce e acolo?

– Una dintre intrările în canalizarea orașului. Meșterii o mai folosesc din când în când, dar e aproape întotdeauna încuiată, a spus Carpex zâmbind. Cel puțin așa își închipuie ei.

– Încuiată? a întrebat Cato, clătinând din cap cu frustrare, când s-au apropiat de ușa masivă și ghintuită, încadrată de arcada de piatră.

Și acum ce facem?

– Stai să vezi, i-a răspuns sclavul, în timp ce examina scoaba de fier pe unde zăvorul pătrundea în zidărie. Scoțându-și pumnalul, Carpex a răzuit de pe marginile de piatră o parte din mizeria depusă și apoi a introdus lama în spațiul liber unde ar fi trebuit să se afle mortar. A răsucit-o un moment, până când din gaură a început să iasă la iveală o bucată de piatră de formă pătrată. Imediat ce a putut să o prindă de margini, sclavul a extras-o, așezând-o cu atenție pe pământ. Acum, zăvorul era la vedere și a putut deschide ușa. Partea ei de jos s-a frecat de dalele de piatră, scoțând un hârâit supărător, după care s-a auzit un geamăt de nemulțumire dinspre țâțâni. Cato și Carpex s-au crispat auzind sunetele stridente, au

așteptat un moment ca să vadă vreo reacție, după care s-au strecurat prin deschizătură.

– De unde știai de ușa asta? l-a întrebat Cato, după ce au ajuns înăuntru.

– Eu am aranjat-o așa, pentru ca eu și prințul să ne putem strecura prin tunelurile de canalizare fără știința nimănui. Dacă nu te uiți atent la bucata aia de piatră, nu-ți dai nicidecum seama că ar putea fi clintită. Să mergem.

Carpex s-a ghemuit ca să treacă pe sub tavanul scund, luminându-și calea cu o torță pe care o ținea înclinată în față. Cato l-a urmat. Înăuntru se găsea o mică platformă de piatră, având câteva trepte murdare ce duceau în jos, către tunel.

– Stăpâne, ar fi bine să închizi ușa.

Tânărul a împins-o înapoi la locul ei, străduindu-se să o miște în țâțâni cu multă grijă, ca să nu producă zgomot. Apoi a făcut un semn din cap către Carpex.

– Gata. Acum să mergem.

În partea de sus, treptele erau uscate, însă ultimele aveau mâzgă pe ele, iar Cato a pășit cu precauție când a coborât printr-o arcadă mică drept în tunel. A strâmbat din nas când, oprindu-se, mirosul de acolo i-a pătruns în nări. În lumina inconstantă dată de făclia mică, a văzut canalizarea întinzându-se în ambele sensuri cât cuprindea cu ochii. Treptele dispăreau în curentul apei mizere și, după o scurtă ezitare, Carpex a pătruns în acel pârâu. A pornit în direcția în care ducea curentul, prin apa care îi ajungea până la jumătatea pulpei. Cu o strâmbătură de neplăcere,

Cato l-a urmat. Aerul stătut mirosea apăsător a excremente şi urină şi tânărul îşi înghiţea întruna nodul din gât încercând cu disperare să nu verse.

– Cât de mult avem de mers?

– O sută de paşi, stăpâne. Iar atunci ne vom afla sub citadelă. Făcuseră mai puţin de cincizeci de metri când au auzit amândoi un scârţâit slab de balamale şi s-au oprit ca să se uite înapoi. Sunetul vocilor a răsunat cu ecou în tunelul căptuşit cu piatră, iar o clipă mai târziu au văzut o licărire roşiatică în dreptul arcadei unde treptele duceau spre intrarea în canalizare.

– Fir-ar să fie, a mormăit Cato. Se vede treaba că cerşetorul ăla a găsit pe cineva să-l asculte. S-a mişcat iute. Iar celălalt soldat cred că a alarmat tot oraşul.

– Ce facem?

– Te-ai putea orienta de aici încolo pe întuneric?

– Nu.

– Atunci trebuie să înaintăm. Dar repede!

În lumina făcliei lui Carpex, au continuat să meargă mai iute, făcând valuri prin curentul de mizerie şi stropind pereţii. Apoi, din urma lor s-a auzit un strigăt, răsunând brutal şi foarte apropiat în acel spaţiu închis, urmat de clipocitul apei tulburate de paşii celor care porniseră după ei.

– Cât mai e de mers? a întrebat Cato, gâfâind.

– Nu mai e mult. Nu departe de aici, din tunel porneşte o ramificaţie spre dreapta.

Tânărul a ridicat ochii şi a examinat locul. Gura neagră a unei intrări apărea la limita cercului de lumină dat de făclie.

– Am văzut!

Au mers precipitați prin apă și au pătruns în tunelul lateral.

– Și acum, ce facem?

– Mergem puțin până dăm de un cot, după care urmează pintenul care duce spre vechile grajduri ale citadelei.

– Bine.

Cato l-a urmat pe sclav, care a iuțit din nou pasul. Câteva clipe, urmăritorii au dispărut din câmpul lor vizual, iar acum, când cei doi se aflau în acea nouă porțiune de tunel, zgomotul făcut de mersul lor prin apă se stinsese aproape cu totul. Însă curând intrarea din spatele lor s-a luminat tot mai puternic, iar un moment după aceea, rebelii au pătruns în tunelul lateral. Cato a văzut în față cum tunelul cotea, așa cum spusese Carpex. Când au dat colțul, i-au pierdut din nou din ochi pe urmăritori, apoi sclavul a arătat cu degetul spre ceva.

– Uite! Acolo!

Un pasaj de mici dimensiuni dădea spre canalul principal de colectare, aflat probabil la jumătatea înălțimii tunelului în care se aflau. Când au ajuns la el, Cato a aruncat o privire înăuntru și a văzut că pintenul urca într-o pantă domoală.

– Unde duce?

– Direct spre cazarmă. Sfârșește sub un grilaj.

– Bine.

Cato a luat făclia din mâna sclavului și apoi l-a împins pe acesta în deschizătura îngustă.

– Ia-o înainte. Dar să mergi cât de repede poţi. Să te opreşti imediat ce îi auzim pe rebeli.

Carpex a confirmat cu o mişcare din cap şi a urcat în tunel. Cato a învârtit făclia şi apoi a aruncat-o cât de departe a putut de-a lungul tunelului. Flacăra a crescut în intensitate cât a descris un arc de cerc prin aerul întunecat, apoi s-a izbit de un perete şi a ricoşat cu o jerbă de scântei, după care a căzut în apa puturoasă, a scos un şuierat şi s-a stins, făcând totul să se cufunde în beznă. Cato a găsit pe pipăite marginea intrării în tunelul lateral şi s-a aplecat pentru a putea pătrunde. Pe acolo nu se putea merge în picioare, nici măcar aplecat, ci doar pe palme şi genunchi. Doar un firicel de apă se prelingea pe podea şi era plină de tot felul de mizerii şi bucăţi de moloz. În faţă, l-a auzit pe Carpex gemând şi înaintând în susul pantei. Apăsat de cămaşa grea de zale, gâfâia aproape epuizat. Pătrunseseră în acel pasaj cale de vreo zece metri, când tânărul roman a auzit zgomotele făcute de urmăritori.

– Carpex! a şuierat el în şoaptă. Opreşte-te!

În pasajul strâmt s-a făcut linişte, iar Cato s-a străduit să-şi ţină respiraţia în momentul când rebelii au ajuns la capătul tunelului. În dreptul intrării a licărit flacăra unei torţe, după care urmăritorii au trecut mai departe. Cato a mai aşteptat puţin, apoi a şoptit.

– Gata.

Au continuat să înainteze târâş, urcând pintenul pe întuneric, după care Cato a auzit sunete, semn că rebelii se întorceau pe tunelul principal. Unul dintre

urmăritori a strigat ceva, iar apoi s-a auzit foiala oamenilor care începuseră să urce de-a lungul micului pasaj. Acum nu mai era nevoie să păstreze tăcerea, de aceea Cato i-a spus cu voce tare lui Carpex.

– Vin după noi! Mergi înainte!

S-au grăbit să înainteze, fără să mai ia în seamă duhoarea și mâlul de sub palme și genunchi. În spatele lor, urmăritorii, ajutați de lumina dată de făclii, veneau cu repeziciune, iar icnetele și strigătele lor urcau prin tunelul îngust de parcă s-ar fi aflat la numai câteva degete de Cato. Apoi a perceput câteva detalii vagi pe peretele tunelului și și-a dat seama că rebelii se apropiau vertiginos. Dacă îi prindeau din urmă înainte de a ajunge la capăt, cei doi nu ar fi avut nicio șansă să se întoarcă și să riposteze. Cato avea asupra lui doar sabia. Și zărise cel puțin o lance printre armele urmăritorilor. Îl puteau atinge cu ușurință și nu avea spațiu suficient pentru a evita o împunsătură.

Tunelul a început să meargă în plan drept și Cato a perceput voci venind din față.

– Aproape c-am ajuns! a strigat Carpex spre el.

Cato a aruncat o privire peste umăr și, la vreo cincisprezece pași în urma lui, a văzut făclia primului dintre urmăritori și expresia lui sumbră și hotărâtă.

Vocile ce răsunau deasupra lor au crescut în intensitate și Cato a văzut o rază slabă de lumină pătrunzând în jos spre tunel. Carpex s-a azvârlit înainte ca să parcurgă ultimii metri și apoi s-a ridicat în picioare și a prins între degete barele de fier ale grătarului aflat deasupra capului și a împins cu forță. Grilajul nu

s-a clintit, așa că, imediat ce a ajuns lângă el, s-a îndreptat de spate, a împins cu toată tăria și s-a ales cu o înțepătură în palmă făcută într-o ieșitură ascuțită. Peste ei s-au rostogolit bucăți de tencuială, iar apoi, cu un scrâșnet neașteptat, grilajul a cedat și s-a prăbușit cu un zăngănit asurzitor pe podeaua încăperii de deasupra. Carpex a urcat, prinzându-se de marginea găurii și cățărându-se, după care s-a rostogolit pe o parte. Cato a aruncat o privire în josul tunelului și a văzut că unul dintre rebeli, ajuns foarte aproape de el, lepădase făclia și își scosese sabia în timp ce înainta cu dinții încleștați, gata să ucidă.

Brusc, s-a auzit un vacarm de voci surprinse venind din camera de deasupra, iar Carpex a scos un răcnet. Cu toate astea, Cato s-a tras în sus prin gaură, fără să mai țină seama de primejdie, pentru că dorea să scape de omul din tunel care înainta cu repeziciune ca să-l străpungă cu sabia. Cu un icnet, a făcut un efort suprem și s-a tras în sus prin deschizătură. Când a ajuns cu torsul dincolo de podea, l-a văzut pe Carpex alături, prăbușit pe podeaua pardosită cu dale. Sclavul avea o expresie de stupefacție, iar din gură îi curgea sânge. În jurul lor, strigând furioși, câțiva soldați în tunici albastre se apropiau amenințător de el. Unii erau înarmați, iar unul dintre ei a făcut un salt înainte cu sabia, voind să-l izbească pe Cato în cap.

– Stai! a răcnit Cato în latină și ridicând un braț într-un ultim efort de a se apăra de lama sabiei ce cobora spre el. Sunt roman!

14

Imediat după căderea nopții, Macro și prințul Balthus au condus coloana pe un drum mai puțin direct decât cel urmat de Cato și Carpex. Cavaleria romană și călăreții palmirani au mers pe jos, ducându-și de căpestre caii ale căror copite fuseseră înfășurate în cârpe ca să nu facă zgomot. Infanteriștii primiseră ordin să-și lase orice alte lucruri sau echipamente într-o peșteră de la poalele unui deal și acum mergeau de voie, ducând cu ei doar armele și purtând armuri. Toate articolele de strictă necesitate avute asupra soldaților stăteau prinse bine de corp, astfel ca ei să mărșăluiască pe cât posibil în tăcere, iar discuțiile fuseseră interzise. Centurionii și optio mergeau alături de oamenii lor, stând cu urechile ciulite ca să depisteze până și cea mai neînsemnată încălcare a ordinelor, cei vinovați urmând a fi pedepsiți cu bătaia.

În vreme ce coloana înainta în tăcere, Macro se simțea foarte mândru de realizările oamenilor lui. Reușiseră să traverseze deșertul și-și alungaseră dușmanii ca să ajungă până acolo, iar acum ținta le apăruse în

fața ochilor. Cu toate astea, în cazul în care Cato nu ar fi trecut de poartă ca să ajungă la citadelă sau dacă nu reușise să-i convingă pe cei dinăuntru să creeze o diversiune ca să le permită lui Macro și celorlalți să pătrundă în oraș însemna că nu-și va îndeplini misiunea. Gândindu-se la tânărul său prieten, Macro a regretat încă o dată că îi îngăduise să plece împreună cu sclavul lui Balthus. Existau destui ofițeri de-ai săi care s-ar fi descurcat la fel de bine, iar de Cato era nevoie pentru a-și comanda oamenii din cohortă. De fapt, în timp ce analiza hotărârea luată, Macro și-a dat seama că și el avea nevoie de Cato într-o situație ca aia, în care sincronizarea, evaluarea corectă și capacitatea de a gândi din mers reprezentau calități vitale. Macro se simțea în elementul lui și existau puțini oameni din legiune care să se compare cu el în ceea ce privește calitățile de conducător în luptă. Era puternic și brutal, dar și curajos, iar când dorința înflăcărată de luptă îi făcea sângele să fiarbă în vine, era dispus să admită că de fapt chiar îi făcea plăcere... Spre deosebire de Cato, care socotea lupta drept un mijloc necesar pentru atingerea unui obiectiv.

Cel puțin așa obișnuia Cato să vadă lucrurile, a gândit Macro, pe fața căruia a apărut o expresie de îngrijorare. În acea zi văzuse pentru prima oară o sclipire de emoție în ochii lui când acesta insistase să-l însoțească pe sclavul lui Balthus pe drumul spre Palmira. Era o misiune absurd de primejdioasă pentru care Cato se oferise voluntar, iar acum lui Macro îi era imposibil să nu se teamă pentru siguranța amicului său. Nu doar

pentru că avea să se aventureze în inima orașului dușman, ci în primul rând pentru că nu era convins de calitățile naturale de luptător ale tânărului. Care manifesta mai degrabă o înclinație spre filozofare, a gândit Macro cu regret. Asimilarea unor filozofii ciudate pe care le citea de pe rulouri obscure nu slujea niciunui scop practic și nici nu era o modalitate de distracție, spre deosebire de vizionarea comediilor, care pentru Macro era cea mai mare plăcere.

În anii de când Cato îl învățase să citească, Macro își folosise noua pricepere pentru a-și îndeplini plictisitoarele cerințe impuse de birocrația militară. Însă în lunile din urmă, grație ședерii pașnice și comode în garnizoana din Antiohia, începuse să citească din plăcere. Lăsând discret deoparte traducerile latine din Socrate și Aristotel, pe care Cato le găsise în biblioteca locală, Macro își dăruise orele libere lecturilor de comedii, dar și altor lucrări mai picante și reușise să citească o bună parte a pieselor lui Plaut, după care izbucnise criza cu Parția, iar el fusese trimis spre Palmira.

Gândurile i-au revenit brusc la situația prezentă, pentru că un cercetaș a apărut în fugă de-a lungul pintenului care pătrundea în câmpie. Macro a ridicat mâna pentru a-i atenționa pe oamenii ce mergeau în urma lui, iar pe întuneric, coloana s-a oprit cu destule stângăcii. Cercetașul dintr-un escadron de cavalerie din a Doua Iliră a salutat, apoi a dat să prezinte raportul. Macro l-a oprit imediat.

– Vorbește în greacă, i-a spus, făcând un semn către Balthus, ca să înțelegem amândoi.

– Am înțeles. La fel ca mai toți soldații staționați în estul Imperiului, cercetașul vorbea în primul rând greaca și cunoștea latină doar atât cât să înțeleagă ordinele militare. A arătat către capătul pintenului. Am dat peste o patrulă dușmană în direcția aceea. La mai puțin de jumătate de milă de la vârful pintenului. În apropierea unor palmieri.

– Câți erau?

– Nu mai mult de douăzeci.

– În ce direcție se deplasau?

– Nu mergeau. Păreau să se fi oprit să-și petreacă noaptea acolo. Mai toți dorm, dar au lăsat doi oameni de veghe.

– Fir-ar să fie, a bombănit Macro.

Patrula rebelilor își stabilise tabăra chiar în drumul ei de înaintare.

– I-am putea ocoli, a sugerat Balthus. Ne îndepărtăm de pinten cale de vreun kilometru, iar apoi încercăm să-i ocolim.

Macro a clătinat din cap.

– Ne-ar lua prea mult timp. Trebuie să intrăm în oraș înainte de crăpatul zorilor. Pe de altă parte – și s-a întors către terenul deschis aflat dincolo de pinten –, ar trebui să ne îndepărtăm mult ca să fim siguri că nu ne vor vedea. Dacă s-ar întâmpla asta, fii convins că prima lor grijă va fi să-și anunțe prietenii din Palmira. Și chiar dacă nu ne-ar zări, ar trebui să parcurgem o distanță mare până să ne reluăm marșul către poarta de răsărit. Iar pe câmpie am putea da peste

păstori, negustori sau călători. Și oricare dintre ei ar putea da alarma.

– Ai dreptate, centurion. Ce sugerezi să facem?

Macro a rămas un moment pe gânduri.

– E mai bine să urmăm drumul drept. Ar fi cel mai rapid și sigur, cu condiția ca mai întâi să eliminăm patrula aia.

– Să eliminăm patrula?

Surpriza din glasul prințului era evidentă.

– Da, și trebuie acționat rapid. Putem să-i prindem și să-i ucidem înainte să apuce să trimită pe cineva care să dea alarma. Băieții tăi vor avea un rol important în treaba asta.

– Despre ce e vorba?

– Îi trimitem de o parte și de alta a taberei. După ce-și ocupă pozițiile, îi atacă și-i distrug pe rebeli încă înainte de a apuca să urce pe cai. Nu trebuie să scape niciunul. Asta să ne fie clar.

– Nicio grijă, romanule. Îmi dau seama de riscuri. Balthus a tăcut un moment, după care a continuat. Dar ce se întâmplă dacă vor scăpa câțiva dintre ei și vor da alarma? Ce facem în situația asta?

– Atunci va trebui să hotărâm dacă e cazul să ne retragem spre dealuri ca să așteptăm o altă ocazie pentru a pătrunde în oraș, lucru care, sincer să fiu, nu cred că se va mai întâmpla în cazul în care rebelii află de prezența noastră în apropiere de Palmira. După toate probabilitățile, se vor mobiliza ca să ne vâneze și să ne distrugă. Or, a mai spus Macro, urmărind atent fața prințului, ne continuăm atacul și îi surprindem înainte

de a apuca să reacționeze. Desigur, dacă reușesc să apere poarta, atunci toate eforturile noastre vor fi zadarnice. Așadar, asta e soluția dacă ne va scăpa vreun om din patrulă. Ce preferi?

Macro hotărâse deja, dar era curios să afle ce gândea Balthus. Prințul Palmirei voia să lupte ori avea să fugă? Balthus i-a răspuns fără să șovăie.

– Dacă scapă vreunul, eu sunt de părere că trebuie să înaintăm spre Palmira cât de repede posibil, a zis el și s-a bătut în piept. Și, cum sunt la comandă până când ajungem în citadelă, așa vom proceda.

Macro a zâmbit.

– Ești un om după placul inimii mele. Corect, cred că vrei să-ți comanzi oamenii în acest atac asupra patrulei.

Cu un semn din cap, Balthus s-a îndepărtat, îndreptându-se spre șirul întunecat al oamenilor lui, care stăteau întinși nu departe de coloana romană. Macro l-a urmărit câteva clipe, apoi a revenit în fruntea coloanei și a luat prima centurie, aflată sub comanda centurionului Horatius, din avangarda cohortei și l-a urmat pe cercetaș spre patrula dușmană, furișându-se cu mare grijă. Spre stânga lui, călărețiii palmirani au început deplasarea, îndepărtându-se de pinten și pătrunzând în deșert, pentru a-i încercui pe rebeli. Spre dreapta lui Macro, creasta pintenului cobora într-o pantă lină spre câmpie și se termina într-un vălmășag de bolovani. La mică distanță de acel loc, a văzut conturul întunecat al frunzelor de palmieri profilate pe cerul luminat de stele.

– Opriți-vă aici, i-a șoptit Macro centurionului aflat în spate și apoi s-a strecurat înainte, timp în care ordinul a fost transmis încet către șirul de siluete întunecate. L-a ajuns pe cercetaș din urmă și l-a bătut ușor pe umăr. Am ajuns suficient de aproape.

Omul a aprobat din cap și s-a lăsat la pământ. Un moment mai apoi, Macro s-a întins lângă el și a privit prin întuneric. Copacii se vedeau destul de clar, la fel și caii legați dedesubtul lor. În jur, rebelii dormeau ghemuiți pe pământ. Așa cum raportase cercetașul, mai toți stăteau întinși, însă câțiva erau treji, iar Macro a auzit frânturi din discuția lor. Păreau suficient de binedispuși și era limpede că nu se așteptau la necazuri. Doi oameni stăteau pe vine în deșert, la fiecare capăt al taberei, și vegheau.

Macro s-a așezat ceva mai comod și i-a șoptit încet cercetașului.

– Întoarce-te la centurionul Horatius și spune-i că situația e așa cum am anticipat-o. Inamicii sunt încă aici, iar Balthus trebuie să-i atace prin surprindere. Vreau ca oamenii lui să fie pregătiți să avanseze imediat ce se declanșează atacul.

– Am înțeles.

– Du-te.

Cercetașul a dat din cap, apoi s-a furișat printre stânci, lăsându-l pe Macro să urmărească inamicul. Întârzierea era supărătoare, dar Macro spera ca acest lucru să nu le răpească prea mult timp. Altminteri, Cato ar fi putut să transmită semnalul luminos, făcând ca garnizoana să se lanseze într-un atac de diversiune

costisitor și inutil. Asta, presupunând că el reușise să pătrundă în garnizoană, și-a adus aminte Macro. A continuat să urmărească atent patrula, aruncând câte o privire în noapte, încercând să descopere vreo mișcare a lui Balthus și a oamenilor lui. După o vreme, comandantul a devenit tot mai agitat și a șuierat nerăbdător printre dinții strânși:

– Haideți odată... hai. N-avem toată noaptea la dispoziție... Unde naiba sunteți? În timp ce rostea blestem după blestem la adresa prințului palmiran, dintre rebelii care stăteau de vorbă s-a desprins unul, care a pornit să meargă în direcția în care se afla Macro.

– Aha, grozav, a bombănit el. Cel mai potrivit moment ca să-ți faci nevoile.

Iritarea lui s-a transformat în îngrijorare când omul a continuat să se apropie. Dacă urma același drum, rebelul avea să dea peste Macro și să se împiedice de el. Comandantul s-a lipit de pământ, a dus mâna spre sabie și a prins mânerul între degete. Acum auzea limpede pașii omului: un foșnet slab făcut de încălțările lui la atingerea pietrelor. Dinspre tabără, cineva a strigat ceva spre om, care a răspuns răstindu-se furios, apoi camarazii lui au izbucnit în râs. Stând întins între un bolovan mare și un tufiș scund, Macro urmărea prin hățișul de ramuri subțiri ca niște picioare de păianjen cum soldatul se apropia. Omul s-a uitat în jur, iar o clipă mai apoi a ales o stâncă la nici trei metri depărtare de Macro, unde s-a lăsat pe vine, rămânând nevăzut de camarazii lui. Ridicându-și roba, s-a întors cu fundul în direcția lui.

Cu un geamăt, a început să-și facă treaba și, instantaneu, comandantul l-a blestemat în gând pentru mâncarea pe care o consumase și-l stricase la stomac. Aerul s-a umplut de un miros respingător și Macro a strâmbat dezgustat din nas. În cele din urmă, omul și-a terminat treaba și a privit prin preajmă, căutând ceva cu care să se șteargă. S-a întors către Macro și a înghețat.

A urmat un moment în care niciunul dintre ei nu s-a clintit, apoi rebelul s-a ridicat în picioare, încă uitându-se în direcția lui. Abia îndrăznind să respire, Macro a dat drumul sabiei și a pipăit locul în căutarea unei pietre care să-i slujească drept armă. Degetele lui au descoperit una care era pe măsura mâinii lui și s-au strâns în jurul ei, moment în care rebelul a făcut un pas șovăielnic înspre el și a scos o exclamație.

Macro a țâșnit din ascunzătoarea lui și a azvârlit piatra cu toată puterea, după care a scos sabia și s-a repezit spre rebel. Piatra l-a nimerit pe om în falcă și a ricoșat, însă lovitura l-a năucit un moment, atât cât avea nevoie romanul pentru a se izbi de el, vârându-i sabia în burtă, apoi s-au prăbușit amândoi la pământ. Macro a aterizat exact peste el, făcându-l să rămână fără răsuflare. Lama sabiei a pătruns pe sub coastele omului, sfârtecând organe vitale. A început să se zvârcolească și să respire chinuit, iar comandantul roman s-a temut că va reuși să strige și să dea cuiva de veste înainte de a muri.

– Nu cumva să țipi, a șuierat Macro, punând mâna peste gura omului și apăsând.

Cu ultime puteri, rebelul s-a încordat și s-a cabrat, încercând să-l îndepărteze pe Macro, dar acesta nu a cedat și, în același timp, a răsucit furios lama săbiei în pieptul lui. Apoi rebelul s-a lăsat moale, inert, iar ochii lui au rămas căscați orbește spre stele. Macro a continuat să-l țină lipit de pământ până s-a convins că murise, apoi a slăbit apăsarea și și-a îndepărtat mâna de pe falca lipsită de fermitate. S-a rostogolit departe de cadavru, smulgând și lama săbiei din el, apoi și-a tras sufletul. Abia după câteva momente și-a dat seama de miros și a înțeles că ajunsese pe locul în care omul își făcuse treaba cu câteva momente mai devreme.

– La naiba, a bombănit el. Frumoasă treabă.

S-a aplecat peste cadavru, a tăiat o fâșie din tunica omului și s-a străduit să-și șteargă mizeria de pe haine, în același timp continuând să fie atent ca să descopere vreun semn din partea lui Balthus și a oamenilor lui. Gluma se îngroșa, a gândit el cu amărăciune. Dacă prințul nu acționa mai curând, nu vor mai reuși să ajungă la poarta orașului la adăpostul întunericului. Dinspre tabără s-a auzit o chemare. Macro a rămas nemișcat, iar strigătul s-a repetat. Situația nu era bună, a gândit el. Dacă nu primeau răspuns, exista posibilitatea ca rebelii să trimită pe cineva să vadă ce se întâmplase. Macro și-a scos coiful și l-a lăsat pe pământ. Apoi s-a ridicat cu precauție și s-a uitat peste pietre spre tabără. Când rebelul a strigat a treia oară, de astă dată pe un ton îngrijorat, el s-a ridicat ceva mai mult și a făcut semn cu mâna. Spre ușurarea

lui, oamenii care îşi aşteptau camaradul au râs şi au continuat să stea de vorbă.

Macro abia a apucat să-şi reia poziţia în spatele stâncilor, când a auzit duduit asurzitor de copite, iar din noapte au apărut forme care s-au năpustit spre tabăra rebelilor. Plesnetul înfundat al săgeţilor ce se înfigeau în carne răsuna mai tare decât duduitul copitelor, fornăielile şi nechezăturile cailor. Apoi ţipetele răniţilor şi strigătele de alarmă au răsunat în noapte, după care s-au auzit sunetele metalice ale săbiilor ce se loveau cu putere. Acum nu mai era nevoie să se ascundă, astfel că a ieşit dintre stânci şi a urmărit de la o distanţă sigură cât Balthus şi oamenii lui se roteau vijelios printre palmieri şi îi hăcuiau pe cei pe care îi vedeau întinşi la pământ.

– Domnule! a strigat centurionul Horatius, care tocmai îşi conducea oamenii printre stânci către Macro. Sunteţi acolo?

– Aici! a spus Macro şi a ridicat un braţ, iar centurionul şi legionarii s-au apropiat în fugă. Formaţi două linii! Noi nu participăm la luptă. Ne aflăm aici pentru a-i împiedica pe rebeli să fugă în direcţia asta.

– Am înţeles.

Horatius a adulmecat şi s-a strâmbat, după care a salutat şi s-a dus să le dea ordine oamenilor din centuria lui. Macro s-a întors să urmărească atacul împotriva rebelilor. Era pe încheiate. Călăreţii nu mai traversau tabăra în goana cailor, ci treceau printre cadavre, oprindu-se doar să le dea lovitura de graţie răniţilor sau celor care se ghemuiseră la pământ dorind să se predea. În acea noapte nu se puteau lua prizonieri.

Aceştia nu ar fi făcut decât să reţină înaintarea coloanei, creând probleme suplimentare prin faptul că trebuiau păziţi, fără a mai vorbi de pericolul de a da în vileag prin strigăte prezenţa în apropierea oraşului a coloanei în care urma să stea în aşteptare până în momentul când avea să asalteze poarta de răsărit.

– Gata, s-a terminat, a anunţat Macro. Trimiteţi un mesager către restul coloanei. Acum ne putem relua marşul.

Dinspre pâlcul rar de palmieri se apropia un călăreţ, iar el a bănuit că era Balthus.

– Drumul e liber, centurion. Oamenii mei nu au cruţat niciun rebel. Sunt morţi cu toţii.

– Aţi acţionat foarte bine, a recunoscut romanul. Propun să ne continuăm înaintarea, prinţe.

Era prima oară când Macro dădea vreun semn de consideraţie faţă de Balthus, astfel că acesta a avut un moment de ezitare înainte de a accepta lauda şi respectul pe care le presupuneau acele vorbe. A făcut un semn din cap spre Macro.

– De acord. Acum, când am ajuns în câmpie, oamenii mei se vor dispersa şi vor proteja apropierea noastră de poartă. Nu trebuie să mai întârziem.

– E bine aşa, a spus Macro. Nu ne vom opri decât atunci când ajungem în poziţia în care trebuie să aşteptăm semnalul lui Cato.

– Prea bine, centurion. Îi voi anunţa pe oamenii mei. Apoi a făcut o pauză. Fiindcă veni vorba, ce e cu mirosul ăsta cumplit?

– Miros? s-a făcut Macro că nu înţelege. Ce miros?

Balthus şi-a întors calul şi a pornit înapoi, spre oamenii lui. Impresionat de iuţeala nemiloasă cu care loviseră patrula şi o anihilase, Macro s-a uitat lung la acei luptători. Dacă Roma ar fi avut la dispoziţie câteva mii de asemenea luptători, la graniţele răsăritene ale Imperiului situaţia ar fi fost cu totul alta. Priceperea acelor călăreţi în mânuirea arcului şi a sabiei nu avea egal. Doar parţii erau mai buni la această formă extrem de mobilă de luptă, dar chiar şi aşa, a socotit centurionul, oamenii Palmirei puteau să se remarce în mod deosebit când luptau contra trupelor parte. Când a auzit sunetele dezordonate scoase de ceilalţi oameni din subordinea lui, cu un zâmbet vag, Macro a abandonat atitudinea speculativă. De când îl cunoştea pe Cato, începuse să gândească prea mult în acest mod. Mai ales când avea de îndeplinit misiuni ce presupuneau violenţa.

– Coloană! a strigat el cât de tare a îndrăznit. Înainte!

Oamenii celor două cohorte au ieşit dintre stânci precum un şarpe negru. Au mărşăluit iute prin dreptul locului în care se aflau membrii patrulei măcelărite şi s-au deplasat în urma lui Balthus şi a oamenilor lui, care se îndreptau direct spre poarta răsăriteană a Palmirei. Nu au mai dat de rebeli, speriind doar un păstor tânăr, care a fugit imediat prin întuneric, urmat de mica lui turmă de oi care au behăit supărător.

Când au ajuns în apropierea oraşului, Macro şi oamenii lui erau la capătul puterilor. Mărşăluitul la vreme de noapte era întotdeauna mai obositor decât cel făcut pe lumină, pentru că soldaţii trebuiau să-şi

încordeze vederea și auzul, fiind în același timp atenți la orice zgomot care i-ar fi putut anunța în legătură cu prezența inamicului sau cu iminența unei ambuscade. Balthus s-a apropiat cu infanteriștii lui. Oamenilor li s-a dat ordin în șoaptă să se întindă la pământ și să stea nemișcați până când vor primi ordin de atac. Macro și Balthus s-au târât în tăcere înainte și s-au ghemuit la mai puțin de un sfert de milă de poarta orașului. Zidurile orașului se înălțau întunecate, iar de-a lungul lui licăreau torțele străjilor care se deplasau între turnuri pentru a detecta orice mișcare suspectă.

Citadela era vizibilă în depărtare, iar Macro a distins chiar și cel mai înalt turn al ei. În cazul în care Cato reușise să pătrundă până acolo, din acel turn trebuia transmis semnalul de atac, de aceea centurionul stătea cu ochii ațintiți asupra lui. Noaptea se scurgea cu repeziciune și încă nu se vedea niciun semnal. Agitat, Balthus s-a întors către Macro.

– S-ar putea ca sclavul meu și camaradul tău să fi dat greș.

– Mai așteaptă puțin, i-a răspuns romanul. Cato e foarte priceput. Nu dă greș niciodată în ceea ce-și propune.

Balthus s-a uitat la el un moment, apoi a zis:

– Îl apreciezi în mod deosebit pe acest ofițer al tău.

– Da. Rar găsești oameni ca el. Nu ne va dezamăgi.

– Așa sper și eu, centurion. Acum, totul depinde de el.

– Știu, a răspuns Macro încet, apoi au privit amândoi spre zidurile orașului și au continuat să aștepte gândindu-se ce se întâmplase cu Carpex și Cato.

15

– Roman? a întrebat soldatul în greceşte, în timp ce cobora sabia. Ce caută un roman într-un canal de scurgere?

– Mai bine scoate-mă de aici, s-a răstit Cato la soldat, auzind din tunel gâfâieli şi zgomote de paşi, semn că rebelii se apropiau.

Soldatul palmiran a rămas descumpănit câteva momente şi, curând, camarazii lui s-au grăbit să se apropie. Apoi soldatul şi-a vârât sabia în teacă, l-a prins pe Cato de mână şi l-a tras printre gratii până în camera gărzilor, dar continuând să-l supravegheze bănuitor. A făcut un gest către Carpex, care zăcea năucit în şanţul ce trecea prin cameră şi dădea în canalul de colectare.

– Bine, dar el sigur nu e roman.

– Îţi explic mai târziu, a spus Cato pe nerăsuflate şi a arătat în urmă, către tunel. Acolo, jos, sunt răzvrătiţi.

– Ce poveste cusută cu aţă albă, a spus cineva, pufnind batjocoritor. Sunt nişte spioni, amândoi. Fă-l să-şi ţină limba, Archelaus.

Omul care îl doborâse pe Carpex și îl scosese pe Cato din canal a dus mâna spre mânerul săbiei, apoi a tăcut și a privit atent în canal. Romanul a furișat o privire și a zărit strălucirea unei făclii, după care s-a văzut vârful unei lănci. Grecul pe nume Archelaus și-a scos sabia și, făcând un pas înapoi, a strigat către camarazii lui:

– Are dreptate! E cineva acolo! Înarmați-vă!

Imediat după aceea, încăperea de încartiruire a devenit un adevărat furnicar stârnit, pentru că unii soldați care nu apucaseră să vină cu armele asupra lor se repeziseră înapoi spre paturile lor ca să și le ia. Cei din încăpere au văzut apărând din tunel un vârf de lance, apoi o mână, care a prins marginea grătarului, după care, deasupra nivelului podelei, s-a ițit capul acoperit de coif al cuiva. Archelaus a făcut un salt în față și a lovit sălbatic în jos cu o sabie numită falcata. S-a auzit un zăngănit înfundat și un pocnet, ceea ce însemna că lama străpunsese coiful și țeasta, oprindu-se puțin deasupra frunții rebelului. O clipă, ochii acestuia au rămas căscați și uimiți, după care o perdea de sânge i-a acoperit fața. Archelaus a apăsat cu piciorul pe umărul omului și a tras lama sabiei, după care cadavrul și lancea au dispărut în tunel. A urmat un urlet de furie din beznă, însă niciunul dintre cei aflați acolo nu a îndrăznit să ia locul celui ce fusese ucis.

Cato a arătat către un cazan mare, suspendat deasupra unei vetre de fier, aflată într-o latură a încăperii, ce slujea drept popotă pentru soldați. Peste marginile vasului se ridicau firicele de abur.

– Hei! Aduceți cazanul aici!

– Bine, dar în el este ghiveciul nostru, a protestat unul dintre soldați. Și e aproape gata pentru masă.

Cato a sărit în picioare și s-a sumețit, apoi a dat ordin cu glas puternic:

– Voi doi, aduceți cazanul aici, imediat!

Soldații s-au întors spre Archelaus cu priviri întrebătoare, iar el a fluturat sabia însângerată către ei.

– Executarea!

Oamenii s-au grăbit să ajungă la cazan și, slujindu-se de niște cârpe, au prins mânerele de fier și l-au ridicat de pe vatră, gemând de efort, după care l-au cărat cu greutate până la grătar. Unul dintre mercenarii greci s-a aplecat peste gaură, dar în aceeași clipă vârful unei lănci a țâșnit spre fața lui. În acel moment el s-a aruncat brusc în spate, evitând astfel o rană îngrozitoare. Imediat ce au ajuns la gura tunelului, oamenii au așezat jos cazanul și l-au prins de buză cu ajutorul cârpelor, după care l-au aplecat. Lichidul aburind și câteva bucăți de carne s-au revărsat peste margine și aproape totul a curs în canalul de scurgere ca un torent gros, de culoare cafenie. Imediat după aceea, dinăuntru s-au auzit câteva urlete de durere, iar licărirea făcliei s-a stins. Odată cu țipetele de durere și furie, din gaură s-a înălțat un nor gros de aburi. După aceea s-au auzit zgomote de pași prin tunel, semn că rebelii se retrăgeau, temându-se să nu se reverse peste ei și alte lichide înfierbântate.

Archelaus a scos un hohot de râs.

– Cu asta i-am opărit binişor. Acum, puneţi grilajul la loc, iar tu, Croton, rămâi de pază aici. Grecul a aruncat o privire spre Carpex, care se proptise într-un cot şi dădea din cap. Îmi pare rău pentru ce-ai păţit, amice, dar, dacă scoţi capul din canal fără să dai de veste, la ce te aştepţi?!

Carpex s-a uitat în sus spre el, a avut o tresărire de durere şi a gemut. Archelaus a văzut însemnul de sclav de pe fruntea lui şi s-a întors către Cato.

– Romanule, omul ăsta e al tău?

– Nu. E sclavul prinţului Balthus. I-a poruncit să mă îndrume ca să pot ajunge în citadelă. Am adus un mesaj pentru rege. Trebuie să vorbesc neîntârziat cu el.

– Nu aşa degrabă, a răspuns Archelaus şi a ridicat o mână. Întâi să-mi spui cine eşti şi ce se petrece.

Cato şi-a ţinut în frâu impulsul de a se răsti la el, cerându-i să fie dus imediat la rege. A inspirat adânc să-şi domolească nemulţumirea.

– Sunt prefectul cohortei a Doua Iliră. Face parte dintr-o armată trimisă în ajutor de guvernatorul Siriei. Restul forţelor se află în afara oraşului, aşteptând semnalul de a lua cu asalt poarta de răsărit, pentru a-şi croi drum până la citadelă. Acum, dacă te-am lămurit, trebuie să fiu primit de regele tău.

Mercenarul grec l-a măsurat printre gene.

– Asta zic şi eu poveste. În condiţii normale, nu aş fi crezut nicio iotă din ea. Numai că modul neobişnuit în care ai apărut aici pare să vină în sprijinul celor spuse de tine. Bine că noi tocmai ieşiserăm din postul de strajă, altfel nu ai fi găsit aici pe nimeni care

să te ajute. Archelaus s-a întors către gura tunelului. Acum s-ar părea că le-ai arătat răzvrătiților o cale de intrare în citadelă. Bine, dar asta se rezolvă cu ușurință. Hei, tu! a făcut el și a arătat către un soldat. Să astupați cu pietre intrarea în tunel. Umpleți gaura și puneți ceva greu peste grătar. Gata, romanule, acum vino după mine! A dat să-l ajute pe Carpex să se ridice, apoi a adulmecat aerul și a spus dezgustat:

– Dar mai întâi scăpați de robele alea, bine?

Cato dorea să se întâlnească neîntârziat cu regele, dar și-a dat seama că trebuia păstrată o brumă de respect dacă voia să lase o impresie favorabilă. După ce și-au lepădat hainele murdare și puturoase și au îndepărtat de pe corp murdăria strânsă din tunel, l-au urmat pe Archelaus. Încăperea în care pătrunseseră direct din tunelul colector s-a dovedit a fi una dintre cele zece care dădeau spre o curte interioară aflată în spatele locuinței regale din cadrul citadelei. Într-o epocă mai liniștită, cazarma adăpostise unii dintre cei mai frumoși cai din lumea răsăriteană. Acum oamenii dormeau și stăteau în mici grupuri în locul în care altădată se antrenau caii. Accese de tuse sau frânturi înfundate de conversație întrerupeau când și când tăcerea nopții.

– Cine sunt oamenii ăștia? a întrebat Cato.

– Unii sunt de la palat. Însă mai toți sunt susținători credincioși care s-au refugiat în citadelă când a izbucnit răzmerița. Am primit câți am putut, după care regele a poruncit să se închidă porțile. Nu aveam loc pentru toți cei care doreau să intre.

– I-ați lăsat pe mulți afară?

– Sute. Au rămas prinși afară când răsculații s-au apropiat de citadelă.

– Ce s-a întâmplat cu ei?

– Tu ce crezi? i-a răspuns Archelaus cu glas aspru. Vrei să-ți descriu imaginile? Să spunem doar că nimeni nu și-l va aminti pe prințul Artaxes pentru firea lui iertătoare...

Au mers câteva momente în tăcere, căutându-și drum printre refugiați, după care Cato a reluat discuția.

– Care este situația de aici? Potrivit mesajului pe care l-am primit în Antiohia, ați reușit să rezistați fără ajutor din afară.

– E adevărat în parte, i-a răspuns Archelaus. Rebelii nu vor trece de ziduri prea curând. Avem aici oameni mai mult decât suficienți ca să îi ținem departe. Și mai avem hrană pentru câteva zile. Singura problemă este apa. Sub apartamentele regale există două rezervoare, uite, acolo. A arătat către clădirea cu colonade aflată în fața lor, având câte un turn la fiecare colț. Alături de ea se găsea Templul lui Bel, înconjurat de un zid înalt, care ferea altarul celei mai puternice zeități a Palmirei de ochii nedemni ai unor oameni. Ambele trebuiau să fie pline ochi, pentru situații de urgență, a continuat Archelaus. S-a descoperit însă că unul dintre ele a fost pângărit, iar celălalt era plin doar pe jumătate. Cu toate astea, nu ar fi greu dacă ar trebui să o păstrăm doar pentru garnizoana de acum.

– Câți oameni înarmați aveți? a întrebat Cato.

– Garda regală număra aproape cinci sute de oameni când a izbucnit revolta. Am pierdut aproape o sută dintre ei când ne-am croit drum prin luptă, traversând orașul până la citadelă. De atunci am mai pierdut destui. Iar acum? a spus el și a rămas puțin pe gânduri. Am mai rămas trei sute cincizeci. Sintagma mea a suferit pierderile cele mai grave în bătălia purtată ca să ajungem la citadelă.

– Sintagmă?

– Garda regală este alcătuită din două sintagme. Fiecare dintre ele are două sute cincizeci de oameni, adică avea înainte de răzmeriță... Fiecare sintagmă are patru tetrarhii, compuse din câte șaizeci de soldați. Eu comand o astfel de tetrarhie. Și a arătat cu degetul spre el însuși. Sunt tetrarh.

– Am înțeles, a zis Cato, dând din cap. Și mai aveți întăriri, în afara gărzii de corp a regelui?

Archelaus a ridicat din umeri cu oarecare dispreț.

– O mână de nobili și suitele lor. Eu, unul, cred că pentru noi acești oameni reprezintă o primejdie mai mare decât rebelii. Apoi ar mai fi o jumătate de centurie de auxiliari care asigurau paza ambasadorului roman și a familiei, dar și a personalului său. Așadar, avem ceva mai bine de patru sute de luptători și cel puțin cinci sute de civili.

Cato s-a gândit un moment. Dacă totul mergea bine, în acea noapte garnizoana avea să sporească la peste o mie de soldați romani, plus însoțitorii prințului Balthus, fără a mai vorbi de caii acestora.

S-a întors către Archelaus. Cât timp vă ajunge apa?

– Cam douăzeci de zile. Depinde cum o drămuim... Dar, vai... A amuțit, încremenind locului și s-a uitat la Cato. Asta era înainte de sosirea voastră în ajutor.

– În cazul ăsta, apa ne-ar ajunge mai puțin de zece zile.

– Grozav, a bombănit Archelaus și apoi și-a reluat drumul către apartamentele regale. Îmi imaginez ce încântat va fi regele când va afla ce ne așteaptă.

Când s-au apropiat de apartamentele regale, gărzile de la intrare s-au ridicat de pe băncile plasate de o parte și de alta a ușilor din bronz și s-au ridicat luând poziția de drepți, ținând lăncile în mână. Unul dintre ei a înaintat către Archelaus și a salutat.

A aruncat o privire spre Cato și Carpex, după care s-a întors spre tetrarh.

– Cu ce treabă ați venit?

– Acești doi oameni tocmai au pătruns în citadelă. Susțin că au un mesaj pentru rege.

– Regele doarme.

– Îmi închipui, a spus Archelaus și a zâmbit vag. Doar e miezul nopții. Dar trebuie să-i vorbească neîntârziat.

Soldatul de gardă a stat puțin pe gânduri, apoi a luat hotărârea.

– O să trimit pe cineva la șambelanul lui.

– Atunci fă-o cât mai repede! s-a răstit Cato la el, cu glas iritat. Nu avem timp de pierdut.

Soldatul l-a măsurat un moment pe cel din fața lui, a strâmbat din nas, după care s-a uitat la Archelaus. Acesta a făcut un semn din cap.

– Fă cum ți se spune!

– Am înțeles.

Garda a făcut un gest către unul dintre camarazii lui, iar acesta s-a întors, a întredeschis cu greu unul dintre canaturile ușii și s-a strecurat înăuntru. A urmat o așteptare încordată cât timp Cato și ceilalți au așteptat un răspuns. Romanul s-a întors cu spatele, plimbându-și ochii roată prin curtea interioară. Dincolo de grupurile strânse de refugiați se ridicau zidurile înalte și întunecate. De-a lungul meterezelor a zărit siluetele negre ale străjerilor care vegheau drumurile de acces către citadelă. Pe fiecare dintre turnuri pâlpâiau câteva făclii, dar străjerii se țineau la depărtare de lumina pe care o aruncau acestea, pentru că nu voiau să se transforme în ținte pentru arcași. Cato s-a liniștit văzând tăria fortificațiilor, însă zidurile durabile nu aveau să le folosească la nimic celor dinăuntrul lor atunci când provizia de apă avea să se sfârșească. Atunci, apărătorii vor avea de ales între a muri de sete, a se preda rebelilor – pentru a fi masacrați – sau a declanșa o încercare disperată de evadare din oraș, asta cu excepția cazului în care guvernatorul Siriei și armata lui nu ar ajunge la Palmira înainte de a se alege vreuna dintre soluții.

Zgomotul făcut de pașii cuiva care se apropia l-a făcut pe Cato să se întoarcă și a văzut ușa din bronz deschizându-se. În lumina lămpilor cu ulei ce ardeau

înăuntru au apărut străjerul și un bărbat înalt, slab, cu o barbă căruntă și rară. Acesta l-a măsurat un moment pe Cato, apoi s-a întors către Carpex. Pe fața lui a apărut o expresie ce arăta că îl recunoscuse pe sclav, căruia i s-a și adresat în greceşte:

– Ia spune, Carpex, ce mai face stăpânul tău? E tot la vânătoare cu prietenii lui de băutură?

Sclavul a făcut o plecăciune adâncă.

– Stăpânul meu este în apropierea orașului și așteaptă să vină în ajutorul tatălui său.

– Serios? Și-a terminat banii de băutură atât de repede?

Carpex a dat să-i răspundă, apoi s-a răzgândit, și a rămas cu capul plecat, în vreme ce șambelanul și-a îndreptat atenția asupra lui Cato.

– Așadar, tu ești romanul. Cred că ai face bine să-mi explici ce cauți aici.

Cato a inspirat adânc.

– Nu avem vreme să intrăm în amănunte. În afara orașului se află o forță de sprijin, care așteaptă doar un semnal pentru a pătrunde pe poarta de răsărit. Însă mai întâi trebuie să îi atrageți pe rebeli aici, ca să se îndepărteze de acel loc. Doar atunci poate fi transmis semnalul.

Șambelanul s-a uitat țintă la el.

– Intră, te rog! Câinele ăla de sclav poate să rămână aici.

– Da, stăpâne, a mormăit Carpex și s-a plecat și mai mult.

– Și eu ce fac? a întrebat Archelaus.

Cu o mișcare din mână, șambelanul i-a făcut semn că era liber.

– Te poți întoarce la cazarmă, tetrarh. Romanule, urmează-mă.

Șambelanul l-a condus pe Cato dincolo de ușile de bronz, într-un coridor scurt. Podeaua era pardosită cu marmură cu vinișoare roșietice, iar pereții, acoperiți cu picturi înfățișând cai în galop, care lăsau impresia că participau la o cursă. Au ieșit din acel coridor printr-o arcadă, ajungând într-o zonă spațioasă, pavată. Acolo era un portic înalt de două etaje, iar făcliile prinse în suporturi fixate de pereți la intervale regulate ardeau cu flăcări pâlpâitoare. Într-o latură a acelei săli se găseau câteva canapele comode, aranjate în jurul unei mese mari, pe care se aflau resturile unui mic ospăț. Câțiva sclavi se ocupau de curățarea platourilor și potirelor, în timp ce alții îi serveau pe puținii oaspeți care încă mai beau. În rumoarea produsă de discuțiile și de râsetele celor aflați în cealaltă latură a încăperii, șambelanul l-a îndrumat pe Cato către cele câteva trepte care urcau spre ceea ce părea a fi o sală spațioasă. Dincolo de intrare era un vestibul mare, iar șambelanul i-a făcut semn înspre una dintre băncile de piatră care se aflau pe laturile anticamerei.

– Așteaptă acolo!

Cato a făcut întocmai, iar șambelanul și-a continuat drumul prin sala mare și a intrat pe o ușă.

O vreme, Cato a stat în tăcere, nemulțumit de acea întârziere, știind că Macro și ceilalți se aflau în afara zidurilor, așteptând semnalul lui. Apoi a auzit voci

răzbătând dinăuntru, o discuție pe care nu a putut să o înțeleagă. Ușa s-a deschis, iar șambelanul i-a făcut semn să se apropie.

– Intră.

Cato s-a străduit din răsputeri să își ascundă iritarea pe care i-o stârnea purtarea atât de directă a omului și a traversat sala. A pătruns într-o cameră rectangulară și spațioasă. Nu arăta în niciun caz ca o sală de audiențe a unui rege puternic și bogat, însă acest loc nu era palatul lui Vabathus, ci doar refugiul său. Pereții erau simpli și înalți, iar podeaua, la fel ca și coridorul pe care mersese mai devreme, era din dale lipsite de strălucire. La capătul îndepărtat al încăperii erau aranjate scaune, iar doi bărbați se instalaseră deja acolo. Șambelanul l-a condus pe Cato spre spațiul liber din fața lor, apoi s-a așezat și el într-o parte. Un bărbat masiv, supraponderal, care părea să fi trecut bine de cincizeci de ani și având o expresie obosită pe față, ședea pe scaunul cel mai impozant. Purta o tunică albă, lipsită de zorzoane, sandale și o mantie prinsă de umeri. Celălalt purta o tunică având o dungă lată de culoare roșie ce trecea peste mijlocul pieptului. Era mai tânăr, cel mult patruzeci de ani, bine clădit, cu ținuta semeață de aristocrat roman, și Cato și-a dat imediat seama că acela trebuia să fie ambasadorul Lucius Sempronius.

Cato a luat poziția de drepți, în timp ce Sempronius și-a dres glasul și a spus:

– Ai un mesaj pentru noi?

– Da, pentru rege.

Sempronius a zâmbit.

– Desigur, pentru rege. Dă-mi-l.

Cato a ezitat o clipă, a aruncat o privire spre Vabathus, aşteptând un semn de aprobare, însă regele s-a mulţumit să se uite cu ochi goi, astfel încât Cato a scos tăbliţa cerată din sacul de spate şi, apropiindu-se, i-a întins-o ambasadorului.

– Din partea prinţului Balthus şi a comandantului meu, centurion Macro, de la Legiunea a Zecea.

– Şi tu eşti...?

– Quintus Licinus Cato. Prefect în exerciţiu al cohortei a Doua Iliră.

Sempronius l-a cântărit din ochi.

– Prefect în exerciţiu, zici? Cam tânăr pentru o asemenea răspundere, aşa mi se pare, a adăugat el, cu o undă de suspiciune în glas.

– Guvernatorul s-a văzut silit să trimită cele două unităţi pe care le avea pregătite, a explicat Cato, cu toată răbdarea de care era în stare. Centurionul Macro a fost detaşat de la a Doua Iliră la Legiunea a Zecea pe durata acestei situaţii de urgenţă. Eu am fost adjutantul şi adjunctul lui la comandă.

– Am înţeles. Da, cred că aşa se întâmplă în cazuri de excepţie, a spus Sempronius, strângând buzele după aceea. Se vede treaba că mesajul meu a ajuns la Longinus. Presupun că el vine cât poate de repede pe urmele voastre, cu restul armatei?

– Nu am ştiinţă de asta. A spus că va porni încoace cât de curând va putea. Până atunci însă cohorta mea şi aceea a centurionului Macro au fost trimise înainte

pentru a sprijini garnizoana de aici. Noi ne-am unit forțele cu prințul Balthus și oamenii lui. Ele se apropie de poarta de răsărit chiar în aceste momente și...

– Balthus? a făcut regele, parcă trezit la realitate. La ce e bun netrebnicul ăla? Nu am nevoie de un bețiv care își petrece viața vânând și alergând după femei. Să fie alungat. S-a uitat un moment la Cato, după care a continuat cu glas scăzut: dintre toți fiii mei, de ce nu a fost Balthus cel care să mă trădeze? Nu aș fi vărsat nicio lacrimă pentru acest fiu risipitor...

Regele s-a încruntat, și-a lăsat capul în piept și a rămas cu ochii ațintiți în pământ. Cato a aruncat o privire spre ambasador, cerându-i o sugestie ca să-și dea seama cum să reacționeze, dar Sempronius a clătinat din cap. A urmat o scurtă perioadă de tăcere, după care Sempronius a tușit și a făcut semn din cap către Cato.

– Continuă, te rog.

Având în vedere reacția de mai devreme a regelui, Cato a decis să nu mai aducă vorba de fiul lui.

– Superiorii mei mi-au ordonat să solicit garnizoanei din citadelă să pună la cale un atac de diversiune pentru a îndepărta forțele care apără poarta de răsărit. Trebuie să facem asta cât mai curând dacă vrem ca ei să reușească să pătrundă până aici. Și nu așteaptă decât semnalul meu. Unul luminos, transmis din cel mai înalt turn. Cato a început să vorbească apoi în latină, coborând glasul: vă rog, folosiți-vă întreaga influență pe care o aveți ca să pornim această diversiune. În cazul în care centurionul Macro nu

poate pătrunde în oraș, va fi făcut bucăți în afara zidurilor Palmirei.

Sempronius l-a aprobat cu un gest și apoi a vorbit cu calm:

– Mă voi îngriji să se dea aceste ordine. Prefect Cato, ai cuvântul meu.

Ambasadorul a început să vorbească în greacă, adresându-se șambelanului, care rămăsese tăcut pe întreaga durată a discuției.

– Prietene Thermon, ai auzit totul. Trebuie să îl convoci pe comandantul garnizoanei. Atacul trebuie declanșat cât mai curând. Din ordinul regelui, ai înțeles?

Șambelanul a dat din cap, apoi s-a adresat regelui:

– Maiestate?

– Poftim? a răspuns Vabathus, ridicând ochii cu un gest ce-i trăda osteneala, și a văzut că Sempronius și Thermon așteptau răspunsul lui. Fă cum dorești.

Șambelanul a făcut o plecăciune și s-a retras rapid din încăpere, moment în care Sempronius i-a făcut un semn lui Cato.

– Prefect, am înțeles că ai cu tine pe unul dintre sclavii prințului.

– Întocmai.

– Cere-i să te ducă la turnul porții. Acolo găsești tot ce trebuie ca să transmiți semnalul. Poți aprinde făclia în clipa când garnizoana începe atacul. După aceea – a făcut un gest cu capul spre mâna însângerată a lui Cato – poate te ocupi și de rana aia.

16

– Iată semnalul! a exclamat Balthus, ridicându-se iute în picioare și privind fix spre turn.

– Hm? a mormăit Macro, mișcându-se din locul în care se întinsese să se odihnească. Fusese cât pe ce să comită păcatul de neiertat de a adormi în post. Ce naiba era cu el? Uitase că nu mai apucase să doarmă cum se cuvenea în cursul ultimelor zile. Până atunci mărșăluise și luptase în campanii mult mai grele fără să se lase copleșit de oboseală. Probabil că vârsta era de vină, s-a gândit el întristat în timp ce s-a ridicat în picioare și a mers să se așeze lângă prinț. Balthus a arătat cu degetul peste zid și peste clădirile orașului, către citadelă.

Deasupra făcliilor care licăreau de-a lungul meterezelor s-a văzut o lumină mai sclipitoare, care a început să crească în intensitate imediat ce Macro a identificat-o.

– Ești sigur că e ceea ce așteptam? a întrebat el.

– Sunt convins.

– Atunci, să pornim.

Şi Macro s-a întors către ofiţerii care stătuseră până atunci întinşi la pământ, dar acum se apropiaseră ca răspuns la strigătul de entuziasm al lui Balthus. Centurionul s-a întins cât era de lung, masându-şi fesele care îi înţepeniseră cât stătuse în aşteptare.

– Domnilor, atacul acesta va fi rapid şi sângeros. Aţi primit deja ordine. Vă rog să le îndepliniţi întocmai. Nu vreau să apară momente de derută când va începe lupta. Adunaţi-vă oamenii şi să pornim.

A schimbat un salut cu ofiţerii şi a revenit alături de prinţul Balthus.

– Vom veni în urma oamenilor tăi imediat ce porneşti atacul. Noroc... domnule.

Balthus a surâs şi l-a bătut pe Macro pe umăr.

– Nu am dus niciodată lipsă de noroc, romanule, de aceea, îţi doresc să te bucuri şi tu de o părticică din el în noaptea asta. Fluturându-şi roba, Balthus s-a răsucit pe călcâie şi a alergat spre cal, a prins frâul din mâna auxiliarului care i-l ţinea pregătit şi s-a azvârlit în şa. Curând au încălecat şi oamenii din suita lui şi, după ce a constatat că toţi erau pregătiţi, şi-a scos sabia curbată şi a înălţat-o deasupra capului strigând o comandă ca să le atragă atenţia. A rămas tăcut o clipă, după care a îndreptat sabia spre poarta oraşului şi a scos un ţipăt strident. Într-un cor de răcnete, oamenii lui şi-au îndemnat caii la galop, iar mareea neagră a călăreţilor s-a revărsat dinspre deşert către poarta de răsărit a Palmirei.

În momentul în care a pornit şarja de cavalerie, Macro şi-a umplut plămânii cu aer şi a răcnit ordinul

de înaintare pentru cele două cohorte. În timp ce îi urma pe călăreți într-o alergare lejeră, Macro a văzut săgeți aprinse descriind curbe pornind de pe meterezele citadelei și a înțeles că atacul de diversiune era în plină desfășurare. A simțit că îi crește inima la gândul că prietenul lui Cato reușise să pătrundă în citadelă. El și oamenii lui se ascunseseră la mai puțin de un jumătate de kilometru de poarta de răsărit, ca să ajungă acolo înainte ca dușmanii să poată reacționa, însă știa că planul avea să dea roade doar dacă Balthus și călăreții lui se mișcau cu repeziciune.

În față, în lumina făcliilor ce ardeau deasupra porții, a văzut prima linie de rebeli prăbușindu-se străpunși de săgețile arcașilor călări. Câțiva dintre oamenii care păzeau poarta și-au înșfăcat lăncile și scuturile și au rezistat atacului. O mână de soldați s-au refugiat în oraș ca să-și afle siguranța, în vreme ce alții au apărut de-a lungul zidului, alertați de tunetul copitelor cailor care se apropiaseră de poartă. Cei mai curajoși dintre cei care au rămas și-au ridicat scuturile să se apere de săgețile care cădeau în ploaie dinspre masa de călăreți. Un ofițer al răzvrătiților, dând dovadă de o prezență de spirit lăudabilă, le-a ordonat să se așeze în formație și, înainte de a putea ajunge la poartă, călăreții s-au văzut înfruntați de un mic zid de scuturi, printre care lăncile stăteau îndreptate spre ei, făcându-i să se oprească din șarjă. Macro și-a scos sabia și a strigat peste umăr:

– Atacați!

Oamenii au pornit în fugă înapoia lui, respirând precipitați și cu echipamentul zăngănind. Ghetele

lor ghintuite cu fier au făcut pământul să se cutremure. În vreme ce Balthus și oamenii lui i-au încercuit pe soldații grupați care apărau poarta, lovind cu săbiile în scuturi și cu mânerele lăncilor, în spatele lor canaturile porții s-au închis, semn că soldații dinăuntrul orașului se opinteau în lemnul întărit cu drugi de fier. În timp ce gonea înainte, trecând deja prin ultimul rând al călăreților lui Balthus, care își struneau caii și ridicau arcurile, schimbând lovituri cu arcașii de pe meterezele de deasupra porții, Macro a urmărit cu disperare desfășurarea luptei. S-a ascuns înapoia unui cal cabrat, al cărui călăreț se chinuia să-și smulgă din picior o săgeată care i-l țintuise de șa. Ocolind alți cai, romanul și centuria de legionari din frunte au gonit către poartă. În fața lor s-a creat un spațiu liber și a văzut ultimii apărători retrăgându-se prin porțile încă întredeschise.

Macro a strâns din dinți și a fugit cât de repede a putut, simțindu-și inima bătând sălbatic în timp ce a țâșnit prin vălmășagul de călăreți și a șarjat peste fâșia de teren deschis care îi separa pe aceștia de rebeli. Cu un răcnet din rărunchi, s-a azvârlit asupra ultimilor trei apărători care încă rămăseseră dincoace de poartă. Aceștia au tresărit auzind strigătul de luptă, dar nu au dat înapoi, coborându-și lăncile și fiind pregătiți să-l străpungă. Macro a ridicat scutul și l-a rotit prin fața lui ca să-și apere corpul și a simțit vârful unei lănci ștergându-i suprafața, după care a izbit mânerul altei lănci cu sabia, îndepărtând vârful și făcându-l să se îndrepte spre pământ, de unde nu-i putea aduce

vreo vătămare. Cel de-al treilea om a avut însă timp să împungă cu arma spre fața lui Macro, care a și-a plecat capul brusc, chircindu-se de teamă când vârful a șters o latură a coifului ceva mai sus de apărătoarea pentru ureche. După aceea, s-a repezit în cel mai apropiat dintre dușmani, scut în scut, și l-a azvârlit pe om înapoi, făcându-l să se lovească cu spatele de unul dintre canaturile ușii. Inerția atacului l-a făcut pe Macro să treacă dincolo de următorul apărător, astfel că acum a lovit cu sabia spre dreapta, în spatele lui, și l-a nimerit peste umeri, în armura de zale. Lama sabiei scurte nu a reușit să taie platoșa, însă izbitura sălbatică l-a lăsat pe om fără suflare și l-a năucit îndeajuns de mult pentru ca unul dintre legionarii care îl urmau pe Macro să-l poată plesni peste coif, făcându-l să se prăbușească în genunchi, unde o lovitură de sabie fără greș i-a trecut prin gât, vârful ajungându-i tocmai în inimă.

Din dorința disperată de a se strecura prin deschizătura dintre canaturi, ultimul dintre apărători își azvârlise lancea la pământ. Macro a înșfăcat arma și a împuns cu ea prin spațiul liber dintre canaturile porților. Acestea s-au frecat de mânerul care a început să se îndoaie atât de tare, încât centurionul s-a temut că va plesni. A lovit cu sabia în coastele omului care rămăsese încă lipit de lemnul porții, apoi s-a azvârlit cu toată greutatea asupra celuilalt canat.

– La mine! a răcnit el peste umăr. Forțați poarta!

Alți și alți legionari au apărut în preajmă, aruncându-se cu toții asupra suprafeței dure din lemn și,

încetul cu încetul, încă și mai mulți au început să împingă din spate. Chiar atunci s-a auzit scrâșnetul ghetelor pe sol, când s-au opintit cu toții în canaturile porților. De o parte și de alta, grupurile care aveau scări de asediu ajunseseră lângă zid și le propteau de el, încercând să ajungă pe metereze. Macro a auzit strigătele celor dinăuntrul zidurilor, când ofițerii răzvrătiți și-au îndemnat oamenii să acționeze, zbătându-se să închidă poarta și să împiedice accesul dușmanilor în oraș.

– Veniți aici! a urlat Macro din răsputeri. Împingeți, ticăloșilor! Puneți-vă spinarea la treabă!

În jurul lui, legionarii, strânși în grupuri compacte, gemeau de efort și se opinteau în canaturile porții cu toată puterea. Preț de un moment, le-au simțit cum s-au mișcat imperceptibil înspre ei, iar Macro s-a uitat înspăimântat la dunga dintre ele, care se îngusta, astfel încât nimeni nu se putea strecura înăuntru. Apoi, pe măsură ce legionarii au sosit în număr tot mai mare, iar unul dintre optio a început să dea ritmul de împingere, romanii au zădărnicit eforturile apărătorilor. Canaturile grele ale porților au rămas neclintite, prinse între grupurile disperate de apărători și atacatori. De o parte și de alta, Macro i-a văzut pe primii legionari urcând treptele scărilor de asalt. Omul a fost surprins în cercurile slabe de lumină portocalie aruncată de făcliile de pe zid și a fost săgetat imediat de arcașii aflați deasupra porții. S-a prăbușit de pe scară, străpuns de bețele negre ale săgeților. Însă, o clipă mai târziu, următorul legionar

urca deja scara, slujindu-se doar de o singură mână, în timp ce se apăra cât de bine putea cu scutul.

Macro a simţit cum canatul în care împingea cedează o idee şi, aruncând o privire spre spaţiul subţire care se crease, a observat că deja se lărgise, apoi s-a mărit tot mai mult. Inima i-a crescut de triumf şi înflăcărare şi a început să strige cuvinte de încurajare către oamenii strânşi în jurul lui, care gâfâiau de efortul disperat de a forţa poarta.

– Cedează! Ţineţi-o tot aşa, băieţi! Împingeţi!

Macro avea picioarele bine înfipte în dalele uzate ale pavajului şi a simţit că fiecare fibră a muşchilor îi este încordată la maximum. Încet, dar sigur, romanii câştigau teren, în timp ce balamalele masive de fier ale canaturilor porţii au început să geamă sub presiunea de nestăvilit. Dunga subţire a continuat să se lăţească şi, la un moment dat, centurionul a zărit şirurile foarte strânse ale răzvrătiţilor din interiorul oraşului. Dar cel mai apropiat dintre ei l-a văzut în acelaşi moment şi a sărit spre deschizătură, încercând să-l străpungă pe roman cu lama cea fin lucrată a unei săbii. Macro şi-a tras capul într-o parte, iar vârful armei a trecut fulgerător pe lângă apărătoarea de obraz a coifului, apoi s-a retras.

– La naiba, a şuierat el printre dinţii încleştaţi. Asta a fost cât pe ce să mă omoare.

A păstrat o distanţă respectabilă faţă de spaţiul liber dintre canaturi şi s-a aruncat din nou cu umărul în suprafaţa de lemn.

– Haideţi, băieţi! Mai avem puţin!

Presiunea asupra porții era nemiloasă, iar romanii au început să câștige teren în mod constant. Imediat ce spațiul dintre canaturi a fost suficient de mare cât să se strecoare un om, Macro a ordonat câtorva soldați din apropierea lui să fie atenți, dar să nu pătrundă pe acolo. Trebuia să îi lovească pe răzvrătiți ca un val compact, având în spate drept acoperire forța următoarelor rânduri de soldați. Un șir subțire de luptători cu siguranță ar fi fost izolat și doborât imediat ce ar fi pătruns în Palmira...

Unul dintre legionari a aruncat o suliță prin despicătura ce se lărgea, după care prin aer au început să zboare tot soiul de proiectile. Sulițe, săgeți, bile de praștie și pietre. Acum, prin deschizătură puteau trece trei oameni strânși unul lângă altul, astfel că legionarii și-au unit scuturile ca să împiedice orice încercare de vătămare a soldaților care au continuat să forțeze canaturile porții. Momentul șarjei se apropia, de aceea Macro s-a retras brusc de lângă ușă.

– Faceți loc! a răcnit el. Hei, tu, treci în locul meu!

Și-a croit drum până la oamenii care se adunau acolo și și-a pregătit sabia.

– La ordinul meu...!

În jurul lui, cu scuturile sus, cu capetele plecate și cu degetele strânse bine în jurul mânerelor săbiilor, legionarii și-au încordat forțele. Macro a inspirat adânc.

– Atacați!

A scos un urlet animalic, imediat acoperit de furtuna asurzitoare de strigăte ale legionarilor, care au

pornit ca un torent, pătrunzând în oraș. Imediat ce valul uman s-a rostogolit înspre ei, apărătorii au abandonat poarta care, fără presiunea din interior, a cedat rapid și s-a deschis cu viteză, izbindu-se de ziduri, strivind unul sau doi rebeli care nu reușiseră să fugă la timp din calea lor. Ofițerul care răspundea de paza intrării adunase în jur de cincizeci de oameni pregătiți să contraatace în momentul în care romanii pătrundeau înăuntru. Cu toții au scos un strigăt de luptă și s-au năpustit înainte, protejați de scuturile lor rotunde și ușoare. O mână de apărători s-au trezit prinși între cele două valuri de oameni ce se îndreptau unul spre celălalt și au fost călcați în picioare ori striviți între scuturi, lănci și trupuri.

Macro se afla în cel de-al doilea rând al centuriei care conducea asaltul și pentru un moment instinctul i-a dictat să-și croiască drum până în față, ca să-și conducă oamenii în luptă. Apoi și-a intrat în drepturi rațiunea cea rece. Comanda peste o mie de oameni. Supraviețuirea lor depindea de el și ar fi fost o nechibzuință să-și sacrifice viața în încăierarea aia: ar fi fost o dovadă de nepăsare criminală. A respirat adânc, și-a vârât sabia în teacă și s-a retras la o oarecare distanță de locul luptei. S-a uitat în jur și a văzut că centuriile din flancuri își croiseră drum până la zidurile de o parte și de alta a porții, iar acum curățau meterezele de răzvrătiți, în vreme ce oamenii din restul coloanei se pregăteau să pătrundă pe sub portal. Brusc, a zărit o umbră ce părea amenințătoare și s-a rotit fulgerător, descoperindu-l pe Balthus care tocmai cobora de pe cal.

– Văd că oamenii legiunilor luptă ca niște adevărați lei, a zis el.

Remarca era sinceră, iar Macro s-a simțit mândru și, pentru un moment, s-a lăsat cuprins de satisfacție, după ce, mai devreme, suferise umilința de a fi fost salvat de prinț și de suita lui. Apoi sentimentul s-a mistuit, iar el s-a uitat peste capetele celor care luptau, spre strada ce ducea către citadelă.

– Acțiunea abia a început. Mai avem mult de luptat.

Zâmbetul de pe fața lui Balthus s-a stins.

– Da. Imediat ce îi risipești pe rebelii din jurul porții, voi porni în frunte către citadelă.

– Prea bine. Acum te rog să mă scuzi.

Și Macro s-a întors și a pornit spre locul luptei. Și-a dat seama că oamenii lui câștigau teren. Rebelii erau destul de curajoși, însă aveau arme și armuri prea ușoare și nu se puteau măsura cu legionarii. Aceștia din urmă alcătuiseră un zid din scuturile late și înaintau, lovindu-i pe dușmanii care se apropiau prea mult. Printre scuturi, lamele săbiilor apăreau și se retrăgeau fulgerător, ca niște limbi argintii, împungând și tăind trupurile răzvrătiților aflați în grup compact, împingându-i în susul străzii. Unii dintre rebeli au început să bată în retragere, apoi s-au răsucit pe călcâie și au rupt-o la fugă, furișându-se pe străzile lăturalnice ca să scape de furia romanilor. Macro a dat satisfăcut din cap văzându-i pe legionari cum îi doboară până și pe ultimii rebeli care din bravură ori prostie continuau să opună rezistență, după care strada întreagă a intrat în stăpânirea lor.

– Centuria întâi! Încolonarea în formație! a strigat tunător centurionul Horatius, iar restul oamenilor au alcătuit o coloană de câte patru pe rând, cu fața spre direcția de mers, în sus către citadelă.

Imediat ce pe poartă a pătruns următoarea centurie, Macro i-a dat ordin comandantului acesteia să-și încoloneze oamenii în spatele celei a lui Horatius, apoi s-a întors spre prințul Balthus.

– Prințe, aș vrea ca printre centuriile mele să se intercaleze grupuri mici de oameni de-ai tăi.

– De ce?

Macro a arătat spre clădirile care mărgineau drumul.

– Am mai participat la lupte de stradă. Pe măsură ce pătrundem mai adânc în oraș, rebelii se vor regrupa ca să ne atace din nou. De pe alei și de sus, de pe acoperișuri. Oamenii tăi sunt arcași pricepuți. Mi-au dovedit asta zilele trecute, a zis el și a zâmbit. Ar putea să-i doboare unul câte unul pe atacatori și să-i țină la depărtare.

Balthus a dat din cap.

– Am înțeles. Voi da ordin imediat.

– Vor trebui să descalece și să-și lase caii cu oamenii din cavaleria mea.

În lumina făcliilor, în ochii negri ai lui Balthus a apărut o sclipire de neîncredere.

– Oamenii din suita mea nu se despart chiar atât de ușor de cai, centurion.

– Știu prea bine asta. Dar îți dau cuvântul meu că vor fi apărați de soldații mei.

– Dacă-ți dai cuvântul, așa o să le poruncesc.

Balthus s-a îndepărtat și a ieșit pe poartă. Macro a urcat treptele din interiorul turnului porții și a strigat către comandanții centuriilor de pe flancuri să i se alăture. Cât timp aceștia mergeau de-a lungul meterezelor, romanul s-a uitat la cadavrele care zăceau în jurul lui și și-a imaginat încleștarea sângeroasă pentru cucerirea turnului și a celor mai apropiate porțiuni ale zidului orașului. Imediat ce au sosit cei doi centurioni, Macro le-a transmis ordinul.

– Va trebui să protejați flancurile noastre până când și ultimul auxiliar pătrunde în oraș. Apoi veți rămâne în ariergardă. Țineți-vă oamenii în formație strânsă și nu părăsiți strada. Nu vă opriți ca să vă angajați în luptă cu rebelii. Ignorați orice atacuri pornite din alei și străzi lăturalnice. În cazul în care coloana este silită să se oprească din marș, inițiativa va fi preluată de dușmani. Dacă se întâmplă așa ceva, suntem pierduți. E limpede?

– Da, domnule, au răspuns centurionii în cor.

– Bine. Și apropo... Macro a făcut semn către urmele luptei crâncene ce se purtase acolo. Bună treabă au făcut soldații noștri.

– Da. Vă mulțumim!

Când a revenit în stradă, Macro a observat că o parte dintre oamenii lui Balthus se așezaseră în spatele primei centurii. Alături de ei era și Balthus, înarmat cu propriul arc, decorat cu motive țipătoare, dar având o forță ucigătoare. S-a apropiat de prinț.

– Totul e pregătit?

– Da, centurion. Mergem pe strada asta până la piață, apoi o cotim la stânga pe sub arcada de unde pornește drumul spre citadelă.

– Foarte bine, a zis Macro, apoi și-a dus mâinile pâlnie la gură: Coloana! Înainte, marș!

Cu toate că reordonarea coloanei nu ținuse mult, rebelii apucaseră să se organizeze, apărând la capătul îndepărtat al străzii, iar cele dintâi săgeți slobozite de ei au lovit scuturile primului rând de soldați din avangarda romană. Oamenii lui Balthus au răspuns cu aceeași măsură, astfel că răzvrătiții s-au retras imediat ca să se adăpostească de proiectilele care descriau traiectorii arcuite spre ei.

– De data asta e de rău, a mârâit Macro.

Balthus s-a uitat mirat la el.

– Cum adică?

– Vei vedea. Macro și-a plimbat privirea înainte, spre clădirile ce mărgineau strada. A observat o umbră de mișcare pe un acoperiș și imediat a arătat cu degetul spre acel loc. Uite, acolo!

Când coloana s-a apropiat de locul în care săgețile trase de arcașii lui Balthus zăceau pe pavajul străzii, o bucată de zid a fost azvârlită de pe o clădire. Macro a strigat ca să-i avertizeze pe soldații aflați dedesubt, dar reacționase prea târziu, iar bucata de moloz a căzut pe umărul purtătorului de stindard al primei centurii. Izbitura l-a făcut pe om să cadă în genunchi. A gemut și s-a străduit să mențină drept stindardul cu cealaltă mână, însă acesta s-a legănat un moment și a dat să cadă în lateral. Centurionul

a făcut un salt spre soldat și i-a smuls stindardul înainte ca acesta să atingă pământul. S-a întors și a făcut un gest către doi dintre cei care îl urmau.

– Tu, preiei stindardul. Și tu ajută-l pe portstindard să ajungă în spatele coloanei.

Soldatul ales să preia stindardul era un tânăr robust, iar expresia de pe chip îi trăda mândria că i se încredințase o asemenea misiune.

– Știi ce ai de făcut, da? l-a întrebat Macro scurt. Să-l ții sus ca să poată fi văzut de toți și să-l aperi cu viața.

– Am înțeles.

– Atunci, continuați, a zis Macro, făcând un semn din cap către prima centurie care mărșăluia neabătut. Să nu rămâi în urmă!

În timp ce legionarii înaintau cu pași mărunți, cineva le-a strigat să ia seama că și alte bucăți de moloz erau aruncate de pe acoperișurile clădirilor aflate pe ambele părți ale străzii.

– Scuturile! a ordonat Macro. Ridicați scuturile deasupra capului!

Soldații lui au executat ordinul și au alcătuit un fel de zid de protecție deasupra capetelor. Oamenii lui Balthus nu se puteau apăra în același fel, dar ei erau oricum preocupați să tragă în orice siluetă care apărea pe acoperișuri. Unul dintre ei a scos brusc un țipăt și s-a năruit la pământ, aproape de centurion, doborât de un proiectil plecat dintr-o praștie. Nimeni nu avea vreme să verifice dacă rana lui era mortală, întrucât coloana a continuat să înainteze. În față, Macro a

zărit locul în care strada dădea în piață. Un șir de soldați rebeli a apărut în fața coloanei, așezându-se rapid în formație, unindu-și scuturile și amenințându-i cu lăncile rezistente pe romanii care se îndreptau spre capătul străzii. Macro le-a atras atenția oamenilor din față, iar Balthus a dat o serie de ordine. Soldații lui s-au întors către rebelii care blocau strada și au început să tragă în ei cu săgeți. Numai că luptătorii pe care-i aveau în față făcuseră parte din armata cea mică, dar bine instruită, a Palmirei: un contingent care își trădase regele. Ca și romanii, ei au ridicat scuturile, iar săgețile au scos zăngănituri când le-au lovit suprafața de bronz.

– Lăncierii să treacă în față! a ordonat Macro.

Lăncierii erau grupați strâns pe lățimea străzii și se apropiau încet, ținând pasul ordonat de ofițerul lor. Legionarii au înaintat spre ei fără să șovăie, cu scuturile mult în față și săbiile ridicate în poziție orizontală, pregătiți să iasă cu ele la atac. Unul dintre ei a început să bată cu latul lamei în ornamentele de pe scut, iar după câteva momente, restul centuriei din frunte i-au urmat exemplul, astfel că zăngănitul ritmic a crescut în intensitate, căpătând ecou între zidurile aflate de o parte și de alta a străzii. În timp ce coloana înainta, Macro s-a uitat cu precauție pe fiecare alee prin dreptul căreia treceau și a văzut unele mișcări furișate. Când și când, dinspre acele umbre pornea câte o săgeată sau piatră, izbindu-se cu zgomot de scutul sau armura unuia dintre oamenii lui. Erau mai mult sâcâitoare decât primejdioase, pentru că adevărata

amenințare o reprezentau puținii dușmani care ajunseseră pe acoperișurile caselor aflate de-a lungul străzii și care aruncau tot felul de proiectile asupra coloanei ce se deplasa.

Pe măsură ce distanța dintre cele două formații de luptă s-a micșorat, Macro și-a croit loc printre rândurile primei centurii, până a ajuns să mărșăluiască la doar câteva șiruri de primul. Și-a scos sabia, a ridicat-o la nivelul coapsei și a mers în același pas cu oamenii care continuau să bată cu lamele săbiilor în marginea scuturilor. În fața lor, soldații din mica forță dușmană, cu armurile sclipind slab în licărul tremurător al făcliilor ținute de o mână de oameni de fiecare parte, și-au schimbat ritmul pașilor, au ridicat lăncile, ținându-le strâns întinse înainte, pregătiți să împungă cu vârfurile lor ascuțite. Macro și oamenii lui au răspuns acestei amenințări ridicându-și scuturile ceva mai sus, astfel că acum se uitau peste marginile lor, continuând să înainteze. Apoi au ajuns la distanța de la care puteau lovi, iar soldații rebeli au scos strigăte de luptă și au început să-i atace cu lăncile. Instinctiv, legionarii și-au plecat capetele, astfel încât singurele ținte vizibile au rămas doar crestele coifurilor și suprafața mare și curbată a scuturilor. Vârfurile înspăimântător de ascuțite ale lăncilor s-au izbit în scuturi ori au ricoșat din coifuri, fără a provoca victime, în timp ce romanii au înaintat în forță, ajungând la o distanță de la care puteau folosi săbiile, moment în care au țâșnit în față cu urlete puternice. Scuturile s-au ciocnit între ele, apoi romanii au ciopârțit mânerele lăncilor,

făcându-le să coboare spre pământ, după care s-au năpustit cu și mai multă putere spre rebeli, lovindu-i cu o încrâncenare nemiloasă și brutală.

– Așa, băieți, doborâți-i! a răcnit Macro. Striviți-i cât mai repede!

Poate că lăncierii instruiți ar fi dat gata orice alți inamici, însă legionarii își aruncaseră lăncile și se apropiaseră și mai mult, astfel că acum armele ar fi fost cu totul nefolositoare. Dându-și seama de acest lucru, unii dintre rebeli le-au lăsat la pământ, ori le-au azvârlit în legionari și au scos săbiile. Macro a văzut că dușmanii erau înarmați cu *falcata*, săbii scurte și curbate, având lama grea și extrem de tăioasă. A urmat un vacarm produs de strigăte și izbituri ale scuturilor izbite între ele, după care luptătorii ambelor tabere au început să lovească în dușmani ori de câte ori apărea câte un spațiu liber printre scuturi. În timp ce împingea cu putere în rândul din fața lui, Macro a observat că săbiile rebelilor prezentau un avantaj neașteptat în lupta de aproape. Curba pronunțată la capătul greu al lamei putea lovi peste marginea unui scut doar de la mică distanță, însă arma era ucigătoare dacă omul dinapoia scutului își înălța capul suficient de mult ca să vadă peste el. Exact în fața lui Macro s-a auzit un zăngănit puternic. O falcata străpunsese coiful unui legionar și îi crăpase capul. Omul s-a prăbușit ca un sac gol, sabia lui a zăngănit când a atins pavajul, iar scutul i-a căzut peste corp.

Imediat după aceea, Macro a sărit peste cadavru ca să umple spațiul gol și a îndreptat brațul, cu gând

să-l înjunghie pe omul care îl ucisese pe legionar. Rebelul a văzut sclipirea lamei și a ridicat scutul la vreme, reușind astfel să respingă lovitura, după care centurionul l-a lovit cu scutul lui greu de legionar, făcându-l să se dezechilibreze și să se retragă un pas. Rândurile din spate ale ambelor tabere au năvălit în față, presându-i laolaltă pe soldații care schimbau lovituri. Acum lupta devenise aproape imposibilă, de aceea Macro s-a lăsat pe scut și a împins, scrâșnind din dinți când și-a înfipt tălpile ghetelor în pavaj și s-a opintit. În jurul lui, ceilalți soldați icneau și se încordau, căutând să împingă dușmanii în spate. De cealaltă parte a scutului, Macro a auzit respirația gâfâită a omului pe care încercase să-l ucidă. Acum, niciunul dintre ei nu mai putea lovi, iar încăierarea îndârjită devenise o încercare în care se înfruntau forța și numărul.

– Împingeți mai tare, ticăloșilor! a strigat Macro spre oamenii lui. Împingeți!

Vreme de câteva momente, niciuna dintre tabere nu a cedat teren, dar apoi, la început încet, ghetele ghintuite și greutatea zidului uman alcătuit de romani au început să-și spună cuvântul, iar centurionul a reușit să facă un pas înainte și s-a opintit cu toată forța. Zidul a înaintat încă un pas, apoi romanii au continuat să-i împingă în mod constant pe dușmani în susul străzii, către piață. Încă erau supuși unui baraj continuu de proiectile azvârlite de pe acoperișuri și de la capetele aleilor învecinate, în timp ce Balthus și arcașii lui făceau tot ce le stătea în putință să-i silească pe dușmani să rămână ascunși.

– Continuați înaintarea!

Macro a aruncat o privire peste marginea scutului și a văzut că dușmanii fuseseră siliți să ajungă în piață. Și-a lăsat din nou capul în jos și a continuat să împingă. Acum încercările de a se opune coloanei romane slăbiseră, și rebelii din ultimele rânduri au început să se desprindă din formație și să se împrăștie printre tarabele goale ale pieței. Ofițerul rebelilor a urlat furios la fugari, dar glasul lui a fost retezat brusc de o săgeată ce i-a străpuns gâtul. A scăpat sabia și s-a bălăbănit înapoi, a tras de bățul săgeții până ce acesta s-a rupt, iar sângele a țâșnit din rană și el a căzut la pământ fără suflare. Oamenii lui au rupt rândurile și au fugit care încotro, traversând piața și îndepărtându-se de romani. Balthus și arcașii lui au slobozit câteva săgeți în urma lor, după care și-au îndreptat atenția spre rebelii rămași pe acoperișuri. Romanii din primele rânduri au dat să pornească în urmărirea rebelilor.

– Lăsați-i! a răcnit Macro. Executarea, altfel vă pedepsesc exemplar!

Oamenii s-au oprit imediat și s-au grăbit să se alăture camarazilor, cu rânjete timide, în vreme·ce amicii lor îi ovaționau.

– De ajuns, a ordonat Macro. Strângeți rândurile și porniți spre stânga. Pe acolo!

Apoi și-a ridicat sabia și a arătat cu ea către intrarea arcuită ce dădea în piață. Coloana și-a organizat cu repeziciune formația și a început să mărșăluiască prin spațiul cel mai lat dintre tarabele pieței. Respirând greu, Macro s-a tras câteva momente deoparte ca

să-şi urmărească oamenii trecând prin dreptul lui. În spaţiul deschis exista o lumină slabă, dată de stele şi de luna în creştere, suficientă pentru ca oamenii lui să vadă ce se afla în jur şi să poată lupta. La o oarecare distanţă, dincolo de arcadă, în direcţia citadelei, cerul lucea în roşu şi oranj din cauza unui incendiu care izbucnise undeva nevăzut, şi Macro a simţit un nod în stomac. În aerul nopţii, până la el a ajuns zvon de luptă.

– Acela trebuie să fie atacul de diversiune.

Macro a tresărit şi s-a întors spre Balthus, care stătea lângă el, aproape umăr la umăr.

– M-ai speriat de moarte. Nu faci niciun zgomot când te mişti, a murmurat Macro, uşurat. Mă bucur că lupţi de partea noastră.

Balthus l-a privit ţintă un moment.

– Deocamdată. Cel puţin până când ne ocupăm de Artaxes, iar parţii îmi lasă poporul în pace.

– Şi după aceea?

– După aceea? a repetat Balthus, zâmbind vag. După aceea vom mai vedea.

Macro a dat din cap.

– Bine. Deci aşa stau lucrurile. Deocamdată, însă...

Atenţia i-a fost atrasă de un cor de strigăte şi, când s-a întors ca să se uite dincolo de piaţă, a văzut o masă întunecată de siluete care se revărsaseră pe strada ce ducea spre citadelă.

Macro a dus o mână pâlnie la gură şi a strigat ordine:

– Coloană! Stai! Scuturile sus! Pregătiţi-vă să respingeţi asaltul duşman! Balthus, doboară-i!

17

Numeroasele încăperi păstrate pentru găzduirea oaspeților regelui fuseseră transformate într-un spital improvizat pentru răniții din cadrul garnizoanei. Când a pătruns în curtea nu foarte spațioasă, Cato a văzut că mai toate camerele erau deja înțesate de oameni care stăteau întinși pe saltele sau pur și simplu pe paie. Unii dormeau duși, alții bolboroseau în delir, iar câțiva gemeau ori scânceau de durere. O mână de ordonanțe medicale și femei se ocupau de cei suferinzi cât de bine se pricepeau. Cato și-a dat seama imediat că, în comparație cu ei, nu prea avea dreptul să se afle acolo. A aruncat o privire spre tăietura profundă care îi traversa palma mâinii stângi. Sângerarea se potolise și sângele se coagulase în carnea umflată a palmei. Chiar dacă durerea îl chinuia în spasme, Cato se simțea rușinat de cât de mică era rana lui, în comparație cu cele ale luptătorilor din spital. S-a încruntat în semn de dispreț față de sine și tocmai se pregătea să se întoarcă și să plece când, dintr-o cameră aflată la mică distanță de el, a apărut o siluetă.

– Am venit, s-a auzit un glas plăcut de femeie, care i s-a adresat în greceşte. Lasă-mă să-ţi văd rana.

– Poftim? a exclamat Cato, zărindu-i formele proiectate pe fundalul luminilor date de mai multe lămpi cu ulei, care ardeau ceva mai departe pe coridor.

– Cea de la mână. Vreau să mă uit, a spus femeia şi s-a apropiat de el.

– Nu, nu e nevoie, s-a grăbit Cato să-i răspundă. Trebuie să plec.

Femeia s-a mişcat cu repeziciune şi l-a prins delicat de cot.

– Aici, sub lumina lămpii, ca să pot vedea.

Cato s-a lăsat condus de-a lungul colonadei care înconjura curtea mică şi, în timp ce se îndreptau spre lumină, a început să-i desluşească mai bine chipul. Era tânără şi avea părul lung şi negru legat într-o coadă de cal. Pe sub stola simplă de culoare cafeniu deschis, acum plină de pete întunecate de sânge, trupul ei era mărunt. După ce s-au oprit aproape de lumina gălbuie a lămpilor şi ea şi-a aplecat capul să-i cerceteze mâna, Cato a văzut că părul ei negru stătea puţin zburlit şi că obrajii ei aveau pometii ceva mai proeminenţi. Avea ochi cenuşii şi, când a ridicat privirea spre el, pe buze i-a apărut un zâmbet trecător.

– Urât de tot.

Cato s-a uitat la ea derutat.

– Poftim? Nu înţe...

– Vorbeam de tăietură. Cum ai căpătat-o? Nu e de sabie. Îmi dau seama imediat – am văzut destule în ultima vreme.

– Aha, a făcut Cato, desprinzându-și ochii de la ea, tulburat de privirea ei directă. M-am rănit într-un tunel.

– Într-un tunel? a repetat ea, scuturând din cap. Serios, copiii tot copii rămân. Zgârieturi, una după alta.

Cato și-a smuls brațul din mâna ei și s-a sumețit, astfel că a ajuns să o privească de sus.

– O să mă ocup singur de ea.

– Nu se poate! a spus ea, însoțindu-și vorbele de un râs delicat. Am glumit. Dar trebuie să te îngrijesc. Rana asta e musai să fie curățată și pansată. Urmează-mă.

Fără să-l mai aștepte, femeia s-a răsucit pe călcâie și a pornit spre o ușă aflată la capătul colonadei. După o clipă de șovăială, Cato a oftat și a urmat-o. Intrarea dădea spre o încăpere în care se afla o masă mare de lemn, stropită de sânge. Câteva instrumente de alamă de la un capăt al ei luceau în lumina pierită a unei lămpi. La celălalt capăt se găsea un vas pentru jăratic, în care încă licăreau câțiva cărbuni. Deasupra lui se afla un vas de fier, iar aerul era înțesat de duhoarea înțepătoare a catranului. În lumina slabă care se răsfrângea până sub masă, Cato a zărit un coș mare, din care ieșeau degetele contorsionate ale unei mâini, dar și ciotul unui alt membru. Și-a îndepărtat imediat privirea de la acea imagine, moment în care femeia i-a făcut semn să se apropie de o masă plasată în lateral, unde a turnat niște apă într-un lighenaș.

– Gata. Lasă-mă să curăț rana.

Cato s-a apropiat de ea și a întins mâna peste lighenaș. Ea i-a vârât mâna în apă, iar după aceea,

ridicând-o, s-a apucat să curețe murdăria cu o bucată de pânză. Apoi s-a uitat la el.

– Nu ești localnic, nici măcar mercenar grec. Trebuie să fii roman. Apoi i s-a adresat în latină. Nu te-am mai văzut până acum. Sigur nu faci parte din personalul ambasadorului. Cine ești?

Cato era epuizat și nu avea chef să răspundă acelui interogatoriu. Chiar atunci, mercenarii greci se strângeau în formație în spatele porților citadelei, pregătindu-se să acționeze, iar el ar fi vrut să fie alături de ei în clipa când avea să se transmită semnalul luminos. Cu toate astea, nu strica să stea de vorbă cu ea cât îi îngrijea rana.

– Fac parte din forța de sprijin trimisă de guvernatorul Siriei.

Ea s-a oprit o clipă și l-a privit cu ochi mirați.

– Înseamnă că mesajul nostru a ajuns. Slavă zeilor, suntem salvați.

– Încă nu, a spus Cato. Noi suntem doar coloana din avangardă. Restul armatei va sosi probabil peste câteva zile.

– A, înțeleg.

Apoi femeia și-a îndreptat atenția asupra rănii lui Cato și a apăsat pânza ceva mai adânc în rană ca să curețe restul de murdărie ce pătrunsese acolo. Cato s-a crispat, dar și-a impus să țină mâna nemișcată. Și-a mutat privirea de la rană către fața ei.

– Dar tu cine ești? Ce caută o femeie romană tocmai în Palmira?

Ea a făcut un gest din umeri.

– Îl însoțesc pe tatăl meu.

– Și cine e tatăl tău?

– Lucius Sempronius, ambasadorul.

Cato a cercetat-o mai atent. O avea în față pe fiica unui senator, care îngrijea rănile soldaților.

– Cum te cheamă?

Ea l-a privit și i-a zâmbit, arătându-și dinții albi și regulați.

– Iulia. Dar pe tine?

– Quintus Licinius Cato, prefect al celei de-a Doua Ilire. Mai bine zis, prefect temporar. Acum era rândul lui să zâmbească. Dar poți să-mi spui Cato.

– Așa voi face. Nu are niciun rost să fim sclavii formalităților. Cel puțin așa cred, mai ales acum, când rebelii ar putea năvăli aici, trecându-ne pe toți prin tăișul săbiilor, a adăugat Iulia cu simplitate, apoi a luat o cârpă curată și i-a șters mâna, îndepărtând apa. A scos o fâșie lungă de pânză dintr-un coș și s-a apucat să i-o bandajeze. Spui că ești prefect? E o funcție importantă, adevărat?

Cato s-a încruntat.

– Pentru mine, da.

– Nu ești cumva prea tânăr pentru o asemenea însărcinare?

– Ba da, a recunoscut bărbatul, apoi a continuat sec: dar nu e cumva neobișnuit ca fiica unui senator să-i îngrijească pe soldații de rând?

Ea a legat bine bandajul și apoi a tras încă o dată de capetele nodului, făcându-l pe Cato să strângă din dinți ca să uite durerea.

– Se vede limpede că nu eşti un soldat de rând, prefect, dar purtarea ţi-e soldăţească. Aş spune chiar necioplită.

– Nu am avut intenţia să te jignesc.

– Serios? a zis ea şi a făcut un pas în spate. Gata, rana ţi-e bandajată, iar eu mi-am făcut datoria la fel de bine ca oricine altcineva, în ciuda dezavantajelor pe care le aduce asta poziţiei mele sociale. Iar acum, prefect, dacă nu te superi, am treabă.

Cato a roşit de iritare simţindu-i supărarea şi s-a ruşinat de bădărănia lui.

Ea a păşit apăsat pe lângă el, a ieşit pe uşă şi a ajuns în coridor. Cato s-a întors spre ea.

– Mulţumesc... Iulia.

Ea s-a oprit o clipă, s-a îndreptat de spate, apoi a pătruns într-o cameră şi a dispărut.

Cato a clătinat din cap şi a mormăit în barbă:

– Da, bravo ţie. Eşti împresurat de duşmani şi reuşeşti să-ţi faci încă unul. S-a plesnit cu palma peste coapsă şi a scos un icnet, pentru că o durere puternică i-a străbătut tot braţul. La naiba!

Scrâşnind din dinţi, a ieşit precipitat din spital şi s-a îndreptat spre turnul de semnalizare. După ce s-a convins că oamenii de acolo trebuiau să transmită semnalul luminos către Macro doar după ce acţiunea de diversiune era în plină desfăşurare, Cato s-a alăturat forţelor strânse la poarta citadelei. Comandantul garnizoanei încredinţase misiunea unei sintagme din garda regală, iar oamenii stăteau tăcuţi în lumina slabă a făcliilor ce pâlpâiau în soclurile de

deasupra porții. Purtau armuri grele și aveau scuturi mari și rotunde și lănci masive, la fel ca strămoșii lor de pe vremea lui Alexandru cel Mare. Crestele din păr de cal ale coifurilor nu-i bucurau privirea lui Cato, pentru că se obișnuise cu aspectul mai funcțional al celor purtate de soldații romani, însă acest lucru îi făcea pe greci să pară mai impresionanți, dând un aspect războinic corpului militar, a recunoscut Cato.

– Aha! Amicul meu din hazna.

Cato a aruncat o privire spre locul dinspre care venise glasul și a văzut un ofițer fluturând mâna către el.

– Archelaus?

– Chiar el! a spus grecul râzând. Vino alături de oamenii mei, ca să vezi cum luptă adevărații războinici.

– Nu am scut și nici coif.

Archelaus s-a adresat celui mai apropiat soldat.

– Adu echipament de luptă pentru prietenul nostru roman.

Omul a salutat și s-a grăbit să plece spre cazarmă, iar Archelaus i-a oferit lancea și scutul lui.

– Uite, să-ți arăt cum le folosim noi.

Cato a văzut că scutul avea o brățară centrală prin care și-a strecurat brațul, după care a prins mânerul, aflat lângă margine. Spre deosebire de modelul roman, acel scut servea strict pentru protecție și nu putea sluji ca armă de împuns dușmanul. Proteja bine corpul și coapsele, iar Cato l-a ridicat de câteva ori pentru a se obișnui cu el, până când i-au devenit familiare greutatea și modul de a se echilibra. Apoi a luat lancea pe

care Archelaus i-o ținea pregătită. Părea să-i depășească înălțimea cu aproape jumătate de metru, având o coadă rezistentă și un vârf din fier de forma unei lacrimi. Celălalt capăt se termina cu o țepușă mică. Cato a strâns degetele în jurul mânerului îmbrăcat în piele și i-a încercat greutatea. Fiind o armă de împuns, era destul de grea, spre deosebire de sulița folosită de legionari, care putea sluji drept lance și proiectil.

– Ține-o drept, i-a recomandat Archelaus. Noi o ținem așa până când ne apropiem de dușman. În felul ăsta nu ne vătămăm camarazii și ne ajută să îndepărtăm săgețile și proiectilele de praștie. Când ne apropiem și se dă ordinul de a avansa cu lăncile, cei din primul rând înaintează față de restul formației și abia atunci lucrurile se schimbă. A luat lancea de la Cato și a azvârlit-o în aer, după care a prins-o, ținând brațul îndoit și cu coada la un unghi în față, astfel încât vârful ei a ajuns la nivelul ochiului. Împungi din poziția asta, uite așa. Și a făcut o mișcare cu lancea imitând o lovitură puternică, iar apoi a recuperat-o, pregătit să lovească din nou. După aceea a schimbat modul de prindere, a coborât capătul armei și i-a înapoiat-o lui Cato. Ia fă o încercare.

Cato a încercat prinderea și a străpuns în aer. Ar fi preferat să se slujească de sabie, dar și-a dat seama de avantajul de a folosi lungimea mai mare a lăncii, care-i permitea să-și lovaească adversarul. Omul trimis de Archelaus la cazarmă s-a întors cu echipamentul cerut, iar Cato i-a înapoiat tetrarhului arma și scutul. Imediat ce și-a legat baretele coifului sub bărbie și a

luat scutul și lancea, comandantul sintagmei a dat ordin de strângere a rândurilor. Cato a remarcat că unii dintre oamenii aliniați alături de el aveau în spate niște saci.

– Acolo se află material incendiar, i-a explicat Archelaus cu glas scăzut, după ce a observat direcția în care se uita Cato. O să ne îndreptăm către un berbec[1] pe care rebelii îl construiesc în fața unui templu aflat de cealaltă latură a agorei. O să-i dăm foc. Și berbecului, și oricărui alt lucru care le-ar putea fi de folos rebelilor.

Apoi a mai strigat un ordin și a trecut în primul rând al formației. Câțiva dintre mercenarii greci au ridicat bara de blocare a porții și, încordându-și mușchii picioarelor și brațelor, au împins cât de tare au putut. Canaturile de lemn ghintuit au protestat în țâțâni și s-au deschis cu un geamăt supărător. Comandantul a ridicat lancea deasupra capului și s-a uitat peste umăr, gata să dea ordin soldaților lui.

– Înaintați!

Primul rând al sintagmei s-a unduit înainte, în fața oamenilor ce îi urmau într-o coloană compactă, ieșind pe poartă. Cato a mers alături de Archelaus, la câteva rânduri în spate, și când au ieșit pe poartă, inima îi bătea deja dezlănțuită. Ceva mai devreme se îndoise că ar fi nevoie să participe la atacul de diversiune, însă era esențial ca Macro și coloana lui să-și

---

[1] Mașină de război folosită odinioară la spargerea zidurilor și a porților unei cetăți asediate (n. red.).

poată croi drum până la citadelă, iar tânărul simțea instinctiv că are datoria de a face totul ca să-și ajute prietenul și pe oamenii celei de-a Doua Ilire. De aceea, și-a plecat capul, a strâns din dinți punându-și ferm mâna pe scut și lănce, în vreme ce coloana a ieșit din citadelă și s-a îndreptat spre baricadele improvizate, ridicate de răzvrătiți de-a latul străzilor care porneau din agora aflată în fața citadelei.

– În fugă! a strigat comandantul și oamenii din jurul lui Cato au iuțit pașii, picioarele încălțate cu sandale duduind pe pietrele de pavaj și tecile săbiilor plesnindu-se de coapse. Curând soldații au început să respire sacadat și gâfâit. În ciuda zgomotului făcut de cei din jur, tânărul a reușit să distingă strigătele de alarmă venind dinspre liniile dușmane. Înapoia baricadelor ardeau vase cu jăratic și siluete întunecate se ridicau de-a lungul liniilor de apărare, clar conturate, pregătindu-și armele și îndreptându-se cu fața spre oamenii din garda regală care declanșaseră șarja și traversau spațiul deschis al agorei. Cato a văzut forma impunătoare a adăpostului ce se construia pentru berbec, iar deasupra clădirilor aflate de o parte și de alta a acestuia a distins primele licăriri ale zorilor și a înțeles că acum, feriți de întuneric, era momentul potrivit ca Macro și coloana lui să-și taie drum prin oraș.

Comandantul sintagmei a ajuns primul la baricada formată din căruțe răsturnate și cherestea, ce se înălțase de-a curmezișul laturii deschise a zonei. Și-a trântit scutul de o tarabă răsturnată și a ridicat lancea peste ea, încercând să-l străpungă pe cel mai

apropiat dintre rebeli. Omul a sărit înapoi, ascunzându-şi capul după scut şi a izbit cu sabia în coada lăncii, încercând să o doboare din mâna lui Archelaus. De o parte şi de alta soseau la baricadă tot mai mulţi mercenari greci, care îi străpungeau pe cei aflaţi de cealaltă latură, iar unii dintre ei escaladaseră deja obstacolele şi săriseră dincolo, ajungând în poziţie ghemuită, cu scuturile ridicate şi lăncile gata să lovească. Cu un răcnet sălbatic, Archelaus a răsucit arma şi le-a făcut loc camarazilor să urce şi să traverseze baricada, ca să participe la atac. Cato şi-a păstrat poziţia alături de Archelaus, iar câţiva soldaţi aflaţi în faţa lor s-au apucat să îndepărteze baricada, smulgând lemne şi răsturnând o căruţă pe roţile ei grele dinapoi, după care au împins-o departe din calea luptătorilor. Cato a aruncat o privire peste umăr, către citadelă. În vârful turnului de semnalizare a strălucit o flacără mică, iar apoi un nor de scântei s-a răspândit în întuneric, după care făclia cea mare s-a aprins şi limbile roşiatice şi portocalii au sporit în intensitate. Aşadar, se dăduse semnalul. Acum, Macro şi coloana lui vor declanşa asaltul asupra porţii de răsărit. Cato s-a rugat în gând Fortunei ca acel atac de diversiune să le atragă atenţia răzvrătiţilor şi să nu acorde prea mare importanţă forţelor de sprijin.

Oamenii gărzii imperiale reuşiseră să facă o breşă prin baricadă şi se chinuiau acum să o lărgească, în vreme ce camarazii lor treceau prin ea, îndreptându-se către zona templului, aflat de cealaltă parte. Archelaus a înaintat şi Cato l-a însoţit îndeaproape,

mergând odată cu valul de mercenari. Piața mică din fața templului era înțesată de o masă amețitoare de siluete încleștate în dueluri încrâncenate. Cele două părți prinse în luptă se puteau deosebi doar prin coifuri, cele cu creastă, ale oamenilor din garda regală, și cele conice ale răzvrătiților.

– Doborâți-i! a strigat comandantul.

Archelaus și-a aruncat lancea în sus și a prins-o, după care și-a încurajat oamenii:

– Haideți, băieți! Străpungeți-i pe ticăloși!

A fugit apoi în față și, coborând vârful lăncii, a aruncat-o în spinarea unui dușman care se îndepărta în goană. Omul și-a azvârlit brațele în lături, iar sabia i-a căzut pe pavaj cu o clipă înaintea corpului. Cato a pătruns și el în acel vălmășag, uitându-se în toate părțile în timp ce înainta, ghemuindu-se ușor pentru a-și repartiza mai bine greutatea pe picioare și să nu poată fi doborât chiar atât de ușor, dacă ar fi fost lovit de vreun dușman. S-a auzit un strigăt turbat din stânga lui și Cato abia a avut vreme să ridice scutul rotund și să-l întindă față de corp ca să blocheze o lovitură de sabie ce a ricoșat cu un zăngănit asurzitor. S-a răsucit și a împuns cu lancea. Rebelul a parat lovitura scoțând un hohot disprețuitor de râs și l-a atacat din nou pe Cato, cu o ploaie de lovituri de sabie care l-au făcut să bată în retragere, străduindu-se cu disperare să blocheze atacul. Îi era imposibil să-și folosească lancea, care devenise o povară inutilă în mâinile lui care nu erau obișnuite cu o asemenea armă.

– La naiba, a mârâit el, aruncând lancea cât colo şi ducând mâna la sabie. Cu un scrâşnet metalic familiar, a scos sabia din teacă şi a pus-o în poziţie de luptă. Hai, să te vedem acum cât de tare eşti.

A parat o altă serie de lovituri scurte, apoi a făcut un salt în faţă, izbindu-şi scutul de cel al rebelului. Omul s-a dezechilibrat şi s-a retras un pas, rămânând descoperit, apoi Cato l-a atacat hotărât împungând spre faţa lui şi spre coapsa expusă, spintecând pânza îmbrăcămintei şi carnea. Omul a scos un icnet de durere şi, sângerând abundent, s-a îndepărtat. Cato s-a năpustit după el, punându-şi toată forţa în scut şi a strâns din dinţi în momentul ciocnirii. Rebelul s-a prăbuşit la pământ şi abia a reuşit să-şi tragă scutul deasupra lui, însă Cato s-a oprit lângă el şi, din poziţie avantajoasă, l-a tăiat cu sălbăticie. Imediat ce şi-a dat seama că omul era năucit de ferocitatea atacului, Cato s-a oprit, a aruncat o privire în jos şi a văzut conturul întunecat al labelor sub rama scutului. S-a retras un pas şi a lovit picioarele cu sabia. În momentul când lama a sfărâmat un os, rebelul a scos un urlet. Cato a mai lovit de câteva ori, până când a fost convins că omul nu mai reprezenta o ameninţare, apoi s-a întors şi s-a îndepărtat, fără să ia în seamă urletele lui de suferinţă.

În jur a putut distinge doar amănunte care i-au permis să constate că sorţii luptei le surâdeau. Doar câteva siluete erau încă încleştate în înfruntare, iar profilul întunecat al celor care, nu departe, mânuiau berbecul se înălţa pe latura îndepărtată a templului.

Cato a inspirat adânc și a strigat:

– Archelaus! Archelaus!

– Aici sunt! Răspunsul a venit din apropiere, iar un moment mai târziu, spre Cato s-a îndreptat cineva. Ai supraviețuit, romanule?

– Evident, a răspuns el, zâmbindu-i grecului, după care a făcut un gest către berbecul în construcție. N-ar strica să-ți pui oamenii să se ocupe de el, înainte ca dușmanii să apuce să organizeze un contraatac.

– Da, imediat.

Archelaus s-a răsucit și i-a chemat pe soldații care aveau la ei materiale incendiare. După ce s-au strâns în jurul celor doi, micul grup și-a croit drum printre ultimele perechi prinse în luptă. S-au îndreptat cu toții direct spre berbec și Cato a observat că structura de lemn era așezată pe roți masive din lemn. Cea mai mare parte a cadrului rezistent fusese deja acoperit cu baloturi din piei de animale, umplute cu cârpe, care să absoarbă impactul produs de orice proiectil aruncat de la înălțimea porții fortificate atunci când construcția avea să fie gata să intre în acțiune. În interior, atârnat de frânghii groase, se găsea butucul lung al berbecului.

Archelaus s-a oprit și le-a vorbit oamenilor.

– Puneți foc în cât mai multe locuri. Vreau ca berbecul să ia foc înainte să fim nevoiți să ne retragem.

Mercenarii și-au coborât scuturile și lăncile și s-au împrăștiat în jurul construcției, începând să adune cât mai multe lucruri care să ardă cu repeziciune în locurile în care intenționau să pună focul. Cum aveau

asupra lor cutii cu iască, fiecare s-a apucat să lovească bucăți de cremene și să sufle scânteile asupra iascăi.

Cato și Archelaus au așteptat cu armele pregătite, apoi prima dintre flăcările firave a crescut în intensitate și imediat zona s-a luminat de alte mici focuri, iar fumul a început să se ridice răsucindu-se către cerul încă întunecat. Un moment, Cato a fost convins că structura acelei arme de asediu va fi cuprinsă curând de flăcări. Dar când focurile s-au stins, și-a dat seama că apăruse ceva neașteptat.

– Nu se aprinde, a spus el și s-a dus spre structura berbecului, scoțându-și sabia. A atins cu ea pieile de animale. Sunt umede... ba aș spune chiar că sunt îmbibate în apă. Întorcându-se către Archelaus, i-a zis: nu avem cum să-l incendiem. Distrugeți legăturile.

Ofițerul grec a dat din cap și, trecând lancea în mâna cu care ținea scutul, și-a scos falcata și le-a ordonat oamenilor lui:

– Folosiți-vă de săbii! Tăiați frânghiile. Dați foc tuturor materialelor depozitate.

Imediat după aceea, soldații au renunțat să mai aprindă berbecul și s-au apucat să taie frânghiile groase cu care era suspendat. Au început să se audă loviturile înfundate ale săbiilor în cânepa răsucită a funiilor și Cato și-a impus să-și țină gura ca să poată acționa mai iute. Însă noaptea era deja pe sfârșite și-a dat el seama după ce a aruncat o privire spre cerul care se lumina deasupra coamelor de acoperișuri din Palmira.

În jurul lui, ultimii dușmani fuseseră uciși ori puși pe goană, astfel că nu se mai auzeau zăngănituri de

armă în zona templului și nici strigăte de luptă ori blesteme înfundate. Ici și colo, mai rămăsese câte un om care gemea de durere, ori cerea cu glas jalnic să fie ajutat. Cato s-a întors la baricada distrusă și a ciulit urechea în direcția porții de răsărit. A simțit o ușurare auzind zvon îndepărtat de luptă. Macro și oamenii lui începuseră atacul și, cu puțin noroc, aveau să pătrundă luptând în oraș.

Brusc, un strigăt de triumf și o bufnitură înfundată i-au atras atenția, iar când s-a întors a văzut că partea din spate a berbecului fusese desprinsă din frânghii și căzuse la pământ. Oamenii lui Archelaus au sărit imediat cu săbiile asupra celorlalte frânghii de susținere și au început să lovească frenetic în ele. Dincolo de templu, din inima orașului, au răsunat cornuri, scoțând sunete de alarmă adânci, menite să-i trezească și să-i cheme pe soldații rebeli să îi încercuiască și să-i măcelărească pe puținii soldați din garda regală care avuseseră îndrăzneala de a declanșa acea incursiune împotriva armei de asalt a rebelilor.

– E vremea să ne retragem, a mormăit Archelaus. Dușmanii ar putea porni împotriva noastră dintr-un moment în altul.

Câteva clipe mai târziu, comandantul le-a ordonat oamenilor lui să părăsească incinta și să se strângă în formație dincolo de rămășițele baricadei. Soldații au abandonat berbecul și s-au grăbit înapoi spre agora. Cato a verificat imediat daunele pricinuite berbecului. Acesta rămăsese agățat doar într-o frânghie, și aia zdrențuită de loviturile de sabie. În rest, flăcările

lingeau mormane de fibre de cânepă și lemn. A apreciat că pierderile îi vor întârzia pe rebeli cel puțin jumătate de zi. Nu era mult, dar asta avea să-i creeze ceva neplăceri prințului Artaxes și sprijinitorilor lui și, pe de altă parte, avea să ridice moralul celor ce se adăposteau în citadelă.

– Prefect!

Cato s-a întors și, în lumina slabă a zorilor, l-a văzut pe Archelaus făcându-i semn să se apropie. S-a îndepărtat de berbec și s-a grăbit să se alăture mercenarilor. Zgomotul luptei ce se desfășura la răsărit scăzuse puțin și Cato s-a gândit plin de speranță că asta însemna că Macro și oamenii lui reușiseră să pătrundă în oraș. Din cealaltă direcție, strigătele rebelilor, urletele cornurilor și răpăiala de tobe se auzeau tot mai aproape. Imediat ce și ultimul dintre răniți a fost ajutat să-și reia locul în formație, comandantul a dat ordin de retragere. În rânduri strânse, mercenarii au mărșăluit cu pas egal, traversând agora și îndreptându-se către citadelă. Acolo rămăsese o mică unitate din oameni ai gărzii regale ca să apere poarta împotriva vreunui atac-surpriză inițiat de rebeli. Cato a dat din cap, apreciind ideea. Era de acord cu o asemenea măsură de precauție. Comandantul sintagmei erau un ofițer capabil și experimentat, nu era nicio îndoială.

Parcurseseră mai bine de jumătate din distanța ce îi despărțea de poartă când la capătul îndepărtat al agorei au apărut primele întăriri ale rebelilor. Mereu alții și alții pătrundeau pe străzile ce dădeau în piață și, de aceea, comandantul le-a dat ordin mercenarilor

să iuțească pasul. Aruncând o privire peste umăr, Cato și-a dat seama că vor ajunge cu ușurință la poartă înainte ca rebelii să poată masa suficient de mulți oameni ca să lanseze o șarjă împotriva mercenarilor ce se retrăgeau. Poarta avea să se închidă înainte să se întâmple acest lucru. Cu o senzație de gol în stomac, tânărul a înțeles că ea va fi închisă și în fața coloanei de sprijin care se apropia de citadelă.

– Archelaus! Trebuie să ne oprim.

– Să ne oprim? Grecul s-a întors și l-a măsurat din priviri ca pe un nebun. A făcut apoi un gest din cap: În caz că nu ai observat...

– Trebuie să ținem poarta deschisă. Să lăsăm loc de intrare pentru coloana de sprijin.

Archelaus s-a încruntat, apoi a șuierat printre dinți:

– Ai dreptate. Vino cu mine.

Și-au făcut loc printre rânduri până au ajuns la comandantul formației.

– Hei! a strigat Archelaus. Trebuie să oprim marșul.

– Să ne oprim? s-a mirat comandantul, scuturând din cap. De ce?

Cato s-a apropiat de om.

– Trebuie să facem drum către citadelă pentru coloana de sprijin.

Omul a rămas un moment pe gânduri, apoi a făcut un gest de nemulțumire.

– Riscul e prea mare. Trebuie să avem grijă de oamenii noștri. Vor trebui ca apoi să lupte pentru a ajunge din nou la porți.

– Ba nu! a strigat Cato. Nu-i putem abandona.

– Îmi pare rău, romanule.

– Du-te naibii! Am traversat deșertul ca să vă venim în ajutor. Pentru voi au murit mulți soldați capabili, a zis prefectul celei de-a Doua Ilire, silindu-se să-și păstreze calmul și a mormăit: nu vă este rușine?

Înfuriat, comandantul s-a răsucit spre el, tulburând marșul soldaților lui, care au fost nevoiți să-i ocolească pe cei doi ofițeri.

– Ascultă, romanule, nu primesc ordine de la tine. Întâi de toate, mă interesează soarta oamenilor mei și abia apoi a celui care m-a angajat. Dorințele tale nu mă interesează.

Cato s-a uitat fix la el, în vreme ce se gândea cu febrilitate cum să procedeze ca să-l convingă pe comandantul mercenarilor să se răzgândească.

– Ascultă, aveți nevoie de noi. Alți o mie de oameni în garnizoana citadelei ar putea ajuta la supraviețuirea oamenilor de acolo până la sosirea generalului Longinus și a armatei lui, altfel ați putea pieri. Și, presupunând că abandonezi acum coloana de sprijin, ce va zice Longinus când va afla asta? Se va răzbuna pe tine. În ambele cazuri, tot veți muri dacă nu îi ajutați pe cei care vin în ajutor.

Apoi, Cato a arătat cu mâna spre poarta de răsărit.

Comandantul a strâns din dinți, iar după o clipă a ridicat abătut din umeri.

– Prefect, s-ar părea că nu am scăpare. Prea bine. A inspirat șuierător, după care a răcnit. Stați pe loc! Formați un șir de-a latul agorei! Răniții să fie duși în citadelă!

Mercenarii s-au oprit brusc, iar apoi, îndemnați de ofițerii lor, s-au răspândit de-a latul spațiului deschis și s-au așezat în formație cu fața spre rebelii ce se năpusteau cu duiumul asupra lor. Au strâns rândurile până când scuturile li s-au suprapus, apoi au ridicat lăncile, rezemându-le mânerele de marginile scuturilor. În acest timp, dușmanii s-au apropiat și mai mult. Cuprins de agitație, comandantul i-a făcut semn lui Archelaus.

– Ia zece oameni din rândul din spate. Găsește coloana de sprijin și spune-le să vină aici cât de curând. Eu voi păstra calea liberă atât cât voi putea, după care...

Cato l-a bătut pe Archelaus pe umăr înainte să aibă vreme să se răzgândească.

– Să mergem!

Mercenarii care alcătuiau micul grup s-au desprins din formație și au pornit în fugă spre strada care ducea către poarta de răsărit. Rebelii au scos urale puternice în clipa când au pornit șarja, azvârlindu-se către șirul subțire de mercenari greci înarmați cu lănci ucigătoare. Cato nu i-a luat în seamă, continuând să alerge pe strada care pleca de la citadelă și mergea spre inima orașului. Acea cale era largă și degajată, iar în lumina difuză a zorilor a văzut cartierul cel mai sărac din Palmira întinzându-se în fața lui. Au gonit în josul pantei, căutând precauți din ochi semne că dușmanii ar fi pe aproape. Drumul a cotit puțin și, după ce au dat colțul, Cato a văzut formele familiare ale scuturilor lungi ale legionarilor apropiindu-se de el. Nu

și-a putut reține un chiot și a fluturat sabia în semn de salut. Continuând să se apropie de coloana de sprijin, Archelaus și ceilalți i-au urmat exemplul.

Apoi Cato a observat arcașii din fața primei centurii a cohortei lui Macro. I-a văzut ridicându-și arcurile, ochind și slobozind o ploaie de săgeți.

– La pământ! a strigat el spre Archelaus, adăpostindu-se înapoia scutului.

Mercenarii au procedat la fel, cu excepția unuia care, holbându-se descumpănit la norul de săgeți întunecate ce se îndreptau spre ei, a întârziat în executarea ordinului. Cu un sunet înfundat, o săgeată i-a străpuns gâtul, ieșindu-i prin ceafă. Omul a dus mâinile la săgeată, cu o expresie de groază, apoi a încercat să spună ceva, dar nu a reușit să articuleze nicio vorbă, pentru că sângele l-a năpădit pe gură.

Cato și-a desprins ochii de la muribund și a strigat cât de tare a putut:

– Nu mai trageți! Sunt prefectul Cato!

Alte și alte săgeți au zăngănit, lovindu-se de pavajul străzii sau de scuturi. Apoi s-a auzit un icnet și romanul și-a rotit privirea. L-a văzut pe Archelaus căzând pe spate, lovit de o săgeată în piept, puțin mai jos de umăr.

–Încetați tirul! a răcnit Cato cu disperare în glas.

18

Macro a simțit o strânsoare rece la ceafă când a auzit strigătul lui Cato. Instantaneu, s-a răsucit și a răcnit spre Balthus și oamenii lui.

– Încetați! Nu mai trageți! a făcut un gest disperat spre siluetele ce se adăposteau înapoia scuturilor rotunde. Sunt de partea noastră!

Balthus și-a lăsat jos arcul și a strigat un ordin către oamenii lui, care i-au dat imediat ascultare, slăbind corzile în care aveau deja săgețile așezate. Mulțumit că primejdia era îndepărtată, Macro și-a croit drum prin rândurile din față și a început să alerge la deal, către prietenul lui, dând în același timp ordin ca marșul să fie continuat înspre citadelă.

– Cato! Cato! Unde ești, tinere?

Centurionul a rărit pașii când s-a apropiat de soldații care se ridicau precauți din spatele scuturilor. Un om era întins la pământ, nemișcat, având gâtul străpuns de o săgeată. Un altul stătea pe pavaj, ținându-se cu mâinile de corpul săgeții care îi pătrunsese în coapsă. Un al treilea era rănit la umăr și camarazii

lui, care îi scoseseră deja săgeata, îl sprijineau ca să stea în picioare.

– Cato?

Cineva a întors fața spre el, iar în lumina ce creștea Macro a simțit un val de ușurare când și-a recunoscut prietenul. S-a silit să râdă.

– Era de bănuit că vei reuși să te ferești de săgețile alea.

Expresia sumbră de pe chipul lui Cato nu s-a schimbat.

– E un miracol că nu am fost doborâți până la ultimul.

– Mda, a zis Macro, făcând un gest cu mâna, nu ne prea așteptam să întâlnim fețe prietenoase înainte de a ajunge la citadelă. În orice caz, după cum știm cu toții, pe întuneric e ușor să confunzi prietenii cu dușmanii.

Cato l-a privit cu răceală preț de un moment, iar el a regretat amarnic vorbele rostite. A înaintat și s-a aplecat spre mercenarul pe care îl ajuta amicul lui.

– Hai, că-l iau eu din partea cealaltă.

– Nu! Așteaptă!

Însă Macro își petrecuse deja mâna pe sub brațul omului și l-a ridicat dintr-o singură mișcare energică. Mercenarul a rămas în picioare și a scos un geamăt de durere, iar în clipa aia romanul a văzut capătul săgeții încă rămas în rană.

– Îmi pare rău, prietene. Nu am observat din capul locului.

Mercenarul și-a încleștat dinții și și-a dat ochii peste cap de la durerea sfâșietoare din umăr.

Cato a clătinat din cap.

– Grozavă treabă, domnule.

– N-am vrut decât să fiu de ajutor, a răspuns Macro pe un ton îmbufnat. Spune-mi mai bine cum stau lucrurile și de ce ești costumat așa?

– Nu mă puteam strecura în Palmira în uniformă completă, nu crezi? Și, oricum, a spus tânărul, privind în altă parte în timp ce îl sprijinea pe Archelaus, am vrut să mă asigur că veți ajunge în siguranță până la citadelă.

Macro s-a simțit foarte mișcat de grija prietenului său față de siguranța coloanei, după care a fost cuprins de un val de rușine. A încercat imediat să alunge acel sentiment ca să nu bage de seamă Cato. S-a întors cu spatele și le-a dat ordin oamenilor din coloană să iuțească pasul, după care, mai sigur pe sine, i s-a adresat din nou: grecii ăștia ai tăi par foarte tari. Sper că mai sunt și alții ca ei în citadelă.

– Nu sunt grecii mei. Oamenii ăștia sunt comandați de Archelaus, l-a lămurit tânărul, făcând semn din cap spre mercenarul pe care îl sprijinea.

– Așadar, tu ești Archelaus? Încântat să te cunosc, a zis centurionul și a întins mâna, însă grecul, încă strângând din dinți, a coborât ochii spre rană, apoi s-a uitat spre el cu sprâncenele ridicate întrebător.

– A, da. Îmi pare rău. Macro a surâs jenat. Cu toate astea, mă bucur să te cunosc.

Sub povara lui Archelaus, Cato a icnit.

– Acum, dacă tot ați terminat cu formalitățile, să pornim spre citadelă.

– Da, sigur. Oamenii ăştia pot merge alături de noi.

Macro s-a uitat de-a lungul străzii, pentru că zgomotul luptei din agora ajungea până la ei.

– Ce se întâmplă acolo?

– Garda regelui ţine drumul liber pentru coloană, i-a explicat Cato. Dar trebuie să ne grăbim. Nu vor putea rezista multă vreme în faţa rebelilor.

Coloana a continuat să înainteze către locul dinspre care venea zvon de luptă. Când au pătruns în agora, Macro a aruncat privirea în dreapta şi a văzut şirul de mercenari greci cedând sub presiunea loviturilor date de duşmani peste barajul de scuturi. De pe zidurile citadelei se revărsa o adevărată ploaie de săgeţi, suliţe şi proiectile de balistă asupra hoardei de rebeli ce se năpustea spre ei, subţiindu-le rândurile.

– Nu vă opriţi! a strigat Macro la oamenii lui, care slăbiseră ritmul ca să se uite la acel spectacol. Nu suntem la circ! Mişcaţi-vă!

Coloana a înaintat cu paşi iuţi spre porţile deschise, iar Macro s-a dat la o parte ca să le facă loc soldaţilor să intre. Cato i-a lăsat pe doi dintre mercenarii greci să-l ajute pe Archelaus până la spital, după care s-a alăturat comandantului său. Imediat după ce legionarii au trecut de poartă, au urmat călăreţii: Balthus şi oamenii lui, apoi escadroanele din a Doua Iliră. Centurionul Parmenion mărşăluia în fruntea infanteriştilor auxiliari care alcătuiau ariergarda. Când l-a recunoscut, Cato i-a zâmbit şi l-a salutat.

– Mă bucur să te revăd, domnule.

– Am avut necazuri. Băieții din a Zecea au dus mai tot greul. Ei au cucerit poarta și au croit drumul printre rebeli. S-a uitat la Macro, apoi a continuat pe un ton de ușor reproș: au făcut o treabă bună.

Comandantul a ridicat din umeri.

– Bineînțeles, doar sunt legionari. Dar flăcăii din a Doua Iliră puteau face totul la fel de bine, a adăugat el cu tact. Și am fost ajutați de Balthus și oamenii lui. Un efort comun, al tuturor părților, eu așa aș spune.

Cato s-a uitat la el și i-a zâmbit.

– Ai devenit un adevărat diplomat.

– Diplomat? s-a mirat Macro, încruntându-se. Lasă prostiile. Asta e pentru cei care poartă togă. Mie îmi lipsesc limba dulce și priceperea de a-i pupa în fund pe unii.

Tânărul a pufnit în râs.

– O imagine foarte neplăcută, dacă-mi permiți să-ți spun.

Macro l-a lovit în glumă cu pumnul în umăr.

– Bine. Hai să lăsăm baltă subiectul ăsta, de acord? Nu prea e nici momentul, nici locul pentru vorbe de duh.

– Cum spui, domnule.

Macro tocmai se pregătea să-i răspundă, când s-a auzit un cor de urale dinspre rândurile dușmane. Cei trei ofițeri s-au întors și au văzut că flancul drept al mercenarilor se destrămase în fața presiunii neîncetate exercitate de rebeli. Câțiva dintre ei pătrunseseră și acum îi loveau nemilos pe greci. Mulți alții înaintau,

profitând de moment, și Cato a observat că pe oamenii din garda regală îi păștea pericolul de a fi respinși, înconjurați și măcelăriți. Cu ochi experimentați, Macro a evaluat situația imediat.

– Cato, adu-ți băieții să acopere breșa formată. Neîntârziat!

– Am înțeles. Prefectul a făcut un semn din cap și a parcurs alergând distanța scurtă ce îl separa de flancul coloanei, care continua să mărșăluiască spre poarta citadelei. A Doua Iliră! Stai! La dreapta!

Lunile de instrucție intensă efectuată sub comanda lui Macro și a lui Cato au dat roade, iar cohorta a trecut de la coloană la șir în câteva clipe. Tânărul s-a oprit să-și tragă răsuflarea și a strigat ordinul: desfaceți rândurile de la jumătatea centuriei!

Oamenii s-au dat deoparte ca să creeze spații libere printre șiruri, iar când au încheiat manevra, prefectul a scos sabia și a rotit-o spre linia grecilor care cedase.

– Înainte!

A Doua Iliră a traversat agora cu pas măsurat, apropiindu-se de mercenari și având rândurile aranjate atent de ofițeri. Comandantul sintagmei a aruncat o privire în urmă și i-a văzut pe auxiliari venind în sprijinul lui. A observat și spațiile libere din șir și a priceput imediat intenția lui Cato. Întorcându-se din nou către oamenii lui, și-a dus o mână pâlnie la gură și a răcnit:

– Retrageți-vă! Retragerea spre citadelă!

Mercenarii au început să fugă din fața rebelilor, lovind sălbatic cu lăncile ca să creeze un spațiu liber

între ei și dușmani. Imediat ce au scăpat de inamici, câțiva dintre greci s-au întors și au luat-o la goană spre oamenii lui Cato, primejduind viața camarazilor mai lenți, în vreme ce rebelii au pătruns în spațiile goale apărute în șirul ce se fragmenta cu repeziciune. Câțiva au fost izolați și copleșiți numeric, trezindu-se atacați din toate părțile, și au început să se rotească disperați încercând să blocheze loviturile date de rebeli. În mod inevitabil, câte-o lamă de sabie țâșnea din întuneric și, după ce se vedea împins înapoi din cauza vreunei răni, omul era doborât la pământ și măcelărit cu o ploaie de lovituri. Primii dintre mercenari au ajuns la șirul de romani ce se apropia și au trecut rapid prin spațiile libere. Cato și-a scos sabia din nou și a ocupat un loc alături de Parmenion, în mijlocul lor. În timp ce înaintau pe pavajul agorei, tânărul a privit în ambele părți, cântărind momentul acțiunii. După ce prin spațiile goale a trecut și ultimul dintre mercenari, a dat un ordin scurt.

– Strângeți rândurile!

Oamenii din spate s-au rotit și au înaintat, completând spațiile libere, iar în acest timp rebelii goneau spre ei.

– Scuturile în față! a strigat Cato, cu puțin înainte de momentul ciocnirii, și imediat după aceea scuturile late ale auxiliarilor s-au rotit, primindu-i pe rebeli cu un zid compact, presărat cu ghinturi sclipitoare. Vârfurile ascuțite ale săbiilor luceau orbitor, punctând șirul de scuturi. La vederea acestui zid, rebelii au șovăit un moment, iar șarja și-a pierdut imediat din

entuziasm. Cele două șiruri s-au unit într-un val rostogolitor, când scuturile s-au izbit unul de altul, iar săbiile au lovit în lemnul acoperit de piele sau în lamele săbiilor celor care parau loviturile. Cato s-a ghemuit în spatele scutului de împrumut și apoi și-a încordat mușchii picioarelor. O lovitură a bufnit peste marginea scutului, care l-a lovit în coif. Preț de o frântură de secundă, a văzut alb înaintea ochilor, s-a simțit orbit, dar a împuns cu sabia. Nu a simțit niciun contact, de aceea și-a retras imediat brațul cu arma, înainte ca vreun rebel să aibă timp să lovească prin spațiul rămas deschis. De o parte și de alta, cei prinși în bătălie icneau în timp ce dădeau lovituri, unii scoteau strigăte guturale de luptă, insulte ori de sfidare. Printre ele se amestecau icnetele și gemetele celor răniți sau muribunzi. Cato s-a concentrat ca să-și păstreze poziția din primul rând al cohortei sale, știind prea bine că atâta vreme cât linia aceea rezista, a Doua Iliră nu va da înapoi, în ciuda confruntării inegale. Asaltul rebelilor oprise înaintarea romanilor, iar acum aceștia stăteau pe loc, cu picioarele bine înfipte în pământ, lovind cu scuturile și străpungând cu săbiile orice dușman care se aventura să atace și se apropia prea mult. În lumina ce sporea, Cato a observat sclipirea unei lame de sabie ridicându-se în fața scutului său și, în mod instinctiv, a ridicat arma ca să pareze lovitura. O clipă mai apoi, vârful greu al unei falcata s-a izbit de sabia lui scurtă, împingându-i-o în jos. A simțit că-i amorțește brațul și a strâns pumnul cu toată tăria ca să nu o scape din mână. Falcata s-a ridicat din nou, însoțită de

un răcnet de triumf din partea rebelului care mânuia arma. De această dată, Cato a reușit să-și ridice scutul și l-a împins în față ca să pareze lovitura de sabie, timp în care a încercat să secere piciorul atacatorului printr-o mișcare. Lovitura a nimerit, dar, în același timp, scutul ridicat deasupra capului a scos un zăngănit și l-a izbit în coif. În momentul în care a căzut într-un genunchi, l-a auzit pe rebel urlând de durere și tânărul prefect a văzut că tăișul săbiei pătrunsese adânc în carnea coapsei omului, retezându-i mușchii până la os. Rebelul s-a retras și s-a năruit la pământ, lăsând arma să-i scape din mână, apucându-se cu palmele de rană și încercând să oprească sângerarea. Pe urmă, în fața lui a apărut un alt dușman, iar el l-a pierdut din ochi pe cel pe care îl doborâse.

Apoi s-a simțit prins de brațul cuiva care l-a ridicat în picioare, trăgându-l înspre formația romană. Cato a privit în jur și l-a văzut pe Parmenion.

– Ești rănit prefect?

– Nu. Acesta din urmă a făcut un gest, apoi și-a aplecat capul într-o parte, ca să evite o lovitură de lance. Cato a izbit cu sabia în mânerul ei, doborând-o la pământ, iar apoi a lovit mâna care ținea arma, sfărâmând falangele și retezând tendoane, astfel încât degetele care o țineau i-au dat drumul la pământ, lipsite de nervi.

– Cedați teren! a ordonat Cato. Parmenion, stabilește ritmul!

– Unu! a strigat Parmenion, iar oamenii din cohortă s-au retras un pas. Doi! Unu! Doi!

Soldații din a Doua Iliră s-au retras treptat spre citadelă, iar Cato și-a făcut drum printre șiruri, ajungând alături de purtătorul de stindard. Ca executare, retragerea reprezenta una dintre cele mai dificile manevre. Dacă formația dădea dovadă de momente de șovăială ori se destrăma, rebelii din Palmira îi puteau hăcui pe soldați. Prefectul și-a dat seama că ultimii mercenari pătrunseseră deja în citadelă, iar Macro stătea singur sub arcada masivă de piatră, făcându-i semn să se apropie. Alături de el, Parmenion a continuat să stabilească ritmul pașilor, iar cohorta s-a retras încet spre poartă. Flancul stâng era apărat de zidul înalt și de arcașii și aruncătorii de suliță care îi loveau pe rebeli de sus. Însă partea dreaptă a șirului avea să se plieze curând, astfel că rebelii se puteau revărsa pe după marginea lui, înconjurându-i astfel pe romani, așa cum procedaseră mai devreme cu mercenarii greci.

– Parmenion! La mine!

Imediat ce adjunctul a ajuns alături de el, Cato a făcut semn către flancul drept.

– O să preiau comanda centuriei din flanc. După ce partea stângă a șirului ajunge la poartă, duci oamenii înăuntru câte o centurie după alta. Eu vă acopăr până ne vine rândul.

– Am înțeles, a spus Parmenion. Noroc, domnule!

– Mulțumesc, voi avea nevoie.

Cato a fugit prin spatele cohortei până a ajuns la prima centurie, alcătuită din oameni aleși pe sprânceană. Comandantul lor, centurionul Metellus, l-a salutat de cum l-a văzut.

– S-au încins lucrurile, domnule.

– Și vor da în clocot, i-a răspuns el, surâzând sumbru. Va trebui să acoperim retragerea oamenilor pe poartă. Când dau ordin, vreau ca prima cohortă să alcătuiască un pinten. Ne vom deplasa spre poartă și vom rezista în fața ei până când restul oamenilor ajung înăuntru.

– Am înțeles, domnule, i-a răspuns cu calm centurionul Metellus. Băieții mei nu vă vor dezamăgi.

Cato a zâmbit.

– Sunt convins.

A aruncat o privire în jur și a văzut că și ultimii oameni răniți, precum și trupele călări ce primiseră misiunea de a-i proteja pătrundeau pe poartă, iar auxiliarii se retrăgeau spre citadelă. Sosise momentul ca prima centurie să se îndepărteze de clădirile din partea dreaptă, deschizând drumul pentru ca rebelii să le ajungă în flanc. Cato i-a făcut un semn centurionului Metellus.

– Dă ordinul!

Omul și-a umplut plămânii cu aer și a urlat cât de tare a putut:

– Prima centurie să formeze un pinten! Și-a tras sufletul, a numărat în gând până la trei și a urmat: executați manevra!

Imediat după aceea, secțiunile de flanc s-au strâns, formând a doua și a treia latură, iar apoi auxiliarii s-au așezat cu fața spre exterior, astfel încât pintenul prezenta scuturi pe toate cele trei laturi. Rebelii au năvălit

în spațiile libere și s-au răspândit în jurul centuriei lui Metellus, lovind și împungând în scuturi.

– Prima centurie! Înaintați către poartă!

În timp ce Metellus ținea ritmul pașilor, formația în pinten a traversat agora înconjurată de rebeli, care strigau entuziasmați și triumfători, ca niște animale care simt că prada o să le cadă curând în colți. Așa cum spera Cato, presiunea asupra altor centurii a slăbit, iar acestea au început să se retragă pe poartă fără a întâmpina dificultăți, în vreme ce rebelii și-au îndreptat furia asupra unității care mai rămăsese în agora și care își croia drum cu forța prin mulțime. Privind peste șirurile strânse ale auxiliarilor, Cato a văzut că majoritatea răzvrătiților ce îi înconjurau aveau asupra lor arme ușoare. Până în acel moment doar o mică parte dintre soldații din trupele regulate ale lui Artaxes ajunseseră la locul bătăliei, însă, brusc, în piață a răsunat un sunet de corn, iar prefectul a privit roată și a văzut o coloană de soldați apărând în latura cealaltă. Aceștia au pornit imediat în fugă, îndreptându-se către zona din fața porții, unde se purta lupta.

– Trebuie să iuțim pasul, a decis Cato. Metellus!

– I-am văzut, domnule, i-a răspuns acesta, apoi a strigat spre oamenii lui, ceva mai susținut: Unu! Doi!

Cato a constatat că se aflau la cel mult cincisprezece metri de poartă. Macro se retrăsese pe sub arcadă, iar tânărul i-a văzut creasta transversală printre legionarii ce se așezaseră într-o formație strânsă în interiorul citadelei. Pe zidurile de deasupra lor, arcașii

își îndreptaseră atenția asupra noii coloane de dușmani care traversa în iureș agora. Săgețile întunecate au izbit pietrele de pavaj ori au spintecat scuturi, unele dintre ele au doborât oameni care alergau să taie calea de retragere a ultimei centurii romane.

Presiunea exercitată de masa compactă de rebeli din afara formației în pinten începuse să-și facă simțit efectul, pentru că auxiliarii s-au deplasat deja mai încet, întrucât trebuiau să lovească puternic cu scuturile și să împungă cu săbiile în vălmășagul de trupuri din jur. Brusc, un rebel s-a dovedit mai cutezător decât ceilalți și a prins partea superioară a scutului unui om din apropierea lui Cato. Auxiliarul nu a reușit să-i reteze degetele rebelului, iar acesta l-a tras cu sălbăticie în jos, făcând ca marginea inferioară să îl lovească pe primul în fluierele picioarelor. Omul a icnit de durere, iar în acel moment de șovăială un alt răzvrătit a aruncat o lance în gâtul lui. Vârful a străpuns eșarfa de pânză de la gât și a ieșit pe sub garda de gât a coifului. Imediat ce auxiliarul s-a prăbușit în genunchi, lăncierul a sărit în față, drept în spațiul rămas liber.

– Nu, nu se poate așa ceva! a mârâit Cato și a parcurs în grabă cei câțiva pași care îl despărțeau de rebel și, după ce s-a opintit să împingă scutul ce îi fusese lovit de o lance, al cărei vârf a alunecat pe suprafața lui curbată, s-a izbit de om, aruncându-l de-a berbeleacul înapoi în mulțime. Cato s-a oprit la același nivel cu auxiliarii aflați de o parte și de alta a lui, ocupând locul soldatului căzut. Inima îi gonea nebunește, bătându-i în piept ca o tobă. A inspirat adânc și a

strigat cu forță: continuați deplasarea! Dacă ne oprim, vom muri!

Oamenii din vârful pintenului au pornit din nou să împingă, izbind cu scuturile și împungând sau tăind în dreapta și-n stânga cu săbiile scurte. Au câștigat probabil aproape zece pași, după care formația s-a împotmolit, la o distanță înfiorător de mică de poartă, moment în care primii dintre soldații rebeli proaspăt apăruți au ajuns la locul bătăliei și s-au apropiat cu forța de romani. Apoi, Cato și-a dat seama cu claritate că prima centurie nu va reuși să mai înainteze spre poartă. A izbit cu scutul în față, apoi a descris un arc de cerc cu sabia și abia după aceea a îndrăznit să arunce o privire spre poarta aflată la doar câțiva pași. Aceasta era încă deschisă, dar câțiva rebeli se îndreptau deja spre ea, simțind că pot profita de acel prilej pentru a pătrunde în citadelă.

– Închideți poarta! a răcnit Cato, simțind o arsură pe gâtlejul uscat.

– Macro, salvează-te! Închide poarta!

O lovitură primită în scut l-a aruncat în spate, dezechilibrându-l, iar după aceea, cu o limpezime glacială, a hotărât să ucidă cât mai mulți dușmani înainte de a fi doborât.

– Ticăloșilor! a șuierat el printre dinții încleștați. Apoi a strâns și mai tare mânerul sabiei între degete și s-a azvârlit înapoi în rând, lovind cu ea spre capetele dușmanilor din fața lui. A tras aer în piept și a urlat: A Doua Iliră! A Doua Iliră! Oamenii din jurul lui au preluat strigătul lui și au continuat să lupte. Strânsă

din toate părțile, formația în pinten a devenit un oval, oamenii rămânând strânși în jurul stindardului, atacați fiind de rebelii abia sosiți. Auxiliarii erau egalați numeric și ca forță de rebeli și au început să cadă în număr tot mai mare. Romanii se împiedicau de cadavrele camarazilor, strângeau rândurile și respirau cu greutate, simțind că brațele și picioarele le ardeau de epuizare și trebuiau să se șteargă la ochi de sângele împroșcat și să cedeze teren în fața dușmanilor.

Cato a simțit o lovitură și în același timp arsură în brațul cu care ținea scutul. Văzu apoi lama unei falcata retrăgându-se după ce îl împunsese în braț, puțin mai jos de cămașa de zale. A scrâșnit din dinți și a lăsat să-i scape un geamăt puternic de durere și mânie, rotindu-se ușor în momentul când a izbit de sus în jos lama sabiei rebelului, smulgându-i-o din mână. Apoi a schimbat direcția de mișcare a armei, făcând-o să descrie un arc spre pieptul omului, sfârtecându-i tunica ușoară și carnea și scoțând la iveală o dungă de un roșu aprins.

Dinspre poartă s-a auzit un muget puternic și prefectul a făcut un pas înapoi, coborând scutul, pentru că i se scurgeau și ultimele rezerve de putere din brațul stâng. Și-a îndreptat ochii într-o parte și a văzut o coloană compactă de legionari năvălind pe poarta citadelei. În fruntea lor se afla Macro, slobozindu-și strigătul de luptă. Legionarii în armuri grele au trecut prin forță de șirul dezlânat de rebeli din apropierea porții, iar apoi și-au croit un drum de sânge prin cei care împresuraseră micul grup de auxiliari rămași în

viață. Ferocitatea atacului i-a năucit pe rebeli vreme de câteva momente, iar Cato a profitat de ocazie ca să-și mobilizeze oamenii.

– La mine! Pe aici!

A coborât sabia și a izbit cu scutul în rândurile tot mai subțiri de dușmani ce îl despărțeau de Macro. La capătul puterilor, auxiliarii au scos urale chinuite și l-au urmat, lovind cu furie în dușmani în timp ce-și croiau drum către camarazii lor legionari. Folosindu-și scutul, Cato l-a lovit brusc în coaste pe un rebel, azvârlindu-l la pământ, iar apoi a văzut un alt răzvrătit cu spatele spre el. A împuns cu sabia, străpungându-l ceva mai jos de umăr. În timp ce lama lui pătrundea în corpul dușmanului, vârful unei alte săbii a apărut în mijlocul spatelui. Cato și-a smuls arma, iar rebelul mort a căzut, greutatea lui făcându-l să se smulgă din cealaltă sabie, și atunci l-a văzut pe Macro, cu ochi fioroși, stropit de sânge și rânjind ca un dement.

– Aha, deci aici erai! Hai, băiete, du-ți oamenii spre poartă. O să continuăm noi lupta.

Cato a confirmat primirea ordinului cu o înclinare a capului, apoi și-a îndrumat oamenii, iar legionarii lui Macro au făcut loc de o parte și de alta reținându-i sau respingându-i pe dușmani. Epuizați, auxiliarii au pătruns cu pași nesiguri pe poartă și s-au prăbușit ori s-au ghemuit lângă ziduri. Cato a intrat ultimul și a rămas să urmărească felul în care legionarii s-au retras într-o ordine aproape desăvârșită, presați fiind totuși de rebelii amarnic de furioși, care acum strigau de furie și frustrare că auxiliarii scăpaseră cu viață din ghearele

lor. Soldații s-au retras pe sub arcadă, iar zăngănitul săbiilor a fost amplificat de ecoul stârnit de ziduri.

– Pregătiți-vă pentru închiderea porților! a strigat Macro peste umăr, iar grupurile de legionari care stăteau înapoia ușilor masive și-au lipit umerii de ele și și-au încordat mușchii picioarelor, proptindu-se mai bine în dalele de pavaj. Imediat ce el și ultimii legionari au pătruns în citadelă, s-a auzit ordinul:

– Închideți poarta!

Cu icnete, legionarii s-au opintit în canaturi, iar acestea au început să se miște în țâțâni, scârțâind. Spațiul dintre canaturi s-a redus treptat până când a rămas doar Macro să lovească spre rebeli cu sabia, aruncându-le în față insulte și cuvinte de sfidare. Temându-se că prietenul lui va fi prins între canaturi, Cato și-a scos sabia din teacă și s-a năpustit înainte ca să-l prindă pe Macro de cuirasă și să-l tragă înapoi cu toată puterea. Rotind amenințător sabia și retrăgându-se din fața dușmanilor, centurionul a strigat:

– Hei, ce naiba? Ce ai de gând să faci?

Apoi canaturile s-au lipit cu un bufnet răsunător, iar legionarii au așezat drugul de blocare în lăcașul său.

Răcnetele rebelilor au amuțit brusc, iar în jurul lui Cato s-au auzit doar gâfâielile șuierătoare ale soldaților. În cele din urmă, a slăbit strânsoarea asupra mânerului de scut, care a alunecat la pământ și a scos un zăngănit puternic. A dat drumul și cuirasei prietenului său, care s-a întors și a pufnit, umflându-și obrajii.

S-au privit preț de câteva clipe, apoi au izbucnit în râs, încântați și în același timp surprinși că rămăseseră în viață. Macro și-a vârât sabia în teacă și a arătat cu degetul spre poartă.

– Gata, a mers cât s-a putut de bine.

Cato a zâmbit o clipă, după care și-a dat seama că în jur se aflau supraviețuitorii din centuria lui Metellus, plini de sânge și zdrobiți, având putere doar cât să mai stea în picioare.

– Se putea și mai rău, a spus el încet.

– Da, a întărit Macro, și zâmbetul i s-a stins pe buze. Cu toate astea, am reușit. Acum, după sosirea noastră aici, viața a devenit ceva mai grea pentru acel prinț, Artaxes. Și-a aruncat ochii spre brațul tânărului și a văzut că sângele îi picura din vârfurile degetelor. Ar trebui să te ocupi de rana aia. Pe urmă, ne vom prezenta la ambasador.

– Am înțeles. După ce restul răniților vor ajunge la spital. Înainte de a se întoarce ca să dea ordinele necesare, Cato a rămas puțin nemișcat și s-a uitat țintă la mai vârstnicul lui prieten. De ce ai făcut asta?

– Ce anume?

– De ce te-ai întors după noi?

Macro a încercat să evite un răspuns direct.

– Și așa suntem puțini. Nu-mi pot permite să pierd o centurie de oameni destoinici, chiar dacă se cheamă auxiliari. De-asta. Și, în orice caz, nu pentru asta există prieteni? Și tu ai fi procedat la fel ca să mă salvezi.

Cato a confirmat din cap, dar nu și-a putut reprima un zâmbet când s-a retras un pas, strâmbându-se de mirosul pe care îl emana amicul lui.

– Bine, dar dacă nu te cureți de murdăria de pe tine o să mă gândesc de două ori înainte de a-ți întoarce serviciul.

– Ha-ha. De acord, dar acum ce-ar fi să o ștergi spre spital până nu-ți mai fac și eu vreo rană?

19

Spitalul era ticsit de răniți. Chiar și colonada din afara camerelor rezervate răniților era populată de oameni stând rezemați de ziduri ori zăcând întinși direct pe pământ. Puținele ordonanțe medicale erau copleșite de numărul suferinzilor din rândul gărzii regelui și al coloanei de sprijin. Chirurgul legiunii, aflat acolo, a evaluat starea fiecărui om, iar aceia care nu mai puteau fi ajutați au fost duși în cealaltă latură a curții, într-o cămăruță dintr-un colț. În timp ce l-a așezat cu atenție pe unul dintre oamenii săi pe pământ, pentru a fi examinat de chirurg, Cato a făcut un semn din cap către cămăruță.

– Ce se întâmplă cu cei duși acolo?

Chirurgul s-a uitat scurt la el și, cu o privire plină de subînțeles, i-a răspuns:

– Sunt ajutați să scape de dureri.

– Aha... Am înțeles.

Neliniștit, Cato și-a îndreptat ochii spre omul rănit. O lance găsise un punct slab în armura lui de zale și îi străpunsese stomacul. Duhoarea emanată

de intestinele lui sfârtecate se răspândea în jur, provocându-i tânărului o stare de rău. Omul ținea ochii strâns închiși și gemea neîncetat, ținându-se cu ambele mâini de locul rănit. Cato și-a întors privirea spre doctor și a văzut o expresie trecătoare de milă și resemnare pe fața lui. Apoi i-a spus:

– Vă încredințez, domnule, puțină durere, apoi totul se termină.

Cato nu s-a arătat tocmai liniștit de asigurările chirurgului și s-a îndepărtat de omul rănit, simțindu-se neajutorat și rușinat. Doctorul i-a chemat pe îngrijitorii care se ocupau de brancardă și a arătat spre omul rănit.

– Caz special, a spus el cu calm, după care s-a aplecat deasupra rănitului și l-a strâns ușor de umăr. Prietene, ne vom ocupa imediat de tine. O să te odihnești, iar durerea va dispărea.

S-a ridicat și le-a dat voie ordonanțelor să îl mute pe om pe targă. Aceștia l-au ridicat pe rănit și au plecat cu el. S-a întors spre Cato și și-a plecat capul ca să-i vadă rana de la braț.

– Ia să vedem.

– Nu e grav, a spus Cato, alarmat. Superficială.

– Lăsați-mă pe mine să apreciez asta. Stați liniștit și dați-mi voie să văd.

Omul a ridicat cu atenție cămașa de zale și mâneca tunicii până la umăr și a cercetat îndeaproape tăietura, pipăind ușor cu mâna cealaltă. Cato a scrâșnit din dinți și a rămas cu privirea ațintită înainte până când chirurgul i-a eliberat brațul.

– Rana e destul de curată. Se va vindeca după câteva suturi.

– Suturi?

– Da, niște cusături... Chirurgul l-a bătut pe umăr și a făcut un gest către capătul coridorului. Am acolo o persoană fermecătoare care te va îngriji.

– Ne-am întâlnit deja, a murmurat Cato.

– Foarte bine. Să nu te deranjeze faptul că e femeie. Am auzit că e mai destoinică decât toate celelalte ordonanțe laolaltă.

– Mi se pare normal. Cato a dat din cap către doctor, iar acesta s-a îndepărtat în grabă ca să se ocupe și de alți suferinzi. Nu tocmai încântat de perspectiva de a o revedea pe fiica ambasadorului, care îi demonstrase deja ce limbă ascuțită avea, Cato a pornit pe coridor. Când a intrat în încăpere, razele soarelui de dimineață pătrundeau prin două ferestre înalte, scăldând interiorul într-o lumină aurie. Iulia îl bandaja la cap pe un auxiliar.

– O să mă ocup și de tine peste câteva momente, a spus ea cu glas obosit, fără să ridice ochii de la pacient. Așteaptă lângă ușă.

Nemulțumit de întârziere, Cato a ezitat câteva clipe. Trebuia să ajungă la Macro, ca să stea de vorbă cu ambasadorul. Pe de altă parte, abia aștepta să plece din preajma acelei femei dominatoare. Arăta ca un exemplar tipic al clasei din care provenea: autoritară, arogantă și ferm convinsă că toți i se vor supune de îndată. Se simțea îndemnat să aibă resentimente față de ea. A inspirat adânc să se calmeze, a intrat în

începere și s-a așezat pe banca din fața ușii. Fiica ambasadorului nu și-a ridicat privirea, continuând să se ocupe de bolnav, apoi a tăiat capetele bandajului.

– Gata! a zis ea și a făcut un pas înapoi să se adreseze soldatului. O să ai nevoie de o zi sau două de odihnă. Auxiliarul a râs.

– Tare-aș vrea eu, doamna mea. Dar mă îndoiesc că prefectul îmi va îngădui asta. E nemilos.

– Nemilos? a întrebat Iulia. El?

– Da, doamnă! Ne mână ca pe sclavi încă de când am plecat din Antiohia. Pare cam copilăros la față, dar dincolo de asta e un tică...

Cato și-a dres glasul cu putere, ceea ce i-a făcut pe cei doi să-și întoarcă ochii spre el. Auxiliarul a sărit în picioare instantaneu, rămânând în poziție de drepți și privind fix spre un punct aflat la câțiva centimetri deasupra capului prefectului. A deschis gura, după care a închis-o, mușcându-și buzele și așteptând tirada ce avea să urmeze. Tânărul l-a privit atent vreme de câteva momente, fără nicio expresie pe față. Apoi și-a îndreptat ochii spre femeie.

– Ai terminat cu acest om?

– Da, prefect Cato. Întrebarea este dacă tu ai terminat cu el...

– E soldat și își va face datoria așa cum socotesc eu de cuviință, doamnă.

– Însă doar când se va restabili, da?

Cato s-a încruntat.

– Eu voi hotărî acest lucru. Soldat, ești liber. Întoarce-te la centuria ta.

– Am înțeles.

Auxiliarul a salutat și a ieșit cu pas de marș din cameră, dispărând din ochii comandantului său cât de repede a fost în stare. Imediat ce a plecat, Cato a rămas să aștepte pe bancă. Iulia s-a uitat la el o clipă, apoi, pierzându-și răbdarea, și-a pus mâinile în șolduri.

– Ei, de data asta ce mai e?

– Rană de sabie.

Și Cato a arătat spre dâra de sânge de pe braț.

– Atunci, vino mai aproape, i-a răspuns ea cu un aer distant. La lumină, ca să văd bine. Prefect, nu mă face să-mi pierd timpul. Mai sunt și alții care au nevoie de ajutorul meu.

Și pe ei îi tratezi cu bunăvoință, a gândit iritat Cato, când s-a ridicat în picioare și s-a îndreptat spre ea. Fiica ambasadorului l-a prins de cot și l-a făcut să se răsucească spre razele de lumină ce pătrundeau pe fereastră.

A examinat rana în câteva clipe.

– S-ar părea că vrei să-ți pierzi brațul ăsta bucată cu bucată.

Cato a strâns din buze, iar încruntătura de pe frunte s-a adâncit. Iulia a ridicat ochii spre chipul lui și el și-a dat seama că încerca să-și rețină râsul și dorința de a-l lua peste picior.

A pufnit cu amărăciune:

– Doamna mea, orice soldat se așteaptă să fie rănit. Fie că e soldat de rând, ca acel om, fie că e ofițer. Asta ne e datoria. Nu e vorba de ceva cu care a fost învățată o doamnă cu o creștere aleasă.

Cato a rostit aceste cuvinte înainte de a-și da seama cât de nepoliticos sunau ele. Iulia a făcut ochii mari, după care i-a răspuns pe un ton rece și distant.

– Prefect, îmi cunosc îndatoririle. Iar în ultimele zile am ajuns să văd mai multe feluri de răni decât mi-aș dori. Ți-aș rămâne îndatorată dacă ai ține seama de asta.

Ochii li s-au întâlnit, iar Cato i-a aruncat o privire pe care o păstra de obicei pentru a-i băga în sperieți pe cei proaspăt recrutați, până când Iulia a cedat, întorcându-și ochii spre rană.

– E o rană superficială. Mi se pare destul de curată, dar o s-o spăl și o s-o cos.

A luat de pe masă un vas cu apă și o cârpă umedă, pe care a stors-o bine și s-a plecat apoi asupra rănii.

– Ei, acum e acum. Știi deja cum stau lucrurile. O să fie dureros, dar un bărbat nemilos ca tine e mai presus de durere...

De furie, Cato a roșit, dar a refuzat să reacționeze la înțepăturile ei.

– Trebuie să merg în fața tatălui tău ca să-i prezint raportul. De aceea, ți-aș fi recunoscător, doamnă, dacă ai termina cât mai curând de bandajat rana ca să mă pot întoarce la treburile mele.

– Prea bine, a spus Iulia încet. A pregătit un ac și fir și s-a apucat de lucru imediat, trecând acul prin pielea lui Cato și cosând încetul cu încetul rana, făcând-o să stea închisă, până când din ea n-a mai rămas decât o linie groasă de culoare vineție și un fir plin de sânge. În ciuda durerii, Cato a rămas cu privirea ațintită spre

uşă, ţinându-şi dinţii încleştaţi de durere. În cele din urmă, Iulia şi-a încheiat treaba şi a înnodat firul trăgând ferm de capetele aţei. Gata, prefect!

Cato a făcut un gest din cap şi i-a mulţumit, apoi s-a întors şi a pornit spre uşă, fericit că putea în sfârşit să pună ceva distanţă între el şi acea femeie. Când a ajuns la uşă, ea i-a spus.

– Ne vedem la următoarea rană, da?

– Hm, a reuşit să mormăie Cato, după care a părăsit încăperea şi a ieşit pe coridor.

Afară, chirurgul pregătea un grup de oameni care să se ducă după porţia de apă şi de hrană pentru pacienţi. Când l-a văzut pe Cato apropiindu-se, a înălţat ochii spre el şi, ridicând o sprânceană, l-a întrebat:

– Acum vă simţiţi mai bine, domnule?

– Mai bine? a întrebat Cato şi s-a oprit. Nicidecum. E o rană de sabie, nu o răceală oarecare.

– Cu toate astea, a continuat doctorul, o femeie ca ea se pricepe să facă orice bărbat să uite de durere.

– A, desigur, a confirmat Cato, cu un zâmbet de amărăciune. De-abia aşteptam să plec de acolo.

Chirurgul l-a privit cu un aer încurcat.

– N-am sugerat că...

Însă Cato se îndepărtase deja hotărât, cu o încruntătură neînduplecată pe faţă, în timp ce analiza perspectiva de a rămâne consemnat în citadelă în tovărăşia fiicei îngâmfate şi enervante a ambasadorului, o reprezentantă a aristocraţiei Romei. Şi, ca şi cum purtarea ei trufaşă nu ar fi fost de ajuns de supărătoare, avea o înfăţişare ce nu putea sluji decât ca

element perturbator pentru ofițerii și liderii politici strânși în citadelă. Gândul i-a venit instantaneu și, analizând mai atent chestiunea, tânărul s-a văzut silit să recunoască: fiica ambasadorului era cu adevărat atrăgătoare, ba chiar frumoasă.

– Frumoasă, a bombănit el cu amărăciune, mai mult pentru sine. Ce importanță avea cum arăta? În cel mai bun caz, era un element supărător și care distrăgea atenția multora. Iar în cel mai rău caz? Pe neașteptate, a simțit un val de fierbințeală în piept și s-a plesnit cu palma peste picior, continuând să pășească apăsat spre reședința ambasadorului.

Lucius Sempronius și-a ridicat privirea în clipa în care cei doi ofițeri au pătruns în încăperea ce îi fusese desemnată de către șambelanul regelui. Deși, ca ambasador al împăratului Claudius, merita un tratament mai bun, supraaglomerația cumplită din citadelă făcea să nu se prea respecte regulile diplomatice. Oamenii din personalul lui restrâns stăteau îngrămădiți pe coridorul de afară, care slujea atât ca birou, cât și ca loc de dormit pentru ei. Macro a zâmbit când el și Cato au trecut prin dreptul tinerilor aristocrați ghemuiți, siliți să îndure alături de funcționarii ambasadorului și gărzile lui de corp. Asta le va folosi, s-a gândit el, mai ales dacă aveau parte de o experiență dură înainte de a urca în rang în cadrul birocrației imperiale. Asta, presupunând că aveau să supraviețuiască asediului, a socotit el, iar zâmbetul i s-a stins de pe față.

Au păşit spre ambasador şi s-au oprit.

– Centurion Macro şi prefect Cato, am venit să raportăm, domnule.

Ambasadorul a făcut un semn către micile canapele aşezate în faţa mesei pe care o folosea drept birou.

– Domnilor, arătaţi obosiţi. Şi nici nu e de mirare, având în vedere prin ce aţi trecut în ultimele zile şi nopţi. A zâmbit spre Cato. Vă adresez mulţumirile mele amândurora. Sosirea coloanei voastre le-a oferit regelui şi sprijinitorilor lui prilej de speranţă. Înainte de venirea voastră, eram foarte îngrijorat că vor fi dispuşi să se predea. Acum îşi dau seama că Roma nu-şi abandonează prietenii. Cu toate acestea... Sempronius a făcut o pauză şi a coborât glasul. Apariţia prinţului Balthus este o binecuvântare cu două tăişuri. Nu este fiul preferat al regelui. Această onoare îi revine prinţului Artaxes.

– Artaxes? a întrebat Macro, părând nedumerit. Rebelul? Cel care şi-a legat soarta de parţi?

– Întocmai. Sempronius şi-a întărit vorbele cu o mişcare din cap. Vabathus a ţinut foarte mult la tânărul ticălos. A rămas orb la greşelile prinţului şi chiar dacă zvonurile privind intenţiile trădătoare ale lui Artaxes ajunseseră la urechile şambelanului cu luni bune înainte de izbucnirea revoltei, regele a nesocotit rapoartele lui şi a refuzat să întreprindă vreo acţiune împotriva fiului său. Şi regele nu a crezut că Artaxes era organizatorul răzmeriţei nici măcar când rebelii s-au ridicat împotriva sa. A spus că Artaxes era silit să-i conducă pe rebeli împotriva

voinței lui. Vă imaginați așa ceva? Sempronius a clătinat din cap cu amărăciune. Se pare că unii părinți rămân cu desăvârșire orbi la greșelile copiilor. Ei, bine, dar asta nu este întru totul adevărat. Vabathus nu ține mai deloc la cel mai mare dintre fiii săi, Amethus. Nici nu-l pot acuza pentru asta. Amethus e un neisprăvit. Foarte prost, înțelegeți?! Și ușor de convins. Își petrece viața susținând cu înfocare ultimul lucru pe care i-l spune cineva. S-ar putea ca regele să țină la el, dar a renunțat de multă vreme să-l mai considere un succesor demn. Același lucru se poate spune și despre prințul Balthus. Sau, mai bine zis, se spunea până la izbucnirea revoltei. Acum, când prințul Artaxes s-a dovedit un șarpe veninos și înșelător, regele este silit să se mai gândească pe cine alege ca urmaș. Sempronius s-a apropiat mai mult de Macro și de Cato. Ce impresie v-a făcut prințul Balthus?

Centurionul s-a foit oarecum neliniștit și a rezistat dorinței de a se uita la prietenul lui, pentru a găsi un sprijin, apoi a răspuns:

– E un luptător extrem de iscusit. Exact felul de om de care regele are nevoie în astfel de momente.

– Ei, mă bucur să aud asta. Sempronius s-a rezemat de spătar. Nu l-am întâlnit până acum. Din câte am auzit despre el, am tras concluzia că nu e decât un bețivan. Un risipitor lipsit de sentimentul datoriei. Sper însă că nu este doar un bun luptător...

– Are și alte calități, asta e sigur, a spus Macro cu un aer neliniștit. Prințul are ambiții impresionante.

– La ce te referi?

– Vrea să devină rege după Vabathus. Crede că Roma îl va convinge pe rege să abdice după zdrobirea revoltei.

Sempronius a chicotit cu un aer amar.

– Crede cam multe, nu vi se pare?

De data asta, Macro nu s-a putut abține să nu se uite la Cato înainte de a răspunde.

– Mda, ar mai fi ceva, domnule.

– Ce anume?

– Cum să spun, am încheiat un soi de înțelegere cu prințul Balthus. În schimbul ajutorului pe care l-a oferit coloanei pentru a ajunge în citadelă.

– O înțelegere?

– Da, domnule. I-am spus că voi face tot ce pot ca să-l sprijin când vom ajunge aici. Am avut nevoie de ajutorul lui. Fără el nu am fi reușit să traversăm deșertul. Îi datorăm viața noastră.

– Am înțeles. Sempronius și-a dus o mână la obraz și a rămas pe gânduri. Și nu te-ai gândit că și el era în aceeași situație disperată ca și voi?

– Poftim?

Cu o expresie întrebătoare pe față, Macro s-a încruntat și s-a răsucit spre Cato, iar ambasadorul a continuat:

– După izbucnirea revoltei, probabil că prietenul nostru Balthus a dorit cu disperare să i se alăture tatălui său, ca să profite de slăbiciunea lui. Problema era cum să ajungă la el. Și atunci ați apărut voi, având mare nevoie de sprijin, iar el și-a dat seama ce șansă i

s-a ivit. V-a propus o înțelegere, iar voi ați acceptat-o bucuroși. Ce anume i-ați promis, prefect Cato?

Simțindu-se vinovat, tânărul a tresărit. În cursul precedentelor schimburi de cuvinte, pleoapele îi deveniseră cumplit de grele, și ar fi adormit dacă nu apărea acea bruscă schimbare de ton în glasul ambasadorului. Și-a înghițit nodul din gât și s-a grăbit să-și adune gândurile.

– Așa cum a spus și centurion Macro, nu am prea avut de ales. Dacă nu încheiam înțelegerea cu el, prințul ne-ar fi părăsit în deșert. Ori cel puțin...

– Cel puțin așa v-a făcut el să credeți, a încheiat Sempronius fraza. Vai, zei! Așadar, v-ați dat cuvântul să-l ajutați pe acest om să devină rege. Așa este?

Macro a strâns o clipă din buze, după care a răspuns:

– Da, domnule. Cam așa stau lucrurile.

– Centurion Macro, i-a zis Sempronius, reușind să păstreze un ton reținut. Ești soldat. Ce-a fost în capul tău când ai încheiat o astfel de înțelegere cu un om ca el? Trebuia să rămâi în continuare soldat. Pentru asta ești plătit. Asta ți-e meseria. De aceea, te rog să te concentrezi asupra treburilor militare. Lasă-i pe diplomați să tragă sforile, ai înțeles?

– Da.

– Și tu, prefect Cato. Ai avut cunoștință de acest lucru?

– Da. Am fost de față când s-a încheiat înțelegerea.

– Și nu ai făcut nicio încercare de a interveni?

– Nu, domnule. În acele momente mi s-a părut a fi cea mai bună soluție. Prințul Balthus era singurul care ne-ar fi putut ajuta să străpungem apărarea dușmană.

– Ești la fel de vinovat ca și centurionul Macro.

– Da, domnule, a recunoscut Cato cu umilință în glas.

Sempronius și-a trecut degetele unei mâini prin părul des, presărat cu fire cărunte.

– Acum nu mai putem face nimic. Cel mai bine ar fi să discut cu prințul, dar ceva mai târziu. Până atunci, însă, încetați să faceți politică la Palmira. Vă este limpede?

– Da, domnule, au răspuns cei doi.

– Atunci să mergem spre sala de audiențe a regelui. I-a convocat pe sfetnicii pe care-i mai are, dar și pe noi. Când ajungem acolo, v-aș rămâne îndatorat dacă v-ați ține gura. Lăsați-mă pe mine să vorbesc. E un ordin.

– Am înțeles.

Sempronius s-a ridicat pe neașteptate.

– Atunci, să mergem. Abia aștept să văd exact ce fel de om este acest prinț Balthus.

20

Gărzile au închis uşile sălii de audienţe şi bubuitul lor înfundat a fost reluat cu ecou de zidurile înalte. Un moment, s-a lăsat tăcerea, când Thermon, şambelanul regelui, s-a ridicat şi a privit roată spre funcţionarii romani şi nobilii palmirani strânşi acolo. Regele Vabathus îşi lepădase starea de melancolie de mai devreme, a observat Cato, iar acum stătea drept şi alert în timp ce şambelanul a deschis discuţia, vorbind în greceşte, astfel încât să fie înţeles de toţi cei prezenţi.

– Regele vă urează bun-venit şi, îndeosebi, îi salută pe curajoşii conducători ai coloanei romane de sprijin. Sosirea de forţe proaspete a întărit considerabil poziţia regelui, iar ştirea că o armată romană este pe drum pentru a zdrobi rebeliunea îi umple inima de speranţă. Regele îi este de asemenea recunoscător prinţului Balthus, care a socotit că se cuvine a fi de partea Maiestăţii Sale în acest conflict. Există speranţa că el va avea şi alte prilejuri de a se arăta demn de sângele său regal în vremurile grele ce ne aşteaptă.

Cato s-a uitat pe furiș spre Balthus și a văzut că stătea nemișcat, având pe față o expresie calmă, chiar și atunci când a dat ușor din cap în semn de confirmare a vorbelor șambelanului. În dreapta lui se afla un alt palmiran, purtând o tunică bogat ornamentată. Bărbatul era slab și avea o bărbie rotundă și trăsături delicate, însă asemănarea dintre el și Balthus nu putea fi trecută cu vederea, semn că făceau parte din aceeași familie. Prințul Amethus, și-a dat seama Cato, examinându-l pe om mai îndeaproape, în timp ce Thermon continua să vorbească. Amethus nu avea aceeași atitudine controlată ca fratele lui, astfel că bătea cu piciorul stâng în podea, într-un ritm continuu, în vreme ce privea spre un punct de pe tavan și ținea gura ușor întredeschisă.

– Maiestatea Sa a convocat acest sfat pentru a analiza soluțiile pe care le avem la dispoziție, ținând seama de starea actuală de asediu. În această dimineață, după ce coloana de sprijin a intrat în citadelă, am primit obișnuita cerere de a ne preda. Doar că acum rebelii au adăugat o amenințare la adresa aliaților noștri romani. Toți cetățenii și soldații romani trebuie să părăsească Palmira până mâine în zori, altfel vor fi uciși în cazul în care citadela va fi cucerită. Thermon a făcut o pauză și s-a uitat spre Sempronius, care își strângea deja toga în jurul corpului pentru a se ridica și a da un răspuns amenințării, și Cato și-a dat seama că această parte a ședinței fusese pregătită dinainte. Ambasadorul s-a uitat cu seriozitate în jur, apoi și-a îndreptat privirea spre rege și a început să

vorbească în maniera hotărâtă și măsurată pe care aristocrații romani o deprindeau de la profesorii lor de retorică.

– Maiestatea Voastră, a spus Sempronius, plecându-și capul. Unei asemenea cereri din partea inamicilor noștri nu pot să-i răspund decât cu dispreț. Roma vă este aliată și, indiferent de preț, Roma își onorează obligațiile față de aliații ei. În această privință, vorbesc în numele fiecărui roman din citadelă. A făcut un semn către Macro și Cato. Câtă vreme acești ofițeri destoinici și oamenii lor curajoși mai sunt vii, noi vom lupta pentru regele Vabathus. Nu vom părăsi mărețul oraș Palmira, indiferent cât de cumplite ar fi amenințările lansate de dușmanii neîmpăcați ai Maiestății Sale. Împreună, vom păstra citadela până când va sosi guvernatorul Siriei cu armata sa pentru a-i zdrobi pe rebeli.

Înainte ca Sempronius să se așeze, în picioare s-a ridicat altcineva, din spatele prințului Amethus. Și-a umflat pieptul lat și s-a văzut limpede că bărbatul avea o statură impunătoare pe sub roba elegant brodată. Și-a plecat capul în fața regelui și s-a întors către ambasador.

– L-aș putea întreba pe aliatul nostru roman cât va trebui să așteptăm până la sosirea armatei lui Cassius Longinus?

Sempronius a rămas pe scaun când a răspuns la întrebare, ceea ce trăda o reacție calculată, mai ales că a fost însoțită de o expresie de dispreț față de vorbitor.

– Comandantul coloanei de sprijin mi-a spus că este o chestiune de zile până când guvernatorul va ajunge aici, Krathos.

– Zile? Câte zile, mai precis? Omul și-a mutat privirea spre Macro și a ridicat o mână ca să-l facă pe Sempronius să tacă, pentru că acesta voia să răspundă. Îi adresez întrebarea centurionului. Ei, bine, câte zile?

Simțind ochii tuturor îndreptați asupra lui, Macro s-a foit neliniștit pe scaun. S-a uitat spre Sempronius, iar acesta a dat din cap și a mormăit.

– Fii cinstit, centurion.

Macro și-a înghițit nodul din gât și s-a gândit febril, calculând perioada de timp ce i-ar fi trebuit guvernatorului să-și adune forțele și să traverseze deșertul până la Palmira. Convoiul cu bagaje va înainta cu greu, și-a dat el seama. A inspirat adânc și a răspuns.

– Cel puțin cincisprezece zile. Poate chiar douăzeci.

– Douăzeci de zile, a repetat Krathos cu emfază.

Sempronius s-a aplecat puțin spre Macro și i-a șoptit:

– Macro, nici chiar atât de cinstit. În numele zeilor!

– Douăzeci de zile! a spus Krathos, aruncându-și brațele în lături. Cum credeți că va putea rezista cita-dela încă douăzeci de zile?

– Am rezistat deja mai mult de atât, l-a atacat Sempronius. Am mai putea rezista încă douăzeci.

– Cu ce? l-a pus Krathos la punct. Rezervele de apă sunt pe sfârșite și nici hrana nu va mai ține mult. Din cauza sosirii prințului Balthus și a prietenilor lui, dar și a amicilor noștri romani, acum vom mai avea

de hrănit o mie de guri, fără a mai socoti sutele de cai pe care aceştia i-au adus cu ei. Departe de a ne salva, aceşti romani ne-au îngreunat şi mai mult situaţia. Până când armata guvernatorului va ajunge aici, noi vom muri de foame şi de sete, iar prinţul Artaxes şi rebelii lui se vor juca cu ciolanele noastre.

– Prea bine, atunci, l-a întrerupt Thermon, bătând cu toiagul în podeaua pardosită cu dale. Şi ce ne sugerezi să facem, Krathos?

– Să negociem cu rebelii. Să ajungem la o înţelegere cu ei, astfel ca aceia care s-au adăpostit în citadelă să fie cruţaţi.

– Chiar dacă asta înseamnă ca Maiestatea Sa să abdice? Şi să rupem tratatul cu Roma?

– Chiar şi aşa, a spus Krathos, întărindu-şi vorbele cu o mişcare din cap. Cu toate că fidelitatea mea faţă de Maiestatea Sa este nemărginită, el trebuie să accepte că domnia sa în continuare va duce la divizarea Palmirei. Aşa cum ar proceda şi prinţul Artaxes, în cazul în care ar cuceri citadela şi s-ar proclama rege. Aşa cum văd eu lucrurile, există doar o cale de a ieşi din această situaţie cumplită. Trebuie să le oferim un compromis oamenilor din Palmira: un domnitor care nu este plecat nici Romei, nici Parţiei. Trebuie să-l avem ca nou rege pe prinţul Amethus.

Apoi a făcut un pas în faţă, lăsându-şi mâna pe umărul prinţului. Amethus a tresărit şi a privit repede în jur Krathos i-a aruncat un zâmbet liniştitor, iar prinţul s-a grăbit să încuviinţeze cu un gest, după care a continuat să se uite în gol.

Krathos şi-a dres glasul şi a continuat:

– Fie ca prinţul Amethus să păstreze echilibrul de putere între marile imperii care ne-au prins între ele. Fie ca Maiestatea Sa să renunţe la tron în favoarea fiului şi moştenitorului său cel mai vârstnic. Şi fie ca prinţul Amethus să aducă pacea în regatul nostru.

– Pacea! a răbufnit prinţul Balthus, care s-a ridicat şi l-a înfruntat pe Krathos. Sub domnia fratelui meu nu va fi deloc pace şi ştii prea bine asta. Amethus este un prostovan. Se lasă condus de oricine. Îndeosebi de tine, Krathos. E suficient să tragi puţin de lanţ, iar Amethus te va urma ca o javră bătută cu biciul. Toată lumea ştie asta. Tot astfel cum toată lumea ştie că tu ne vei vinde acelui imperiu care îţi va oferi mai mult aur.

Cato a remarcat că Amethus nu s-a clintit mai deloc în timpul tiradei rostite de fratele lui. S-a întrebat cum se făcea că Amethus rămânea nepăsător la asemenea insulte. Singura explicaţie era că prostia îl făcea imun la aproape orice.

Preţ de o clipă, ochii lui Krathos s-au dilatat de furie, apoi şi-a impus să zâmbească şi să facă un semn de respingere cu mâna.

– Prinţul uită anumită lucruri. Nu i-a sprijinit familia mea pe regele Vabathus şi pe toţi strămoşii lor cu o fidelitate ireproşabilă? Nu vreau să primesc lecţii privind credinţa de la un om al cărui singur sentiment al datoriei se referă la propria lui destrăbălare.

Balthus a făcut un pas către nobil şi a dus instinctiv mâna la coapsă, după care şi-a amintit că îşi predase

sabia gărzilor de la uşă. Cu excepţia regelui şi a gărzilor lui personale, nimănui nu îi era permis să poarte vreo armă asupra lui. Krathos s-a crispat când prinţul şi-a arătat furia şi a arătat cu degetul spre faţa lui.

– Se vede că eşti un fiu de căţea, a spus el şi a ridicat capul. Eu sunt credincios tatălui meu şi sunt gata să lupt şi să mor pentru el imediat ce mi-o va cere cineva. Onoarea este supremă pentru mine. Însă pentru tine doar aurul contează.

Expresia de îngâmfare de pe faţa lui Krathos a devenit şi mai evidentă. Cato a văzut cum degetele lui s-au strâns în pumn şi s-a temut de consecinţele pe care le-ar fi produs dezbinarea în rândurile celor care deveniseră prizonieri în citadelă. Înainte ca vreunul dintre cei doi să poată exploda, lovindu-l pe celălalt, regele s-a ridicat în picioare şi a strigat:

– De ajuns! Staţi jos, amândoi! Imediat!

Aruncându-şi unul altuia câte o ultimă privire încărcată de ură, Krathos şi Balthus s-au aşezat, lăsând impresia că făceau acest lucru împotriva voinţei lor.

Regele i-a fulgerat din ochi, iar după câteva clipe a continuat pe un ton scăzut. Cato, care nu mai departe de noaptea precedentă îl văzuse într-o stare de disperare, a rămas surprins de atitudinea lui de forţă şi de fermitatea din glas, lucruri care vorbeau elocvent despre zilele de glorie pe care le trăise.

– Nu vom negocia defel cu răzvrătiţii, atâta vreau să vă spun. În orice caz, îl cunosc pe fiul meu, prinţul Artaxes. Nu ar arăta decât dispreţ faţă de oferta noastră de negociere. Nu va accepta ca Amethus să

fie moştenitor de drept la tron. Glasul regelui a devenit şovăitor preţ de un moment, apoi a continuat: Speram ca Artaxes să devină primul-ministru, generalul fratelui său. Cândva promitea lucruri măreţe. Dar acum? Nu a devenit decât o povară care tulbură amintirile unui bătrân. Regele a făcut o pauză, înghiţindu-şi nodul din gât. Amethus va deveni rege la vremea potrivită.

– Şi cu mine ce se întâmplă? a întrebat Balthus.

– Cu tine? a făcut regele, părând surprins. Când se va încheia acest asediu sunt încredinţat că vei redeveni ceea ce ai fost mereu: un risipitor şi un beţiv.

Balthus a strâns din buze şi a strâns braţele scaunului pe care stătea.

– Nu e cinstit, a mormăit Macro cu glas reţinut. E un luptător de temut.

– Linişte, a şuierat Sempronius. Nu vreau să mai aud vreo vorbă.

Macro a încuviinţat din cap, dar a încercat să-i transmită starea de nemulţumire şi lui Cato, clipă în care au schimbat o privire.

Regele a continuat să se uite la cel de-al doilea fiu al lui.

– Dacă mă înşel în ceea ce te priveşte, atunci trebuie să faci dovada, fiule.

– Aşa voi face, i-a răspuns Balthus cu răceală în glas. Iar atunci îţi vei retrage cuvintele rostite acum.

Mai toţi cei prezenţi au scos câte o exclamaţie mai mult sau mai puţin mută în faţa temerităţii răspunsului dat de prinţ, iar regele a rămas cu privirea aţintită

la el, având sprâncenele ridicate într-o încruntătură adâncă. S-a lăsat o tăcere încordată, după care Thermon și-a dres glasul și a vorbit:

– Maiestatea Voastră, mai avem multe de vorbit.

Regele și-a desprins ochii de la fiul său și s-a uitat fix la șambelan.

– Care este situația rezervelor, Maiestate? a sugerat Thermon. Trebuie să discutăm și despre asta.

– Da... da, trebuie, a spus regele și s-a așezat mai comod pe tron. Continuă.

Thermon și-a lăsat capul în pământ și s-a întors să se adreseze celorlalți.

– Așa cum a arătat Krathos, rezervele noastre se vor termina. Oamenii garnizoanei primesc deja jumătate din rația normală. Refugiații din interiorul citadelei abia dacă supraviețuiesc. Acum vom avea mai multe guri de hrănit ca niciodată. Întrebarea este: ce putem face?

A urmat o pauză, cât sfetnicii regelui au analizat întrebarea. Apoi a intervenit Balthus:

– Scoateți refugiații din citadelă. Trimiteți-i înapoi în oraș.

– Nu putem face așa ceva, i-a răspuns Thermon. Mai mult ca sigur că vor fi măcelăriți de rebeli.

– S-ar putea ca fratele meu să-i cruțe, a spus Balthus, cu un gest din umeri. Dacă nu, oricum vor muri. Măcar am reușit să păstrăm rațiile lor pentru soldații care apără citadela și îl protejează pe rege. Are cineva o idee mai bună? a spus Balthus și s-a întors să se uite roată la cei aflați în sală.

– Ucidem caii, a spus Cato cu voce tare.

Balthus s-a întors către el, după care şi-a înclinat capul într-o parte.

– Poftim?

– Ucidem caii, a repetat Cato. Ei consumă apa pe care am putea să o folosim altfel, iar carnea lor ar asigura o vreme hrana pentru oamenii garnizoanei şi pentru civili. Poate că asta nu ar ajunge până la sosirea guvernatorului. Însă în felul acesta am putea câştiga ceva timp.

Sugestia i s-a părut destul de logică lui Cato, însă şi-a dat brusc seama că nobilii palmirani se uitau îngroziţi la el. S-a aplecat spre Sempronius.

– Dar ce-am spus?

– În această parte a lumii, bărbaţii pun mare preţ pe carnea de cal, i-a explicat Sempronius. Unii ţin la caii lor mai mult decât la neveste.

– Asta îmi aduce aminte de tata, a gândit Cato cu voce tare, deşi asta nu-l ajuta cu nimic.

Însă nu s-a dat bătut. S-a ridicat şi a înălţat o mână ca să pună capăt murmurelor furioase ale nobililor palmirani.

– Îmi daţi voie?

Şambelanul a încuviinţat şi a bătut cu toiagul în pământ ca să-i liniştească pe conaţionalii săi. Cato a aşteptat până ce lucrurile s-au liniştit, apoi a continuat:

– Nu este momentul potrivit pentru a impune priorităţi nefireşti. Totul depinde de capacitatea citadelei de a rezista cât mai multă vreme. Caii ne-ar putea ajuta să supravieţuim. Dacă îi păstrăm, iar ei ne

consumă proviziile, asta nu ar face decât să grăbească înfrângerea noastră. Trebuie uciși, a insistat el. La urma urmei, nu sunt decât niște animale.

– Doar animale? a zis Balthus, clătinând din cap. Poate pentru voi, romanii. Oricum, caii voștri sunt niște creaturi jalnice. Dacă trebuie ucise animalele, atunci începeți cu ale voastre. Să nu vă atingeți de caii mei.

Ceilalți nobili și-au exprimat prin murmure sprijinul față de părerea lui Balthus, dar prefectul nu a dat înapoi.

– Să înțeleg că preferați să hrăniți caii în locul oamenilor? Așa este? a întrebat el, clătinând din cap. Câtă vreme credeți că vor suporta situația asta? Când copiii rămân flămânzi și simt foamea chinuindu-i până în străfunduri, credeți că vor împărtăși vreo clipă patima voastră față de caii frumoși? Vă vor sfârteca. Ori cel puțin vor încerca să o facă. Și veți fi siliți să-i ucideți pe toți, de dragul cailor voștri. Iar când prințul Artaxes va auzi de neghiobia voastră va avea grijă ca orice bărbat, femeie și copil dintre Siria și Eufrat să afle acest lucru. Atunci nu va fi socotit rebel, ci un eliberator.

Cato a făcut o pauză pentru a da mai multă greutate celor spuse de el și s-a uitat roată prin sală, l-a privit scurt în ochi pe Macro, care i-a clipit amical și a dat din cap în semn de aprobare. Tânărul a inspirat adânc ca să-și domolească bătăile alerte ale inimii și a continuat pe un ton mai stăpânit.

– Trebuie să sacrificați caii, altfel veți pierde totul. Dar mai există un motiv pentru care trebuie să

procedați astfel. Va fi un semnal clar către toți cei din citadelă că nu va exista nicio posibilitate de evadare, nicio încercare de a ieși de aici și de a fugi călare. Vom continua lupta împreună, până la sosirea lui Cassius Longinus, ori vom muri, tot împreună, apărând citadela.

Cato s-a așezat încet pe scaun și și-a încrucișat brațele la piept. Macro l-a înghiontit cu cotul și a murmurat spre el:

– Bine zis. Chiar prea bine, de fapt. Când ne vom întoarce la Roma, sper că nu te gândești să renunți la cariera militară ca să te faci avocat.

– Nu e frumos din partea ta ce spui.

Sempronius a urmărit lumea din sală ca să vadă efectul scurtei cuvântări a lui Cato și a făcut un gest de satisfacție din cap, după care s-a întors către tânărul ofițer.

– Cred că i-ai convins, prefect. Ai făcut un apel brutal la rațiune și teamă, chiar dacă argumentației tale i-au lipsit artificiile retorice. Însă a dat roade destul de bune. S-a uitat mai de aproape la Cato, cântărindu-l din ochi. Ești mai bun decât am crezut. Dacă scăpăm cu viață de aici, o să ajungi departe.

– Așa sper și eu, a murmurat Cato. Cu cât vom fi mai departe de acest loc, cu atât mai bine.

Regele l-a chemat la sine pe șambelan și s-au sfătuit împreună cu discreție, iar apoi Vabathus s-a rezemat de spătarul tronului, cu o expresie întunecată pe față, după care Thermon și-a întins brațele în lături ca să atragă privirile nobililor.

– Domnilor! Regele vă cere să-l ascultați! Vă rog, liniște.

După ce în sală s-a lăsat din nou tăcerea, regele s-a îndreptat de spate și apoi și-a dres glasul.

– Voința mea este ca orice cal aflat în citadelă să fie ucis imediat. Nu vor exista excepții. Toți oamenii își vor preda caii comandantului gărzii regale. Chiar și tu, Balthus.

– Chiar așa? a întrebat Balthus, zâmbind cu tristețe. Și ce se va întâmpla cu armăsarii din grajdurile tale, Maiestate?

– Vor fi uciși primii. Apoi regele a făcut un gest către Cato. Ofițerul roman are dreptate. Este o problemă care ne privește pe toți. Există o singură soartă pentru fiecare persoană din citadelă. Iar dacă Artaxes ajunge să afle despre asta, va înțelege că suntem hotărâți să îl înfrângem ori să murim încercând. Aceasta mi-e porunca. Audiența s-a terminat.

Thermon a lovit cu toiagul în podea.

– Ridicați-vă cu toții în onoarea regelui!

Împinse în spate, câteva scaune au scos scrâșnete de podea, iar nobilii și romanii s-au ridicat, plecându-și capetele. Regele Vabathus s-a ridicat și a traversat sala, dispărând pe o ușă dintr-un colț. Thermon a mai rămas câteva clipe, după care s-a întors către ceilalți și le-a dat permisiunea de a pleca. Vorbind în surdină și cu amărăciune în glas, nobilii palmirani au ieșit treptat din sala în care au rămas doar cei trei romani și sprijinitorii prințului Amethus, așezați în spatele lui.

Krathos s-a uitat la Cato săgetându-l cu privirea.

– Puteam să cădem la o înțelegere cu rebelii. Așa am fi salvat multe vieți. A surâs vag. Am fi reușit să salvăm chiar și caii, la care prințul Balthus ține atât de mult. Dar așa? Acum, l-ai convins pe rege să lupte și suntem cu toții sortiți pieirii. Sper că ești mulțumit de asta, romanule.

Cato a rămas neclintit și nu i-a răspuns. Un moment s-a instalat o tăcere încordată, după care a pufnit disprețuitor și s-a întors către prințul Amethus.

– Haideți să plecăm.

Amethus a dat nesigur din cap și s-a ridicat în picioare. Krathos a făcut un gest către ușă, iar prințul s-a îndepărtat, urmat de el și de restul micii lui suite.

– Nu te teme de Krathos, a zis Sempronius încet. Nu are mai deloc influență asupra regelui și nici asupra Curții, însă nimeni nu se îndoiește de puterea pe care o are asupra lui Amethus.

– Nu mi-e teamă de el, a răspuns Cato pe un ton calm. Fratele lui este cel care reprezintă adevăratul pericol pentru noi.

– Prințul Artaxes? a făcut Sempronius, ridicând din sprâncene. Bineînțeles.

– Nu, nu la el mă gândeam, a urmat prefectul. La prințul Balthus. Orice ar fi, nu mă va ierta niciodată că m-am băgat între el și tatăl lui. Mă tem că ne-am făcut un nou dușman.

– Chiar așa? a întrebat Macro, ridicând din umeri. Acum, ce mai contează unul în plus sau în minus? Pe de altă parte, a continuat el după ce și-a umezit buzele, se pare că în meniu se va reintroduce carnea proaspătă.

21

Sacrificarea cailor a început la scurt timp după aceea, primii fiind cei din grajdul regal, așa cum poruncise regele Vabathus. Animalele erau ținute pe loc de oameni puternici cu ajutorul unor chingi rezistente din piele. Apoi măcelarul de la bucătăria regelui tăia gâtul animalelor, strângând sângele în vase largi din lemn, pentru a fi păstrat ca ingredient la terciul ce se gătea în fiecare zi pentru refugiații civili. Carcasele erau golite cu rapiditate, iar organele necomestibile se îndepărtau cu cărucioarele, pentru a fi aruncate peste ziduri, într-un loc unde vântul nu putea aduce mirosul înspre citadelă. Se jupuiau apoi de piele, după care carnea se tăia de pe oase, gata pentru a fi introdusă în vase mari pline cu saramură, ce stăteau pregătite în beciurile de sub apartamentele regale. Tot ce putea fi fiert pentru a deveni supă era dus la oalele care scoteau aburi deasupra focurilor aprinse în cazarma gărzii regale.

Cato și Macro și-au petrecut ziua îngrijindu-se de cazarea oamenilor, de organizarea schimburilor

de santinelă, dar și de inventarierea echipamentelor rămase.

În tot acest timp, liniștea era sfâșiată de nechezăturile cailor îngroziți și aerul devenise atât de apăsător din cauza cărnii de cal gătite, încât, spre sfârșitul zilei, lui Macro îi trecuse aproape orice urmă de poftă de mâncare. Cu toate astea, când ordonanța de serviciu le-a adus celor doi ofițeri o bucată de carne de cal friptă și o cană de vin îndoit cu apă, Macro a uitat imediat că mai devreme îl iritase mirosul din aer și s-a așezat la masă, tăind o bucată și pentru Cato. Stăteau împreună într-una dintre micile încăperi cu harnașamente din grajdurile regale. Mirosul iute lăsat de foștii ocupanți încă domnea în acea încăpere. Restul de auxiliari și legionarii ocupau grajdurile și curtea, iar după eforturile supraomenești pe care le făcuseră, mai toți oamenii dormeau deja.

– Ai avut o idee bună, a reușit Macro să spună în timp ce mesteca din carne. Mă cam săturasem de pesmeți și zeamă chioară.

Cato își scosese pumnalul și se străduia să-și taie porția în felii subțiri.

– Probabil. Dar nu cred că prin asta mi-am făcut prea mulți prieteni printre nobili.

– Lasă-i încolo. Ai avut dreptate. Dacă nu sunt în stare să vadă dincolo de bunurile materiale și să descopere ceea ce este cu adevărat important înseamnă că nu le merită. Macro a chicotit. Însă expresiile de pe fețele lor au fost de neuitat. Ce n-aș da să le mai văd o dată.

A continuat să mestece o vreme, după care s-a uitat la Cato și a reluat:

– Apropo, asta a fost o performanță.

Cato a făcut un gest din umeri.

– Am spus ceea ce trebuia spus, atâta tot.

– Știu, dar modul în care ai spus-o a avut greutate. Eu nu aș fi fost în stare de așa ceva, a recunoscut centurionul încet. A simțit o înțepătură de durere când a făcut acea declarație prin care își recunoștea inferioritatea. Nu se exprima la fel de dezinvolt ca prietenul său mai tânăr și nici nu avea să capete vreodată acea calitate, și-a dat el seama. Deși era un soldat bun, Macro se îndoia că va fi vreodată înaintat pentru a primi comanda unei mari unități. În sufletul lui, la fel ca mulți alți oameni din regiunea lui de baștină, nutrea ambiția de a deveni într-o bună zi centurion – primus pilus. Foarte puțini soldați ajungeau să capete acel grad militar. Majoritatea erau uciși, răniți ori lăsați la vatră cu mult înainte de a putea fi aleși în asemenea funcții. Chiar și atunci, doar cei cu un trecut nepătat și cu o mână de distincții de bravură erau luați în considerație. Macro s-a gândit cu amărăciune la ultimii doi ani în care el și Cato îndepliniseră îndatoriri speciale comandate de Narcissus. Caracterul secret al acelei activități însemna că nu aveau să fie niciodată recompensați public pentru primejdiile pe care le înfruntaseră în slujba Romei. Cu toate că misiunea lor avusese o importanță vitală, asta nu contase deloc în momentul în care el și Cato reveniseră pentru a sluji în cadrul legiunilor.

Până atunci, însă, Macro trebuia să-și îndeplinească foarte bine sarcinile presupuse de funcția de comandă pe care o primise temporar și să spere că rezultatele bune vor fi remarcate pentru viitor. Asta era singura cale către afirmare care îi rămânea accesibilă, a socotit el. Pe de altă parte, Cato, cu mintea lui strălucită, avea șansa de a fi ales dintre centurioni pentru a i se încredința comanda permanentă a uneia dintre cele mai prestigioase cohorte auxiliare. Asta însemna să pătrundă în rândurile cavalerilor, cel de-al doilea strat al aristocrației romane, iar în cazul în care Cato ar fi trăit îndeajuns de mult să aibă urmași, aceștia ar fi fost eligibili pentru senat. O perspectivă amețitoare, e-adevărat, s-a gândit Macro în timp ce-l urmărea pe prietenul lui mai tânăr, fără ca el să bage de seamă. Apoi s-a gândit că prefectul îl va depăși în grad militar. Ideea l-a făcut să tresară și pentru un moment a simțit o împunsătură de ranchiună. Apoi a alungat acel sentiment, înfuriindu-se pe sine pentru că îi îngăduise să i se ivească în minte.

– În orice caz, a spus Cato luând o bucățică de carne pe care a vârât-o în gură, acum nu mai are importanță. Contează doar să ne asigurăm că vom rezista până la sosirea lui Longinus la Palmira. Dacă va dura mai mult decât credem noi, atunci nu va fi suficientă doar uciderea cailor. Va trebui să facem ceea ce a sugerat Balthus.

Macro a făcut o pauză ca să-și aducă aminte vorbele prințului, apoi a ridicat din sprâncene.

– A, te referi la scoaterea civililor din citadelă.

– Da.

– E o măsură nemiloasă, mai ales că vine din partea ta, băiete.

– Păi, ce altceva am putea face? Dacă îi lăsăm să rămână în citadelă și să moară de foame până la capitulare, atunci Palmira va cădea în mâinile Parției. Împăratul nu ar îngădui asta și se va ajunge la război, caz în care vor muri zeci de mii de oameni. Poate că sacrificarea civililor se va justifica în cele din urmă.

– Poate, i-a răspuns Macro. Însă există un aspect mai important pe care s-ar cuveni să-l analizezi.

– Care?

– Să nu uităm ce ne pregătește prințul Artaxes dacă va cuceri citadela.

– Nu am uitat nicio secundă.

Macro a ridicat din umeri.

– Dacă se va ajunge să alegem între civili și noi, eu nu am nimic de spus.

Cato nu i-a răspuns. Se gândea tot la amenințarea că toți romanii găsiți în interiorul citadelei vor fi masacrați. Asta o privea și pe Iulia, fiica ambasadorului – deși nu înainte ca ea să fie aruncată soldaților lui Artaxes pentru a o folosi cum cred de cuviință. A simțit cum se înfurie la o asemenea perspectivă și în inimă a simțit din nou un val de afecțiune, ca o durere plăcută. A dus mâna spre cană și a luat câteva guri de vin. Macro l-a urmărit oarecum amuzat.

– Bei de parcă acum ai fi descoperit vinul.

Cato a lăsat cana pe masă.

– Simțeam nevoia. Am avut o zi grea.

– Şi încă cum, a spus Macro râzând. Întotdeauna minimalizezi lucrurile, nu?

Cato a început să râdă şi, preţ de câteva momente, povara ultimelor zile s-a ridicat de pe umerii lui şi s-a simţit încântat să se afle alături de centurion în lupta ce avea să se poarte. Indiferent de şansele de victorie, chiar dacă exista posibilitatea înfrângerii şi a morţii, Macro reuşise într-un fel sau altul să îl facă pe Cato să simtă că vor rămâne în viaţă în încercarea care urma. S-a ridicat, apoi şi-a încordat umerii cu un geamăt de oboseală.

– Te duci undeva? l-a întrebat centurionul.

Cato a confirmat cu un gest.

– Mai dau un tur de inspecţie al străjerilor, după care mă duc la culcare. Atâta tot.

– Chiar te rog. Ai nevoie de odihnă, băiete. Ca noi toţi, de fapt.

– Mi-ai devenit cumva mamă?

– Nu, doar comandantul tău... Şi-ţi ordon să ai parte de un somn odihnitor.

Tânărul a zâmbit şi a salutat cu un respect exagerat.

– Am înţeles, domnule.

A părăsit grajdurile şi a urcat până pe metereze. În acea noapte era rândul celei de-a Doua Ilire să asigure paza, de aceea, Cato a trecut de la un străjer la altul ca să se asigure că oamenii lui erau treji şi stăteau vigilenţi cu ochii pe duşman. Străjerii erau la fel de osteniţi ca şi restul oamenilor, dar cunoşteau prea bine pedeapsa pentru vina de a dormi în post – moartea prin baterea cu pietre –, aşa că se deplasau permanent,

mărşăluind neîncetat de-a lungul porţiunii de zid ce li se atribuise. După ce l-a verificat şi pe ultimul dintre oameni şi s-a declarat mulţumit de faptul că centurionul de serviciu pregătise cum se cuvenea parolele şi schimburile de tură, Cato a urcat în turnul de semnalizare ca să arunce o ultimă privire asupra oraşului, după care să se îndrepte direct spre pat ca să se bucure de somnul de care avea nevoie cu disperare.

Ajuns în capul treptelor, s-a oprit o clipă ca să-şi tragă răsuflarea, iar apoi a ieşit pe platformă şi a răspuns cu un gest la salutul auxiliarului care se ocupa de focul de semnalizare. Într-un cadru greu de fier, buşteni spintecaţi de palmier stăteau deasupra unui morman de surcele. Dedesubtul cadrului se aflau rămăşiţele focului care fusese aprins în noaptea dinainte pentru a semnaliza către Macro că putea ataca poarta de răsărit a oraşului. S-a îndreptat apoi spre meterezele de unde se vedea agora şi a privit către incinta templului, unde rebelii trudiseră întreaga zi ca să repare daunele provocate berbecului şi cadrului acestuia. În jurul structurii unde duşmanii înlocuiseră frânghiile retezate erau făclii aprinse, iar acum şiruri lungi de oameni se opinteau să tragă de frânghiile unui scripete să ridice buşteanul în poziţia potrivită pentru ca apoi el să fie prins în frânghii de sprijin, fixate de cadrul structurii. Urmărind desfăşurarea acestor activităţi, Cato a avut o senzaţie de gol în stomac atunci când şi-a dat seama că berbecul avea să fie gata înainte de zorii următoarei zile. Atacul curajos întreprins de mercenarii greci îi costase o zi pe duşmani. Doar atât reuşiseră să realizeze,

în afară de a distrage atenția dușmanilor de la asaltul lui Macro asupra porții de răsărit. Un câștig aproape neînsemnat, a gândit el, însă era soldat de suficientă vreme ca să-și dea seama că o zi putea reprezenta diferența dintre victorie și înfrângere.

A ridicat privirea și, încet, a examinat atent zona înconjurătoare. Luminile focurilor aprinse pe străzile de cealaltă parte a orașului indicau locurile în care dușmanul acționa cu febrilitate. În acele momente, Cato a înțeles cât de mult era depășită numeric garnizoana citadelei. Iar dacă parții ajungeau în oraș înaintea lui Longinus, nu mai exista nicio rază de speranță. A auzit sunet de pași, semn că încă o persoană urca în turnul de semnalizare. Însă era prea deprimat ca să se întoarcă și să vadă cine era.

– Ei, asta-i bună, iată-l pe prefectul Cato, a spus Iulia.

Tânărul s-a uitat în jur, apoi s-a îndreptat de spate ca să o salute cu un aer oficial și rigid.

– Doamnă Iulia!

– Ce faci aici? l-a întrebat ea fără menajamente.

Bărbatul s-a simțit frustrat că a fost întrerupt din gândurile lui și i-a răspuns sec:

– Îmi fac datoria. Tu?

– Prefect, mi-am încheiat activitatea pe ziua de azi. De obicei, aici vin ca să stau singură.

– Singură? a exclamat Cato, care nu a reușit să-și ascundă surprinderea. Și de ce vrei să fii singură?

Ea s-a uitat la el cu șiretenie.

– Din același motiv ca tine, dacă nu greșesc. Să gândesc. De aceea ai venit aici, nu?

Înfuriat că ea îi ghicise gândurile și obiceiurile atât de lesne, Cato s-a încruntat. Semnele de iritare extremă care i s-au ivit pe chip l-au făcut să arate comic, iar ea a hohotit brusc: un râs pe care Cato l-ar fi apreciat în alte condiții, dar acum asta nu a făcut decât să-i adâncească și mai mult expresia de pe față. Ea a întins o mână și l-a atins pe braț.

– Nici nu știi ce rău îmi pare. S-ar părea că relația noastră a început în mod nefericit. I-a zâmbit. Crede-mă, nu vreau să te jignesc. Nu am avut nicio intenție să te înfurii.

Tonul îi era sincer, iar lumina dată de micul vas cu jăratic ce licărea alături de rug a făcut ca ochii ei să strălucească. Cu toate că dorea să-și păstreze dispoziția glacială, Cato s-a simțit încălzit de prezența ei. A încuviințat cu un gest.

– Da, nu a fost cea mai amabilă prezentare. Îmi cer iertare pentru purtarea mea.

– Câteodată mi-e greu să uit că sunt soldat.

– Înțeleg asta. Ca diplomat, și tatăl meu suferă la fel. Iar, după ce ai trecut prin atâtea, sunt convinsă că aveai dreptate să te porți așa de bățos cu mine.

Cato se simțea rușinat, iar acum, după ce Iulia dovedise față de el o eleganță la care nu putea răspunde cu aceeași măsură, era cu atât mai conștient de greșeala lui. Agitat, și-a înghițit nodul din gât și a plecat capul, iar în același timp s-a retras jumătate de pas din fața ei. Atunci, doamna mea, aș face mai bine să te

las cu gândurile tale. Îmi cer iertare că ți-am încălcat intimitatea.

– Dar eu am fost aceea care a dat buzna peste tine. Tu ai ajuns primul aici, a ținut ea să-i reamintească. Nu vrei să rămânem amândoi în turn? Îți promit că voi păstra tăcerea și nu te voi tulbura.

În glasul ei a răzbătut un ton ușor amuzat, iar Cato a simțit că ea îl lua peste picior. A clătinat din cap.

– Trebuie să mă odihnesc, doamna mea. Îți urez noapte bună.

Nu a apucat să se întoarcă, pentru că Iulia a spus pe nerăsuflate:

– Te rog să rămâi, ca să mai stăm de vorbă. Dacă nu ești prea obosit ca să-mi acorzi câteva momente.

Tânărul se simțea epuizat, iar gândul că va dormi îl ispitea peste măsură, însă privirea ei rugătoare l-a făcut să uite hotărârea pe care o luase mai devreme. A zâmbit și i-a răspuns:

– Cu plăcere, doamna mea.

– Poți să-mi zici Iulia, să știi.

– Bine. Dar numai dacă-mi spui și tu Cato.

– Ăsta e numele tău de soldat. Aș putea să știu cum ți se adresează cei apropiați?

– În armată suntem cunoscuți doar cu numele de familie. Așa e obiceiul împământenit.

– Prea bine, atunci va fi Cato.

Apoi Iulia s-a tras puțin deoparte, către latura turnului de unde se vedea agora. A aruncat o privire peste umăr spre el și a zâmbit, iar tânărul s-a apropiat și s-a așezat alături de ea, simțindu-i apropierea, însă nu

a îndrăznit să încerce niciun fel de contact fizic. A perceput abia acum parfumul ei, un amestec de lămâie și ceva dulceag, și l-a savurat cât a rămas lângă ea și a contemplat panorama Palmirei.

– Ce frumos e..., a gândit Iulia cu voce tare. Imaginea orașului noaptea... Când eram mică, stăteam adesea pe terasa casei noastre din Roma. Locuiam pe dealul Juniculan, de unde se văd forumul și palatul imperial. Noaptea, făcliile și vasele cu jăratic sclipeau ca niște diamante, ba aveau și culori de ambră, când le priveam din partea cealaltă a orașului. În nopțile înstelate puteai vedea limpede tot felul de detalii, ca și cum Roma ar fi fost o jucărie făcută din lapis lazuli. Iar câteodată, din Tibru se ridica o ceață ușoară.

Cato a surâs.

– Țin minte asta. Era ca un văl delicat din mătase. Părea atât de subțire, încât îmi venea să întind mâna ca să-l ating.

Ea s-a uitat la el cu o expresie de surprindere.

– Și tu? Credeam că sunt singura care a perceput așa ceața. Ai locuit la Roma?

– Am crescut la palat. Tatăl meu a fost un om eliberat prin edict imperial.

Cuvintele i-au scăpat înainte să-și dea seama și s-a întrebat dacă ea îl va desconsidera pentru originea lui modestă.

– Fiul unui om liber, iar acum prefect al auxiliarilor, a spus Iulia pe un ton meditativ. Asta este într-adevăr o mare realizare.

– Prefect numit temporar, a mărturisit Cato. Când se va numi un comandant permanent, eu voi reveni la rangul de centurion. Şi începător, pe deasupra.

Ea a apreciat pe dată modestia lui.

– Faptul că ai fost numit comandant înseamnă că o anumită persoană socoteşte că ai posibilităţi mari, Cato.

– M-aş bucura să crezi asta. Altfel, îmi va trebui multă vreme până să capăt suficientă experienţă ca să fiu promovat în cadrul legiunilor.

– Şi ţi-ai dori asta?

– Care soldat ar refuza aşa ceva?

– Iartă-mă, Cato, dar mie nu-mi pari a fi un soldat obişnuit.

El a privit-o intrigat.

– Nu?

– Am convingerea că eşti un ofiţer bun şi ştiu că eşti curajos şi că, după părerea tatei, te pricepi să foloseşti cuvintele.

– Dar?

Ea a ridicat din umeri.

– Nu ştiu cum să spun. Pari să ai o anumită sensibilitate pe care nu am remarcat-o la alţi militari.

– Să punem asta pe seama faptului că am crescut la palat.

Ea a pufnit în râs, apoi s-a uitat din nou spre oraş, după care între ei s-a lăsat tăcerea, care s-a prelungit, asta până când Cato a întrebat-o:

– Dar tu? Ce s-a întâmplat cu fetiţa care îşi petrecea serile contemplând Roma?

Iulia a zâmbit discret, apoi și-a prins încheietura unei mâini cu degetele celeilalte și s-a frecat încet.

– Ca toate fetele de familie bună, imediat ce am împlinit paisprezece ani, am fost dată în căsătorie unui bărbat care avea de trei ori vârsta mea. Trebuia să stabilesc o legătură între două familii cu genealogii demne de mândrie oricui. Numai că soțul meu avea obiceiul să mă bată.

– Îmi pare rău...

Ea l-a privit cu tristețe.

– Știu la ce te gândești. Toți soții își bat soțiile din când în când.

– Nu am vrut să...

– Poate este adevărat. Însă Junius Porcinus mă bătea aproape în fiecare zi. Pentru orice vină îmi putea găsi. Am îndurat o vreme... am crezut că așa trebuie să fie căsniciile. Dar după ce timp de doi ani mi-am tot văzut în oglindă fața umflată de lovituri, i-am cerut tatei permisiunea de a divorța de Porcinus. Când a aflat ce se petrecea, a fost de acord. Am călătorit apoi cu el oriunde l-a trimis împăratul. Am ajuns să conduc toată casa pentru el, în locul mamei. Ea a murit la nașterea mea. Iulia a rămas tăcută un moment, iar apoi a surâs stângaci. Ce ridicolă sunt! Te plictisesc de moarte cu povești de familie, când tu ai nevoie de odihnă.

– Nu, nu mă deranjează deloc, i-a răspuns Cato. Cum să spun, nu mă plictisești... Sincer. Ești foarte... deschisă.

– Lipsită de discreție, vrei să spui de fapt.

Cato a negat din cap.

– Deschisă! Așa gândesc cu toată sinceritatea. Doar că nu sunt obișnuit cu așa ceva. Soldații nu prea își împărtășesc sentimentele. Așa că asta este ca o adiere înviorătoare...

– A, de obicei nu sunt atât de candidă. Însă acum? Iulia a ridicat din umeri. S-ar putea ca viața să fie mai scurtă decât am crezut. Nu are niciun rost să mai țin doar pentru mine lucrurile pe care vreau să le dezvălui. Perspectiva morții poate fi de-a dreptul eliberatoare.

– Sunt de acord cu asta.

Cato a chicotit amintindu-și dezlănțuirea sălbatică a luptei, amestecată cu spaima cumplită. În mod paradoxal, în acele momente se simțise mai viu ca niciodată. Un adevăr întristător, a recunoscut în sinea lui. Existase o vreme când cea mai mare plăcere a lui fusese cunoașterea. De când devenise soldat, descoperise în sine o trăsătură de caracter pe care nu și-o bănuise. Dar poate că tocmai asta era menirea milităriei – autocunoașterea. În urmă cu patru ani era un tânăr sfios, copleșit de îndoieli în privința propriei valori. Totul i se păruse imposibil. Acum știa de ce era capabil, de bune, dar și de rele. Își dovedise rezistența și curajul, lucruri pe care altădată le-ar fi socotit imposibile.

Și-a dat seama că rămăsese tăcut destul de mult și că Iulia îl urmărea cu coada ochiului.

– Câteodată îmi pare rău că nu m-am născut bărbat, a spus ea încet. Femeilor le sunt interzise foarte multe lucruri. Multe șanse. Dar de când a izbucnit revolta asta, nu mai sunt chiar atât de sigură. Nici

nu-mi mai aduc aminte de câte trupuri sfărâmate a trebuit să mă ocup în spital. Milităria este o treabă brutală.

– Cât se poate de adevărat, a aprobat-o Cato. Dar e doar munca noastră... Nu înseamnă că trăim pentru a ucide.

– Dacă ai fi văzut ce s-a petrecut aici în ziua când a izbucnit răzmeriţa... Iulia s-a cutremurat şi a închis ochii un moment. Uciderile se ţineau lanţ. Soldaţii ucideau soldaţi, apoi femei şi copii. A fost măcel. Nu am văzut nicicând ceva atât de barbar.

– Tot ce se poate, a spus Cato şi s-a frecat pe obraz. Din nefericire, în fiecare om există o brută. Nu e nevoie decât de provocarea potrivită, ori de prilejul nimerit şi barbarul din noi iese la iveală.

Ea s-a uitat la el cu atenţie.

– Chiar crezi asta?

– O ştiu.

– Şi crezi că eşti în stare să te porţi ca un barbar?

– Nu ţine de purtare. Şi nu vorbesc în numele meu. Nici al altui om. Şi nici în numele tău. Numai că, în condiţiile potrivite, toţi devenim barbari.

Ea l-a privit lung, după care s-a îndepărtat uşor de metereze.

– Mă bucur că pot să vorbesc cu cineva şi despre alte lucruri decât despre răni. Acum te las să te odihneşti. Îţi mulţumesc pentru amabilitate. Nu vreau să te mai supăr cu prezenţa mea.

Avea un ton ferm, iar Cato nu s-a simţit destul de puternic să insiste. Pe de altă parte, era prea obosit ca

să gândească limpede și risca să-i spună ceva ridicol acelei femei pe care ținea foarte mult să o cunoască mai bine.

– Putem vorbi în altă seară, a sugerat el.

– Ar fi bine. Mi-ar face plăcere.

Amândoi s-au uitat atent dincolo de agora, spre locul în care rebelii definitivau berbecul și suportul acestuia.

– Vor cuceri citadela? a întrebat Iulia încet.

– N-aș putea spune, i-a răspuns Cato pe un ton obosit.

– Nu poți? Ori nu vrei?

– N-aș vrea să te mint în privința șanselor noastre, Iulia. Nu știu. Depinde de foarte multe lucruri.

Ea s-a întors spre el și și-a apăsat o mână pe piept.

– Lasă amănuntele. Spune-mi ce crezi în sufletul tău. Simți că vom supraviețui unui asalt?

Cato a privit-o drept în ochi și a dat încet din cap.

– Vom supraviețui. Îți dau cuvântul meu. Nu voi lăsa să ți se întâmple ceva.

Ea s-a uitat la el și a făcut un gest din cap.

– Îți mulțumesc pentru sinceritate.

Cato i-a zâmbit.

Iulia s-a întors și a coborât din turn. După plecarea ei, tânărul a simțit răcoarea nopții și a avut un frison. Poate că vor mai discuta într-o seară, s-a gândit el. Așa spera... însă când a aruncat o ultimă privire dincolo de agora, la dușmanii strânși în jurul berbecului, și-a dat seama că a doua zi se va declanșa un nou asalt împotriva zidurilor și că doar o mână de soldați

romani și de mercenari greci, cu toții obosiți, stăteau pavăză între rebelii însetați de sânge ai prințului Artaxes și civilii înspăimântați care se adăposteau în interiorul citadelei.

22

Apărătorii se aflau la posturile lor pe zidurile citadelei încă de la prima geană de lumină, urmărind cu atenție zona din apropierea porții și așteptând ca rebelii să declanșeze atacul. De-a lungul parapetelor fuseseră așezate rezerve de săgeți, sulițe și proiectile de praștie, iar deasupra porții, pe metereze, se strânseseră blocuri mari de piatră. Mirosul de ulei încins plutea apăsător prin aer, în vreme ce fumul se ridica alene spre cer dintr-unul dintre cuptoarele mari, aflate aproape de cazarma mercenarilor greci.

Împreună cu un veteran musculos, pe nume Demetrius, comandantul gărzii regale, și cu prințul Balthus, Macro și Cato au mers pe meterezele de deasupra porții ca să se uite la soldații rebeli ce se aranjau în formație în jurul cadrului în care se găsea berbecul.

– Nu le-a luat prea mult ca să repare daunele, a remarcat Balthus.

Demetrius a scos o exclamație.

– În scurtul răstimp pe care l-am avut la dispoziție, am făcut tot ce ne-a stat în putință, prințe.

– Așa spui tu. E păcat însă că am câștigat doar o zi, iar întreaga acțiune a costat viața a mai bine de treizeci de oameni.

Demetrius a strâns din buze, străduindu-se să împiedice un răspuns necugetat. Apoi a reușit să murmure.

– E păcat, așa cum ați spus, prințe.

– În fine, ce s-a întâmplat nu poate fi întors, a intervenit Macro. Acum, dușmanii vin la asalt, iar noi va trebui să-i respingem cât colo. E vremea să îi punem laolaltă pe oamenii noștri. S-a întors spre Cato și l-a strâns de mână, apoi a procedat la fel și cu ceilalți. Să le arătăm de ce suntem în stare!

Centurionul s-a îndreptat spre scara care ducea spre curtea din spatele porții. Așezați în formație strânsă, legionarii lui îl așteptau la mică distanță de canaturile ghintuite ale porții. Dacă rebelii reușeau să spargă poarta, sarcina de a-i ține la distanță le revenea celor mai buni soldați din citadelă. În spatele lor se aflau mici grupuri de oameni, înzestrați cu covorașe și bețe având la capăt cârlige de fier, pregătiți să lupte contra incendiilor provocate de proiectilele incendiare. Sus pe ziduri, prințul Balthus și susținătorii lui erau așezați spre stânga porții, în vreme ce mercenarii greci stăteau în dreapta. Lui Cato și celor mai buni dintre soldații lui li se încredințaseră apărarea turnurilor aflate de o parte și de alta a porții, dar și a zidurilor care se întindeau între ele. Auxiliarii erau dispuși de-a lungul restului de zid al citadelei, sub comanda centurionului Parmenion.

Cato a dat mâna cu Balthus și Demetrius, după care fiecare dintre ei s-a întors și s-a alăturat oamenilor săi. Încă obosit, Cato și-a simțit rigid și dureros brațul rănit când a încercat să-l miște, pentru ca apoi să-și înalțe umerii ca să se destindă. Soldații mâncaseră deja, iar când a trecut în revistă formația, s-a bucurat să vadă că erau vigilenți și hotărâți. Echipamentul lor, care se prăfuise și se murdărise în timpul marșului dintre Antiohia și Palmira, era din nou curat, iar coifurile și ghinturile scuturilor fuseseră lustruite, astfel că acum străluceau în razele soarelui de dimineață.

– Nu vă neliniștiți, băieți, a spus Cato zâmbind, când a trecut printre soldați. De data asta există un zid gros între voi și arcașii ăia lași. În momentul în care vor avea de înfruntat brațul de fier al romanilor nu vor mai fi atât de semeți.

Amintindu-și ploaia de săgeți pe care trebuiseră să o îndure în timpul ambuscadei din deșert, câțiva dintre soldați i-au dat dreptate. Acum ei erau în avantaj, iar rebelii aveau să plătească scump.

– Totul depinde de noi, a continuat Cato cu fermitate, ca poarta să nu cedeze. Păstrați-vă gândirea limpede, țineți scuturile sus și faceți-i pe dușmani să moară în chinuri. A Doua Iliră! a strigat Cato și a împuns aerul cu sabia. A Doua Iliră!

Oamenii lui au ridicat armele și au repetat strigătul de luptă, numele cohortei răsunând și căpătând ecou în interiorul citadelei. Scandarea a fost preluată de restul oamenilor din cohortă, care se aflau la posturi pe ziduri. Apoi s-a auzit un alt strigăt, scos de

oamenii lui Macro, care au rostit numele legiunii lor și au bătut un ritm furios cu latul săbiilor izbite în ornamentele scuturilor.

– Au pornit! a strigat un străjer aflat în turnul din stânga, iar uralele s-au stins repede când Cato s-a silit să meargă încet, nu să alerge, spre treptele care duceau către vârful turnului. Oamenii lui erau strânși de-a lungul parapetelor de pe care se vedea agora.

– Faceți loc! s-a răstit el la soldați. Grăbiți-vă, fir-ați să fiți!

Oamenii s-au dat în lături, iar Cato a privit în jos către incinta templului, exact când în agora au răsunat cu ecou cornuri stridente și tobe. În carcasa berbecului se îngrămădiseră sute de oameni, care se așezaseră înapoia traverselor de lemn care fuseseră fixate pe cadru, trecând pe sub butucul lung al berbecului propriu-zis. În timp ce tobele băteau într-un ritm constant ca să dea cadența de înaintare, oamenii au început să se opintească în traverse, iar structura grea a pornit să înainteze hurducându-se pe dalele din piatră ale pavajului, îndreptându-se către citadelă. Soldații în armuri care mergeau alături de berbec trăgeau de curele de piele, în vreme ce băieții alergau de colo-colo cu vase de apă, stropind pielea înainte ca ea să ajungă în bătaia săgeților aprinse ce aveau să fie slobozite dinspre zidurile citadelei. Rebelii își pregăteau propriile proiectile incendiare, a observat Cato când și-a îndreptat ochii spre străzile ce dădeau în agora și a văzut activități febrile ale unor soldați dușmani. Coloanele de oameni care trăgeau de frânghii s-au

revărsat în spațiul deschis. În urma lor au apărut căruțe, fiecare dintre ele transportând un aruncător de proiectile sau o catapultă, piese ușoare de artilerie, desigur, dar foarte capabile să-și azvârle încărcăturile în zidurile citadelei. În urma acestora veneau oameni care duceau tăciuni încinși în vase de jăratic din fier, deasupra cărora aerul vibra înfierbântat.

În cele din urmă au apărut soldați care transportau paravane mari și rezistente. Împreună cu ei se aflau arcașii care aveau sub brațe mănunchiuri de săgeți. Paravanele au fost instalate în grabă, în timp ce servanții pieselor de artilerie și-au așezat în poziție de tragere armele și s-au apucat să întindă corzile de lansare. În stânga lui Cato s-a auzit un ordin strigat, iar imediat după aceea, arcașii lui Balthus au început să tragă. Săgețile întunecate au țâșnit spre rebeli, unele căzând pe dalele de piatră, iar altele înfigându-se în paravanele ce fuseseră instalate. Rebelii s-au arătat prevăzători și s-au adăpostit înapoia lor, pregătindu-și săgețile și aprinzându-le pe primele, gata să le sloboade spre parapetele citadelei.

Atenție! a strigat Cato. Vin săgeți aprinse!

Auxiliarii s-au ghemuit în spatele scuturilor ori s-au ascuns în spatele parapetelor din piatră. O clipă mai apoi, o săgeată sclipitoare a vâjâit pe deasupra zidului, lăsând în urma ei o dâră subțire de fum, după care a ajuns la apogeul traiectoriei, începându-și coborârea spre clădirile în care se adăpostea familia regală. Săgeata s-a rupt când a lovit țigla de pe acoperiș, iar fragmentele aprinse s-au împrăștiat în toate direcțiile.

Au urmat și alte săgeți. Mai toate au lovit acoperișul sau zidurile ori au căzut inofensive la pământ, dar câteva s-au înfipt în lemnul cadrelor de uși sau de ferestre, iar grupurile de oameni însărcinați cu stingerea focului s-au repezit imediat într-acolo ca să înăbușe flăcările cu covorașele.

– Domnule!

Cato s-a întors și l-a văzut pe centurionul Aquila apropiindu-se și pășind cu trupul aplecat. După ce rămăseseră fără cai, Aquila și oamenii lui luptau ca infanteriști, iar Cato îl numise drept adjunct al său în misiunea de a apăra poarta.

– Ce s-a întâmplat?

– Să dau ordin prăștiașilor să riposteze? Sau aruncătorilor de proiectile de pe turnuri?

Cato a scuturat din cap.

– Deocamdată nu are rost să-i expunem. Să-i lăsăm pe rebeli să-și risipească muniția. Până acum, nu au reușit să producă victime. O să așteptăm până când berbecul ajunge în raza noastră de acțiune. Abia atunci îi pot lua la țintă pe arcași.

– Am înțeles, a spus Aquila și pe fața lui a apărut o expresie de dezamăgire. Foarte bine.

– Nu-ți face griji, Aquila. Oamenii tăi vor avea foarte curând prilejul de a-i face bucăți pe dușmani.

– De-abia aștept, a murmurat el pe un ton sumbru și a îndrăznit să arunce rapid o privire peste zid. E vremea să le-o plătim pentru pierderea cailor.

– Caii? s-a mirat Cato, apoi a clătinat din cap.

Comandantul cavaleriei lui era un militar care ţinea foarte mult la animalele oamenilor săi. Iar dacă îi învinuia pe rebeli de măcelărirea în masă ce avusese loc în ziua precedentă, cu atât mai bine.

– Centurion Aquila, după ce îi înfrângem, promit că o să te las să alegi ce este mai bun dintre caii duşmanilor.

– Am înţeles. Vă mulţumesc, a spus Aquila şi a zâmbit.

De dedesubt, din agora, s-a auzit un pocnet surd şi un moment după aceea, un ghem de cârpe în flăcări, legate strâns în jurul unui bolovan, a trecut peste parapet. Proiectilul a căzut în partea citadelei care slujea ca spital şi a trecut prin acoperişul din ţiglă, dispărând în interior. Cato a simţit o strângere de inimă şi brusc şi-a făcut griji pentru viaţa Iuliei, dar câtă vreme se desfăşura atacul duşmanilor nu putea face nimic s-o protejeze şi nici măcar nu avea cum să afle dacă era în siguranţă. S-a străduit să alunge din minte orice gând legat de ea, a oftat şi s-a ridicat să vadă cât mai înaintase berbecul asediatorilor.

Rebelii parcurseseră o treime din drumul de-a curmezişul agorei. Prinţul Balthus şi arcaşii lui sloboziseră săgeţi aprinse fără întrerupere, iar acum acestea ajunseseră să alcătuiască un fel de mirişte stranie pe acoperişul de piele al cadrului berbecului. Săgeţile fumegau în pielea umedă, însă înainte de a se putea aprinde, băieţii se repezeau spre berbec şi aruncau apă pe el. Geamătul butucilor pe care erau prinse roţile uriaşe se auzea până pe parapet, dominând chiar

scrâșnetul scos de obezile cu șine care măcinau pietrele de pavaj. Tobele continuau să țină cadența pentru oamenii care munceau din greu înăuntru, împingând uriașa mașină de război.

– Aruncători, la posturile voastre! a ordonat Cato. Încărcați proiectile incendiare!

Cei care manevrau balista din turnul aflat în stânga au sărit pe platforma de tragere și s-au apucat să împingă brațul de aruncare înapoi. Un alt om a ținut vârful unui proiectil greu și lung de aproape un metru în flăcările unui vas cu jăratic aflat în partea din spate a platformei. Cârpele îmbibate în ulei, înfășurate în jurul axului, situat puțin în spatele capului de fier, s-au aprins cu ușurință, iar auxiliarul s-a grăbit să ducă proiectilul până la aruncător. L-a așezat cu grijă în canal, în vreme ce un optio aflat la comanda secțiunii artilerie a țintit spre carcasa berbecului. Arcașii rebeli observaseră deja grupul de oameni strânși în jurul armei și de aceea au slobozit câteva săgeți asupra turnului. S-a auzit un pocnet și o săgeată s-a înfipt vibrând în cadrul aruncătorului. Dinspre cârpele pline de ulei s-a ridicat un firicel de fum.

– Aruncați apă pe săgeată! a strigat optio, după care și-a îndreptat atenția asupra armei. Imediat ce s-a convins că totul era bine, s-a îndreptat de spate și a dus mâna spre pârghia de eliberare a proiectilului.

– Dați-vă la o parte!

Oamenii s-au tras deoparte și o clipă mai apoi brațele balistei au basculat înainte și s-au izbit de opritoarele dotate cu pernițe de amortizare. Proiectilul în

flăcări a țâșnit din armă, având o traiectorie aproape paralelă cu solul, zburând de-a latul agorei. A lovit acoperișul de piele al carcasei berbecului, l-a străpuns și a dispărut înăuntru. Oamenii din echipă au făcut gesturi de satisfacție, însă optio s-a întors furios spre ei.

– Ce faceți acolo? Doar nu sunteți plătiți cu ziua. Reîncărcați arma, iar tu, stinge odată focul ăla!

Cato urmărise căderea proiectilului și a dat din cap satisfăcut.

– Dă-i înainte tot așa, optio! Trage cât poți de repede, pentru că în scurtă vreme rebelii vor împinge berbecul prea aproape de zid și nu vei putea slăbi suficient corzile aruncătorului pentru a trage cu folos.

– Am înțeles, a spus omul. Vom face tot ce putem.

În aceeași clipă, soldatul care stătea în fața platformei ca să stingă cu apă săgeata incendiară a scos un strigăt puternic. A scăpat vasul cu apă și a dus brațele spre săgeata ce îi ieșea din spate, ceva mai jos de omoplați.

– Atenție! a strigat Cato. Opriți-l!

Dar era prea târziu. Auxiliarul a lovit marginea parapetului cu fesele și s-a prăvălit pe spate, cu brațele fâlfâind, apoi a dispărut. Din fericire, țipătul lui a ținut puțin, însă toți cei aflați pe zid au auzit bufnetul surd când omul a căzut la poalele turnului. Optio a scrâșnit din dinți, s-a apropiat de fața aruncătorului de proiectile, a cules săgeata arzândă și a azvârlit-o spre dușmani, după care a pășit până în spatele armei și s-a răstit la oamenii lui:

– Următorul care păţeşte la fel va fi pus sub acuzare. Nu uitaţi, ţineţi-vă capetele plecate!

S-a auzit apoi un pocnet venind de departe şi, întorcându-se, Cato a văzut că şi celălalt aruncător luase berbecul la ţintă. În vreme ce rebelii se apropiau de poartă la un anumit unghi, alte câteva proiectile au nimerit carcasa, trecând prin piele şi pătrunzând până la numeroşii oameni prinşi înăuntru ori înfigându-se în stâlpii solizi ai cadrului, arzând acolo până când vreunul dintre cărăuşii de apă ai rebelilor reuşea să le stingă. În urma carcasei berbecului, dârele de sânge şi trupurile celor morţi ori răniţi grav stăteau drept dovadă a distrugerilor provocate de aruncătorul din citadelă.

Barajul unilateral pornit dinspre turnuri nu putea ţine o veşnicie şi când berbecul a ajuns în locul în care echipele de auxiliari nu mai puteau ţinti cu aruncătorul, unul dintre aruncătoarele de proiectile aflate în căruţele din agora a reuşit să dea o lovitură norocoasă. Vârful greu din fier al proiectilului a nimerit în braţul de aruncare al armei din turnul aflat în stânga porţii. Cu un pocnet puternic, braţul de torsiune a plesnit, iar sub tensiunea uriaşă exercitată de frânghia groasă a coardei, braţul a descris un arc de cerca zdrobind capul celui mai apropiat soldat şi sfărâmând braţul altuia, în vreme ce aşchiile au zburat în toate direcţiile, săgetându-i pe soldaţii aflaţi în apropiere. Alţi trei oameni au fost răniţi, iar unul dintre ei a răcnit agonizant când a ridicat mâna şi şi-a smuls o aşchie lungă de lemn dintr-un ochi.

– Duceți răniții de aici! a strigat Cato. Direct la spital! Optio!

– Da, domnule, i-a răspuns acesta, icnind de durere în timp ce-și scotea o așchie din antebraț.

– Trage arma înapoi și dă ordin să fie reparat brațul de aruncare.

– Reparat? a făcut optio, aruncând o privire spre aruncător. Ciotul plin de așchii al acestuia ieșea în afară la mică distanță de înfășurările de funie de torsiune. Nu mai e bun de nimic.

– Nu mă interesează. Scoate-l din raza vizuală a dușmanilor și să fie reparat. Vom avea nevoie de el.

Optio a încremenit, apoi a dat din cap în semn că a înțeles.

– Da, domnule. Hai, băieți! L-ați auzit pe prefect. Să trecem la treabă.

Cato s-a retras, iar membrii supraviețuitori ai echipei s-au strâns în preajma armei stricate și au retras-o de lângă parapet. În jurul lui, unii dintre auxiliari au început să-i ajute pe răniți să coboare treptele și să ajungă în curtea interioară. Cato și-a ridicat scutul și a înaintat din nou spre parapet ca să vadă cât mai înaintase berbecul. Rebelii reușiseră să îl împingă suficient de aproape de zid ca să îl scoată din linia de tragere a aruncătoarelor de proiectile din citadelă, însă nu ajunsese chiar atât de aproape încât să devină vulnerabil în fața bolovanilor sau a obiectelor incendiare ce se aruncau de pe ziduri. În tot acest timp, arcașii și aruncătorii de proiectile din agora au continuat să susțină ploaia de proiectile țintite spre parapete, iar catapultele

au insistat să azvârle din când în când gheme mari de cârpe în flăcări, care descriau traiectorii înalte și arcuite peste zid, și se prăbușeau peste clădirile și oamenii din citadelă.

Cu toate că deocamdată berbecul era ferit de loviturile apărătorilor, rebelii trebuiau să îl ducă foarte curând până în fața porții, unde avea să fie expus direct atacului oamenilor aflați deasupra lui. Prințul Artaxes anticipase acel pericol, astfel că a repoziționat mulți dintre arcași și numeroase aruncătoare de proiectile, în așa fel ca să poată proteja berbecul. Cato a coborât în goană scara până la pasarela lată aflată exact deasupra porții. S-a aplecat în afară și apoi a strigat către cei din curte.

– Aduceți uleiul încins! Imediat!

Cato s-a întors spre soldații înarmați cu furci, aflați lângă vasele cu jăratic, la mică distanță de baloturile legate, alcătuite din iască și cârpe îmbibate în smoală, apoi a dat ordin să se întețească flăcările și oamenii să fie pregătiți să dea foc legăturilor de vreascuri. În vreme ce unii dintre ei au înfipt furcile în baloturi și le-au azvârlit către parapete, alții au folosit foale ca să încingă vasele până când jarul s-a făcut auriu, azvârlind scântei în aer.

– Aprindeți-le! a răcnit Cato, iar un optio a luat o făclie, a ținut-o în foc să se aprindă bine, după care a trecut-o peste legăturile de vreascuri și l-a atins pe fiecare dintre ele, până când flăcările au căpătat viață. Fumul a început să se învârtejească în jurul parapetelor și s-au auzit pocnete însoțite de scântei.

– Aruncați-le peste parapet!

La ordinul prefectului, oamenii au ridicat furcile sus, azvârlind dincolo de parapet încărcătura lor cuprinsă de flăcări. Una după alta, baloturile au zburat de acolo în flăcări. Dedesubt, băieții care stropeau cu apă berbecul s-au uita în sus, s-au îngrozit și s-au întors ca să se salveze, moment în care legăturile de vreascuri au aterizat pe carcasa mașinii de asediu și s-au împrăștiat în toate părțile, potopind zona înconjurătoare cu bucăți de lemn care ardeau.

– Țineți-o tot așa! a ordonat Cato.

Legăturile aprinse de vreascuri au continuat să cadă de pe turnul porții, lovind carcasa berbecului, însă unele dintre ele au ajuns pe pavajul agorei. Prefectul s-a uitat în jos și a văzut cum o asemenea legătură a doborât la pământ un mic sacagiu. Acesta, înfășurat în material arzând, s-a rostogolit pe pământ. Un țipăt sfâșietor a răsunat în agora, iar băiatul a început să se zvârcolească. Tovarășii lui, care se retrăseseră în goană după acel bombardament, erau acum siliți cu lovituri de bici administrate de soldați să se îndrepte spre carcasa berbecului. Ei s-au repezit în jurul structurii acoperite cu piele și au stropit cu apă flăcările, fugind de fiecare dată când vedeau câte o legătură de vreascuri căzând spre ei, însă, amenințați cu biciul, se vedeau imediat după aceea forțați să revină. Și, în tot acest răstimp, oamenii rămași invizibili sub acoperișul structurii berbecului își încordau puterile ca să împingă în continuare mașina de război spre poartă.

Ultima dintre legăturile de vreascuri aprinse a zburat peste parapet, după care Cato a dat fuga să vadă ce se întâmpla cu uleiul încins. Cărăuşii se chinuiau să urce ultimele trepte ce duceau spre culmea turnului. Erau patru soldaţi care ţineau două bare lungi de lemn ce treceau prin inelele de fier aflate de o parte şi de alta a cazanului fierbinte.

– Grăbiţi-vă! Mişcaţi-vă mai repede!

Când cărăuşii au ajuns pe platformă, turnul a fost zguduit de prima lovitură a berbecului care a izbit în poartă.

– Cato! s-a auzit glasul lui Macro, iar prefectul s-a aplecat peste zid:

– Da, domnule!

– Aruncă odată uleiul ăla peste berbec, aruncă şi nişte bolovani, orice poţi!

– Am înţeles.

Prefectul s-a întors spre auxiliarii din turn şi a inspirat adânc, după care a arătat către mormanul de bucăţi de zidărie care fuseseră depozitate în apropierea parapetelor.

– Aruncaţi pietrele peste zid!

Soldaţii şi-au stivuit furcile într-un colţ al turnului şi au venit alături de Cato, care icnea sub greutatea unui bolovan mare şi mergea împleticit spre zid. Scoţând încă un sunet puternic, a ridicat bolovanul pe coama zidului şi a îndrăznit să arunce o privire direct în jos, către berbec. Mantia lungă din piele se întindea din dreptul porţii şi, în vreme ce tobele băteau cadenţa, s-a auzit o bubuitură venind de jos, iar

lovitura s-a simțit în întregul turn al porții. Cato a observat că singura daună serioasă provocată de legăturile de vreascuri aprinse era o gaură mică din partea din față a carcasei. A reușit să distingă trupurile câtorva dintre rebelii care împingeau berbecul, iar asta pentru că ele sclipeau de sudoare. A așteptat un moment, până când alături de el au apărut și alți soldați de-ai săi, pregătiți să azvârle peste parapet proiectilele foarte simple, dar eficiente.

– Acum!

Cu scrâșnete de piatră frecată de piatră, romanii au împins bolovanii, care s-au prăbușit de pe ziduri și au lovit acoperișul carcasei berbecului. Pietrele au trecut prin el, producând găuri mari în căptușeala de piele și în scândurile aflate dedesubt. Rebelii care se găseau exact sub locul impactului au fost striviți instantaneu.

– Nu vă opriți! a ordonat Cato, apoi s-a întors către oamenii care manevrau cazanul cu ulei încins. Din pereții de fier, înnegriți de fum, se ridicau firicele de abur, iar aerul devenise apăsător de la mirosul greu. Aduceți uleiul aici!

În timp ce auxiliarii de lângă parapet au continuat să azvârle pietre în ritm constant asupra berbecului, Cato i-a ajutat pe alții să manevreze cazanul cu ulei către parapet, exact deasupra berbecului. După ce a ajuns la locul potrivit, Cato a chemat și alți soldați care să se încordeze sub greutatea drugului ce susținea cazanul și, treptat, acesta a început să se încline spre dușmani. Un nor gros de aburi s-a înălțat în momentul

când lichidul încins a început să curgă, căzând peste acoperișul sfărâmat al berbecului și prin găuri, peste oamenii de dedesubt. Imediat după aceea, țipetele înfiorătoare de durere au spintecat aerul, iar oamenii și-au abandonat pozițiile și s-au îndepărtat, unii dintre ei ieșind împleticindu-se din partea din spate a berbecului. Oamenii lui Balthus și-au îndreptat atenția asupra rebelilor ce încercau să scape cu fuga, doborându-i pe mulți dintre cei care se îndreptau spre paravanele arcașilor proprii. Camarazii lor au făcut tot ce le stătea în putință să îi silească pe oamenii lui Balthus să rămână cu capetele plecate, astfel că a urmat un schimb înverșunat de săgeți.

În vreme ce atenția dușmanilor era atrasă de la apărătorii porții, Cato a profitat de momentele de derută ca să arunce o privire peste creneluri să evalueze pagubele provocate. A constatat că uleiul încins își făcuse treaba. Berbecul luase foc, iar flăcările se întindeau cu repeziciune de-a lungul cadrului din lemn ce fusese distrus. Cărăușii de apă ai dușmanilor fugeau laolaltă cu războinicii, așa că nu rămăsese nimeni care să lupte contra incendiului. Pe buzele tânărului prefect a înflorit un zâmbet de satisfacție, după care a simțit arsura primului val de căldură izbindu-l drept în față. Apoi, într-un moment de spaimă, stomacul i s-a făcut ghem amintindu-și de poarta fortificată a unui sat din zona germanică, pe care o apărase împreună cu Macro în urmă cu câțiva ani. S-a grăbit să o ia de-a curmezișul turnului și să strige către legionarii aflați dedesubt:

– Domnule! Berbecul a luat foc!

Centurionul a zâmbit larg, după care a ridicat privirea spre Cato.

– Foarte bine!

Disperat, tânărul a clătinat din cap, spunând:

– Dar este exact în dreptul porții.

Zâmbetul a pierit de pe fața lui Macro.

– Uf, la naiba! Fir-ar să fie! Care e situația în zona ta?

– Dușmanii s-au retras, domnule. Deocamdată!

– Bine. Nu ne-a rămas decât o soluție. Și Macro și-a încordat plămânii. Deschideți canaturile porții! a strigat el.

Oamenii din centuria principală au înaintat iute ca să ridice drugul de blocare a porții, preluând bucățile grele de lanț cu ajutorul cărora canaturile erau trase spre interior. Cu un uruit sfâșietor din țâțâni, canaturile masive din lemn ghintuit s-au dat la o parte. Prin deschizătură se vedea fum ridicându-se în vălătuci, iar Macro a aruncat o privire spre flăcările care se înălțau pe cadrul de lemn al carcasei berbecului. Bucățile mari de piele arseseră deja, lăsând la vedere scheletul structurii, iar butucul uriaș, cu vârf de fier, rămăsese suspendat, cu toate că frânghiile care îl sprijineau luaseră foc.

Romanul și-a vârât sabia în teacă și a pășit înainte prin fum, clipind foarte des, deoarece ochii îl usturau deja.

– După mine! a ordonat el.

Incendiul cuprinsese maşina de asediu din toate părţile, astfel că arşiţa l-a izbit pe Macro ca un pumn, direct în faţă. Şi-a ridicat scutul şi a continuat să înainteze spre unul dintre stâlpii masivi de colţ, după care a făcut un semn din cap către oamenii din prima centurie.

– Faceţi ca mine! Slujiţi-vă de scuturi şi împingeţi! Trebuie să îndepărtăm nenorocirea asta din faţa porţii!

Oamenii lui, crispându-se în faţa arşiţei degajate de flăcări, s-au opintit, lovindu-şi scuturile de carcasa berbecului şi au împins cu toată puterea de care erau în stare. Cu o încetineală dureroasă, arma de asediu s-a îndepărtat de poartă şi, pe măsură ce tot mai mulţi soldaţi s-au alăturat acelui efort, adăugându-şi forţa şi greutatea, roţile uriaşe au scrâşnit şi s-au rotit în direcţie inversă pe pietrele de pavaj.

– Aşa, băieţi! a strigat Macro, şi fumul l-a făcut să tuşească îngrozitor, ca şi cum plămânii i s-ar fi umplut cu cioburi de sticlă. Pe măsură ce flăcările cuprindeau berbecul, căldura a crescut în intensitate şi, brusc, s-a simţit un miros iute când creasta unui coif s-a încins şi a început să ardă. Instinctul i-a spus lui Macro să se retragă, pentru a se îndepărta de vâlvătăile care îi pârjoleau faţa, însă şi-a dat seama că berbecul nu era încă suficient de departe de canaturile porţii pentru a fi sigur că flăcările nu vor ajunge până la ele.

– Continuaţi tot aşa! a spus el printre gâfâieli. Împingeţi, nenorociţilor!

Ceva a căzut la picioarele lui, zăngănind la atingerea cu pavajul și, coborând ochii, Macro a văzut o săgeată. Apoi alta a sărit de câteva ori pe dale până s-a oprit. A privit cu ochii mijiți pe după marginea scutului și a observat că arcașii dușmani îi lăsaseră în pace pe Balthus și pe oamenii lui, iar acum își îndreptaseră atenția asupra romanilor care se zbăteau să îndepărteze berbecul de porțile citadelei. Dincolo de arcași se strânsese o formație mare de soldați rebeli, care a pornit în marș rapid pentru a traversa agora. Macro s-a uitat peste umăr și a văzut că oamenii săi împinseseră structura incendiată la aproape șase metri de canaturile porții.

– Puțin mai departe, a mormăit el printre dinții strânși.

S-a auzit apoi un bufnet surd, iar Macro a simțit și a auzit cum frânghiile care susțineau capătul berbecului au cedat, iar bușteanul uriaș a izbit pământul. Mașina de asalt a tresărit, apoi a încremenit.

– Asta este! a strigat Macro către soldați. Înapoi! Întoarceți-vă în citadelă!

S-au desprins de berbec și s-au retras, ținând scuturile îndreptate spre dușmani, pentru că tot mai multe săgeți zburau prin flăcările care se înălțaseră spre cer. Imediat ce și-au dat seama că legionarii băteau în retragere, comandantul dușman a răcnit un ordin pentru oamenii lui, care au declanșat o șarjă spre poartă. În momentul când ploaia de săgeți s-a mai domolit, Macro s-a întors și a strigat:

– Fugiți!

Legionarii au năvălit pe poartă, iar duduitul ghetelor ghintuite s-a auzit pe pavajul de piatră al căii de intrare în citadelă. El a trecut ultimul și, odată ajuns înăuntru, s-a întors și a scos sabia, amenințându-i pe urmăritori.

– Închideți porțile! a urlat el. Haideți, mai repede!

Primii dintre soldații inamici alergau pe lângă berbecul ce ardea, ținând cu disperare să ajungă la poartă înainte ca romanii să o poată închide. Țâțânile de fier au scos din nou gemete când canaturile au fost împinse. Spațiul dintre ele s-a îngustat, iar Macro a rânjit când și-a dat seama că rebelii nu aveau cum să ajungă la timp ca să pătrundă.

– Ha-ha! Prea târziu, ticăloșilor!

Canaturile s-au îmbinat cu un bubuit, iar legionarii au lăsat imediat să cadă drugul de blocare. Aproape instantaneu, de cealaltă parte a porții s-a auzit un strigăt înfundat de mânie, urmat de o lovitură slabă, semn că unul dintre rebeli își manifesta frustrarea.

Macro și-a vârât sabia în teacă și s-a întors cu spatele la poartă.

– Ați acționat bine, băieți!

Respirând precipitat, oamenii din prima centurie au răspuns la această laudă cu zâmbete agitate. Câțiva dintre ei fuseseră răniți de săgețile care îi loviseră în brațe sau picioare, care rămăseseră neprotejate, iar acum se chinuiau să își înghită gemetele de durere.

Macro a făcut semn către secțiunea cea mai apropiată a următoarei centurii.

– Hei, voi de colo! Ajutați-i pe oamenii ăștia să ajungă la spital!

– Ai pățit ceva, domnule?

Macro a ridicat capul și l-a văzut pe Cato coborând ultimele trepte și îndreptându-se către el.

– Nu, sunt teafăr.

Tânărul l-a măsurat cu privirea și a clătinat din cap.

– Arăți cam ciufulit. Mai ales creasta coifului, a zis el și a surâs.

Macro și-a coborât scutul, apoi și-a desfăcut baretele de sub bărbie. Ridicând coiful de pe cap, a văzut că frumoasa creastă de culoare roșie se pârlise și devenise neagră, iar vârfurile s-au destrămat când și-a trecut degetele peste ea.

– Of, și când te gândești că m-a costat o avere în Antiohia, a mârâit el. Ce frumoasă a fost creasta asta... Ticăloșii ăia vor plăti scump pentru ea.

– Domnule, a spus Cato, și a arătat spre brațele lui Macro care abia acum a băgat de seamă bășicile și porțiunile înroșite de piele arsă, după care a simțit intens usturimile și înțepăturile. Tânărul a făcut semn din cap către oamenii răniți care erau ajutați să ajungă la spital. Du-te să primești îngrijire.

– Imediat. Spune-mi, berbecul e suficient de departe de poartă?

– Da, domnule. Nu există primejdia ca incendiul să se extindă. Și, pe de altă parte, reprezintă un obstacol pe cinste dacă rebelii mai fac vreo încercare de asalt.

– Și restul?

– S-au retras. Arcași, infanteriști și artilerie. Cato a arătat spre grupurile care stingeau și ultimele focuri declanșate de săgețile aprinse și de alte obiecte incendiare. Pagubele sunt minore și nu am suferit multe pierderi umane. De data asta i-am înfrânt.

– De data asta, a zis Macro și a făcut un gest din cap. Însă ei au posibilitatea să mai încerce o dată. Dacă noi suntem învinși o singură dată, s-a terminat. Un lucru este sigur: imediat ce vor putea, o vor lua de la capăt.

23

– Ah, celălalt ofiţer roman, a zis Iulia clătinând din cap când Macro s-a aşezat pe un taburet de lângă masa ei. Spune-mi, sunteţi amândoi predispuşi la accidente ori se întâmplă pentru că sunteţi mereu în iureşul luptei?

Macro a ridicat din umeri.

– Ţine de grad, domnişoară. Să nu crezi că noi am suferit răni mai multe decât alţi ofiţeri. A tăcut o clipă şi a rămas pe gânduri, apoi a scuturat din cap. Nu, nu e adevărat. Se pare că de când ne cunoaştem, eu şi tânărul meu prieten am participat la foarte multe lupte.

Iulia s-a aplecat asupra braţelor întinse în faţă şi a cercetat arsurile.

– Da? Şi cu cât de mult timp în urmă s-a întâmplat asta?

– Acum patru ani. Eram în Legiunea a Doua de pe Rin, când Cato ni s-a alăturat.

Macro a zâmbit amintindu-şi seara ploioasă de toamnă când convoiul de recruţi noi a pătruns pe poarta fortăreţei.

– Pe-atunci era un băiat slăbănog și pișăcios. Apoi Macro a ridicat privirea. Domnișoară, iartă-mi vorbele, dar așa arăta. Merita să-l vezi atunci. Înfofolit într-o mantie, strângând sub un braț o mică boccea cu lucruri și având în mâna cealaltă uneltele de scris și câteva manuscrise înfășurate. Până atunci, stilusul fusese cel mai primejdios lucru pe care îl ținuse în mână. Am crezut că va muri înainte de sfârșitul anului, a gândit Macro cu voce tare. Ei bine, Cato ne-a surprins pe toți. Serios. S-a dovedit a fi unul dintre cei mai buni ofițeri pe care i-am cunoscut.

– Acum poți lăsa brațele în jos, i-a zis Iulia și s-a îndreptat de spate, după care a întins mâna după un vas cu grăsime de pe masă. Arsurile trebuie ferite câteva zile. Vei avea usturimi o vreme, dar sunt convinsă că te vei preface că nu există.

Macro a râs.

– Am impresia că mi-ai ghicit felul de a fi.

– Nu. Nu numai al tău, e un fel de a fi al soldaților în general. Mai toți vă socotiți la fel de rezistenți ca spartanii.

– Spartanii? a pufnit Macro cu dispreț. O adunătură de neisprăviți, asta erau spartanii. Nu ar rezista niciun sfert de ceas în fața legiunilor.

– Așa o fi, a spus Iulia și a înmuiat mâna în vas, luând un boț de grăsime în palmă. Nu te mișca!

Macro a strâns din buze în timp ce ea i-a aplicat unsoarea, întinzând-o peste arsurile și bășicile de pe brațe. Îl durea, așa cum spusese chiar ea, dar Macro

nu dorea nicidecum să arate asta. S-a silit să-i vorbească pe un ton cât mai degajat:

– Ia spune, de câtă vreme eşti felcer?

Iulia a pufnit în râs.

– Nu m-aş socoti felcer. Însă unul dintre sclavii pe care tata i-a avut la Roma era. El m-a învăţat câteva lucruri esenţiale, iar pe restul le-am deprins în ultima lună, practicând meseria, ca să spun aşa.

– Se pare că ştii ce trebuie făcut în fiecare caz, a recunoscut Macro oarecum ranchiunos. Pentru o femeie, este ceva. Nu spun că o femeie ar trebui să facă asemenea lucruri. Mai ales când e vorba despre fiica unui senator.

– E ridicol. Nu văd niciun motiv pentru care fiicei unui senator nu i s-ar îngădui să slujească imperiul după propriile ei forţe. Unii ar spune că era datoria mea să dau o mână de ajutor. În cazul meu, eu chiar vreau.

Macro a surâs timid.

– Domnişoară, întotdeauna capeţi ce doreşti?

Ea a ridicat ochii şi a surprins expresia de pe chipul lui, după care a zâmbit.

– Întotdeauna.

– Cred că tatăl tău te consideră o mare pacoste.

– N-aş zice. Sunt o fiică loială şi nu l-aş face niciodată de ruşine. Dar eu ştiu ce-mi doresc, iar el îmi respectă dorinţa.

– Nu sunt convins că mi-aş lăsa fiica să fie atât de independentă.

– Bine că nu-ţi sunt fiică! S-a lăsat apoi puţin pe spate ca să ajungă la vasul cu unsoare. Celălalt braţ, te rog.

A rămas tăcută un moment și a început să întindă grăsimea.

– Prietenul tău, Cato, pare un războinic neobișnuit.

– Mie-mi spui, domnișoară? Însă, în ciuda toanelor, e un soldat al naibii de bun. Luptă cu furie și poate mărșălui fără să se plângă, în timp ce alții se dau bătuți. Eu sunt singurul pe care nu-l întrece la asta. Și are o minte sclipitoare. Singurul lui păcat e că uneori gândește prea mult.

– Da, pare un tip sensibil.

– Sensibil? Macro a repetat cuvântul cu dezgust, de parcă ar fi fost o insultă, ceea ce și era, după părerea lui.

Dacă ar fi avut cineva îndrăzneala de a-i spune verde în față că e sensibil, centurionul i-ar fi tras o bătaie soră cu moartea. Sigur că după aceea i-ar fi părut rău. Tot ce se poate. S-a uitat la Iulia.

– Nu știu dacă e sensibil, dar, în afară de cap, are și inimă, dacă la asta te referi.

– Da, la asta, i-a răspuns Iulia cu tact. Îmi închipui că, dacă sunteți ofițeri, în viața voastră nu mai rămâne loc pentru familie.

– Așa este. Mai ales când ești mereu în misiune, departe de casă. De când îl cunosc pe Cato, am participat la campania din Britania, am luptat în cadrul flotei și apoi am fost trimis aici.

– Așadar, nu ești căsătorit, a conchis Iulia. Dar amicul tău, prefectul? E căsătorit?

Macro a clătinat din cap.

– Şi nu-l aşteaptă nicio femeie în Antiohia, în Roma sau cine ştie unde?

– Nu prea. Nicăieri nu am stat prea mult ori am fost prea prinşi cu milităria ca să ne găsim timp pentru asemenea lucruri, în afara vreunei târfe sau două.

– Aha.

Macro s-a uitat cu şiretenie la ea.

– Aşa că e liber, domnişoară, dacă prezintă interes.

Iulia s-a îmbujorat şi, ca să ascundă, a început să întindă unsoarea ceva mai iute şi mai apăsat, făcându-l pe centurion să se crispeze de durere.

– Gata, am isprăvit. Încearcă să nu rupi băşicile. Unsoarea asta îţi va apăra pielea, dar nu multă vreme. O să-ţi trimit nişte unsoare. Îţi dai cu ea dimineaţa şi seara.

Macro a aplecat bărbia în semn că a înţeles.

– Mulţumesc, domnişoară.

– Atunci, eşti liber, i-a răspuns ea sec. Mai sunt şi alţii care au nevoie de îngrijire.

Bag mâna în foc, a gândit centurionul, ridicându-se ca să plece din încăperea. Uitându-se mai atent la ea şi-a dat seama că era o frumuseţe, însă aerul ei aristocratic nu-l ispitea câtuşi de puţin. Era prea bine crescută, prea inteligentă şi prea independentă pentru gustul lui. Totuşi, pentru bărbatul potrivit, Iulia era o partidă grozavă.

Duşmanii nu au mai încercat să atace citadela, iar străjerii au patrulat pe ziduri şi au vegheat asupra oraşului. Aşezaţi la marginea agorei şi în mici posturi

de observație din afara orașului, de unde se vedea citadela cocoțată pe o ridicătură de pământ, răzvrătiții au rămas cu ochii pe apărători. În rest, în oraș și în împrejurimi viața părea să-și urmeze cursul firesc. Câțiva negustori și vânzători ambulanți au intrat în Palmira ca să-și vândă mărfurile, iar o caravană de cămile care își lăsase încărcătura în cetate și-a început călătoria de întoarcere spre malurile îndepărtate ale Eufratului. Singurul semn de luptă pentru putere erau convoaiele ce cărau cadavrele pe câmpia funerară aflată la sud de oraș. Acolo fuseseră ridicate zeci de ruguri pentru a primi trupurile celor căzuți, care au fost aprinse unul după altul, astfel că din ele se ridica spre cer un fum gros și unsuros, în vreme ce flăcările mistuiau cadavrele. Apoi, cenușa se strângea în mici urne din lut ars, care se închideau ermetic, după care erau duse la ciudatele turnuri funerare care se ridicau pe câmpie, unde ele erau așezate cu tot respectul cuvenit, alături de cele ale strămoșilor lor.

Înăuntrul citadelei nu era loc pentru asemenea ritualuri, astfel încât cadavrele erau arse pe un rug comun din grădina regală, după care cenușa era strânsă în urne care se țineau undeva până când se isprăvea asediul, pentru a putea fi înhumate cum se cade.

Macro și Cato au făcut un tur de verificare a posturilor de apărare, ca să se asigure că există provizii suficiente de săgeți, muniție pentru praștii și alte proiectile în caz de alt atac. Spre sfârșitul inspecției, când stăteau în partea superioară a turnului de semnalizare

și contemplau panorama acoperișurilor din oraș, prefectul s-a scărpinat la falcă și a mormăit:

– Ce crezi că vor face mai departe?

– Depinde. Ar putea sta la fund, încercând să ne vadă murind de foame, ori vor aștepta până la sosirea parților, care să aducă oameni pricepuți în asedii și chiar mașini de asediu. Sau ar putea construi un berbec mai bun ca să încerce să spargă poarta.

– Dacă ai fi în locul lor, tu ce ai face?

– Eu?

Centurionul a cântărit întrebarea preț de câteva clipe și a răspuns:

– Aș presupune că, oricât de neînsemnată ar fi ca număr, coloana romană trimisă în sprijinul lui Vabathus reprezintă un semn de angajare din partea Romei. Și m-aș aștepta să sosească o forță și mai mare. Ar însemna că am la dispoziție puțin timp ca să reduc citadela la tăcere. S-a întors spre Cato și a continuat:

– Aș ataca din nou, de îndată ce aș avea ocazia.

Cato a dat din cap aprobator.

– Așa aș gândi și eu. S-a uitat iute peste umăr, dar singurii oameni din turn erau departe, cufundați într-o partidă de zaruri. Și m-aș consola cu faptul că în rândul apărătorilor sunt destule neînțelegeri.

– Cum ar putea Artaxes să știe așa ceva?

– Face parte din familie. Știe cât de dezbinați sunt frații lui și cât de puțin crede tatăl lor în fiecare dintre ei. Artaxes sigur știe că Balthus nu e un mare admirator al Romei și pesemne că îi displace prezența noastră aici. Ar mai fi ceva. Dacă vreunul dintre

nobili sau refugiați va începe să-și piardă încrederea că regele se va opune lui Artaxes, ar putea ajunge să creadă că ar avea mai mult de câștigat legându-și soarta de cea a prințului, trădându-ne pe noi. Gândul vreunei recompense ar putea fi foarte ispititor pentru unii dispuși să trădeze. Cato a surâs palid. Nu suntem nici pe departe într-o situație prea fericită.

– Dar în nici cea mai rea în care ne-am aflat vreodată.

– Probabil că nu.

Centurionul s-a uitat cu admirație spre prietenul său.

– Da, a zis prefectul încruntându-se. Ce s-a întâmplat?

– Mă bucur că tu și mintea ta șireată sunteți de partea mea. Cum i-am și spus femeii aceleia: Ești un om care gândește, un soldat cu minte.

– Care femeie?

– Cea de la spital. Mi-a îngrijit rănile. Fiica ambasadorului, Iulia Sempronius.

Cato a simțit o furnicătură în trup.

– Ați vorbit despre mine?

– Cam așa ceva. M-a întrebat câte ceva.

– Despre mine?

– Da. Și ce dacă? Nu i-am spus decât ce i-ai fi spus tu însuți.

Prefectul nu era foarte convins. Credea că îl cunoaște pe centurion îndeajuns de bine, astfel că se temea că acesta comisese vreo indiscreție, minoră sau

ba, care fusese obținută de Iulia prin cine știe ce manevră. Ce a vrut să afle?

– Ce părere am despre tine. Dacă ești căsătorit sau dacă ai vreo femeie.

– Și ce i-ai spus?

– Că acum n-ai pe nimeni și că ești liber.

Agitat, Cato și-a înghițit cu greu nodul din gât.

– Așa i-ai zis?

– Sigur! Centurionul l-a lovit amical peste umăr. E o fată încântătoare. Cam prea semeață ca să-mi fie pe plac. Ție ți se potrivește mai bine.

Prefectul a închis ochii și s-a frecat pe frunte.

– Te rog, spune-mi că nu i-ai sugerat că ar fi de dorit ca ea să... să se lege sufletește de mine.

– A, foarte frumos spus! a răspuns Macro. Foarte romantic! În orice caz, chiar mă crezi idiot? I-am sugerat doar că ești liber, că nu ai nicio obligație și că ai fi o partidă bună. Nu suntem la o petrecere pentru copii. Există posibilitatea să nu putem rezista prea mult împotriva lui Artaxes. Dacă așa stau lucrurile, ce are de pierdut? Și, fiindcă veni vorba, noi ce avem de pierdut? Cred că te place. Dacă te interesează, fă primul pas, cât mai e vreme.

– Și dacă vom supraviețui? Ce se va întâmpla?

Cato își închipuia stânjeneala provocată de o relație născută sub amenințarea nimicirii, din care participanții ies nevătămați, ajungând în aceeași lume veche, încărcată de o pașnică rutină. Asta, dacă se putea presupune că Iulia nu-l respinge din capul locului. Macro a căscat.

– Ai putea face din ea o femeie cinstită.

S-au privit o clipă, după care Macro a izbucnit în râs.

– Glumeam și eu!

– Frumoasă glumă! a murmurat prefectul acru.

Cu toate acestea, până și simpla aluzie la o căsătorie cu Iulia i-a intrat în cap, făcându-l să-și simtă inima ușoară. Apoi s-a blestemat pentru astfel de speculații ridicole. Ce putea găsi o aristocrată la fiul unui libert? Era de neconceput, totuși...

Prefectul s-a îndepărtat de parapet și a luat o atitudine serioasă.

– Domnule, cred că am isprăvit. Trebuie să fac un inventar al armelor deținute de cohorta mea.

– Un inventar al echipamentului?

Macro a încercat să nu zâmbească în fața clarei încercări a prietenului său de a aplana discuția. De aceea, a mimat un ton oficial:

– Prea bine, atunci, prefect Cato. Fă-ți datoria.

S-au salutat formal, iar apoi, când Cato s-a întors și a pornit cu un aer rigid, Macro a clătinat din cap și a mormăit:

– A intrat pe sub pielea omului...

La scurtă vreme după-amiază, un sol trimis de regele Vabathus a sosit la locul de încartiruire improvizat, pe care centurionul îl împărțea cu Cato. Acesta din urmă își încheiase inspecția și s-a alăturat fără chef lui Macro în interiorul răcoros al citadelei, ferit de arșița și de lumina orbitoare a soarelui la amiază.

– Maiestatea Sa vă poftește la un mic ospăț pe care îl dă astă-seară în cinstea dumneavoastră, a explicat slujitorul regal. La apusul soarelui. Ținută obligatorie.

– Ținută oficială? a exclamat Macro, pe fața căruia s-a așternut o negură. A făcut un gest către tunica roasă și prăfuită și către cizmele murdare. Asta e tot ce avem la noi. Când am pornit din Antiohia se știa că plecăm la război, nu la vreun ospăț.

Servitorul a plecat capul și i-a răspuns:

– Șambelanul Maiestății Sale a sugerat să luați haine de schimb de la ambasadorul roman. Excelența sa Lucius Sempronius a spus deja că ar fi încântat să vă pună la dispoziție tunici, togi și sandale.

– Foarte frumos! a bombănit Macro. Vom veni. Acum poți pleca.

Slujitorul a făcut o plecăciune adâncă și a ieșit cu spatele din încăpere, închizând discret ușa. Centurionul s-a întins la loc pe saltea, și-a împreunat brațele pe după cap și a rămas cu ochii în grinzile tavanului.

– Uită-te la noi, înconjurați de dușmani însetați de sânge, și noi ne vom duce la un ospăț galant. Cel puțin vom avea parte de altceva decât de carne de cal.

– Sper, i-a răspuns Cato. Dar nu prea cred că moralul oamenilor se va ridica, dacă ar ști că regele și apropiații lui benchetuiesc, în vreme ce ei primesc rații tăiate.

Când soarele a coborât spre orizont și a scăldat orașul într-o lumină roșiatică, Macro și Cato au intrat în apartamentele regale. În partea din spate a

citadelei, cuibărită între clădirea principală şi zid, era o neînsemnată grădină acoperită, cu o colonadă ce se întindea de-a lungul laturilor deschise. Aflate ici şi colo, pergolele făceau umbră, iar arborii şi tufişurile creşteau în vase mari şi straturi înălţate de flori. Când au intrat, au văzut un sclav udând plantele, iar prefectului i-a fost peste poate să nu-şi pună întrebări de priorităţile stabilite de rege. În latura îndepărtată, care dădea spre zidul oraşului şi oaza luxuriantă de dincolo, fuseseră aranjate câteva canapele în jurul unor mese joase. Deasupra canapelelor se fixase o copertină, iar briza slabă, care venea dinspre deşert, o unduia strălucind slab. Sosiseră mai toţi invitaţii. Cato i-a recunoscut pe unii nobili, aşezaţi printre Thermon, Balthus, Amethus, Sempronius şi fiica lui.

Prefectul a simţit că inima îi bate ceva mai tare văzând-o pe Iulia, dar când ea s-a uitat spre el, Cato s-a uitat la alţi oaspeţi. L-a văzut pe Balthus apropiindu-se de Iulia şi, cu o înclinare din cap politicoasă, începând să stea de vorbă cu ea.

Sempronius a zâmbit când i-a remarcat pe cei doi ofiţeri şi s-a apropiat de ei ca să-i salute.

– Centurion Macro, văd că tunica de la mine îţi e cam strâmtă la umeri.

Macro şi-a mişcat braţele fără mari sforţări.

– Este îndeajuns de comodă, domnule. Mă descurc eu. Şi mulţumiri pentru că ne-ai scos din belea.

– Cu plăcere. Apoi Sempronius s-a întors către Cato. Pe de altă parte, se pare că tu ai aceeași măsură ca mine. Veșmintele arată mai bine pe tine.

Cato a făcut un gest de sfială, iar Sempronius i-a zâmbit.

– Să nu vă învățați prea mult cu ele. După aceea o să le vreau înapoi. În fine, acum să vă arăt unde vi s-au rezervat locurile. I-a cuprins pe amândoi pe după gât și i-a îndrumat spre sofaua unde trebuia să stea. Când va veni, regele va lua loc în capul mesei din mijloc. Thermon și prinții vor sta în stânga lui, iar vouă vi s-a rezervat locul de onoare de-a dreapta lui. Eu și fiica mea vom sta de cealaltă parte. De regulă, localnicii nu sunt de acord ca femeile să petreacă alături de bărbați, dar au făcut o excepție în cazul Iuliei.

– Foarte frumos din partea lor, a spus Macro.

– Așa zic și eu, dar îmi închipui că asta se datorează faptului că Balthus a pus ochii pe ea.

– Chiar așa? a exclamat centurionul și s-a uitat la prefect, ridicând o sprânceană. E oarecum de înțeles. Iulia e o tânără atrăgătoare. Orice bărbat cu capul pe umeri ar fi mândru s-o ia de soție.

Cato s-a holbat furios la amicul lui, în vreme ce Sempronius s-a încruntat și a spus cu mare tristețe:

– Tare aș vrea ca și fostul ei soț să fi gândit la fel. În orice caz, prințul pare s-o placă destul de mult, ceea ce este folositor.

– Folositor? a întrebat Cato, uimit de ciudata folosire a cuvântului.

– Desigur. Acum aș fi recunoscător pentru orice influență pe care o pot avea față de Balthus sau față de oricare dintre acești oameni. De aceea, astă-seară vă rog să gândiți ca niște diplomați, nu ca niște...

– Soldați? a încercat Macro.

Sempronius a aprobat cu un gest.

– Dacă nu vă e cu supărare. De dragul Imperiului.

– În acest caz, a spus Macro, luând o expresie gânditoare, cred că aș putea evita o atitudine care ar putea isca un scandal, deși nu pot spune același lucru și în numele prietenului meu, prefectul. El este acela pe care ar trebui să stați cu ochii.

– Serios? a zis Sempronius și s-a uitat la Cato cu sprâncenele ridicate întrebător.

– Nu-l băgați în seamă, a zis acesta încet. Nu trebuie să luați în serios vorbele lui!

Thermon a bătut cu toiagul în pământ, iar discuția s-a oprit brusc chiar atunci când tinerii nobili palmirani s-au întors către intrarea ce dădea în grădina acoperită și au lăsat capetele în jos. Sempronius le-a făcut semn camarazilor săi să facă la fel. După o clipă de împietrire, regele Vabathus a intrat cu pași mari pe ușă. A trecut printre grupurile de invitați și s-a lăsat pe canapeaua regală. Thermon a așteptat să se așeze stăpânul lui, după care a bătut din nou cu toiagul.

– Vă puteți așeza.

Oaspeții s-au grăbit să-și ocupe locurile, iar murmurul a crescut treptat, ajungând la un volum ceva mai mare. Stând întinși pe canapele, în dreapta regelui,

centurionul și prefectul au rămas tăcuți, așteptând ca regele să li se adreseze. Vabathus s-a uitat la ei o clipă, apoi și-a dres glasul.

– Vă datorăm recunoștința noastră, romani, pentru cum ați apărat porțile citadelei azi de dimineață.

Macro și-a plecat capul.

– Vă mulțumim, sire, dar nu ne-am făcut decât datoria.

Regele a făcut semn spre brațele lui Macro.

– Ești rănit?

Macro a dat din cap în semn că nu.

– Sunt doar câteva arsuri. Se vor vindeca în câteva zile.

– Am înțeles.

Regele și-a mutat ochii de la comandant și i s-a adresat lui Cato.

– Și tu?

– Eu, Maiestate?

– Ești rănit?

– Nu, Maiestatea Voastră. Azi, nu.

– Aha.

Regele a făcut un semn din cap, apoi s-a întors cu o expresie impenetrabilă și s-a uitat lung peste zid, spre oază. Strălucirea aurie a soarelui abia tivea orizontul, iar umbrele lungi se întindeau peste nisip și peste mănunchiurile de frunze din palmieri. Macro a mai așteptat puțin, în eventualitatea că regele ar mai fi voit să facă vreo remarcă, iar apoi s-a întors spre Cato și a dat semnificativ din cap, însă prefectul se uita deja în altă parte. Iulia stătea întinsă alături

de tatăl ei, iar el s-a simțit încântat că deocamdată era departe de prințul Balthus.

– Spune-mi, prefect, a spus Sempronius, vorbind destul de tare în greceşte astfel ca şi ceilalți să poată auzi ce zice. Cât de aprig au luptat rebelii astăzi?

Prefectul nu şi-a putut reține un zâmbet în timp ce a analizat întrebarea cu tâlc şi a avut grijă ca răspunsul să fie pe măsură.

– Mai toți soldații lor sunt ceva mai mult decât o adunătură, o mulțime căreia i s-a dat arme. Nu avem motive să ne temem de ei. Pe deasupra, sunt convins că vom face față soldaților din armata prințului Artaxes, dacă au curajul de a porni o nouă luptă. Dar nu cred că ne vor tulbura zilele următoarele.

Sempronius a dat înțelept din cap.

– Şi până atunci îmi închipui că generalul Longinus se va apropia de oraş cu legiunile sale.

– Aşa cred şi eu, domnule.

– Foarte bine. Înseamnă că suntem salvați.

Sempronius s-a întors spre şambelan, care stătea la mică distanță în fața mesei stăpânului în seara aceea, când trebuia să se ocupe îndeaproape de servirea fiecărui fel de mâncare şi să-l anunțe cum se cuvine. Cei doi bărbați şi-au făcut câteva semne din cap, iar Thermon a bătut cu toiagul în podea şi s-a adresat cu glas tare spre o uşiță laterală ce dădea în grădină. Imediat a apărut un şir parcă nesfârşit de sclavi cărând tipsii mari cu bucate. Regele a fost servit primul, cu o mare varietate de feluri, din care a început să aleagă specialități cu carne. Apoi oaspeților li s-a adus parcă

ceva mai puține bucate. Macro s-a proptit în coate și s-a uitat la ce avea de ales.

– Cârnați și friptură din carne de cal, cotlete de cal în miere... S-a străduit să surâdă și a ridicat tonul. Cele mai bune rații de care am avut parte în ultimele luni!

A făcut o pauză, deoarece a văzut un mic vas cu ceva ce semăna cu un fruct fibros, alb, cu o formă ciudată. S-a întors spre Sempronius:

– Scuzați-mă, domnule. Știți cumva ce sunt acestea?

– Acelea?

Ambasadorul a aruncat o privire spre vas și a zâmbit vag:

– Sigur că știu. E o delicatesă din partea locului, centurion. Chiar că ar trebui s-o încerci. Și nu uita să te folosești doar de mâna dreaptă când mănânci, a adăugat el când Macro s-a aplecat spre vas.

– Delicatesă zici? a spus Macro zâmbind. Eu apreciez nespus asemenea lucruri.

A întins mâna și a luat un așa-zis fruct din vas. După ce a examinat ceea ce avea între degete, pe fața lui a apărut o expresie de groază. Arată ca un ochi.

– Așa este. Mai exact, un ochi de oaie.

– Ochi de oaie? Vai, zeilor! Ce fel de delicatețe este asta?

– Una ce trebuie încercată, a stăruit Sempronius. Și tu la fel, prefect, dacă nu vrei să îi jignești de moarte pe gazde.

– Cum așa? a exclamat Cato, părând îngrozit.

A văzut însă expresia stăruitoare de pe fața ambasadorului. Cu toate acestea, prefectul a clătinat din cap:

– Nu pot.

În ciuda rezervelor exprimate o clipă mai devreme, Macro s-a arătat amuzat de șovăiala prietenului său. S-a aplecat din nou spre vas și a ales alt ochi.

– Uite. Arată bine și pare suculent.

L-a împins către Cato, care s-a străduit să nu se tragă înapoi prea vădit. Apoi prefectul și-a dat seama că ceilalți oaspeți se uitau la el așteptând să accepte oferta. Preț de câteva clipe, Macro l-a urmărit cu un aer amuzat, apoi i-a făcut cu ochiul.

– Până la fund! a spus el și, cu o mișcare iute, Macro a vârât în gură ochiul pe care îl ținea în mână și a făcut o mișcare grăbită ce sugera mestecarea, după care a înghițit totul și și-a lins buzele. Delicios! a exclamat el.

Cato a simțit că i se face greață, dar nu a avut îndrăzneala să refuze, de teamă că îi va jigni pe cei prezenți. Agitat, și-a înghițit nodul din gât și, luptând imediat împotriva stomacului care îi dădea senzația de a vomita, a ridicat ochiul și l-a vârât cu forța în gură. Țesutul musculos din jurul globului ocular era vâscos și avea un ușor gust de oțet. A încercat textura cu dinții și ochiul s-a dovedit tare și greu de mestecat, așa cum își închipuise. Mobilizându-și tot curajul, a împins ochiul spre gâtlej și l-a înghițit.

Oaspeții au ovaționat și i-au surâs, unii ținând ochii în aer pentru ca el să-i poată vedea, ca și cum

ar fi ținut un toast, după care i-au mâncat. Cato a înșfăcat cupa de vin ce i se umpluse și a luat o înghițitură mare, plimbând lichidul printre dinți și gingii, ca să alunge orice urmă a gustului de dinainte.

– Bravo, te-ai descurcat.

Prefectul s-a întors și a văzut-o pe Iulia făcându-i semne cu capul. A reușit un zâmbet chinuit în chip de răspuns și a vorbit în latină:

– Nu e chiar atât de rău după ce ai încercat o dată.

– Dacă zici tu... Acum încearcă niște aperitive. Te vor ajuta să uiți prin ce a trebuit să treci.

Pe măsură ce invitații s-au pus pe mâncat, dar vorbind în continuare cu însuflețire, Cato și-a luat puțin ochii de la Iulia, uitându-se către cei doi prinți care stăteau împreună, dar nu-și vorbeau, nedorind nici măcar să se privească în ochi. Era o greșeală că-i așezaseră unul lângă celălalt, a socotit Cato. Era cât se poate de clar că șambelanul sperase să vadă o demonstrație de solidaritate în fața invitaților. Însă cu toții vedeau cât se poate de limpede că frații se disprețuiau.

Centurionul s-a luat după privirea prietenului său și i-a intuit perfect gândurile.

– Ne-am lămurit în privința unității, a spus el încet. Mă tem că foarte curând va trebui să luptăm pe două fronturi.

– Să sperăm că nu.

Prefectul s-a întors într-o parte și s-a servit repede cu câteva bucăți de carne de cal într-un sos gros și condimentat, înainte ca Macro să-i ofere încă un ochi.

Regele și-a schimbat poziția ca să fie cu fața la oaspeții romani.

– Ambasadorule, ești un norocos.

– De ce, Maiestatea Voastră?

– Ai o fată frumoasă. Și credincioasă, nu mă îndoiesc.

– Așa îmi place să cred.

Apoi Sempronius a zâmbit și a bătut-o pe Iulia ușor pe braț.

– Întocmai, a continuat regele. Câteodată regret că nu am avut fiice în locul celor doi fii ai mei care se bat între ei ca niște fiare într-o groapă. Întotdeauna au fost așa. Iar când nu s-au înfruntat, m-au sfidat pe mine. În ce-l privește pe Amethus, chiar dacă nu are minte, are o inimă bună.

Prefectul a rămas uimit auzindu-l pe bătrân vorbind atât de deschis chiar în fața fiilor lui. În spatele lui Vabathus, Cato l-a observat pe Balthus privind fix, drept înainte, în vreme ce mânca fără niciun chef. Auzind vorbele regelui, Amethus s-a întors să se uite la tatăl lui. Treptat, expresia lui absentă s-a transformat într-o încruntare furioasă.

Vabathus a grăit trist:

– Asta mi-a fost povară mie și poporului meu. Cine va moșteni tronul când eu nu voi mai fi? Cel mai iscusit și mai iubit dintre cei trei s-a dovedit a fi un trădător, cel mai vârstnic se răzgândește mai des decât își schimbă vântul direcția, iar Balthus caută doar plăcerile, nepăsându-i de nimic altceva. Ce șanse de supraviețuire are regatul meu dacă îl aleg pe unul dintre ei ca urmaș?

Prințul Balthus și-a lăsat joc cupa, cu un pocnet puternic.

– De ajuns! Mă nedreptățești, tată! Eu am încercat mereu să-ți fac pe plac.

Cu toate că oaspeții au început să se agite, iar conversația s-a stins, istovirea care se citea pe chipul regelui nu a dispărut, ca și cum monahul nu ar fi auzit vorbele lui Balthus sau le-ar fi auzit de prea multe ori.

– Eu zic că, dacă ne găsești păcate, a continuat Balthus, tu ești de vină că nu ai hotărât în chestiunea succesiunii. Chiar dacă nu sunt primul născut, reprezint alegerea firească drept moștenitor. Dacă m-ai fi confirmat pe mine ca urmaș încă de la început, nimic din toate acestea nu s-ar fi întâmplat. Dar nu, tu ai ținut să amâni hotărârea. An după an și iată urmarea. De ce crezi că Artaxes ne amenință cu rebelii lui? Prea mult timp i-ai fluturat prin fața ochilor făgăduiala că va urca pe tron. L-ai ispitit până când nu a mai avut răbdare. Dacă m-ai fi ales pe mine, Artaxes și-ar fi știut locul cuvenit și nu s-ar afla acolo cu armată, iar noi nu am mai fi fost prinși în capcana asta...

Balthus a închis ochii și a strâns pumnii, încercând să-și domolească furia.

Vabathus a oftat.

– Gata, fiule?

Neprimind răspuns, regele a făcut un gest către Sempronius.

– Vezi? Ce speranță să mai aibă Palmira? a întrebat el.

– Întotdeauna există speranță, Maiestatea Voastră, i-a răspuns Sempronius împăciuitor. Nutresc convingerea că acela care îți va urma la tron va putea să se bizuiască pe prietenia și pe sprijinul Romei care nu-și lasă niciodată aliații.

Prințul Balthus a râs auzind aceste cuvinte și s-a întors cu fața spre ambasador.

– Ciudat! Aliatul de astăzi devine mâine provincie imperială. Dacă acest neghiob urmează la tron, atunci am putea să predăm Palmira perceptorilor de taxe romani și legiunilor romane chiar de acum.

Amethus s-a ridicat de pe canapea și s-a uitat de sus la tatăl lui.

– N-am minte... Așa ați spus. Că nu am minte. Că nu gândesc cu capul meu. S-ar putea să am intel... S-a oprit și, de concentrare, s-a încruntat. Intel...

– Intelect? i-a sugerat Balthus. Inteligență?

Amethus a confirmat înclinând din cap.

– Da. Acela este cuvântul?

– Care dintre ele?

– Amândouă. Oricare. În fine, problema este că sunt bun la suflet. Știu să deosebesc răul de bine și aș fi un rege bun. Așa spune Krathos. Așadar, m-am săturat să mi se spună că sunt prost.

Amethus s-a răsucit și a traversat grădina acoperită, dispărând pe ușa oficială, uimindu-i pe ceilalți oaspeți cu dimensiunile rupturii dintre el, tatăl său și prințul Balthus. Vabathus a dat întristat din cap.

– Vedeți ce trebuie să îndur? Înțelegeți de ce sunt nehotărât? Îmi vine să plâng pentru poporul meu.

Cato și Macro rămăseseră fără grai din cauza ieșirii de mai devreme. Stânjeniți, toți cei așezați la mesele de banchet au rămas tăcuți. Într-un târziu, Sempronius și-a dres glasul și a vorbit pe tonul cel mai împăciuitor cu putință.

– Maiestatea Voastră, am avut parte de o zi lungă și grea. Toată lumea este la capătul puterilor.

– Da, a spus regele și a zâmbit. Lumea e prea obosită ca să-și mai îmblânzească limba.

– Atunci, poate ar fi mai bine să ne retragem. Sunt convins că centurionul Macro și prefectul Cato sunt foarte recunoscători pentru onoarea ce li s-a făcut și nu ar avea nimic împotrivă ca acest banchet să se încheie mai devreme, pentru ca atmosfera să se mai destindă.

– Ai dreptate, a recunoscut regele. Așa ar fi cel mai bine.

Oaspeții au început să se ridice de pe canapele ca să-și ia rămas-bun de la rege. Balthus i-a însoțit. Macro s-a uitat roată în jur, apoi a tras un coș de pâine spre el și s-a apucat să îl încarce cu mâncarea împrăștiată pe alte platouri.

– Hei, Cato, dă-mi o mână de ajutor!

Tânărul s-a încruntat.

– Nu cred că am găsit momentul și locul potrivit pentru un jaf.

– Dacă nu acum, atunci, când? Faci cum vrei.

Centurionul a mai golit câteva tipsii, apoi a luat coșul de toarte și s-a întors spre rege.

– Vă mulțumim încă o dată, Maiestatea Voastră.

Vabathus a răspuns la remarcă doar ridicând degetele unei mâini și a continuat să mestece alene. Romanii au fost aproape ultimii care au plecat, iar când au ajuns la intrarea în grădina acoperită, prefectul s-a uitat în spate și a văzut silueta solitară a regelui stând la masa de banchet, având-l drept companion doar pe șambelan. Se înnoptase, iar cerul ca de catifea era presărat cu stele. Încă jos la orizont, luna aproape plină se înălța peste deșert, scăldându-l într-o lumină slabă și eterică, de culoare albăstruie.

Cato a ajuns alături de alți oaspeți.

– Chiar dacă rezistăm până la sosirea lui Longinus, ce se va alege de Palmira?

Sempronius a clătinat din cap.

– Nu știu. Dacă Vabathus nu-și alege un urmaș cu care să ne înțelegem, Roma va trebui să intervină.

– Să intervină?

Sempronius a aruncat o privire în jur pe furiș și a coborât glasul:

– Anexăm regatul și îl transformăm în provincie. Ce altceva am putea face?

În timp ce înaintau pe coridor pentru a ieși din apartamentele regale, Cato s-a trezit mergând alături de Iulia. Parfumul ei i-a ajuns la nări din nou și, în timp ce prin trup i-a trecut un val de dor, a simțit că și inima îi bate mai tare în piept. Voia mai mult decât orice pe lume să o invite în turnul de semnalizare ca să contemple panorama orașului și peisajul din jur. De data asta nu se va mai arăta surprins de prezența ei, iar lucrurile vor merge mult mai bine. Simțise un

sentiment oarecum pereche la ea și acum era disperat să afle dacă e adevărat.

Au ajuns la capătul coridorului și la arcada care dă spre clădiri și spre poartă. Apartamentul ambasadorului era într-o direcție, iar locul de încartiruire a lui Macro și Cato, în direcția opusă.

Sempronius s-a oprit și, pe rând, i-a strâns de braț pe cei doi ofițeri.

– Ați făcut o treabă grozavă azi-dimineață. Când mă voi întoarce la Roma, fiți siguri că îl voi informa pe împărat.

– Mulțumim, domnule, i-a răspuns centurionul.

Cato a dat din cap.

– Atunci, noapte bună. Hai, draga mea.

Ambasadorul și fiica lui au dat să se îndepărteze.

– Iulia, a spus prefectul pe neașteptate.

Cei doi s-au oprit.

– Da.

– Mă întrebam dacă... dacă ai fi dispusă să-mi faci onoarea de a te plimba cu mine.

Apoi prefectul s-a crispat când și-a dat seama cu câtă stângăcie se exprimase.

– Să mă plimb cu tine? a întrebat Iulia și a ridicat din sprâncene. Pe unde?

– Unde am fost și aseară, așa mă gândeam.

Sempronius s-a întors spre ea și, mângâind-o pe obraz, i-a zâmbit.

– Vezi? Ți-am spus eu că ești de interes pentru prefect. Du-te, copila mea. Plimbați-vă, stați de vorbă,

dar nimic altceva, atenție! Cato, sunt încredințat că ești om de onoare.

– Desigur, domnule.

Sempronius s-a uitat atent la el preț de câteva clipe, apoi pe fața lui a apărut o îngrijorare, după care a surâs.

– Atunci, noapte bună tuturor.

În lumina lunii, s-a îndreptat spre apartamentul lui. Stingherit, centurionul s-a foit de pe un picior pe celălalt.

– La revedere. Pe curând, Cato! Pe curând, domnișoară! Adică pe mâine. Macro s-a întors, a făcut câțiva pași, apoi s-a oprit: Vrei să-ți păstrez mâncare?

– Nu, mulțumesc. Nu e nevoie.

– Bine. Să fii cuminte!

Centurionul salută, apoi dispăru în întuneric. Cato și Iulia au ascultat cum se stinge zgomotul pașilor lui, apoi s-au răsucit unul spre celălalt cu expresii sfioase pe chipuri. Julia a schițat un surâs.

– Acum, după ce părinții au plecat...

Au râs amândoi, apoi Cato a luat-o la braț și a tras-o cu blândețe.

– Hai să mergem.

Îngrijorarea de mai devreme dispăruse, iar în locul ei a veni bucuria curată de a fi cu ea, chiar și acolo, în citadela asediată, simțind căldura și moliciunea brațului ei prins pe după al lui, dar și aerul răcoros al nopții. Au mers în tăcere o vreme, după care Iulia a spart gheața.

– Îmi pare foarte rău de el.

– Poftim?

– Vorbeam de regele Vabathus. Arată atât de abătut, cu inima frântă.

– Da, a răspuns prefectul nu foarte convingător. Comentariul ei îl smulsese brusc din mica lui reverie, iar acum zilele grele ce aveau să vină îl apăsau cumplit. Nu-i este deloc uşor, dar, de dragul tuturor, trebuie să fie puternic. Dacă se lasă copleşit de situaţia din citadelă înseamnă că a câştigat Artaxes, iar noi... Nici n-a apucat să-şi ducă gândul până la capăt pentru că în minte i-a apărut imaginea Iuliei zăcând printre romanii măcelăriţi. Mai bine să nu ne gândim la asta. E prematur şi sunt multe lucruri pe care aş dori să le spun.

– De pildă?

Cato a râs.

– Nu mai ştiu. Nimic... Totul. Nu are importanţă.

– Vai de mine! a răspuns Iulia şi s-a încruntat. Nu sună prea clar. Dar sunt convinsă că ne vom descurca. L-a strâns uşor de braţ, pentru că ajunseseră la baza turnului de semnalizare şi a păşit în intrarea întunecată ce dădea spre scară.

– Atenţie! a prevenit-o Cato. Înăuntru e beznă.

Iulia a luat-o înaintea lui cu paşi uşori.

– Ce laş eşti! Nu ai de ce...

A scos un ţipăt ascuţit şi a dat să cadă în faţă.

– Iulia!

Cato s-a aplecat şi i-a căutat mâna. După ce i-a descoperit-o, a strâns degetele în jurul încheieturii mâinii ei şi a ridicat-o în picioare, scoţând-o din intrarea

întunecoasă. Părea foarte zdruncinată și Cato a văzut că pe pieptul stolei era o pată de culoare întunecată.

– E cineva acolo, a spus ea cu glas tremurat. M-am împiedicat de ceva.

– Rămâi aici. Mă uit eu.

Cato s-a ghemuit și a trecut de intrare, pipăind pardoseala din piatră. Degetele lui au atins ceva din stofă și a continuat să pipăie până când a dat de un picior încălțat cu o gheată ușoară. Prinzând glezna, a tras cadavrul la lumina lunii și s-a ridicat. Roba exterioară a bărbatului era trasă peste cap.

– Cine e? a întrebat Iulia. E mort?

– Putem afla într-un singur fel, a mormăit Cato și s-a lăsat în jos, după care a tras faldul de material ca să scoată fața la iveală. În lumina scăzută au apărut părul ondulat și trăsăturile atrăgătoare ale unui nobil. A continuat să tragă roba și au văzut amândoi tăietura zimțată care trecea de-a latul gâtlejului. Hainele din partea superioară a corpului erau scăldate în sânge și sclipeau în lumina lunii.

Iulia a dus o mână la gură.

– A, nu se poate... E prințul Amethus.

24

Cadavrul stătea întins pe o masă scundă din camera gărzilor, aflată în apropierea porții. Prefectul alergase să-l găsească pe Macro, apoi îl căraseră împreună până aici. Iulia a sosit câteva momente mai apoi, însoțită de tatăl ei.

– Înseamnă că este adevărat.

Ambasadorul a aprobat dând din cap, după ce a tras deoparte roba și a descoperit trăsăturile bărbatului, mânjite de sânge. Prințul Amethus.

Iulia s-a uitat la fața mortului, apoi și-a mutat privirea.

– Sărmanul!

Sempronius a tras roba înapoi, cât să acopere tăietura urâtă de la beregata lui Amethus, lăsând totuși fața la vedere.

– Asta complică oarecum situația.

– Serios? a întrebat Macro, încrucișându-și brațele la piept. Credeam că ar simplifica lucrurile. Un fiu e dușmanul tatălui, iar altul a murit, ceea ce lasă

cale liberă spre tron pentru prințul Balthus. Ceea ce îl face să fie principalul suspect, nu crezi?

– Cam cred.

Cato a derulat în minte cele petrecute la sfârșitul banchetului și a clătinat din cap.

– Nu. Balthus a plecat printre ultimii. Chiar înaintea noastră, și a fost însoțit de câțiva nobili. Nu avea cum să facă el asta. Nu ar fi avut timp.

– Tot ce se poate, a recunoscut Macro. Însă este evident. Își stabilea un alibi, în vreme ce altcineva a comis omorul la porunca lui. Balthus este vinovat. El a avut un motiv cât se poate de evident. Ții minte ce ne-a spus pe drum, Cato? Era întru totul de acord să preia tronul și să scape de fratele lui, cu acordul nostru. Se pare că nu era dispus să mai aștepte.

Cato a făcut un gest din cap și a rămas pe gânduri.

– Acolo conduc toate aparențele.

– Aparențe? a întrebat Macro și s-a încruntat. După părerea ta, cine altcineva putea face așa ceva?

– N-am idee.

– Ați trimis pe cineva să-l anunțe pe rege? a întrebat Sempronius.

– Nu, i-a răspuns Cato. Ne-am gândit că ar fi mai bine să te anunțăm întâi pe tine, domnule. Ca să fii pregătit.

– Pregătit? a făcut Sempronius, ridicând din sprâncene. Pentru ce? Doar nu-ți închipui că am vreo legătură cu această faptă?

– Domnule, am presupus că nu ai niciun amestec. Dar e întotdeauna preferabil să ai timp de a gândi

foarte bine o situație, înainte de a trebui să o pui în aplicare.

– De acord. În orice caz, ar fi cazul să-l înștiințăm pe rege. Prefect, te rog să-l găsești pe Thermon. Spune-i ce s-a întâmplat și roagă-l să-i dea de veste neîntârziat regelui. După aceea aș dori să plasați unul dintre cei mai buni oameni ai voștri în apropiere de locul în care stă prințul Balthus. Nu trebuie să sară nicidecum în ochi. Aș vrea să fie supravegheat în toate activitățile care ar putea naște bănuieli, ai înțeles?

– Da, domnule.

– Atunci, du-te.

– Iulia! Și Sempronius și-a desfăcut faldurile togii, pe care a azvârlit-o într-o parte. Ajută-mă să curăț cadavrul. Nu cred că regele ar trebui să-l vadă în halul în care e acum.

– Da, tată.

Apoi Iulia s-a întors și l-a privit pe prefect drept în ochi, după care el s-a întors să iasă. Ea a clătinat din cap, regretând șansa pierdută, iar Cato, înțelegând, a imitat-o. Apoi a plecat în grabă din camera gărzilor.

Thermon era încă îmbrăcat când a ajuns la ușa apartamentului său ca răspuns la bătăile insistente ale lui Cato.

– Da, prefect. Ce s-a întâmplat?

Cato a făcut un semn către garda care îl escortase de la intrarea în apartamentul regal.

– Vreau să discutăm între patru ochi.

Thermon a trimis omul din gardă să-şi vadă de treabă, iar după ce au rămas singuri şi-a înclinat capul într-o parte.

– Da, despre ce este vorba?

– Prinţul Amethus a murit. A fost ucis.

– Ucis? a exclamat Thermon împreunându-şi mâinile. Ce s-a întâmplat?

– Cineva i-a tăiat beregata. Eu am găsit cadavrul.

Apoi prefectul a făcut o pauză, dorind să clarifice orice amănunt pentru a evita orice suspiciune.

– De fapt, l-am găsit împreună cu fiica ambasadorului. La baza turnului de semnalizare. L-a urmărit cineva după ce a plecat de la banchet, l-a doborât, după care l-a dus acolo şi l-a ucis.

– De unde ştii?

– Amethus nu avea niciun motiv să fie acolo, iar sângele stătea baltă în jurul lui. Nu am observat urme de târâre pe pământ.

Cu un gest, Thermon a dat de înţeles că a acceptat explicaţia.

– L-a anunţat cineva pe rege?

– Nu. Tocmai de aceea mă aflu aici. Sempronius socoteşte că ar fi de preferat ca vestea să vină de la tine.

– Probabil că are dreptate. O voi face de îndată. Unde e cadavrul?

– În camera gărzii, din apropiere de poartă.

– Şi acum cine se află alături de mort?

– Centurionul Macro, ambasadorul şi fiica lui.

– Atunci, găseşte-i pe comandantul Gărzii Regale şi pe prinţul Balthus. Spune-le să vină aici.

Ultimul sosit a fost prințul Balthus. Îmbrăcat cu o cămașă de noapte simplă, era însoțit de sclavul lui, Carpex. Cato nu-i spusese motivul convocării, ci doar că șambelanul îl invitase să vină până acolo.

Balthus a apărut în camera gărzilor cu o expresie de iritare pe față.

– Poate îmi spune și mie cineva ce se întâmplă?

Câteva persoane stăteau în jurul mesei și, când s-au întors spre el, prințul Balthus a văzut cadavrul, dar și pe tatăl lui, aplecat deasupra feței fiului său mort. Balthus a traversat grăbit încăperea, apoi a rărit pașii când și-a recunoscut fratele.

– Amethus? Mort?

Thermon a confirmat cu un gest.

– Da, prințe.

Balthus s-a uitat o clipă spre cadavru.

– Când s-a întâmplat?

– La scurt timp după încheierea banchetului. Cato tuși. Probabil că ucigașul l-a așteptat afară, ori ar putea fi unul dintre invitații care au ieșit la scurtă vreme după el.

– Am înțeles. Balthus și-a întors privirea spre tatăl lui. Vabathus stătea pe un scăunel alături de cadavru, privindu-l fix. Ochii împietriți se holbau la el fără viață. Bătrânul rege a ridicat mâna și l-a mângâiat cu blândețe pe frunte pe fiu, ridicându-i părul. Una dintre bucle a alunecat la loc imediat ce mâna tatălui a trecut peste ea. Regele Vabathus a surâs cu calm.

Întotdeauna a avut părul răzvrătit, încă de mic... Fiul meu. Băieţelul meu...

S-a aplecat şi a sărutat fruntea fiului său, apoi şi-a lipit obrazul de capul lui şi pe faţa ridată şi măcinată de trecerea timpului au apărut primele lacrimi.

Cei prezenţi au păstrat tăcerea. Au rămas nemişcaţi şi l-au privit pe Vabathus jelindu-şi fiul. Într-un târziu, Balthus a îngenuncheat în faţa tatălui său şi, şovăitor, a întins mâna peste masă şi a lăsat-o pe umărul lui.

– Îmi pare foarte rău, tată.

Vabathus a continuat să verse lacrimi şi pieptul i-a tresăltat în accese de plâns, uitând aproape cu totul de cei din preajmă. În faţa cadavrului fiului său, augustul rege devenise un om de rând şi părinte. Prefectul a vrut să îl consoleze şi să îl ajute cumva, dar şi-a dat seama că în acele momente, în cazul acelei suferinţe personale, existau graniţe create de rang ce nu puteau fi încălcate. A simţit mâna cuiva strecurându-se între degetele lui şi Iulia a ridicat ochii spre el, iar Cato a priceput că şi ea îi împărtăşea simţămintele şi senzaţia de neputinţă.

Într-un târziu, Thermon şi-a dres glasul şi a spus încet:

– Maiestatea Voastră... Te pot ajuta cu ceva?

Cum răspunsul nu a venit, Thermon s-a aplecat mai aproape de rege şi i s-a adresat din nou.

– Doreşti să te lăsăm singur câteva momente?

Vabathus a clipit ca să-şi limpezească ochii şi s-a ridicat. Prinţul Balthus s-a îndreptat de spate, ridicându-se

apoi în picioare. Încruntându-se, regele s-a uitat în jur, spre ceilalți, ca și cum aceștia i-ar fi fost necunoscuți, după care și-a ațintit ochii spre Thermon.

– Cine a făcut una ca asta?

– Nu știm, Maiestatea Voastră. Abia am descoperit cadavrul.

– Cine l-a găsit?

Cato și-a înghițit nodul din gât.

– Eu.

– Și eu, a adăugat Iulia imediat. În turnul de semnalizare, Maiestatea Voastră.

Vabathus și-a mutat privirea de la unul la celălalt.

– Când l-ați găsit trăia?

Cato a clătinat din cap solemn.

– Murise deja. Nu l-am fi putut salva.

Vabathus a coborât ochii spre cadavru, apoi s-a uitat la Thermon.

– Vreau să-l găsiți pe ucigaș. Nu-mi pasă cum procedați. Nu mă interesează câți suspecți va trebui să torturați. Să descoperiți ucigașul.

– Am înțeles, Maiestatea Voastră. Mă voi ocupa.

– Așa să faci. Cineva trebuie să plătească pentru asta, a strigat Vabathus. Făptașii vor muri. Dacă nu îl găsești pe ucigaș, te voi osândi pe tine la moarte.

– Pe mine, Maiestate? a exclamat uimit șambelanul, apoi s-a tras înapoi în fața vehemenței cu care îi vorbise stăpânul.

Sempronius a clătinat din cap.

– Nu e drept, Maiestatea Voastră. Omul este nevinovat. Nu se cuvine să îl amenințI așa.

– N-ai decât să te împotrivești cât poftești, romanule, i-a răspuns semeț Vabathus. Este regatul meu. Aici voința mea este lege. Thermon va face întocmai cum i se poruncește sau va plăti cu viața. Tot astfel cum a plătit și fiul meu. Când a coborât din nou privirea, glasul lui Vabathus a început să șovăie. Nici nu mi-am luat rămas-bun de la el. Ne-am despărțit certați și nu va ști niciodată că l-am iubit. Cum poate un părinte să îndure așa ceva? L-am pierdut. L-am pierdut pe veci.

Vabathus și-a lăsat capul în piept, care i-a tresăltat din nou de plâns.

Balthus a inspirat adânc și a zis:

– Dar mă ai pe mine, tată. Și sunt aici, alături de tine.

Vabathus a ridicat ochii spre el.

– Tu? Tu ești un nevrednic. Nu mi-a rămas decât un fiu incapabil să domnească responsabil peste regatul meu.

Balthus a înghețat și a strâns din buze, apoi pe fața lui a apărut o expresie de ură amară.

– Ba sunt responsabil, tată. A trebuit să lupt ca să ajung aici, lângă tine. Nu am dovedit că sunt demn de respect și că merit puțină afecțiune?

Vabathus l-a privit fix, apoi a dat din cap cu amărăciune.

– Tu vrei tronul după moartea mea. Amethus trebuia să fie rege, iar acum... A făcut un semn către cadavru și s-a crispat când a văzut carnea sfârtecată de la beregata fiului său. Acum el nu mai este. Îmi închipui că ești încântat. Balthus, abia aștepți să-mi iei coroana. Citesc în ochii tăi.

– Tată, tu ai pierdut un fiu, iar eu, un frate. Nu-mi dai voie să-ți împărtășesc suferința?

Temător, prințul Balthus a întins brațele spre rege:

– Tată!

O clipă, Vabathus s-a uitat la Balthus cu durere. Apoi a mijit ochii și a respins îmbrățișarea, după care s-a tras înapoi.

– Viperă, cum îndrăznești? Cred că tu ai uneltit uciderea lui. Tu și prietenii tăi romani!

– Prieteni romani? a exclamat Balthus și a făcut un gest din cap. Tată, mă învinovățești pe mine de acest omor? Mi-am ucis fratele de același sânge? Cum să fac așa ceva?

– Te cunosc eu! Știu ce ambițios ești. Nu dorești decât tronul.

Regele și-a îndreptat privirea spre ambasador și spre ceilalți romani din încăpere, iar Cato a băgat de seamă teama din ochii lui când a continuat:

– Dușmani. Sunt înconjurat numai de dușmani.

Sempronius s-a împotrivit clătinând din cap.

– Maiestatea Voastră, te asigur că îți suntem aliați credincioși. Nu avem niciun amestec în moartea fiului tău.

Fără să se miște, Vabathus l-a țintuit cu privirea, iar Sempronius a făcut un gest către Macro și Cato.

– Prezența acestor doi ofițeri și a oamenilor lor nu reprezintă o dovadă de bună-credință față de regatul tău? Nu-ți suntem vrăjmași. Îți jur pe viața fiicei mele, pe care o iubesc mai presus de orice.

Regele Vabathus a rămas neclintit o clipă, apoi umerii i s-au pleoștit când a privit din nou cadavrul.

– Plecați! Cu toții! Lăsați-mă singur.

Sempronius a dat să spună ceva, dar Thermon i-a surprins privirea și a clătinat din cap cu tărie, făcând un semn către ușă. Ambasadorul a șovăit un moment, și-a aruncat ochii spre rege, după care s-a retras încet și a deschis ușa fără zgomot, invitându-i pe cei doi ofițeri și pe fiica lui să iasă. Thermon a așteptat puțin, apoi i-a șoptit lui Balthus.

– Prințe!

Balthus s-a întors imediat spre el și s-a așezat între șambelan și rege.

– Doar ai auzit ce a spus tata. Afară!

– Bine, dar...

Thermon a încercat să-l ocolească pe Balthus, dar el i-a tăiat calea.

– Ieși!

Monarhul parcă s-a trezit la viață și a ridicat ochii. A inspirat adânc și a strigat:

– Ieșiți! Amândoi! Pieriți din fața ochilor mei!

Balthus s-a răsucit, a deschis gura cu gând să protesteze, dar tatăl lui a arătat cu degetul spre ușă:

– Afară!

Thermon a ieșit grăbit, iar Balthus l-a urmat o clipă mai târziu, aruncând o ultimă privire spre tatăl lui, după care a închis ușa. Ceilalți așteptau afară, în curtea mare, în apropierea porții principale. A urmat o tăcere stingheritoare, după care Balthus a spus plin de dispreț:

– Știu ce gândiți. Credeți că eu am pus ca Amethus să fie ucis.

– Și nu e adevărat? l-a întrebat prefectul.

– Are vreo însemnătate ce spun eu? Voi știți deja ce trebuie să credeți.

Cato a scuturat din cap.

– Încă nu. Vrem să auzim din gura ta. L-ai ucis tu?

– Nu, a răspuns Balthus fără șovăială. Gata. Sunteți mulțumiți?

Macro a pufnit în derâdere.

– Prietene, asta nu dovedește nimic. Dacă nu a fost omorât de tine sau de cineva din suita ta, atunci, de cine?

– De ce nu l-ar fi ucis un roman? a întrebat Balthus surâzând vag. Poate chiar tu.

Centurionul și-a dat cu palma-n piept.

– Eu?

– Dacă regele nu ar avea urmași, Romei i-ar fi mai ușor să anexeze Palmira după moartea tatei. Și aceasta ar putea fi un motiv. Sigur, înseamnă că trebuie să vă îngrijiți să fiu și eu ucis.

– Iar tu nu ai nimic de câștigat din moartea fratelui, presupun, a ripostat Macro. Decât că era singurul tău rival la tron.

– De ajuns, centurion Macro! a intervenit Sempronius tăios. Ține-ți gura! Discuția asta nu slujește la nimic.

S-a întors spre Balthus și, cu oarecare greutate, și-a mai îndulcit tonul:

– Prințe, să zicem, deocamdată, că nici unii, nici alții nu avem vreun amestec în moartea fratelui tău. Nu trebuie să ne lăsăm dezbinați din această cauză.

Mai ales când oştile vrăjmaşe ne asediază. Crezi că ai motive întemeiate să ne bănuieşti de o asemenea faptă, la fel cum noi avem motive să te suspectăm pe tine. Şi, pentru moment, se pare că regele ne învinovăţeşte pe toţi. Trebuie să lăsăm chestiunea până se termină asediul.

– Să lăsăm chestiunea?! a exclamat Balthus. S-a întors către Thermon. Ce părere ai, bătrâne? Ai fost sfetnicul tatei de nici nu mai ţin minte de când. Crezi că el va face uitată moartea fiului său?

Thermon a tăcut un moment, apoi a răspuns:

– Maiestatea Sa va suferi câteva zile. După aceea, după funeraliile prinţului, regele nu-şi va afla odihna până nu va afla cine este ucigaşul şi îşi va răzbuna fiul.

– Foarte bine, a spus Sempronius. Înseamnă că avem câteva zile de păsuire. Să nu ne mai bănuim unii pe alţii. După înmormântare vom conlucra cu regele ca să descoperim ucigaşul. De acord?

Balthus a încuviinţat.

– Acum, dacă nu vă e cu supărare, aş vrea să mă întorc în camera mea ca să pot jeli.

– Sigur.

Balthus i-a salutat scurt pe Cato şi pe Macro, după care s-a întors spre Iulia.

– Doamna mea, sunt încredinţat că după ce vor trece toate acestea vom putea să ne cunoaştem mai bine.

Iulia a zâmbit forţat.

– Sper, prinţe Balthus.

El i-a luat mâna şi a plecat capul ca să i-o sărute, zăbovind puţin când i-a atins pielea cu buzele. Iulia

a rămas neclintită până când i-a eliberat mâna, apoi s-a retras un pas.

– Atunci, tuturor noapte bună! a spus Balthus încet, după care s-a răsucit pe călcâie și a plecat spre odaia lui.

Ceilalți l-au urmărit câteva momente, apoi Cato a luat-o încet de mână pe Iulia și a întrebat-o:

– Ai pățit ceva?

Ea tremura.

– Omul ăsta îmi dă fiori.

– Te-ai descurcat bine, fata mea, a spus Sempronius cu mândrie reținută. Nu ți-a putut înțelege sentimentele.

– Chiar dacă le-ar fi înțeles, nu mi-aș face griji.

Centurionul și-a umflat obrajii și s-a scărpinat la ceafă.

– Credeți că el e făptașul? Și-a ucis fratele?

Sempronius a stat pe gânduri înainte de a răspunde:

– Fără nicio îndoială. Balthus trebuie să fie ucigașul.

Cato a aprobat printr-un gest.

– Atunci, suntem în primejdie. În mare primejdie. Avem un dușman la porți, un ucigaș în citadelă și un aliat care ne bănuiește că i-am fi ucis fiul. În ce joc ne-am băgat...

Macro a chicotit cu amărăciune.

– De când te preocupă jocurile de noroc, flăcăule?

Cato a rămas tăcut o clipă, apoi a ridicat din umeri și i-a răspuns:

– De când te cunosc, domnule.

25

– Ce crezi că pun la cale? a întrebat Macro uitându-se concentrat și încercând să-și dea seama ce activitate se desfășura în curțile negustorilor din partea cealaltă a agorei. Prefectul stătea alături de el, pe turnul porții, ferindu-și ochii de strălucirea soarelui și privind în aceeași direcție. La o sută de pași depărtare, rebelii forfoteau, iar de dincolo de zidul curții negustorilor se auzeau zgomote de ferăstrău și lovituri de ciocan.

– Încă un berbec, probabil, a sugerat Cato. Au avut destul timp să strângă ce le trebuie.

Trecuseră opt zile de la cea mai recentă tentativa de a sparge porțile și de la moartea lui Amethus. În tot acest timp, regele suferise după pierderea fiului. Făcuse asta mai mult decât era înțelept, întrucât cadavrul începuse să intre în putrefacție în arșiță, cu toate că fusese mutat într-una dintre cele mai răcoroase camere de depozitare din subsolul citadelei. Vabathus le îngăduise în cele din urmă preoților de la Templul lui Bel să ungă cu ulei și să îmbrace cadavrul pentru

funeralii, apoi se pregătise un rug în curtea din fața apartamentelor regale. Pentru că nu aveau lemne, slujitorii palatului fuseseră nevoiți să strice niște mobilier și uși pentru a înălța un rug demn de un prinț. La apusul soarelui, Amethus urma să fie așezat pe rugul căruia avea să i se dea foc pentru ca flăcările să-i purifice trupul și să-i trimită spiritul în cerul nopții.

Zvonul privind moartea prințului se răspândise în rândul soldaților și civililor flămânzi din citadelă, iar diferitele tabere formate se priveau cu suspiciune și precauție una pe alta. Prefectul o simțise direct, la două zile după crimă, când se dusese să-l vadă pe Archelaus. Îl găsise pe mercenarul grec stând pe o saltea improvizată, întinsă în colonada care dă spre curte. Avea umărul bandajat și ochii înfundați în orbite, dar s-a uitat cu destulă vioiciune la ofițerul roman. Cato i-a zâmbit și a ridicat un clondir de vin pe care îl adusese.

– O doctorie!

Archelaus a surâs vag.

– Exact ce-mi trebuia!

Prefectul s-a lăsat pe pământ lângă tetrarh și s-a rezemat de zid cu un oftat ostenit, întinzându-i clondirul cu vin.

– Cum merg treburile? a întrebat Archelaus. Nu am mai auzit nimic dinspre ziduri.

– Da. Rebelii au fost destul de liniștiți. Dar își pot permite să fie așa. Suntem pe terminate cu rezervele de apă și hrană, iar ei așteaptă să le vină în ajutor armata

parte. Singura noastră şansă este ca Longinus să ajungă aici înaintea parţilor.

– E posibil? a întrebat Archelaus, scoţând dopul şi luând o gură bună de vin.

– Nu ştiu, a recunoscut Cato. În fine, cum e umărul rănit?

– Mă doare rău, romanule. Nu mă pot folosi deloc de braţ. Nu cred că o să mai intru în luptă o vreme.

– Mare păcat! Avem nevoie de toţi oamenii în stare să ţină sabia sau sulița în mână. Nu uita, după cum merg lucrurile, oamenii din citadelă vor folosi curând armele unii împotriva altora, dar şi împotriva rebelilor.

S-a lăsat o tăcere stânjenitoare, după care Archelaus a mai luat o gură de vin şi a continuat:

– S-a zvonit că prinţul a fost ucis de fratele lui.

Cato şi-a schimbat poziţia ca să îl poată privi în faţă pe grec.

– Aşa s-a auzit? Aşa se vorbeşte pe aici? Şi ridică din umeri. S-ar putea ca Balthus să o fi făcut. Avea multe de câştigat, dacă scăpa de un rival la tron. Dar era cu alte persoane când s-a petrecut omorul.

– Atunci, autorul ar putea fi sclavul acela al lui, Carpex.

Prefectul s-a gândit şi a dat din cap.

– Ar merita să am o mică discuţie cu Carpex. Ca să văd dacă ştie ceva.

– Poate ar fi bine să ştii că alţii cred că un roman l-ar fi ucis pe prinţ. Vestea asta e răspândită de Krathos, unul dintre sfetnicii regelui. Spune că acum, după ce

Amethus a murit, îl veți ucide și pe Balthus, iar apoi pe rege, ca să faceți din Palmira provincie romană.

Cato a râs auzind acestea, apoi s-a oprit, pentru că l-a văzut pe Archelaus urmărindu-l cu o expresie împietrită.

– Sper că nu dai crezare acestei povești.

Archelaus a strâns din buze.

– Eu îți spun doar ce am auzit. Nu înseamnă mare lucru pentru mine sau pentru majoritatea mercenarilor din garda regală. Atâta vreme cât suntem plătiți. Din păcate, dacă zvonul o fi adevărat, înseamnă că nu mai avem slujbe. De aceea, prefect, te sfătuiesc să fii precaut când te afli prin preajma regelui sau a prințului. Gărzile lor urmăresc orice mișcare ce ar putea sugera trădarea. Întâi vor lovi și abia după aceea vor pune întrebări.

– Asta ne mai lipsea, a mormăit Cato. Oameni care tresar la vederea oricărei umbre.

– Bine, totuși un om l-a ucis pe prinț. Și a avut motiv să o facă.

Cato a făcut un gest din cap.

– Lucrurile încep să iasă din matcă. În orice caz, trebuie să plec. Păstrează vinul.

Ridicându-se, și-a îndreptat spatele, după care i-a zis lui Archelaus:

– Ai grijă de tine.

– Și tu, romanule. Și ferește-te de lovituri pe la spate.

– Așa voi face.

Apoi Cato s-a întors și, după o ezitare de un moment, s-a îndreptat spre încăperea de la capătul

colonadei. Când a intrat, a găsit-o pe Iulia spălând niște cârpe folosite drept bandaje într-un lighean de bronz, sub fereastră.

– Nu te odihnești niciodată? a întrebat-o el.

Iulia s-a oprit și s-a uitat peste umăr, cu un surâs ce îi trăda oboseala.

– Nu. Dar tu?

Cato a traversat încăperea, timp în care Iulia și-a șters mâinile de tunica lungă. Stând sub o rază de soare care pătrundea pe fereastră, arăta strălucitoare, cum Cato nu o văzuse niciodată până atunci, și când s-a apropiat de ea a simțit că inima își iuțește bătăile. Apoi s-a petrecut ceva cu totul neașteptat. Fără să stea pe gânduri, Cato a prins-o de mâini, s-a apropiat și a sărutat-o pe buze. A simțit-o cum îngheață, dar numai o clipă, după care ea a reacționat, apăsându-și buzele delicat în ale lui și eliberându-și mâinile, pentru ca apoi să-și prindă brațele subțiri pe după spatele lui și să-l strângă. Cato a simțit un soi de amețeală și sângele a început să fiarbă de patimă. Și-a petrecut brațele pe după talia ei, ținând-o strâns lângă el.

Brusc, ea și-a retras buzele din sărut.

– Au! Sper că nu te superi.

– Da. Ce s-a întâmplat?

Iulia a făcut semn către mânerul sabiei.

– Mă împungea. Așa cred.

Cato a roșit.

– Iartă-mă. Nu am vrut să... M-am lăsat purtat de val.

– Fără îndoială! a spus Iulia și l-a sărutat delicat încă o dată.

– În sfârșit! Chiar mă întrebam când o să mă săruți. Speram că o vei face.

Prefectul i-a cuprins obrajii între palme și a privit-o drept în ochi.

– Să înțeleg că simți la fel ca mine?

– Sigur că da, prostuțule. Apoi ea i-a sărutat mâna. Sinceră să fiu, Cato, majoritatea bărbaților nu reușesc să-și țină mâinile acasă. Începusem să-mi pierd speranța. Totuși, îmi dau seama că nu ești ca mai toți bărbații. Tocmai asta îmi place la tine.

– Ne cunoaștem doar de câteva zile. Sunt chiar atât de ușor de citit? a întrebat Cato, zâmbind întristat.

– Doar în felul care contează pentru mine.

A întins brațele spre umerii lui și l-a tras spre ea, după care l-a sărutat din nou, de această dată mai deplin și mai lung, până când s-a auzit cineva care se preface că tușește și o ciocănitură în ușă. Iulia s-a desprins din îmbrățișare și a aruncat o privire spre felcer.

– Da. Ce s-a întâmplat?

– Am mai găsit niște bandaje, doamna mea. Trebuie spălate.

– Bine. Adu-le aici.

– Ar fi cazul să plec la oamenii mei, a spus Cato Ne mai vedem, da?

– Sigur. Iulia a părut surprinsă. Nu scapi de mine chiar atât de ușor!

Cato a zâmbit amintindu-și de întâlnirea aceea, dar și de altele, mai apropiate, care avuseseră loc de atunci încoace.

– De ce te hlizești? l-a întrebat Macro.

– Poftim? a întrebat prefectul cu un aer vinovat și, alungând amintirea siluetei zvelte a Iuliei când stătuseră în lumina nopții noaptea dinainte, uitându-se la norii argintii care defilau în dreptul stelelor. Iartă-mă, eram cu mintea în altă parte.

Macro s-a uitat lung la el, apoi a făcut un gest din cap.

– Exact ce-mi trebuia! Un cățeluș în călduri adjunct la comandă! Trezește-te, Cato. Concentrează-te asupra misiunii, nu te mai gândi la ea. Și așa avem destule pe cap. Uită-te într-acolo.

Prefectul a privit în direcția indicată de Macro și a văzut un cadru solid din lemn ridicându-se dinapoia zidului ce mărginea curțile negustorilor. Apoi a recunoscut ce se vedea.

– O catapultă.

– Exact. Și vor mai fi multe la fel. Rebelii s-au apucat să-și construiască o platformă de artilerie înapoia zidului. Foarte șiret au procedat. Nu avem cum să-i atacăm, iar poarta și alte clădiri din citadelă se află în raza de acțiune a acelor mașini de asediu. Macro s-a scărpinat în bărbia acoperită de o barbă nerasă de câteva zile. Ar fi cazul să vorbim cu Balthus să-și aducă arcașii aici. Și pune-i pe servitorii balistei să facă tot ce pot ca să-i împrăștie pe rebelii de acolo. La treabă!

Când apărătorii citadelei au început să declanșeze un baraj continuu de proiectile asupra inamicului, rebelii reușiseră să instaleze opt catapulte, din care, peste zidul din curtea negustorilor, se vedea doar o mică parte. Răzvrătiții și-au continuat pregătirile nestingheriți și când, pe înserat, deasupra pozițiilor ocupate de ei au început să se ridice primele firicele de fum.

– Grozav! a bombănit Macro. Iar ne vor lovi cu proiectile incendiare.

Cato i-a răspuns printr-un gest și s-a grăbit să ajungă spre latura îndepărtată a porții fortificate ca să strige la centurionul Metellus, care primise misiunea de a se ocupa de stingătorii de incendii.

– Vom avea parte de incendiare. Pregătește-ți oamenii.

– Am înțeles.

Metellus a salutat și s-a întors pentru a da ordin de adunare a echipelor amestecate, în care se aflau soldați răniți și civili. Aceștia s-au ridicat bătrânește din locurile în care găsiseră umbră și s-au grăbit să-și ocupe pozițiile lângă butoaiele cu apă răsfirate de-a lungul zidului. Unii erau înarmați cu găleți, alții cu șomoioage, ca să înăbușe flăcările. În jur, refugiații civili și-au înșfăcat lucrurile și au strâns copiii, după care s-au îndreptat spre cel mai apropiat adăpost, îngrămădindu-se în dreptul ușilor și al intrărilor în clădirea principală. În ciuda primejdiei prin care treceau supușii lui, regele Vabathus le interzicea să pătrundă în apartamentele regale. După uciderea fiului, își dublase numărul de paznici și rareori mai ieșea din

apartamentul lui, atât de mult se temea să nu fie asasinat. Cum toate celelalte clădiri fuseseră oferite nobililor și oficialităților romane, iar grajdurile slujeau drept cazărmi pentru soldați, civilii se văzuseră siliți să stea sub cerul liber. Stând la umbră ziua și tremurând ghemuiți noaptea, supraviețuiau asediului cu rațiile zgârcite de apă, carne de cal și grâne, porții pe care le primeau zilnic de la gărzi.

Cato s-a uitat peste gardul curții regale și a văzut că mica procesiune funerară tocmai ieșea din apartamentul personal al regelui. În urma preoților care își smulgeau hainele de pe ei și își strigau suferința, au apărut alți oameni ducând năsălia pe care stătea cadavrul lui Amethus, înfășurat în pânză parfumată. Îmbrăcat cu o robă neagră și simplă, regele mergea solemn în urma mortului.

– N-au nimerit cel mai potrivit moment, a mormăit Cato.

Dacă în ultima vreme nu s-ar fi instalat o atmosferă de neîncredere și ură, în acele momente Balthus ar fi mers în urma tatălui său. Aruncând priviri spre turnul aflat în dreapta, prefectul l-a văzut îndrumându-și arcașii, părând să nu fi observat ceremonia care începuse. Or, asta era din cauză că nu se simțea în stare să asiste la funeraliile fratelui a cărui moarte o provocase, a gândit Cato. Apoi a alungat un asemenea gând. Balthus nu i-a părut genul omului chinuit de remușcări. S-a întors cu spatele și a revenit alături de Macro, care strângea curelele de sub bărbie ale

coifului, ca să fie sigur că-i va rămâne pe cap. După ce l-a văzut pe Cato, a zâmbit cu un aer obosit.

– Spiritele se vor încinge pe aici.

În aceeaşi clipă, un pocnet surd le-a atras atenţia celor doi către poziţiile rebelilor. Prefectul a văzut că braţul uneia dintre catapulte era apăsat pe bara de tragere. Un proiectil în flăcări descria un arc pe cerul senin, lăsând în urma lui o dâră de fum unsuros. Apărătorii de pe zid au auzit zgomotul făcut de fâlfâitul flăcărilor când proiectilul a zburat pe deasupra lor, iar apoi s-a prăbuşit brusc în centrul citadelei. Înainte de a ateriza, au răsunat şi alte pocnete dinspre poziţia rebelilor, iar alte câteva proiectile incendiare au brăzdat cerul şi au dat naştere unor incendii când au căzut pe acoperişuri şi pe pietrele de pavaj, ori au ricoşat din ziduri, stârnind vâlvătăi încinse. Bombardamentul a reînceput curând, ritmul constant în care echipele manevrau armele a făcut ca proiectilele aprinse să cadă ca o ploaie ce părea nesfârşită.

Macro şi Cato s-au dus spre partea din spate a turnului porţii şi s-au uitat de sus spre citadelă, pentru a măsura efectul barajului incendiar. Izbucniseră deja câteva incendii, iar echipele de pompieri se strânseseră în jurul flăcărilor, lovindu-le disperaţi cu cârpe şi stropindu-le cu apă. Însă imediat ce un incendiu era ţinut sub control, apoi stins, pica un alt proiectil care dădea naştere unui incendiu în altă parte. Având o forţă de torsiune mai mare decât celelalte, una dintre catapulte reuşea să azvârle proiectilele mai adânc în interiorul citadelei şi, în vreme ce se uitau, cei doi

ofițeri au văzut cum unul a căzut peste zidul curții regale și a aterizat exact pe rugul funerar. De surprindere și spaimă, preoții care erau pe punctul de a ridica năsălia pe vârful rugului au fost cât pe ce să scape povara. Au mai avut timp să-și revină și să așeze în grabă cadavrul, după care flăcările proiectilului incendiar au cuprins tot rugul. După aceea, s-au furișat la locul lor, înapoia regelui.

– Asta a scutit pe cineva de muncă, a spus Macro. Bine că măcar focul ăla nu trebuie stins!

– A picat cât se poate de bine. Oricum, Metellus și oamenii lui vor fi copleșiți de muncă.

Macro s-a uitat spre interiorul citadelei, cântărind din ochi situația.

– Nu va reuși să facă față. Te rog să te duci acolo imediat. Îți organizezi gruparea în echipe de stingere a incendiilor care să se apuce grabnic de treabă. Nu trebuie să lăsăm focul să se întindă, altfel, rebelii ne vor scoate de aici arzând.

– Dar ce facem dacă atacă? E nevoie de oamenii mei pe zid.

– Mă voi strădui să fac față cu cohorta mea, plus Balthus și băieții lui, a decis Macro. Acum, du-te!

Cato a fugit de-a lungul turnului plasat în stânga porții și a fluturat mâna către centurionul Parmenion.

– Spune-le să-și lase scuturile și lăncile și să coboare de pe zid. Trebuie să stingem incendiile. Transmite ordinul tuturor centurionilor!

– Am înțeles.

Cato le-a strigat auxiliarilor din preajmă să-l urmeze și au pornit să coboare în grabă treptele. Imediat ce au ajuns în zona pavată din spatele porților, i-a condus către cel mai apropiat butoi cu apă, unde erau și un morman de cârpe mari și găleți.

– Luați gălețile! Puneți apă în ele și încolonarea!

După ce au fost gata, prefectul le-a ordonat să acționeze în secțiuni, unul la fiecare proiectil incendiar, imediat ce acesta cădea. Trebuiau să se întoarcă la butoi în momentul în care focul era stins și să aștepte următoarea lovitură. Nici nu trebuia să aștepte prea mult, a gândit Cato. Rebelii acționau armele cu îndârjire furioasă, astfel că tot timpul izbucneau incendii. Hotărârea centurionului de a trimite oamenii lui Cato să acționeze alături de pompieri avea în vedere ca apărătorii să poată stăpâni incendiile și să le stingă înainte ca ele să se poată extinde. După-amiaza s-a scurs, făcând loc înserării, dar bombardamentul și focurile au continuat. Doar câteva incendii erau cu adevărat primejdioase, mai ales când proiectilele căzuseră în locuri în care nu puteau ajunge cei care luptau contra flăcărilor.

Apoi, pe măsură ce crepusculul a cuprins orașul, catapulta cu forța cea mai mare de torsiune și-a schimbat ținta, iar încărcăturile ei au început să cadă în curtea folosită drept spital. Cato a observat situația, iar după aceea, dându-și seama unde cădeau proiectilele, a simțit în adâncul inimii o teamă pentru Iulia. S-a gândit să dea o fugă până acolo ca să se asigure că nu pățise nimic, însă a înțeles că nu-și putea lăsa

oamenii ori postul, nici măcar pentru câteva clipe. În timp ce proiectilele incendiare continuau să cadă deasupra spitalului, a văzut o strălucire tremurătoare, de culoare oranj, venind din direcția aceea, iar apoi a băgat de seamă prima limbă de foc urcând spre cerul întunecat. Și-a dat seama că nu fuseseră repartizate echipe de pompieri chiar atât de adânc în inima citadelei, astfel că incendiul avea să se extindă repede, dacă nu era ținut sub control. I-a făcut semn optio-ului lui Metellus și i-a dat ordin chiar când omul alerga spre el.

– Preiei comanda! Eu plec îndată spre spital, cu două secțiuni din grup.

A făcut semn către flăcările care deja se ridicau spre cer, în direcția spitalului:

– Continuați-vă activitatea!

– Am înțeles.

Cato s-a repezit spre mormanul de covorașe și a înșfăcat unul. Umed și mirosind a mucegai, era perfect pentru a potoli flăcările, a socotit el și a surâs amar. Apoi s-a întors către cel mai apropiat grup din cohorta lui.

– Secțiunea aceea și următoarea! După mine!

Au alergat de-a lungul clădirii principale a citadelei, până au ajuns la un colț și s-au întors spre curtea care slujea drept spital. Prefectul a aruncat iute o privire peste umăr.

– Mai repede! a strigat. Nu avem timp de pierdut!

Bocănind cu ghetele, soldații au traversat porțiunea pavată și au trecut prin arcada ce dădea spre curtea interioară, iluminată acum de flăcările întețite.

Când s-a apropiat, Cato a văzut că o latură era devorată de vâlvătăi – latura în care Iulia își trata pacienții. A simțit o gheară de gheață strângându-i-se în jurul inimii, apoi și-a alungat orice temeri când a înțeles că trebuia să le dea ordine precise oamenilor săi. Felcerul și ajutoarele lui se străduiau cu disperare să îndepărteze răniții din încăperile cele mai apropiate de focarul incendiului care se extindea cu o repeziciune ametitoare.

– Ajutați-i! a strigat prefectul. Scoateți întâi răniții! Duceți-i afară din curte.

Echipele însărcinate cu stingerea incendiilor și-au lăsat deoparte covoarele și gălețile cu apă și au venit în goană ca să ridice pacienții care încă zăceau pe saltele de-a lungul laturii periclitate a curții. Cato l-a văzut pe Archelaus care, folosindu-se de brațul teafăr, sprijinea un camarad.

– Te descurci?

Archelaus a confirmat cu un gest.

– Unde e doamna Iulia?

– A rămas acolo.

Archelaus a făcut semn cu capul spre incendiu. Fumul ieșea în vălătuci pe ușă.

– Mai sunt oameni în camera aceea, a adăugat el.

Cato s-a repezit înainte și a ocolit câțiva oameni care ieșeau dintre flăcări și din fumul înecăcios. Când a ajuns la ușa pe care i-o arătase Archelaus, a inspirat adânc și s-a grăbit să intre. În spațiul închis, căldura era copleșitoare, iar limbile lungi ale flăcărilor se înălțau spre grinzile din tavan și bucăți de lemn, aprinse

sau sfârâind, cădeau prin fum. S-a ghemuit cât a putut, ca să rămână într-o zonă în care fumul era mai puțin dens și a privit în jur. Aproape toate saltelele erau goale, mai puțin două din colțul îndepărtat. Iulia se târa pe palme și în genunchi și se chinuia să tragă târâș un bărbat. El s-a repezit spre ea.

– Stai, lasă-mă pe mine să-l scot.

Cu ochii lăcrimând din cauza fumului și tușind, gata să se înece, ea a privit în jur.

– Cato! Slavă zeilor! Ia-l tu de aici. Eu mă duc după celălalt.

– La naiba! a șuierat prefectul, apoi l-a prins pe om pe după umeri și s-a apucat să-l tragă spre ușă.

Rănitul avea atele de o parte și de alta a unui picior, și a început să urle de durere când l-a târât peste pragul ușii, ajungând cu el în colonadă. Apoi a văzut câțiva soldați de-ai săi alergând spre el.

– Duceți-l de aici.

S-a azvârlit din nou înăuntru. Dogoarea era și mai tare, de aceea s-a crispat când a simțit căldura pe pielea expusă ca pe o lovitură usturătoare. Prin fumul gros, s-a lăsat pe palme și a mers în patru labe spre colțul îndepărtat. A văzut-o pe Iulia stând întinsă alături de un om, acoperindu-și fața cu brațele încrucișate și gâfâind. Cato a prins-o de cot.

– Ieși de aici! Imediat!

Iulia s-a uitat la el cu ochii mijiți și lăcrimând.

– Nu ies fără el. Nu-l las aici.

Cato a trecut peste ea și l-a apucat de tunică pe bărbat. Brațele îi stăteau căzute în lături, lipsite de vlagă,

iar gura îi rămăsese deschisă. A dat drumul tunicii și s-a întors spre Iulia.

– Gata, a murit. Hai să ieșim.

Ea s-a opus o clipă, apoi a cedat și l-a prins de mână când a început să tușească înecată cu fum. El s-a îndreptat spre ușă și a tras-o după el. Brusc, s-a auzit un pocnet, iar porțiuni arse din tavan s-au prăvălit ca o cascadă în jur.

– Ieși! a strigat spre Iulia. Fugi!

S-au repezit spre ușă, căldura și fumul silindu-l pe prefect să închidă ochii. Apoi mâna întinsă în față s-a izbit dureros de un perete. A pipăit de-a lungul lui până a găsit cadrul ușii și a tras-o pe Iulia din încăpere în momentul în care tavanul a început să cedeze în urma lor, scoțând un geamăt, după care lemnul, țigla și tencuiala s-au prăvălit la podea. Valul de aer înfierbântat a țâșnit pe ușă și i-a pârlit picioarele prefectului, care a împins-o pe Iulia în fața lui, în colonadă. Au alergat câțiva pași, ajungând în curte, unde s-au prăbușit la pământ, având accese de tuse și chinuindu-se să-și limpezească ochii care îi usturau.

Imediat ce și-a recăpătat suflul, s-a aplecat spre ea.

– Iulia... Ai pățit ceva? Ea încă tușea, astfel că nu i-a putut vorbi, dar a făcut semn din cap că nu are nimic.

– De ce naiba te-ai întors înăuntru? a întrebat-o el furios. Voiai să mori?

S-a uitat o clipă la ea, apoi mânia i s-a stins și i-a dat deoparte părul căzut peste față, scoțând la iveală fruntea ei mânjită de funingine. A sărutat-o și a cuprins-o în brațe.

– Să nu mai faci asta niciodată. Niciodată! Ai înțeles?

Ea a clipit și s-a uitat la el, apoi a zâmbit, după care s-a înecat din nou și a apucat-o încă un acces de tuse.

– Iulia! a spus el îngrijorat, simțindu-i trupul delicat tremurându-i în brațe.

Într-un târziu, tusea i-a trecut, iar ea a respirat adânc de câteva ori și și-a încolăcit brațele pe după gâtul lui, ținându-l aproape.

– De ce ai venit după mine? a întrebat ea cu glas răgușit, vorbindu-i la ureche.

– De ce? a făcut el și a sărutat-o pe gât. Pentru că te iubesc.

Cuvintele îi veniseră spontan pe buze, înainte de a se gândi, iar acum se simțea oarecum speriat pentru că spusese prea mult. Însă pe de altă parte avea senzația de eliberare. Era adevărul. O iubea și atunci și-a dat seama că se bucură că i-a spus. Ea și-a retras capul de pe gâtul lui și l-a privit cu atenție în ochi.

– Cato... Cato al meu! Iubirea mea...

S-au sărutat iute, apoi el s-a ridicat și a tras-o în picioare. I-a zis unui soldat de-al său să se apropie.

– Condu-o pe fiica ambasadorului la locuința ei. Apoi găsește pe cineva care să-i trateze arsurile.

– Am înțeles.

Sergentul era un bărbat mătăhălos, așa că a luat-o în brațe atât de repede, încât Iulia nici nu a apucat să mai protesteze. În timp ce o ducea, mergând cu pași mari, spre intrarea în curte, ea s-a uitat peste umărul lui la prefect și a rostit fără să se audă cuvintele pe care Cato voia să le mai audă o dată. După plecarea ei,

și-a făcut privirea roată ca să cântărească situația. Latura care slujise la cazarea bolnavilor și răniților devenise un infern, iar lumina roșiatică și oranj a flăcărilor lumina bună parte din citadelă și din zidurile sale. Răniții fuseseră scoși de acolo și duși afară din curte de ordonanțele medicale și de oamenii lui Cato. El a rămas pe loc o clipă, întrebându-se ce primejdie va fi dacă se va înteți focul. Însă după ce a examinat un moment ce era în jur, a constatat că arcada va acționa ca o barieră naturală în calea focului într-o parte, iar citadela în sine va fi un obstacol în partea cealaltă.

Încă stătea locului când un auxiliar dintr-o altă centurie a venit în fugă până în curte. Imediat ce l-a văzut pe Cato, a traversat repede spațiul deschis ca să dea raportul.

– Domnule! Trebuie să veniți pe dată!

Prefectul s-a îndreptat de spate și a mârâit:

– Ia poziția de drepți când te adresezi comandantului!

– Am înțeles.

Auxiliarul și-a lipit călcâiele și a privit drept în față, dincolo de umerii lui Cato.

– Permiteți să raportez, centurionul Parmenion vă transmite salutări și spune că are nevoie de toți oamenii acolo unde se află.

– Dar ce s-a întâmplat?

– Au fost lovite hambarele cu provizia de grâne. Au venit câteva proiectile aprinse odată. Și tot ce e acolo s-a aprins.

26

A doua zi dimineață, aerul era apăsător din cauza mirosului iute de obiecte arse. Macro a împuns cu vârful bocancului unul dintre multele coșuri încă fumegând, în care se aflau cereale. Din el au căzut cenușă și bucăți fragile de material carbonizat. Mai toate boabele de grâu se făcuseră un cocoloș solid și negru. A ridicat ochii și a trecut în revistă rămășițele hambarelor cu provizii de vizavi de grajduri. Cu toate că rebelii rămăseseră fără muniție pe la jumătatea nopții, apărătorii se luptaseră cu zeci de incendii în toate celelalte ceasuri de întuneric, până în zori. Acum, un incendiu încă mistuia un colț din locuința regală unde o lovitură norocoasă pătrunsese pe o fereastră înaltă și aprinsese tapiseriile atârnate pe pereți.

Regele se văzuse silit să fugă cât oamenii luptau cu focul și se retrăsese în sala de audiențe, rămânând înconjurat de oameni aleși pe sprânceană dintre mercenarii greci din garda regală.

În lumina palidă a zorilor, un strat de fum atârna deasupra citadelei ca un lințoliu. Norii vălătuciți

ce se înălțau din tăciunii rămași se adăugau atmosferei sumbre și chiar și acolo unde incendiile mistuiseră totul mai ieșeau nenumărate firicele de fum.

– Cât au salvat din provizia de grâne? a întrebat Macro încet.

Cato și-a verificat tăblițele cerate.

– Treizeci de coșuri. Mai tot ce a rămas din carnea de cal. I-am pus să scotocească prin hambarele de grâu ca să vadă ce se mai poate recupera, dar nu va fi mult.

– Asta văd și eu, a spus Macro, făcând un gest spre ruinele fumegânde de la picioarele lui. Apoi a respirat apăsat. Câte zile ne ajung proviziile astea?

– La nivelul actual de distribuire... două zile.

– Două, a spus Macro cu amărăciune. Iar oamenii primesc deja jumătate de rație!

– Am putea reduce rațiile la jumătate din nou. Încă o zi ca asta și vor fi prea neputincioși să mai reziste la încă un atac. Cato a ridicat privirea de la tăbliță și a adăugat: Din păcate, mai am vești proaste.

– Serios? Ca și cum m-ar mai mira ceva, a spus centurionul oftând. Spune.

– A fost nevoie de foarte multă apă pentru stingerea incendiilor. În rezervor, nivelul de apă este de numai cincisprezece centimetri. Se pare că va trebui să răbdăm și de sete, nu numai de foame. Sigur, dacă mai avem parte de o noapte ca asta, suntem terminați.

– Fir-ar să fie! a mormăit Macro. Dar vreo veste bună n-ai?

– Ba da. Cato a lovit ușor cu stilusul în tăblița cerată. Pierderile au fost destul de mici. Opt morți,

cinci dintre ei civili. Douăzeci de răniți, trei de căderea de moloz, iar restul cu arsuri. Prefectul a închis tăblița, s-a uitat la ruinele hambarelor și ale magaziilor, apoi a continuat:

– Nu înțeleg de ce nu au mai făcut un efort să spargă poarta sau să escaladeze parapetele. Nu se poate să nu-și fi dat seama că am luat oameni de pe ziduri ca să se ocupe de stingerea incendiilor.

– E destul de evident. De ce să piardă oameni, când știu că ne pot arde de vii ori înfometa până când ne vom preda?

– Logic. Cato a căscat și și-a îndreptat umerii. Ce ordine mai ai de dat?

Macro s-a frecat la ochii obosiți, iar după un moment a răspuns:

– Oamenii care au stat pe ziduri pot face prima strajă a zilei, restul pot rămâne jos. Merită să se odihnească. Și chiar au nevoie.

– Nu meritățm cu toții?

– O să ne odihnim și noi, dar mai târziu. Întâi avem alte griji, a spus Macro, întorcându-se spre prietenul său. Trebuie să hotărâm ce facem cu hrana și cu apa care ne lipsesc. Te rog să îi transmiți lui Thermon să convoace un sfat. Regele, sfetnicii, ambasadorul, Balthus și noi doi.

– Am înțeles. La ce oră?

Macro a rămas o clipă pe gânduri.

– Cât mai curând. La trei ar fi cel mai bine. În sala de audiențe a regelui.

– Da, domnule.

Prefectul tocmai se întorcea să plece, când Macro l-a atins pe braț.

– Fata aia a ta, Iulia, a pățit ceva?

– S-a ales cu câteva arsuri. Doar atât. Mi-a dat un mesaj, s-a grăbit Cato să explice. N-am avut timp să o văd cu ochii mei.

Comandantul a zâmbit.

– Nu trebuie să te justifici în fața mea. Mă bucur că e încă printre noi. Dacă scăpăm din capcana asta, ai planuri de viitor?

Cato a ridicat din umeri.

– Nu știu. E prea devreme să vorbim despre așa ceva. Cum să zic, mi-ar plăcea să-mi fac planuri, dar ea e fiică de senator, iar eu sunt un soldat de rând.

– Ba nu ești, l-a contrazis centurionul. Nu ești un soldat de rând. Habar nu am cât de sus vei ajunge într-o bună zi, Cato, dar oricine își dă seama de calitățile tale. Inclusiv ambasadorul. Eu cred că ar fi mândru să te primească în familia lui. Dacă nu, înseamnă că e un neghiob, iar Sempronius nu mi se pare câtuși de puțin prost.

– Așa e, i-a răspuns prefectul, oarecum neliniștit. Nu cred că va rămâne multă vreme neștiutor în privința relației mele cu Iulia. În caz că nu și-a dat seama deja.

– Relații? a întrebat Macro și s-a uitat curios la Cato. Despre ce fel de relații vorbești?

– Cum adică? a întrebat prefectul cu un aer defensiv.

– Adică nu ați făcut-o încă?

Cato s-a crispat auzind aceste vorbe, iar centurionul a chicotit.

– În fine, dacă vrei să mă exprim mai elegant, nu ați pus bazele intimității fizice?

Acum era rândul lui Cato să râdă.

– De unde ai scos vorbele astea?

– Dintr-o carte. O grămadă de prostii romantice, dar pe vremea aceea nu prea găseam ceva bun de citit. Și totuși, răspunde-mi. Ați trecut la fapte?

Prefectul a dat din cap, iar comandantul a scăpat un oftat.

– Foarte frumos te-ai descurcat, Cato! Tocmai când credeam că Sempronius e pe cale să te accepte. Dacă ea are curaj și el descoperă înainte de a avea șansa de a face din ea o femeie cinstită, o să iasă ceva scântei. Doar știi ce aere își dau aristocrații.

– Ce voiai să fac? O iubesc și există posibilitatea să murim înainte de a descoperi că a rămas însărcinată. Ce avem de câștigat dacă ne renegăm sentimentele?

– Profită de ocazie, nu? a chicotit Macro cu un aer amar. Dacă e să fiu sincer, în locul tău, aș fi făcut la fel.

– Ce prostii spui! i-a retezat-o Cato. Ai fi trecut la fapte mai repede decât Cicero, când e vorba de fundul unui triumvir.

– În privința asta nu te înșeli defel. Macro a râs. Acum du-te! Îngrijește-te de convocarea sfatului.

– Am înțeles.

Prefectul a salutat, a zâmbit cu gura până la urechi și a plecat în grabă.

Centurionul l-a urmărit cum se strecura printre grupurile de auxiliari care căutau prin coşurile de cereale cel mai puţin devastate de incendiu. În ciuda îndrăznelii neobişnuite de care dăduse dovadă Cato, el se bucura pentru tânăr şi spera din toată inima să aibă un viitor alături de Iulia.

Apoi a mormăit în barbă: „În orice caz, zeii mi-s martori că băiatul merită o femeie bună lângă el."

Regele Vabathus stătea nemişcat pe tronul lui vremelnic, înconjurat de patru membri ai gărzii personale. În faţa lui, scaunele fuseseră aşezate într-un semicerc şi, imediat ce prinţul Balthus s-a alăturat în sfârşit celor veniţi la sfat, regele i-a făcut semn lui Thermon.

Şambelanul şi-a dres glasul.

– Centurion Macro, regele doreşte să ştie de ce ai stăruit atât să convoci acest sfat şi încă de îndată.

Macro s-a ridicat în picioare, înclinând capul lui mic către rege.

– Prea bine.

În timp ce a vorbit, şi-a făcut ochii roată prin încăpere, ca să se asigure că lumea e atentă la ceea ce are de spus. Mai toţi cei prezenţi arătau la fel de obosiţi ca el şi participaseră la stingerea incendiilor sau, ca Balthus, la apărarea zidurilor. Macro şi-a dres glasul şi a început.

– Domnilor, ne confruntăm cu hotărâri dureroase. Şi ele trebuie luate şi urmate neîntârziat.

– De ce? l-a întrerupt Krathos. Ce s-a întâmplat?

– Voi ajunge și la asta, i-a răspuns el oarecum iritat. Dacă îmi veți face plăcerea de a mă asculta...

Încruntându-se, Krathos s-a așezat înapoi în jilț, și-a încrucișat brațele la piept și a făcut un semn de aprobare.

– Mulțumesc. Cum unii dintre voi știu deja, proiectilele incendiare lansate noaptea trecută de dușman au distrus proviziile de grâne. Am salvat cât s-a putut, dar având în vedere rezerva limitată de apă, adjunctul meu, prefectul Cato, a calculat că, la nivelul actual al rațiilor, vom termina proviziile în mai puțin de două zile. Chiar mai puțin, dacă rebelii ne mai atacă și în seara asta cu proiectile incendiare. Toată apa rămasă va fi necesară la stingerea incendiilor. Chiar și așa, ea se va isprăvi înainte de a lichida focurile. Desigur, putem reduce și mai mult porțiile de apă și grâne, dar asta ne va oferi, în cel mai fericit caz, o păsuire de câteva zile, iar oamenii noștri se vor afla într-o stare de slăbiciune avansată, dacă trebuie să apere și citadela.

A făcut o pauză, lăsându-i pe cei prezenți să cugete la cuvintele lui, apoi Thermon a întrebat:

– Și ce posibilități avem, centurion?

– Foarte clare, a răspuns și a început să le numere pe degete. Unu: negociem capitularea. Doi: reducem rațiile și rezistăm cât putem, iar apoi ne predăm, ori ieșim la luptă.

– Nu ne putem preda, a spus Balthus. Artaxes și susținătorii lui l-ar ucide pe rege, pe mine și pe mai toți cei de aici. Trebuie să continuăm lupta.

– Staţi puţin, a spus Krathos, ridicând o mână în aer. Romanul a zis că putem negocia capitularea. Am putea încerca să obţinem condiţii bune. Prinţul Artaxes ştie că va pierde foarte mulţi oameni dacă va dori să cucerească citadela. Dacă e să ne predăm şi îi lăsăm lui regatul să dispună de el cum doreşte, cu siguranţă că va fi dispus să ne lase în viaţă. Măcar pe unii dintre noi.

– Pe tine, de pildă? a spus Balthus, care nu a făcut niciun efort să-şi ascundă dispreţul. Cred că ştii ce soartă îmi rezervă scumpul meu frate. Mulţumesc, dar nu mă voi preda.

– Atunci, ce facem? l-a înfruntat Krathos. Stăm aici şi murim de foame?

– Nu, a răspuns Balthus, scuturând din cap şi întorcându-se către centurion.

– Există şi a treia soluţie, romanule.

– O ştiu şi pe aceasta. Voiam doar să văd cum le vor primi oamenii pe primele două.

– A treia soluţie? a spus regele încet. Care anume? Spune, romanule.

– Maiestatea Voastră, am putea alunga civilii din citadelă, folosind astfel raţiile suplimentare pentru a rezista până la sosirea generalului Longinus. Dar dacă proviziile se termină înainte, trebuie să apelăm la primele două soluţii.

S-a lăsat tăcere o clipă, cât timp cei prezenţi au înţeles propunerile, iar apoi Krathos s-a împotrivit:

– Dar e aproape sigur că civilii vor fi masacraţi.

– E posibil, a recunoscut comandantul. Dar vor muri oricum, dacă rămân în citadelă. Îi va doborî foamea, dacă nu cumva vrăjmașii nu cuceresc locul, caz în care vor fi măcelăriți laolaltă cu noi ceilalți. Așadar, mor aici, împreună cu noi, ori riscă și pot fi primiți în oraș. Sacrificarea lor ne-ar putea aduce nouă alte câteva zile.

Krathos și-a strâns buzele pungă.

– Am înțeles. Poate că așa este cel mai bine.

– Îți e ușor să vorbești, i-a spus Balthus cu răceală, după care în ochi i-a apărut o sclipire. Sigur, ar fi nevoie să scăpăm de toți civilii, astfel încât hrana să se distribuie între soldații rămași. Nu e drept așa, centurion?

Macro a confirmat cu un gest din cap.

– Atunci, va trebui să ne dispensăm de toate persoanele care nu sunt necesare aici, cum ar fi sclavii regelui, ambasadorul roman, suita lui și nobilii ca tine, Krathos.

– Ca mine? a exclamat Krathos, ducându-și mâna la inimă. E scandalos! Sunt unul dintre cei mai credincioși supuși ai regelui. Locul meu e alături de el.

– Aha. Și la ce-i folosește? Știi să tragi cu arcul? Poți mânui o lance sau o sabie la fel ca un soldat? Spune.

– Nu așa se discută, a izbucnit Krathos. Maiestatea Sa are trebuință de sfetnici buni. Când totul se va isprăvi, regatul va avea nevoie de oameni pricepuți pentru a ajuta la reîntronarea legii și ordinii și la renașterea negoțului și a afacerilor.

Balthus a scuturat din cap.

– Acum regele are nevoie de luptători, nu de negustători grași ca tine.

– Cum îndrăznești să vorbești astfel? a strigat Krathos, ridicându-se indignat.

– De ajuns! a spus regele și a lovit cu pumnul în brațul tronului, iar glasul lui a avut ecou în încăperea cu pereți înalți.

Ceilalți au tăcut pe dată. Vabathus a respirat rar, ca să se liniștească și a continuat netulburat:

– Nici nu începe vorbă că nu vom alunga nobilii din citadelă. Și pe niciunul dintre romani. Dacă am face așa, întreaga furie a Romei s-ar revărsa asupra noastră imediat ce s-ar afla cum am procedat. Nu avem altă cale decât să acceptăm a treia soluție propusă de centurion. Este singura mea șansă de a-mi păstra tronul. Trebuie să sacrificăm oameni.

Îndurerat, Thermon s-a întors către rege.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat Vabathus.

– Maiestatea Voastră, știm cu toții care va fi sfârșitul dacă dăm civilii pe mâna rebelilor, dar mulți dintre ei fac parte din familiile soldaților noștri. Cum vor reacționa ei când li se va spune?

Și Thermon a făcut semn către cei patru oameni care îl păzeau pe rege. Toată lumea a întors ochii spre gărzi care, credincioși slujbei și instruirii, nu au avut nicio reacție.

Balthus a pus capăt tăcerii apăsătoare.

– Va trebui să avem grijă. Soldații care au familiile aici trebuie consemnați în cazarmă cât timp civilii sunt încolonați și escortați în afara citadelei.

– Dar dacă nu vor să plece de bunăvoie? a întrebat Cato. Dacă vor refuza să fie alungați?

– Vom folosi forța, i-a răspuns Balthus. La vremuri de disperare trebuie să trecem la acțiuni disperate, romanule.

– Știu, a zis Cato, apoi a gândit cu repeziciune. Trebuie să negociem cu Artaxes condițiile despre trecerea lor în siguranță. Măcar atât le datorăm acestor oameni.

– Ai sentimente frumoase, romanule, dar de ce crezi că s-ar târgui Artaxes? Nu are nimic de câștigat de la noi.

– Îi putem oferi ceva și îi va fi greu să reziste ispitei.

Ceilalți bărbați din încăpere s-au uitat fix la el, foarte încrezători, iar Cato și-a înghițit nodul din gât și a explicat planul pe care îl pusese la cale.

La amiază, porțile citadelei s-au deschis, iar prefectul a ieșit în agora. Nu avea arme la el și nici cei doi oameni care îl însoțeau. Un auxiliar avea cu el o bucină, din care a scos ceva sunete în timp ce înaintau cu toții; celălalt ducea un anunț mare și roșu ce putea fi văzut ușor din liniile dușmane. Micul grup a înaintat treizeci de pași, apoi s-a oprit într-un loc în care era perfect vizibil atât pentru apărători, cât și pentru rebelii care se uitau curioși de pe zidul curții negustorilor. Agitat, Cato și-a înghițit cu greu nodul din gât și s-a întrebat dacă e înțelept cum procedează. Încă mai avea timp să se răsucească pe călcâie și să o rupă la goană ca să găsească adăpost înapoia

zidurilor. A auzit însă un bufnet înfundat, iar canaturile porții s-au închis, lăsându-i pe prefect și pe oamenii lor fără altă șansă decât de a continua ce începuseră. Au mai înaintat treizeci de pași și s-au oprit, iar sunetele stridente ale bucinei au răsunat cu ecou din zidurile citadelei. Omul care ducea stindardul l-a răsucit ușor în aer ca să poată fi văzut clar. Au mai făcut apoi câțiva pași, oprindu-se la mică distanță de zidul curții negustorilor. Deasupra acestuia a apărut o siluetă, unul dintre ofițerii lui Artaxes, s-a gândit Cato, judecând după finețea armurii din zale și după celelalte ornamente.

– Nu te mai apropia, romanule! a strigat omul în greacă. Ce vrei?

– Să vorbesc cu prințul Artaxes.

– De ce?

Cato a zâmbit, văzând francheța omului.

– Nu stau de vorbă cu o slugă a lui. Doar cu prințul.

Ofițerul rebel s-a strâmbat o clipă, apoi a arătat cu degetul spre prefect.

– Romanule, rămâi pe loc. Dacă te clintești, arcașii mei te vor doborî ca pe ultimul câine!

– Foarte bine.

Ofițerul rebel a dispărut, Cato și camarazii lui au rămas, privind fix la soldații dușmani aliniați de-a lungul zidului și discutând agitați, în vreme ce ei încercau să ghicească ce dorea emisarul roman de la prinț. Soldatul care ținea stindardul a continuat să-l fluture într-o parte și alta.

– Nu mai e nevoie, i-a spus prefectul. Le-am atras atenţia asupra noastră.

– Am înţeles.

Auxiliarii au rămas în poziţie de loc repaus în spatele comandantului, îndurând soarele orbitor şi fierbinte. Timpul trecea cu greutate, iar prefectul şi-a desfăcut eşarfa de la gât, ştergându-şi sudoarea care îi curgea pe faţă pe sub coif. La un moment dat, stând sub soarele torid, s-a simţit tentat să îşi desfacă baretele de sub bărbie şi să-şi scoată coiful măcar un moment, ca să scape de povara arzătoare. Apoi a rezistat ispitei. Asta nu ar fi făcut decât să arate o dovadă de slăbiciune în faţa duşmanilor. Una măruntă şi perfect îndreptăţită, a gândit el, dar nu dorea să lase impresia că ar fi fost incomodat de ceva. Era mult mai bine să le arate cât de rezistenţi pot fi soldaţii romani. Cu un aer degajat, şi-a legat la loc eşarfa la gât şi a rămas în poziţie de repaus, uitându-se drept spre zidul din faţă, fără să-şi mute privirea şi, în general, străduindu-se să creeze impresia de om imperturbabil.

În arşiţa devoratoare, după un timp ce i s-a părut lung cât un veac, prefectul a simţit o mişcare într-o parte şi s-a întors, moment în care a văzut un mic grup de bărbaţi dând colţul, pe după zidul curţii negustorilor. În frunte era un bărbat tânăr şi zvelt, purtând o robă elegantă, de culoare galbenă, ale cărei falduri luceau în timp ce el se deplasa către romani. Avea centură pentru sabie, de care atârna o teacă împodobită cu pietre scumpe. Centura sclipea când prindea câte o rază de soare pe decoraţiunile lustruite din

aur și pe giuvaierurile încastrate. Avea barba frumos aranjată, iar datorită uleiului parfumat folosit la pieptănat, părul îi lucea în razele puternice ale soarelui. În spatele lui păşea o gardă de corp formată din şase lăncieri, foarte musculoşi pe sub armurile din zale.

Cato s-a întors către ei şi a ridicat o mână în semn de salut.

– Am onoarea de a mă adresa prinţului Artaxes?

– Întocmai, i-a răspuns prinţul tăios. Ce doreşti?

Prefectul învăţase pe de rost declaraţia pe care dorea să o facă, de aceea a vorbit cu atenţie, ca să fie sigur că nu face nicio greşeală.

– Regele doreşte să te informeze că aceasta este o luptă între tine şi el. Între susţinătorii tăi şi ai lui. Oamenii obişnuiţi din regat sunt doar martori nevinovaţi şi ar trebui trataţi cu blândeţe. Drept urmare, Maiestatea Sa m-a trimis să vă solicit oferirea de liberă trecere civililor care în prezent se adăpostesc în interiorul citadelei. Ei s-au înşelat, socotind că nu aveau motiv să se teamă că vor suferi de mânia voastră, şi vor doar să revină la casele şi treburile lor, ca să fie supuşi sub orice rege, indiferent pe care l-ar alege zeul vostru să domnească peste Palmira.

Artaxes a făcut un semn din cap şi a aruncat o privire spre gărzile de corp.

– Staţi acolo!

Apoi a păşit cu precauţie până aproape de Cato, ajungând la o distanţă care ar fi permis înjunghierea cu un pumnal, a coborât glasul, astfel încât doar ei doi puteau auzi ce spun.

– Riscând să devin ireverențios, soldații mei și aliații mei parți sunt aceia care vor hotărî soarta Palmirei. Romanule, amândoi știm asta prea bine, de aceea să nu mai amestecăm zeii într-o treabă a pământenilor, de acord?

– Cum dorești, prințe, a spus Cato. Însă generalul Longinus ar putea ajunge la Palmira înaintea prietenilor tăi parți, caz în care ți-ar fi de folos ție și susținătorilor tăi să îi lăsați pe civili să părăsească citadela. Un act de milostenie ar putea fi răsplătit prin altul.

Artaxes a clătinat ironic din cap.

– Romanule, armata parță e la mai puțin de optzeci de kilometri de oraș. Undă vă e generalul? Dacă este adevărat ce mi-a ajuns la urechi, armata voastră mărșăluiește cu iuțeala melcului. Imposibil să ajungă la Palmira înaintea parților. Nu mai aveți vreme. De ce ar trebui să mă arăt milos față de dușmanii mei?

– Pentru că nu-ți sunt dușmani. Dacă ai dreptate, în câteva zile, îți vor deveni supuși. Arată-te milos față de ei și ei te vor respecta.

– Iar dacă voi fi nemilos, ceilalți supuși ai mei se vor teme de mine, a spus Artaxes zâmbind. Spune-mi tu, romanule, la ce anume ar trebui să țină cel mai mult un rege, la respectul sau la teama supușilor lui?

– Nu pot răspunde în numele unui rege, dar aș spune că respectul contează cel mai mult.

– Atunci, cu siguranță că ești un neghiob. Ne aflăm acum față în față pentru că tatăl meu nu a fost temut de nimeni. Și acum, la sfârșit, nici de respect nu se bucură. Când și-a pierdut respectul, nu s-a putut bizui pe

teamă ca să se salveze. Eu îi voi face pe oameni să se teamă cumplit de mine, astfel încât îmi vor îndeplini dorințele fără să se mai gândească vreo clipă să mi se opună. Iar uciderea civililor care tremură acum înapoia zidurilor citadelei va deveni o dovadă folositoare privind intențiile mele. În momentul în care îi scoateți pe poartă se pot socoti morți.

– Dar cine a spus că îi vom scoate cu forța?

Artaxes a mimat uimirea.

– Nu tocmai de asta te afli aici, ca să cerșești îndurare pentru viețile lor? Romanule, nu sunt chiar prost. Nu-i puteți hrăni; de aceea vrea tatăl meu să scape de ei. Înseamnă că nu mai aveți provizii și că eu sunt pe cale de a obține victoria.

S-a uitat fix spre prefect preț de o clipă.

– Nu e așa, romanule?

Cato nu a răspuns pe dată. Așa cum se temuse, Artaxes simțise stratagema din prima clipă. Cato nu putea nega față de prinț că nu mai aveau provizii, pentru că acesta nu îi va da crezare. În acele momente nu mai exista decât o propunere care să fie luată în seamă de prinț. A dat aprobator din cap către prinț.

– Ai dreptate, prințe. Totuși, doresc să-ți fac o propunere. Dacă îi lași pe civili să părăsească citadela și nu le faci niciun rău, în patru zile, două cohorte romane vor ieși din citadelă și ți se vor preda. Poți face orice vrei cu ei.

Artaxes s-a uitat fix la el înainte de a-i răspunde.

– Nu ai auzit de soarta făgăduită oricărui roman pe care îl voi prinde viu?

– Am auzit.

– Atunci, de ce îmi faci o propunere atât de nesăbuită?

– Cum ai spus, nu mai putem rezista multă vreme. Oricum suntem morți. Măcar ar da un sens pieirii noastre.

– Asta înțeleg. Dar, dacă veți muri oricum, de ce ar trebui să fiu de acord cu propunerea ta?

– Cunoști prea bine calitățile soldaților Romei. Dacă va trebui să ne distrugi în bătălie, câți dintre oamenii tăi crezi că vom lua cu noi în moarte?

Era o înșelătorie, întrucât, în momentele acelea soldații romani ar fi fost prea vlăguiți ca să opună prea multă rezistență, însă Cato dorea cu orice preț ca Artaxes să creadă asta, de aceea a rămas drept și cu o expresie neclintită întipărită pe față, și a așteptat răspunsul conducătorului rebelilor.

– Sunteți pregătiți să vă dați viața pentru oamenii din Palmira?

– Da.

– De ce?

Cato și-a sumețit mânecile când a răspuns.

– Imperiului îi trebuie câteva luni ca să înființeze și să instruiască o cohortă. Pentru a ajunge la reputația de care se bucură, armatei romane i-au trebuit o sută de ani. Nu dorim ca lumea să își aducă aminte de noi pentru că am azvârlit oameni nevinovați în colții unor fiare ca voi.

O clipă, Artaxes a făcut ochii mari de mirare și a dus mâna spre mânerul săbiei. Apoi s-a silit să zâmbească și a îndepărtat mâna de teacă.

– De ce ar trebui să cred că vă veți preda fără luptă?

– Din același motiv pentru care noi vom crede că voi veți fi cruțat civilii. Încrederea. Dacă îmi dai cuvântul că ei nu vor păți nimic, îți promit și eu că ne vom preda, asta dacă nu vom fi eliberați în cinci zile. Dacă vreunul dintre noi nu-și respectă cuvântul, pedeapsa va fi aceeași: dezonoarea în fața tuturor oamenilor din întreaga regiune.

Artaxes a analizat un moment propunerea, iar Cato s-a rugat zeilor ca dorința prințului de a abate nenorocirea asupra omenilor Romei să cântărească mai greu decât logica rațională. Artaxes a închis ochii, apoi și-a mângâiat barba bine îngrijită. În cele din urmă, a clătinat din cap.

– Nu. Nu voi încheia nicio înțelegere cu tine. Dacă va fi să vă distrugem cohortele, o vom face în luptă, dovedind lumii că soldații Palmirei sunt cel puțin egalii legionarilor și auxiliarilor voștri. Iar în ce îi privește pe civili, va trebui să-i alungați din citadelă și veți vedea ce li se întâmplă.

Răutatea glacială din tonul lui îi era limpede lui Cato, care a simțit fiorul rece al spaimei pe ceafă. Se vedea cât de colo că Artaxes are toate calitățile unui tiran. Dorința de a inspira teamă era ceva firesc pentru el, la fel ca un șarpe care atacă prada.

– Este ultimul tău cuvânt?

– Da... Ba nu. Artaxes a zâmbit din nou. Încă ceva. Spune-le tatălui meu și fraților mei, presupunând că mai sunt în viață, că după cucerirea citadelei voi pune să fie jupuiți de vii și trupurile să le fie azvârlite în deșert ca hrană pentru șacali. Buzele lui întunecate s-au răsfrânt într-un rânjet, apoi a ridicat o mână și a arătat cu degetul spre Cato. Iar tu, romanule, te poți alătura lor. Atunci vom vedea cât mai poți afișa aerul de superioritate.

Prefectul și-a înghițit nodul din gât. A încercat să-și păstreze stăpânirea de sine când s-a întors către cei care îl însoțiseră.

– Înapoi la citadelă. În marș rapid!

Cât timp au traversat agora, prefectul a simțit privirea rece a lui Artaxes parcă sfredelindu-l în spate, astfel că nu a rezistat tentației de a arunca o privire peste umăr. Artaxes l-a văzut și a zâmbit cu satisfacție, după care s-a întors, pornind spre colțul îndepărtat al curții negustorilor, urmat de gărzile de corp. Înainte de a ajunge acolo, un om a venit în goană pe după zid, s-a repezit spre Artaxes și s-a lăsat într-un genunchi în momentul în care a început să-i vorbească. Cato era prea departe pentru a auzi ceva, însă și-a continuat retragerea spre poartă cu pas mai rar, urmărind însă ce se întâmpla în urma lui. L-a văzut pe Artaxes făcând mâna pumn și întorcându-se către Cato, având fața schimonosită într-o expresie de furie extremă.

Artaxes s-a întors și a fugit spre adăpostul oferit de ziduri, iar vocea lui a răsunat în agora. Deasupra

lui, de-a lungul zidului, oamenii lui își încordau deja corzile arcurilor.

Cato a strigat către cei doi soldați:

– Fugiți!

Cei trei au început să alerge spre citadelă. Cato l-a auzit pe Macro dând ordine cu voce tunătoare către oamenii de la poartă, iar o clipă mai târziu, țâțânile au gemut și canaturile s-au dat în lături. O săgeată a zbârnâit pe deasupra capului, apoi alta a căzut la pământ într-o parte. Prefectul a aplecat capul și, împovărat de armură, a alergat cât a putut de repede. A văzut spațiul dintre canaturi lărgindu-se treptat, timp în care săgețile au continuat să zboare pe lângă el. Apoi s-a auzit un țipăt ascuțit din dreapta. S-a uitat și a văzut că soldatul care ducea stindardul fusese lovit de o săgeată în partea din spate a pulpei, puțin deasupra genunchiului.

– Fir-ar să fie! a strigat auxiliarul, după care a mai făcut câțiva pași împleticindu-se și s-a oprit.

Cato s-a răstit la celălalt soldat:

– Ajută-mă!

L-a prins pe rănit de braț și i-a trecut-o pe după umăr, iar celălalt auxiliar a aruncat bucina și a urmat exemplul lui Cato.

– Să mergem! a mârâit Cato printre dinții încleștați. Înainte!

S-au urnit din loc, când purtându-l pe sus, când târându-l pe rănitul care gemea de durerea provocată de faptul că trebuia să se folosească de piciorul săgetat. Erau aproape deja de poartă, dar rebelii slobozeau tot

mai multe săgeți spre ei. Cato a simțit o lovitură ca de baros într-un omoplat în momentul în care au reușit să ajungă sub turnul porții și să pătrundă prin spațiul liber. Apoi s-au lăsat toți la pământ, iar legionarii, aflați de o parte și de alta, s-au opintit în canaturi și le-au închis, după care au pus drugul de blocare a ușii.

Respirând sacadat, Cato i-a făcut semn rănitului și a ordonat:

– Duceți-l la doctor.

În timp ce doi legionari l-au ridicat pe om și l-au dus spre curtea grădinii regale, care acum slujea drept spital, prefectul s-a ridicat și s-a pipăit la omoplat, chircindu-se de durerea înțepătoare. Nu fusese străpuns de săgeată; cămașa de zale își făcuse datoria. Dacă lovitura de săgeată nu-i fisurase vreo coastă însemna că avea să se aleagă doar cu o vânătaie. Pe treptele scării turnului a apărut și Macro.

– Înțeleg că nu l-a interesat propunerea noastră?

– Așa se pare.

Macro și-a aplecat capul într-o parte.

– N-aș putea spune că-mi pare rău că vom muri luptând. E mai bine așa decât să fim măcelăriți cu sânge rece. Cu toate astea, a mai zis el, și s-a întors către membrii unei familii care stăteau ghemuiți la umbra apartamentelor regale, îmi este milă de amărâții ăia. Acum nu mai au nicio șansă.

27

– S-a luat hotărârea, a spus Balthus cu glas ferm. Trebuie să-i sacrificăm pe civili și încă neîntârziat, ca să nu mai consume din provizii.

S-au auzit murmure de confirmare din partea celor câțiva ofițeri și a notabilităților ce se strânseseră în acea seară în sala de audiențe, însă Cato a refuzat să cedeze și a luat din nou cuvântul.

– Vă asigur, s-a întâmplat ceva neașteptat. După ce am terminat discuția, de Artaxes s-a apropiat un mesager. Din atitudinea lui, trebuie să fi primit vești proaste.

– De unde știi? a întrebat Balthus. Ai auzit ce i-a zis?

– Nu, a recunoscut Cato. Dar expresia de pe fața lui a trădat acest lucru.

– Așa susții tu. Însă putea fi vorba de orice.

– Nu cred. Ce veste proastă putea aștepta? Parții sunt pe drum, ca să i se alăture. Noi am terminat proviziile, iar Artaxes nu are altceva de făcut decât să aștepte, iar citadela va cădea în ghearele lui. Cato a făcut o pauză semnificativă, după care a continuat. Singura

veste proastă pe care o putea primi ar fi că Longinus și armata lui se apropie de oraș.

Macro și-a dres glasul și prefectul a aruncat o privire în jur, în timp ce prietenul lui a clătinat din cap.

– Cato, a început centurionul cu blândețe. Probabil să ai dreptate. E posibil. Dar se poate și să te fi înșelat.

– Nu mă înșel. Sunt convins.

– Știi doar ce ai văzut. Sau ceea ce ți s-a părut că ai văzut dintr-o privire întoarsă către Artaxes. Dar asta nu e de ajuns. Nu putem risca în ideea că vine Longinus. Trebuie să punem planul în aplicare. Civilii trebuie sacrificați.

– Dar dacă am dreptate? a spus Cato și s-a uitat spre ceilalți. Vom avea mâinile mânjite de sângele a sute de oameni.

A urmat o pauză, după care Thermon s-a ridicat în picioare.

– Ăsta e prețul ce trebuie acceptat, romanule. Ce se întâmplă dacă îi lăsăm să rămână? Apa și hrana care ne-au mai rămas se termină peste cel mult o zi sau două. Nu am reușit decât o scurtă amânare a morții lor. Iar asta cu prețul vieții tuturor celorlalți din citadelă.

– Dar dacă Longinus e aproape de oraș, am putea fi salvați cu toții.

– Dar dacă nu e? Dacă va sosi la o zi după ce, de foame, ne vom preda? Atunci totul se va dovedi zadarnic. Trebuie să facem acest sacrificiu și să sperăm că astfel vom realiza ceva. Ar fi mult mai bine dacă ar muri oameni pentru salvarea regatului decât să mai

aşteptăm câteva zile şi să murim în van. Îţi dai seama de asta, da?

Încercând să-şi ţină în frâu furia şi frustrarea, Cato a strâns buzele, care s-au transformat într-o linie subţire pe faţa lui, iar Macro l-a tras cu calm înapoi spre scaunul său.

– Are dreptate, băiete. Nu putem risca. Tu eşti acela care gândeşte profund de obicei. Dacă m-aş fi dus eu să discut cu Artaxes şi mă întorceam cu cine ştie ce poveste, ce-ai fi crezut? Ce-ai fi făcut?

Cato s-a uitat la prietenul său.

– M-aş fi încrezut în aprecierea ta, asta aş fi făcut.

Înainte ca Macro să-i poată răspunde, Thermon a pus capăt discuţiei, vorbind pe un ton sumbru:

– După cum văd eu lucrurile, nu avem motive întemeiate să ne schimbăm planul. Până îl anunţ pe rege, vrea cineva să spună ceva în sprijinul părerii prefectului Cato? ... Nu? Înseamnă că hotărârea este luată. Vă doresc o seară bună. Odihniţi-vă. S-ar putea ca ziua de mâine să ne pună la grele încercări.

Strângerea civililor a început înainte de crăpatul zorilor. Soldaţii care aveau familiile în citadelă au fost duşi într-un depozit şi puşi sub pază, fără să li se dea nicio explicaţie. Li s-a dat pâine şi vin din bucătăria regelui, iar după ce au fost închişi bine, legionarii s-au apucat să-i ridice pe civili de pe paturile improvizate în curţi. Era o sarcină cumplită, dar Macro alesese pentru treaba asta doar voluntari. Erau soldaţi profesionişti trecuţi prin multe, iar printre ei se numărau

mai mulţi veterani decât în cohorta lui Cato, oameni despre care se ştia că vor executa ordinul fără pic de milă. Auxiliarii lui Cato împreună cu mercenarii şi oamenii lui Balthus fuseseră trimişi la post pe ziduri, având ordine stricte să nu-şi părăsească poziţiile decât atunci când aveau să fie schimbaţi.

Cu făcliile pâlpâitoare în mână, legionarii au strâns bărbaţii, femeile şi copiii şi i-au condus spre zona deschisă din spatele porţilor. Două centurii au creat un cordon care, alcătuit din scuturile late şi lăncile plecate, a blocat orice încercare de evadare. Civililor nu li s-a oferit timp să-şi ia lucrurile personale sau mâncarea şi apa pe care le aveau asupra lor când fuseseră ridicaţi. Curând s-au auzit strigătele lor de furie şi deznădejde.

Femeile îşi ţineau copiii strâns la piept, în vreme ce bărbaţii îi înfruntau pe romani şi, ţipând, îşi arătau mânia, îi ameninţau cu pumnii, dar rămâneau la depărtare de vârfurile ascuţite ale lăncilor. După ce au fost scotocite toate locurile în care se puteau ascunde civili, Macro a pornit în fruntea uneia dintre centurii pentru a căuta pretutindeni în citadelă oameni care încercaseră să se facă nevăzuţi, astfel că la mulţimea în aşteptare înapoia porţii s-au mai adăugat indivizi sau familii întregi...

După ce verificase zona apropiată de hambarele cu grâne arse, Macro era gata să pornească spre ruinele din curtea care slujise ca spital, când a auzit un plâns subţire. S-a oprit o clipă şi s-a întors, trăgând cu urechea, cercetând din ochi resturile carbonizate din

jurul lui. Nu a văzut nicio mișcare și se lăsase liniștea. A slăbit atenția, pentru că unul dintre legionari a venit tropăind și a salutat.

– Raportez că am cercetat această zonă. Optio dorește să știe dacă mai aveți să-i dați vreun ordin. În aceeași clipă, Macro a auzit din nou sunetul, ca mieunatul subțire al unei pisici flămânde. A dus un deget la buze.

– Tăcere.

Ambii au rămas nemișcați, cu urechile ciulite și au privit în jur cercetător. S-a auzit încă un țipăt, ceva mai tare de data asta, iar comandantul și-a dat seama că nu era de pisică.

– A venit din partea aia, a spus legionarul și Archelaus a arătat către un morman înnegrit, alcătuit din coșuri de grâne, așezate aproape de zid. Sunt sigur.

Macro i-a făcut semn soldatului să-l urmeze și s-au apucat să-și facă drum prin ruine. Pe măsură ce s-au apropiat, plânsul a devenit continuu, iar Macro a auzit și glasul cuiva care vorbea încet, pe un ton îngrijorat. A ocolit mormanul de coșuri carbonizate și a văzut că între el și zid exista un spațiu gol. O parte a acelui spațiu era acoperit de o robă de culoare închisă, după care Macro a văzut mișcare și murmurul a crescut în intensitate.

– Acolo! a spus legionarul și a dat să-și scoată sabia.

– Oprește-te, i-a ordonat centurionul. Nu e nevoie.

A trecut pe lângă legionar și a călcat pe rămășițele arse ale coșurilor, care zăceau împrăștiate în jurul

movilei. Când Archelaus a ajuns la robă, Macro s-a aplecat, a prins-o de un colț și a tras-o cu o mișcare rapidă. S-a auzit un geamăt, iar o fată, nu mai mare de treisprezece sau paisprezece ani, și-a ridicat privirea de la un copilaș ce plângea și pe care îl ținea strâns la piept. A rămas cu gura deschisă, ca și cum ar fi vrut să țipe, însă doar și-a înghițit nodul din gât și a clătinat din cap.

– Vă rog! Nu ne luați de aici, vă rog.

A vorbit în greceşte, iar Macro a remarcat că stola ei albastră și mantia erau cusute dintr-un material de calitate. Părul negru îi era bine pieptănat și la gât purta un pandantiv din aur. Copilul fusese înfășat în grabă cu un șal, iar fața lui mititică și cu aspect bolnăvicios era schimonosită de plâns, iar mânuțele strânse pumn tremurau în aerul răcoros.

– Îi e foame, a explicat ea. Moare de foame. Și eu la fel. Vă rog să ne ajutați.

Macro a luat fata în brațe și a ridicat-o în picioare.

– Mai este cineva ascuns aici?

– Nu, nu cred. Cu mâna rămasă liberă, l-a strâns pe bărbat de braț. Vă rog să ne lăsați aici.

– Îmi pare rău, tânără doamnă. Așa am primit ordin.

– Știu, dar tu pari un om bun. S-a uitat scurt și la legionar. Amândoi sunteți buni. Cruțați-ne. Lăsați-ne să rămânem.

Macro a clătinat din cap.

– Nu-ți vom face niciun rău. Acum, vino cu noi.

– Dacă nu vreți să faceți niciun rău, unde i-ați strâns pe toți?

Bărbatul s-a uitat la ea și i-a răspuns sec:

– La poarta principală.

– La poartă? De ce?

Lui Macro i s-a făcut milă de fată și s-a gândit să nu o mintă.

– Regele a poruncit ca toți civilii să părăsească citadela.

Ea s-a uitat lung la el și a priceput înțelesul adevărat al vorbelor lui.

– Nu... Dar asta este o crimă. Curată crimă.

– Așa am primit ordin, tânără doamnă. Vino cu noi, a zis el și a luat-o ferm de mână. Nu ne face necazuri, bine?

Ea a încercat să se smulgă, însă nu se putea opune strânsorii puternice a lui Macro. Și-a mușcat buzele și a încercat o altă stratagemă, iar cuvintele s-au rostogolit nebunește de pe buzele ei subțiri.

– Pot să-ți gătesc. Să îți îngrijesc de arme... Să te încălzesc noaptea. Dar cruță-ne pe mine și pe frățiorul meu. Jur că nu-ți va părea rău.

Macro a simțit un junghi de vinovăție în fața acelei propuneri și l-a cuprins o stare de rău dându-și seama de ce sunt în stare oamenii ajunși în pragul deznădejdii. Legionarul ascultase acest schimb de cuvinte și a aruncat o privire spre Macro.

– Ce ziceți, domnule? Pot să o am eu înainte de a pleca din citadelă?

– Poftim? a exclamat Macro, încruntându-se şi răsucindu-se spre om.

– E o bucăţică bună. Mare păcat să se risipească. Şi aşa va muri curând.

– Ţine-ţi gura, a mârâit centurionul la el. Dispari din faţa mea şi du-te să cauţi în următoarea curte.

– Am înţeles.

Legionarul a luat poziţia de drepţi, a salutat, iar apoi s-a răsucit şi a plecat în fugă. Macro s-a uitat urât după om, ştiind prea bine că îşi închipuia că superiorul lui hotărâse să păstreze fata pentru sine. Un alt ofiţer ar fi profitat de situaţie, şi-a dat el seama, însă ordinul primit îl îngreţoşase peste măsură şi nu avea de ales. Civilii trebuiau să moară pentru a-i îngădui regelui şi susţinătorilor lui să mai trăiască în citadelă câteva zile. Era greu, dar acţiunea se justifica, şi-a spus el. A privit fata şi copilul şi, brusc, nu a mai fost la fel de convins.

– Cum te cheamă?

– Jesmiah, i-a răspuns ea imediat, percepând o schimbare a dispoziţiei lui. Iar pe fratele meu îl cheamă Ayshel.

– Şi unde ţi-e familia, Jesmiah?

– Nu ştiu. Ne-am pierdut unii de alţii când toată lumea încerca să ajungă în citadelă. Eu şi Ayshel am fost printre ultimii care au intrat înainte de închiderea porţilor.

– Cum ai reuşit să supravieţuieşti de atunci încoace?

– Am primit raţii, ca toată lumea. I-am dat lui Ayshel mai tot ce primeam, dar tot îi era foame.

Macro s-a uitat la ea și a observat cât de trasă la față era. A bănuit că pe sub faldurile stolei era doar piele și os.

– Poate îți vei regăsi familia în oraș.

Ea s-a uitat speriată la el.

– Doar n-o să mă arunci afară din citadelă. Mă vor ucide. Îl vor omorî și pe micuțul Ayshel.

Macro și-a împietrit inima.

– Hai, tânără doamnă, să mergem.

A condus-o de mână, scoțând-o dintre ruinele hambarelor de grâne și ducând-o spre poartă. Jesmiah a început să plângă, implorându-l să o lase în citadelă. Din deznădejde, i-a promis lui Macro tot soiul de plăceri carnale pe care mintea ei tânără le putea imagina, însă el a continuat să păşească spre poartă îndemnat de o hotărâre de fier. Auzind zgomotele ce veneau dinspre mulțimea strânsă lângă turn, Jesmiah a tăcut. Când au dat colțul și fata a văzut civilii îngrămădiți înapoia unui zid de legionari înarmați până în dinți, picioarele au lăsat-o și s-a prăbușit la pământ, strângându-și fratele la piept.

– Nu vreau să merg! Nu vreau! Nu vreau să mor! Nu mai fac niciun pas!

– Ba o să mergi, a spus Macro cu fermitate. Ridică-te. Imediat!

– Nu... Te implor.

– În picioare! a spus Macro și a tras-o sus, ținând-o nemișcată.

Fata și-a aruncat ochii spre fratele ei mai mic, apoi spre bărbat.

– Dacă eu trebuie să mor, măcar ia-l pe fratele meu și ai grijă să trăiască.

– Nu pot.

– Te rog!

– Nu. Cum să mă ocup eu de un sugar? E fratele tău. Trebuie să rămână cu tine. Să mergem.

Macro a ridicat-o de la pământ, luând-o în brațe și a pășit hotărât spre poartă. Jesmiah a amuțit, a închis ochii și a început să mormăie ceva ce semăna a rugăciune. Bărbatul a aruncat o privire spre ea, după care a rămas cu ochii fixați drept înainte. Și-a croit drum cu umărul prin șirul de legionari și a așezat-o cu picioarele pe pământ fără menajamente, după care s-a îndepărtat de ea și a arătat spre mulțime.

– Gata. Acum du-te și alătură-te poporului tău.

Ea s-a uitat încă o dată spre el cu ochi plini de dispreț, apoi, apărând capul fratelui cu umărul, a mers încet printre oamenii care se văicăreau și plângeau, până când a ajuns chiar în fața porții închise. Ca să fie prima alungată din citadelă. Prima care să fie măcelărită de rebeli. S-a întors și a privit acuzator către Macro. El s-a uitat cum unul dintre legionarii de la poartă s-a apropiat de ea, a întins mâna și i-a smuls pandantivul de aur de la gât, după care l-a pus bine în punga lui și a revenit la locul lui. Preț de un moment, Macro s-a gândit să-l pedepsească pe soldat, dar ce rost avea? Dacă nu i l-ar fi luat legionarul, pandantivul i-ar fi fost furat de pe cadavru de cine știe ce rebel. Același rebel care, probabil, ar fi putut să-l ia de la legionar peste câteva zile. Centurionul a dat din

cap cu amărăciune şi s-a tras deoparte în momentul în care ultima dintre echipele de căutare îşi purta victimele printre şirurile de soldaţi.

După ce şi ultimul dintre fugari a fost adus în mulţime, Macro a respirat adânc.

– Deschideţi poarta!

Oamenii ce aveau misiunea de a păzi poarta au scos drugul de blocare şi au tras de lanţuri. Canaturile s-au deschis cu un uruit, iar lumina roşiatică a zorilor a pătruns ca o maree în citadelă. Oamenii din mulţime s-au întors spre lumină şi, vreme de o clipă, strigătele lor s-au stins, semn că fiecare dintre ei se gândea la soarta ce-l aştepta.

– Să-i scoatem afară! a răcnit Macro.

– Pregătiţi lăncile!

Soldaţii lui au coborât vârfurile lăncilor, iar cei mai apropiaţi dintre civili s-au crispat de spaimă. Strigătele de frică şi panică s-au înălţat din nou spre cer, astfel că centurionul a trebuit să ducă mâinile pâlnie la gură şi să urle cât a putut de tare pentru a transmite ordinele.

– Cu pas rar... Înaintaţi!

Şirul de soldaţi romani s-a revărsat înainte, apropiindu-se de oamenii din mulţime. La început, nimeni nu s-a clintit, dar apoi presiunea din partea celor aflaţi cel mai aproape de vârfurile de lance i-au silit în mod inevitabil pe ceilalţi să pornească spre poartă şi oamenii au început să se răspândească de-a latul agorei.

Macro a păşit dincolo de treptele postului de control al porţii şi a urcat pe parapet. Cato se uita dincolo

de piață, către zona în care se afla platforma de artilerie a rebelilor.

– Nu este cel mai plăcut moment pentru noi, a spus Macro încet, când s-a apropiat de prietenul său.

Cato s-a uitat spre el cu un aer absent, apoi a înțeles vorbele lui.

– Nu prea este. Dar nu aveam ce face.

– Asta e o slabă consolare pentru toți amărâții ăia și pentru cei dintre noi care au trebuit să îndeplinească ordinul.

Între timp, Cato își îndreptase atenția spre pozițiile dușmane, iar Macro a oftat de neputință.

– Ce gând te roade?

– Atmosfera e foarte liniștită acolo, i-a răspuns el. Nu am văzut aproape nicio mișcare.

Centurionul și-a dus mâna streașină la ochi și s-a uitat spre curtea negustorilor, apoi spre zona templului. Două siluete – băieți, a bănuit el – își adunau niște lucruri din fața templului.

– Am înțeles ce vrei să spui.

– Bine, dar ce pun la cale?

Macro a făcut un gest din umeri.

– Să fiu al naibii dacă îmi dau seama. Dar trebuie să fie acolo. Așa cred eu. Vom afla destul de curând, după ce vor vedea mulțimea aia.

A făcut semn către civilii care se răspândeau de-a latul agorei. Mai toți au înaintat puțin, apoi s-au oprit, privind temători spre clădiri și spre intrândurile străzilor care dădeau în piață. Câțiva dintre ei, ceva mai îndrăzneți decât restul, au țâșnit către cel mai apropiat

loc ce părea adăpostit, sperând să scape înainte ca rebelii să reacționeze. Macro și-a plimbat privirea dincolo de marginea mulțimii, până a văzut silueta unei fete îmbrăcate în albastru, care ținea un copilaș în brațe. Jesmiah a păsit netemătoare către cea mai apropiată gură de stradă și a dispărut din câmpul lui vizual. Bărbatul a simțit că inima îi devine grea când și-a dat seama că îi trădase pe fată și pe frățiorul ei.

Parapetul a vibrat sub ghetele soldaților când au închis canaturile porții. Cu toate astea, nu se vedea nici urmă de dușman, iar Cato, de agitație, a bătut darabana cu degetele în teaca sabiei.

– Ce naiba mai așteaptă? a bolborosit el.

În agora, civilii și-au dat seama de tăcerea ce domnea acolo și au început să se miște cu repeziciune dinspre zona deschisă spre străzile care ieșeau din piață. Curând, zona pavată s-a golit, devenind tăcută, iar dinspre oraș nu au răsunat țipete de panică sau de ajutor.

– S-a întâmplat ceva, a spus Cato. Trebuie să aflăm ce anume.

– Ar putea fi o capcană.

– Se poate. Dar trebuie să aflăm.

– Bine, a cedat Macro. S-a întors și a trecut de cealaltă parte a postului de control de la poartă, strigând către legionarii de dedesubt. Centurion Braccus!

– Da, domnule.

– Trimite afară două secții. Să verifice zona templului și curtea negustorilor. Cere-le oamenilor tăi să revină cu un raport cât de curând posibil.

– Am înțeles.

Braccus s-a răsucit către cel mai apropiat dintre oamenii lui și i-a transmis ordinul. Câteva momente mai târziu, unul dintre canaturi s-a tras în lături cât să le permită legionarilor să iasă în șir indian. De pe parapet, Macro și Cato i-au urmărit răspândindu-se, un grup pornind oblic prin agora, către templu, iar celălalt, direct spre poziția pe care rebelii o fortificaseră pentru a proteja bateria de artilerie. Au dat colțul și au dispărut din vedere. La scurt timp, cei doi i-au văzut pe câțiva dintre soldați deplasându-se de-a lungul zidului. Apoi comandanții de secții s-au întors în goană spre citadelă.

Macro și-a dus o mână la gură și a strigat spre ei.

– Ce ați descoperit?

– Nimic, domnule. Au plecat. Au lăsat totul vraiște. Catapultele sunt tot acolo. Tot astfel și un berbec neterminat. Rebelii au dispărut.

Macro s-a întors spre Cato.

– Ce se petrece? De ce au renunțat la asediu? Și, la urma urmelor, unde au plecat?

– Nu-mi place. Ar putea fi totuși o capcană.

Macro a surâs strâmb.

– Hai să privim partea bună a lucrurilor. Nu se vede nici urmă de vreun cal troian.

Tânărul i-a aruncat o privire iritată prietenului său.

– Bine. Îmi pare rău. Nu e momentul pentru așa ceva.

– Adevărat.

Macro și-a desfăcut baretele coifului și l-a scos de pe cap. Părul scăldat în sudoare îi era lipit de țeastă,

iar el și-a trecut degetele peste buclele negre. Apoi a lovit cu pumnul în parapetul de piatră din fața lui.

– Ce naiba au uneltit? Dacă nu sunt acolo, cred că au părăsit orașul în timpul nopții. Dar de ce ar fi făcut așa ceva?

Apoi Cato și-a adus aminte de tratativele pe care le avusese cu prințul Artaxes și de omul care se repezise spre el ca să-i aducă un mesaj. Cu ochii sclipind de emoție, s-a întors spre Macro.

– Longinus! Pesemne că patrulele lor au văzut armata lui apropiindu-se. Rebelii au fugit.

– Longinus?

– Da. Despre asta trebuie să fie vorba! Cato l-a lovit amical pe Macro peste umăr. Suntem salvați!

– Las-o mai moale, l-a prevenit centurionul. Dacă e vorba de Longinus, atunci unde este? Pe de altă parte, ar fi trebuit să mărșăluiască repede ca vântul ca să ajungă atât de curând la Palmira.

Prefectul celei de-a Doua Ilire a alergat spre cel mai apropiat turn și a urcat treptele câte două odată. Ajuns în vârf, cu inima bătându-i sălbatic, a dat fuga spre cel mai apropiat parapet și a examinat orizontul dincolo de oraș. La început, nu a distins nimic. Apoi, departe spre răsărit, a observat o dungă subțire de praf dincolo de un deal scund. Acolo se afla probabil Artaxes, gonind către aliații lui parți.

Cato și-a plimbat ochii spre miazănoapte, apoi spre apus și a văzut o altă pată pe cer. Și-a azvârlit brațele spre ea.

– Acolo! Macro, uită-te într-acolo!

De jos, prietenul lui i-a urmat sfatul şi, după ce şi-a mijit ochii câteva clipe, a scos un chiot şi a ridicat pumnul spre cer.

– Suntem salvaţi! S-a răsucit spre ceilalţi oameni de pe metereze. E Longinus! Generalul Longinus!

Strigătul a fost preluat de toţi cei de pe ziduri şi de cei aflaţi jos, lângă poartă, astfel că citadela răsuna de uralele apărătorilor. Toată oboseala şi foamea din ultimele zile a fost uitată, iar soldaţii au început să ovaţioneze şi să râdă, lovindu-se prieteneşte unii pe alţii peste spate. Cato a coborât în fugă din turn şi l-a prins de braţ pe Macro.

– Am reuşit! Am rezistat! Apoi a încercat să ia o atitudine ceva mai oficială. Felicitări, domnule!

Centurionul a făcut un semn prin care respingea laudele.

– A fost cât pe ce. Dacă mai treceau câteva zile...

– Acum nu mai contează, l-a întrerupt Cato. Suntem salvaţi!

– Salvaţi! a exclamat Macro dând din cap. S-a uitat peste agora, spre strada pe care pătrunsese Jesmiah pentru a-şi înfrunta soarta. Da, suntem salvaţi. Cu toţii.

28

– Aţi reuşit să faceţi ceva ieşit din comun, a spus generalul Longinus. În concordanţă cu cele mai bune tradiţii ale armatei noastre. Vă asigur că voi vorbi despre faptele voastre când voi întocmi raportul către Roma.

– Vă mulţumim, i-a răspuns Macro.

Se aflau în sala de audienţe a regelui, situată în citadelă. Regele Vabathus şi sfetnicii lui reveniseră cu mercenarii greci în spaţiul de primire mult mai comod din palatul regal de la celălalt capăt al oraşului. În primul rând, Maiestatea Sa îi adresase cele mai calde mulţumiri generalului Longinus, apoi deschisese porţile pentru armata lui, pe de o parte din dorinţa de a întări prietenia sa cu Roma, dar mai mult pentru a se răzbuna pe acei locuitori ai oraşului care îl sprijiniseră pe Artaxes sau cel puţin nu făcuseră niciun gest pentru a i se opune. Longinus îi mulţumise pentru propunere, dar refuzase, pentru că nu-şi îngăduia ca armata lui să se compromită din cauza beţiilor şi a jafurilor. Imediat după încheierea întâlnirii cu

regele, Longinus stabilise o discuție cu cei doi ofițeri care comandaseră coloana de sprijin. Împreună cu Sempronius și personalul apropiat lui, el le adresase felicitări, astfel că acum venise vremea să se apuce din nou de treabă.

– Raportul vostru arată că prințul Artaxes a părăsit orașul ieri-seară. Vom avea un avantaj de sub treizeci de kilometri. Vreau să pornesc după el imediat ce coloana mea este aprovizionată cu apă și hrană. Am ales riscul de a lăsa majoritatea convoiului cu bagaje tocmai la Chalcis, ca să pot ajunge la Palmira cât mai repede. Dacă îi voi ajunge din urmă pe rebeli, îi vom distruge cu totul. Sigur suntem mai puternici decât armata de strânsură a prințului Artaxes.

Cato nu se îndoia. Longinus venise cu două legiuni, a Zecea și a Treia, precum și cu câteva cohorte de ajutoare. A Șasea fusese lăsată să apăre provincia. Doar un lucru îl îngrijora pe prefect în privința alcătuirii armatei lui Longinus, de aceea și-a dres glasul.

– Domnule...

– Da, prefect.

– Prințul Artaxes a spus că o armată parță este la două sau trei zile de marș de Palmira. Asta a fost ieri. Dacă spunea adevărul, atunci riscăm să îl ajungem din urmă după ce-și va uni forțele cu parții.

Longinus a confirmat cu un gest.

– Cu atât mai bine. Iscoadele mele mi-au spus că parții nu ar putea pregăti o armată mare în următoarele luni. Îi vom zdrobi pe rebeli și, în același timp, le vom da parților o lecție. După ce vor fi înfrânți, nu

vor mai îndrăzni să se amestece în treburile Palmirei ani buni.

– Sunt convins că aveţi dreptate. Dacă îi înfrângem.

– Dacă? a întrebat Longinus şi a zâmbit. Ai îndoieli că îi vom zdrobi?

– Nu, domnule. Sigur că nu, cu condiţia să luăm măsurile necesare de prevedere.

– Prevedere? La ce te referi, prefect?

Cato a făcut o scurtă pauză ca să analizeze cea mai bună modalitate de a-şi prezenta părerile. Nerăbdător, generalul Longinus şi-a schimbat poziţia pe scaun. Ei? Spune!

– Aveţi aici două legiuni, dar mai mult decât orice e nevoie de cavalerie. Dacă armata se confruntă cu parţii, este esenţial să aveţi forţe egale în ce priveşte călăreţii.

– Aha, a răspuns Longinus, însoţindu-şi răspunsul cu o mişcare din cap. Pesemne că mă socoteşti necugetat pentru că nu cunosc legendarul arcaş călare din armata parţă. Prefect, permite-mi să-ţi dau asigurări. Legiunile Romei sunt pe potriva oricăror călăreţi sau arcaşi care au existat vreodată. Faptul că amicii noştri parţi au socotit cu cale să combine cele două roluri nu atârnă prea mult.

– Nu aţi vorbi astfel, dacă aţi fi fost alături de noi în deşert când am luptat împotriva unei forţe reduse de arcaşi călări. De n-ar fi fost prinţul Balthus şi oamenii lui...

– Atunci, e foarte bine că prinţul şi ai lui se alătură forţelor noastre. Chiar oamenii lui îşi caută caii de care au nevoie.

– Balthus va veni cu noi? a intervenit Macro. De ce?

– Tatăl lui a oferit serviciile fiului său şi mă bucur să adaug câte ceva la forţele mele. Aceşti oameni ar putea fi de folos ca iscoade, ca să-i scutească pe ai noştri de o asemenea treabă. Cred că vom avea suficienţi oameni călare ca să contracarăm orice ameninţare din partea arcaşilor călări. Te-ai liniştit?

– Sincer să fiu, nu, domnule, a spus Cato.

Generalul Longinus s-a încruntat.

– De ce, mă rog?

– În cea mai mare parte, deşertul este teren pentru cavalerie. Acolo nu-ţi poţi apăra flancurile. Nu poţi împiedica duşmanul să te ocolească pentru a te ataca din spate. Eu nu m-aş angaja într-o bătălie, decât dacă mi-aş putea alege condiţiile, un loc în care terenul permite unei forţe mari de infanterie să înfrunte inamicul cu flancurile asigurate, ori aş folosi terenul accidentat pentru a încetini deplasarea cailor. Dacă surprind coloana în deşert deschis, parţii pot lovi din orice direcţie, îşi lansează săgeţile şi se retrag înainte ca forţa noastră de cavalerie să se apropie de ei.

– Asta nu ar fi decât o hărţuială, prefect. Nu ne-ar împiedica să avansăm contra forţei lor principale.

– Bine, dar forţa lor principală este cavaleria, domnule. Asta este problema. La început, totul ar părea o serie de atacuri de hărţuială. Ne vor ademeni ca să pătrundem mai adânc în deşert, rărind mereu rândurile

oamenilor noştri şi făcându-i să trăiască sub ameninţarea unor ploi de săgeţi slobozite pe neaşteptate.

– Atunci, cum să fac, prefect? a întrebat generalul, în glasul căruia apăruse sugestia că e exasperat. Să renunţ la înaintare, lăsându-i pe Artaxes şi pe rebelii lui să scape?

– Cu tot respectul, da, domnule. Exact aşa aş proceda.

– De ce?

– Avem Palmira. Nu există ceva care să aibă valoare strategică între acest loc şi Eufrat. Dacă parţii vor război, atunci să ne atace aici, în condiţiile impuse de noi. Într-un război de uzură, atacând zidurile oraşului, ar suferi pierderi mari. Iar în ceea ce-l priveşte pe prinţul Artaxes, el nu poate spera decât să trăiască surghiunit în Parţia. Rebelii vor trebui să stea acolo, alături de el, ori să revină în Palmira pentru a încerca să obţină iertarea regelui. Artaxes nu mai e o forţă. Îl putem ignora.

– Eu nu-l voi ignora. Nu vreau să cedez iniţiativa duşmanului. Îl voi găsi şi-l voi înfrânge. Nu le permit să sfideze Roma.

– Sunt convins că aşa a gândit şi generalul Crassus.

Longinus a respins ideea cu un gest.

– Crassus a fost un nepriceput. S-a aventurat prea adânc în teritoriul inamic. Eu plec după o bandă de rebeli. Desigur, dacă acolo există o forţă a parţilor, va trebui să luptăm cu aliaţii lor parţi, ori să renunţăm la idee. Dacă se va întâmpla asta, îl vom prinde în cleşte pe prinţul Artaxes, dovedind astfel inutilitatea

oricărei alianțe cu Parția. Acum suntem în avantaj. Generalul Longinus a zâmbit încurajator. Înțeleg prin ce ați trecut tu și centurionul Macro în ultimele zile, astfel că voi și oamenii voștri vă puteți odihni ca să vă recăpătați forțele. Dacă nu sunteți pregătiți să vă alăturați campaniei, ar fi mai bine să rămâneți aici.

Cato a clătinat din cap.

– Nu avem nevoie de odihnă. Suntem gata de luptă.

– Foarte bine. Voi avea nevoie de fiecare om ca să pornesc în urmărirea rebelilor și ca să-i zdrobesc. Așadar, prefect, dacă nu mai altceva de spus...

Longinus a tăcut o clipă și l-a țintuit pe Cato cu o privire severă, parcă sugerându-i să nu mai aibă îndrăzneala de a-i sta în cale. Sempronius a făcut un pas înainte.

– Generale, îmi îngădui să spun ceva?

Longinus și-a aruncat ochii spre ambasador.

– Da. Ce este?

– Acești ofițeri și-au dovedit curajul și priceperea în repetate rânduri, nu numai în apărarea citadelei, ci luptând ca să traverseze deșertul, dar în primul rând pentru a pătrunde în citadelă. Nu mă îndoiesc de bărbăția lor și nici de capacitatea lor de a înțelege dușmanul și tactica lui. Ai face bine să le urmezi sfatul.

– Chiar așa?

Longinus s-a întors către mica lui suită de ofițeri, în primul rând tineri tribuni ajunși la prima lor funcție militară. Acești au zâmbit cu aer de cunoscători. Cato a simțit că îi fierbe sângele în vine. Ce știau ei despre lupta în deșert? De unde să știe ei așa ceva, când

abia își părăsiseră casele elegante din Roma? Singurele acțiuni la care participaseră de la sosirea în răsărit fuseseră în lupanarele Antiohiei și în alte bordeluri din orașele siriene unde existau garnizoane ale legiunilor romane. Brusc, a simțit întreaga povară a oboselii și a înțeles că nu putea face nimic pentru a-l convinge pe Longinus să-și schimbe planurile. A aruncat o căutătură spre Macro și, resemnat, și-a lăsat capul în piept. Longinus a băgat de seamă gestul și a continuat după ce și-a prins mâinile la spate.

– Gata. Discuția s-a încheiat, domnilor. Vreau ca oamenii noștri să pornească în marș imediat ce se completează proviziile. Îngrijiți-vă să se dea ordinele corespunzătoare. Sempronius, dacă nu te superi, aș dori să stau de vorbă singur cu cei doi ofițeri.

Sempronius s-a uitat fix la general, apoi a dat din cap.

– Cum dorești. Prefect, mă găsești în apartamentul meu. Te rog să fii amabil să treci pe la mine înainte de a părăsi orașul.

– Am înțeles.

Ofițerii de stat major au salutat și au ieșit din încăpere unul după altul, împreună cu ambasadorul. Longinus a așteptat până când ultimul ieșit a închis ușa, după care s-a întors spre Cato.

– Ce te-a apucat să-mi pui la îndoială autoritatea așa?

– Datoria mea e să-mi exprim părerea ca profesionist.

– La naiba cu părerea ta de profesionist! Ești un subordonat oarecare, un prefect temporar. De ce crezi că v-am trimis pe tine și pe Macro până aici? Pentru

că erați cei mai buni oameni pentru această misiune? Trezește-te, Cato. V-am ales pentru că puteați fi sacrificați. Pentru că voiam să vă scot din calea mea. Pentru totdeauna. Voi doi nu sunteți decât iscoadele preferate ale lui Narcissus. Nu sunteți nicidecum soldați. E un miracol că ați ajuns aici. Ați avut noroc chior. Poate că tocmai de aceea este bine că vă alăturați armatei mele. S-ar putea ca norocul vostru să se prindă și de noi. Longinus a făcut o pauză și, pentru prima oară, prefectul a văzut că generalul are unele îndoieli în legătură cu hotărârea de a porni în urmărirea lui Artaxes.

– Ați încheiat cu noi, domnule? a întrebat Macro, cu un aer morocănos.

Longinus l-a privit țintă o clipă apoi a încuviințat din cap.

– Pregătiți-vă oamenii de marș. Vă veți așeza în spatele coloanei, acolo unde vă este locul. Iar acum pieriți din ochii mei!

Sempronius s-a rezemat de speteaza scaunului și a mișcat din cap.

– Cato, nu am ce face. Sunt doar ambasador. Am fost trimis aici să închei o înțelegere cu regele Vabathus și nimic mai mult. Longinus are o autoritate mult mai mare decât mine. Dacă e hotărât să continue campania începută, așa va face.

– Dar e o prostie, i-a răspuns Cato. Pleacă în urmărirea lui Artaxes cu provizii de apă și hrană doar pentru câteva zile. Dacă nu izbutește să dea piept,

va fi silit să se retragă. Iar dacă ia hotărârea de retragere prea târziu, cine știe câți oameni va pierde pe drumul de întoarcere...

– Sigur știe asta, a zis Sempronius. Nu e chiar neghiob. Îl cunosc destul de bine ca om. E ambițios.

– Ambițios? a întrebat centurionul, râzând cu amărăciune. Vai, este mai ambițios decât îți închipui!

Sempronius l-a privit fix.

– Ce insinuezi?

– Nimic, a spus Macro și a făcut cu un semn de lehamite. Oboseala își spune cuvântul. Nu insinuez nimic. E mai degrabă un vânător de glorie, ca mulți de felul lui.

– Am înțeles, i-a răspuns Sempronius stăpânit.

S-a întors apoi spre fiica lui, care se așezase alături de Macro:

– Draga mea, nu vrei să ne aduci un urcior cu vin?

– Vin? a întrebat Iulia, surprinsă. Acum?

– Desigur. Oamenii aceștia urmează să plece la război. Merită să bea ceva. Găsește vin din cel bun. Cred că administratorul mai are câteva urcioare.

Iulia s-a încruntat.

– De ce nu trimiți pe altcineva după vin, tată?

– Prefer să te duci tu, draga mea, și chiar acum.

Câteva secunde, Iulia nu s-a mișcat, iar tatăl ei s-a uitat la ea stăruitor. Cu un oftat de nemulțumire, s-a ridicat de pe canapea și s-a dus spre ușă, pe care a trântit-o când a ieșit.

– Chiar trebuia? a întrebat prefectul.

– E fiica mea. Fac asta pentru a o proteja. Ceea ce înseamnă că, spre binele ei, există anumite lucruri pe care nu trebuie să le cunoască. Cum ar fi situația cu Longinus. Niciunul dintre voi nu e cinstit cu mine. Ce se întâmplă?

Cato a zâmbit.

– Domnule, cum ai spus, sunt lucruri pe care e primejdios să le cunoști.

– Asta e o prostie, a spus Macro, într-o izbucnire de frustrare. M-am săturat de toate, Cato. Sunt soldat, nu iscoadă.

– Macro, l-a prevenit prefectul, nu face asta!

Centurionul a clătinat din cap.

– O să spun ce gândesc, ce naiba! Dacă ticălosul de Longinus ne va duce la dezastru, e bine să știe cineva și motivul. Cineva care se poate întoarce la Roma ca să spună adevărul.

– Despre ce adevăr este vorba? a întrebat Sempronius.

– Longinus a prins gust pentru purpuriu, a spus Macro. Atât de ambițios este.

– Adevărat? l-a întrebat Sempronius pe Cato.

Acesta s-a uitat mânios la Macro, a tras aer în piept și s-a resemnat să explice situația.

– Așa socotim noi. Nu avem suficiente dovezi. Se pricepe să-și ascundă adevăratele intenții. Cred că despre asta este vorba. Vrea o victorie. Ca să-și creeze o reputație bună și să dovedească Romei și împăratului că e un bun slujitor. Tot de aceea ne-a trimis pe mine și pe Macro înaintea coloanei principale.

A fost convins că nu vom reuși. Se pare că eram sortiți pieirii. Asta însemna că scăpa de cineva care îl poate acuza.

Sempronius s-a uitat la amândoi și abia după aceea a vorbit.

– Dacă este așa înseamnă că face eforturi mari ca să scape de voi.

– Are motive întemeiate ca să ne vadă morți.

– Nu sunteți ofițeri obișnuiți, așa e?

Prefectul nu a răspuns, însă i-a aruncat o privire de avertisment centurionului, care a ridicat din umeri și a privit pe fereastră.

Sempronius a lăsat ca tăcerea stânjenitoare să mai dureze o vreme, apoi și-a dres glasul.

– Vreau să știți că sunt un slujitor credincios al împăratului Claudius. Puteți avea încredere în mine. Dar mai e ceva. Sunt conștient că între voi există ceva mai mult decât o prietenie trecătoare, iar fiica mea mi-a spus totul, Cato. Totul, înțelegeți? Iată, să presupun că înseamnă că dorești s-o iei de soție?

Cato a depus un efort mintal considerabil ca să facă față direcției neașteptate în care se îndrepta discuția. Sentimentele lui puternice față de Iulia intrau în conflict cu necesitatea de a păstra secret adevăratul scop pentru care el și Macro fuseseră trimiși în partea de răsărit a Imperiului. Sempronius a intuit dilema în care se zbătea, de aceea a continuat:

– La fel ca Longinus, nu sunt prost, Cato. Simt mâna lui Narcissus în tot ce se întâmplă. Ca părinte al Iuliei, înainte de a consimți la căsătoria ei cu tine,

trebuie să știu că va trăi în siguranță. Că nu va fi în primejdie dacă își leagă destinul de al tău. Sunt conștient de riscurile vieții de soldat. De asemenea, cunosc riscurile care îi pândesc pe cei care lucrează pentru Narcissus. Nu-ți cer decât să fii sincer cu mine. Ești agent imperial?

Prefectul s-a simțit prins în capcană. Nu avea să-i fie ușor să scape. Iar un răspuns ocolit nu îl putea scuti de demascarea adevărului. Pe de altă parte, era evident că Sempronius bănuise aproape tot ce i-ar fi putut destăinui prefectul. Știa deja că ei doi lucrează pentru secretarul împăratului.

– Am fost trimiși în răsărit de Narcissus ca să îl urmărim pe Longinus, a recunoscut Cato abătut. De când Narcissus îi forțase să accepte slujba, Cato și Macro se treziseră în situații primejdioase, ca acelea trăite în rândurile Legiunii a Doua. Cato dorea mai mult ca niciodată să revină la cariera militară, scutită de uneltiri secrete și lupte cu iz politic, domeniul secretarului imperial. A respirat adânc și a continuat: Narcissus bănuiește că generalul se pregătește să folosească legiunile răsăritene ca să reclame tronul. Eu și Macro am reușit să-i dejucăm planurile, iar acum încearcă să ascundă urmele. Dacă ni se întâmplă ceva, să-i comunici lui Narcissus că a avut dreptate, dar am avut prea puține dovezi ca să susținem acest fapt. Domnule, nu suntem agenți imperiali. Eu și Macro suntem soldați. Numai că am fost prinși în acest joc cu Narcissus.

Sempronius a zâmbit întristat.

– Nu aţi fi primii cărora li se întâmplă. Aşa procedează Narcissus. Pe unii îi recrutează făţiş. Pe alţii îi mituieşte. Alţii lucrează cu el sub ameninţare. Oamenii ca voi sunt aspiraţi treptat în lumea uneltirilor şi a conspiraţiilor. Eu vă sfătuiesc să vă îndepărtaţi cât mai mult de el, dacă veţi supravieţui acestei campanii. Indiferent de recompensele pe care vi le-ar oferi, întoarceţi-vă la cariera militară şi nu mai faceţi altceva.

– Ar fi foarte bine, a mormăit Macro.

– Nimic nu mi-ar plăcea mai mult, a răspuns prefectul. S-a aplecat în faţă, încrucişându-şi braţele pe tăblia mesei.

– Şi Iulia?

– Iulia?

– Am permisiunea ta să mă căsătoresc cu ea?

Sempronius s-a uitat o clipă la tânărul ofiţer.

– Nu. Deocamdată, nu.

Răspunsul l-a izbit pe Cato drept în inimă, cu forţa unui baros, dar a alungat valul de amărăciune şi disperare care ameninţa să-l cuprindă cu totul.

– De ce?

– După cum singur ai recunoscut, zilele următoarele vei avea de înfruntat mari primejdii. Cu toate acestea, dacă supravieţuieşti şi revii la Palmira nevătămat, dacă îţi închei activitatea în estul Imperiului, atunci îţi voi da consimţământul. Dar numai atunci.

Cato a simţit o undă de uşurare, temperată de conştientizarea greutăţilor pe care le va avea de înfruntat şi a dat din cap cu un aer sumbru.

– Voi supravieţui.

Ușa s-a deschis și Iulia a intrat în încăpere aducând o mică amforă cu dop și patru cupe de argint.

– Este ultima amforă cu vin falernian? a întrebat Sempronius, recunoscând vasul.

– Doar ai zis să aduc vin bun, tată.

– Da. Adevărat. Bine, atunci să închinăm.

Sempronius a luat amfora și i-a scos dopul. Aroma fructată și delicată a vinului a plutit în aer. A turnat cu atenție în fiecare cupă, apoi a pus dopul la loc.

De departe s-a auzit un sunet de bucină.

– Sună adunarea, le-a explicat centurionul lui Sempronius și Iuliei. S-a întors spre Cato. Să bem repede. Va trebui să plecăm.

– Așteptați puțin, a spus Sempronius. A aruncat o privire spre Iulia și a ridicat cupa.

– Vă rămânem recunoscători pentru ce ați făcut în Palmira. Nu cred că există doi ofițeri mai destoinici în toată armata romană. Roma are nevoie de voi. Propun să închinăm în cinstea voastră. Să vă întoarceți teferi!

Macro a râs.

– Să bem pentru întoarcerea cu bine!

A ridicat cupa și a golit-o dintr-o înghițitură, apoi a pus-o pe masă cu un pocnet scurt. Și-a lins buzele și a zis:

– Bună picătura de vin!

Sempronius, care apucase să-l soarbă pe al lui, s-a crispat puțin când a văzut cupa goală.

– Dacă aveam timp, vă mai ofeream o cupă.

– Mulțumim. Ești foarte amabil.

Macro a luat amfora de pe masă și a pus-o sub braț.

– Atunci, îl luăm pe ăsta pentru drum. Să mergem, Cato!

Iulia a întins mâna peste masă și l-a prins de degete. S-a uitat rugător în ochii lui.

– Să te întorci!

Cato i-a simțit apăsarea caldă a degetelor și i-a mângâiat cu degetul mare pielea delicată din dosul palmei.

– Mă voi întoarce. Jur pe tot ce e sfânt.

29

Armata a pornit pe drumul comercial pe care Artaxes se retrăsese cu o noapte în urmă. Generalul trimisese două cohorte de cavalerie și legionari drept cercetași, pentru a declanșa lupte de hărțuială cu ariergarda dușmană, în încercarea de a-i încetini deplasarea. Restul armatei se târa într-un nor de praf care le umplea oamenilor plămânii, făcându-i să-și țină întredeschiși ochii care lăcrimau. Unii încercau să-și pună eșarfe peste gură, ca să mai oprească praful, cu toate că era chinuitor și îi făcea să resimtă și mai acut arșița.

Firește, cel mai rău loc din coloana de marș era acela din spate, unde Macro și oamenii lui mergeau în spatele Legiunii a Zecea, după care veneau Cato și a Doua Iliră. În flancuri călăreau prințul Balthus și micul său contingent de arcași călări, acum înzestrați cu puținii cai lăsați în urmă de rebeli. Cato și Macro pășeau alături de soldații lor, când Balthus s-a apropiat de ei și a descălecat, ducându-și animalul de căpăstru în momentul în care a ajuns lângă ei.

– Iată-ne din nou împreună, prieteni, le-a spus el binedispus. De data asta situația s-a răsturnat și fratele meu e pe fugă. Ha-ha, când o să-l prindem, mă rog lui Bel ca săgeata sau sabia mea să-i ia viața.

Macro a clătinat din cap.

– Cred că a fost foarte amuzant să creșteți mari în familia voastră...

– Familie? a repetat Balthus și a rămas pe gânduri. Palatul regal nu este un cămin, centurionule. Iar oamenii care trăiesc acolo nu alcătuiesc nicidecum o familie. Încă din copilărie știi că frații îți sunt rivali. Rivali de moarte. Imediat ce regele alege succesorul, frații lui devin în cel mai bun caz persoane supărătoare și, în cel mai rău caz, concurenți nemiloși. Așa a fost mereu. Știai că tatăl meu a fost cel mai vârstnic dintre cinci frați? Câți crezi că mai sunt astăzi în viață?

Macro a făcut un gest din umeri.

– De unde să știu eu?

– Unul.

– Unul? s-a mirat Cato. Și unde este?

– Nu ți-ai dat seama? Și Balthus a părut amuzat. Este Thermon. Fratele cel mai mic al tatei. Iar el trăiește doar pentru că tatăl meu a dat poruncă să fie castrat, astfel încât în cadrul familiei să nu existe rivali pentru mine și frații mei.

Macro s-a încruntat.

– În numele zeilor, regatul ăsta e foarte ciudat.

– Așa ți se pare? a ridicat Balthus din sprâncene. Dar la Roma lucrurile stau altfel? Ce s-a întâmplat cu fostul vostru împărat? Mă refer la Gaius Caligula.

Nu a fost măcelărit de oamenii din propria gardă de corp? Centurionule, nu sunt chiar un provincial neştiutor. Am citit multe cărţi. Multe istorii. În primul rând pe a voastră. Şi aveţi cu adevărat un trecut unic prin violenţă.

– Ce vrei să insinuezi?

– Înainte de Cezar Augustus, câţi dintre oamenii voştri au murit luptând unul cu altul? Generalii voştri şi marii oameni de stat s-au sfâşiecat unii pe alţii ca nişte fiare aruncate într-o groapă. Şi au pornit cu mari armate împotriva rivalilor. E de mirare că aţi mai rămas destui ca să conduceţi imperiul.

Macro s-a oprit brusc şi s-a întors spre prinţ.

– Ai venit până aici doar ca să mă ataci pe mine şi să vorbeşti de rău imperiul?

– Nu, nici gând, a răspuns Balthus zâmbind. Nu am ţinut să te jignesc. Am vrut doar să spun că mă bucur că am prilejul de a lupta din nou alături de tine. Mai ales după atmosfera chinuitoare din citadelă.

– A existat un motiv pentru asta. Nu pot să spun că mi-a priit să fiu acuzat de crimă.

– Nici mie.

– Da, dar cine beneficiază de dispariţia lui Amethus? Asta este întrebarea.

Cato a aruncat o privire spre prietenul lui.

– Ai citit din Cicero?

– Mă plictiseam. Ce altceva puteam face când tu erai mereu lângă aristocrata aia?

– O cheamă Iulia, a spus Cato.

– Am înţeles asta.

– În orice caz, prinţe, aş spune că tu ai avut de câştigat mai mult decât are Roma prin moartea lui. E logic.

– Logic? Faci asta să sune ca o acuzaţie.

– Dacă ţii neapărat.

– Ascultă-mă. Nu eu l-am ucis pe fratele meu.

– Aşa susţii tu.

Încordarea dintre cei doi începuse să-l scoată din sărite pe Cato, care a privit roată spre suita prinţului, redusă acum la ceva mai mult de patruzeci de oameni.

– Unde este sclavul ăla al tău, Carpex?

Balthus s-a încruntat.

– Nu ştiu. A dispărut azi-dimineaţă, când căutam cai pentru oamenii mei.

– A dispărut? Ce s-a întâmplat?

– Nu am idee. L-am trimis la palatul tatălui meu să-mi aducă un arc de rezervă şi săgeţi, care erau în camera mea. Nu s-a mai întors. A trebuit să iau un arc de la unul dintre oamenii mei, apoi am plecat. Din câte ştiu, cred că a rămas la Palmira. Nu am habar unde s-a dus. Ciudat lucru.

– Da, a spus Cato.

În cursul asediului, Carpex nu se îndepărtase mai niciodată de stăpânul lui.

– Dacă a hotărât să fugă, va plăti scump asta când voi da de el.

– Dar de ce să fugă? a întrebat Macro. O duce la fel de bine ca orice sclav şi chiar mai bine decât mulţi alţi liberţi.

Cato a surâs.

– Mă îndoiesc că a văzut lucrurile aşa când a trebuit să trecem prin canalizare. Poate de aceea a fugit. S-a săturat să stea în scârnă.

– Ei, în cazul ăsta, a făcut cel mai înţelept lucru, a spus Macro. Am senzaţia că noi ne vom afunda curând în cea mai adâncă scârnă.

Pe la jumătatea după-amiezii armata traversase dealurile nu prea înalte dinspre răsărit, iar Palmira cu oaza ei au rămas în urmă. Generalul Longinus nu le-a permis oamenilor lui să ia decât foarte scurte pauze de odihnă, pentru că voia să ajungă din urmă forţele lui Artaxes. Pe măsură ce soarele a coborât spre orizont, armata a trecut printr-o zonă denivelată, unde făgaşele unor râuri secate se întindeau de o parte şi de alta pe distanţă de câteva mile. Apoi, drumul comercial a ajuns pe o câmpie întinsă şi plată, care, în arşiţa tremurătoare, se întindea dezolantă şi lipsită de viaţă în faţa romanilor. La kilometri depărtare în faţă, praful stârnit de ariergarda rebelilor era foarte vizibil şi oamenii rămaşi în urmă se zăreau ca nişte puncte. Mici grupuri de soldaţi călări traversau acel tărâm pustiit, dar majoritatea păstrau o distanţă precaută faţă de duşmani, iar câteodată declanşau o şarjă de scurtă durată, după care se retrăgeau şi îşi ocupau vechile poziţii.

Când soarele a apus, aerul s-a răcorit, devenind suportabil, iar oamenii armatei abia aşteptau să se oprească pentru a stabili tabăra pentru noapte. Dar nu a venit niciun ordin de oprire, astfel că soldaţii

romani au continuat să mărşăluiască osteniţi, ca un fluviu uriaş ce se scurge încet de-a curmezişul deşertului. Luna aflată în primul pătrar şi stelele asigurau suficientă lumină pentru orientare, iar umbrele se aşterneau peste nisipul întunecat. Aproape de miezul nopţii, din câte a putut aprecia Cato, coloana s-a oprit, iar ofiţerii de stat major au venit călare de-a lungul liniilor, anunţându-i pe toţi comandanţii de unităţi să meargă la generalul Longinus.

– Doar nu i-o fi trecut prin minte să declanşeze un atac de noapte, a mormăit Cato, în timp ce el şi Macro mergeau grăbiţi către partea din faţă a coloanei. Oamenilor din cele două legiuni şi din cohortele auxiliare li se îngăduise să îşi lase jos sacii de spate şi să se disperseze. Acum stăteau în fund sau lungiţi pe nisip, răspândiţi de o parte şi de alta a drumului. Susurul scăzut al conversaţiilor era prezent pretutindeni, iar Cato a detectat tonul nemulţumit din glasurile oamenilor.

– Cine ştie? i-a răspuns Macro, gâfâind de efortul depus. Se pare că generalul n-o să ne lase o clipă de odihnă până nu-i ajungem din urmă pe rebeli.

– Sper să nu plănuiască aşa ceva, altminteri oamenii vor ca şi nişte morţi pe picioare când va începe lupta.

Centurionul a bombănit.

– Vor fi morţi de-a binelea.

Un grup mare cai şi oameni aflaţi într-o latură a capului coloanei evidenţia locul în care se afla generalul, astfel că Macro şi Cato şi-au făcut drum prin

numeroasele ordonanțe, cercetași și prin zidul de gărzi de corp ale generalului.

Cel dintâi a distins silueta lui Longinus stând în fața ofițerilor strânși acolo și și-a dres glasul.

– Centurion Macro și prefect Cato, am sosit.

– În sfârșit. Atunci, putem începe. Generalul a făcut o pauză de câteva momente, până când s-a făcut liniște și ofițerii și-au îndreptat atenția spre el. A respirat adânc, apoi a spus: cercetașii au raportat că Artaxes și-a instalat tabăra puțin dincolo de dealul cel micuț care se vede la trei kilometri în fața noastră. Au reușit să vadă lumina focurilor de tabără licărind deasupra crestei. Iscoadele noastre s-au retras, așadar nu cred că știe cât de aproape de el am ajuns. Intenția mea este de a ne apropia pe culme, să alcătuim un șir, cu legiunile la centru, auxiliarii în flancuri, apoi să traversăm dealul și să-i atacăm tabăra. Având elementul surpriză de partea noastră, i-am putea face bucăți înainte ca ei să-și poată organiza apărarea. Cavaleria și cercetașii călări pot desfășura o urmărire în zori pentru a-i doborî pe cei care au scăpat cu fuga. A făcut o nouă pauză. Peste câteva ore vom fi înfrânt dușmanul, zdrobindu-i pe rebeli și ocupând tabăra. După ce parții vor afla că Palmira este în mâinile noastre și că Artaxes a fost înfrânt, nu vor avea de ales și se vor retrage.

Macro s-a aplecat spre Cato.

– Așadar, un atac de noapte. S-ar părea că ai dreptate și că omul e un neghiob.

Tânărul nu era chiar atât de sigur că așa stăteau lucrurile.

– Ar putea da roade. Dacă îi lovim înainte de a apuca să se aşeze în formaţie. Şi dacă îi copleşim numeric.

– Cu toate astea, nu-mi place ideea, a murmurat Macro. Niciunui soldat nu-i place situaţia asta. Sunt prea multe lucruri care o pot lua razna.

– Adevărat, i-a răspuns Cato cu înfocare. Nu cred că Longinus a înţeles cu ce fel de inamic se confruntă.

– Şşşt! a şuierat unul dintre centurionii care stăteau în apropierea lor. N-aţi vrea să tăceţi? Nu aud niciun cuvânt din ce spune generalul.

Macro a făcut un pas spre om, dar prietenul lui l-a prins de braţ.

– Lasă asta acum.

Preţ de un moment, Macro s-a uitat atent la Cato, apoi a făcut un gest de nemulţumire din cap.

– Bine, cum spui.

Generalul îşi încheiase cuvântarea tradiţională din ajunul bătăliei în faţa ofiţerilor, iar acum îi trimitea înapoi la unităţile lor. În vreme ce grupul de ofiţeri se destrăma, Macro a clătinat din cap.

– Nu merita efortul. Ce rost a avut să ne târâie până în fruntea coloanei şi să ne ţină o lecţie de nimic?

– Pentru posteritate, i-a răspuns Cato. Longinus îşi închipuie că va intra în istorie şi vrea ca toţi să ţinem minte acest moment.

– Eu o să ţin minte doar cât m-a obosit plimbarea asta până aici, asta e sigur.

Conduse de ofiţerii de stat major, fiecare unitate a fost îndrumată pe poziţii. În ciuda luminii scăzute

a lunii și a stelelor, coloana a șerpuit încet înainte, pe măsură ce fiecare cohortă s-a desprins din capul coloanei și s-a deplasat de-a curmezișul deșertului, la un unghi drept, croindu-și drum cu precauție pe solul presărat de pietre. Legiunea a Treia s-a organizat în dreapta drumului, a Zecea, spre stânga. Cohorta lui Macro era în flancul legiunii, iar a Doua Iliră a ocupat o poziție dincolo de ea. O altă cohortă, a Șasea Macedoneană, venea la mică distanță în urmă, ca forță de rezervă. În spatele lui Cato, prințul Balthus și-a organizat arcașii călări. Cele două cohorte de cavalerie și cercetașii călări din cadrul legiunilor au rămas în spate, așteptând dimineața pentru a-și juca rolul pregătit de general.

În cele din urmă, armata s-a așezat în poziție de luptă. O mie cinci sute de infanteriști și aproape o mie de cavaleriști stăteau în tăcere, așteptând ordinul de a înainta. Nu avea să se audă țipătul strident al bucinelor, deoarece acest lucru i-ar fi alertat pe dușmani. De acea, ofițerii de stat major ai generalului se răspândiseră la mică distanță în fața șirului, iar fiecare ținea un steguleț de semnalizare din acelea folosite de soldați pentru marcarea limitelor taberelor de marș.

În fața armatei, o mică forță de cercetași de cavalerie marca linia de înaintare. Doar o mână de călăreți dușmani și câțiva romani stăteau între armată și Artaxes dimpreună cu rebelii lui aflați dincolo de culme.

Cato a avut impresia că armata a rămas în așteptare o veșnicie. Îl dureau cumplit picioarele după îndelungatul marș de peste zi, iar mintea îi era atât de

amorțită de epuizare, încât se temea că va adormi din picioare. S-a silit să se miște într-o parte și-n alta prin fața formației, schimbând cuvinte în șoaptă cu comandanții fiecărei centurii și cu soldații care i se păreau gata să pice la pământ. S-a întors la locul lui alături de stindard și s-a răsucit către Parmenion.

– Spune-mi, ai mai luat vreodată parte la un atac de noapte?

– Da, domnule, am participat la acțiuni de noapte.

– Dar ai mai văzut o întreagă armată pornind un atac la adăpostul nopții?

– Asta nu, domnule.

Cato a rămas tăcut un moment.

– Nici eu.

– Totul va merge bine.

– Serios? a spus Cato, rânjind. Facem un rămășag în privința asta?

– Desigur, domnule, i-a răspuns Parmenion imediat, rostind în joacă bine cunoscuta replică. Și unde să trimit banii dacă veți câștiga? Au râs amândoi încet, apoi tânărul prefect s-a oprit brusc.

– Capetele sus!

La cincizeci de pași în fața lor, ofițerul de stat major ridicase fanionul și începuse să-l fluture încet dintr-o parte în alta, la fel ca toți ceilalți ofițeri așezați de-a lungul șirului. Cato s-a întors spre Parmenion.

– Transmite ordinul. Pregătiți-vă de înaintare.

– Am înțeles.

Parmenion a salutat și s-a deplasat rapid de-a lungul frontului alcătuit de a Doua Iliră, transmițând

încet ordinul. Întregul șir al armatei s-a clintit când oamenii și-au mai verificat o dată echipamentele și au ridicat scuturile. Ofițerul de stat major a coborât fanionul și a început să alerge spre centrul șirului. Ofițerii lui Cato așteptau semnalul și imediat după aceea au dat comanda de înaintare, iar a Doua Iliră a pornit în marș pe terenul deschis. Cato a iuțit pasul până când a ajuns la mică distanță în față și a putut să se uite de-a lungul armatei desfășurate, către flancul drept. Imaginea era impresionantă, chiar și în lumina sărăcăcioasă dată de lună și de stele și a simțit că devine ceva mai încrezător. Dacă reușeau atacul prin surprindere, atunci victoria ar fi fost sigur a lor. Nu se auzeau ordine strigate, nici țiuiturile stridente ale bucinelor, nici bubuiturile produse de lovirea săbiilor de reliefurile metalice ale scuturilor, nimic din vacarmul obișnuit făcut de o armată romană care se pregătește să intre în luptă. Doar scrâșnetul nisipului sub miile de ghete ghintuite care traversau deșertul și clinchetele sau zăngăniturile întâmplătoare ale pieselor de echipament atârnate pe soldați. Efectul total era copleșitor de ciudat, a gândit Cato.

Rândurile dese de soldați au traversat câmpia deșertică și, în cele din urmă, au început să urce ridicătura din fața taberei dușmane. Cato a văzut o masă întunecată pe solul din fața lui, iar când s-a apropiat de ea a distins cadavrul unui soldat palmiran, unul dintre străjerii dușmani, și-a dat el seama. La mică distanță înainte a văzut creasta ridicăturii luminată vag de focurile de tabără aprinse și îndoiala în legătură cu

planul lui Longinus, care îl apăsase până atunci, i-a cuprins mintea și a simțit un fior care i s-a întins pe toată șira spinării. Era mai multă lumină decât puteau face focurile unei forțe de mărimea pe care o comanda Artaxes. Cato a grăbit pasul și a auzit duduitul bocancilor, semn că Parmenion se apropia de el.

– Nu-mi place situația asta, a spus centurionul încet.

– Nici mie.

Terenul a început să devină neted, iar când a ajuns pe culme, înaintând câțiva pași, apoi oprindu-se, Cato a văzut focurile de tabără răspândite de-a latul deșertului. Parmenion a venit alături de el și a reușit să spună în șoaptă:

– În numele zeilor. Ce înseamnă asta?

– Este armata lui Artaxes și a aliaților lui parți, i-a răspuns Cato, vorbind rar.

Au ajuns la el înaintea noastră. Se pare că iscoadele l-au mințit pe general.

– Și acum ce naiba facem?

– Continuăm atacul, a spus Cato și a pornit din nou înainte. Trebuie. E singura șansă ce ne-a rămas. Trebuie să-i luăm prin surprindere, înainte să apuce să reacționeze.

Soldații romani din restul șirului ajunseseră pe culme și înaintaseră suficient ca să vadă tabăra dușmană întinzându-se sub ochii lor, la aproape un kilometru în față. Generalul avusese dreptate, a recunoscut Cato. Lucru cu totul improbabil, reușise să îi prindă pe dușmani pe nepregătite.

Îl judecase greşit pe Longinus.

Un corn a scos câteva note care au răsunat de-a lungul culmii. Altele au repetat semnalul. Parmenion s-a oprit şi l-a privit ţintă pe Cato.

– Ce face? Ce are de gând neghiobul ăla?

Descumpănit, prefectul a scuturat din cap. De-a lungul şirului, soldaţii romani au respectat semnalul de oprire. A simţit că i se face rău.

– Generalul şi-a pierdut cumpătul, a gândit Parmenion cu voce tare. Asta s-a întâmplat când a văzut mulţimea de soldaţi de jos. A rămas mut un moment, apoi a continuat: zeii să ne ajute de aici înainte.

– Roagă-te să fie aşa, a mormăit Cato. Pentru că am pierdut avantajul. Ia te uită.

Din vale s-au auzit imediat primele strigăte stridente de alarmă. Un moment mai târziu, bubuiturile unei tobe au răsunat până pe pantă şi, în lumina focurilor de tabără, Cato a văzut mii şi mii de oameni ridicându-se din somn şi repezindu-se să-şi ia armele şi să încalece.

30

Soldaţii armatei romane au rămas locului, privind cum inamicul începe să se organizeze. Artaxes şi rebelii lui, majoritatea infanterişti, au alcătuit un şir subţire în faţa taberei. Însă ei reprezentau un pericol ce putea fi ignorat cu uşurinţă. Mult mai îngrijorătoare erau grupurile de arcaşi călări parţi, dar şi catafracţii[1] care începuseră deja să înainteze spre terenul în pantă pe care aşteptau soldaţii romani.

– Ce face? a întrebat centurionul Parmenion, izbindu-se cu pumnul peste coapsă şi uitându-se spre dreapta, mai precis, spre centrul şirului, unde se aşezaseră generalul Longinus şi ofiţerii de stat major. De ce nu dă ordinul de atac? Dacă mai aşteaptă, va fi prea târziu.

---

[1] Cavalerie de elită folosită de armatele persane sau din Orient, alcătuită din călăreţi în armură de zale din cap până în picioare, înarmaţi cu lănci, capabilă să străpungă orice forţă de infanterie. De menţionat că şi calul era protejat de armură, rămânând expuse doar picioarele acestuia (n. tr.).

Cato şi-a dres glasul şi a păşit către subordonatul său.

– Centurion Parmenion.

– Da.

– Ţi-aş rămâne îndatorat, dacă ai păstra tăcerea. Gândeşte-te la oameni. În ceea ce îi priveşte, asta face parte din plan. Ai înţeles? Arată-te mai rezervat. Doar eşti veteran, omule. Poartă-te ca atare.

– Am înţeles.

Cato l-a urmărit câteva clipe, până s-a convins că înţelesese, apoi a făcu un semn din cap.

– Parmenion, continuă!

– Am înţeles.

Spre răsărit, la orizont apăruse o dungă subţire de lumină, care anunţa sosirea zorilor şi, moment după moment, Cato a reuşit să distingă anumite amănunte în peisajul înconjurător. Dar ordinul de înaintare nu se transmitea. Apoi, într-un târziu, un ofiţer de stat major, unul dintre tribunii tineri călare, a venit de-a lungul şirului şi s-a oprit să dea ordine fiecărui comandant.

Cato a înaintat ca să-l întâmpine pe ofiţer, care a ajuns în faţa soldaţilor din a Doua Iliră. Tribunul l-a salutat.

– Felicitări din partea generalului, a spus el pe nerăsuflate. A zis să aşteptăm duşmanul să ne atace aici, pe un teren înalt. Va da ordin de atac în momentul în care le vom dispersa rândurile. Până atunci, va trebui să protejăm flancul. Dacă se face vreo încercare

de a pătrunde în spatele liniei noastre, tu și prințul palmiran aveți misiunea de a-i reține pe dușmani.

– Am înțeles, a spus Cato, aplecându-și capul. Ne vom face datoria.

– Bine, domnule.

Au schimbat saluturi, iar tribunul și-a rotit calul și a pornit în galop spre general.

Tânărul s-a întors către Parmenion.

– Ai auzit ce-a spus?

– Da.

– Atunci, știm la ce să ne așteptăm. Trebuie să apărăm flancul, a hotărât Cato. Adună oamenii și formați un șir departe de creastă, la capătul cohortei lui Macro. Trimite pe cineva până la Balthus. Soldații lui trebuie să se alinieze în spatele nostru și să fie pregătiți să lanseze săgeți înspre parții care atacă partea din stânga a șirului.

– Am înțeles.

– Atunci, executarea. Nu suntem plătiți cu ziua.

După ce a Doua Iliră și-a ocupat noua formație, poziția de comandă a lui Cato se afla la foarte mică depărtare de cea a lui Macro, astfel că a putut să ajungă la prietenul său pentru a schimba câteva cuvinte.

Când Cato s-a apropiat, Macro, cu o expresie care îi trăda starea de oboseală, a dat din cap.

– Longinus a reușit să ruineze totul în mod minunat, a zis el. A făcut apoi semn către noua creastă care îi împodobea coiful. I-am plătit unui hoțoman din cohorta a doua cinci denari pentru asta. Acum,

când o să devenim ţinte perfecte pentru arcaşii parţi, asta înseamnă o risipă de bani.

– Aşa s-ar părea, l-a aprobat tânărul. Iar generalul pare să-şi fi vârât în cap că duşmanii vor lansa o şarjă de cavalerie spre noi.

– O să afle adevărul destul de curând.

– Şi după aceea? a întrebat Cato, coborând glasul, astfel încât să poată fi auzit doar de prietenul lui. Ce crezi că va face în continuare?

– Ce poate face? Ar trebui să mobilizăm toată cavaleria ca să îi ţintuim pe duşmani pe loc, în vreme ce legiunile ar trebui să se apropie de ei. Eu cred că Longinus va ordona retragerea în momentul când oamenii noştri vor începe să se prăbuşească.

– De acord. Va fi greu să ne retragem fără pierderi serioase.

Macro a suspinat.

– Mda, el a vrut bătălia asta. Şi are parte de ea. Necazul este că puţini vor supravieţui ca să povestească tot ce s-a întâmplat aici.

– Adevărat, a spus Cato şi s-a uitat spre cer. Se luminează de zi. Trebuie să mă întorc la oamenii mei. Mult noroc, domnule.

– Noroc şi ţie, Cato.

Şi-au strâns mâinile, iar Cato s-a răsucit pe călcâie şi a pornit spre stindardul celei de-a Doua Ilire.

În lumina crescândă a zorilor, parţii au declanşat atacul. Însă nu au recurs la şarje nebuneşti de felul celor cu care legiunile mai avuseseră prilejul să se

confrunte pe alte câmpuri de bătălie. De dat asta, grupuri reduse de arcaşi călări şi-au îndemnat caii în susul pantei şi au pornit să sloboadă săgeţi spre şirurile dese de soldaţi romani. Forţa arcurilor era atât de mare, încât unii arcaşi trăgeau drept spre ţinte, în vreme ce alţii ţinteau sus, astfel că săgeţile descriau un arc de cerc spre cer, apoi cădeau cu viteză spre sol. Venind din direcţii diferite, proiectilele i-au derutat imediat pe infanteriştii strânşi în rânduri compacte. După ce au fost loviţi primii oameni, centurionii s-au grăbit să le ordone celor două rânduri din faţă să ridice un zid din scuturi şi celor din spate să înalţe scuturile deasupra capetelor. Deşi oferea o soluţie în faţa modului de atac ales de duşmani, acest procedeu era istovitor şi nu putea fi aplicat multă vreme de soldaţii din rândurile din spate. Imediat ce şi-au dat seama că săgeţile lor nu mai aveau un efect prea mare asupra frontului roman, parţii au început să-şi îndrepte atacurile spre flancuri.

– Uite-i că vin! a strigat un auxiliar din apropierea culmii.

– Jos! a ordonat Cato. Rămâneţi înapoia scuturilor!

Oamenii s-au lăsat într-un genunchi şi au coborât capetele până când abia dacă au putut vedea pe deasupra marginii scuturilor. Cato s-a întors către Balthus şi oamenii lui şi a dus mâna pâlnie la gură.

– Pregătiţi-vă de tragere!

Balthus a confirmat ordinul şi a răcnit spre oamenii lui, care, în timp ce duduitul de copite al cailor a crescut în volum, şi-au încordat arcurile şi au pregătit

săgeţile. Apoi Cato i-a văzut, probabil cincizeci de duşmani apărând peste coama culmii, la mică distanţă de flancul roman. Când au văzut cum arăta flancul organizat de Cato, călăreţii aflaţi în primele rânduri au tras de frâie încercând să-şi întoarcă armăsarii, însă cei ce veneau din spate şi-au continuat înaintarea, străduindu-se să îşi croiască loc printre camarazii din faţă, ceea ce a creat confuzie şi pierdere de viteză. Balthus a profitat de şansa de a lovi în plin grupul foarte strâns şi imobil, devenit o ţintă ideală, şi le-a dat oamenilor lui ordin să tragă. Săgeţile au descris traiectorii arcuite peste şirurile de soldaţi romani şi au căzut, ca un văl subţire, peste parţi. Efectul a fost impresionant, a remarcat Cato. Spre deosebire de soldaţii romani, arcaşii călări nu aveau nici scuturi, nici armuri, iar săgeţile au pătruns prin robe, carne, muşchi şi oase. Câţiva oameni au căzut din şa, iar caii răniţi s-au cabrat, scoţând nechezături sfâşietoare de durere. Un al doilea val de săgeţi a sporit deruta şi numărul de victime, pentru că alţi şi alţi oameni şi cai s-au prăbuşit în norii învârtejiţi de praf. Apoi, pe măsură ce alte săgeţi loveau rândurile lor, parţii şi-au întors caii şi au pornit în galop dincolo de culmea dealului cât de repede au putut.

Imediat după aceea, oamenii din cohorta lui Cato şi din centuria cea mai apropiată a legiunii lui Macro au scos un cor de chiote. Parmenion s-a ridicat în picioare, dorind să-i reducă la tăcere, dar prefectul i-a surprins privirea şi l-a făcut să renunţe.

– Lasă-i să se bucure câteva momente. Vor avea nevoie de mult curaj pentru ce va urma.

– Prea bine, domnule.

Cato s-a ridicat și a privit terenul în fața celei de-a Doua Ilire. Probabil că Balthus și oamenii lui doborâseră aproape douăzeci de dușmani. Câțiva zăceau fără suflare, întinși pe pantă. Alții se mișcau cu greu, strigând după ajutor. Unul dintre ei, având o săgeată înfiptă în umăr, se retrăgea bălăbănindu-se dincolo de creasta dealului. Cato l-a auzit pe prinț dând un ordin, apoi unul dintre oamenii lui și-a atârnat arcul de umăr și a dat pinteni calului, care a pornit la galop. Călărețul a ocolit șirul de soldați și s-a îndreptat către cel care fugea. Având în mâna dreaptă sabia curbată, a cărei lamă sclipea, el s-a aplecat într-o parte în șa și a îndemnat calul, care a început să câștige teren față de fugar. Acesta a aruncat o privire în spate, s-a întors și a rupt-o la goană. Când a ajuns alături de part, călărețul a lovit cu sabia și o jerbă sângerie a țâșnit în aer, iar cadavrul partului s-a prăbușit la pământ. Chiotele au înghețat în gâtlejurile oamenilor preț de o clipă, după care Parmenion a ridicat pumnul spre cer și a scos un răget de triumf.

– Căsăpește-i pe ticăloși! Ucide-i pe toți!

Omul lui Balthus a făcut întocmai, mergând călare printre parții căzuți și ucigându-i unul după altul, până nu a mai mișcat nimeni, mai puțin caii răniți, care se zvârcoleau pe pământ ori zăceau pe o parte, cu nările fremătând de durere și groază, în vreme ce piepturile li se umflau și scădeau ca niște foale.

Călăreţul a şters lama sabiei de roba unuia dintre parţi, apoi şi-a mânat calul în aşa fel încât să ocolească flancul, revenind la camarazii lui în uralele reînviate ale auxiliarilor.

Când soarele s-a ridicat dincolo de creasta dealului scund, ofiţerul de stat major a apărut din nou în apropierea şirului de soldaţi.

– Generalul a ordonat retragerea, a explicat tribunul cu glas precipitat. Legiunea a Treia va forma avangarda urmată de corpul principal al cohortelor auxiliare. Apoi Legiunea a Zecea, a Doua Iliră şi contingentul palmiran vor alcătui ariergarda.

Cato a surâs cu amărăciune spre ofiţer.

– Da, domnule, a zis tribunul, uitându-se la Cato cu o expresie de nedumerire.

– Nu-i nimic. Nu e ceva care să mă surprindă, a zis tânărul şi a arătat cu degetul de-a lungul şirului. Transmite-i generalului un mesaj din partea mea. Spune-i că prefectul Cato simte că se va petrece încă un miracol. Ai reţinut?

– Da. Dar nu înţeleg.

– Tu doar transmite-i mesajul.

– Am înţeles. Şi tribunul a salutat scurt. Noroc, domnule.

Cato a făcut un semn din cap.

– Astăzi vom avea nevoie de *mult* noroc.

În vreme ce soarele se ridica încet pe cerul senin, promiţând o nouă zi de arşiţă cumplită, armata romană a început să se retragă de pe creasta dealului. Câte

o cohortă o dată, începând din centrul armatei, soldaţii s-au încolonat şi au pornit pe drumul ce ducea spre Palmira. În tot acest timp, parţii au declanşat o ploaie neîntreruptă de săgeţi, terminându-şi proviziile, după care au gonit călare înapoi spre şirul de cămile pentru a-şi umple tolbele din coşurile mari, atârnate pe spinările animalelor de povară. De-a lungul crestei, scuturile romanilor purtau urmele loviturilor de săgeată, iar în unele se vedeau săgeţi înfipte. Altele zăceau pe pământ ori erau înfipte şi stăteau la un anumit unghi, dar erau atât de dese, încât terenul arăta ca o miriște incendiată, presărată de tulpini ce nu arseseră complet. Deja fuseseră ucişi sau răniţi sute de oameni. Mai toţi răniţii puteau merge, iar aceştia se retrăgeau, alăturându-se unităţilor aflate deja pe drum. Cei răniţi grav şi care nu puteau merge pe jos, erau aşezaţi pe spinarea puţinilor catâri folosiţi pentru transportul proviziilor. Pe măsură ce fiecare unitate ieşea din linie şi cohortele strângeau rândurile, frontul roman se micşora. La mijlocul dimineţii, ultimele elemente din Legiunea a Zecea au început să se deplaseze în josul pantei, lăsând cohortele lui Macro şi Cato să asigure apărarea capătului de coloană.

– O să alcătuim o cutie, a decis Macro. Ţineţi scuturile spre exterior în marş. Vom merge mai încet, dar aşa vom pierde mai puţini oameni. Răniţii să treacă în centru. Vom transporta cât de mulţi vom putea, dar va trebui să ne ocupăm de cazurile fără speranţă. Nu vreau să-mi las oamenii pe mâna duşmanilor.

Cato a murmurat că era de acord.

– Şi pentru mine ce ordine ai? a întrebat Balthus.

– Voi avea nevoie de oamenii tăi drept coloană mobilă. Să faceţi tot ce puteţi ca să întrerupeţi atacurile lor, dar să rămâneţi la distanţă, altfel o să vă facă bucăţi.

Balthus a încuviinţat. Cei doi bărbaţi s-au privit un moment, cântărind şansele de supravieţuire. În ciuda suspiciunilor pe care le avusese până atunci privind motivele prinţului palmiran, Macro şi-a dat seama că prinţul se simţea în elementul lui pe câmpul de bătălie, astfel că romanul a simţit un respect amestecat cu ranchiună faţă de el şi i-a spus:

– Cine ajunge ultimul la Palmira dă de băut. Să pornim.

Armata se retrăgea în ritm lent, chinuită de soarele arzător: o coloană lungă de oameni în armuri călcând prin praf, ghemuiţi şi crispaţi înapoia scuturilor, aşteptând următorul val de săgeţi care să sosească şuierând prin aerul tremurător. Parţii, cu miile, se ţineau de flancurile armatei lui Longinus, călărind de-a lungul ei şi slobozindu-şi săgeţile parcă nepăsători, după care se îndepărtau ca să-şi umple din nou tolbele. Singurele elemente care îi mai deranjau erau şarjele rare lansate de cavaleriştii din rândul auxiliarilor, ce reuşeau să îi îndepărteze pe parţi, dar nu prea mult, apoi reveneau pe poziţiile lor, iar după scurtă vreme, arcaşii călări se întorceau şi îşi reluau ploaia de săgeţi. Prinţul Balthus şi oamenii lui aveau o rezervă redusă de săgeţi, astfel că le foloseau cu zgârcenie

și doar când vreun part se aventura prea aproape de ariergardă.

Având cele mai bune armuri, oamenii lui Macro au alcătuit coada coloanei și scuturile late ale legionarilor rezistau la ploaia de proiectile, în timp ce cohorta mărșăluia încet prin deșertul arzător. Când și când, câte o săgeată își găsea loc prin sau peste scuturi, lovind câte un om dinăuntrul cutiei alungite. Impactul săgeții o făcea pe victimă să se împleticească și să scoată un țipăt exploziv de durere. Câteodată, săgeata provoca o rană în carne, trecând prin ea fără să atingă osul sau vreun organ vital și atunci coada ei putea fi extrasă, iar rana era bandajată în grabă de una dintre ordonanțele medicale care aveau tot timpul de lucru. Cei răniți grav erau aruncați fără menajamente pe umărul unui camarad și transportați spre mijlocul coloanei, unde felcerul cântărea cazul cu repeziciune. Dacă existau șanse mari de vindecare, omul era pus într-una dintre căruțele mici, trase de catâri, sau pe spinarea unui animal, iar zdruncinăturile simțite la fiecare pas făceau durerile să fie și mai mari. În tot acest timp, soarele ardea tot mai puternic. Unii soldați, mai puțin prevăzători, își goliseră deja burdufurile cu apă, iar buzele le erau uscate și setea începea să le ardă gâtlejurile. În cazul celor cu șanse slabe de vindecare sau irecuperabili, felcerul scotea pe furiș din trusa lui un cuțit ascuțit pe care îl folosea cu iscusință ca să deschidă o arteră, astfel că omul sângera de moarte fără ca măcar să-și dea seama ce se întâmpla cu el. Cadavrele acestora erau abandonate împreună cu cele ale

soldaților care muriseră pe loc. Curând retragerea romană a început să fie marcată de o dâră sumbră de trupuri și echipamente presărate în urma coloanei.

După vreo oră de marș, oamenii lui Cato au trecut prin dreptul liniilor lungi de pachete ce fuseseră lăsate acolo în noaptea precedentă, când armata alcătuise linia de atac. Erau lucruri de mică valoare sau chiar inutile, dar oamenii celor două cohorte s-au răspândit în jurul pachetelor împrăștiate. Unitățile care trecuseră pe acolo înaintea lor luaseră bidoanele de rezervă și hrana, astfel că pe loc rămăseseră doar piese de îmbrăcăminte, truse de farfurii și obiecte personale, toate răspândite pe nisip. Printre acele lucruri lepădate se vedea și câte un cadavru al vreunui soldat căzut din coloana ce se afla deja departe.

– Lăsați totul acolo! a răcnit Cato la unul dintre oamenii care se aplecase pentru a scotoci într-o boccea din mătase. La ce vă trebuie lucrurile alea acum? Optio! Ia numele omului! Următorul soldat care pune mâna pe ceva să fie pedepsit cu bătaia.

– Domnule! a strigat Parmenion, alergând spre prefect și arătând cu degetul în față. Uitați-vă acolo!

Între a Doua Iliră și unitatea dinaintea lor exista un interval de mai bine de o sută de pași. A Șasea Macedoneană era o cohortă de infanterie cu un număr mai redus de soldați și fusese anexată Legiunii a Zecea. Când s-a uitat în direcția arătată, Cato a văzut o forță puternică a parților apropiindu-se de cohortă și trăgând cu arcurile de la mică distanță. Însă această manevră era doar o înșelătorie, ascunzând adevărata

amenințare. În spatele arcașilor a apărut o masă solidă de catafracți, lăncieri în armuri, călare pe cai masivi, fiecare dintre ei protejat de o mantie din zale. Aceștia au oprit caii și au așteptat până când camarazii lor și-au concentrat tirul săgeților asupra unui punct din șirul de auxiliari. În mod inevitabil, câțiva dintre ei au fost doborâți, iar ceilalți au cedat, astfel că în rândul lor s-a căscat un spațiu liber. Imediat după aceea, arcașii călări s-au tras deoparte, iar catafracții și-au năpustit caii între șirurile de soldați romani.

– Vai, nu se poate... a îngăimat Parmenion care, cu fața pământie, a urmărit cum a Șasea Macedoneană s-a topit. Soldații s-au împrăștiat în toate direcțiile, unii, în goana lor nebună, aruncându-și scuturile și chiar lăncile. Dușmanii, catafracți și arcași călări, galopau printre ei, doborându-i pe infanteriști cu împunsături de lance și cu săgeți, dacă mai foloseau arcurile. Supraviețuitorii, atâția cât rămăseseră, au fugit către a Doua Iliră, iar câțiva dintre oamenii lui Cato au început să se tragă într-o parte, ca să-i lase să treacă. În momentul în care aceștia au ajuns în siguranța cutiei organizate de ariergardă, Cato și-a umplut plămânii cu aer și a urlat:

– Strângeți rândurile! Vreți să aveți aceeași soartă ca ei? Strângeți!

Parții și-au oprit caii când i-au văzut pe auxiliari coborând lăncile și scoțând la iveală un șir de vârfuri ucigătoare către călăreți. Cel mai apropiat dintre catafracți a fost azvârlit în față în momentul în care calul lui a fost izbit în crupă de o săgeată, cât pe ce să cadă

din șa. Alte săgeți au șuierat prin aer, pentru că Balthus și oamenii lui au apărut călare și au tras în parți. Prinși între lăncile cohortei ce avansa și barajul de săgeți, parții au cedat imediat și au galopat în direcție opusă. În urma lor a rămas un adevărat covor alcătuit din cadavre și echipamente care le aparținuseră oamenilor din a Șasea Macedoneană. Rămăseseră în viață doar purtătorul de stindard și o mână de oameni strânși în jurul lui. Când cohorta lui Cato a ajuns în dreptul lor, aceștia s-au încadrat în centuria din frunte, respirând greu, stropiți de sânge și cu ochii dilatați de groază și de turbarea stârnită de luptă.

Imediat ce a văzut că dușmanii s-au îndepărtat în galop, Balthus s-a întors și a privit spre Cato, fluturând o mână. Acesta i-a răspuns și, cu un zâmbet sclipitor, prințul palmiran și-a readus oamenii pe poziția stabilită din flancul ariergărzii.

Cato s-a întors către oamenii lui și, în timp ce ei au continuat să mărșăluiască peste resturile celei de-a Șasea Macedoneană, a strigat:

– Uitați-vă bine, băieți! Asta este soarta celor care cedează teren în fața ticăloșilor de parți!

Marșul a continuat întreaga după-amiază, iar parții și-au întrerupt atacurile și s-au retras spre caravana de cămile, urmați de coloana alcătuită de oamenii lui Artaxes doar când soarele a coborât spre orizont. Legiunea a Treia, care nu mai era acum silită să mențină rândurile strânse, a alcătuit un perimetru larg, în vreme ce restul armatei s-a strecurat în locul ales să

devină tabără de noapte. Soldaţii lui Macro şi ai lui Cato au trecut ultimii printre posturile de pază, apoi legionarii şi auxiliarii au rupt rândurile, după care, epuizaţi, s-au prăbuşit grămadă imediat după ce ofiţerul de stat major i-a condus la locurile lor de dormit. Însă cei doi nu au avut norocul de a-şi găsi liniştea.

– Generalul vrea să discute neîntârziat cu toţi comandanţii de unităţi, în cortul lui, l-a anunţat tribunul pe Macro.

– În cortul lui?

– Da, domnule. În timpul retragerii, generalul a pus câţiva oameni să-i salveze convoiul cu bagaje personale.

– Foarte înţelept din partea lui, i-a răspuns centurionul pe un ton neutru. Doar n-o să avem un general care să se descurce fără confortul de rigoare, nu?

– Hm, nu, domnule. Dacă aşa spuneţi...

– Prea bine, acum poţi pleca.

În timp ce tribunul dispărea în întuneric, Macro s-a întors către Cato.

– Mă bucur să aflu că sclipitorul nostru comandant a reuşit să-şi recupereze lucrurile personale din ghearele înfrângerii. Mă întreb, asta a făcut parte din planul lui?

Au pornit printre şirurile de oameni care dormeau, unde dispoziţia sumbră a oamenilor rămaşi încă treji era evidentă, dacă judecai după tonul vocilor. Când şi când, ţipătul sau geamătul vreunui rănit răsuna pe deasupra zonei în care soldaţii epuizaţi stăteau lungiţi. În ciuda greutăţilor înfruntate în cursul zilei, instrucţia riguroasă a armatei romane făcuse ca drumurile din tabără să fie bine marcate şi astfel, în

centru, cei doi au găsit cortul generalului. La intrare ardea un mic vas pentru jăratic, iar în licărirea roşiatică a acestuia stătea de santinelă o gardă de corp a lui Longinus. Înăuntru era mai multă lumină şi imediat ce li s-a făcut semn să intre, Macro şi Cato au observat că în cort se aflau şi ceilalţi comandanţi de cohorte, dar şi legaţii celor două legiuni, care stăteau pe taburete în jurul generalului.

Longinus se afla la pupitrul său de campanie şi îl asculta pe legatul Amatius.

– Domnule, mai avem cel puţin o zi de marş până la Palmira. Mai toţi soldaţii au rămas fără apă, nu au mâncat nimic în cursul zilei şi sunt la capătul puterilor. Eu am pierdut patru sute dintre oameni, iar alţi trei sute sunt răniţi. Acelaşi lucru se poate spune despre cohortele de auxiliari anexate legiunii. Iar aici nu este cuprinsă a Şasea Macedoneană.

– Am înţeles, a răspuns Longinus, ridicând privirea şi adresându-se ultimilor sosiţi. Care este starea cohortelor voastre, domnilor?

Macro a scos tăbliţa cerată din agăţătoare şi a deschis-o dintr-o mişcare.

– Cincizeci şi doi de morţi, treizeci şi unu de răniţi, numai în cohorta mea. Treizeci de morţi şi douăzeci şi şapte de răniţi din a Doua Iliră.

Longinus a notat imediat cifrele.

– V-aţi descurcat foarte bine în ariergardă, Macro.

Centurionul a făcut un semn din umeri şi a recunoscut:

– Până acum, am reuşit.

– Adevărat. Întrebarea este, cât de departe putem merge, domnilor? Am pierdut probabil o cincime din forțele noastre. Există posibilitatea să pierdem și mai mulți oameni mâine, mai ales dacă dușmanul ne va lovi la fel de hotărât precum a făcut-o astăzi.

– Trebuie să mergem atât cât suntem în stare, i-a răspuns Amatius. Mai mult de atât nu se poate.

– Există o soluție, l-a contrazis Longinus. Am putea salva măcar cavaleria și să o trimitem la Palmira chiar în noaptea asta. Infanteria va trebui să se descurce cum poate.

Macro s-a aplecat spre Cato și i-a șoptit:

– Iar eu mă întreb care ofițer, împreună cu cortul său, va însoți cavaleria?

– Dar care ar fi celelalte soluții? l-a întrebat Amatius pe Longinus.

Longinus s-a foit și s-a așezat mai comod în jilț, apoi a privit în jur, către fețele comandanților strânși acolo.

– Domnilor, dușmanul ne-a luat prin surprindere. Parții și-au unit forțele cu cele ale lui Artaxes mai devreme decât am anticipat. A trebuit să ne retragem. Nu am avut de ales într-o astfel de situație. Am fost induși în eroare. Nu e ceva de care să ne fie rușine. Au fost mult mai mulți parți decât am fost informat. Am făcut o încercare temerară, iar cei de la Roma vor aprecia acest lucru la momentul potrivit.

– Ba nu, domnule, l-a întrerupt Amatius. Cei de la Roma își vor da seama că am greșit și încă destul de grav.

Longinus s-a uitat țintă la el, apoi pe față i-a apărut un zâmbet vag.

– S-ar părea că legatul Amatius nu este de acord cu felul în care am prezentat eu evenimentele.

– Așa este, domnule. Trebuia să atacăm.

– Să atacăm? O forță atât de mare?

– Era singura noastră șansă de a-i înfrânge, a spus el, apoi a făcut un gest din umeri. Acum însă trebuie să ne socotim norocoși dacă scăpăm cu viață de aici. Chiar și așa, asta ne va costa sute de oameni, fără a mai vorbi de faptul că va da o lovitură serioasă prestigiului nostru în toată regiunea. Parția va ajunge să fie considerată cea mai mare putere din răsărit.

– De ajuns! a strigat Longinus, lovind cu palma în tăblia pupitrului. Ai întins coarda prea mult, Amatius. Când vom ajunge în Siria, voi strânge o nouă armată. Data viitoare voi folosi toate cele trei legiuni și mă voi întoarce ca să-i distrug pe parți.

– Chiar așa? Și crezi că vei găsi printre cei de acum vreunul care să te urmeze?

S-a lăsat o tăcere profundă cât cei doi bărbați s-au confruntat din priviri. Apoi, Longinus și-a desfăcut palmele în semn de resemnare.

– Acesta este un subiect pe care îl vom discuta cu altă ocazie. Ne aflăm în această situație, domnilor, și trebuie să mergem mai departe. Am nevoie de soluții ca să scăpăm de aici. Nu de plângeri.

Amatius s-a lăsat înapoi în jilț cu un oftat, iar generalul și-a plimbat privirea prin jurul cortului.

– Ei, bine? Mai vrea cineva să ne dea vreun sfat?

Cato și-a mușcat buzele, apoi, dregându-și glasul, s-a ridicat. Macro s-a uitat spre prietenul său, apoi și-a

lăsat capul între palme și, simțindu-se neajutorat, a rămas cu ochii îndreptați spre pământul dintre ghete, în timp ce a mormăit mai mult pentru sine:

– Vai, zei, o luăm de la capăt.

– Prefect Cato, ce ai de spus?

Toți cei prezenți au întors capetele spre el, de aceea tânărul a trebuit să facă un efort ca să-și păstreze calmul și să-și țină sub control gândurile care i se derulau prin minte în timp ce studia relieful drumului pe care trebuiau să-l parcurgă și încerca să-și dea seama ce se mai putea realiza în orele rămase din acea noapte.

– Există o cale de a răsturna situația. Asta presupune riscuri mari, dar ele nu sunt nicidecum mai mari decât cele pe care le presupune retragerea, așa cum o facem în prezent. Marea problemă este să îi reducem pe călăreții lor la neputință. Avem nevoie de un teren potrivit, plus de câteva lucruri pe care le putem găsi între rezervele noaste.

Dându-și seama că era înconjurat de ofițeri mai vârstnici și oricum mai experimentați decât el, Cato a amuțit brusc. Exista posibilitatea ca acei oameni să ia în râs planul lui, însă știa cu certitudine că era cea mai bună șansă de a salva întreaga armată. Nereușita putea fi plătită cu viața, dar nu doar de către el, ci și de alții. Oameni care oricum ar fi murit pe drum. S-a înfruntat din ochi cu generalul care, în cele din urmă, i-a făcut un semn din cap.

– Bine, prefect, spune-ne ce plan ai născocit.

31

– Nu mai e mult până la prima geană de lumină, a spus încet centurionul Parmenion. Şi-a întins picioarele şi a aruncat o ultimă privire asupra poziţiei lor. Terenul denivelat, cu făgaşe adânci, era la fel în toate părţile. Spre nord, albiile uscate deveneau mai puţin adânci, după care se făceau una cu suprafaţa netedă a deşertului. La mai bine de un kilometru mai departe de acel loc, terenul devenea din nou accidentat, formând o zonă asemănătoare, cu canale abrupte şi porţiuni de stânci. În spatele lui Cato, oamenii din a Doua Iliră şi din alte două cohorte de auxiliari stăteau ascunşi pe fundul unei albii secate care şerpuia spre nord, traversând peisajul. De cealaltă parte a terenului deschis stăteau ascunşi Macro şi oamenii din cohorta lui, Balthus şi arcaşii săi şi încă o cohortă de auxiliari. Restul armatei, care semăna cu o masă întunecată ce se târa prin nisipuri, se retrăgea de-a lungul drumului comercial, mărşăluind cu îndârjire spre Palmira. Cato a urmărit coloana vreme de câteva momente şi a simţit un val de nesiguranţă. Era vital ca

Longinus să nu-i facă pe soldaţi să mărşăluiască prea repede, astfel încât să treacă de punctul unde se gâtuia, înainte ca parţii să îi ajungă din urmă şi să-i forţeze să intre în bătălie. A privit peste umăr către deşertul din urma armatei. Cercetaşii parţi sigur descoperiseră deja tabăra abandonată şi apoi luaseră urma armatei lui Longinus. Probabil că goniseră până la comandantul lor pentru a-l anunţa că romanii încercau să scape cu fuga. Dacă, aşa cum spera Cato, era un om la fel de însetat de glorie ca Longinus, conducătorul parţilor se grăbise să ridice tabăra ca să pornească în urmărirea romanilor care se retrăgeau. Iar în acele momente, trupele din avangarda lui se aflau probabil în apropiere, înaintând cu grijă în căutarea legiunilor epuizate.

– Rămâneţi cu capetele aplecate, i-a răspuns Cato. Nu aş vrea să ne dăm de gol.

Parmenion a făcut semn că a înţeles şi s-a lăsat în jos până când ochii i-au rămas la acelaşi nivel cu buza făgaşului. Ambii ofiţeri îşi scoseseră coifurile cu crestele din păr de cal, care erau uşor de recunoscut şi i-ar fi trădat. Avuseseră parte de o noapte friguroasă, iar zorile l-au găsit pe Cato strângându-şi genunchii la piept, cu dinţii clănţănind şi tremurând când şi când din cauza contractării muşchilor. Parmenion s-a uitat la el cu înţelegere. Veteranul era alcătuit ceva mai generos, iar anii numeroşi de serviciu militar petrecut în zone cu climă mult mai friguroasă îl ajutaseră să se obişnuiască şi să se adapteze mai uşor la astfel de neplăceri. A vârât mâna în desagă

și a scos o bucată de carne uscată de berbec, din care a smuls puțină.

– Luați o bucată din asta.

Cato s-a trezit din gândurile care îl frământau și a aruncat o privire la bucata de carne cu aspect întunecat și fibros, apoi a clătinat din cap. Avea în stomac un gol de îngrijorare când se gândea la detaliile planului său, astfel că simțea mai degrabă greață decât foame.

– Ar fi o idee bună, a insistat Parmenion. Asta vă va ajuta să uitați de frig. Pe de altă parte, o să aveți nevoie de ceva în burtă când va începe lupta.

Cato a ezitat un moment, apoi și-a dat seama că era un prilej de a părea calm și degajat înaintea bătăliei. Așa că a acceptat bucata de carne.

– Mulțumesc.

Carnea uscată era tare ca lemnul, iar după ce a morfolit-o și a mestecat-o o vreme s-a înmuiat, dar avea un gust la fel de plăcut ca pielea din care erau făcuți bocancii. Cu toate astea, în timp ce-și punea fălcile la încercare, a gândit că aroma de afumătură era destul de plăcută pentru cineva cu burta goală. și, așa cum spusese Parmenion, efortul intens depus pentru a mesteca bucata de carne de berbec l-a făcut să uite de frig.

– E bună, a mormăit el.

Parmenion l-a aprobat cu o mișcare din cap.

– Am pregătit-o după o rețetă primită de la un neguțător din Alexandria pe care l-am cunoscut cândva. Secretul aromei este marinarea cărnii în garum înainte de a o atârna la uscat.

– Garum[1]? Cato nu se dădea în vânt după sosul făcut din măruntaie marinate de peşte, deşi Macro avea obiceiul să îl folosească la orice mâncare, mai ales când reuşea să facă rost de vreun urcior cu vin. Mda, dă rezultate destul de bune. E gustoasă.

Parmenion a zâmbit, arătându-se încântat că îi oferise superiorului său o consolare cât aşteptau apariţia duşmanilor. Au continuat să mănânce în tăcere, urmărind primele raze ale zorilor crescând la orizont.

– Dacă scăpăm întregi de aici, a spus Parmenion, împingând o bucată de carne mestecată spre obraz, ca să poată vorbi, ce credeţi că va păţi generalul?

Cato a stat puţin pe gânduri, după care a răspuns cu amărăciune:

– Nimic. Dacă planul acesta al meu va merge aşa cum sper, atunci poţi fi sigur că va revendica toate meritele şi va fi aclamat la Roma drept omul care i-a învins pe parţi. Greşeala făcută ieri va fi uitată aproape imediat. Îmi imaginez că se va găsi vreun lingău din Senat care să se ridice pentru a recomanda ca Longinus să beneficieze de o ovaţie.

– Nu de un triumf...?

Cato s-a întors surprins către Parmenion, după care şi-a adus aminte că acesta nu era roman prin naştere şi probabil că nici nu călcase vreodată la Roma, astfel că nu cunoştea prea bine celebrările rituale pe care oraşul le oferea generalilor victorioşi. Când se

---

[1] Sos de peşte marinat, amestecat cu diverse plante aromatice, folosit în bucătăria romană.

acorda un triumf sau o ovație mai puțin importantă, Calea Sacră, strada veche care trecea prin inima orașului, era înțesată de cetățeni, liberți și chiar sclavi, care scandau cât îi țineau puterile, în timp ce eroii lor treceau în pas de paradă, purtând ținuta militară completă în fruntea soldaților care duceau ridicate în aer prăzile de război luate de la cei învinși.

– În prezent, triumfurile sunt rezervate doar membrilor familiei imperiale. Nu se cuvine ca un senator precum Longinus să beneficieze de așa ceva. Asta ar putea să-l amețească și să-l încurajeze să fie ceva mai ambițios decât ar fi preferabil pentru Imperiu. De aceea, va trebui să se mulțumească cu o ovație, iar pentru noi recompensa va fi că el va primi comanda altor unități, cât mai departe posibil de Siria.

Parmenion a râs.

– Băieții sigur se vor bucura să-l vadă plecat cât mai curând. N-aș putea spune că am rămas prea impresionat de mulți generali sau legați sub comanda cărora am luptat. Mai toți s-au folosit de aceste grade ca să-și facă loc în cursa pentru onoruri. Dacă vreți părerea mea, o adunătură de amatori.

– Unii dintre ei își cunosc rolul, a spus Cato cu o expresie gânditoare. Eu și Macro am avut un comandant bun în Britania. Vespasian. Ai auzit de el?

– Vespasian? Nu, n-aș putea spune că am auzit de el.

– Ei, poate se va întâmpla și asta, dacă mă pricep cât de cât la oameni...

Parmenion a înțepenit brusc și a privit cu atenție peste buza văii.

– Îi văd venind.

Cato a înghițit bolul de carne mestecată și a strâns restul de afumătură pe care a vârât-o în tașca proprie și s-a uitat spre răsărit. Acum sub comanda altui ofițer de-al Legatului Amatius, ariergarda armatei tocmai pătrundea pe terenul deschis dintre labirintul descris de albia uscată a torentului și vălmășagul de stânci. La ceva mai mult de o milă în urma romanilor, chiar la marginea aburului ridicat de ghetele romanilor, care acum se așternea ușor, a văzut pâlcuri de călăreți care înaintau. Pe măsură ce lumina a sporit, Cato a putut vedea tot mai mulți, împrăștiați prin deșert, înaintând pentru a-i supune pe legionari și auxiliari la încă o zi de tortură. În urma lor mărșăluia o coloană lungă de soldați: prințul Artaxes și rebelii lui. Cato și-a concentrat atenția asupra lor. Capcana urma să fie declanșată în momentul în care Artaxes avea să pătrundă în zona stabilită.

Cato și-a plecat capul.

– Bun, te rog să transmiți ordinul. Dușman vizibil. Niciun om să nu se clintească. Nu vrem cu niciun chip ca vreun soldat curios să ridice capul ca să arunce o privire, pentru că se poate întâmpla ca vreo rază de soare, reflectată de echipamentul lui să fie zărită de dușmani.

– Au priceput destul de bine asta.

– Oricum ar fi, mai spune-le o dată.

– Am înțeles.

Parmenion a salutat, apoi s-a strecurat încet pe versantul albiei, având grijă să nu disloce prea mult nisip sau praf care să-i poată da de gol prezența la fel de lesne ca o rază de lumină reflectată.

Cato l-a urmărit alergând de-a lungul albiei, către șirurile tăcute de soldați care stăteau ghemuiți la aproape o sută de pași depărtare. Prefectul știa că oamenii erau obosiți. Asta era cea de-a doua noapte nedormită și mărșăluiseră întreaga zi sub amenințarea săgeților. Și totuși, dacă lucrurile mergeau conform planului, aveau curând prilejul să se răzbune pe dușmani și Cato știa că în acel moment oamenii vor descoperi o rezervă înspăimântătoare de putere în ei înșiși, care îi va ajuta să lupte cu tărie și curaj. Mai văzuse deseori asemenea lucruri, i se întâmplase și lui și rămăsese mereu surprins cât de multe putea îndura un om în caz de nevoie. Iar acum tocmai trecea printr-o astfel de situație.

Probabil că, în ciuda prafului dens ridicat în urma lor, și oamenii din ariergardă văzuseră dușmanul, pentru că au început să iuțească pașii. Cato s-a încruntat. Primiseră ordin strict să nu grăbească ritmul de marș. Însă, și-a dat el seama, era în natura umană ca oamenii să pășească mai repede când dușmani precum parții aveau curând să le sufle în ceafă. Pe de altă parte, asta avea să li se pară ceva firesc dușmanilor, sporind astfel șansele de reușită ale stratagemei puse la punct.

Crescând brusc ritmul pașilor, parții din grupurile cele mai apropiate și-au îndemnat caii înainte și s-au

strâns în jurul ariergărzii, lansând în aer săgeți care, de la distanță, arătau ca niște cioburi minuscule, deși siluetele victimelor care se prăbușeau la pământ erau cât se poate de reale. Cato și-a îndreptat atenția asupra părții din față a coloanei romane. Deocamdată se îndrepta spre apus, iar Cato a trăit un moment de spaimă că Longinus s-ar putea răzgândi din nou, abandonând planul și îndreptându-se direct spre Palmira, lăsându-i pe Cato, Macro și pe alții să înfrunte singuri soarta. Apoi, o clipă mai târziu, prefectul a respirat ușurat când a văzut coloana oprindu-se și începând să se desfășoare de-a curmezișul liniei de marș. Spre deosebire de ziua precedentă, flancurile lor erau acoperite de terenul denivelat aflat de fiecare parte, iar parții îi puteau ataca doar din față. Ariergarda avea să preia toată furia atacurilor de început ale dușmanului și urma să sufere pierderi grele. Cato și-a întărit inima gândindu-se la trista lor soartă. Sacrificiile făcute de ei le vor oferi timpul necesar camarazilor pentru a pregăti capcana, iar dacă planul dădea roade însemna că nu suferiseră în zadar.

Imediat ce șirul a fost complet, unitățile romane rămase pe drum au ieșit de pe el și s-au grăbit să treacă prin spațiul gol rămas. Masele dense de călăreți atacau flancurile și partea din spate a coloanei, fiind atrase continuu, tot mai adânc în porțiunea de teren deschis aflată între albiile secate și stâncile de o parte și de alta. În cele din urmă, caravana de cămile care transporta săgețile de rezervă pentru coloana rebelilor lui Artaxes a trecut de poziția ocupată de Cato și

el s-a întors către Parmenion mișcându-și brațul și descriind un cerc în plan orizontal spre dușmani, semnalul asupra căruia conveniseră mai devreme. Parmenion s-a răsucit către prima centurie din a Doua Iliră și le-a ordonat soldaților să se ridice în picioare. Auxiliarii erau pregătiți de acțiune și au înșfăcat lăncile, sulițele ușoare ce li se distribuiseră pentru această luptă, dar și scuturile și s-au ridicat, gata să intervină. Ceva mai departe de-a lungul șirului erau oameni care cărau coșuri încărcate cu țepușe cu patru brațe, scoase de la sobele armatei. Iuțeala era vitală în cazul acestei acțiuni, deoarece Cato își dăduse seama că aveau să ridice destul de mult praf, iar dușmanii vor descoperi primejdia chiar înainte ca ei să iasă din albiile secate, situate de o parte și de alta.

A coborât cu grijă spre fundul albiei, și-a pus coiful și a prins bine baretele acestuia, în timp ce Parmenion a condus cohorta înainte. Cato a luat iute scutul și a ajuns alături de stindardul unității, după care auxiliarii l-au urmat.

– A Doua Iliră! Cu iuțeală maximă... avansați!

Au alergat de-a lungul albiei secate, urmându-i cursul spre terenul deschis, aflat la aproape o milă depărtare, suficient pentru ca inamicului să-i fi scăpat prezența lor, mai ales că urmăreau grosul armatei lui Longinus. Undeva, de cealaltă parte a terenului deschis, Macro își conducea, probabil, forțele lui, urmând să le întâlnească pe cele ale lui Cato. Viteza era o componentă esențială a planului, dar sincronizarea era la

fel de importantă, iar Cato avea încredere că prietenul lui pornise să înainteze cam în același moment cu el.

Tânărul a continuat să alerge, silindu-și picioarele obosite să se miște ritmic, în vreme ce inima îi bătea cu putere, iar respirația îi era gâfâită. S-a străduit să păstreze un ritm constant, despre care știa că îl putea menține suficient de mult, până când avea să-și ducă cohorta pe poziția stabilită. Duduitul și scrâșnetul scos de ghetele auxiliarilor se auzeau neobișnuit de puternic în spațiul închis. Însă măcar razele soarelui ce răsărea nu apăruseră peste marginea albiei ca să adauge arșița și lumina lor orbitoare la suferințele soldaților.

Terenul a început să urce treptat, iar marginile albiei s-au îndepărtat treptat pe măsură ce se apropiau de terenul deschis. Cato a aruncat o căutătură spre stânga lui. Prin praful stârnit, la jumătate de mile distanță, se vedea vag partea din spate a coloanei rebelilor. Dincolo de asta, caii parților erau masați într-un spațiu plat situat între cele două porțiuni de teren accidentat. Parții își păstrau poziția, dezlănțuind un torent de săgeți asupra liniei de luptă a lui Longinus. Primele rânduri de legionari trebuiau să suporte atacul până când Cato și Macro își ocupau pozițiile. După aceea, Longinus va da ordin de înaintare, iar parții își vor întoarce caii, cu gând să se retragă la o distanță sigură, de unde să-și continue tirurile cu arcul. Abia atunci aveau să descopere noua primejdie, înțelegând că fuseseră atrași într-o cursă. Anticipându-le uimirea, Cato a surâs. Surpriza nu

avea să țină mult, desigur. Parții vor vedea șirul subțire și își vor da seama că pot trece prin ea fără multă greutate. Numai că nu aveau cum să bănuiască alt element al planului gândit de Cato.

– Uite-l pe Balthus! a strigat Parmenion, iar Cato s-a întors ca să privească în față. Micul grup de arcași călări apăruse din albia secată și galopa către Cato, pregătit să își ocupe poziția înapoia liniei de infanteriști. În spatele lor venea Macro, ușor de recunoscut datorită crestei de culoare stacojie de pe coif. Coloana de legionari, cu scuturile lor alungite și curbate, îl urma, răspândindu-se pe terenul deschis. Dușmanii erau atât de concentrați să distrugă armata din fața lor, încât nu au reacționat decât atunci când cele două brațe ale capcanei s-au strâns în spatele lor. În acea clipă Cato a văzut rebeli întorcând capetele să privească înapoi, apoi făcând semne din brațe către camarazii lor, pentru a le atrage atenția asupra situației.

– Nu avem prea mult timp până să ne lovească, i-a spus Cato lui Parmenion printre gâfâieli. Alcătuiți șirul.

Cu un gest din cap, Parmenion a confirmat primirea ordinului, a inspirat adânc și a urlat:

– Stați! La stânga!

Oamenii din a Doua Iliră s-au dispus într-o formație lungă, de câte doi soldați pe rând, păstrând distanța de un pas între ele. Efortul de a se așeza astfel, la care se adăuga acela de a alerga până acolo, i-a făcut pe oameni să gâfâie. Celelalte cohorte de auxiliari s-au așezat în stânga lor, acoperind terenul până la

albia torentului. Spre dreapta, Cato l-a auzit pe Macro strigând ordine către oamenii lui, cerându-le să completeze șirul. Cato a simțit entuziasmul din acele momente, în care reușiseră să închidă capcana fără nicio greșeală sau șovăială. Mai trebuia pus la punct un ultim amănunt.

– Bilele cu ghimpi! a strigat Cato în lungul șirului, iar ceilalți ofițeri au retransmis ordinul.

Soldații care duceau coșuri s-au pus în mișcare, avansând treizeci de pași, după care, cu repeziciune, s-au apucat să împrăștie o centură de ghimpi de-a latul spațiului rămas între cele două șiruri. Țepușele de fier fuseseră concepute în așa fel încât, oricum ar fi fost aruncate pe sol, întotdeauna se rezemau pe trei picioare ascuțite, cel de-al patrulea rămânând în sus, gata să străpungă prin piciorul unui soldat sau prin copita unui cal, în cazul în care atacatorii nu și-ar fi dat seama de existența lor.

– Ei, bine, nu le-a luat mult până să se deștepte, i-a spus Parmenion lui Cato, care a văzut că parții își întorseseră caii și se deplasau într-un galop ușor către romani. Și-a dus mâna pâlnie la gură și a strigat:

– Împrăștiați mai repede țepușele alea, pentru că ticăloșii au pornit deja spre noi!

Oamenii cu coșuri au ridicat iute privirile, după care au început să se grăbească, aruncându-le ca niște țărani care ar fi semănat. Imediat ce și-au golit coșurile, le-au abandonat și s-au întors în fugă spre liniile romane, preluându-și armele.

– Prăștiași! a strigat Cato. Pregătiți-vă!

Cei care fuseseră înarmați cu praștii și-au lăsat în jos lăncile și scuturile și au făcut un pas în fața șirului, după care și-au luat corzile de piele și punguțele de după umeri, apoi au vârât mâinile în sacii de spate, de unde au scos proiectile pentru armele lor.

În timp ce oamenii lui Cato își grăbiseră pregătirile pentru a răspunde atacului dușman, parții s-au apropiat de ei. Acum erau atât de aproape, încât tânărul i-a văzut pe unii dintre ei, aflați în primele rânduri, potrivind săgețile în corzile arcurilor.

– Trageți de voie!

Primele sunete au răsunat ca un vâjâit puternic în momentul când auxiliarii au învârtit corzile deasupra capului, au țintit și au eliberat proiectilele. Bucățile grele din plumb au pornit din praștii, descriind traiectorii joase către călăreții care se apropiau. O clipă mai apoi, unul dintre caii parților a fost izbit drept în cap și s-a prăbușit în față, azvârlindu-și călărețul în praf. Și alte proiectile și-au nimerit ținta, iar câțiva dușmani au fost doborâți din șei ori au fost aruncați la pământ de caii betegi. Cu toate astea, tot mai mulți călăreți se apropiau și, deși în acest fel deveneau ținte mai ușor de lovit de către prăștiași, Cato era conștient că balanța avea să se încline curând în favoarea parților.

– Prăștiași! Retragerea!

După ce și ultima încărcătură a unei praștii a zburat vâjâind spre masa de călăreți dușmani, auxiliarii și-au petrecut corzile peste umeri și s-au grăbit să se alăture camarazilor din șirul principal.

– Pregătiți-vă să vă apărați de săgeți! Adăpostiți-vă!

De-a lungul șirului, ordinul a fost repetat, iar soldații romani au îngenuncheat înapoia scuturilor proptite bine în pământ, pe care le-au înclinat puțin pe spate, ca să se folosească cât mai mult de adăpostul pe care îl ofereau. În depărtare, dincolo de zgomotul produs de copitele cailor parți, Cato a auzit sunetul strident al bucinelor, semn că șirul romanilor declanșase o șarjă.

– Nu mai e mult, băieți! a strigat Cato. Trebuie să rezistăm până când Longinus îi va ataca din spate.

– Ticălosul ăsta de general a mirosit mereu togile altora! a strigat cineva din șir, iar ceilalți soldați au izbucnit în hohote puternice de râs, după care s-a auzit răcnetul lui Parmenion:

– Cine a spus asta? Care subordonat a îndrăznit? Tu! Calpurnius! Tu ai fost acela! După bătălie o să-ți ofer ceva de băut!

Oamenii au ovaționat, iar Cato a surâs în fața încercării lui Parmenion de a ridica moralul soldaților. Era exact ceea ce ar fi spus și Macro, însă Cato era prea conștient de orice gest și faptă ca să facă așa ceva.

– Săgeți! a strigat cineva, iar oamenii au rămas cu uralele în gâtlej, pentru că au trebuit să se ghemuiască la adăpostul scuturilor. Întunecate, săgețile au sosit șuierând, apoi s-au lovit de scuturi sau au zburat spre deșert, unde s-au înfipt în nisip. Cato și-a ținut capul plecat și s-a străduit să-și îngusteze și mai mult silueta și așa firavă, ca să rămână adăpostit de scut. Răsucindu-și capul într-o parte și în alta, a văzut că deocamdată niciunul dintre oamenii lui nu fusese rănit. Spațierea

dintre linii și înclinarea scuturilor își îndeplineau bine rolurile – ori suficient de bine pentru ca parții să devină iritați de neputință, mai ales în acele momente când corpul principal al armatei romane strângea cleștele, venind din spate. A apărut o pauză în ploaia de săgeți, iar Cato a riscat și a aruncat o privire pe după marginea scutului, văzând astfel că parții își îndemnau caii înainte, pentru a se putea apropia și mai mult, ca să poată trage cu mai multă precizie în romani, după care să se retragă în cavalcadă și să străpungă linia de încercuire.

Cato a urmărit cu încordare cum dușmanii galopau apropiindu-se, având expresii sălbatice pe fețe și exultând de încântare, pentru că se așteptau să aibă parte de un atac lipsit de orice probleme în fața unor ținte sigure. În acea clipă, însă, călărețiii din primele rânduri au ajuns la centura de țepușe. Cato și-a dat seama că exista posibilitatea ca o parte dintre parți să aibă norocul de a trece de barajul de țepușe fără să le aducă vreun beteșug cailor. Însă mulți dintre ei, probabil mai toți, nu aveau să fie chiar atât de norocoși, iar cei din spatele lor se vor teme să traverseze zona. Aceștia aveau să devină ținte perfecte pentru arcașii lui Balthus.

Cavalcada copitelor a fost străpunsă brusc de nechezăturile ascuțite ale cailor răniți și de strigătele uimite ale călăreților. Cato a văzut chiar în fața lui cum se prăbușesc mulți cai. Un călăreț a reușit să treacă de barieră și, auzind haosul din spatele lui, a tras de frâu și s-a întors să vadă ce se petrecea. Tânărul a

făcut semn către el cu degetul şi i-a spus auxiliarului lângă care stătea ghemuit.

– Omul ăla, doboară-l!

Auxiliarul a dat din cap, apoi a prins în mână o suliţă uşoară. S-a ridicat, şi-a tras în spate braţul de aruncare, l-a luat la ţintă pe part şi a aruncat suliţa cu un geamăt puternic. Arma a căpătat traiectoria corectă, iar ţinta nu era în mişcare, astfel încât vârful ei l-a străpuns pe arcaşul călare drept în spate, trecându-i prin inimă. Izbitura l-a făcut pe om să se arcuiască pe spate şi să-şi azvârle braţele în lateral, după care a căzut din şa, murind chiar înainte de a atinge pământul.

– Frumoasă aruncare! a spus Cato, rânjind către auxiliar. Lasă-te în jos!

De-a lungul şirului, o serie de călăreţi reuşiseră să treacă de barajul de ţepuşe, însă aceştia erau izolaţi şi luaţi prin surprindere, astfel că au fost răpuşi imediat de către auxiliarii care se foloseau de suliţe sau praştii. De cealaltă parte a zonei cu ţepuşe, parţii se strânseseră într-un grup masiv şi se chinuiau să găsească un spaţiu suficient de larg pentru a-şi încorda arcurile şi a alege vreo ţintă. Cato s-a întors şi a strigat peste umăr.

– Balthus! Acum!

Prinţul şi oamenii lui abia aşteptau acel moment, pentru că şi-au îndemnat caii să pornească în timp ce şi-au fixat şi primele săgeţi în corzile arcurilor. Imediat ce au ajuns la o distanţă convenabilă de tragere împotriva parţilor, au oprit caii şi au slobozit săgeţile cât de repede au putut. Aproape toţi cei

care primiseră ordinul au tras în același timp, astfel că au fost loviți deopotrivă oameni și cai, iar deruta dușmanilor a crescut, și doar câțiva dintre ei au mai reușit să îndrepte arcurile înspre liniile romane.

– Praștii și sulițe! a strigat cu putere Cato, care s-a străduit să-și ridice glasul peste vacarmul din partea cealaltă a barierei de țepușe. Praștiile și sulițele! a strigat el iar.

Cu un urlet gutural, auxiliarii s-au ridicat, iar aerul dintre cele două șiruri de romani a vibrat de vâjâitul și plesnetul praștiilor și al proiectilelor ce zburau din ele, dar și de zborul sulițelor întunecate. Alți dușmani și cai s-au prăbușit la pământ, astfel că un șir de trupuri, unele zvârcolindu-se, altele inerte, se aduna de-a lungul marginii zonei în care fuseseră aruncate țepușe. Dincolo de ele, Cato a reușit să vadă că parții șovăiau, iar cei mai puțin curajoși băteau deja în retragere. S-a răsucit spre oamenii lui.

– Se împrăștie! Se risipesc! Continuați să trageți!

Tânărul s-a aplecat, a apucat o piatră nu foarte mare și a azvârlit-o spre dușmani. Câțiva dintre soldații din subordinea lui, după ce rămăseseră fără sulițe, i-au urmat exemplul, chiar dacă efectul asupra dușmanilor era neînsemnat. Barajul disperat de săgeți, proiectile de praștie, sulițe și pietre s-a dovedit a fi prea puternic pentru rezistența parților, pentru că, brusc, aceștia s-au retras de-a lungul șirului de romani, luptând cu disperare să-și întoarcă bidiviii pentru a scăpa din acel loc. Ridicat de copitele a nenumărați cai, un nor de praf plutea prin aer, vălătucindu-se de-a

lungul întregului front, în vreme ce parții fugari dispăreau în negura creată, apoi duduitul copitelor s-a stins treptat. Însă Cato știa că acei călăreți nu aveau nicio scăpare. În spatele lor se găsea zidul masiv alcătuit din soldații legiunilor lui Longinus. În spatele liniei romanilor se afla cavaleria, așteptând momentul în care dușmanii aveau să fie complet dispersați, iar ei puteau să dezlănțuie urmărirea. Tânărul prefect a lăsat la pământ bolovanul pe care îl strângea între degete și a făcut un semn cu brațul pe deasupra capului ca să le atragă atenția soldaților lui.

– Încetați tragerea! Înapoi în șir!

Prăștiașii și-au prins din nou corzile în jurul gâturilor, apoi și-au luat scuturile și lăncile. După câteva momente, soldații au revenit pe poziții, iar șirul a fost pregătit să răspundă oricărei noi amenințări. Zgomotul de copite a continuat să se stingă, iar țipetele și gemetele dușmanilor răniți răsunau dinspre negura ce se risipea încet, încet. Cato a făcut un pas înapoi față de șir și s-a uitat iute într-o parte și în cealaltă. Câțiva soldați romani zăceau lați la pământ între numeroase săgeți înfipte în pământ la diferite unghiuri, iar alții, răniți ușor, erau ajutați să ajungă în spate, unde ordonanțele medicale se ocupau de ei.

Prin praf s-a propagat un alt sunet, de astă dată zăngănitul a mii de săbii lovite de laturile scuturilor de romanii care se îndreptau spre parți. Apoi, zgomotul s-a contopit cu vacarmul general al bătăliei. Ciocnirea armelor, strigătele de luptă ale soldaților, crescendoul și pe urmă uralele tot mai stinse înălțate

de unități întregi și țipătul bucinelor, pocnetul cimbalelor parte și bubuitul profund al tobelor uriașe, se amestecau, dând naștere unui vacarm înfricoșător.

Dinspre dreapta lui, Cato a auzit vocea lui Macro:

– Capul sus! Infanteriști dușmani în față!

Tânărul și-a încordat privirea, dar nu a putut descifra nimic limpede prin praful până la cer. Pesemne că o pală întâmplătoare de vânt îl ajutase pe centurion să vadă.

– A Doua Iliră! Strângeți rândurile! Așezați-vă în linie de bătaie pornind de la mine!

Șirul lung s-a contractat imediat, pentru că oamenii s-au strâns împreună, iar secțiunile s-au tras în spate și într-o parte, alcătuind centurii pe câte patru rânduri adâncime. Apoi, soldații s-au întors și s-au aliniat spre Cato și stindardul cohortei. Uitându-se în dreapta, prefectul a văzut că Macro proceda la fel cu legionarii lui, iar între cele două unități s-a format un spațiu liber. După ce ambele cohorte s-au liniștit și au rămas nemișcate, tânărul a auzit zgomotul slab făcut de dușmanii care se apropiau și a înțeles că erau Artaxes și rebelii lui, care făceau o încercare de a ieși din încercuire. Sunetul venea din dreapta lui Cato, ceea ce însemna că inamicii încolonați se îndreptaseră spre legionarii lui Macro. Apoi i-a văzut ieșind din praf, făcându-și drum printre cadavrele parților, care alcătuiau aproape un covor pe suprafața deșertului. Artaxes plasase câțiva dintre soldați în capul coloanei, iar armurile lor sclipeau în razele slabe de soare. Aceștia s-au oprit când au văzut centura presărată cu

țepușe, iar un ofițer a strigat imediat ordine către oamenii aflați mai aproape. Ei s-au aplecat și s-au apucat să curețe drumul. Era o treabă de câteva momente să creeze un spațiu suficient de lat pentru trecerea coloanei, după care cei patru sute de oameni ai lui Macro trebuiau să facă față câtorva mii de dușmani.

Cato s-a uitat la praful care plutea prin fața soldaților lui și a luat instantaneu o hotărâre.

– Parmenion!

– Da, domnule.

– Transmite ordin către celelalte cohorte de auxiliari să nu cedeze linia.

În timp ce Parmenion a chemat o ordonanță, Cato s-a întors către cea mai apropiată secțiune de auxiliari.

– Hei, tu! Vino cu mine!

A alergat spre covorul de țepușe și a început să le ridice, aruncându-le într-o parte.

– Fă drum! Grăbește-te!

Soldații i-au urmat exemplul și, culegând țepușele, au creat un spațiu liber, lat de zece pași. Cato a luat o tolbă de săgeți pierdută de un part și a înfipt săgețile pe două linii, marcând drumul sigur.

– A Doua Iliră! Încolonați-vă și veniți după mine!

În timp ce cohorta mărșăluia prin spațiul liber, peste cadavrele de pe partea cealaltă, tânărul s-a uitat spre poziția ocupată de Macro și a văzut dușmanii trecând prin spațiul pe care îl creaseră la o sută de pași depărtare. Cu bubuit de scuturi și scrâșnet de săbii izbindu-se, cele două forțe au început confruntarea. Cato a alergat prin canal și a ocupat o poziție în

fruntea oamenilor lui, numărând pașii. Pretutindeni zăceau oameni, mai toți răniți și încă mișcând, iar cei din tabăra dușmană s-au uitat cu spaimă la romanii care mărșăluiau printre ei. Existau și cai răniți, fără călăreți, și scurmând pământul cu copitele. După ce a măsurat o distanță suficientă pentru îndepărtarea țepușelor, Cato a dat ordin de oprire a cohortei.

– La dreapta!

L-a chemat la el pe cel mai apropiat optio.

– Transmite mai departe. Când o să dau ordin de atac, vreau să aud cel mai înfricoșător și puternic strigăt de luptă de care sunteți în stare. Trebuie să le dăm o lecție dușmanilor, dar și legionarilor lui Macro, una pe care să nu o uite nicicând.

În vreme ce mesajul a fost transmis de-a lungul șirului, Cato și purtătorul de stindard au ocupat poziții în fruntea celei de-a treia centurii, în centrul formației. A așteptat până când s-a stins și a treia repetare a ordinului dat de el. În față, spre dreapta, a auzit zgomote ale luptei grele pe care o purtau legionarii lui Macro și rebelii. Cato și-a scos sabia, a respirat adânc, și a strigat:

– A Doua Iliră! ... înaintați!

Șirul a pornit înainte, croindu-și drum cu greu printre parții răniți și morți. Cato era conștient că trebuiau să intre în luptă ca o masă compactă, de aceea a răcnit la ofițeri să îndrepte rândurile chiar din mers. Apoi a detectat prin praf siluete de oameni, iar la câțiva pași mai departe, a văzut flancul rebelilor. Soldații regulați se aflau în fruntea coloanei, iar restul acesteia

era alcătuit din recruți neexperimentați, înarmați sărăcăcios, care au căscat ochii îngroziți când i-au văzut pe auxiliari apărând din ceața prăfoasă.

Nu era timp pentru o desfășurare ca la carte a forței sale, de aceea Cato a strigat ordinul de atac.

Răcnetul lui a fost acoperit aproape cu totul de strigătele soldaților săi, care s-au aruncat asupra flancului coloanei de rebeli. Aceștia nu au avut timp să se pregătească pentru a primi acea lovitură. Unii s-au întors imediat ca să răspundă la acea nouă amenințare, încordându-și picioarele, având scuturile și săbiile pregătite. Alții s-au răsucit pe călcâie și au rupt-o la goană, căutându-și salvarea, iar în fugă și-au azvârlit armele la pământ. Cei mai mulți au înghețat locului, rămânând cu ochii ațintiți asupra auxiliarilor care se năpusteau spre ei scoțând strigăte asurzitoare de luptă. O clipă mai apoi, a Doua Iliră s-a năpustit spre flancul rebelilor. Cato și-a întrerupt brusc urletul sălbatic, fără cuvinte, în momentul în care, scrâșnind din dinți, și-a ridicat scutul și s-a încordat pentru a se arunca asupra mulțimii de rebeli din fața lui. L-a izbit pe dușmanul cel mai apropiat cu întreaga greutate a corpului acoperit de armură și i-a auzit geamătul puternic, semn că îl făcuse să-și piardă suflul. Cato s-a oprit o clipă ca să-și recapete echilibrul, după care a pășit înainte, împungând cu sabia în dreapta, în pieptul unui rebel care se pregătea să-l despice cu falcata pe un auxiliar aflat alături de el. Dușmanul s-a prăbușit secerat, scăpând în același timp sabia din mână. Cato și-a smuls sabia din trupul lui și a rotit-o ca

să-l lovească pe rebelul pe care îl izbise cu scutul. Lama a lunecat din marginea scutului rotund și a lovit cu putere în capul omului, spintecându-i tichia vătuită. Cu pași împleticiți, s-a îndepărtat de Cato și a vărsat peste tunica proprie, apoi s-a prăbușit la pământ.

– A Doua Iliră! A Doua Iliră! au strigat auxiliarii și s-au repezit spre dușmani, într-un atac frenetic și feroce, izbind cu scuturile și lovind cu săbiile. Cato a împins cu scutul în față, a înaintat un pas, a presat încă o dată și a auzit un sunet înfundat. De data asta a tras scutul în lateral și a împuns cu sabia. În acea clipă, Cato a văzut expresia de groază și ochii căscați, după care vârful săbiei a străpuns orbita omului și apoi, când și-a retras arma din rană, a simțit o ploaie de sânge pe față.

– Înainte, A Doua Iliră! a răcnit Cato. Înaintați!

Încăierarea era din ce în ce mai puternică și tot mai mulți rebeli se retrăgeau, voind să se salveze cu fuga. Ghemuit și echilibrat pe picioare, Cato a aruncat imediat o privire în jur. Oamenii lui își croiau deja drum prin luptă, străpungând coloana dușmană și atacând micile grupuri de rebeli care încă mai rezistau pe poziție. Spre dreapta lui, în apropiere de capul coloanei, tânărul a văzut un stindard cu un șarpe, ridicat în mijlocul unui cerc de oameni purtând armuri din zale și robe purpurii. Aceea era garda personală a lui Artaxes, a socotit Cato. A îndreptat vârful însângerat al sabiei spre stindard și a strigat cât de tare a putut:

– A Doua Iliră! Atacați stindardul dușmanului!

A surprins privirea unui optio și a făcut semn spre cercul de gărzi de corp. Cu o înclinare a capului, omul s-a întors și a strigat ordinul care s-a transmis cu iuțeală de-a lungul șirurilor de luptători. Imediat după aceea, s-a observat o mișcare clară către stindard, când auxiliarii au pornit spre Artaxes și oamenii din garda lui. Cato a văzut un om aflat la mică distanță de stindard îndemnându-și soldații să continue lupta. În timp ce-și făcea loc să ajungă la el, Cato a recunoscut trăsăturile acelui bărbat și a rostit pentru sine.

– Artaxes...

Auxiliarii s-au apropiat de prinț și de oamenii din gardă, iar Cato s-a uitat dincolo de ei, spre legionarii din cohorta lui Macro, care făcuseră un drum de trecere prin bilele cu ghimpi și se îndreptau luptând spre capul coloanei. Prefectul și-a dat seama că rebelii erau înfrânți. Artaxes avea de ales între a fugi și a lupta până la capăt. Probabil că prințul palmiran și-a dat seama de situație în aceeași secundă, pentru că a respirat adânc și a strigat un ordin către oamenii lui, care au strâns rândurile, suprapunându-și scuturile și ridicând sulițele deasupra capetelor, pregătiți să îi respingă pe romanii care s-ar fi apropiat, ajungând în raza de acțiune a vârfurilor ascuțite. Cato a aruncat o privire peste umăr și a văzut că restul oamenilor din cohortă desăvârșeau distrugerea coloanei de rebeli. Deșertul era presărat cu cadavre și bălți de sânge, iar auxiliarii trebuiau să fie foarte atenți pe unde călcau în timp ce îi doborau fără milă pe răzvrătiții care

erau încă suficient de nebuni sau de curajoşi ca să continue lupta.

Cato era însoţit de aproape o sută de oameni în acţiunea de încercuire a lui Artaxes şi a gărzii lui de corp. Auxiliarii şi-au măsurat duşmanii şi a urmat o pauză încordată în cursul căreia s-au auzit respiraţiile gâfâite ale soldaţilor din ambele tabere, care se confruntau din priviri, aşteptând ca momentele de vrajă să se risipească. Cato s-a îndreptat de spate şi a înălţat sabia pentru a atrage atenţia oamenilor lui.

– A Doua Iliră! Rămâneţi pe loc!

Oamenii s-au uitat la el, iar pe feţele unora au apărut expresii de mirare, dar s-au oprit imediat şi au aşteptat următorul ordin al comandantului lor.

– Prinţe Artaxes! Eşti înfrânt. Parţii s-au împrăştiat. Rebeliunea ta s-a încheiat. Cato a făcut o scurtă pauză, pentru a da mai multă greutate cuvintelor, după care a continuat: nu are niciun rost să mai opuneţi rezistenţă. Salvează viaţa oamenilor tăi şi predă-te.

Vreme de câteva clipe nimeni nu a reacţionat în vreun fel. Muşcându-şi buzele, Artaxes a rămas cu privirea aţintită spre Cato. Apoi unul dintre oamenii lui s-a uitat spre el şi a dat să-şi coboare sulița.

– Nu! a strigat Artaxes. Nu ne predăm. Ucideţi-i!

Apoi a smuls sulița din mâna celui mai apropiat om şi a aruncat-o spre prefect. De furie, a greşit ţinta, dar forţa aruncării a fost mare, astfel că auxiliarul aflat alături de Cato nu a mai apucat să reacţioneze, iar sulița i-a străpuns stomacul şi i-a ieşit prin spate, împroşcând sânge şi bucăţi de carne în toate părţile.

Brațele omului au tresărit în spasme, iar scutul și sabia i-au căzut la pământ. Apoi, soldatul s-a prăbușit pe spate, a dat de câteva ori din picioare și a murit în timp ce din gâtlej i s-a revărsat o spumă sângerie.

– Ucideți-i pe ticăloși! a strigat unul dintre oamenii lui Cato, iar în vocea lui a răsunat o undă stridentă de furie. Omorâți-i!

Cu un urlet de mânie, auxiliarii au pornit atacul, iar în acele momente Cato nu ar mai fi putut să-i oprească. Lovite de scuturile auxiliarilor, lăncile au scos zgomote puternice. Rebelii care erau mai puternici au reușit să străpungă scuturile romanilor cu vârfurile ascuțite ale sulițelor și unul dintre ele a reușit să treacă prin pielea și carnea brațului unui auxiliar. Apoi, legionarii s-au ciocnit de gărzile de corp ale prințului, folosindu-se de scuturile lor mari și de forța lor numerică, reușind să-i împingă pe dușmani înapoi. Sulițele au continuat să lovească peste marginile scuturilor purtate de auxiliari, izbind uneori coifuri și ricoșând din zalele armurilor. În tot acest timp, romanii s-au străduit să țină scuturile ridicate și capetele plecate, împingând cu forță inamicii. În lupta de aproape, ei aveau avantaj, pentru că erau înarmați cu săbii scurte, iar ori de câte ori apărea câte o breșă între scuturile dușmanilor, reușeau să lovească spre orice porțiune a corpului, de regulă picioare sau brațe. Unii romani au izbit cu putere în mânerele sulițelor care se iteau pe deasupra capetelor lor, reușind să sfârtece lemnul sau chiar să smulgă armele din mâinile rebelilor.

Gemetele luptătorilor din cele două tabere, strigătele răstite de triumf și sunetele și exclamațiile de durere ale răniților se auzeau atât de aproape, încât Cato a trăit cu impresia că inspira răsuflarea muribunzilor. A simțit o undă rece și trecătoare de spaimă superstițioasă în fața acelui gând. Și-a croit drum printre oamenii lui, îndreptându-se către stindardul dușman și către Artaxes. Încă îl vedea pe prinț strigând sfidător și scoțându-și arma și îndemnându-și oamenii să lupte. Însă, unul după altul, aceștia au fost doborâți și striviți sub ghetele ghintuite ale auxiliarilor. Înainte de a ajunge la Artaxes, soldatul din fața lui Cato și-a făcut loc cu forța printr-un spațiu liber din grupul de rebeli supraviețuitori. Prințul se afla în fața lui și, înainte ca el să poată reacționa, soldatul roman s-a repezit, azvârlindu-l pe purtătorul de stindard cât colo cu ajutorul scutului. Stindardul s-a prăbușit la pământ, iar auxiliarul a lovit cu sabia spre Artaxes, silindu-l să se retragă, iar apoi să se întindă pe pământ, de unde nu mai avea cum să se tragă înapoi. Artaxes a ridicat sabia ca să pareze o lovitură ce îi țintea capul, iar în ultima clipă, auxiliarul și-a schimbat ținta și lama a străpuns brațul prințului deasupra încheieturii mâinii, sfărâmând oasele și retezând tendoane. Artaxes a scos un răcnet și a scăpat sabia din degetele care nu-l mai ascultau.

Auxiliarul a făcut un pas în față, gata să dea lovitura de grație.

– Nu! a strigat Cato, repezindu-se printre luptători către auxiliar. A reușit să-l lovească pe soldat cu

scutul în coaste, îndepărtându-l de Artaxes, astfel că lama sabiei a lovit doar nisipul. Lasă-l!

Apoi s-a întors și a strigat în greceşte:

– Predați-vă! Prințul a fost doborât!

Ultimii dintre membrii gărzii de corp s-au rotit spre Cato și, după o ezitare de un moment, unul dintre ei a lăsat sabia să-i cadă la pământ. Ceilalți i-au urmat imediat exemplul, însă înainte de asta, unul i-a căzut victimă armei unui auxiliar care încă nu-și revenise din frenezia luptei.

– A Doua Iliră! a strigat Cato. Stați pe loc! Nu mai luptați!

Oamenii lui s-au retras câțiva pași și au coborât săbiile. Abia după acea și-au lăsat și gărzile de corp scuturile la pământ și au rămas aşteptând să fie făcuți prizonieri, având pe fețe întipărite expresii de spaimă și disperare. Cato a renunțat la postura defensivă, luându-și libertatea de a lăsa scutul să se rezeme de pământ. La picioarele lui, Artaxes își ținea brațul rănit grav la piept și îl strângea cu cealaltă mână, gemând de durere printre dinții încleștați. Respirând adânc, Cato și-a umflat pieptul, apoi a simțit pe deplin oboseala insuportabilă, după care a perceput parcă pentru prima oară dureri în tot trupul din cauza eforturilor pe care le făcuse în luptă. Acum însă totul se sfârșise. Atacul asupra coloanei de rebeli, bătălia cu parții, rebeliunea... Toate. S-a uitat în jos către Artaxes și a dat din cap gândindu-se la toate astea. Apoi ochii i-au fost atrași de stindardul pe care era un șarpe de un roșu strălucitor și abia atunci s-a trezit din gânduri și

s-a aplecat să-l ridice. Căutându-l din ochi pe auxiliarul care îl doborâse pe Artaxes, i-a făcut semn și i-a întins stindardul.

– E al tău... Îl meriți, soldat.

Omul a surâs vag și a luat stindardul.

– Am înțeles, domnule! Vă mulțumesc.

– Cato! Cato! Unde ești, băiete?

S-a întors spre direcția din care venea sunetul glasului lui Macro și a văzut că legionarii alungaseră partea din față a coloanei, iar acum se apropiau de soldații vlăguiți și însângerați ai celei de-a Doua Ilire, adunați în jurul steagului dușman. Cadavrele rebelilor și ale romanilor zăceau întinse sau ghemuite în apropiere, iar într-o parte, câțiva prizonieri stăteau laolaltă și priveau scena cu expresii jalnice pe fețe.

– În numele zeilor, a mormăit Macro, când și-a făcut loc printre morți ca să ajungă la Cato. Ce baie de sânge... Cato, ai pățit ceva?

Tânărul a văzut expresia de îngrijorare de pe chipul prietenului său și i-a trebuit un moment ca să-și dea seama că probabil era doar stropit de sânge.

– Sunt teafăr, domnule. N-am nimic.

– Mă bucur, a spus Macro și l-a bătut pe braț. Ăsta e omul nostru, Artaxes?

– Întocmai. Vreau să chem pe cineva să-i vadă brațul rănit.

– Dacă-ți închipui că merită efortul... a zis Macro, ridicând din umeri. Eu, unul, nu văd rostul. Nu cred că va supraviețui întâlnirii cu tatăl lui iubitor.

– Nici eu nu cred, a recunoscut Cato. Dar asta e treaba lor. Dacă îl predăm în viață, vom avea parte de o părere favorabilă din partea regelui Vabathus. Iar cum amenințarea parților nu mai există... Cato s-a întors și a măsurat din ochi câmpul de luptă. Acum, după ce luptele încetaseră, iar praful începuse să se așeze, putea vedea mai limpede dimensiunile înfrângerii pe care o suferise dușmanul. Armata parță fusese zdrobită complet, iar în acele momente era fugărită și doborâtă de oamenii generalului Longinus. Mai toți parții alergau spre albiile secate pe terenul accidentat, încercând să se îndepărteze cât mai repede de soldații romani victorioși.

Văzându-și prietenul verificând câmpul de bătălie, Macro a chicotit.

– Am impresia că planul tău a dat roadele dorite.

Cato s-a răsucit spre el și, după ce a șovăit îndelung, a râs.

– Așa s-ar părea.

În jurul lor, legionarii din cohorta lui Macro s-au îngrămădit în jurul prefectului și al oamenilor lui, ca să privească opera auxiliarilor cu o admirație neîngrădită. Apoi, din rândul soldaților, s-a auzit un glas puternic:

– Urale pentru a Doua Iliră, băieți!

Legionarii au scos imediat un urlet gutural de aprobare, iar după un moment de surprindere, pe chipurile auxiliarilor au apărut zâmbete de încântare și rânjete de triumf, apoi s-au amestecat cu legionarii. S-a auzit un duruit de copite, iar Cato și Macro

au privit în jur, constatând că de ei se apropiau Balthus și oamenii lui. Prințul surâdea cu generozitate și a făcut ochii mari de încântare când a văzut stindardul. Silindu-și bidiviul să se oprească, a coborât din șa și a pășit peste cadavre ca să ajungă lângă ofițerii romani.

– Prieteni, am obținut o victorie măreață. Parția a fost umilită. Îngenuncheată, vă asigur! L-ați văzut cumva pe fratele meu? I-ați găsit trupul?

Macro s-a dat deoparte și a arătat către Artaxes.

– Uite-l! E viu, dar probabil că nu se simte prea bine.

Zâmbetul s-a șters de pe fața lui Balthus, care s-a ridicat și s-a uitat contrariat la fratele lui, zăcând pe pământ și ținându-se de mâna lui rănită.

– Tu... Așadar, ești viu.

Artaxes a deschis ochii și a rânjit când l-a văzut.

– Cât se poate de viu, frate, iar când mă va vedea regele o să-mi exprim căința. O să plâng și o să mărturisesc tuturor că ambiția m-a dus în ispită. Și știi ceva? El mă va ierta.

Macro a hohotit.

– Nu prea cred asta, dragul meu! Mai ales după tot ce ai făcut.

– Serios? a făcut Artaxes, zâmbind, după care s-a crispat, pentru că a fost imediat cuprins de un val de durere. Pe frunte i-au apărut broboane de sudoare rece, după care a continuat: nu-l cunoști pe tata. Ca mulți părinți, are o slăbiciune. Ceva îl împinge să îl ierte mereu pe fiul preferat, indiferent ce ar fi făcut el.

A urmat un moment de tăcere, cât timp restul celor prezenți au analizat cuvintele lui. Apoi Balthus a dat din cap și a spus încet:

– Are dreptate. Nu va fi ușor...

S-a întors apoi către unul dintre oamenii lui și a rostit un ordin cu glas apăsat. Până când Macro și Cato au apucat să-și dea seama ce se petrecea, câțiva oameni de-ai lui Balthus au întins arcurile, apoi săgețile au șuierat prin aer, străpungându-l pe Artaxes, așa cum zăcea la pământ. Prințul a scos un icnet și s-a uitat spre fratele lui cu o expresie de uimire. Apoi ochii i-au devenit sticloși și a căzut lat, cu privirea îndreptată spre cer, având gura căscată și moale.

Balthus s-a uitat la el o clipă, apoi și-a întors capul într-o parte.

– Acum nu mai este cazul.

32

În ziua de după bătălie, preoții legiunilor au oficiat riturile funerare pentru soldații care fuseseră uciși. Flăcările rugurilor s-au înălțat spre cerul nopții, iar spre dimineață, rămășițele lor arse presărau deșertul în momentul când armata a început să mărșăluiască spre Palmira. Din milă, suferințele răniților dușmani au fost curmate prin tăierea beregatelor, în vreme ce răniții romani, transportați de pe câmpul de luptă și tratați cât se putea de bine, au fost puși în căruțe, pe spinarea catârilor și cailor ori pe brancarde improvizate, purtate de camarazii lor. Pe de altă parte, grupuri de soldați au scotocit câmpul de bătălie în căutarea de arme refolosibile care zăceau împrăștiate pe pământ.

Dușmanii morți au fost lăsați așa cum zăceau, în mormane de-a lungul și de-a latul nisipurilor. Câteva sute de morți se aflau peste tot în acel peisaj, acolo unde fuseseră seceraţi de cavaleria romană. Armata parță fusese distrusă aproape în totalitate. Supraviețuitorii se împrăștiaseră care încotro și, lipsiți de conducători,

își abandonaseră armele și armurile. Acestora nu le mai rămăsese altă șansă decât aceea a retragerii prin deșert, către Eufrat și către tărâmurile parte de dincolo de fluviu. Fără apă, prea puțini erau în stare să ajungă acasă, dar până și aceștia urmau să aibă amintiri foarte triste de povestit. Aveau să treacă mulți ani până când Parția va îndrăzni să înfrunte din nou Roma.

Două zile mai apoi, când armata s-a apucat să-și ridice o tabără de marș în apropierea zidurilor Palmirei, generalul Longinus a pornit în fruntea unei procesiuni de ofițeri alături de prințul Balthus, ducând cu ei soldați și prizonieri pe poarta orașului și de-a lungul căii largi ce mergea spre palatul regal. Imediat ce regele primise mesajul lui Longinus, care îl anunța în legătură cu deznodământul bătăliei, Vabathus instituise o sărbătoare publică pentru a celebra încheierea rebeliunii și înfrângerea Parției. Cu toate acestea, romanii care au pășit cu stindardele în frunte pe drumul pavat au văzut prea puține semne de bucurie. Macro și Cato mărșăluiau cu câțiva pași în fața stindardelor, alături de alți ofițeri, și au înțeles imediat din expresia rigidă de pe chipul generalului că Longinus nu era nici pe departe încântat de acea primire într-o atmosferă de tăcere deplină.

– Ce se petrece aici? a întrebat Macro cu glas scăzut. Ar trebui să se arate fericiți că rebeliunea s-a terminat.

Cato a aruncat o privire în jur. De-a lungul drumului se găseau puțini cetățeni ai orașului, dar și ei îi

urmăreau într-o tăcere rezervată pe soldații care treceau prin dreptul lor.

– Nu le poți găsi vreo vină acestor oameni. Luna trecută au asistat la mai multe lupte decât era nevoie. Se vor arăta recunoscători după ce vor avea siguranța că pacea a revenit în orașul lor.

Preț de un moment, Macro a analizat explicația dată de prietenul său, apoi a ridicat din umeri.

– Tot ce se poate, dar eu aș vrea ca acești oameni să-și arate *acum* recunoștința față de noi. Doar n-am mărșăluit de-a lungul și de-a latul deșertului și nici nu am rezistat unui asediu, pentru ca apoi să mai port o ultimă bătălie, doar ca ei să mă facă să mă simt ca ultimul om din lume.

– Poți să te simți cum vrei, dar eu sunt recunoscător că am revenit la Palmira.

Macro a aruncat o privire spre el și a rânjit.

– Sunt convins de asta. Bineînțeles că asta nu are nicio legătură cu fiica lui Sempronius, adevărat?

Cato s-a simțit cuprins de un val de iritare, dar a reușit să arboreze un surâs.

– Bineînțeles că are legătură cu Iulia.

A simțit cum inima i se înfierbântă doar pronunțându-i numele.

– Tatăl ei mi-a dat cuvântul că mă voi putea căsători cu ea când mă întorc.

– *Dacă* te întorci, așa a zis.

– Dacă sau când, ce importanță mai are?

Macro a zâmbit întristat.

– Are o mare importanță, dacă nu te aștepți ca un om să trăiască suficient de mult ca să te silească să-ți respecți cuvântul.

Cato l-a privit printre gene pe Macro.

– Ce vrei să insinuezi?

– Ei, ce naiba, amice? Doar nu ești chiar atât de prost. Sempronius e aristocrat. Tu ești fiul unui libert. Nu reprezinți nicidecum cea mai bună partidă pentru prețioasa lui fiică. Ți-a făcut pe plac, atâta tot.

Cato a stat puțin pe gânduri, apoi a scuturat din cap.

– Ba nu. Nu e logic. Dacă Sempronius nu avea de gând să-mi îngăduie căsătoria cu Iulia, atunci de ce mi-a promis că ar exista această posibilitate dacă mă voi întoarce teafăr? Cred că nu ai înțeles tu bine, Macro. Te-ai înșelat.

– Cum zici tu. Sper doar că m-am înșelat, băiete. Serios.

Au continuat să mărșăluiască în tăcere pe strada largă și aproape pustie care traversa orașul, ducând spre palat. Când s-au apropiat de intrare, sub o arcadă impresionantă care încadra drumul pavat, o mică mulțime, alcătuită din femei zdrențăroase și copii, stând de o parte și de alta, a început să ovaționeze cam fără tragere de inimă. Imediat ce generalul Longinus a ajuns exact în dreptul mulțimii, femeile și copiii au aruncat petale albe în calea lui.

– Frumoasă idee, a remarcat Macro cu glas reținut. Dar nu miroase nici pe departe a sinceritate. Adunătura asta trebuie să fie drojdia străzilor, persoane plătite ca să ne întâmpine în mod festiv.

– Păi nu voiai tu o primire ca pentru eroi? l-a pus Cato la punct. Uite, de asta ai parte. Măcar generalul se bucură din plin.

Macro a aruncat o ocheadă în față și a observat că Longinus își înclina capul cu gravitate, ba într-o parte, ba în alta, și își ținea mâna înălțată într-un gest ce voia să spună că accepta laudele.

Centurionul a pufnit:

– Judecând după felul în care se poartă, ai crede că i s-au acordat deja ovații și ar mărșălui pe Calea Sacră din Roma, înconjurat de o mulțime uriașă și având ca escortă personală doar vestale neprihănite.

– Poate că vede în treaba de astăzi o repetiție generală pentru ceea ce se va întâmpla la Roma, a adăugat Cato, cu un surâs strâmb.

– Chiar crezi că Longinus merită un premiu pentru ceea ce a făcut? Parții erau cât pe ce să ne șteargă de pe fața pământului.

– Macro, doar știi cum stau lucrurile. Nu are importanță câți oameni pierzi și nici câte greșeli faci într-o campanie. Atâta vreme cât obții rezultatul potrivit, totul e bine. Iar orice victorie împotriva parților va fi bine văzută la Roma. Așadar, acolo va avea loc o mare sărbătorire. Fie și numai pentru a-i face fericiți pe plebei.

– Grozav...

Cato s-a uitat împrejur, spre ceilalți ofițeri, apoi și-a coborât glasul și mai mult.

– Şi situaţia de acum are avantajul de a-l separa o vreme de legiunile lui. Având în vedere ambiţiile lui, nu e deloc rău.

Macro a dat aprobator din cap. Cu toate că zădărniciseră planurile lui Longinus de a alcătui o armată capabilă să-l răstoarne pe împărat, el şi Cato nu reuşiseră să descopere suficiente dovezi care să probeze intenţiile trădătoare ale generalului. Narcissus nu avea să se declare satisfăcut de eforturile făcute de ei, a gândit Macro, simţind în acelaşi timp un gol în stomac. Secretarul împăratului era recunoscut pentru lipsa lui de răbdare faţă de cei care nu reuşeau să îi ofere ceea ce le ceruse. Macro şi Cato fuseseră trimişi în provinciile răsăritene ca să îl dea de gol pe Longinus drept trădător. Indiferent ce realizaseră cei doi, generalul nu se expusese suficient de mult ca să se justifice îndepărtarea lui din funcţie şi distrugerea lui pentru totdeauna. Pe vremea lui Caligula lucrurile stătuseră cu totul altfel, pentru că atunci orice roman putea fi executat doar dintr-un capriciu. Succesorul lui Caligula hotărâse ca asemenea excese care încălcau legile să nu mai fie încurajate. Macro a surâs în sinea lui în timp ce s-a gândit că probabil Narcissus tânjea după simplitatea fostului regim politic.

În aceeaşi clipă a observat un chip cunoscut la marginea mulţimii şi a tăcut o clipă, după care a ieşit din rând. Cu o expresie nedumerită, Cato s-a întors şi l-a urmat pe prietenul său.

– Ce s-a întâmplat?

– Mergi mai departe. Te prind eu din urmă.

– De ce? Spune-mi, despre ce este vorba?

– Trebuie să stau de vorbă cu cineva. Du-te mai departe, a spus Macro cu fermitate în glas.

Cato a ridicat din umeri, apoi s-a alăturat coloanei. Aruncând o privire peste umăr, l-a văzut pe Macro păşind încet spre mica mulţime de oameni în zdrenţe care stăteau aliniaţi de-a lungul străzii şi oprindu-se în faţa unei fete.

După aceea, procesiunea a trecut pe sub arcadă, pătrunzând în curtea încăpătoare a palatului regal. O gardă de onoare, alcătuită din mercenarii greci care supravieţuiseră, stătea aliniată până la intrarea în palat, unde Thermon aştepta în faţa celor două coloane care sprijineau porticul. Generalul Longinus a mers călare până la poalele scărilor, unde şi-a oprit calul, după care a alunecat cu eleganţă din şa, coborând pe pământ. A făcut un gest către ofiţerii săi şi către Balthus să-l urmeze şi a urcat treptele ce duceau spre intrare. Comandantul gărzilor regale a transmis brusc un ordin, iar mercenarii s-au întors spre clădire şi au prezentat suliţele. În momentul când Longinus s-a apropiat de el, Thermon a făcut o plecăciune adâncă.

– Stăpâne Cassius Longinus, avem deosebita plăcere de a vă primi din nou în oraşul nostru. Ştirea despre victoria dumneavoastră a provocat o mare bucurie şi sărbători în Palmira.

– Am băgat de seamă acest lucru, a spus Longinus pe un ton usturător, făcând un semn din cap către strada care traversa oraşul. S-ar părea că populaţia oraşului încă doarme adânc.

Thermon a tăcut o clipă, când a înțeles sensul remarcei făcute de roman, după care a zâmbit spre Balthus.

– Prințe, regele se arată încântat de succesul tău și de-abia așteaptă să-și îmbrățișeze fiul victorios.

– Sunt sigur de asta, i-a răspuns Balthus.

– Ar fi preferabil să trecem peste asemenea formalități, a spus Longinus, întrerupând schimbul de cuvinte. Trebuie să stau de vorbă cu regele, pentru ca după aceea să mă întorc la armata mea și să mă îngrijesc de nevoile oamenilor mei.

– Desigur. V-aș fi recunoscător dacă ați fi amabil să mă urmați.

Thermon a făcut o nouă plecăciune și s-a retras cu spatele pe ușă, după care s-a întors și a condus grupul pe un coridor lung, ai cărui pereți erau bogat ornamentați cu picturi sclipitoare ce înfățișau faptele mărețe ale foștilor regi ai Palmirei. La capătul coridorului erau două uși placate cu alamă, care au fost date în lături de gărzile palatului, dincolo de care se afla sala de audiențe a regelui. Vabathus stătea pe tron, înălțat deasupra capetelor celor din jurul lui pe un piedestal rotund pe care se putea ajunge urcând câteva trepte. Un grup de nobili din Palmira și cei mai bogați oameni din oraș stăteau dinaintea lui, purtând cele mai bune straie. Aceștia s-au dispersat în fața lui Longinus și a suitei lui și s-au retras de o parte și de alta a tronului. În sală erau mai multe gărzi care au ocupat poziții astfel încât să creeze o cale mărginită de sulițe și scuturi ce ducea spre piedestal și regele Vabathus.

Aflat în spatele generalului, Cato şi-a plimbat iute ochii prin încăpere. L-a văzut pe Sempronius stând în apropierea regelui, apoi s-a uitat spre mulţime şi a văzut-o pe Iulia, ceva mai retrasă faţă de restul celor prezenţi, lângă unul dintre stâlpii poleiţi. A înclinat capul în direcţia ei şi a zâmbit fugar. Ea a ridicat discret o mână în semn de salut, iar faţa i s-a luminat de uşurare şi bucurie că îl revede.

Thermon l-a condus pe Longinus până la poalele scării, apoi s-a tras respectuos deoparte şi a anunţat în mod oficial:

– Maiestatea Voastră, vi-l prezint pe Cassius Longinus, guvernator al provinciei romane Siria, pe ofiţerii săi şi pe prinţul Balthus.

Regele a făcut un semn din cap către oaspeţi şi, după o scurtă pauză, s-a îndreptat de spate pe tron şi a spus:

– Generale Longinus, fii bine venit în palatul nostru. Îmi este greu să găsesc cuvintele potrivite pentru a-mi exprima recunoştinţa faţă de tine şi minunaţii tăi soldaţi. Ne-aţi eliberat de sub dominaţia Parţiei şi a acelor trădători din rândul poporului meu care erau gata să facă din oraşul nostru sclavul regatului part. În voce i-a apărut un uşor tremur, după care Vabathus a continuat: am înţeles că Artaxes a murit pe câmpul de bătălie, ucis de prinţul Balthus. Aşa se cuvenea, probabil. Dar, deşi jelesc pierderea unui fiu al meu, chiar dacă e chiar acela care m-a trădat, recunosc acum că sunt dator pe veci faţă de Roma.

Cato l-a văzut pe Balthus tresărind la auzul acestor cuvinte. Prințul s-a încruntat și a strâns din buze, în vreme ce tatăl lui a continuat:

– Recunoștința mea este atât de mare, încât astăzi am semnat un tratat cu ambasadorul împăratului Claudius. De astăzi înainte Palmirei și tărâmurilor sale li se va acorda titlul de regat client al Imperiului Roman.

Regele a făcut o pauză și s-a uitat direct la singurul lui fiu în viață. Vreme de un moment, în ochi i-a apărut o expresie de milă, apoi alta, de resemnare. Înțeleg pe deplin că acest tratat nu va fi pe placul unora dintre supușii mei. Însă trebuie să alegem între a fi aliat al Romei sau o cucerire a Parției.

– Nu! a exclamat prințul Balthus, clătinând din cap, apoi arătând cu degetul spre tatăl lui. Tată, știi prea bine ce înseamnă stat clientelar. După dispariția ta, Palmira va deveni provincie romană. Ne vom pierde independența. Ne vom pierde regele și vom ajunge sub călcâiul Romei.

– Da, a spus Vabathus cu tărie. Dar acesta este prețul pe care trebuie să-l plătesc și trebuie să accept situația.

– Eu nu accept așa ceva, i-a răspuns Balthus, înfierbântat. Datoria regelui este de a-și păstra regatul. Orice altă alegere reprezintă o trădare față de poporul Palmirei.

– Tu îmi vorbești de trădare? a spus Vabathus cu răceală în glas. Îndrăznești să aduci vorba de trădare?

Tu, care ți-ai trădat propriul sânge și ai ordonat moartea fratelui tău, Amethus?

Balthus a scuturat din cap.

– Nu am făcut așa ceva. Nu ai nicio dovadă.

– Chiar așa? a spus Vabathus care s-a întors într-o parte și a dat un ordin: aduceți-l aici, ca să-l vadă toți.

S-a auzit un icnet și un geamăt de durere, apoi zgomot de pași făcuți târâș de cineva aflat în spatele podiumului după care au apărut doi oameni din garda regelui ducând un morman de zdrențe în care era îmbrăcat un om plin de răni și umflături. Cei doi au târât povara până în fața tronului, apoi au lăsat-o să cadă la podea.

– Ce înseamnă asta? a exclamat generalul Longinus care, dezgustat, a făcut un pas înapoi. Acest... acest om?

Regele nu l-a băgat în seamă pe roman, îndreptându-și în schimb atenția asupra fiului său.

– Balthus, sunt convins că-l recunoști pe cel mai credincios dintre sclavii tăi.

Prințul Balthus s-a uitat lung la omul ghemuit pe podea, bătut și însângerat și totuși agățându-se de viață, în timp ce coșul pieptului îi palpita într-un ritm nefiresc. Treptat, înțelegând adevărul, pe fața lui Balthus a apărut o expresie de groază.

– Carpex, a mormăit el. Carpex, ce mi-ai făcut?

Sclavul a părut să-și dea brusc seama unde se afla și s-a chircit și mai mult auzind glasul prințului, ca și cum ar fi primit o lovitură puternică.

– Stăpâne, a spus sclavul, cu o voce care nu depăşea nivelul unei şoapte hârâite. Vai, stăpâne, îţi cer iertare. Eu...

– Tăcere, câine! a strigat Vabathus. Cum de îndrăzneşti să deschizi gura în prezenţa regelui tău? S-a uitat tăios la Carpex, iar omul s-a făcut mic şi pe faţă i-a apărut o expresie de groază.

Regele a făcut un semn din cap şi a rânjit satisfăcut când s-a întors către fiul lui şi a continuat:

– Balthus, acest gunoi de om ne-a dat toate răspunsurile de care aveam nevoie, asta imediat după ce s-a trecut la tortură. Sclavul a confirmat ceea ce deja bănuiam, anume că tu ai dat ordinul ca Amethus să fie ucis. Şi Carpex a fost acela care a dus porunca la îndeplinire.

– Minciuni! a spus Balthus, spumegând de furie. Minciuni, îţi spun. A făcut un pas înainte şi l-a lovit cu piciorul pe Carpex. Sclavul ăsta te-a înşelat, tată. Nu am avut nimic de a face cu asta. Jur pe atotputernicul Bel.

– Tăcere! a strigat Vabathus, străpungându-l cu privirea pe fiul lui. Te înjoseşti într-atât de mult, încât eşti dispus să minţi sub jurământ în faţa zeului acestui oraş? Nu ai deloc simţul onoarei? S-a ridicat şi a îndreptat un deget spre prinţ. Nu-mi eşti fiu. Te reneg. Eşti un criminal de rând şi un trădător şi pentru asemenea fapte există o singură pedeapsă. Gărzi, prindeţi-l!

Când mercenarii s-au apropiat de el, Balthus a scrâşnit din dinţi şi s-a uitat în jur ca un animal încolţit. A dus mâna spre mânerul săbiei şi a scos cu iuţeală

lama pe care a îndreptat-o spre cel mai apropiat om din garda regală.

– Dacă mai faci un pas spre mine, îți scot mațele.

– Lasă jos sabia! i-a poruncit Vabathus. Nu ai scăpare.

Un moment, Balthus s-a uitat sfidător la tatăl său, apoi a respirat adânc și a lăsat capul în piept. Starea de încordare a scăzut o clipă, iar gărzile s-au oprit puțin înainte de a-și continua înaintarea. În acel moment, prințul a făcut un salt către Carpex, iar lama sabiei lui a sclipit prin aer. Îngrozit, sclavul a scos un țipăt, iar arma l-a lovit peste mâna ciolănoasă ridicată spre față pentru a se apăra. Lama bine ascuțită i-a retezat brațul și și-a continuat mișcarea prin gâtul sclavului, înfigându-se în șira spinării, reducându-i strigătul la tăcere. Sângele a țâșnit pe podea, iar cei prezenți în sala de audiențe s-au tras înapoi când Carpex a căzut pe spate, cu capul aproape desprins de trunchi. Balthus s-a uitat cu dispreț la trupul care s-a cutremurat o dată, apoi a rămas nemișcat. După aceea, și-a aruncat sabia și nu a făcut niciun efort pentru a se opune gărzilor care l-au prins și i-au răsucit mâinile la spate.

– Scoateți-l de aici, a poruncit Thermon, apoi s-a întors către alți oameni și a arătat spre cadavrul sclavului: Și luați și asta.

Balthus a fost târât din sală sub ochii ofițerilor romani și ai nobililor din Palmira. După ieșirea lui, cu umerii pleoștiți ca ai unui bătrân gârbovit, Vabathus a coborât de pe podium.

– Thermon, mă voi întoarce în apartamentul meu. Să te îngrijești să nu mă tulbure nimeni.

Șambelanul s-a uitat cu jenă spre Longinus și ofițerii romani.

– Bine, Maiestate, dar sărbătorirea... banchetul din această seară?

– Sărbătorire? Vabathus a clătinat din cap. Ce am eu de sărbătorit? A rămas nemișcat un moment, apoi a urmat. Totuși ai dreptate. Sărbătorirea trebuie să aibă loc. Ea nu trebuie să fie afectată de absența unui om care suferă. Îngrijește-te de asta, Thermon.

S-a întors și s-a îndreptat spre o ușă mică de ieșire din sala de audiențe. Nobilii și-au plecat capetele la trecerea lui, dar Vabathus nu i-a luat în seamă, privind în pământ cât a mers printre ei, apoi a dispărut și i-a lăsat în tăcere.

În curtea palatului se lăsau umbre prelungi în momentul în care Macro a rămas în poziție de drepți în fața generalului Longinus și a ambasadorului roman. Cei doi senatori stăteau la o măsuță și beau apă aromatizată cu lămâie. Aflat în spatele lor, un sclav le făcea vânt folosindu-se de un evantai mare, confecționat din frunze de palmier.

Longinus și-a lăsat jos ceașca și și-a dres glasul.

– Da, centurion Macro, ce dorești să ne comunici?

– Domnule, nu este drept. Mă refer la ce se petrece cu Balthus. Omul ăsta mi-a salvat viața, dar și pe a celorlalți din coloana de sprijin. A luptat alături de noi când eram în citadelă, iar apoi în bătălia cu parții. E

un om curajos, a încheiat centurionul, însoțindu-și vorbele cu un gest din cap. Ar fi o greșeală să-l lăsăm să fie ucis ca un câine. Nu e drept.

Generalul Longinus și-a țuguiat buzele o clipă, ca și cum ar fi rămas pe gânduri.

– Înțeleg. Și sunt de acord. Îi datorăm multe și trebuie să-i fim recunoscători. În alte condiții, nici nu s-ar pune problema să-l lăsăm să moară astfel.

Auzind vorbele generalului, Macro a simțit o undă de fatalism cuibărindu-se greu în sufletul lui.

– Ce vreți să sugerați, domnule? Ce ar fi fost în alte condiții?

Sempronius s-a aplecat în față.

– Îmi dai voie să-i explic prietenului nostru cum stau lucrurile?

Longinus a făcut un semn de nepăsare.

– Chiar te rog.

Ambasadorul s-a uitat la Macro și a surâs cu tristețe.

– Nu am nicio îndoială că tot ce ai spus despre prinț este adevărat.

– Atunci, de ce trebuie să moară? a intervenit Macro.

– Din necesități politice. Roma trebuie să facă din Palmira un regat client. Vrem să încheiem acest tratat și Vabathus are nevoie de el. În această înțelegere nouă, Balthus nu-și găsește locul. Nu poate deveni domnitorul Palmirei. Prințul știa asta și va unelti împotriva tatălui său la fel cum a făcut și Artaxes, e lucru sigur, așa cum vara urmează primăverii. Altfel, de ce a pus ca fratele lui să fie ucis? Își croia drum spre

tron. Sempronius a aşteptat un moment, dorind ca vorbele lui să fie înţelese. Îmi pare rău, centurion. Nu putem face nimic în această privinţă. Ştim că prinţul Balthus a luptat bine de partea ta. Este probabil un bărbat curajos. Însă, în acelaşi timp, este nemilos şi plin de ambiţii, iar dacă ar rămâne în viaţă, în Palmira nu ar mai exista pace. De aceea, va fi executat mâine-dimineaţă.

Macro a simţit crescând în sufletul lui un val de amărăciune şi i-a trebuit multă stăpânire de sine ca să-şi înfrâneze furia. S-a uitat dispreţuitor la cei doi politicieni.

– Spuneţi că e vorba de o necesitate politică. Frumos eufemism, domnule. Din punctul meu de vedere, arată mai curând a crimă.

Longinus şi-a aşezat cana pe masă cu un gest nervos.

– Ascultă, centurion! Nu-ţi admit impertinenţa aceasta. Chiar mă gândeam să...

– Macro are dreptate, a intervenit Sempronius. Să lăsăm deoparte cuvintele mieroase. Ceea ce rămâne este crimă, pur şi simplu. Nu putem ascunde acest lucru. Însă asta nu schimbă situaţia cu nimic, centurion. Spre binele tuturor, Balthus trebuie îndepărtat. Ambasadorul a surâs, parcă scuzându-se. Trebuie să moară. Nu există alternativă. Înţelegi asta?

– Da.

– Prea bine. Ar mai fi ceva, a spus Sempronius şi a vârât mâna în geanta care stătea aşezată alături de taburetul lui şi a extras din ea un document împăturit care purta sigiliul imperial.

– Curierul imperial a adus asta ieri, împreună cu alte mesaje. Vă este adresat ţie şi lui Cato.

Macro a luat scrisoarea şi a aruncat o privire la cuvintele scrise sub sigiliu.

– Din partea lui Narcissus, secretar imperial. Sigur sunt veşti proaste.

Sempronius a chicotit, iar după un moment, Macro i-a ţinut hangul.

– Ei, aş face bine să o citesc şi să-l găsesc pe Cato.

– Da. Sempronius a dat aprobator din cap şi a zâmbit unui gând doar de el ştiut. Îmi închipui că îl poţi găsi pe acest tânăr remarcabil în grădinile regelui.

– Cato! Unde eşti?

Macro a înaintat cu paşi mari prin curţile grădinii, privind pe după tufişurile şi copacii ţinuţi în vase aranjate în jurul colonadelor şi peristilurilor împodobite. La câţiva paşi în spatele lui se grăbea Jesmiah, încă purtând resturile zdrenţuite ale stolei şi mantiei. În jurul lor, aerul răcoros ale înserării aducea cu sine parfum de iasomie şi alte flori. Se făceau ultimele pregătiri pentru banchetul din acea seară şi mulţi dintre curtenii şi slujitorii regelui stăteau jos, bucurându-se de vreme atât cât puteau, ori treceau prin grădini cu vreo treabă sau alta. S-au oprit cu toţii din discuţii şi s-au uitat supăraţi spre ofiţerul roman care striga din răsputeri.

– Cato, unde naiba eşti?

De pe o bancă de piatră s-a ridicat o siluetă care a făcut semn cu mâna ca să-i atragă atenţia lui Macro, care nu vedea prea bine din cauza luminii scăzute.

– Aici.

– Aha! În sfârșit, a spus Macro și a pășit spre prietenul lui, scoțând în același timp scrisoarea primită de la Narcissus de sub tunică.

– Avem vești de la Roma. Vești grozave.

Când s-a apropiat de bancă și a văzut că mai era cineva acolo, bărbatul s-a pierdut puțin și a devenit stângaci când și-a dat seama cine era.

– Domnișoară Iulia, scuze. N-am vrut să vă deranjez.

– Nu-i nimic, i-a răspuns ea zâmbind. Am discutat ce trebuia. Fă-te că nu mă vezi.

– Foarte bine, a spus Macro și, întorcându-se către Cato, i-a întins scrisoarea. Ia citește.

– Nu mai poate aștepta? l-a întrebat Cato, apoi și-a plecat capul într-o parte zărind-o pe fata din spatele prietenului său. Cine este copila asta?

Macro a aruncat o privire peste umăr și i-a făcut semn să înainteze. Jesmiah a pășit în față cu un aer sfios. Macro și-a lăsat o mână pe umărul ei și a explicat situația.

– Ea este Jesmiah. A fost în citadelă împreună cu fratele ei mai mic.

Cato a înțeles imediat substratul cuvintelor lui Macro, de aceea s-a simțit stingher amintindu-și modul brutal în care civilii fuseseră siliți să părăsească citadela.

– Familia ei a murit în răzmeriță, a continuat Macro, iar fratele ei a murit ieri. Era doar un sugar, care se îmbolnăvise grav în timpul asediului. Acum Jesmiah nu are pe nimeni care să-i poarte de grijă. De

aceea, mă întrebam... a zis Macro și a rămas cu ochii țintă la Iulia. Orice tânără doamnă de origine romană are mereu nevoie de slujitoare bune și de însoțitoare, din câte știu eu.

– Serios? a făcut Iulia, ridicând din sprâncene. Nu-mi dau seama de unde ai auzit asta.

Macro a ridicat din umeri.

– Ei, în fine, speram că ai putea găsi un locșor pentru Jesmiah. Nu mai are nimic aici, în Palmira. Nici familie, nici prieteni. Casa ei a fost făcută scrum și de când s-a încheiat asediul trăiește pe stradă. Și-a dres glasul. Eu nu-i pot purta de grijă. Speram că ai putea s-o faci tu, doamna mea.

Iulia s-a uitat amuzată la el, apoi a măsurat-o din ochi pe fată.

– Foarte bine, o să mă ocup.

Fața bărbatului s-a înseninat pe loc.

– Îți mulțumesc. Cum să spun... Îți mulțumesc în numele fetei. În fine. Și-a îndreptat atenția spre scrisoarea din mâna lui Cato. Trebuie să citești ce scrie acolo. Hai!

Cato a privit sigiliul rupt.

– De ce nu mă scutești de efort? Spune-mi ce scrie.

– Prea bine, trântore! Macro a zâmbit larg și l-a lovit amical pe Cato peste umăr. Narcissus a citit raportul nostru și ne-a rechemat la Roma. Ne-am făcut treaba și trebuie să plecăm de aici. Vestea bună e că vom primi o nouă slujbă la o legiune. Trebuie să părăsim armata din Siria imediat ce aceasta ajunge la Antiohia, iar apoi ne vom îndrepta spre coastă ca să

luăm prima corabie spre Ostia și – a, dar citește chiar tu asta...

– Asta e o veste grozavă, a spus Cato și a lovit cu degetul în scrisoare. Nu cred că ar mai fi și altceva în afară de ceea ce mi-ai spus.

– Bine, dar citește.

– Doar o clipă. Întâi să-ți dau și eu o veste bună.

– Serios? a exclamat Macro și s-a încruntat. Ei, nu mai fi atât de timid, băiete. Spune totul!

– Foarte bine, a zis Cato, petrecându-și mâna pe după brațul Iuliei și trăgând-o în sus, astfel încât ea a venit alături de el. Până la urmă se pare că mă voi căsători cu Iulia.

– Te căsătorești? a exclamat Macro, ridicând din sprâncene. Sempronius și-a dat acordul?

– Da, și a făcut-o într-un mod foarte elegant. Deși, recunosc, la un moment dat mă temusem că voia să o păstreze pe Iulia pentru Balthus. Dar cum situația s-a schimbat...

Pe fața lui Macro a apărut o expresie de încrâncenare.

– Da, adevărat. Nu e deloc o moarte meritată.

– Asta este, a spus Cato, petrecându-și brațul pe după umărul Iuliei și sărutând-o pe frunte. Imediat ce ajungem la Roma vom organiza totul.

– Măi să fie, a spus Macro, încă uimit, apoi a revenit la bunele maniere. Cum să spun, cele mai sincere felicitări... Amândurora, mai precis...

Iulia a râs.

– Îți mulțumim, centurion Macro.

– Da, mulţumesc, a repetat Cato. Recunosc, aprobarea lui Sempronius a fost şi pentru mine o surpriză.

– Nu trebuia să fie, a spus Iulia cu fermitate. Eu oricum hotărâsem să mă mărit cu tine. Şi tatei i-ar fi trebuit mult curaj ca să împiedice pe cineva ca mine.

Macro s-a uitat lung la ea, apoi a dus o mână la gură şi a vorbit în şoaptă, ca un sufleor:

– Flăcăule, va trebui să te păzeşti de o asemenea amazoană...

Iulia l-a lovit în glumă peste braţ şi, înainte ca Macro să poată reacţiona, şi-a trecut mâna pe sub braţul lui, astfel încât acum stătea între ei amândoi.

– Ei, asta e situaţia. Acum, să mergem să participăm la sărbătorire şi să ne găsim ceva de băut. A făcut o pauză şi a zâmbit către Jesmiah. Vino şi tu! Cred că nu ţi-ar strica să mănânci ceva bun.

Jesmiah a dat hotărâtă din cap, făcându-i pe ceilalţi să râdă. Iulia s-a întors către Macro şi l-a strâns de braţ.

– Tuturor ne-ar prinde bine ceva de băut. Cum sună expresia aia?

– Să bem de dragul copilului ce va să vină..., parcă aşa se spune, nu?

Macro s-a uitat imediat la amicul lui.

– Nu cumva Iulia e...?

– Nu, l-a întrerupt Cato.

Femeia a râs văzându-i atât de încurcaţi.

– Cum spuneam, e doar o expresie... deocamdată. Haideţi să mergem.

NOTA AUTORULUI

Ruinele Palmirei se înalță și în prezent în partea de răsărit a deșertului din Siria și ele merită pe deplin să fie vizitate. O mare parte din ce a dăinuit ne oferă dovezi privind evoluția orașului de-a lungul secolelor ce au trecut de la înființarea lui. Punctul de cotitură din istoria Palmirei a existat cam în urmă cu două sute de ani după momentul desfășurării acestei istorii, când Zenobia, regina-războinic, a amenințat pentru scurtă vreme să cucerească jumătatea răsăriteană a Imperiului Roman. Aceasta este o poveste în sine (una pe care aș putea-o scrie cândva!). Mi-am îngăduit câteva libertăți în ce privește planul orașului așa cum arăta el la mijlocul secolului I. În locul citadelei descrise în această carte s-a ridicat un mare templu, iar eu am urmat în mare măsură linia zidurilor construite ulterior.

Regatul Palmirei a ocupat o poziție extrem de importantă între două imperii puternice care erau separate de deșert. Roma și Parția au fost prinse într-un război rece prelungit care, când și când, a devenit confruntare armată deschisă. Aceste conflicte rareori s-au încheiat în favoarea Romei. Generalul Crassus, aflat în fruntea unei armate, a

fost înfrânt sever la Carrhae în secolul I î. Hr., iar Marc Antoniu a dat greș în cursul unei campanii dezastruoase cu câțiva ani înainte de a fi zdrobit de rivalul său politic Octavian (viitorul Augustus).

În cele din urmă, Palmira a fost anexată și inclusă în provincia romană numită Siria, cam în jurul datei la care se petrece acțiunea prezentului roman. Mijlocul tipic prin care s-a realizat acest lucru a fost încheierea unui tratat care conferea statut de regat-client regatelor mărunte care existau în jurul Imperiului Roman. În schimbul protecției romane, autonomia regilor care au semnat astfel de tratate a fost erodată treptat, până când țările lor au fost absorbite de Imperiu.

Dificultatea esențială întâmpinată de armatele romane era caracterul extrem de mobil al armatei parte, care era alcătuită din trupe călare și dintr-o forță mai redusă de cavalerie grea. Romanii au întâmpinat dificultăți mari în a găsi o modalitate de a-i reține în loc îndeajuns de mult pe dușmani pentru ca apoi legiunile să îi înconjoare. S-ar putea afirma că aceasta a reprezentat o situație timpurie de război asimetric. Singura cale de a-i sili pe parți să se angajeze într-o bătălie completă era alegerea unui teren restrâns, unde cele două armate erau obligate să accepte lupta directă. Problema cea mai mare era atragerea parților într-o asemenea situație, pentru că se arătau foarte circumspecți atunci când era vorba să angajeze o confruntare directă cu romanii, făcând acest lucru doar dacă sorții de izbândă erau de partea lor. Cu alte cuvinte, ceva ce semăna foarte mult cu ideile planului conceput de prefectul Cato, comandant al celei de-a Doua Ilire.